

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

แนวทางการส่งเสริมบทบาทของวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนเพื่อส่งเสริม
ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและ
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

Guideline for the Promotion of the Role of Radio in the Border Areas
in order to Strengthen the Relationship between Thailand and
the Lao People's Democratic Republic

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

โดย

วีรพงษ์ พลนิกรกิจ

มีนาคม 2552

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
และผลงานนี้เป็นความรับผิดชอบของผู้วิจัยแต่เพียงผู้เดียว

ปีงบประมาณ (2550)

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้จะเกิดขึ้นและสำเร็จด้วยดีไม่ได้ หากไม่ได้รับการสนับสนุนและช่วยเหลือจากบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้
ศาสตราจารย์ ดร.สุรชัย ศิริไกร และรองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา แก้วเทพ ที่ปรึกษาโครงการวิจัย

สถานกงสุลใหญ่ สปป.ลาว จังหวัดขอนแก่น และสถานทูตแห่งราชอาณาจักรไทยประจำ สปป.ลาว

นายจเด็จ มุลิกวงศ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคายและนายอดุล จันทนปุม นายอำเภอเมืองบึงกาฬ ที่ให้ความกรุณาเป็นประธานในพิธีเปิด การประชุมเชิงปฏิบัติการฯ

ผู้แทนจาก สปป. ลาว ได้แก่ ท่าน Pineprathana Phanthamaly รองอธิบดีกรมสื่อมวลชน (Deputy Director General, Mass Media Department) ท่าน Oudom Vanthanouvong หัวหน้าแผนกรายการ (Director of Programme Department) และท่าน Vansay Tavinyanh หัวหน้าแผนกข่าวและสถานการณ์ปัจจุบัน (Head of News and Current Affair) สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งชาติลาว (Lao National Radio) กระทรวงแถลงข่าวและวัฒนธรรม (Ministry of Information Culture) ที่กรุณาสละเวลาเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติฯ และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่งานวิจัย

ผู้ดำเนินการสถานีวิทยุฯ ตามแนวชายแดน จังหวัดหนองคายที่กรุณาสละเวลาให้ข้อมูล และหรือเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติฯ อันเป็นประโยชน์แก่งานวิจัย โดยเฉพาะสถานีวิทยุฯ แห่งประเทศไทย จังหวัดหนองคายและอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ที่ยังได้ให้ความกรุณาในการบันทึกและสำเนาไฟล์รายการที่มีเป้าหมายในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาวด้วย

คนไทยและคน สปป.ลาว ที่กรุณาสละเวลาให้ข้อมูลที่เติมเต็มงานวิจัยครั้งนี้

เจ้าหน้าที่ด่านตรวจคนเข้าเมืองหนองคาย และด่านศุลกากรหนองคาย ที่อำนวยความสะดวก

วัดศรีสุ่มังคล์ อำเภอเมืองหนองคาย ที่ว่าการอำเภอเมืองบึงกาฬ บริษัท ประสิทธิ์โชค ทรานสปอร์ต จำกัด และศูนย์การค้าบักเจียง ที่ให้ความอนุเคราะห์สถานที่

ผู้ช่วยวิจัยและนักศึกษาอาสาช่วยงานทุกคน

วีรพงษ์ พลนิกรกิจ

กุมภาพันธ์ 2552

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยเรื่อง

แนวทางการส่งเสริมบทบาทของวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

Guideline for the Promotion of the Role of Radio in the Border Areas in order to Strengthen the Relationship between Thailand and the Lao People's Democratic Republic

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย ประจำปี 2550 จำนวนเงิน 400,000 บาท ระยะเวลาทำการวิจัย ตั้งแต่ สิงหาคม 2550 ถึง มีนาคม 2552

ผู้วิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีรพงษ์ พลนิกกรกิจ

สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ (นิเทศศาสตร์) สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000

โทรศัพท์ 0 4422 4334 โทรศัพท์มือถือ 08 7772 0972 โทรสาร 0 4422 4205

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ weerap@sut.ac.th หรือ weerap@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถาม การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การวิจัยเชิงสำรวจด้วยแบบสอบถาม การวิเคราะห์เนื้อหา และการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ดำเนินการวิทยุฯ 146 คน ผู้แทนจาก สปป.ลาว 3 คน ประชาชนไทย 400 คน ประชาชน สปป.ลาว 400 คน และประชาชน สปป.ลาว ผู้ให้สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ 10 คน การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพปัจจุบันของวิทยุฯ ตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคาย รูปแบบและเนื้อหารายการที่มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว และพฤติกรรมกรรมการเปิดรับฟังวิทยุฯ ตามแนวชายแดนของคนไทยและ สปป.ลาว รวมทั้งเพื่อแสวงหาแนวทางการส่งเสริมบทบาทของวิทยุฯ ตามแนวชายแดน จังหวัดหนองคายในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว

การศึกษาพบว่า วิทยุฯ ตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคายมีสถานภาพ ทั้งศักยภาพและปัจจัยภายนอกที่เสริมศักยภาพ รวมทั้งปัจจัยภายในและภายนอกที่เป็นอุปสรรคต่อวิทยุฯ ในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ลาว โดยวิทยุฯ ไทยได้รับความนิยมในการเปิดรับฟังจากกลุ่มตัวอย่าง สปป.ลาว จำนวนมาก ในขณะที่วิทยุฯ สปป.ลาว ไม่ค่อยได้รับความสนใจจากกลุ่มตัวอย่างคนไทย กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ให้เหตุผลว่าไม่ชอบฟังเพลงหรือวิทยุฯ สปป.ลาว ชอบหรือฟังเฉพาะเพลงหรือวิทยุฯ ไทย สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่

เปิดรับฟังวิถียุทธศาสตร์ สปป.ลาว ส่วนใหญ่คิดว่ามีประโยชน์ โดยได้รับความบันเทิงและได้ข่าวสารความรู้ และส่วนใหญ่เมื่อฟังแล้วทำให้รู้สึกดีกับ สปป.ลาว ส่วนกลุ่มตัวอย่างคน สปป.ลาว ส่วนใหญ่ให้เหตุผลการเปิดรับฟังวิถียุทธศาสตร์ ไทยว่า ฟังเพื่อความบันเทิงและได้ข่าวสารความรู้ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ฟังวิถียุทธศาสตร์ ไทย เนื่องจากส่วนใหญ่ไม่มีเครื่องรับวิทยุและคู่มือเฉพาะโทรทัศน์ (ไทย) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับฟังวิถียุทธศาสตร์ ไทย ส่วนใหญ่เห็นว่า มีประโยชน์ โดยได้รับข่าวสารความรู้ และได้ความบันเทิง และส่วนใหญ่เมื่อฟังแล้วทำให้รู้สึกดีต่อประเทศไทย

แม้ว่าจะมีความพยายามจากฝ่ายไทยและการวิจัยครั้งนี้ที่จะผลักดันความร่วมมือในการมีส่วนร่วมผลิตรายการระหว่างไทยและ สปป.ลาวแล้ว แต่ก็พบกับอุปสรรค ซึ่งต้องมีการพูดคุยกัน (dialogue) ระหว่างผู้นำของ 2 ประเทศ รวมทั้งมีงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอ กระนั้นก็ตาม วิถียุทธศาสตร์ ตามแนวชายแดนไทย-ลาวของไทย ในปัจจุบันมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว ในด้าน (1) การเชื่อมสัมพันธ์ด้วยความบันเทิงผ่านเสียงเพลง (2) บทบาทการโฆษณาสินค้าและบริการทั้งฝั่งไทยและลาว (3) การส่งเสริมความสัมพันธ์ด้วยการนำเสนอวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น 2 ฝั่ง (4) การเป็นช่องทางส่งข่าวสารที่ผู้ฟังทั้ง 2 ฝั่งโทรศัพท์เข้ารายการเพื่อส่งข่าวสารงานบุญแจ้งของหาย ฯลฯ (5) การให้ข่าวสารความรู้ (6) การเผยแพร่พุทธศาสนา และ (7) การให้ความรู้ความเข้าใจในภาษาไทย นอกจากนี้ สถานีวิถียุทธศาสตร์ หลักของไทยยังคงมีรายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ ไทย-ลาว โดยตรง ซึ่งนำเสนอด้วยรูปแบบรายการเพลงแทรกข่าวสารความรู้ แต่ก็พบว่า เกือบทั้งหมดเป็นข่าวสารความรู้เกี่ยวกับและมาจากประเทศไทย

การศึกษายุทธศาสตร์ที่ฟังประสงค์และแนวทางการส่งเสริมบทบาทของวิถียุทธศาสตร์ ตามแนวชายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว พบว่า วิถียุทธศาสตร์ ควรมีบทบาทใน (1) การส่งเสริมความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น ด้วยการอนุรักษ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมประเพณี ภูมิปัญญาและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ทั้ง 2 ฝั่ง (2) การส่งเสริมการท่องเที่ยวของทั้ง 2 ประเทศ และ (3) การส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการค้าและเศรษฐกิจ ส่วนบทบาทที่ไม่ฟังประสงค์ คือ บทบาททางด้านการเมือง โดยเฉพาะความมั่นคงและการปกครองของ สปป.ลาว และบทบาทในการเป็นผู้วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล รวมทั้งการนำเสนอสิ่งที่ไม่ดี การพูดด้วยคำพูดที่ไม่สุภาพ การพูดเสียดสี/ล้อเลียน/ดูถูก/ดูหมิ่น/ไม่ให้เกียรติ คน สปป.ลาว และพูดถึงลาวในแง่ลบ สิ่งที่ทำทนายสำหรับไทยและ สปป.ลาว คือ ความร่วมมือในการผลักดันการมีส่วนร่วมในสื่อเพื่อพัฒนาประเทศทั้ง 2 และที่สำคัญคือพัฒนาความสัมพันธ์ไทย-ลาวที่ดีอยู่แล้วให้คงอยู่หรือดีขึ้นไปอีก

Abstract

The research employed both qualitative and quantitative research techniques; namely, structured interview, informal interview, panel meeting, questionnaire interview, and content and documentary analyses. The samples consisted of 146 radio operators, 3 Laotian delegates, 400 Thai and 400 Laotian questionnaire respondents, and 10 Laotian informal interviewees. The purposes of the research are to explore the current status of border radio in *Nong Khai* province; to examine the format and content of the programs aimed at promoting Thai-Laotian relations; to investigate Thai and Laotian people's exposure to border radio; and to produce a guideline to promote the role of border radio in strengthening the Thai-Laotian relations.

The research finds that the radio has both external and internal factors, which helped and hindered the roles in strengthening the Thai-Laotian relations. The majority of Laotian respondents listen to Thai radio. On the other hand, the majority of Thai respondents rarely listen to Laotian radio. The Thai respondents claimed that they do not like Laotian songs or radio stations, or they listen only to Thai songs from Thai stations. However, those who listen to Laotian radio said that they think it is useful for entertainment, news and information, and they feel positive about Laos because they listen to Laotian radio. For the Laotian respondents, the majority expressed that the reason for listening to Thai radio is for entertainment, news and information and they think it is useful for getting news and information and entertainment. They also feel positive about Thailand because they listen to Thai radio. Those who do not listen to Thai radio stated that they do not have radio receivers and only watched Thai television.

Although Thailand and this research have tried to seek cooperation between Thailand and Laos to produce programs aimed at strengthening Thai-Laos relations, the attempt has failed. A dialogue from both Thai and Laotian leaders needs to be arranged. Cooperated programs are also needed and the programs need sufficient budget. Nevertheless, the current Thai border radio plays roles in strengthening Thai-Laotian relations such as 1) by playing music that both Thais and Laotians like, 2) by advertising both Thai and Laotian products and services, 3) by promoting both Thai and Laotian cultures and traditions-related contents, 4) by allowing both Thai and Laotian listeners to call the stations to disseminate information about religious ceremonies, missing items, etc. 5) by disseminating information, 6) by communicating Buddhist principles, and 7) by teaching the Thai language to Laotian listeners. The state-owned stations also air programs aimed at strengthening Thai-Laotian relations. Their programs present information in music format. However, almost all of the information is related to and come from Thailand.

Desirable roles of radio in strengthening the relationship between Thailand and Laos include 1) promoting cultures and traditions, 2) preserving and exchanging cultures, traditions, wisdom, and ways of life of both countries, 3) promoting tourism of both countries, and 4) promoting economic-trade relations between both countries. Undesirable roles of border radio include 1) talking about politics especially Laos's state security and governance, 2) criticizing the government, and 3) presenting bad things with rude and using satirical, insulting, mocking, dishonoring words as well as referring to Laos in a negative aspect. It is important for Thailand and Laos to cooperate in media participation for the development of the two countries and to enhance the Thai-Laotian relations.

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญแผนภูมิ.....	ช
คำย่อ.....	ซ
บทที่	
1. บทนำ	
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	1
1.2 ปัญหานำวิจัย.....	5
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	6
1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ.....	6
2. แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดและทฤษฎี.....	7
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	21
2.3 กรอบแนวความคิดของการวิจัย (conceptual framework).....	35
2.4 ตัวแปร.....	36
2.5 สมมติฐานการวิจัย.....	37
2.6 นิยามศัพท์.....	39
3. ระเบียบวิธีการวิจัย	
3.1 ผู้ดำเนินการวิทยุกระจายเสียงในจังหวัดหนองคาย.....	42
3.2 ผู้แทนจาก สปป.ลาว.....	50
3.3 ประชาชนไทย.....	52
3.4 ประชาชน สปป.ลาว.....	54

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.5	รายการวิทยุกระจายเสียงของประเทศไทยในจังหวัดหนองคาย..... 57
3.6	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์..... 66
3.7	การพิจารณาด้านจริยธรรม..... 66
4.	สถานภาพและพฤติกรรมการเปิดรับวิทยุฯ ตามแนวชายแดนไทย-ลาวจังหวัดหนองคาย
4.1	ศักยภาพและปัจจัยเกี่ยวกับวิทยุฯ ตามแนวชายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์..... 68
4.2	สภาพปัจจุบันของวิทยุฯ ไทย และ สปป. ลาว..... 84
4.3	บทบาทปัจจุบันของวิทยุฯ ตามแนวชายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว 88
4.4	ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ประสบการณ์เกี่ยวกับการเดินทางไป สปป.ลาว พฤติกรรมการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ..... 91
4.5	ลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการเปิดรับฟังวิทยุฯ ตามแนวชายแดน และทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว..... 93
4.6	วิทยุฯ ไทยกับการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว..... 204
5.	บทบาทที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ และแนวทางการส่งเสริมบทบาทของวิทยุฯ ตามแนวชายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว
5.1	บทบาทที่พึงประสงค์ของวิทยุฯ ตามแนวชายแดน..... 224
5.2	บทบาทที่ไม่พึงประสงค์ของวิทยุฯ ตามแนวชายแดน..... 238
5.3	แนวทางการดำเนินการเพื่อส่งเสริมวิทยุฯ ตามแนวชายแดนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว..... 247
5.4	การทดสอบสมมติฐาน..... 256
6.	สรุปและอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ
6.1	สรุป..... 260
6.2	อภิปรายผล..... 270

6.3 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	278
บรรณานุกรม.....	285
ภาคผนวก.....	290

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 17 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิถุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดีกับ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามอาชีพ	139
ตารางที่ 18 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามอาชีพ	141
ตารางที่ 19 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิถุฯ ไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามเพศ	143
ตารางที่ 20 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิถุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามเพศ	144
ตารางที่ 21 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิถุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดีกับไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามเพศ	145
ตารางที่ 22 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามเพศ	146
ตารางที่ 23 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิถุฯ ไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามช่วงอายุ	147
ตารางที่ 24 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิถุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามช่วงอายุ	148
ตารางที่ 25 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิถุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดีกับไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามช่วงอายุ	149
ตารางที่ 26 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามช่วงอายุ	150
ตารางที่ 27 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิถุฯ ไทย ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ	151
ตารางที่ 28 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิถุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ	153
ตารางที่ 29 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิถุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดีกับไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ	155

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 30 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีและไม่ดีของ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ	157
ตารางที่ 31 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และค่าความน่าจะเป็นของ การเปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างเพศหญิงและ เพศชาย ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย	159
ตารางที่ 32 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า F-test และค่าความน่าจะเป็น ของการเปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่าง ช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย	160
ตารางที่ 33 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า F-test และค่าความน่าจะเป็น ของการเปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่าง อาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย	162
ตารางที่ 34 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และค่าความน่าจะเป็น ของการเปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ ไทย และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างเพศหญิงและ เพศชายของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว	165
ตารางที่ 35 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า F-test และค่าความน่าจะเป็น ของการเปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ ไทย และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างช่วงอายุ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว	166
ตารางที่ 36 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า F-test และค่าความน่าจะเป็นของการ เปรียบเทียบการฟังวิทยุฯ ไทย และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นประชาชน สปป.ลาว	168
ตารางที่ 37 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ ของกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามเพศ	171
ตารางที่ 38 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ แล้วมีประโยชน์และไม่มีความ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามเพศ	172
ตารางที่ 39 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ แล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดี ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามเพศ	173

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 40 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามเพศ	174
ตารางที่ 41 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาวจำแนกตามช่วงอายุ	175
ตารางที่ 42 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ แล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามช่วงอายุ	177
ตารางที่ 43 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ แล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามช่วงอายุ	178
ตารางที่ 44 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามช่วงอายุ	180
ตารางที่ 45 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ	182
ตารางที่ 46 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ แล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ	184
ตารางที่ 47 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ แล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ	186
ตารางที่ 48 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีและไม่ดี ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ	189
ตารางที่ 49 แสดงเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ไทย- ลาว และความยาวของประเด็นเนื้อหา...	213
ตารางที่ 50 แสดงจำนวนเนื้อหารายการของรายการ “ฮักแพงไทย-ลาว”.....	220
ตารางที่ 51 แสดงจำนวนเนื้อหารายการของรายการ “สองฝั่งโขง”.....	222

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
แผนภูมิที่ 1 แสดงการรับฟังวิถุฯ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย.....	96
แผนภูมิที่ 2 แสดงเหตุผลที่ฟังวิถุฯ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย...	97
แผนภูมิที่ 3 แสดงเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ฟังวิถุฯ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นประชาชนไทย.....	98
แผนภูมิที่ 4 แสดงช่วงเวลาการเปิดรับวิถุฯ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย	99
แผนภูมิที่ 5 แสดงการฟังวิถุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์หรือไม่ ของกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นประชาชนไทย.....	100
แผนภูมิที่ 6 แสดงเหตุผลจากการฟังวิถุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์ ของกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นประชาชนไทย.....	101
แผนภูมิที่ 7 แสดงเหตุผลที่ฟังวิถุฯ สปป.ลาว แล้วเห็นว่าไม่มีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นประชาชนไทย.....	102
แผนภูมิที่ 8 แสดงทัศนคติจากการที่ได้ฟังวิถุฯ สปป.ลาว ต่อ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นประชาชนไทย.....	103
แผนภูมิที่ 9 แสดงเหตุผลที่ฟังวิถุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีกับ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นประชาชนไทย.....	104
แผนภูมิที่ 10 แสดงเหตุผลที่ฟังวิถุฯ สปป.ลาว แล้วรู้สึกไม่ดีกับ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นประชาชนไทย.....	105
แผนภูมิที่ 11 แสดงเหตุผลที่ฟังวิถุฯ สปป.ลาว แล้ว ไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีกับ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย.....	106
แผนภูมิที่ 12 แสดงทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทย ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย	107
แผนภูมิที่ 13 แสดงเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยที่มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ ลาว-ไทย ดี.....	108
แผนภูมิที่ 14 แสดงเหตุผลที่คิดเห็นว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยไม่ดี ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น ประชาชนไทย.....	110
แผนภูมิที่ 15 แสดงเหตุผลที่ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทย ดีหรือไม่ดี ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น ประชาชนไทย.....	111

สารบัญแผนภูมิ (ต่อ)

แผนภูมิที่	หน้า
แผนภูมิที่ 16 แสดงการเปิดรับฟังวิถุฯ ไทย ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว	114
แผนภูมิที่ 17 แสดงเหตุผลที่ฟังวิถุฯ ไทย ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว	115
แผนภูมิที่ 18 แสดงเหตุผลที่ไม่ฟังวิถุฯ ไทย ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว	116
แผนภูมิที่ 19 แสดงช่วงเวลาการเปิดรับวิถุฯ ไทย ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว	117
แผนภูมิที่ 20 แสดงการฟังวิถุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์หรือไม่ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว.....	118
แผนภูมิที่ 21 แสดงประโยชน์จากการฟังวิถุฯ ไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว.....	119
แผนภูมิที่ 22 แสดงทัศนคติจากการฟังวิถุฯ ไทย ต่อประเทศไทย ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว.....	120
แผนภูมิที่ 23 แสดงเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ที่ฟังวิถุฯ ไทย แล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทย	121
แผนภูมิที่ 24 แสดงทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ต่อความสัมพันธ์ ลาว-ไทย.....	123
แผนภูมิที่ 25 แสดงเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ที่มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทย ดี.....	124
แผนภูมิที่ 26 แสดงเนื้อหารายการ โดยภาพรวม.....	206
แผนภูมิที่ 27 แสดงเนื้อหารายการประเภทความบันเทิง โดยภาพรวม.....	207
แผนภูมิที่ 28 แสดงเนื้อหารายการประเภทข้อมูลข่าวสาร โดยภาพรวม.....	208
แผนภูมิที่ 29 แสดงเนื้อหารายการ “ฮักแพงไทย-ลาว” โดยภาพรวม.....	210
แผนภูมิที่ 30 แสดงเนื้อหารายการประเภทความบันเทิง (รายการ “ฮักแพงไทย-ลาว”).....	211
แผนภูมิที่ 31 แสดงเนื้อหารายการประเภทข้อมูลข่าวสาร (รายการ “ฮักแพงไทย-ลาว”).....	212
แผนภูมิที่ 32 แสดงเนื้อหารายการ “สองฝั่งโขง” โดยภาพรวม.....	215
แผนภูมิที่ 33 แสดงเนื้อหารายการประเภทความบันเทิง (รายการ “สองฝั่งโขง”).....	216
แผนภูมิที่ 34 แสดงเนื้อหารายการประเภทข้อมูลข่าวสาร (รายการ “สองฝั่งโขง”).....	217

สารบัญแผนภูมิ (ต่อ)

แผนภูมิที่	หน้า
แผนภูมิที่ 35 แสดงบทบาทที่วิทย์ฯ ของ สปป.ลาว และหรือไทย ควรมีบทบาท ในทัศนะ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย.....	235
แผนภูมิที่ 36 แสดงบทบาทที่วิทย์ฯ ของ สปป.ลาว และหรือไทยควรมีบทบาทในทัศนะ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว.....	237
แผนภูมิที่ 37 แสดงบทบาทที่วิทย์ฯ ของ สปป.ลาว และหรือไทย ไม่ควรมีบทบาท ในทัศนะ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย.....	243
แผนภูมิที่ 38 แสดงบทบาทที่วิทย์ฯ ของ สปป.ลาว และหรือไทยไม่ควรทำ (หรือมีบทบาท) ในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว.....	245
แผนภูมิที่ 39 แสดงบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ลาว-ไทย ของวิทย์ฯ (ของ สปป.ลาว และหรือไทย) ในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว.....	248

คำย่อ

จวช.	จุดเรียนรู้วิद्यุชุมชน
ตม.	ด่านตรวจคนเข้าเมือง
ปปส.	สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
มจร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มทส.	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
วช.	สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
วทท.	วิทยุท้องถิ่นไทย
สก.วท.	สมาคมกิจการวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์
ส.ทร.	สถานีวิทยุกระจายเสียง เสียงจากทหารเรือ
สปป.ลาว	สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
สวท.	สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย
อบต.	องค์การบริหารส่วนตำบล
อสมท.	องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย

บทที่ 1

บทนำ

ในบทนี้กล่าวถึงความสำคัญและที่มาของปัญหา ปัญหานำการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย และประโยชน์ที่ได้รับ โดยในแต่ละส่วนมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

“ข้าพเจ้าเคยนึกว่าเส้นทางเข้าออกด่านช่องเม็กนั้นน่าจะสะดวกดี ก็เลยให้คนไปคล่องหน้า เขาก็ว่าไปได้ก็เลยให้จังหวัดอุบลฯ ไปช่วยติดต่อกับเจ้าแขวง จำปาศักดิ์ปรึกษากันว่าข้าพเจ้ามีเวลาวันเดียว เขาจะพาไปไหน ท่านอ่อนเนื้อ ผมมะจัน เจ้าแขวงก็ยินดีรับรองแข็งขัน...สำหรับเรื่องสถานที่นั้นทางลาวบอกว่าเขารู้จักข้าพเจ้าดีว่าควรชอบอะไร ไม่ชอบอะไร เพราะฉะนั้นทางไทยไม่ต้องเป็นห่วง”

พระราชนิพนธ์ เรื่อง ม่วนซื่นเมืองลาว ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (2537: 3)

“...ตามประวัติศาสตร์ ไม่มีชนชาติใดที่มีความสัมพันธ์ทางสายเลือดอย่างใกล้ชิดเท่ากับความสัมพันธ์ระหว่างลาว-ไทยหรือไทย-ลาว ซึ่งความสัมพันธ์ของสองประเทศนี้เรียกว่าความสัมพันธ์สายญาติ-พี่น้อง เพราะไทย-ลาวสืบเชื้อสายมาจากบรรพบุรุษเดียวกัน”

ท่านกิแก้ว สุวรรณภูมิ หัวหน้ากงสุลใหญ่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ณ ขอนแก่น ในเอกสารสรุปการสัมมนาเรื่อง ก้าวเดินไปข้างหน้ากับการค้าไทย-ลาว (2543: 7-9)

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) และประเทศไทยมีความสัมพันธ์ที่ดีอันเกิดจากความใกล้ชิดกันทั้งด้านเชื้อชาติ ศาสนา ภาษาและวัฒนธรรมในหลายด้าน อาทิ

ความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจ ซึ่งจากรายงานสรุปสถานการณ์การค้าชายแดนไทย-สปป.ลาว ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างปี 2533-2542 ระบุว่า มูลค่าการค้าระหว่างสองประเทศมีแนวโน้มสูงขึ้น โดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.4 (ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2543 : ก) ซึ่งสินค้าส่งออกของไทยมากกว่าครึ่งหนึ่งส่งออก ณ จุดผ่านแดนถาวรสะพานมิตรภาพไทย-ลาว อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย - แขวงคำแพงนครเวียงจันทน์ (ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2545: 3)

ข้อมูลดังกล่าวข้างต้นสะท้อนสถานภาพของความสัมพันธ์ไทย-ลาวที่ดีในระดับหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตามนอกจากกรณีพิพาทเขตแดนไทย-ลาวแล้ว การค้าชายแดนไทย-ลาวเองยังมีปัญหา เช่น จุดการค้าคนพนม-คำม่วน และเชียงราย-บ่อแก้ว พบว่ามีปัญหาในการค้ารายย่อยที่ยังไม่เป็นระบบ การลักลอบสินค้าเข้า-ออกตามแนวชายแดน และการค้านอกระบบ เป็นต้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาที่พบในการสำรวจที่หนองคาย-ท่าเดื่อ มุกดาหาร-สวนเขต และช่องเม็ก-ปากเซ ในปี 2536 นอกจากนี้ยังพบปัญหาการขาดการประชาสัมพันธ์และการเผยแพร่กฎหมายเกี่ยวกับการค้าการลงทุน โดยเฉพาะ สปป.ลาว รวมทั้งการดำเนินธุรกิจของธนาคารพาณิชย์และระบบการแลกเปลี่ยนเงิน (คณะกรรมการร่วมธนาคารแห่งประเทศไทยและธนาคารแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว, 2539: 8-9)

ทัศนคติที่เป็นลบต่อกันของคนไทยและคน สปป.ลาว บางกลุ่มยังคงปรากฏเป็นปัญหาเช่นกัน อาทิ คำพูดที่คนไทยมักใช้สะท้อนถึงความสัมพันธ์ไทย-ลาวคือ “บ้านพี่เมืองน้อง” ในขณะที่คน สปป.ลาว บางส่วนไม่ชอบวลีดังกล่าว เนื่องจากนัยของความเป็น “พี่ไทย” และ “น้องลาว” อันสะท้อนถึงความไม่เท่าเทียมกันระหว่างสองประเทศ รวมทั้งกรณีของนักร้องไทยคือ นิโคล และ เทห์ (อุเทน) พรหมมินทร์ ที่ถูกกล่าวหาว่าดูถูกคน สปป.ลาว ซึ่งมีการเชื่อมโยงกับนักจัดรายการวิทยุฯ ทางสถานีวิทยุฯ อสมท. จังหวัดหนองคาย อันนำไปสู่ความไม่เข้าใจกันระหว่างคนไทยและคนลาว

งานวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ไทย-ลาว ในสายตาของคน สปป.ลาว โดยเขียน ธีระวิทย์, อติศร เสมรัมย์และทานตะวัน มโนรมย์ เมื่อปี 2544 ชี้ให้เห็นว่า คน สปป.ลาว ยังคงมีทัศนคติที่เป็นลบต่อประเทศไทย อันสะท้อนจากข้อค้นพบของงานวิจัยที่ระบุว่าคน สปป.ลาว ที่ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่เป็นภัยต่อ สปป.ลาว เป็นอันดับ 2 รองจากประเทศสหรัฐอเมริกา แต่อย่างไรก็ตามผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ยังเห็นว่า ไทย “เป็นมิตรมากกว่าเป็นศัตรู” ของลาว (53%) และ “เป็นมิตรที่ดี” ของลาว (23%)

แม้ว่าความร่วมมือระหว่างลาวและไทยมีปรากฏอย่างต่อเนื่องทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ ทั้งที่เป็นความร่วมมือในโครงการขนาดใหญ่และเล็ก เช่น ความร่วมมือในการสร้างเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำในลาว (รายละเอียดอ่านได้จาก พาฝัน นิลสวัสดิ์ (2542)) ความร่วมมือในกรอบคณะกรรมการ โครงการการพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขง และความร่วมมือทางการท่องเที่ยว แต่อย่างไรก็ตามประเทศไทยและ สปป.ลาว ยังคงเผชิญปัญหาาร่วมกันและต้องร่วมมือกันแก้ไข เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาการเข้าประเทศโดยผิดกฎหมาย ปัญหาด้านสาธารณสุข และปัญหาสิ่งแวดล้อม

แม้ว่าสื่อใหม่ (new media) โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ตจะทำให้การสื่อสารเป็นไปได้ง่ายขึ้น แต่ทว่าโดยทั่วไปแล้วสื่อใหม่เหล่านี้ได้แต่กาญจนา แก้วเทพ ยืนยันโดยมีผลของการวิจัยสนับสนุนว่า สื่อวิทยุกระจายเสียง (วิทยุฯ) และวิทยุโทรทัศน์เป็นสื่อที่มีศักยภาพในการทำหน้าที่ของการสร้าง “พื้นที่สาธารณะ” (public sphere) ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่มีการใช้สื่อดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ และสื่อเองตระหนักถึงบทบาทในการเชื่อมโยงและสร้างสมานฉันท์ระหว่างคนกลุ่มต่าง ๆ รวมทั้งพยายามสร้างรูปแบบการสื่อสารอย่างมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้น (2543: 184-5)

หากเปรียบเทียบสื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น สื่อใหม่ดังกล่าวข้างต้น หรือสื่อเก่า เช่น หนังสือพิมพ์ และวิทยุโทรทัศน์ ฯลฯ กับวิทยุกระจายเสียงจะพบว่า วิทยุกระจายเสียงมีคุณลักษณะเด่นในด้านต่าง ๆ ซึ่งต่างจากสื่อมวลชนอื่น เช่น ผู้รับสารหรือผู้ฟังสามารถเปิดรับสื่อ (เปิดฟัง) ได้พร้อม ๆ กับการทำกิจกรรมอื่น ๆ เช่น ทำงานบ้าน ทำสวนทำไร่ ขับรถยนต์ ฯลฯ ในขณะที่ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ ดูโทรทัศน์ หรือใช้คอมพิวเตอร์ต้องมองเห็นและอ่านที่หน้าหนังสือพิมพ์หรือดูที่หน้าจอโทรทัศน์หรือจอคอมพิวเตอร์ ทำให้ยากที่จะทำกิจกรรมอื่น ๆ วิทยุกระจายเสียงเป็นสื่อที่สามารถนำเสนอข่าวสารความรู้ได้รวดเร็วและทันที ต่างจากหนังสือพิมพ์และวิทยุโทรทัศน์ที่ต้องผ่านขั้นตอน/กระบวนการการผลิตและนำเสนอต่าง ๆ มากมาย ซึ่งทำให้ใช้เวลานาน นอกจากนี้วิทยุกระจายเสียงยังสามารถสร้างความใกล้ชิดกับผู้ฟังได้ด้วยการนำเสนอข่าวสารความรู้ภายในพื้นที่หรือชุมชนท้องถิ่น โดยเฉพาะวิทยุกระจายเสียงท้องถิ่นและวิทยุชุมชน

งานวิจัยด้านสื่อกระจายเสียงอย่างวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ที่คน สปป.ลาว สามารถรับสัญญาณของสื่อกระจายเสียงของไทยได้ของวิภา อุดมฉันท (2544) ระบุว่า คน สปป.ลาว ที่มีเครื่องรับวิทยุและวิทยุโทรทัศน์เปิดรับสื่อกระจายเสียงไทย และสื่อมวลชนดังกล่าวมีผลกระทบต่อลาวด้านต่าง ๆ ได้แก่ เศรษฐกิจ การเมือง จิตวิทยา ภาษา วัฒนธรรม และสื่อมวลชนลาว โดยเฉพาะระบบสื่อการกระจายเสียงของลาว นอกจากนี้สื่อมวลชนไทยยังแสดงบทบาทของ “พี่ใหญ่” อันสะท้อน “ลัทธิไทยใหญ่กว่าลาว”

งานวิจัยของวิภา อุดมฉันท (2544) นี้ยืนยันถึงอิทธิพลของสื่อกระจายเสียงไทยที่มีต่อคน สปป.ลาว และบางส่วนสะท้อนอิทธิพลในแง่ลบ ดังนั้นสิ่งที่ท้าทายสำหรับสื่อกระจายเสียงไทย โดยเฉพาะวิทยุที่กระจายเสียงข้ามฝั่งไปยัง สปป.ลาว นั้น คือ การทำหน้าที่ที่เป็นประโยชน์ตามอุดมคติภายใต้ความร่วมมือของทั้งสองประเทศ หน้าที่ของสื่อตามอุดมคติ เช่น การเป็นสื่อช่วยบรรเทา และแก้ไขปัญหาหระหว่างสองประเทศ และการเป็นสื่อที่ช่วยอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย-ลาว ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การทำหน้าที่ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โครงการวิจัยนี้จึงมีเป้าหมายที่จะพิสูจน์ว่า แนวคิดเรื่อง การมีส่วนร่วม (participation) ในสื่อระหว่างชุมชนของทั้งสองประเทศ จะสามารถนำไปสู่การปฏิบัติจริงได้หรือไม่ อย่างไร และเพราะเหตุใด ตลอดจนเพื่อการตอบคำถามถึงวิธีการหรือแนวทางใดที่จะทำให้วิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดน (border radio) มีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (international relations)

งานวิจัยชิ้นนี้ยังประยุกต์ใช้แนวคิดการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม (participatory communication) ซึ่งมีคำสำคัญได้แก่ “การสื่อสาร” “กระบวนการมีส่วนร่วมของสมาชิกในสังคม/ประชาชน” และ “การพัฒนาชุมชน” (ปรีชาต สถาปิตานนท์ และคณะ, 2549) อันจำกัดอยู่ในวงภายในเฉพาะชุมชน สังคมหรือประเทศ ซึ่งแนวคิดการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในงานวิจัยนี้จะถูกใช้เพื่อการขยายขอบเขตในการอธิบายแนวคิดการมีส่วนร่วมในการสื่อสารของชุมชน 2 ประเทศเพื่อเป้าหมายในการพัฒนาชุมชนของทั้ง 2 ประเทศและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

หากโครงการวิจัยในส่วนของการประยุกต์ใช้แนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมในวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนนี้ได้รับความร่วมมือเข้ามีส่วนร่วมจากทั้งไทยและ สปป.ลาว โดยเฉพาะในกระบวนการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงตามขั้นตอนต่าง ๆ ทั้งขั้นตอนก่อนการผลิต (pre-production) ขั้นตอนการผลิต (production) และขั้นตอนหลังการผลิต (post-production) นั้น โครงการวิจัยนี้ก็จะเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างช่องทางการสื่อสารระหว่างสองประเทศในรูปแบบของการใช้สื่อวิทยุกระจายเสียง อันเป็นส่วนเสริมของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ซึ่งมีจุดยืนในแนวคิดที่ว่า “การสื่อสารในเชิงร่วมมือกันระหว่าง 2 ประเทศมีสูง แสดงว่า 2 ประเทศมีระดับความสัมพันธ์ที่ดีสูง” (ปรีชญา เวสารัชช, 2536: 77) โครงการวิจัยจึงมีความคาดหวังว่าจะเป็นกระบวนการหนึ่งในการส่งเสริมความร่วมมืออันนำไปสู่การส่งเสริมสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสองประเทศ

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการศึกษายบทบาทของสื่อมวลชนที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในต่างประเทศพบว่า ส่วนใหญ่การศึกษามุ่งเน้นที่สื่อนานาชาติ (international media or global media) (ข้อมูลปี พ.ศ. 2549) ดังนั้นการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของสื่อ

วิทยุกระจายเสียง โดยเฉพาะวิทยุท้องถิ่น (local radio) และวิทยุชุมชน (community radio) ที่ตั้งอยู่ตามแนวชายแดนจะเป็นการขยายแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของวิทยุฯ ดังกล่าวที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศด้วย

1.2 ปัญหาวิจัย

- 1) สถานภาพปัจจุบันของวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคายทั้งในมิติของศักยภาพในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว ปัจจัยภายนอกที่เสริมศักยภาพ ปัจจัยภายในและภายนอกที่เป็นอุปสรรค และบทบาทเป็นอย่างไร
- 2) การประยุกต์ใช้แนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมในวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนสามารถดำเนินการได้หรือไม่ เพราะเหตุใด
- 3) รูปแบบและเนื้อหารายการของวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคายที่มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาวเป็นอย่างไร รวมทั้งส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาวหรือไม่ อย่างไร
- 4) พฤติกรรมการเปิดรับวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคายของคนไทยและ สปป.ลาว ที่อาศัยอยู่ 2 ฟังแม่น้ำโขงเป็นอย่างไร
- 5) บทบาทของวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคายที่ดีควรเป็นอย่างไร
- 6) วิธีการหรือทางปฏิบัติใดในการช่วยเหลือสนับสนุนบทบาทของวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคายในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาสถานภาพปัจจุบันของวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคาย
- 2) เพื่อประยุกต์ใช้แนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมในวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดน
- 3) เพื่อศึกษารูปแบบและเนื้อหารายการของวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคายที่มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว
- 4) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคายของคนไทยและ สปป.ลาว ที่อาศัยอยู่ 2 ฟังแม่น้ำโขง
- 5) เพื่อแสวงหาแนวทางการส่งเสริมบทบาทของวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนจังหวัดหนองคายในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและ สปป.ลาว

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเน้นศึกษาสถานีวิทยุกระจายเสียงทุกรูปแบบทั้งสถานีที่รัฐและรัฐวิสาหกิจเป็นเจ้าของ และวิद्यุชุมชนที่มีที่ตั้งอยู่ในจังหวัดหนองคาย และผู้ฟัง สปป.ลาว สามารถรับสัญญาณการกระจายเสียงของสถานีได้ ทั้งนี้ เนื่องจากจังหวัดหนองคาย เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ติดแม่น้ำโขงมากที่สุด และมีสะพานมิตรภาพไทย-ลาวแห่งแรกที่เชื่อมระหว่างประเทศไทยและ สปป.ลาว รวมทั้งเป็นจังหวัดที่อยู่ใกล้กับเวียงจันทน์ ซึ่งเป็นเมืองหลวงของ สปป.ลาว โดยศึกษาระหว่างเดือนสิงหาคม 2550 ถึงเมษายน 2551 รวมทั้งการศึกษาประชาชนไทยที่อาศัยอยู่ใกล้กับแม่น้ำโขงในอำเภอต่าง ๆ และประชาชน สปป.ลาว ที่ข้ามแดนมาไทย ณ จุดผ่านแดน จุดผ่อนปรนต่าง ๆ ในอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดหนองคาย โดยศึกษาระหว่างเดือนพฤษภาคม 2551 และศึกษาประชาชน สปป.ลาว ที่อยู่ใน สปป.ลาว ในเดือนมกราคม 2552

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ

- 1) ในเชิงวิชาการ ผลจากการศึกษาทำให้ทราบถึงบทบาทของวิทยุฯ ตามแนวชายแดนจังหวัดหนองคาย ทั้งบทบาทปัจจุบัน บทบาทพึงประสงค์ และบทบาทไม่พึงประสงค์ ซึ่งช่วยขยายแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของวิทยุกระจายเสียง โดยเฉพาะวิทยุฯ ตามแนวชายแดนที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ตลอดจนแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยเสริมและปัจจัยจำกัดในการประยุกต์ใช้แนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมในวิทยุฯ ตามแนวชายแดน
- 2) ในเชิงประยุกต์ ผลจากการวิจัยทำให้ได้ข้อเสนอแนะการใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยเฉพาะความสัมพันธ์ไทย-ลาว เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้ทั้งระดับนโยบายที่ผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถพิจารณาใช้ในการกำหนดนโยบายด้านสื่อวิทยุฯ และการปฏิบัติการที่ผู้ดำเนินการด้านวิทยุกระจายเสียงสามารถพิจารณาใช้เพื่อทำหน้าที่ในฐานะสื่อมวลชน

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้กล่าวถึงแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ซึ่งได้แก่ บทบาทและหน้าที่ของสื่อมวลชน บทบาทและหน้าที่ของสื่อมวลชนต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ทฤษฎีบทบาท (role theory) การสื่อสารแบบมีส่วนร่วม (participatory communication) การเข้าถึงสื่อ (access) การมีส่วนร่วม (participation) และการจัดการด้วยตัวเอง (self-management) แนวคิดการใช้และความพึงพอใจ (uses and gratifications) แนวคิดกระบวนการในการเลือกและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการในการเลือก และสังคมและวัฒนธรรมไทยและ สปป.ลาว นอกจากนี้บทนี้ยังได้กล่าวถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กรอบแนวคิดในการวิจัย ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย สมมติฐานการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎี

2.1.1 บทบาทและหน้าที่ของสื่อมวลชน

สาขาวิชาสังคมศาสตร์ เช่น สังคมวิทยา มีการจำแนกสำนักคิดออกเป็นสำนัก ๆ และแต่ละสำนักก็มีอิทธิพลต่อทฤษฎีสื่อสารมวลชน อาทิ ทฤษฎีหน้าที่นิยม (functionalism) ซึ่งพัฒนาจาก Evolutionism โดยมีจุดยืนว่า ทุก organism (ทุกระบบ) มีองค์ประกอบย่อยทำหน้าที่ให้ส่วนรวมอยู่ได้ด้วย ความมั่นคง และไม่มีสังคม สิ่งมีชีวิตหรือสถาบันใดเหนือหรือดีกว่ากัน (กาญจนา แก้วเทพ, 2541: 26) การวิเคราะห์หน้าที่ของการสื่อสารมวลชนเน้นที่บทบาทของสื่อในการรักษาไว้ซึ่งคุณภาพของสังคม (Williams, 2003: 48)

นักวิชาการจากหลายสาขาวิชา เช่น สังคมศาสตร์ รัฐศาสตร์ ฯลฯ ได้อธิบายทฤษฎีหน้าที่นิยมเกี่ยวกับการสื่อสารและสื่อมวลชนหลากหลายด้านและมุมมอง ทั้งมิติของการทำหน้าที่ของสื่อจากมุมมองของผู้ปฏิบัติหน้าที่และหน้าที่ของสื่อตามความคาดหวังหรือความต้องการของผู้เปิดรับ ในที่นี้ได้ประมวลหน้าที่ของสื่อมวลชนบางส่วน ดังนี้

องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมของสหประชาชาติ (UNESCO) ได้จัดตั้ง คณะกรรมาธิการระหว่างประเทศเพื่อศึกษาปัญหาการสื่อสาร (International Commission for the Study of Communication Problems) ขึ้นในปี 1976 โดยมี Sean MacBride เป็นประธาน และได้มีการตีพิมพ์รายงานชื่อ “Many Voices One World: towards a new more just and more efficient world information and communication order” (UNESCO, 1980: 14-31) ภายในมีเนื้อหาที่กล่าวถึงหน้าที่ของการสื่อสาร ดังนี้

- “(1) หน้าที่ด้านสารสนเทศ (information)
- (2) หน้าที่ด้านการขัดเกลาทงสังคมหรือสังคมประกิต (socialization)
- (3) หน้าที่ด้านการจูงใจ (motivation)
- (4) หน้าที่ด้านการโต้แย้งและการอภิปราย (debate and discussion)
- (5) หน้าที่ด้านการศึกษา (education)
- (6) หน้าที่ด้านส่งเสริมวัฒนธรรม (cultural promotion)
- (7) หน้าที่ด้านบันเทิง (entertainment)
- (8) หน้าที่ด้านการประสานสามัคคี (integration)
- (9) ความจำเป็นทางสังคม (a social need)
- (10) เครื่องมือทางการเมือง (a political instrument)
- (11) พลังทางเศรษฐกิจ (an economic force)
- (12) ศักยภาพทางการศึกษา (an educational potential)
  - (12.1) การพัฒนาสติปัญญา (intellectual development)
  - (12.2) สร้างบุคลิกภาพใหม่ (emergence of a new framework for the personality)
  - (12.3) สร้างมาตรฐานทางปัญญา (intellectual standardization)
  - (12.4) ทำหน้าที่เป็นโรงเรียน (the school)
  - (12.5) ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ (an exchange of knowledge)
- (13) แรงกระตุ้นวัฒนธรรม (an impulse to culture)”

McQuail (1994: 78-9) กล่าวว่า หน้าที่หลักของการสื่อสารในสังคม โดยอ้างถึง Lasswell ว่ากล่าวถึงหน้าที่ต่าง ๆ ดังนี้ “(1) การระวังเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม (surveillance of the environment) (2) การสานสัมพันธ์ส่วนต่าง ๆ ของสังคมในการสนองตอบต่อสภาพแวดล้อม (correlation of the parts of the society in responding to its environment) และ (3) การถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม (the transmission of the cultural heritage)”

McQuail (1994: 79) ยังได้กล่าวถึง Wright ที่ได้เพิ่มเติมหน้าที่สำคัญของสื่ออันดับที่ 4 ต่อจาก Lasswell คือ ความบันเทิง (entertainment) และเพิ่มเติมหน้าที่สำคัญของสื่อมวลชนอันดับที่ 5 คือ การระดมความร่วมมือ (mobilization) รวมทั้งอธิบายหน้าที่ของสื่อในสังคมที่ประกอบด้วยด้านต่าง ๆ คือ

“1) สารสนเทศ (information)

- การให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์ และสถานการณ์ในสังคมและโลก
- แสดงความสัมพันธ์ของอำนาจ
- การอำนวยความสะดวกให้เกิดนวัตกรรม การปรับตัว และความก้าวหน้า

2) ประสานสัมพันธ์ (correlation)

- อธิบาย ตีความ และวิพากษ์วิจารณ์เนื้อหาของเหตุการณ์และข้อมูลข่าวสาร
- การให้การสนับสนุนผู้ที่อยู่ในอำนาจที่ถูกต้องและบรรทัดฐานของสังคม
- ทำให้เกิดการขัดเกลาทางสังคมหรือสังคมประภคิต (socializing)
- การประสานกิจกรรมต่างๆ ของสังคม
- การสร้างความสอดคล้องกัน ในความคิดเห็นในสังคม (consensus)
- การจัดลำดับความสำคัญและการบอกถึงสถานภาพในสังคม

3) ความต่อเนื่อง (continuity)

- การแสดงออกให้เห็นถึงวัฒนธรรมหลัก (dominant culture) และการยอมรับวัฒนธรรมย่อย (subcultures) และการพัฒนาวัฒนธรรมใหม่
- การดำรงและรักษาไว้ซึ่งค่านิยมร่วมของสังคม

4) ความบันเทิง (entertainment)

- การให้ความสนุกสนาน ความเพลิดเพลิน และช่องทางของการพักผ่อน
- การลดความตึงเครียดในสังคม

5) การระดมความร่วมมือ (mobilization)

- การรณรงค์เพื่อเป้าหมายทางสังคมในด้านการเมือง สงคราม การพัฒนาเศรษฐกิจ การทำงาน และศาสนา”

สำหรับสังคมไทย พระธรรมปิฎก (2537: 8-9, 24-25) ได้กล่าวถึงหน้าที่และบทบาทสำคัญของสื่อมวลชน ไว้ดังนี้

- 1) ทำหน้าที่พื้นฐานในฐานะเป็นแหล่งข่าวสารข้อมูลที่ต้องการแม่นยำตรงประเด็น น่าเชื่อถือ หรือเชื่อถือได้ ให้ถึงขั้นว่าเป็นหลักฐานที่ใช้อ้างอิงต่อไปได้

- 2) เป็นยามระวังภัยให้แก่สังคม มีอะไรที่จะเป็นปัญหาที่จะทำให้เกิดภัยอันตรายแก่สังคม สื่อมวลชนจะต้องยกเรื่องนั้นขึ้นมาพิจารณาช่วยบอกกล่าว มาช่วยบอกให้รู้ เป็นการเตือนภัยเพื่อสังคมจะได้พยายามหลีกเลี่ยงปัญหาเหล่านั้น
- 3) เป็นผู้ชี้แจงทรมณ์บอกแหล่งโซคลากแก่สังคม ซึ่งเป็นด้านบวก มีความหมายรวมถึงการให้ความรู้ต่าง ๆ โดยเฉพาะสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ สิ่งที่เป็นความริเริ่มสร้างสรรค์ที่ดี สื่อมวลชนก็เอามาบอกกล่าวคนในสังคมนี้ ใครมีความคิดริเริ่ม มีการค้นพบ หรือได้รู้อะไร มีความคิดใหม่ ๆ ทำอะไร ๆ ที่เป็นการสร้างสรรค์ สื่อมวลชนก็เอามาสนับสนุน เอามาช่วยเผยแพร่ให้
- 4) เป็นผู้นำที่ดีของสังคม เป็นผู้นำในทางสร้างสรรค์ที่จะพาสังคมไปสู่ความเจริญก้าวหน้า ซึ่งเป็นเรื่องของการนำในทางความคิด ที่บอกว่าเป็นผู้สร้างทัศนคติ ค่านิยม มติมหาชน และกระแสดความคิดที่ถูกต้อง

2.1.2 บทบาทและหน้าที่ของสื่อมวลชนต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

สมาชิกผู้ร่วมประชุมทั่วไปของ UNESCO (www, 2004) ปี 1978 ได้ออกคำประกาศที่เน้นถึงบทบาทสำคัญของสื่อ (1) ในการสร้างความเข้มแข็งของสันติภาพและการเข้าใจระหว่างประเทศ (2) ในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน และ (3) ในการต่อต้านลัทธิแบ่งแยกเชื้อชาติ การแบ่งแยกสีผิว และการขูดขูดส่งเสริมการทำสงคราม

Cohen (1963: 19-47) กล่าวว่าสื่อมีบทบาทในกิจการเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ อาทิ หนังสือพิมพ์ในสังคมของอเมริกา มีบทบาทในกระบวนการตัดสินใจในนโยบายต่างประเทศอันได้แก่ (1) บทบาทการเป็นผู้ให้ข้อเท็จจริง (2) บทบาทของลุ่มที่อธิบาย และ (3) บทบาทการเป็นเครื่องมือของรัฐบาล

โดย Cohen อธิบายว่าทั้ง 3 บทบาทดังกล่าวเป็นบทบาทที่เป็น “ตัวกลาง” นอกจากนี้ Cohen ยังกล่าวว่าหนังสือพิมพ์ยังมีบทบาทในการประสานในกระบวนการตัดสินใจในนโยบายต่างประเทศ ได้แก่ (1) บทบาทการเป็นตัวแทนของประชาชน (2) บทบาทในการเป็นผู้วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล (3) บทบาทในการเป็นผู้สนับสนุนนโยบาย และ (4) บทบาทในการเป็นผู้ออกนโยบาย

Mowlana (1997a: 244-245) เสนอหลักการพื้นฐาน 4 ประการสำหรับสื่อระหว่างประเทศและสถาบันการสื่อสาร ดังนี้

- 1) การป้องกันสงครามและส่งเสริมสันติภาพ

- 2) ให้ความสำคัญกับถือต่อวัฒนธรรม ประเพณี และค่านิยม
- 3) การส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและความมีเกียรติ
- 4) การอนุรักษ์ซึ่งที่อยู่อาศัย การคบค้าสมาคมของมนุษย์ ครอบครัวและชุมชน

Mowlana (1997b: 39-40) ยังกล่าวว่า สื่อควรแสดงบทบาทในกระบวนการนโยบายต่างประเทศ ดังนี้

- 1) บทบาทของผู้กำหนดวาระ
- 2) บทบาทของผู้กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
- 3) บทบาทของผู้เร่งและผู้ขัดขวางนโยบายต่างประเทศของรัฐบาล
- 4) บทบาทในการเป็นกลไกในการโฆษณาชวนเชื่อ
- 5) บทบาทในการเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนประชาชน
- 6) บทบาทในการเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารทางเลือกสำคัญสำหรับนักการทูตและรัฐบาล
- 7) บทบาทในการเป็นช่องทางในการแลกเปลี่ยน
- 8) บทบาทในการเป็นนักประชาสัมพันธ์อย่างไม่เต็มใจ
- 9) บทบาทในการเป็นกลไกการหาวิธีการแก้ไขปัญหอย่างสันติ
- 10) บทบาทในการเป็นผู้ช่วยเหลือการเจรจาต่อรอง
- 11) บทบาทของผู้อำนวยความสะดวกการตกลง
- 12) บทบาทผู้ช่วยเหลือตัวกลาง
- 13) บทบาทในการเป็นผู้ให้กำลังใจแก่รัฐบาล ผู้นำและประชาชนที่มีอารมณ์ขุ่นหมอง

นอกจากนี้สื่อยังมีหน้าที่ในการเป็นเวทีแลกเปลี่ยนแนวคิดและความคิดเห็น โดยเฉพาะเพื่อการสร้างความสันติภาพ (Amaldo, 2000: 5) McQuail (2001: 297) ได้เสนอหน้าที่ของสื่อเพิ่มเติม โดยกล่าวว่าสื่อควรมีหน้าที่ในการปกป้องผู้เยาว์และชนกลุ่มน้อย ให้ความสำคัญต่อสิทธิมนุษยชน ไม่ส่งเสริมความขัดแย้งและความเกลียดชังระหว่างประเทศ ส่งเสริมความเสมอภาคและจริงใจ (openness) ในการสื่อสารระหว่างประเทศ ส่งเสริมความเท่าเทียมของข้อมูลข่าวสาร เคารพต่อความเป็นส่วนตัวและสิทธิของเพื่อนมนุษย์ รวมทั้งป้องกัน “พื้นที่สาธารณะ” ที่เป็นประชาธิปไตยทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติและระหว่างประเทศ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดเรื่องบทบาทและหน้าที่ของสื่อมวลชน โดยเฉพาะบทบาทและหน้าที่ต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศข้างต้นเป็นกรอบในการพิจารณาบทบาทปัจจุบัน บทบาทที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ของวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคายว่าเป็นอย่างไร

2.1.3 ทฤษฎีบทบาท (role theory)

ทฤษฎีบทบาทเป็นทฤษฎีที่ให้ความสำคัญกับ “ปัจเจกบุคคล” (individual) โดยอธิบายว่า สังคมมนุษย์ คือ องค์กรสังคมขนาดใหญ่ (collective organization) ที่มีโครงข่าย (network) ของ ตำแหน่งทางสังคม (positions) หรือสถานภาพ (statuses) จำนวนมากเป็นองค์ประกอบ และมีปัจเจกบุคคลเป็นผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ดำรงสถานภาพ รวมทั้งแสดงบทบาทตามสถานภาพ โดยมีความคาดหวังจากสังคมต่อตำแหน่งทางสังคม (สัญญา สัญญาวิวัฒน์, 2547: 133-7)

สุพัตรา สุภาพ (2546: 30) กล่าวว่า บทบาท คือ “การปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของ สถานภาพ (ตำแหน่ง)” โดยบทบาทจะช่วยกำหนดความรับผิดชอบของปัจเจกบุคคลเกี่ยวกับงานที่ ปฏิบัติ งามพิศ สัตย์สงวน (2546: 74) นอกจากนิยามคำว่า บทบาท เช่นเดียวกันแล้ว ยังอธิบายว่า “คือ หน้าที่ที่เขาต้องทำในฐานะที่ครองตำแหน่งนั้น ๆ อยู่ ส่วนสิทธิ หมายถึง สิ่งที่เขาพึงได้รับตอบ แทนจากการปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งนั้น ๆ... สถานภาพเป็นส่วนของวัฒนธรรมแต่บทบาทนั้น เป็นพฤติกรรม” ซึ่งบทบาทอาจขัดแย้งกัน (role conflicts) โดยเฉพาะเมื่อปัจเจกบุคคลมีหลาย สถานภาพและบทบาทในขณะเดียวกัน และบทบาทอาจมีลักษณะ “เครียด” (role strain) เพราะ สังคมคาดหวังในสถานภาพและบทบาทของปัจเจกบุคคลมาก ในขณะที่คน ๆ นั้น ไม่สามารถปฏิบัติตาม สิทธิและหน้าที่ของตนได้ดีทุกบทบาท ด้วยสาเหตุต่าง ๆ เช่น มีข้อจำกัดด้านการเงิน เวลา ฯลฯ Bassis, Gelles, and Levine (1991: 131) อธิบายคำว่า บทบาท คือ สิทธิ หน้าที่และความคาดหวัง ซึ่ง ถูกกำหนดโดยวัฒนธรรมที่มาพร้อมกับสถานภาพในระบบสังคม และเนื่องจากบทบาทเกี่ยวข้องกับ สัมพันธ์กับวัฒนธรรม บุคลิกภาพ (personality) บุคคลอื่นและตำแหน่งทางสังคมอื่น จึงทำให้ บทบาทของปัจเจกบุคคลมีความซับซ้อน (Turner: 2006: 90)

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2547: 131) อ้างถึง Jacob Moreno ว่าได้จำแนกประเภทของบทบาท เป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. *Psychosomatic role* บทบาทเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นทางชีวภาพ เป็นบทบาทที่ผู้ แสดงไม่รู้ตัวแต่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของสังคม
2. *Psychodramatic role* บทบาทตามสภาพสังคม บุคคลแสดงบทบาทตามความคาดหวังของ สภาพสังคมเฉพาะ
3. *Social role* บทบาทที่ปัจเจกชนปฏิบัติตามความคาดหวังทั่วไปของสังคม เช่น กรรมกร ชาวพุทธ แม่ พ่อ เป็นต้น”

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ทฤษฎีบทบาท ในมิติของบทบาทของปัจเจกบุคคลในฐานะ “ผู้ดำเนินการวิทยุกระจายเสียง” หรือในฐานะสื่อมวลชน ตลอดจน “ผู้มีส่วนร่วม” ทั้งในระดับของ “ผู้ฟัง” ฯลฯ อันเป็นบทบาทหนึ่งในสังคม เพื่อตอบคำถามว่า ทั้งผู้ดำเนินการวิทยุกระจายเสียงไทย รวมทั้งคนไทยและคน สปป.ลาว จะมีบทบาทอย่างไรในการส่งเสริมบทบาทและหน้าที่ของวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว

2.1.4 การสื่อสารแบบมีส่วนร่วม (participatory communication)

การสื่อสารแบบมีส่วนร่วมเน้นให้ความสำคัญกับการสนทนาโต้ตอบกันในลักษณะการปรึกษาหารือ (dialogue) ระหว่างสมาชิกในสังคม ซึ่งนอกจากจะทำให้สมาชิกได้มีโอกาสในการพูดจาหรือเจรจากันแล้ว ยังเปิดโอกาสให้สมาชิกทำความเข้าใจข้อมูลข่าวสารเพื่อการตัดสินใจร่วมกันในประเด็นเกี่ยวกับสังคมของตนด้วย (ปาริชาติ สถาปิตานนท์, 2542)

กาญจนา แก้วเทพและคณะ (2543: 54-55) ได้กล่าวถึงการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในระดับของชุมชนว่าน่าจะมีเป้าหมาย (1) เพื่อกระตุ้นให้ชุมชนมองเห็นคุณค่าของตนเอง (2) เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้เข้ามามีส่วนร่วม และเพื่อให้คนในชุมชนเห็นคุณค่าความคิดและความเชื่อของตนเอง (3) เพื่อเปลี่ยนทัศนคติของคนในชุมชนคิดว่าตนเอง “ไม่สามารถใช้เทคโนโลยีที่ซับซ้อนได้” เป็น “ทำได้” ด้วยการเข้าร่วมอบรม (4) เพื่อสร้างทักษะในการสร้างสื่อให้กับชุมชน อันเป็นช่องทางการส่งข่าวสารจากจุดยืน มุมมองและทัศนะของชุมชนเอง และเป็นช่องทางแสดงความรู้สึก ปัญหา วิธีการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาจากทัศนะของชุมชน (5) สร้างสื่อที่มีสาระให้แก่ชุมชนเพื่อถ่วงดุลกับการสื่อสารที่มุ่งเน้นแต่ความบันเทิงและการหลีกเลี่ยงปัญหา (escapist) จากสื่อออกชุมชน และ (6) ยกกระดับความมีสติและความรับผิดชอบให้กับทั้งชุมชนหรือชุมชนอื่น ๆ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

กาญจนา แก้วเทพและคณะ (2543: 57-61) ยังได้จำแนกระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็น 3 ระดับ โดยเรียงลำดับจากระดับที่น้อยที่สุดไปจนถึงมากที่สุด คือ (1) การมีส่วนร่วมในฐานะผู้รับสาร/ผู้ใช้สาร (audience/receiver/users) (2) การมีส่วนร่วมในฐานะผู้ส่ง/ผู้ผลิต/ผู้ร่วมผลิต/ผู้ร่วมแสดง (sender/producer/co-producer/performance) ในขั้นตอนการผลิตต่าง ๆ ได้แก่ (2.1) ขั้นตอนการผลิต (pre-production) อันเป็นขั้นตอนการเตรียมการก่อนการผลิตสื่อ เช่น การเลือกประเด็น เลือกแง่มุมนำเสนอ การรวบรวมข้อมูล/ข้อเท็จจริง การเขียนบท ฯลฯ (2.2) ขั้นตอนการผลิต (production) เป็นขั้นตอนของการลงมือผลิต เช่น การเข้าห้องจัดรายการ การลงมือถ่ายทำ ฯลฯ และ

(2.3) ขั้นหลังการผลิต (post-production) อันเป็นขั้นตอนหลังจากที่มีการบันทึกหรือการถ่ายทำเสร็จแล้ว จากขั้นตอนก่อนหน้า ซึ่งต้องมีการตัดต่อ การอัดเสียงประกอบ การเพิ่มเติมเทคนิคพิเศษต่าง ๆ ฯลฯ รวมทั้งการเปิดรับฟังความคิดเห็นเพื่อนำมาปรับปรุงรายการ และ (3) การมีส่วนร่วมในฐานะผู้วางแผนและกำหนดนโยบาย (policy maker/planner) กล่าวในระดับกว้าง หมายความว่า การวางแผนและกำหนดนโยบายของการสื่อสารทุกประเภทที่มีอยู่ในชุมชนเพื่อเชื่อมโยงระหว่างสื่อแต่ละประเภทเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการใช้ ระดับที่แคบลงมา หมายถึงการมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนและนโยบายเฉพาะสื่อที่มีในชุมชน

White (1994: 17) แบ่งประเภทของการมีส่วนร่วมออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ (1) การมีส่วนร่วมแบบเทียม (pseudo-participation) อันประกอบด้วย การให้ข้อมูลข่าวสาร (informing) การบำบัดรักษา (therapy) การจัดการแบบเบ็ดเสร็จ (manipulation) การแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น (placation) และการให้คำปรึกษา (consultation) และ (2) การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง (genuine participation) ซึ่งประกอบด้วย การให้ความร่วมมือ (cooperation) อันหมายถึง พันธมิตร (partnership) และอำนาจของผู้แทน (delegation of power) รวมทั้งการควบคุมโดยพลเมือง (citizen control)

สถาบันวิจัยสังคมและสถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2545) ได้จำแนกประเภทของการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังนี้ (1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน (2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม (3) การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ (4) การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ และ (5) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล Ramanamma (1993: 160) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมมีอยู่ในทุกระดับตั้งแต่การวางแผน การดำเนินการตามเป้าประสงค์ (implementation) การติดตาม (monitoring) และการประเมินผล (evaluation)

Nair and White (1994: 348) มองความสัมพันธ์ระหว่างนักการสื่อสารเพื่อการพัฒนา กับผู้รับสาร (the intended receiver) และจัดแบ่งประเภทของการมีส่วนร่วมออกเป็น 3 ระดับ

“1) การมีส่วนร่วมระดับสูง (high participation) มีลักษณะของความกระตือรือร้น (active) มีส่วนร่วม (involved) เอาใจจริงเอาใจ (intense) คิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ (innovative) มีความคิดสร้างสรรค์ (creative) ด้วยการมีปฏิสัมพันธ์และการปรึกษาหารือร่วมกัน (dialogue) อย่างต่อเนื่อง ในขณะที่เดียวกันก็มีการแบ่งอำนาจ (power) ระหว่างนักการสื่อสารฯ กับผู้รับสาร ซึ่งเมื่อผู้รับสารใช้อำนาจ นักการสื่อสารเพื่อพัฒนาจะสนับสนุนผู้รับสารในการได้มาซึ่งการควบคุมทรัพยากรของตนเอง

2) การมีส่วนร่วมระดับกึ่งกลาง (*quasi-participation*) มีลักษณะที่มีส่วนร่วม แต่มีแนวโน้มของการเป็นผู้ตั้งรับ (*passive*) เอาใจจริงเอาใจงน้อย คิดสร้างสรรค์น้อย และมีการปรึกษาหารือร่วมกันน้อย

3) การมีส่วนร่วมระดับต่ำ (*low participation*) ไม่มีการปรึกษาหารือร่วมกัน ไม่มีการมีส่วนร่วมที่มีนัยสำคัญ ไม่ร่วมกิจกรรมโดยตรง และไม่มีจิตสำนึก (consciousness) ในความต้องการการเปลี่ยนแปลง”

Polnigongit (2006: 124) เน้นว่า “การมีส่วนร่วมในการสื่อสารนั้นเป็นทั้งสิทธิในการสื่อสาร (communication right) และสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ (primary human right)”

2.1.5 การเข้าถึงสื่อ (access) การมีส่วนร่วม (participation) และการจัดการด้วยตัวเอง (self-management)

Berrigan (1981: 18 -19) ได้ระบุว่า การประชุมใหญ่ UNESCO ปี 1977 ที่กรุงเบลเกรด ประเทศยูโกสลาเวีย ได้มีการพูดคุยกันในเรื่อง การเข้าถึงสื่อ (access) การมีส่วนร่วม (participation) และการจัดการด้วยตัวเอง (self-management) และได้รับรองคำนิยามดังกล่าว โดยมีรายละเอียดดังนี้

“1) การเข้าถึงสื่อ มี 2 มิติ คือ ทางเลือก (*choice*) และการมีปฏิกิริยาตอบกลับ (*feedback*) กล่าวคือ ในระดับของทางเลือกนั้น หมายรวมถึง

- (i) สิทธิของแต่ละปัจเจกบุคคลที่จะเข้าถึงสื่อ (*materials*) การสื่อสาร ได้แก่สิทธิที่จะเลือกฟังหรือดูรายการที่ต้องการไม่จำกัดว่าเป็นที่ไหน และเมื่อใด
- (ii) การมีสื่อให้ผู้รับสาร ในระดับที่หลากหลายมากขึ้น ซึ่งประชาชนเป็นผู้เลือกมากกว่า การที่องค์กรผู้ผลิตรายการจะเป็นผู้เลือกให้ (สื่อเพื่อให้ข้อมูลข่าวสาร และการศึกษารายการที่เป็นทางเลือกและรายการที่เป็นการให้บริการ)
- (iii) การถ่ายทอดสื่อตามการเรียกร้องของประชาชน

ในระดับของการมีปฏิกิริยาตอบกลับนั้น การเข้าถึงสื่อสามารถบอกเป็นนัยถึง

- (i) เป็นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิตรายการกับผู้รับสาร
- (ii) ที่ผู้ฟัง/ผู้ชมสามารถมีส่วนร่วมโดยตรงในขณะที่มีการถ่ายทอดรายการ
- (iii) มีสิทธิที่ออกความเห็น และวิพากษ์วิจารณ์

(iv) เป็นวิถีทางของการติดต่อกับผู้ผลิตรายการ ผู้บริหาร และผู้จัดการขององค์กรสื่อ

2) การมีส่วนร่วม หมายถึง การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการผลิต และการจัดการระบบสื่อสารต่าง ๆ ทุกขั้นตอนตั้งแต่การผลิต การตัดสินใจ และการวางแผน

ในระดับของขั้นตอนการผลิตนั้น การมีส่วนร่วม หมายถึง

- (i) การเปิดโอกาสอย่างเสรีให้กับประชาชน (ไม่ว่าเป็นปัจเจกบุคคลหรือกลุ่ม) มีส่วนร่วมในการผลิตรายการ และได้รับการช่วยเหลือจากมืออาชีพ
- (ii) การได้รับอุปกรณ์/เครื่องมือต่าง ๆ ทางด้านเทคนิค และทรัพยากร (resources) ในการผลิต (ซึ่งเป็น การมีส่วนร่วมในระดับที่สูงขึ้น)

ในระดับของการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมบอกรถึง

- (i) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจการจัดรายการ ทางด้านเนื้อหารายการ และระยะเวลาของรายการ รวมทั้งตารางออกอากาศรายการ
- (ii) การจัดการ การบริหาร และด้านการเงินขององค์กรสื่อ

ในระดับของการวางแผน การมีส่วนร่วมประกอบด้วยสิทธิของประชาชนที่จะช่วย

- (i) กำหนดแผน และนโยบายสำหรับกิจการการสื่อสาร ซึ่งรวมถึงการกำหนดวัตถุประสงค์ หลักการของการจัดการ และกำหนดทิศทางการจัดรายการในอนาคต
- (ii) กำหนดแผนการสื่อสารทั้งระดับประเทศ ภูมิภาคและท้องถิ่น

3) การจัดการด้วยตนเอง การเข้ามามีส่วนร่วมคงไม่ได้หมายความว่า การที่ประชาชนเข้ามาเป็นตัวแทน และให้คำปรึกษาในการตัดสินใจ แต่การจัดการด้วยตนเองเป็นรูปแบบการเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นสูงสุด โดยประชาชนได้ใช้อำนาจในการตัดสินใจในกิจการการสื่อสาร และมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในการกำหนดแผนและนโยบายของการสื่อสาร”

แนวคิดการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมที่ผสมรวมเข้ากับแนวคิดการเข้าถึงสื่อ การมีส่วนร่วม และการจัดการด้วยตัวเองของ UNESCO ข้างต้น ผู้วิจัยใช้เพื่อพิสูจน์ว่า จะสามารถประยุกต์ใช้กับบริบทของไทยและ สปป.ลาว ได้หรือไม่ อย่างไร และเพราะเหตุใด

2.1.6 แนวคิดการใช้และความพึงพอใจ (uses and gratifications)

แนวคิดการใช้และความพึงพอใจ เป็นผลต่อเนื่องของทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Differences Theory) และทฤษฎีความแตกต่างระหว่างกลุ่มสังคม (Social Differentiation Theory) ที่เชื่อว่า ผู้รับสารเลือกรับสื่อและสารในลักษณะ active (กาญจนา แก้วเทพ, 2541: 170) โดยทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคลมีหลักการพื้นฐานว่า “บุคคลมีความแตกต่างกันในด้านบุคลิกภาพและสภาพจิตวิทยา ความแตกต่างกันนี้ดังกล่าวนี้ เป็นเพราะบุคคลมีการเรียนรู้จากสังคมแตกต่างกัน บุคคลที่อยู่ต่างสภาพแวดล้อมกันจะได้รับการเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมแตกต่างกัน การเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันทำให้บุคคลมีทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ และบุคลิกภาพแตกต่างกันดังกล่าว” (De Fleur: 1966 อ้างถึงในพัชนี เขจรธยา เมตตา วิวัฒน์านุกูล และถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์, 2538: 185) สำหรับทฤษฎีความแตกต่างระหว่างกลุ่มสังคมนั้นก่อตั้งขึ้นพร้อม ๆ กับทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล ในกลุ่มของวิชาจิตวิทยา ซึ่งมีมุมมองว่า กลุ่มสังคม (อาทิ กลุ่มคนเมือง) ไม่ได้มีความแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง เพราะมีลักษณะร่วมที่เหมือนกัน (ซึ่งอาจเป็นการสร้างขึ้นใหม่) เช่น วิถีชีวิต ศาสนา และอาชีพที่คล้ายคลึงกัน (กาญจนา แก้วเทพ, 2541: 169)

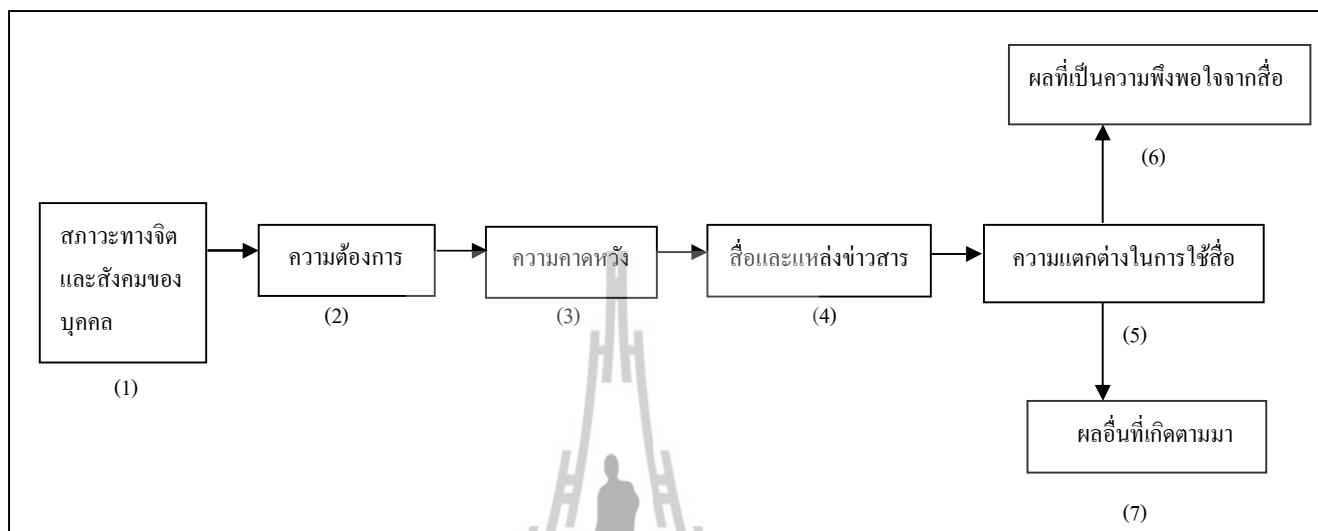
แนวคิดการใช้และความพึงพอใจต่อสื่อมีจุดยืนที่เชื่อว่า ผู้รับสารแต่ละคน (ปัจเจกบุคคล) รับรู้และทำความเข้าใจ “สาร” ของสื่อด้วยความต้องการและความปรารถนาของตนเอง (Williams, 2003: 177-8) Katz, Blumler, and Gurevitch (1974: 20) “ได้อธิบายกระบวนการเลือกสื่อว่า (1) สภาวะของสังคมและจิตใจของ (2) ความต้องการของบุคคล ซึ่งทำให้เกิด (3) ความคาดหวังต่อ (4) สื่อมวลชนหรือแหล่งข้อมูลข่าวสาร อันนำไปสู่ (5) การเปิดรับสื่อที่แตกต่างกัน อันยังผลให้เกิด (6) ความพึงพอใจจากการใช้สื่อ และ (7) ผลอื่น ๆ” (อ้างถึงใน McQuail, 2000: 388)

กาญจนา แก้วเทพ (2541: 306-307) ได้อธิบายถึงแนวคิดหลักของการใช้และความพึงพอใจของผู้รับสารที่มีต่อสื่อไว้ดังนี้

“โดยส่วนใหญ่ในการเปิดรับสารของผู้รับสารนั้น ผู้รับสารมีความตั้งใจที่จะแสวงหาข่าวสารเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในทางใดทางหนึ่ง เช่น เพื่ออาชีพการงาน เพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกซื้อเพื่อควบคุมสถานการณ์ เพื่อเตรียมพร้อม สำหรับการลงมือกระทำ เมื่อมีความตั้งใจที่แน่นอนดังกล่าว การเข้าไปใช้สื่อจึงเป็นการกระทำกิจกรรมที่มีเป้าหมายที่แน่นอน (goal-oriented activity) ในท่ามกลางสภาวะการแสวงหาข่าวสารของผู้รับสาร สื่อมวลชนมิได้เป็นทางเลือกเดียวของบุคคล หากเป็นเพียงตัวหนึ่งท่ามกลางตัวเลือกอื่น ๆ และสื่อมวลชนคงต้องพบว่าแหล่งข่าวสารอื่น ๆ มีฐานะเป็นคู่แข่งโดยปริยาย สำหรับ

ทิศทางที่บุคคลจะเลือกแสวงหาและใช้สื่อประเภทใดนั้น จะเกิดจากความต้องการของบุคคลนั้นเป็นปฐมเหตุ จากนั้นความต้องการดังกล่าว ก็จะถูกแปรมาเป็นแรงจูงใจ (motivation) ที่จะผลักดันให้บุคคลเคลื่อนไหวเข้าหาการใช้สื่อประเภทต่าง ๆ”

หลักการข้างต้น กาญจนา แก้วเทพ (2541: 307) เขียนเป็นกระบวนการแต่ละขั้นตอน ดังนี้

ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ (2542: 59) อธิบายว่า แนวคิดนี้อยู่ภายใต้ทฤษฎีเชิงหน้าที่ ซึ่งเชื่อว่า “พฤติกรรมและปรากฏการณ์ในสังคมมนุษย์ต่างก็เกี่ยวข้องในเชิงหน้าที่ต่อกัน กล่าวคือ มีความเกี่ยวข้องกันอย่างเป็นระบบ ทั้งแบบลูกโซ่และแบบวงจร ดังนั้นพฤติกรรมของมนุษย์ จึงอาจจะอธิบายได้ว่าเกิดขึ้นจากความต้องการ (needs) ซึ่งความต้องการของแต่ละคนจะมีที่มาจากต่าง ๆ กัน พฤติกรรมการเปิดรับสื่อมวลชนของแต่ละบุคคลเกิดขึ้นเพื่อสนองความต้องการอันเกิดจากพื้นฐานด้านจิตใจของบุคคลนั้น ๆ และประสบการณ์ที่บุคคลนั้นได้รับจากสถานการณ์ทางสังคมของเขา...”

ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ (2542: 59) ยังได้กล่าวว่า แนวคิดนี้ให้ความสนใจในการอธิบายความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันของความต้องการและที่มาของความต้องการ แรงจูงใจ พฤติกรรมและความพึงพอใจด้วยเหตุด้วยผล ทั้งนี้ในการวิจัยสามารถเลือกศึกษาประเด็นใดก็ได้

แนวคิดเรื่องการใช้และความพึงพอใจนี้ ผู้วิจัยเลือกศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อมวลชน โดยเฉพาะวิทยุฯ ตามแนวชายแดน โดยใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์ว่า ประชาชนไทยและ สปป.ลาว ที่อยู่ทั้ง 2 ฝั่งแม่น้ำโขง จังหวัดหนองคายมีการพฤติกรรมการเปิดรับวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคายอย่างไร รวมทั้งประชาชนไทยและ สปป.ลาว มีพฤติกรรมการเปิดรับฯ แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

2.1.7 แนวคิดกระบวนการในการเลือกและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการในการเลือก

Burgoon, Hunsaker, and Dawson กล่าวถึง กระบวนการในการเลือก (selective processes) ว่ามี 4 ขั้นตอนซึ่งมีความต่อเนื่อง เกี่ยวข้องกัน และเรียงตามลำดับ ดังนี้ (1) การเลือกเปิดรับ (selective exposure) (2) การเลือกให้ความสนใจ (selective attention) (3) การเลือกรับรู้หรือการเลือกตีความ (selective perception or selective interpretation) และ (4) การเลือกจดจำ (selective retention) โดยบุคคลต้องเปิดรับสาร ซึ่งหากไม่เปิดรับก็ไม่สามารถให้ความสนใจต่อสารได้ รวมทั้งบุคคลคนนั้นต้องรับรู้สาร มิเช่นนั้นจะไม่สามารถจดจำได้ ทั้งนี้ในแต่ละขั้นตอนต่างมีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการในการเลือก เช่น ปัจจัยทางกายภาพของคน เช่น การมองเห็นและได้ยิน (ชัดเจนหรือไม่ชัดเจน) หรือตาบอดสี ฯลฯ ความต้องการทางด้านร่างกาย อาทิ ความหิว ความต้องการทางด้านจิตใจ ประสบการณ์และความคุ้นเคย ภูมิหลัง ค่านิยม เป้าหมายชีวิต ความคาดหวัง รวมทั้งทัศนคติ (1994:111-120)

นอกจากปัจจัยข้างต้นแล้ว กระบวนการในการเลือกของผู้รับสารดังกล่าวยังมีปัจจัยที่มีอิทธิพล ได้แก่ ความสามารถ (capability) ในการอ่าน ฟัง และตีความภาษาต่าง ๆ การใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร (utility) ซึ่งมนุษย์จะเลือกสนใจและจดจำข้อมูลที่ตนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ อาทิ การนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่ง วิธีการในการสื่อสาร (communication style) ทั้งนี้บางคนอาจอายุที่จะพูดในฝูงชน และบางคนอาจเลือกดูรายการโทรทัศน์เพื่อรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสุขภาพมากกว่าการไปพบหมอ ตลอดจนบริบท (context) โดยปฏิภณของมนุษย์ต่อข้อมูลข่าวสารมักขึ้นอยู่กับบริบทแวดล้อม เช่น ที่บ้าน ที่ทำงาน สถานที่สาธารณะ โรงเรียน หรือวัด ฯลฯ รวมทั้งนิสัย (habit) ของผู้รับสาร (Todd, H and B. D. Ruben, 1993: 50-3) โดยทัศนคติ “เป็นกลุ่มขององค์ประกอบที่มีการผสมผสานกันอย่างต่อเนื่องต่อวัตถุประสงค์ องค์ประกอบนี้รวมทั้งความเชื่อ (belief) และการประเมินค่า (องค์ประกอบทางความคิด) ความรู้สึกและอารมณ์ (องค์ประกอบทางอารมณ์และความรู้สึก) และความเตรียมพร้อมทางพฤติกรรม (องค์ประกอบทางพฤติกรรม)” ส่วนความคิดเห็น (opinion) เป็น “ผลิตผลของทัศนคติของบุคคลในสภาพการณ์บางอย่างรอบตัว บุคคลจะจัดเรียงทัศนคติของตนตามลำดับความสำคัญ เมื่อบุคคลพูดหรือเขียน บุคคลนั้นกำลังแสดงลำดับขั้น (hierarchy) ของทัศนคติของเขา กล่าวคือกำลังให้ความคิดเห็น เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในสภาพแวดล้อมภายนอก การเปลี่ยนแปลงนี้จะเกิดขึ้นในลำดับขั้นของทัศนคติด้วย ทำให้เกิดการจัดลำดับใหม่ และเกิดความคิดเห็นใหม่ตามมา...” (พัชนี เขยจรยา เมตตา วิวัฒนานุกูล และฉรินันท์ อนุวัชศิริวงศ์, 2538: 116)

ในส่วนของแนวคิดกระบวนการในการเลือกและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการในการเลือกนี้ ผู้วิจัยจะใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์ว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว เลือกเปิดรับฟังวิทยุฯ ตามแนวชายแดนหรือไม่ อย่างไร และเพราะเหตุใด รวมทั้งปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว ได้แก่ เพศ อายุ และอาชีพที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการเปิดรับวิทยุฯ หรือไม่ อย่างไร

2.1.8 สังคมและวัฒนธรรมไทยและ สปป.ลาว

รัชนิกร เศรษฐกิจ (2532: 10) กล่าวว่า “สังคม อาจใช้ใน 2 ความหมายด้วยกัน คือ หมายถึงกลุ่มคนซึ่งร่วมมือกัน อยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืน และมีวัฒนธรรมที่เด่นชัด และหมายถึงระบบสังคมซึ่งรวมความสัมพันธ์ทางสังคมต่าง ๆ ของสมาชิกเข้าไว้ด้วยกันเป็นระบบ” อมรา พงศาพิชญ์ (2537: 1) นิยามคำว่า วัฒนธรรม ว่า “คือ สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น กำหนดขึ้น มิใช่สิ่งที่มีมนุษย์ทำตามสัญชาตญาณ อาจเป็นการประดิษฐ์วัตถุสิ่งของขึ้นใช้ หรืออาจเป็นการกำหนดพฤติกรรมและ/หรือความคิด ตลอดจนวิธีการหรือระบบการทำงาน”

อมรา พงศาพิชญ์ (2537: 2) ยังกล่าวถึงวัฒนธรรมในสังคมว่า

“วัฒนธรรมในสังคม เราอาจจะแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ วัฒนธรรมในลักษณะที่เป็นสัญลักษณ์และจับต้องไม่ได้ เป็นต้นว่า ภาษาพูด ระบบความเชื่อ โลกทัศน์ กิริยา มารยาท ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมทางด้านวัตถุ เป็นต้นว่า อาคารบ้านเรือน วัด และศิลปกรรม ประติมากรรมต่าง ๆ ตลอดจนสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ใช้เป็นประจำทุกวัน”

สังคมไทยในอดีตหญิงไทยมีสถานภาพต่ำด้อยกว่าชาย เพราะ ประเพณีการอบรมเลี้ยงดู กฎหมาย ศาสนา และการศึกษาที่ส่งผลต่อการกำหนดสถานภาพดังกล่าว และคนไทยจะรับประทานข้าวและกับข้าววันละ 3 มื้อ โดยคนไทยในภาคเหนือและอีสานนิยมบริโภคข้าวเหนียวต่างจากภาคอื่น ๆ ที่ส่วนใหญ่บริโภคข้าวเจ้า กับข้าวมักมีรสจัด และคนไทยยังนิยมรับประทานน้ำพริกและแกงเผ็ด ส่วนวัยรุ่นไทยแต่งกายเลียนแบบอย่างของตะวันตก โดยไม่สนใจการแต่งกายแบบไทยแท้ ประเพณีการบวชเพื่อแสดงความกตัญญูต่อบุคคลที่ต่อพ่อแม่ในสังคมไทยยังมีความสำคัญ นอกเหนือจากการบวชเพื่อวัตถุประสงค์อื่น ส่วนประเพณีเกี่ยวกับส่วนรวมอื่น ๆ ที่ยังคงรักษาไว้คือ สงกรานต์ เทศกาลเข้าพรรษา สารทไทย และออกพรรษา ทางด้านความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์นั้น เป็นเรื่องที่ได้รับความสนใจและนับถือมากในสังคมไทย ในส่วนของโหราศาสตร์นั้นก็มีทั้งคนที่เชื่อและไม่เชื่อในเรื่องดังกล่าว (รัชนิกร เศรษฐกิจ, 2532: 116, 127-9, 137, 159-162, 189-192) ใน

ประเด็นเกี่ยวกับวัยรุ่นไทยนั้น ปัจจุบันสังเกตได้ว่า วัยรุ่นไทยสนใจถึงกับคลั่งไคล้การเล่นแบบ ศิลปินเกาหลีและญี่ปุ่นทั้งทรงผมและการแต่งกาย

ส่วนคน สปป.ลาว มีความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์ และยังคงดำรงรักษาไว้ซึ่งประเพณีการบวช เพื่อตอบแทนคุณพ่อแม่ โดยเมื่ออายุ 20 ปีจะบวชเป็นพระ หากอายุ 7-19 ปี จะบวชเป็นสามเณร ประเพณีสงกรานต์จะมีการอัญเชิญพระพุทธรูปมาชำระและสรงน้ำด้วยน้ำหอม ในช่วงบุญออกพรรษา ชาว สปป.ลาว จะทำเรือไฟ ทั้งเรือไฟน้ำเพื่อปล่อยให้ไหลไปตามลำน้ำและเรือไฟโลกหรือ บกตั้งไว้บนบก เพื่อระลึกถึงคุณพ่อแม่และบูชาพระรัตนตรัย (ฮันส์ เกออร์ก์ แบร์เกอร์, 2549) คน สปป.ลาว ส่วนใหญ่บริโภคน้ำข้าวเหนียว นอกจากนี้ยังบริโภคน้ำข้าวจี (แบบฝรั่งเศสเรียกว่า บาเก็ต) และ ผอ (เป็นภาษาเวียดนามคือ ก๋วยเตี๋ยว) ใก่ย่าง ส้มตำ ลาบ ก้อย ต้ม แจ่ว ป่น รวมทั้งอาหารทะเล เช่น หอย กุ้ง ปู ฯลฯ โดยไม่นิยมรับประทานอาหารรสจัดเหมือนคนไทยอีสาน ตลอดจนแกงกะทิ และอาหารที่ออกรสหวาน ๆ (พิชญ์ จันทรวีทัน, 2550: 107-123)

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

คณิงภรณ์ วงเวียน (2543) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวไทย-ลาว : ศึกษากรณีสะพานมิตรภาพไทย-ลาว (สะพาน๑) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานโยบายด้านการท่องเที่ยว ที่สอดคล้องต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการสร้างสะพาน๑ และศึกษาปัญหาการใช้สะพาน๑ ด้วยการวิจัย เอกสารประวัติการสร้างสะพาน๑ ความสัมพันธ์ไทย-ลาว ฯลฯ การสังเกตการณ์พฤติกรรมของผู้ใช้ สะพาน และการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 53 คน ทั้งที่เป็นคนไทย คน สปป.ลาว และคน ต่างชาติ ได้แก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการสะพาน๑ (คนไทย 14 คน คน สปป.ลาว 5 คน และคน ออสเตรเลีย 2 คน) เจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่บริเวณสะพาน๑ (คนไทย 4 คน และคน สปป.ลาว 1 คน) นักท่องเที่ยวที่ใช้สะพาน๑ (คนไทย 1 คน คน สปป.ลาว 1 คน และชาติอื่น ๆ ได้แก่ ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น ฮอลแลนด์ เยอรมัน ประเทศละ 1 คน รวม 4 คน) มัคคุเทศก์นำเที่ยวบริเวณรอบนอกสะพาน (คนไทย 3 คน และคน สปป.ลาว 2 คน) บริษัทท่องเที่ยวและธุรกิจโรงแรม (คนไทย 9 คน คน สปป.ลาว 3 คน และคนออสเตรเลียผู้เคยทำงานด้านการท่องเที่ยวไทย-ลาว 1 คน) และนักธุรกิจไทย และลาวที่ใช้ประโยชน์จากสะพาน๑ (คนไทย 1 คน และคน สปป.ลาว 1 คน)

การศึกษาพบสาระสำคัญ ๆ ดังนี้คือ ก่อนมีสะพาน๑ การเดินทางถึงกันระหว่างคนไทยและ คน สปป.ลาว มีความลำบาก ที่ต้องอาศัยเรือและแพขนานยนต์ หลังจากสะพาน๑ สร้างเสร็จในปี 2537 การดำเนินทางไปมา การค้าขายขนส่งสินค้าและการท่องเที่ยวมีความสะดวกขึ้น แต่ยังไม่

สามารถก่อให้เกิดประโยชน์ได้อย่างสมบูรณ์เต็มที่ ในขณะที่ทั้งไทยและลาวมีสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และศิลปวัฒนธรรมที่สวยงาม ความสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวไทย-ลาว ปรากฏชัดเจนเมื่อมีแผนความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวร่วมกันในปี 2535 และมีแผนอีกหลายฉบับต่อ ๆ มา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการ ฝึกอบรม และงบประมาณแก่องค์กรท่องเที่ยวแห่งชาติ สปป.ลาว ในการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ระหว่างปี 2541-2543 ทั้งประเทศไทยและ สปป.ลาว ได้ทำโครงการปีการท่องเที่ยว โดยไทยใช้ชื่อว่า “Amazing Thailand” (ปี 2541-2543) ในขณะที่ สปป.ลาว ตั้งชื่อว่า “Visit Laos Year 1999-2000” (ปี 2542-2543) กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ประโยชน์ที่ได้รับจากสะพานฯ คือ การเชื่อมสัมพันธ์ไทย-ลาวให้แน่นแฟ้น ทำให้เกิดความสะดอกสบายในการสัญจร และส่งเสริมด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

การศึกษาพบอุปสรรคในด้านการท่องเที่ยว ซึ่งมีสาระสำคัญ ๆ เช่น (1) ปัญหาความแตกต่างทางด้านนโยบาย (จากระบบการปกครองที่ต่างกัน) ค่านิยม ระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ (ทางด้านการท่องเที่ยว และการผ่านแดน ฯลฯ) (2) ปัญหาด้านความพร้อมของระบบสาธารณูปโภค โดยเฉพาะถนนหนทาง สาธารณูปการ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ของ สปป.ลาว และ (3) การประสานความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวยังขาดพื้นฐานในการเข้าใจซึ่งกันและกัน และขาดความพยายามมุ่งมั่นพัฒนาการท่องเที่ยวให้อยู่บนพื้นฐานแห่งผลประโยชน์ร่วมกันอย่างแท้จริง ความหวาดระแวงของคน สปป.ลาว รุนเกิน และการขาดความไว้วางใจ เป็นต้น

วิชา อุตมฉันท (2544) ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของสัญญาณวิทยุและโทรทัศน์ข้ามพรมแดนระหว่าง ไทย-สปป.ลาว เพื่อศึกษาทัศนคติและผลกระทบของสื่อกระจายเสียงข้ามวัฒนธรรมที่มีต่อประเทศผู้รับ ด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นวิธีวิจัยหลักและวิธีวิจัยเชิงปริมาณ อันเป็นส่วนเสริมทั้งการวิจัยเอกสาร การวิจัยภาคสนาม การสังเกต การสัมภาษณ์เจาะลึก การสัมภาษณ์รายบุคคล การสัมภาษณ์กลุ่ม และการวิเคราะห์เนื้อหา สำหรับข้อมูลด้วยวิธีการเชิงปริมาณนั้นใช้การวิจัยเชิงสำรวจด้วยแบบสอบถาม โดยมีกลุ่มตัวอย่างฝ่ายไทย เช่น เอกอัครราชทูตไทย ฯ ณ เวียงจันทน์ ผู้ว่าราชการจังหวัด 3 จังหวัดได้แก่ หนองคาย มุกดาหารและอุบลราชธานี ผู้บริหารสถานีวิทยุฯและสถานีโทรทัศน์ทุกแห่งในพื้นที่ 3 จังหวัด ข้าราชการทหาร ผู้จัดรายการและผู้บริหารองค์กรสื่อในภาคอีสานหลายแห่ง และประชาชนไทยใน 3 จังหวัด ๆ ละ 400 คน รวม 1,200 คน โดยเฉพาะผู้ที่มีภูมิสำเนาติดกับ สปป.ลาว อยู่ในรัศมีของคลื่นสัญญาณและสามารถรับรายการวิทยุและโทรทัศน์ของสปป.ลาวได้ และฝ่าย สปป.ลาว เช่น ผู้นำ สปป.ลาว ที่รับผิดชอบงานด้านสื่อมวลชน กลุ่ม

พนักงานรัฐ สปป.ลาว ที่มาศึกษาในกรุงเทพฯ ด้วยทุนรัฐบาลไทย ประชาชน สปป.ลาว เช่น พระสงฆ์ ครู พนักงานโรงแรม เจ้าของร้านค้า นักเรียนและเด็ก ฯลฯ

การศึกษาพบว่า สถานีวิทยุ ไทยทุกสถานีดำเนินงานในเชิงพาณิชย์ มีรูปแบบ และเนื้อหา รายการเหมือน ๆ กัน โดยรายการหลักของสถานี คือ รายการเพลง ทั้งรายการเพลงลูกทุ่ง ลูกกรุง ตามด้วยรายการบันเทิงอื่น ๆ และโฆษณาสินค้า ผู้รับผิดชอบสถานีและผู้จัดรายการทุกคนยืนยันว่า มีนโยบายการจัดรายการที่เน้นความเข้าใจอันดี โดยปกติจะไม่เข้าไปแตะต้องเนื้อหาทางการเมือง แต่จะเน้นจัดรายการบันเทิง ทำเรตติ้ง (rating) เพื่อดึงโฆษณาเข้าสถานีอย่างเดียว รายการบันเทิงที่มีคน สปป.ลาว รับฟังมากผู้จัดรายการจะต้องคอยเตือนตัวเองอยู่ตลอดเวลา ระวังไม่ให้มีคำพูดใด ๆ กระทบกระเทือนใจคน สปป.ลาว

การศึกษาประชาชนไทยใน 3 จังหวัดพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 80.30 (964 คน) เคยรับสื่อของ สปป.ลาว บ้างไม่มากก็น้อย (หนองคายร้อยละ 82 มุกดาหารร้อยละ 86.75 และอุบลราชธานีร้อยละ 72.25) โดยร้อยละ 11.72 เปิดรับฟังวิทยุ สปป.ลาว (หนองคาย ร้อยละ 7.01 เปิดรับฟังวิทยุ สปป.ลาว) ที่เหลือดูโทรทัศน์ของ สปป.ลาว และร้อยละ 95.70 ของผู้ที่เปิดรับวิทยุ และโทรทัศน์ สปป.ลาว (หนองคาย ร้อยละ 96.34) ไม่ได้สนใจติดตามรายการใดเป็นพิเศษ แต่คลื่นของ สปป.ลาว มักผ่านเข้ามาในเครื่องรับขณะเปลี่ยนช่องสัญญาณหรือกำลังจูน (tune) คลื่นรายการอยู่หากบังเอิญพบว่ามีอะไรที่ชวนให้สนใจก็หยุดรับฟังหรือรับชมต่อสักพักหนึ่ง ผู้ที่ระบุว่าไม่เคยเปิดรับสื่อจาก สปป.ลาว จำนวน 236 คนจาก 1,200 คน (คิดเป็นร้อยละ 19.70) นั้น ยังจำแนกได้เป็น 2 ประเภทคือ ทราบว่ามีการวิทยุ-โทรทัศน์ของ สปป.ลาว เข้ามาแต่ไม่สนใจและไม่เปิดรับจำนวน 161 คนหรือร้อยละ 13.4 อีก 75 คนหรือร้อยละ 6.3 ไม่เคยทราบว่ามีการคลื่นวิทยุของ สปป.ลาว ไปได้ในฝั่งไทย กลุ่มตัวอย่างที่ตอบว่ามีความตั้งใจที่จะเปิดรับรายการของสื่อ สปป.ลาว จำนวน 41 คน (ร้อยละ 4.30) กลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งเปิดรับสื่อของ สปป.ลาว เพราะเหตุผลทางด้านความสัมพันธ์ทางสังคม เช่นมีญาติพี่น้องอยู่ทางฝั่ง สปป.ลาว หรือมีการไปมาหาสู่ติดต่อกับผู้คนทางฝั่ง สปป.ลาว อยู่บ่อย ๆ ทำให้มีความรู้สึกผูกพันใกล้ชิด อีกส่วนหนึ่งให้เหตุผลว่า ชื่นชมในความไพเราะน่าฟังของสำเนียง สปป.ลาว และได้เรียนรู้คำจากรายการ ฯลฯ

ในส่วนของผู้ประชาชน สปป.ลาว นั้น ผู้วิจัยสรุปว่า คน สปป.ลาว ทุกคนที่มีเครื่องรับวิทยุ-โทรทัศน์ และสามารถรับสัญญาณวิทยุ-โทรทัศน์ของไทยได้ ล้วนเปิดรับวิทยุ-โทรทัศน์ของไทยทุกคน นอกจากนี้ ในการรับฟังวิทยุ ไทยนั้น รายการเพลงเป็นรูปแบบรายการวิทยุที่โดดเด่นและได้รับความนิยมจากวัยรุ่นมากที่สุดรายการหนึ่ง คน สปป.ลาว ชอบเพลงลูกทุ่งของไทย สถานีวิทยุไทยเปิดทั้งเพลงลูกทุ่งและลูกกรุงจึงมีแฟนเพลงชาว สปป.ลาว รับฟังอย่างคึกคัก ดีเจในอุดมคติ

จะต้องพูดเก่ง คุยสนุก พอมีสาระบ้างจะเป็นที่จิตใจของวัยรุ่น และวัยรุ่นของ สปป.ลาว นิยมฟังเพลงไทยมากกว่าเพลง สปป.ลาว

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักจัดรายการวิทยุฯ กล่าวว่า มีความระมัดระวังคำพูดตลอดเวลาไม่ไปกระทบกระเทือนผู้ฟังอีกฝั่งหนึ่ง ต้องตระหนักอยู่เสมอว่ามีผู้ฟังชาว สปป.ลาว ฟังอยู่ และเมื่อจะเอ่ยถึงผู้ฟังก็ต้องพูดคู่กัน ไปเช่น “สวัสดิ์พี่น้องที่อยู่ฝั่งหนองคายและพี่น้องทางฝั่งกำแพงนครเวียงจันทน์” หรือ “ฝากเพลงนี้ให้พี่น้องทางฝั่งซ้าย (หรือฝั่งโน้น) ด้วย” ส่วนมากมักใช้ภาษาไทยอีสานสลับกับภาษาลาว รายการที่มีแฟนชาว สปป.ลาว มาก ๆ จะได้รับโทรศัพท์หรือจดหมายเข้ามาขอเพลง พูดคุยหรือขอเล่นเกมในรายการบ่อย ๆ นอกจากจัดเพลงตามคำขอแล้ว รายการวิทยุเหล่านี้มักเปิดให้มีข่าวบริการสังคม ตอบจดหมายผู้ฟัง ให้คำปรึกษาหรือให้คติสอนใจวัยรุ่นแทรกเข้าไปด้วย สิ่งนี้เป็นจุดดึงดูดผู้ฟังชาว สปป.ลาว ได้ดีอีกอย่างหนึ่ง จดหมายจากผู้ฟังชาว สปป.ลาว ที่เขียนเข้าไปจำนวนไม่น้อย ถือเป็นโอกาสใช้ความแพร่หลายของวิทยุไทยใน สปป.ลาว เป็นช่องทางสื่อสารฝากข้อความถึงญาติพี่น้องทางบ้าน รวมทั้งการเดินทางของผู้ฟังจาก สปป.ลาว มาดูตัวดีใจที่สถานีก็มีบ่อย ๆ

ผู้วิจัยยังสรุปว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อไทยกับ สปป.ลาว แม้จะอยู่ในสถานะที่ไทยครอบงำ สปป.ลาว จนเกิดความไม่สมดุลและความไม่เสมอภาคอย่างมากในกระบวนการแลกเปลี่ยนสารมวลชนระหว่างกัน โดยไทยใช้สื่อเพื่อผลทางการค้าและความได้เปรียบทางเศรษฐกิจเฉพาะหน้า ผู้วิจัยยังได้เสนอแนะต่อไทยและ สปป.ลาว ดังนี้ (1) สื่อไทยควรพึงพิถีพิถันตรวจสอบและกลั่นกรองตัวเองเพื่อเป็นตัวแทนนำความจริงใจและเรื่องราวที่สร้างสรรค์ไปสู่ผู้รับฟังชาวไทยและชาว สปป.ลาว (2) ควรส่งเสริมให้มีการแปลงานเขียนวรรณกรรมของ สปป.ลาว ออกมาเผยแพร่ให้มาก เพื่อช่วยให้คนไทยรู้เรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตและสังคมของ สปป.ลาว ดีขึ้น (3) วิธีแก้จุดสำคัญที่ถูก สปป.ลาว ของคนไทยจะแก้ได้ก็ด้วย ให้สื่อไทยพยายามแก้ไขความไม่สมดุลกับ สปป.ลาว ทั้งสองด้านให้ดีขึ้น เช่น ผลิตรายการที่ดีเกี่ยวกับ สปป.ลาว นำเสนอข่าวเกี่ยวกับ สปป.ลาว ให้มากขึ้น พิจารณารายการบางอย่างที่น่าสนใจของ สปป.ลาว มาออกอากาศในโทรทัศน์ไทยบ้าง การทำเช่นนั้นนอกจากช่วยเพิ่ม “ความรู้จริง” ให้กับคนไทยแล้ว ยังสร้างความรู้สึที่ดีให้กับ สปป.ลาว จากการปฏิบัติ เป็นการแสดงออกถึงความเสมอภาคเท่าเทียม ซึ่งเป็นพื้นฐานที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับความเข้าใจอันดีที่จะมีต่อกัน (4) ไทยยังสามารถช่วยยกระดับเพื่อพัฒนาสื่อมวลชนของ สปป.ลาว ให้ก้าวหน้าขึ้นได้ด้วยโครงการความช่วยเหลือและความร่วมมือด้านต่าง ๆ ผ่านหน่วยงานรัฐ หรือโดยตรงระหว่างองค์กร และ (5) สปป.ลาว ควรให้ความสำคัญกับสื่อพัฒนาจุดแข็ง ลบปมด้อย เพิ่มงบประมาณให้กับกิจการวิทยุและโทรทัศน์ เพื่อช่วยขยายศักยภาพและยกระดับคุณภาพในการผลิต

เจียน ชีระวิทย์, อติสร เสมรัมย์และทานตะวัน มโนรมย์ (2544) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ ไทย-ลาว ในสายตาของคนลาว เพื่อศึกษาจินตภาพ (perception) ในเชิงปริมาณและคุณภาพ จำนวน และระดับความรู้สึก-ทัศนะของคนลาวต่อประเด็นต่าง ๆ ด้วยการสัมภาษณ์และกรอกแบบสอบถาม โดยคำถามมีทั้งแบบให้เลือกตอบได้เพียง 1 ข้อและเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ และแบบให้เติมคำ กับกลุ่มตัวอย่าง 216 คน ใน 7 กลุ่ม คือ ผู้นำระดับชาติ (ตอบแบบสอบถาม 39 คน) ผู้นำ 5 แขวง (ตอบแบบสอบถาม 50 คน) นักศึกษาลาวในไทย (ตอบแบบสอบถาม 27 คน) และคนลาวที่ข้ามด่าน มายังฝั่งไทย 4 จุด (สัมภาษณ์โดยคณะวิจัยกรอกแบบสอบถาม 100 คน) นอกจากนี้การวิจัยยังใช้การ วิจัยเอกสาร การวิเคราะห์เนื้อหาในสื่อมวลชนของทั้งไทยและ สปป.ลาว ร่วมด้วย สารสำคัญ (โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องและใช้ประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้) มีรายละเอียด ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับข่าวเกี่ยวกับประเทศไทยหรือพฤติกรรมของคนไทยจากโทรทัศน์ ไทย (ร้อยละ 27) รองลงมาคือ จากวิทยุฯ ไทย (ร้อยละ 13) จากโทรทัศน์ลาว (ร้อยละ 11) จาก หนังสือพิมพ์ลาว (ร้อยละ 10) และหนังสือพิมพ์ไทย (ร้อยละ 10) และคน สปป.ลาว รู้จักไทยดีกว่า คนไทยรู้จักลาว

ทัศนะต่อประเด็นคำถามคนไทยหรือประเทศไทยเคยทำอะไรที่เป็นมิตรต่อลาวไว้บ้าง หรือไม่ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า (1) คนไทยหรือประเทศไทยเคยทำอะไรที่เป็นมิตรต่อลาวไว้บ้าง (ร้อยละ 61) ซึ่งส่วนใหญ่กล่าวถึง ความช่วยเหลือที่ สปป.ลาว ได้รับ โดยกล่าวว่าไทยให้ความ ช่วยเหลือลาวในด้านวิชาการ ให้ทุนการศึกษา อบรมและดูงาน (กล่าวถึง 54 ราย) ความช่วยเหลือใน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจสังคมของลาว (กล่าวถึง 37 ราย) ความช่วยเหลือทาง เศรษฐกิจ (กล่าวถึง 35 ราย) ความช่วยเหลือด้านการแพทย์และสาธารณสุข (กล่าวถึง 19 ราย) ด้าน ศาสนา วัฒนธรรม และประเพณี ที่คนไทยไปทำบุญที่วัดต่าง ๆ ในลาว บริจาคเงินบูรณะวัด ไป ทอดกฐิน ทอดผ้าป่าในลาว ฯลฯ (กล่าวถึง 15 ราย) รวมทั้งความร่วมมือกันในด้านความมั่นคง (กล่าวถึง 3 ราย) กลุ่มตัวอย่างอีกกลุ่มหนึ่งตอบว่า (2) “คิดไม่ออก” (ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 34) ทีมวิจัย ได้อธิบายส่วนนี้ว่า อาจจัดได้เป็น 3 กลุ่มคือ (ก) เชื่อว่ามี แต่คิดไม่ออก (ข) ไม่มีอะไรสำคัญจน ประทับความทรงจำของผู้ตอบ และ (ค) ไม่อยากตอบอะไรที่อาจจะขัดใจคนอื่น

ทัศนะต่อประเด็นคำถามคนไทยหรือประเทศไทยเคยทำอะไรที่เป็นปรปักษ์ต่อลาวไว้บ้าง หรือไม่ กลุ่มตัวอย่างตอบว่า (1) มี (ร้อยละ 59) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการกระทำที่กระทบต่อ ผลประโยชน์ของลาวเป็นส่วนรวม โดยกล่าวว่า ทำลายเสถียรภาพและความมั่นคงของลาว (113 ราย) โดยกล่าวถึงไทยให้การสนับสนุนและให้ที่หลบซ่อนแก่ “คนบ่ดี” (64 ราย) ความขัดแย้งตาม แนวชายแดน (21 ราย) และการสู้รบกันตามชายแดน “ฮิดคินแดน” “รุกรานลาว” (10 ราย) (2)

สื่อมวลชนที่ทำตัวเป็นปรปักษ์ต่อลาว (28 ราย) ซึ่งส่วนมากพูดถึงการให้ข่าวของโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ไทยว่า ขอบขยายข่าวความไม่สงบในลาวเกินความจริง ขอบบิดเบือนข่าวใส่ร้ายลาว และมี 5 รายการกล่าวถึงไทยให้สหรัฐอเมริกาใช้ดินแดนกระจายเสียงวิทยุเอเชียเสรีโจมตีลาว (3) ด้านเศรษฐกิจ ผู้ตอบพูดว่า นักธุรกิจไทยพูดอย่าง-ทำอย่าง “บ่จริงใจ” นายทุนมาจองโครงการลงทุนในลาว แล้วไม่มาลงทุนจริง แต่นำเข้าจากไทยแทน ตั้งกำแพงภาษีสินค้าจากลาวสูง ขัดขวางการพัฒนาเศรษฐกิจของลาว ปิดพรมแดนห้ามสินค้าผ่านด่านเข้าออกลาว และการห้ามค้าขายสินค้ายุทธปัจจัยในอดีต ฯลฯ (4) พฤติกรรมบางอย่างของคนไทยที่ลาวถือว่าเป็นมิตร คือ ไม่จริงใจในการปฏิบัติตามสัญญา ขอบเอาเปรียบคนลาว คนไทยเคยปล้นสะดมพระแก้วมรกต เฆพลาญลาว ขโมยโบราณวัตถุทางศาสนา ขอบดูถูกลาว นักลงทุนไทยไปเอาคนลาวเป็นเมียบ่อย และคนไทยหลอกลวงคนลาว เป็นต้น

ทัศนะต่อประเด็นคำถามว่า ปัจจุบันท่านคิดว่าไทยเป็นมิตรหรือศัตรูของลาว กลุ่มตัวอย่างตอบว่า (1) “เป็นมิตรมากกว่าเป็นศัตรู” (ร้อยละ 53) (2) “เป็นมิตรที่ดี” (ร้อยละ 23) (3) “ไม่ออกความเห็น” (4) “เป็นศัตรูมากกว่าเป็นมิตร” (ร้อยละ 8) และ (5) ไม่ตอบ (ร้อยละ 1) ทั้งนี้ไม่มีกลุ่มตัวอย่างคนใดตอบตัวเลือก “เป็นศัตรูที่ร้าย” (ร้อยละ 0) ในประเด็นอันดับความเป็นมิตรโดยเปรียบเทียบประเทศ ผู้ตอบแบบสอบถามตอบว่า เวียดนามเป็นมิตรที่ดีอันดับ 1 ของลาว (ร้อยละ 44) และยังเป็นมิตรดีอันดับ 2 (ร้อยละ 22) ไทยจัดเป็นมิตรดีอันดับ 5 (ร้อยละ 31) ทีมวิจัยสรุปภาพรวมจากคะแนนนิยมมิตรดีอันดับ 1, 2, 3 และ 4 ว่า ญี่ปุ่นกับจีนมีฐานะใกล้เคียงกัน กัมพูชามีฐานะดีพอควรถัดมา ส่วนสหรัฐฯ คน สปป.ลาว ไม่ถือว่าเป็นมิตร

กลุ่มชนและสถาบันในไทยที่คน สปป.ลาว ถือว่าเป็นมิตร คือ พระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ และนักวิชาการและปัญญาชนไทย (รวมเป็นร้อยละ 85) ส่วนกลุ่มชนที่คน สปป.ลาว ถือว่าทำตัวเป็นปรปักษ์ คือ สื่อมวลชน (ร้อยละ 49)

ในประเด็นคำถามว่า ความช่วยเหลือที่ไทยให้แก่ลาวตั้งแต่ปี ค.ศ.1976 เป็นต้นมา ท่านคิดว่าอะไรที่เป็นประโยชน์ต่อลาวมากที่สุด ผู้ตอบคำถามแสดงทัศนะถึงคุณค่าแก่ความช่วยเหลือประเภททุนการศึกษา อบรม และดูงานมากที่สุด (ร้อยละ 45) รองลงมาคือโครงการพระราชดำริของพระเจ้าอยู่หัวและโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ (ร้อยละ 33) โดยส่วนใหญ่มองการช่วยเหลือของไทยในแง่ดี ซึ่งมีผู้ตอบว่า “เพื่อผูกมิตร” (ร้อยละ 36) และ “เพื่อให้คนลาวอยู่ดีกินดีมากขึ้น” (ร้อยละ 19) ประเด็นคำตอบที่อยู่ในอันดับที่ 2 คือ “เพื่อแข่งขันกับประเทศอื่นในการมีอิทธิพลในลาว” (ร้อยละ 21) และอันดับที่ 4 คือ “เพื่อใช้เป็นเครื่องมือทำให้ลาวพึ่งไทย”

ต่อประเด็นคำถาม “ท่านคิดว่าการค้าระหว่างลาวกับไทย มีส่วนทำให้ความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีขึ้นหรือเลวลง” ผู้ตอบคำถามส่วนใหญ่ตอบว่า ดีขึ้น (ร้อยละ 85) โดยผู้นำระดับชาติที่กำแพงนครเวียงจันทน์หลายคนให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า การค้าจะทำให้ความสัมพันธ์ไทย-ลาวดีขึ้น ถ้า “ค้ากันโดยมีความจริงใจ ทำจริงตามคำพูด” “ไม่เอาไรต์เอาเปรียบ...” “ค้ากันอย่างเสมอภาค...” นอกจากนี้ผู้ตอบคำถามส่วนมากต้องการให้นักธุรกิจไทยไปลงทุนในลาวเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 77) แต่ไม่ใช่ให้คนไทยแสวงหาประโยชน์แต่ฝ่ายเดียว

การศึกษายังพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าคนไทยชอบดูถูกลาวมากที่สุดโดยเปรียบเทียบกับอีก 5 ประเทศ (ร้อยละ 56) รองลงมาคือ สหรัฐฯ (ร้อยละ 31) และคนลาวจำนวนน้อยมากที่เห็นว่าประเทศเวียดนาม กัมพูชา ญี่ปุ่น และจีนชอบดูถูกลาว โดยคนลาวมองว่า คนไทยกลุ่มที่ชอบดูถูกลาวมากที่สุด คือ ศิลปินนักร้องและดาราโทรทัศน์ (ร้อยละ 40) และสื่อมวลชน (ร้อยละ 27) ต่อกรณีของของ “นิโคล” ผู้ตอบคำถามส่วนใหญ่เชื่อว่าดาราเพลง “นิโคล” เคยพูดดูถูกลาวจริง (ร้อยละ 51) รองลงมาคือ “ไม่แน่ใจ” (ร้อยละ 28)

ในประเด็น “ความจริงใจต่อลาว” การศึกษาพบว่า คนลาวที่ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ประเทศที่จริงใจต่อลาวในอันดับ 1 คือ เวียดนาม (ร้อยละ 39) ญี่ปุ่น (ร้อยละ 25) ไทย (ร้อยละ 11) จีน (ร้อยละ 7) กัมพูชา (ร้อยละ 2) และ สหรัฐฯ (ร้อยละ 1) ตามลำดับ ในส่วน “ความน่าเชื่อถือ” อันดับ 1 คือ เวียดนาม (ร้อยละ 38) ญี่ปุ่น (ร้อยละ 35) ไทย (ร้อยละ 9) จีน (ร้อยละ 9) กัมพูชา (ร้อยละ 2) สหรัฐฯ (ร้อยละ 1) โดยคนไทยที่เชื่อถือได้ คือ นักวิชาการและปัญญาชน (ร้อยละ 61) คนไทยทั้งภาครัฐและภาคเอกชน (ร้อยละ 45) พ่อค้า-นักธุรกิจ (ร้อยละ 10) และนักการเมือง ทหาร ตำรวจและข้าราชการพลเรือน (ร้อยละ 7)

ในประเด็น “ไทยคุกคามความมั่นคงลาวหรือไม่” ทั้งในอดีตและปัจจุบัน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่า ในอดีตไทย “คุกคาม” (ร้อยละ 70) “ไม่ทราบ” (ร้อยละ 22) และ “ไม่คุกคาม” (ร้อยละ 8) ปัจจุบันส่วนใหญ่ตอบว่า “ไม่ทราบ” (ร้อยละ 50) รองลงมาคือ “คุกคาม” (ร้อยละ 35) และ “ไม่คุกคาม” (ร้อยละ 15) โดยเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นทั้งในอดีตและปัจจุบัน ไทยเป็นภัยต่อลาวมากเป็นอันดับใด ผู้ตอบคำถามเห็นว่า ประเทศที่เป็นภัยต่อลาวอันดับ 1 คือ สหรัฐฯ (ร้อยละ 59) รองลงมาคือ ไทย ส่วนประเทศเวียดนาม กัมพูชา ญี่ปุ่น และจีนมีกลุ่มตัวอย่างจำนวนน้อยมากที่เห็นว่าเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของลาว

อย่างไรก็ตาม ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เห็นว่า ความสัมพันธ์ภาพลาว-ไทยมีโอกาสปรับปรุงให้ดีขึ้น (ร้อยละ 97) โดยเห็นว่าเงื่อนไขสำคัญในการปรับปรุงมิตรภาพไทย-ลาว คือ “ทั้ง

ไทยและลาวต้องปรับปรุงทัศนคติที่มีต่อกัน” (ร้อยละ 91) สำหรับประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้รัฐบาลไทยเปลี่ยนแปลงมากที่สุดคือ ปฏิบัติต่อลาวในฐานะเท่าเทียมกันในทุกโอกาส (ร้อยละ 30) เกรงจากกลบปีกปั่นเขตแดนกันให้เรียบร้อยโดยกำหนดวันเส้นตาย (ร้อยละ 22) จับตัวผู้ที่เคลื่อนไหวต่อต้านรัฐบาลลาวในไทยส่งให้ลาว (ร้อยละ 18) อันสะท้อนการให้ความสำคัญของศักดิ์ศรีของชาติ และความมั่นคงของชาติมากกว่าเรื่องผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ

ผนุรัตน์ โกศัย (2545) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการรับชมและการรับรู้รายการละครโทรทัศน์ไทยของคนลาวในเวียงจันทน์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการรับชมและการรับรู้รายการละครโทรทัศน์ไทยของคน สปป.ลาว ในเวียงจันทน์ที่มีความแตกต่างกันด้านประชากรศาสตร์ ด้วยการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ สังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม และสนทนากลุ่มจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคน สปป.ลาว ทั้งชายและหญิงที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น (อายุระหว่าง 15-21 ปี) วัยทำงาน (อายุระหว่าง 22-59 ปี) และวัยสูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) จำนวน 30 คนจาก 30 ครัวเรือน เก็บข้อมูลระหว่าง 1 ตุลาคม 2543 ถึง 31 มีนาคม 2544 และการวิเคราะห์เนื้อหาจากผังรายการ เก็บข้อมูลระหว่าง 2-8 พฤษภาคม 2546 พบว่า ปัจจัยที่ทำให้คน สปป.ลาว เปิดรับสื่อโทรทัศน์ไทย มี 3 ปัจจัยคือ (1) ปัจจัยด้านภูมิศาสตร์หรือภูมิประเทศที่อยู่ใกล้กับประเทศไทย (2) ปัจจัยด้านภาษาและวัฒนธรรมที่มีความใกล้ชิดและคล้ายคลึง และ (3) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี โดยสื่อโทรทัศน์ไทยมีจำนวนสถานีมากกว่า และมีจำนวนชั่วโมงในการออกอากาศยาวนานและต่อเนื่องกว่าโทรทัศน์ สปป.ลาว การศึกษาสถานภาพของสื่อโทรทัศน์ของ สปป.ลาว พบว่า ช่อง 9 นำเสนอรายการส่วนใหญ่เป็นข่าวสารความรู้ (ร้อยละ 75) ส่วนช่อง 3 นำเสนอบันเทิง (ร้อยละ 50) และข่าวสารความรู้ (ร้อยละ 40) โดยรูปแบบรายการยังไม่เป็นที่น่าสนใจและดึงดูดผู้รับสารมากนัก

โดยรวม ผู้วิจัยสรุปว่า ตัวแปรด้านเพศ วัย อาชีพและสถานภาพชนชั้นทางสังคมมีผลต่อพฤติกรรมการรับชมและรับรู้ละครไทยแตกต่างกัน และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้เหตุผลในการเปิดรับละครไทยว่าเพราะมีความชัดเจนของสัญญาณ โดยกลุ่มวัยรุ่นมีเกณฑ์ในการเลือกช่องโทรทัศน์ที่จะเปิดรับละครไทย เช่น ดาราและเนื้อหาของละคร ฯลฯ โดยมีพฤติกรรมการรับชมละครไทยคือ เปิดดูทุกวัน และดูด้วยกันในครอบครัว ส่วนใหญ่เปิดรับละครหลังข่าว (20.00-23.00 น.) และใช้ประโยชน์จากการดูเพื่อเป็นเครื่องสร้างสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างคนในครอบครัว เพื่อนที่ทำงาน และมักนำเรื่องราวของละครไปสร้างบทสนทนาต่อ และสร้างเครือข่ายขึ้นใหม่ เช่น กลุ่มแฟนละครบวสนันท์

การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการรับชมพบว่า เพศหญิงมักจะชมด้วยความตั้งใจจดจ่อ มีการคิดไตร่ตรองตามไปด้วยตลอดเวลา และชอบพาดตนเองหลบหนีเข้าไปในละครด้วยการแทนตนเองกับนางเอก รวมทั้งส่วนใหญ่ทุกช่วงอายุชอบชมละครหลังข่าว ส่วนเพศชายมีพฤติกรรมชมแบบผ่าน ๆ และคิดไตร่ตรองตามไปด้วยว่าสิ่งใดดีหรือสิ่งใดไม่ดี และมักพาดตนเองหลบหนีเข้าไปในละครด้วยการสร้างจินตนาการแทนตัวเองเป็นพระเอก มักใช้ประสบการณ์ส่วนตัวขั้นพื้นฐานในการมองโลกตีความหมายของเนื้อหาในละครว่าเป็นอย่างไร กลุ่มตัวอย่างวัยทำงานเพศชายชอบดูละครหลังข่าว วัยรุ่นชายดูละครช่วงเย็น (16.00-19.00 น.) ส่วนผู้สูงอายุชายดูละครช่วงบ่าย (12.00-15.00 น.) เพศหญิงเป็นผู้ครอบครองรีโมตในช่วงเวลาการดูละคร และมีกิจกรรมระหว่างดูคือ การทานข้าว เล่นกับลูก และวิพากษ์วิจารณ์ ฯลฯ ส่วนเพศชายส่วนใหญ่โดยเฉพาะวัยทำงานมีกิจกรรมระหว่างดูคือ สูบบุหรี่มวนยาเส้น ส่วนวัยรุ่นนทำที่บ้าน วาดรูป ฯลฯ

การศึกษาพฤติกรรมกรรมการรับรู้ในส่วนของกรจดจำได้หลังจากการรับชมละครโทรทัศน์ไทยพบว่า เพศและวัยมีความสามารถในการจดจำได้ต่างกัน โดยเพศชายมักขึ้นชอบและจดจำได้ดาราผู้หญิง โดยวัยรุ่นและวัยทำงานเพศชายส่วนใหญ่สามารถจดจำละครแนวบู๊ได้ ส่วนเพศหญิงส่วนใหญ่มักจดจำได้ดาราผู้ชาย วัยรุ่นมักชอบดูละครที่มีดาราวัยรุ่นเหมือนตนเองแสดงนำ ส่วนวัยทำงานและคนวัยสูงอายุมักจดจำดาราที่มีอายุใกล้เคียงกันหรือยุคสมัยเดียวกัน สำหรับการเข้าใจในเนื้อหาสารและตีความหมายจากการชม กลุ่มตัวอย่างทุกเพศและวัยมีความสามารถในการเข้าใจถึงคำต่าง ๆ ที่อยู่ในละคร แต่ไม่สามารถตีความได้อย่างถูกต้องทั้งหมด เช่น คำราชาศัพท์ จำนวน สุภาษิตไทยโบราณ คำเก่า (เช่น ในภาพยนตร์เรื่องบางระจัน) รวมทั้งคำสแลง เช่น สดอเบอริ (ที่หมายถึง โทกหก หลอกหลวง ฯลฯ) ในการจัดสนทนากลุ่ม กลุ่มตัวอย่างไม่สามารถให้ความหมายของคำไทยหลายคำ เช่น ยกเค้า ตาม้าตาเรือ คั่ว สนตะพาย ฯลฯ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเป็นอดีตข้าราชการรัฐสามารถตีความสารในละครได้ดีกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพแม่บ้าน และชนชั้นสูงหรือเจ้าหน้าที่รัฐมักนิยมใช้สิ่งสิ่งพิมพ์ในการหาข้อมูลเกี่ยวกับละคร ในขณะที่ชนชั้นกลาง (แม่บ้าน) มักถามจากเพื่อนข้างบ้าน เพื่อนที่ทำงาน ฯลฯ โดยรวมกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อการเปิดรับชมละครไทย

จิตรภรณ์ วันสพงศ์ (2538) ศึกษาเรื่อง ชาติพันธุ์นิยมในการนำเสนอเรื่องเกี่ยวกับประเทศลาวในหนังสือพิมพ์ไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวความคิดชาติพันธุ์นิยมที่สะท้อนอยู่ในเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ไทย โดยใช้ภาพลักษณ์ของประเทศลาวและชาวลาวเป็นกรณีศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบภาพลักษณ์และแบบฉบับของประเทศลาวและชาวลาวในหนังสือพิมพ์ไทยในช่วง 10 ปี ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เนื้อหาจากเอกสารที่เป็นหนังสือพิมพ์รายวัน 2

ฉบับ ได้แก่ ไทยรัฐ (หนังสือพิมพ์ประชาชนิยม) และสยามรัฐ (หนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ) ซึ่งตีพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2528 – 2537

ผลการศึกษา พบว่า การนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับประเทศลาวและคนลาว ปรากฏออกมาในรูปแบบของข่าว (ร้อยละ 57.07) คอลัมน์ (ร้อยละ 23.73) และรายงาน (ร้อยละ 10.10) ตามลำดับ ทั้งข่าว คอลัมน์ และรายงาน มีปริมาณการนำเสนอไม่แตกต่างกัน โดยส่วนใหญ่นำเสนอในหน้าอื่น ๆ (ร้อยละ 80.80) และนำเสนอบนหน้าแรก (ร้อยละ 19.20) ทั้ง 2 ฉบับ ให้ความสำคัญกับข่าวเกี่ยวกับลาวตามลำดับดังนี้ (1) ข่าวความสัมพันธ์ไทย – ลาว (ร้อยละ 38.38) เช่น ข่าวการเจรจาเพื่อปรับความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับลาว การเยือนประเทศไทยและลาวของผู้นำทั้งสองประเทศ ตลอดจนข่าวที่มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ เช่น ข่าวสงครามกรณีพิพาทบ้านร่มเกล้า (2) ข่าวเศรษฐกิจการค้า และการลงทุนของรัฐบาลและนักธุรกิจไทยในลาว (ร้อยละ 15.15) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลประโยชน์โดยตรงของไทย (3) ข่าวปัญหาสังคม สิ่งแวดล้อม และภัยพิบัติ เช่น ยาเสพติด การอพยพ ผู้อพยพ (ร้อยละ 12.26) (4) ข่าววัฒนธรรมและบันเทิง (ร้อยละ 10.61) และพบว่าหนังสือพิมพ์สยามรัฐจะมีปริมาณการนำเสนอมากกว่าไทยรัฐอย่างเห็นได้ชัด (17 ต่อ 4 ชิ้น) (5) ข่าวสงคราม ทหาร และความมั่นคง (ร้อยละ 9.09) (6) ข่าวความสัมพันธ์ของลาวกับประเทศอื่น ๆ (ร้อยละ 5.55) (7) ข่าวการเมืองภายในลาว (ร้อยละ 3.03) (8) ข่าวกีฬา (ร้อยละ 2.52) โดยมีเฉพาะในไทยรัฐซึ่งนำเสนอข่าวที่นักกีฬาลาวต้องแข่งขันกับนักกีฬาไทย (9) ข่าวอาชญากรรมและสตรี (ร้อยละ 1.50) (สยามรัฐนำเสนออย่างละ 3 ชิ้น แต่ไทยรัฐไม่นำเสนอเลย) โดยรวมหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับ นำเสนอข่าวหนักมากกว่าข่าวเบา ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า ข่าวสังคม การศึกษา สาธารณสุข หรือคุณภาพชีวิต และความกินดีอยู่ดีของลาว ปรากฏน้อยมากในหนังสือพิมพ์

การศึกษาประเด็นข่าว พบว่า ประเด็นข่าวเกี่ยวกับสถานที่ หนังสือพิมพ์ไทยให้ความสนใจมากตามลำดับดังนี้ เศรษฐกิจการค้าไทย - ลาว (ร้อยละ 13.42) การเจรจาความสัมพันธ์ไทย - ลาว (ร้อยละ 11.25) สงคราม ปะทะชายแดนไทย - ลาว (ร้อยละ 10.82) การเสริมสร้างมิตรภาพไทย-ลาว (ร้อยละ 10.39) วัฒนธรรม ศิลปะ บันเทิง (ร้อยละ 9.09) ไทยเยือนลาว ลาวเยือนไทย (ร้อยละ 8.22) การอพยพ ลี้ภัย (ร้อยละ 7.36) สะพานข้ามแม่น้ำโขง (ร้อยละ 7.36) การค้าชายแดน เปิดจุดผ่านแดนไทย - ลาว (ร้อยละ 4.76) ลาว – อินโดจีน (ร้อยละ 4.76) ลาว – เวียดนาม (ร้อยละ 4.76) ลาวบั่นทอนความมั่นคงไทย (ร้อยละ 4.33) และอาชญากรรม (ร้อยละ 3.46) เมื่อเปรียบเทียบระหว่าง 2 ฉบับ พบว่า ทั้ง 2 ฉบับ ให้ความสำคัญของข่าวที่นำเสนอไม่ค่อยแตกต่างกันนัก โดยเน้นข่าวที่มีผลกระทบและมีผลประโยชน์กับประเทศไทยอย่างชัดเจน แต่ข่าวในสยามรัฐมีความหลากหลายมากกว่า และเน้นข่าวด้านวัฒนธรรม ศิลปะ ประวัติศาสตร์ และสตรีมากกว่าไทยรัฐ ในขณะที่ไทยรัฐมีภาพของลาวในฐานะที่เกี่ยวข้องกับเวียดนามมากกว่าสยามรัฐ และแนวโน้มใน

การนำเสนอข่าวจากช่วงครึ่งทศวรรษแรกไปสู่ครึ่งทศวรรษหลังมีทิศทางที่เป็นบวกมากขึ้น มีข่าวดีมากขึ้น และภาพลักษณ์ของลาวดูดีขึ้น ความเป็นศัตรูลดน้อยลงอย่างเห็นได้ชัด แต่ในขณะเดียวกันภาพลักษณ์บางประการที่แสดงถึงความด้อยกว่าก็ยังคงอยู่ไม่เปลี่ยนแปลง เช่น ความเป็นชาติที่ยากจน ผู้วิจัยสรุปว่านอกจากปัจจัยด้านการเปลี่ยนแปลงด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมีอิทธิพลต่อการเสนอเนื้อหาของลาวในหนังสือพิมพ์ไทยแล้ว ปัจจัยแนวคิดชาติพันธุ์นิยมเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลเช่นกัน

การศึกษานาถของหัวข่าวและหัวเรื่องของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและสยามรัฐ พบว่า มีสัดส่วนไม่แตกต่างกัน ส่วนปีที่มีขนาดของหัวข่าวมากที่สุด คือปี พ.ศ. 2531 (ร้อยละ 52.04) พ.ศ. 2532 (ร้อยละ 14.50) และพ.ศ. 2537 (ร้อยละ 9.31) ตามลำดับ โดยขนาดของหัวข่าวเหตุการณ์กรณีสงครามพิพาทบ้านร่มเกล้า ในปี พ.ศ. 2531 มีพื้นที่บนหน้าหนังสือพิมพ์มากที่สุด ตามมาด้วยกรณีเจรจาเพื่อปรับความสัมพันธ์ในปี พ.ศ. 2532 และเหตุการณ์เปิดสะพานมิตรภาพไทย - ลาว ในปี พ.ศ. 2537

นอกจากนี้การศึกษายังพบว่า “คำ” หรือ “แนวคิด” ที่บ่อยมากที่สุด คือ “เจรจา/หารือ” “สะพานข้ามแม่น้ำโขง” “การอพยพและลี้ภัย” “แม่น้ำโขง” “เวียงจันทน์” “อินโดจีน” “การค้า” “การเยือนประเทศของผู้นำไทยและลาว” “มิตรภาพ” “ญวนหรือเวียดนาม” ซึ่งให้ภาพของคนลาวและประเทศลาว ดังนี้ (1) เป็นเพื่อนบ้านและมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับไทย โดยคำว่า “เจรจา” “หารือ” ที่ปรากฏมากเป็นอันดับหนึ่ง (ร้อยละ 5.77) คำว่า “บุกลาว” “เยือนลาว” “ลุยลาว” (ร้อยละ 2.88) และ “ลาวมาไทย” (ร้อยละ 2.88) รวมทั้งคำว่า “มิตรภาพ” (ร้อยละ 2.88) “บ้านพี่เมืองน้อง” (ร้อยละ 2.4) (2) ลาวเป็นประเทศหนึ่งในภูมิภาคอินโดจีนที่มีความสัมพันธ์แนบแน่นกับประเทศไทย เวียดนาม และกัมพูชา โดยมีคำว่า “ญวน” “เวียดนาม” (ร้อยละ 4.81) คำว่า “อพยพ” “ลี้ภัย” “เรฟฟูจี” (ร้อยละ 4.33) คำว่า “กัมพูชา” “เขมร” (ร้อยละ 2.40) และคำว่า “อินโดจีน” (ร้อยละ 3.36) (3) ลาวเป็นปัจจัยหนึ่งของปัญหาด้านความมั่นคงของไทย อันเป็นการให้ภาพของลาวในฐานะปัจจัยหนึ่งของปัญหาเรื่องการสู้รบ สงคราม และข้อขัดแย้งด้านเขตแดนและความมั่นคงของประเทศไทยโดยปรากฏ คำว่า “การแก้ปัญหายาชายแดน” (ร้อยละ 2.40) และ “เปิดพรมแดน” “ปัญหาบ้านร่มเกล้า” และ “ทหาร” (ร้อยละ 1.92) (4) ลาวเป็นแหล่งการค้าและการลงทุนของไทย คำว่า “การค้า” (ร้อยละ 2.88) “การเงิน” “ธนาคาร” “บัตรเครดิต” (ร้อยละ 2.40) และ “การลงทุน” (ร้อยละ 1.92) และ (5) บอกลถึงบุคคลและสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับลาว คำว่า “ผู้อพยพ” “ผู้ลี้ภัย” “เรฟฟูจี” (ร้อยละ 4.33) “บักจีว” “พบ.ทบ.” (ร้อยละ 2.40) “สี่สะพาน” และ “นายก” “ชาติชาย” (ร้อยละ 1.92) และ “มิ่ง” (ร้อยละ 1.16) โดยไม่มีภาพลักษณ์ของคนธรรมดาภาพอื่น ๆ เลย คำว่า “เวียงจันทน์” (ร้อยละ 3.37) “หลวงพระบาง” “อีสาน” “หนองคาย” และ “นครพนม” (ร้อยละ 1.16) ต่อคำ

ภาพลักษณ์ของไทยที่เป็นบวก มีมากกว่าภาพลักษณ์ของลาวที่เป็นบวกทั้งครั้งทศวรรษแรก และครั้งทศวรรษหลัง (2528 – 2532 ไทยบวก : ลาวบวก = 15 : 4, 2533 – 2537 = 14 : 8) โดยในช่วงครั้งทศวรรษหลัง ภาพลักษณ์ของลาวที่เป็นบวก มีมากกว่าครั้งทศวรรษแรก ในขณะที่ภาพลักษณ์ของไทยที่เป็นบวก จะไม่แตกต่างกันมากนักทั้งสองช่วง ทั้งนี้ข่าวเกี่ยวกับลาวมีแนวโน้มที่จะเป็น “ข่าวดี” มากขึ้นในช่วง 5 ปี หลังจากผ่านยุคสงครามและการเจรจาปรับความสัมพันธ์โดยเฉพาะเน้นด้านเศรษฐกิจระหว่างไทยกับลาว

ส่วนการศึกษาภาพลักษณ์ของไทยและลาวในพาดหัว พบดังนี้ พาดหัวของหนังสือพิมพ์ไทยสะท้อนภาพลักษณ์ที่เป็นลบของลาวมากกว่าบวก โดยเฉพาะในช่วง 5 ปีแรก พาดหัวข่าวเกี่ยวกับลาวสะท้อนให้เห็นความด้อยกว่าของลาว และความเหนือกว่าของไทย เช่น สะท้อนให้เห็นความด้อยพัฒนาและความยากจนของลาวบ่อยครั้ง เช่น “ลาวต้องการข่าวหนีจากไทย” “ลาวขาดแคลนข่าวหนัก” “หลวงพระบางอดหนัก” “ลาวญวนติดกลุ่มชาติด้อยที่สุด” สะท้อนให้เห็นความเหนือกว่าของไทย เช่น “ไทยเลิกจ้อไฟลาว” “ไทยเตะลาว”

ในพาดหัวข่าวในยามที่มีสงครามระหว่างไทย – ลาว โดยเฉพาะในช่วงปี พ.ศ. 2531 หนังสือพิมพ์ไทยสะท้อนความลำเอียงเข้าข้างประเทศของตนเอง และตัดสินว่าใครเป็นฝ่ายผิดฝ่ายถูกอย่างชัดเจนในการเลือกใช้คำมาพาดหัว โดยพาดหัวข่าวเกี่ยวกับสงคราม ภาพของไทยจะเป็นผู้ถูกต้อง เป็นวีรบุรุษ ในขณะที่ภาพของลาวจะเป็นศัตรู ผู้กระหายสงคราม และเป็นฝ่ายรุกรานไทย เห็นชัดในพาดหัวของไทยรัฐ นอกจากนี้หนังสือพิมพ์ไทยยังให้ภาพของลาวว่า เป็นสถานที่ เป็นแหล่งผลประโยชน์สำหรับการลงทุนและหากำไรของนักธุรกิจไทย

การศึกษายังพบว่า แหล่งข่าวส่วนใหญ่ของหนังสือพิมพ์ไทยเป็นคนไทย (ร้อยละ 53.75) รองลงมาคือคนลาว (ร้อยละ 13.15) และแหล่งข่าวจากคนชาติอื่นที่ไม่ใช่ลาวและไทย รวมทั้งสำนักข่าวต่างประเทศ (ร้อยละ 7.51) รวมทั้งการวิเคราะห์สถานการณ์หรือเรื่องเกี่ยวกับลาวตามความคิดเห็นของผู้เขียนเอง (ร้อยละ 25.56) โดยแหล่งข่าวของไทย คือ ข้าราชการระดับปฏิบัติการชาวไทย ได้แก่ ปลัดกระทรวง ตำรวจ เอกอัครราชทูต (ร้อยละ 28.67) ผู้นำทหารไทย (ร้อยละ 18.88) นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี (ร้อยละ 18.18) นักการเมืองไทย (ร้อยละ 14.68) ประชาชนคนไทยธรรมดาในสาขาอาชีพอื่น ๆ (ร้อยละ 11.19) และกลุ่มนักธุรกิจ (ร้อยละ 8.39)

หนังสือพิมพ์ไทยทั้งสองฉบับนำเสนอภาพลักษณ์ของลาวที่เป็นลบ (ร้อยละ 66.54) มากกว่าที่เป็นบวก (ร้อยละ 33.46) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างช่วง 5 ปีแรกกับ 5 ปีหลัง พบว่า

ภาพลักษณ์ของลาวมีความเป็นลบน้อยลง กล่าวคือ ในช่วงครึ่งทศวรรษแรก ร้อยละ 71.79 ในขณะที่ช่วงครึ่งทศวรรษหลัง ร้อยละ 49.12

ภาพลักษณ์ของลาวที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยมากที่สุด 10 อันดับแรก คือ เป็นพี่เป็นน้อง (ร้อยละ 8.85) ใฝ่สร้างมิตรภาพไทย เป็นผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ (ร้อยละ 5.84) เป็นคอมมิวนิสต์ สังคมนิยม (ร้อยละ 5.65) ผูกพันใกล้ชิดกับไทย คบประเพณีที่สาม บั่นทอนความมั่นคงไทย (ร้อยละ 4.52) พัฒนา ปฏิรูป ทันสมัย (ร้อยละ 3.95) พึ่งพาไทยทางเศรษฐกิจ (ร้อยละ 3.39) มีวัฒนธรรมดีงาม (ร้อยละ 3.20) ค่อยพัฒนา ไม่จริงจัง (ร้อยละ 3.01) โจมตีให้ร้ายไทย (ร้อยละ 2.82) และกระหายสงคราม รุกล้ำเขตแดน อธิปไตย ขาดแคลน ยากจน (ร้อยละ 2.64)

จากการสำรวจสมณานามจากหนังสือพิมพ์ไทยที่ศึกษา พบว่า สมณานามที่หนังสือพิมพ์ไทยใช้เรียกแทนชื่อคนลาวหรือประเทศลาว ส่วนมากจะพบในช่วง พ.ศ. 2531 ซึ่งเป็นปีที่เกิดสงครามและความขัดแย้งอย่างรุนแรงระหว่างไทยกับลาวส่วนมากจะเป็นชื่อเขียนที่แสดงความคิดเห็น และพบในข่าวบ้างเล็กน้อย โดยมีดังนี้ “ผู้อพยพชาวลาว” “ผู้ลี้ภัยชาวลาว” “ลาวอพยพ” “พวกลาวอพยพ” “อริราชศัตรู” “มัน” “พวกมัน” “น้องลาว” “พวกลาว” “ไอ้ลาวกำแหง” “นักปลุกระดม” “ลาวมีน” “สี่สะพานปากหวาน” “สี่สะพานดัดลิ้น” “คอมมิวนิสต์” “ลาวเข้าเมือง” “เมืองน้อง” “คลื่นผู้อพยพ” “น้อง ๆ ลาว” “เพื่อนบ้านลาว” “พี่น้องลาว” “เพื่อนบ้าน” “บ้านพี่เมืองน้อง” “ลาวแดง” “สี่สะพานจอมช่างพูด” “สี่สะพานปากหวาน” “อายน้อง” “พวกลาวอพยพ” ทั้งนี้ ไทยรัฐจะใช้ถ้อยคำที่รุนแรงกว่าสยามรัฐ

ผู้วิจัยสรุปว่า “แนวคิดที่ไทยมีความรู้สึกเหนือกว่าลาว รู้สึกว่าลาวเป็นชาติพันธุ์ที่ต่ำต้อย ต้อยกว่าจึงเป็นความคิดที่เนื่องมาแต่ประวัติศาสตร์ระหว่างสองประเทศ และได้รับการตอกย้ำจนถึงปัจจุบันโดยการแผ່งนัยไว้ในการผลิตซ้ำของหนังสือพิมพ์ไทย”

ศุภางค์ นันทา (2542) ศึกษาเรื่อง การเปิดรับสื่อวิทยุ-โทรทัศน์จาก สปป.ลาว ของผู้รับสารตามแนวชายแดนไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพของสัญญาณวิทยุ-โทรทัศน์จาก สปป.ลาว ที่ข้ามพรมแดนเข้ามาและเปิดรับได้ในชายแดนไทย พฤติกรรมการเปิดรับสื่อจาก สปป.ลาว ของประชาชนไทยตามบริเวณชายแดน และปัจจัยที่มีผลต่อความสนใจรายการวิทยุ-โทรทัศน์จาก สปป.ลาว ด้วยวิธีวิธีการศึกษาเนื้อหาและวิจัยเชิงสำรวจกับประชาชนไทยที่อยู่บริเวณชายแดน 3 จังหวัดๆ ละ 3 อำเภอ ซึ่งอยู่ตรงข้ามกับเมืองหลวงและเมืองสำคัญทางธุรกิจของ สปป.ลาว คือ หนองคาย มุกดาหาร และอุบลราชธานี (จำนวนจังหวัดละ 400 คน) และการสัมภาษณ์เจาะลึกเจ้าหน้าที่ทั้ง

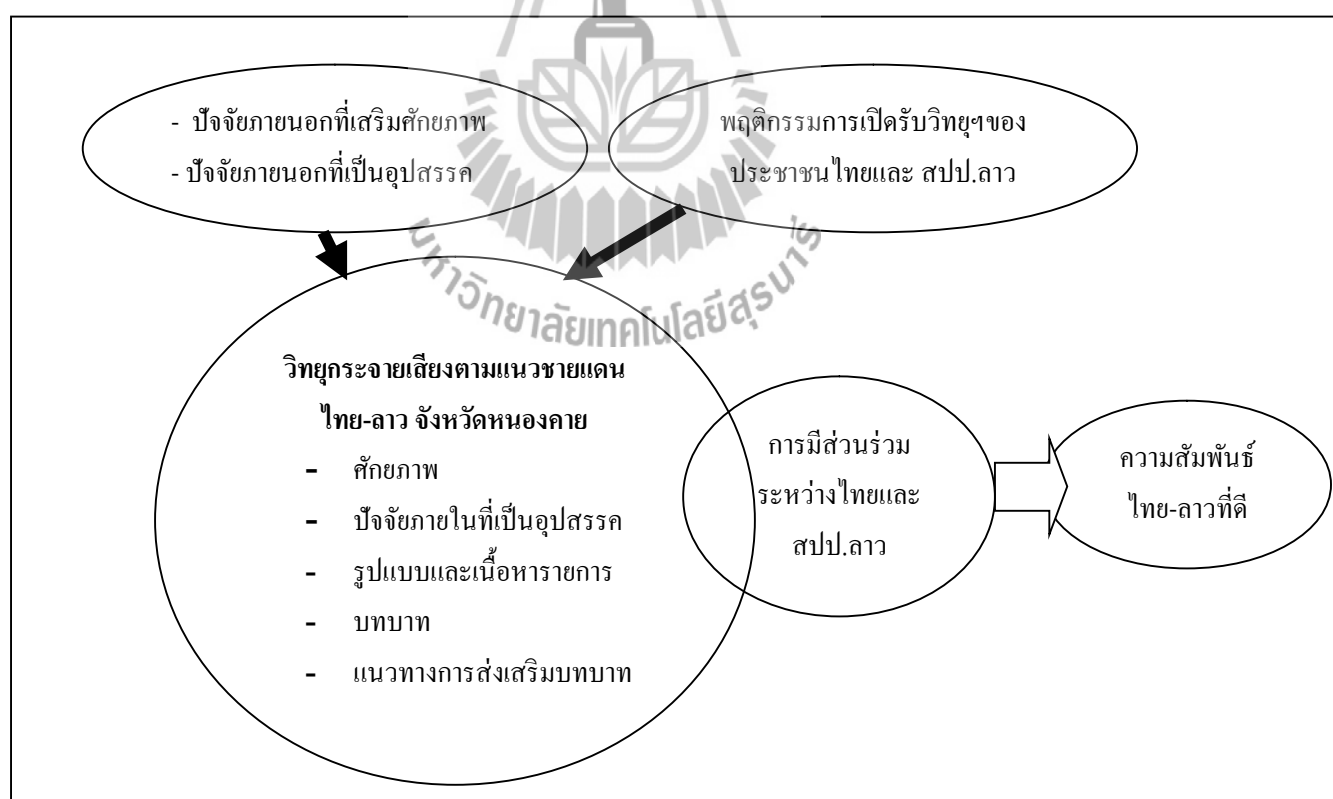
ภาครัฐและภาคเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระจายเสียงข้ามพรมแดนจาก สปป.ลาว ทั้ง 3 จังหวัด (หนองคาย 9 คน มุกดาหาร 8 คนและอุบลราชธานี 1 คน) ตลอดจนประชาชนตามบริเวณแนวชายแดนไทยที่ตั้งใจเปิดรับวิทยุ-โทรทัศน์จาก สปป.ลาว (หนองคาย 12 คน มุกดาหาร 15 คนและอุบลราชธานี 14 คน)

จากการศึกษาพบว่า สัญญาณวิทยุ-โทรทัศน์ ของ สปป.ลาว สามารถครอบคลุมพื้นที่ ทั้งสามจังหวัดได้อย่างชัดเจน รวมถึงจังหวัดโดยรอบ รูปแบบและเนื้อหารายการทั้งวิทยุฯ และวิทยุโทรทัศน์ของลาวนั้น ส่วนใหญ่มุ่งเน้นให้สาระความรู้แก่ผู้ฟังผู้ชม และตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมเรื่องการอนุรักษ์วัฒนธรรม ความภาคภูมิใจในความเป็นชนชาติลาว ส่วนรายการบันเทิงมีจำนวนน้อยเป็นเพียงส่วนเสริมให้ผู้รับสารมีตัวเลือกเพิ่มมากขึ้น โดยวิทยุกระจายเสียงแห่งชาติที่นครหลวงเวียงจันทน์ ซึ่งเป็นสถานีหลักหรือสถานีแม่ข่ายมีการเสนอรายการข่าวทั่วไป รายการสังคมวัฒนธรรมและสารคดี รายการบันเทิงต่าง ๆ รวมทั้งรายการวิทยุเพื่อผู้ฟังเฉพาะกลุ่ม เช่น รายการภาษาม้ง รายการภาษาขมุ รายการเพื่อแม่หญิงลาว รายการเพื่อเยาวชนลาว รายการเพื่อการเกษตร ส่วนรายการจากสถานีวิทยุท้องถิ่น มีทั้งรายการที่ผลิตขึ้นเอง เช่น ข่าวท้องถิ่น รายการเพลง และรายการที่รับมาจากสถานีวิทยุส่วนกลาง เช่น รายการแม่หญิงลาว รายการเพื่อประชาชนลาว นอกจากนี้ยังมีรายการภาคภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาไทย เวียดนาม เขมร อังกฤษ ฝรั่งเศส สำหรับกลุ่มนักการทูตและเจ้าหน้าที่ระดับสูงที่มาประจำใน สปป.ลาว ผู้วิจัยสรุปว่า รูปแบบรายการยังไม่น่าสนใจหรือดึงดูดใจเท่าที่ควรอาจเป็นเพราะความสามารถในด้านเทคนิคการผลิต และขาดแคลนบุคลากรที่เชี่ยวชาญด้านสื่อมวลชน

การศึกษากลุ่มตัวอย่าง 1,200 คน ซึ่งส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปีและ 50 ปีขึ้นไป มีการศึกษาระดับประถมศึกษา และประกอบอาชีพเกษตรกร พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเปิดรับสื่อวิทยุ-โทรทัศน์จาก สปป.ลาว ดังนี้ คือ ส่วนใหญ่เคยรับฟังวิทยุฯ หรือรับชมโทรทัศน์จาก สปป.ลาว (ร้อยละ 80.34) ในส่วนของผู้ที่เคยรับฟังหรือชมโทรทัศน์จาก สปป.ลาวนี้ ส่วนใหญ่เปิดรับรายการโทรทัศน์ (ร้อยละ 79.77) รองลงมาคือ เปิดรับทั้งรายการวิทยุฯ และรายการโทรทัศน์ (ร้อยละ 13.90) และเปิดรับเฉพาะรายการวิทยุ (ร้อยละ 6.33) ส่วนผู้ที่ไม่เคยรับฟังหรือชมนั้น ส่วนใหญ่ระบุว่า แม้ไม่เคยรับฟังหรือรับชม แต่ทราบว่าชายแดนไทยรับคลื่น สปป.ลาวได้ (ร้อยละ 68.22 ของร้อยละ 19.66) นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังจำแนกได้เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ (1) กลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับสื่อวิทยุ-โทรทัศน์จาก สปป.ลาว โดยไม่ได้ตั้งใจเปิดรับ หรือเปิดรับโดยความบังเอิญ คือ เปิดเจอรายการใดที่น่าสนใจในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งจึงจะฟังหรือชม หรืออาจจะเปิดสลับสับเปลี่ยนกับช่องสถานีอื่น ๆ โดยไม่ได้มีความตั้งใจที่จะเปิดรับรายการใดโดยเฉพาะหรือเป็นแฟนประจำรายการนั้น ๆ (ร้อยละ 76.92) (2) กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เปิดรับ หรือไม่เคยเปิดรับ อาจเนื่องจากคนไทยมี

ทัศนคติในการมองประเทศลาวหรือคนลาวอยู่ในฐานะที่ต่ำกว่า มองภาษาลาวเป็นเรื่องตลกขบขัน กอปรกับบุคคลไม่ได้มีความสนใจต่อสื่อลาวหรือเรื่องราวของลาวเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว (ร้อยละ 19.67) และ (3) กลุ่มตัวอย่างที่ตั้งใจเปิดรับสื่อวิทยุ-โทรทัศน์จาก สปป.ลาว (ร้อยละ 3.41) ทั้งนี้ ปัจจัยที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างตั้งใจเปิดรับหรือมีความสนใจรายการวิทยุ-โทรทัศน์จาก สปป.ลาว ได้แก่ ปัจจัยด้านภาษาที่คล้ายคลึงกัน ความต้องการของปัจเจกบุคคล เช่น ต้องการเรียนรู้วัฒนธรรมหรือสภาพบ้านเมืองของ สปป.ลาว และมีญาติอยู่ฝั่ง สปป.ลาว เนื้อหารายการที่สอดคล้องกับวัฒนธรรม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยอีสาน เช่น ลำเรื่อง หมอลำ รวมทั้งประโยชน์ของเนื้อหารายการ เช่น รายการสอนภาษา และรายการกายกรรม ปัจจัยทางด้านเทคนิคของสถานีไทยเพราะบางพื้นที่ สัญญาณวิทยุฯ ไทยครอบคลุมไม่ถึงหรือสัญญาณวิทยุฯ สปป.ลาวชัดเจนกว่า และผู้รับสารมีทางเลือกในการเปิดรับสื่อเพิ่มมากขึ้น (โดยเฉพาะจากเพื่อนบ้าน) นอกจากนี้ ไทย-ลาวมีความใกล้ชิดกันทางภูมิศาสตร์ แต่เส้นกั้นอาณาเขตไม่ได้เป็นอุปสรรคในการกันสัญญาณวิทยุ ซึ่งทั้งไทย และลาวสามารถรับรู้ข่าวสารของกันและกันได้อย่างเปิดเผย

2.3 กรอบแนวความคิดของการวิจัย (conceptual framework)

Conceptual framework

การวิจัยในครั้งนี้ มุ่งศึกษาสถานภาพปัจจุบันของวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคาย ทั้งศักยภาพและปัจจัยภายในที่เป็นอุปสรรคต่อการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว ปัจจัยภายนอกที่เสริมศักยภาพและที่เป็นอุปสรรค รวมทั้งศึกษาบทบาทของวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนไทย-ลาว ดังกล่าว ตลอดจนรูปแบบและเนื้อหารายการวิทยุฯ ที่มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว และศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับวิทยุฯ ของประชาชนไทยและ สปป.ลาว ที่อาศัยอยู่ 2 ฝั่งแม่น้ำโขง

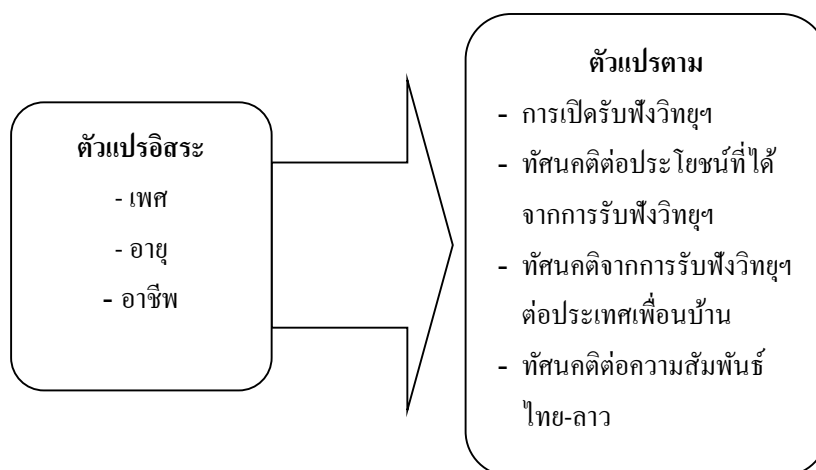
นอกจากนี้ยังยึดแนวคิดการมีส่วนร่วม โดยมุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมในสื่อวิทยุกระจายเสียงระหว่างไทยและ สปป.ลาว ในสถานีวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคาย เพื่อให้สถานีวิทยุฯ ดังกล่าวมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทย และ สปป.ลาว การศึกษาทั้งหมดจะทำให้ได้แนวทางในการส่งเสริมบทบาทของวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนจังหวัดหนองคายในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว

2.4 ตัวแปร

ตัวแปรอิสระ คือ เพศ อายุ และอาชีพ

ตัวแปรตาม คือ การเปิดรับฟังวิทยุฯ ตามแนวชายแดน ทักษะติดต่อประโยชน์ที่ได้จากการรับฟังวิทยุฯ ทักษะคิดจากการรับฟังวิทยุฯ ต่อประเทศเพื่อนบ้าน และทักษะติดต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว

เมื่อรวมตัวแปรต้นและตามเข้าไว้ด้วยกัน สามารถทำเป็นแผนภูมิได้ ดังนี้

2.5 สมมติฐานการวิจัย

- 1) สถานภาพปัจจุบันของวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคายมีศักยภาพในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาวหลายด้าน ทั้งยังมีปัจจัยภายนอกที่เสริมศักยภาพ ปัจจัยภายในและภายนอกที่เป็นอุปสรรค โดยปัจจุบันมีบทบาทสำคัญในด้านการให้ความบันเทิงด้วยการนำเสนอรายการเพลง และการโฆษณาสินค้าและบริการ

ข้อสมมติฐานนี้มาจากงานวิจัยของศุภางค์ นันตา (2542) ที่พบว่า ปัจจัยที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนไทยตั้งใจเปิดรับหรือมีความสนใจรายการวิทยุ-โทรทัศน์จาก สปป.ลาว ได้แก่ ปัจจัยด้านภาษา ความต้องการของปัจเจกบุคคล เนื้อหารายการของลาว ปัจจัยทางด้านเทคนิคของสถานีไทย และผู้รับสารมีทางเลือกในการเปิดรับสื่อเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยที่ไทย-ลาวมีความใกล้ชิดกันทางภูมิศาสตร์ ในขณะที่งานวิจัยของผุ่ณรัตน์ โกศัย (2545) พบว่า ปัจจัยที่ทำให้คน สปป.ลาว เปิดรับสื่อโทรทัศน์ไทย มี 3 ปัจจัยคือ (1) ปัจจัยด้านภูมิศาสตร์หรือภูมิประเทศที่อยู่ใกล้กับประเทศไทย (2) ปัจจัยด้านภาษาและวัฒนธรรมที่มีความใกล้ชิดและคล้ายคลึง และ (3) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี โดยสื่อโทรทัศน์ไทยมีจำนวนสถานีมากกว่า และมีจำนวนชั่วโมงในการออกอากาศยาวนานและต่อเนื่องกว่าโทรทัศน์ สปป.ลาว รวมทั้งงานวิจัยของวิภา อุดมฉันท (2544) ที่พบว่า สถานีวิทยุฯ ไทยนำเสนอรายการหลักของสถานี คือ รายการเพลง ทั้งรายการเพลงลูกทุ่ง ลูกกรุง ตามด้วยรายการบันเทิงอื่น ๆ และ โฆษณาสินค้า

- 2) การประยุกต์ใช้แนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมในวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนสามารถทำได้ แต่ต้องอาศัยความร่วมมืออย่างจริงจัง และจริงจังจากทั้งไทยและ สปป.ลาว

ข้อสมมติฐานนี้มาจากงานวิจัยของคณิศร วังเวียน (2543) เกี่ยวกับความสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวไทย-ลาว : ศึกษากรณีสะพานมิตรภาพไทย-ลาว ซึ่งพบว่า มีอุปสรรคสำคัญคือ การประสานความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวยังขาดพื้นฐานในการเข้าใจซึ่งกันและกัน และขาดความพยายามมุ่งมั่นพัฒนาการท่องเที่ยวให้อยู่บนพื้นฐานแห่งผลประโยชน์ร่วมกันอย่างแท้จริง ความหวาดระแวงของคน สปป.ลาว รุนเกล้า และการขาดความไว้วางใจ เชื่อใจ ฯลฯ

- 3) รายการของวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคายที่มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว ส่วนใหญ่นำเสนอด้วยเพลงมีนักจัดรายการพูดเชื่อมโยงรายการ โดยมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับเพลงและข้อมูลข่าวสารของไทย ซึ่งไม่เน้นบทบาทส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว

ข้อสมมติฐานนี้มาจากงานวิจัยของวิภา อุตมฉันทน์ (2544) ที่พบว่า สถาบันวิทยุฯ ไทยเน้นจัดรายการบันเทิง

- 4) คนไทยและ สปป.ลาว ฟังวิทยุกระจายเสียงของแต่ละฝั่งแม่น้ำโขง และคนทั้ง 2 ชาติต่างพึงพอใจในการเปิดรับฟังรายการวิทยุฯ ของกันและกัน แต่ก็ต้องการให้วิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนไทย-ลาวมีบทบาทด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณี รวมทั้งบทบาทด้านอื่น ๆ

ข้อสมมติฐานนี้มาจากงานวิจัยของวิภา อุตมฉันทน์ (2544) ที่พบว่า ประชาชน สปป.ลาว ทุกคนที่มีเครื่องรับวิทยุ-โทรทัศน์ และสามารถรับสัญญาณวิทยุ-โทรทัศน์ของไทยได้ ล้วนเปิดรับวิทยุ-โทรทัศน์ของไทยทุกคน รวมทั้งงานวิจัยของศุภางค์ นันตา (2542) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนไทยส่วนใหญ่เปิดรับสื่อวิทยุ-โทรทัศน์จาก สปป.ลาว โดยไม่ได้ตั้งใจเปิดรับ หรือเปิดรับโดยความบังเอิญ คือ เปิดเจอรายการใดที่น่าสนใจในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งจึงจะฟังหรือชม หรืออาจจะเปิดสลับสับเปลี่ยนกับช่องสถานีอื่น ๆ โดยไม่ได้มีความตั้งใจที่จะเปิดรับรายการใดโดยเฉพาะหรือเป็นแฟนประจำรายการนั้น ๆ รongลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เปิดรับ หรือไม่เคยเปิดรับ และกลุ่มตัวอย่างที่ตั้งใจเปิดรับสื่อวิทยุ-โทรทัศน์จาก สปป.ลาว ตามลำดับ

- 5) กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว ที่มีเพศ ช่วงอายุ และอาชีพ ส่วนใหญ่มีการเปิดรับฟังวิทยุฯ และมีทัศนคติต่อประโยชน์จากการฟังวิทยุฯ ไทยหรือ สปป.ลาว ทัศนคติต่อประเทศไทยหรือ สปป.ลาว เมื่อได้ฟังวิทยุฯ ไทยหรือ สปป.ลาว และความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ลาว ไม่แตกต่างกัน

ข้อสมมติฐานนี้มาจากแนวคิดด้านประชากรซึ่งยุบล เบ็ญจรงค์กิจ (2542: 44) สรุปว่า “แนวคิดด้านประชากรเชื่อในความคิดที่ว่า คนที่มีคุณสมบัติทางประชากรที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันไปด้วย”

- 6) บทบาทของวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคายที่ฟังประสงค์มีหลายด้าน เช่น บทบาทในการให้ข่าวสารสนเทศ และส่งเสริมวัฒนธรรม

ข้อสมมติฐานนี้มาจากจากแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของสื่อที่เสนอโดย คณะกรรมการระหว่างประเทศเพื่อศึกษาปัญหาการสื่อสาร องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมของสหประชาชาติ (UNESCO) ซึ่งกล่าวถึงหน้าที่ของการสื่อสาร เช่น 1) หน้าที่ด้านสารสนเทศ 2) หน้าที่ด้านการขัดเกลาทางสังคมหรือสังคมประภคิต 3) หน้าที่ด้านการจูงใจ 4) หน้าที่ด้านการโต้แย้งและการอภิปราย 5) หน้าที่ด้านการศึกษา 6) หน้าที่ด้านส่งเสริมวัฒนธรรม และ 7) หน้าที่ด้านบันเทิง เป็นต้น

- 7) วิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนไทย-ลาวจะมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและ สปป.ลาว ได้ต้องอาศัยปัจจัยสำคัญคือ การมีส่วนร่วมทั้งฝ่ายไทยและลาว

ข้อสมมติฐานนี้มาจากแนวคิดที่ว่า “การสื่อสารในเชิงร่วมมือกันระหว่าง 2 ประเทศมีสูง แสดงว่า 2 ประเทศมีระดับความสัมพันธ์ที่ดีสูง” (ปรัชญา เวสารัชช, 2536: 77) รวมทั้งหลักการที่ว่า “การมีส่วนร่วมในการสื่อสารนั้นเป็นทั้งสิทธิในการสื่อสาร (communication right) และสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ (primary human right)” (Polnigongit, 2006: 124)

2.6 นิยามศัพท์

วิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดน หมายถึง สถานีวิทยุกระจายเสียง สถานีวิทยุฯ ของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ โดยทั่วไปเรียกว่า สถานีวิทยุหลัก หรือสถานีวิทยุใหญ่ และสถานีวิทยุชุมชนของภาคเอกชนหรือประชาชนในจังหวัดหนองคายที่สัญญาณส่งถึง สปป.ลาว และโดยปกติคน สปป.ลาวสามารถรับสัญญาณกระจายเสียงได้

การมีส่วนร่วม หมายถึง การร่วมรับฟังรายการ การร่วมคิดและร่วมทำของคนไทย และคน สปป.ลาว ในการกำหนดวัตถุประสงค์ และผลิตรายการ ฯลฯ

ความสัมพันธ์ หมายถึง ความผูกพัน ความเกี่ยวข้องกัน ความใกล้ชิดแน่นแนบของคนไทยและคน สปป.ลาว และระหว่างรัฐในด้านต่าง ๆ เช่น ความสัมพันธ์ทางการค้า-ลงทุน ความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม ฯลฯ

ผู้ดำเนินการวิทยุกระจายเสียง หมายถึง ผู้บริหารสถานี ได้แก่ นายสถานี/หัวหน้าสถานี/ผู้อำนวยการสถานี หัวหน้าฝ่ายรายการ และเจ้าหน้าที่กระจายเสียง รวมทั้งนักจัดรายการวิทยุฯ หลักที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ของสถานีวิทยุฯ ในจังหวัดหนองคายที่ตั้งอยู่ใกล้แม่น้ำโขงและโดยปกติคนลาวสามารถรับสัญญาณกระจายเสียงได้

สถานภาพ หมายถึง สภาพและบทบาทปัจจุบันของวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนไทย-ลาวจังหวัดหนองคาย ศักยภาพในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว ปัจจัยภายนอกที่เสริมศักยภาพ ปัจจัยภายในและภายนอกที่เป็นอุปสรรค

ศักราชภาพ หมายถึง คุณสมบัติสำคัญของวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคายในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว

ปัจจัยภายนอกที่เสริมศักราชภาพ หมายถึง สิ่งที่หนุนให้วิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคายทำหน้าที่หรือมีบทบาทด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว เช่น ภูมิประเทศที่ติดกัน ความสัมพันธ์อันแนบแน่นระหว่างคนไทยและ คน สปป.ลาว และวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน เป็นต้น

ปัจจัยภายในที่เป็นอุปสรรค หมายถึง คุณสมบัติหรือสิ่งต่าง ๆ ภายในวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคายที่ขัดขวางการทำงานที่หรือมีบทบาทด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว

ปัจจัยภายนอกที่เป็นอุปสรรค หมายถึง สิ่งที่ขัดขวางวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคายในการทำหน้าที่หรือมีบทบาทด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว เช่น ความแตกต่างของระบอบการปกครอง การขาดความไว้วางใจกันในระดับรัฐบาล เป็นต้น

บทบาท หมายถึง การทำหน้าที่ของสื่อวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคายในด้านต่าง ๆ เช่น การส่งเสริมวัฒนธรรม การให้ความบันเทิง การให้การศึกษา ฯลฯ

บทบาทที่พึงประสงค์ หมายถึง หน้าที่ของวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคายที่ควรปฏิบัติตามความต้องการหรือคาดหวังของผู้ดำเนินการวิทยุฯ ผู้แทน สปป.ลาว และชุมชนทั้ง 2 ฝ่าย

รูปแบบรายการ หมายถึง ลักษณะการนำเสนอรายการ ของรายการวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคายที่มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว เช่น รายการพูดคุย รายการข่าว และรายการเพลง เป็นต้น

เนื้อหารายการ หมายถึง ลักษณะของสารที่ปรากฏในรายการวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคายมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว เช่น เนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรม/ประเพณี เนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษา เนื้อหาที่เป็นเรื่องความบันเทิง และเนื้อหากับท้องถิ่น

พฤติกรรมกาเปิดรับฟังวิทยุฯ หมายถึง การที่คนไทยและ สปป.ลาว ที่อยู่อาศัยบริเวณ 2 ฝั่งแม่น้ำโขงจังหวัดหนองคาย ฟังวิทยุฯ หรือไม่ฟัง เพราะเหตุใด หากฟัง ๆ เวลาใด ฟังแล้วมีประโยชน์หรือไม่ ฟังแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศเพื่อนบ้าน (ไทย หรือ สปป.ลาว) หรือไม่ เพราะเหตุใด

แนวทางการส่งเสริมความสัมพันธ์ หมายถึง วิธีการหรือทางปฏิบัติในการช่วยเหลือสนับสนุนบทบาทของวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนเพื่อความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประเทศไทยและ สปป.ลาว

แนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมในวิทยุฯ ตามแนวชายแดน หมายถึง แนวความคิดที่กำหนดให้ประชาชนทั้งไทยและ สปป.ลาว เข้ามีส่วนร่วมในวิทยุฯ ตามแนวชายแดนจังหวัดหนองคาย เช่น มีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ วางแผนและกำหนดนโยบาย การตัดสินใจ การบริหารจัดการดำเนินงาน ในขั้นตอนก่อนการผลิตรายการ เช่น กำหนดเนื้อหา กำหนดระยะเวลา และกำหนดตารางออกอากาศ ในขั้นตอนการผลิตรายการ อาทิ การจัดรายการ รวมทั้งในขั้นตอนหลังการผลิตรายการ เช่น การติดตาม (monitoring) และการประเมินผล ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลตอบกลับ (feedback) ของรายการ และใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือกล่าวโดยสรุปคือ ร่วมคิดร่วมทำ

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) และเชิงปริมาณ (quantitative research) โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยจากการวิจัยทั้ง 2 ประเภท ได้แก่ การสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์ตามแบบสอบถาม การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ และการวิเคราะห์เนื้อหา ซึ่งในบทนี้กล่าวถึงรายละเอียดต่าง ๆ ได้แก่ ประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ และการพิจารณาด้านจริยธรรม ทั้งนี้นำเสนอรายละเอียดดังกล่าวจำแนกตามประชากรตามลำดับ ดังนี้ ผู้ดำเนินการวิทยุกระจายเสียงในจังหวัดหนองคาย ผู้แทน สปป.ลาว ประชาชนไทย ประชาชน สปป.ลาว และรายการวิทยุกระจายเสียงของประเทศไทยในจังหวัดหนองคาย โดยในแต่ละส่วนมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ผู้ดำเนินการวิทยุกระจายเสียงในจังหวัดหนองคาย

3.1.1 ประชากร

ประชากรของการวิจัย คือ ผู้ดำเนินการวิทยุกระจายเสียงในจังหวัดหนองคาย ได้แก่ ผู้บริหารและนักจัดรายการวิทยุฯ สถานีวิทยุฯ ในจังหวัดหนองคาย ซึ่งสถานีวิทยุฯ ในจังหวัดหนองคายจำแนกตามลักษณะการดำเนินการได้เป็น 2 ลักษณะ กล่าวคือ (1) สถานีวิทยุฯ ของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ คือ สถานีวิทยุฯ ที่หน่วยงานรัฐหรือรัฐวิสาหกิจเป็นเจ้าของ โดยมีการดำเนินการด้วยบุคลากรของหน่วยงานรัฐเอง และหรือให้สัมปทานแก่บริษัทเอกชน และมีการส่งสัญญาณคลื่นได้ครอบคลุมพื้นที่อย่างกว้างขวางภายในจังหวัดและจังหวัดใกล้เคียง (คนที่เกี่ยวข้องกับวิทยุกระจายเสียงโดยทั่วไปเรียกว่า สถานีวิทยุหลักหรือสถานีวิทยุใหญ่) (2) สถานีวิทยุชุมชน คือ สถานีวิทยุฯ ที่ประชาชน (ในนามของทั้งเจ้าหน้าที่รัฐ หน่วยงานรัฐในท้องถิ่น นักธุรกิจท้องถิ่นและบุคคลทั่วไป ฯลฯ) เป็นเจ้าของสถานี โดยดำเนินการเองหรือให้เช่าเวลา ฯลฯ และส่วนใหญ่มีการส่งสัญญาณคลื่นได้ครอบคลุมพื้นที่ในตำบลหรืออำเภอ

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย คือ ผู้ดำเนินการวิทยุกระจายเสียงจังหวัดหนองคาย ในสถานีวิทยุกระจายเสียงที่ตั้งอยู่ใกล้แม่น้ำโขงและโดยปกติคน สปป.ลาว สามารถรับสัญญาณกระจายเสียงได้ และสมัครใจให้สัมภาษณ์จำนวน 146 คน ได้แก่

- 1) ผู้บริหารสถานี ได้แก่ นายสถานี/หัวหน้าสถานี/ผู้อำนวยการสถานี หัวหน้าฝ่ายรายการ และเจ้าหน้าที่กระจายเสียง
- 2) นักจัดรายการวิทยุฯ หลัก ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป
ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานีส่วนใหญ่จัดรายการวิทยุฯ ด้วย ในแต่ละกลุ่มสถานีและรายสถานีมีจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- 1) สถานีวิทยุฯ ของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 4 สถานี ผู้วิจัยเลือกประชากรในส่วนนี้ทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง รายละเอียดของสถานีและจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ มีดังนี้
  - 1.1) สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย (สวท.) จำนวน 2 สถานี ได้แก่
    - 1.1.1) สวท. หนองคาย จำนวน 4 คน
    - 1.1.2) สวท. บึงกาฬ จำนวน 5 คน
  - 1.2) สถานีวิทยุกระจายเสียง องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) จำนวน 1 สถานี จำนวน 4 คน
  - 1.3) สถานีวิทยุกระจายเสียง เสียงจากทหารเรือ (ส.ทร.) 12 จำนวน 1 สถานี จำนวน 3 คน
- 2) สถานีวิทยุชุมชน ซึ่งจากทำเนียบวิทยุชุมชนจังหวัดหนองคายที่ผู้วิจัยได้รับจากสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดหนองคาย รวบรวมโดยชมรมนักจัดรายการวิทยุจังหวัดหนองคาย วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2550 มีจำนวน 81 สถานีในทุกอำเภอ ทำเนียบถูกจัดลำดับตั้งแต่ลำดับที่ 1 ถึง 81 และเรียงตามอำเภอ ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มอย่างเป็นระบบ (systematic random sampling) ด้วยวิธีการนับ 2 เพื่อให้ได้อำเภอละ 2 สถานี กรณีที่สถานีที่ถูกเลือกสัญญาณคลื่นไปไม่ถึง สปป.ลาว ผู้วิจัยจะเลือกในลำดับถัดลงมา สำหรับอำเภอที่มีจำนวน 1 หรือ 2 สถานี ผู้วิจัยเลือกทั้งหมด อำเภอที่มี 3 สถานี ผู้วิจัยเลือกลำดับที่ 2 และ 3 จึงทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 29 สถานี จำแนกตามอำเภอและมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการ ดังนี้
  - 2.1) อำเภอบึงกาฬ จำนวน 2 สถานี ได้แก่ สมาคมกิจการวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ (สก.วท.) แสนสำราญ จำนวน 1 คน (สถานีออกอากาศรายการ

- ส่วนใหญ่เป็นเทปรายการจากที่อื่น) และจุดเรียนรู้วิทยุชุมชน (จวช.) คนบึงกาฬ จำนวน 3 คน
- 2.2) อำเภอบุงคล้า จำนวน 2 สถานี ได้แก่ จวช.บุงคล้า จำนวน 6 คน และจวช.คนภูวัญ จำนวน 2 คน (สถานี จวช.คนภูวัญ หยุดออกอากาศชั่วคราวเพราะสถานีถูกฟ้าผ่า)
  - 2.3) อำเภอศรีวิไล จำนวน 2 สถานี ได้แก่ สก.วท.ศรีวิไล จำนวน 8 คน และวิทยุเสียงธรรม จำนวน 5 คน
  - 2.4) อำเภอพรเจริญ จำนวน 2 สถานี ได้แก่ จวช. พรเจริญ จำนวน 2 คน และสก.วท.สามแยก จำนวน 5 คน
  - 2.5) อำเภอบึงโขงหลง จำนวน 2 สถานี ได้แก่ วิทยุท้องถิ่นไทย (วทท.) บึงโขงหลง จำนวน 5 คน และสก.วท.บึงโขงหลง จำนวน 9 คน
  - 2.6) อำเภอเซกา จำนวน 2 สถานี ได้แก่ สก.วท.เซกา จำนวน 4 คน และจวช.คนน้ำฮ้อย จำนวน 7 คน
  - 2.7) อำเภอปากคาด จำนวน 2 สถานี ได้แก่ วทท.ปากคาด จำนวน 3 คน และสก.วท.ปากคาด จำนวน 5 คน
  - 2.8) อำเภอโซ่พิสัย จำนวน 2 สถานี ได้แก่ จวช.อีสานพัฒนา จำนวน 4 คน และวทท.อีสานพัฒนา จำนวน 3 คน
  - 2.9) อำเภอเฝ้าไร่ จำนวน 2 สถานี ได้แก่ สก.วท.เฝ้าไร่ จำนวน 9 คน และ จวช.เฝ้าไร่ จำนวน 1 คน (ผู้บริหารกล่าวว่าสถานีวิทยุฯ ได้หยุดการออกอากาศชั่วคราวมาระยะหนึ่ง ซึ่งสะดวกให้สัมภาษณ์เพียงตัวผู้บริหารเอง)
  - 2.10) อำเภอโพนพิสัย จำนวน 2 สถานี ได้แก่ จวช.อบต.จุมพล จำนวน 9 คน และวทท.จุมพล จำนวน 3 คน
  - 2.11) อำเภอรัตนวาปี จำนวน 2 สถานี ได้แก่ วทท.รัตนยางพารา จำนวน 3 คน และจวช.โนนสวรรค์ จำนวน 3 คน
  - 2.12) อำเภอท่าบ่อ จำนวน 2 สถานี ได้แก่ สก.วท.คนท่าบ่อ จำนวน 5 คน และวิทยุเสียงธรรม จำนวน 4 คน
  - 2.13) อำเภอศรีเชียงใหม่ จำนวน 2 สถานี ได้แก่ วทท.พานพร้าว จำนวน 4 คน และวิทยุส่งเสริมวัฒนธรรม จำนวน 4 คน
  - 2.14) อำเภอเมือง จำนวน 2 สถานี ได้แก่ จวช.คอนแดง จำนวน 5 คน และวิทยุเสียงธรรม จำนวน 5 คน
  - 2.15) อำเภอสังคม จำนวน 1 สถานี คือ จวช.สังคม จำนวน 4 คน

ในส่วนของกิ่งอำเภอโพธิ์ตากและอำเภอสระใคร ซึ่งจากทำเนียบวิทยุชุมชนมีอำเภอละ 1 สถานีนั้น ผู้วิจัยได้รับแจ้งจากผู้บริหารสถานีว่า ไม่มีผู้ฟังจาก สปป.ลาว ฟังสถานีวิทยุฯ เพราะสัญญาณคลื่นไม่สามารถส่งไปถึงฝั่ง สปป.ลาว จึงไม่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

เนื่องจากการสัมภาษณ์ผู้ดำเนินการ สวท. หนองคาย โดยเฉพาะผู้อำนวยการสถานีนั้นทำให้ทราบว่า ประชาสัมพันธ์จังหวัดหนองคายมีส่วนเกี่ยวข้องกับความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและ สปป.ลาว ในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะความร่วมมือในงานด้านวิทยุกระจายเสียง ผู้วิจัยจึงเลือกท่านประชาสัมพันธ์จังหวัดหนองคายเป็นกลุ่มตัวอย่างเพิ่มเติม

3.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

โครงการวิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยโดยใช้เครื่องมือในการวิจัยเพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

แบบสัมภาษณ์ที่ประกอบด้วยคำถามต่าง ๆ เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ (structured interview) ใช้เพื่อเก็บข้อมูลวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการสถานีวิทยุฯ โดยมีประเด็นต่าง ๆ เช่น การดำเนินงานของสถานี ความคิดเห็นในฐานะสื่อมวลชนต่อบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว และแนวทางในการพัฒนารายการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็นต้น รวมทั้งการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (informal interview) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการสถานีวิทยุฯ ที่เป็นผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญจากการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามในครั้งแรก โดยมีประเด็นต่าง ๆ เช่น ความคิดเห็นต่อบทบาทของวิทยุฯ ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว และตัวชี้วัดระดับความสัมพันธ์ไทย-ลาว ฯลฯ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำวิจัย ได้แก่ เครื่องบันทึกเทปสัมภาษณ์และเครื่องบันทึกวีดิทัศน์ระหว่างการประชุมเชิงปฏิบัติการ

3.1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัยต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นมีรายละเอียดการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเตรียมรายการคำถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นคำถามกว้าง ๆ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลอื่น ๆ หรือที่เกี่ยวเนื่องกับการวิจัยรวมทั้งประเด็นอื่น ๆ ที่ผู้วิจัยอาจคาดไม่ถึง และสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลพร้อมการบันทึกด้วยการจดประเด็นและบันทึกเสียงด้วยเครื่องบันทึกเทป

ผู้วิจัยได้เข้าพื้นที่วิจัยด้วยตนเองเพื่อสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างร่วมกับผู้ช่วยวิจัย ระหว่างเดือนกันยายนถึงตุลาคม 2550 โดยเริ่มต้นจากการโทรศัพท์ประสานงานผู้บริหารสถานี่ ซึ่งในส่วนของสถานีวิทย์ฯ ของรัฐ/รัฐวิสาหกิจนั้นจะโทรศัพท์สอบถามเจ้าหน้าที่สถานี่และขอเรียนสายผู้บริหารสถานี่ สำหรับวิทยุชุมชนนั้น ผู้วิจัยโทรศัพท์ประสานกับผู้บริหารโดยตรง (ข้อมูลชื่อและหมายเลขโทรศัพท์ได้จากทำเนียบวิทยุชุมชน) เพื่อขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานี่และผู้ที่จัดรายการวิทยุฯ ในสถานี่ที่เป็นนักจัดรายการหลักของสถานี่และมีอายุ 18 ปีขึ้นไป รวมทั้งนัดหมายวันและเวลาที่กลุ่มตัวอย่างสะดวก ทั้งนี้ในการโทรศัพท์ประสานครั้งแรกนี้ ผู้วิจัยได้สอบถามถึงการรับฟังของ สปป.ลาว ซึ่งสะท้อนถึงการครอบคลุมของสัญญาณคลื่นถึง สปป.ลาว ผู้วิจัยยังได้ทำหน้าที่ขอความอนุเคราะห์ยื่นพร้อมกับการสัมภาษณ์หรือนำส่งสถานี่ล่วงหน้าก่อนวันนัดสัมภาษณ์

การโทรศัพท์ประสานดังกล่าว รวมทั้งก่อนการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างแต่ละคน ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยแจ้งข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้ ชื่อและนามสกุลผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย สถานี่ทำงานของผู้วิจัย (มทส.) ชื่อโครงการวิจัย ผู้ดูแลศูนย์โครงการวิจัย (วช.) วัตถุประสงค์ของการวิจัย ที่ปรึกษาโครงการวิจัย เวลาที่จะใช้ในการสัมภาษณ์ การใช้ข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ และประโยชน์ของโครงการวิจัยนี้ ก่อนการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างนั้น ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจะขออนุญาตกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนเพื่อบันทึกเทป และเมื่อการสัมภาษณ์เสร็จสิ้น ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์

การสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ดำเนินการ ณ สถานีวิทย์ฯ (กลุ่มตัวอย่างบางส่วนสะดวกที่จะให้สัมภาษณ์ที่ทำงาน เช่น โรงเรียน สำนักงานเกษตร อบต. เป็นต้น รวมทั้งบ้านพักของตน) ซึ่งหากเป็นสถานีวิทย์ฯ ของรัฐ/รัฐวิสาหกิจจะเป็นอาคารที่ทำการของสถานี่ที่อยู่ในเขตพื้นที่เฉพาะ ส่วนสถานีวิทย์ชุมชน ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ภายในบ้านพักอาศัย และบางแห่งเป็นอาคารพาณิชย์และอยู่ภายในวัด อันเป็นสถานี่ที่ดำเนินการสถานีวิทย์ฯ เมื่อผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเดินทางถึงสถานี่ดังกล่าว ผู้วิจัยขอเข้าพบกับผู้บริหารสถานี่เพื่อแนะนำตัวเองและแนะนำผู้ช่วยวิจัย แจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์นักจัดรายการ (อีกครั้ง) ในการสัมภาษณ์แต่ละครั้งโดยทั่วไปใช้เวลาประมาณ 30-45 นาที ยกเว้นการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานี่และนักจัดรายการวิทยุที่มีประสบการณ์ มีความใกล้ชิด

และสัมพันธ์กับคน สปป.ลาว เช่น มีเพื่อนและหรือญาติอยู่ สปป.ลาว ทำธุรกิจเกี่ยวข้องกับ สปป.ลาว หรือได้เคยเดินทางไป สปป.ลาว ซึ่งส่วนใหญ่ใช้เวลาประมาณ 1-2 ชั่วโมง

2) การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ ผู้วิจัยได้เข้าพื้นที่วิจัยอีกครั้งเพื่อสัมภาษณ์ผู้ดำเนินการวิทยุกระจายเสียงในจังหวัดหนองคาย โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญจากการสัมภาษณ์ครั้งแรก รายละเอียดของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.1) สถานีวิทยุฯ ของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 3 สถานี ได้แก่ สวท.หนองคาย และสวท.บึงกาฬ จำนวน 4 คน สถานีวิทยุกระจายเสียง อสมท.หนองคาย จำนวน 2 คน รวมสุทธิ 6 คน

2.2) สถานีวิทยุชุมชนต่าง ๆ รวมจำนวน 14 คน

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้โทรศัพท์กลับไปหาที่สถานีหรือโทรศัพท์มือถือส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้ให้ไว้เมื่อการสัมภาษณ์ครั้งแรกเพื่อประสานการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยแนะนำตัวเองอีกครั้ง เพื่อทวนความจำของกลุ่มตัวอย่าง โดยให้รายละเอียดชื่อและนามสกุลผู้วิจัย สถานที่ทำงานของผู้วิจัย (มทส.) ชื่อโครงการวิจัย ผู้อุดหนุนโครงการวิจัย (วช.) วัตถุประสงค์ของการวิจัย เวลาที่จะใช้ในการสัมภาษณ์ การใช้ข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ ก่อนการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างนั้น ๆ กลุ่มตัวอย่างบางท่านจำได้บางท่านจึงแทรกถามคำถามของผู้วิจัยและบอกให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์หรือถามคำถามเลย ในบางครั้งผู้วิจัยจึงมิได้แจ้งข้อมูลบางส่วนเช่น วัตถุประสงค์การวิจัย เวลาที่จะใช้ในการสัมภาษณ์ ฯลฯ แต่อย่างไรก็ตามผู้วิจัยขออนุญาตกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนเพื่อบันทึกเทป และเมื่อการสัมภาษณ์เสร็จสิ้นผู้วิจัยกล่าวขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์อีกครั้ง ผู้ให้สัมภาษณ์บางท่านยังฝากให้ผู้วิจัยกลับมาพูดคุยหรือสัมภาษณ์หรือโทรศัพท์สัมภาษณ์อีกครั้งหากต้องการข้อมูลเพิ่มเติม

การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการดำเนินการระหว่างเดือนมกราคมถึงเมษายน 2551 โดยกลุ่มตัวอย่างบางคนยินดีให้สัมภาษณ์แบบซึ่งหน้าและบางคนประสงค์จะให้สัมภาษณ์ผ่านทางโทรศัพท์ โดยการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ใช้เวลาประมาณ 15-20 นาที

3) การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “ร่วมคิด ร่วมทำ เพื่อสานความสัมพันธ์ลาว-ไทย” ระหว่างผู้ดำเนินการสถานีวิทยุกระจายเสียงและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในจังหวัดหนองคายและตัวแทนจาก สปป.ลาว เพื่อหาแนวทางในการพัฒนารายการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว ซึ่งจัดขึ้น 2 ครั้ง เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางของ

ผู้เข้าร่วมประชุมฯ เพราะจังหวัดหนองคายมีพื้นที่ตามแนวถนนระยะยาวทำให้บางอำเภอห่างกันเป็นระยะทาง 200-300 กิโลเมตร โดยครั้งที่ 1 จัดประชุมฯ เมื่อวันเสาร์ที่ 19 มกราคม 2551 เวลา 09.00-13.00 น. ณ ศาลาการเปรียญ วัดศรีสุมังค์ อำเภอเมือง และครั้งที่ 2 เมื่อวันอาทิตย์ที่ 20 มกราคม 2551 เวลา 09.00-13.00 น. ณ ห้องประชุมชั้น 2 ที่ว่าการอำเภอบึงกาฬ อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย

ผู้วิจัยได้ทำหนังสือจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (ต้นสังกัดของผู้วิจัย) เรียนเชิญประธานเปิดการจัดประชุมฯ โดยการประชุมฯ ครั้งที่ 1 ได้รับความกรุณาจากนายจเด็จ มุสิกวงษ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย เป็นประธานในพิธีเปิด ส่วนการจัดประชุมฯ ครั้งที่ 2 ได้รับความกรุณาจากนายอดุล จันทนปุม นายอำเภอบึงกาฬ เป็นประธานในพิธีเปิด ทั้งนี้ผู้วิจัยได้มอบกระเช้าที่ระลึกซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์จากฟาร์ม มทส. แต่ประธานในพิธีฯ ทั้ง 2 ท่าน

การประสานงานเพื่อเชิญผู้ดำเนินการสถานีวิทยุกระจายเสียงในจังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้ทำหนังสือจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (ต้นสังกัดของผู้วิจัย) เชิญผู้ดำเนินการฯ ทุกสถานีตามทำเนียบวิทยุชุมชนที่ได้รับจากสำนักประชาสัมพันธ์จังหวัดหนองคาย รวมจำนวน 78 สถานี เข้าร่วมประชุมฯ โดยเชิญสถานีละ 2 คน เป็นผู้บริหารสถานี คือ หัวหน้าสถานี นายสถานี หรือผู้อำนวยการสถานี 1 คน และนักจัดรายการวิทยุหลัก 1 คน ทั้งนี้มีผู้เข้าร่วมประชุมฯ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- 1) ครั้งที่ 1 จัดประชุมฯ ณ ศาลาการเปรียญ วัดศรีสุมังค์ อำเภอเมือง มีผู้เข้าร่วมประชุมฯ ทั้งสิ้น 40 คน จาก 27 สถานี 4 อำเภอ ดังนี้
  - 1.1) อำเภอเมือง จำนวน 17 สถานี ได้แก่ วิทยุเสียงธรรม (วัดศรีสุมังค์) วิทยุเพื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาวิทาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย (มจร.) สถานี จวช. โลกแมงเงา สถานี จวช. สกอเปี่ยนเรดิโอ สถานีจวช. ตม อำเภอเมือง วิทยุชุมชนม่วงคำ วิทยุเพื่อการศึกษา วิทยุเครือข่ายเพื่อความมั่นคง วิทยุเพื่อการศึกษาหนองคาย วิทยุชุมชนคนหนองคาย วิทยุชุมชนวัดพระธาตุบังพวน วิทยุชุมชนเพื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น วทท. เนินหงส์ทอง สถานี อสมท. หนองคาย สวท. หนองคาย และส.ทร.12 หนองคาย
  - 1.2) อำเภอท่าบ่อ จำนวน 4 สถานี ได้แก่ สยามชัยเรดิโอ หนองคาย สถานี จวช. กองนาง วทท. ท่าบ่อ และวิทยุชุมชนอัมพวัน

- 1.3) อำเภอศรีเชียงใหม่ จำนวน 5 สถานี ได้แก่ สถานี HOME WAVE สถานี
วทท. พานพร้าว สก.วท. บ้านหม้อ วิทยุชุมชนลูกทุ่ง 2 ฟังโขงและวิทยุศรี
เชียงใหม่เรดิโอ
- 1.4) อำเภอสังขม จำนวน 1 สถานี คือ จวช. สังขม
- 2) ครั้งที่ 2 จัดประชุมฯ ณ ห้องประชุมชั้น 2 ที่ว่าการอำเภอบึงกาฬ อำเภอบึงกาฬ
มีผู้เข้าร่วมประชุมฯทั้งสิ้น 21 คน จาก 13 สถานี 8 อำเภอ ดังนี้
- 2.1) อำเภอบึงกาฬ จำนวน 2 สถานี ได้แก่ สก.วท. แสนประเสริฐ และสวท.
บึงกาฬ
- 2.2) อำเภอบุ่งคล้า จำนวน 2 สถานี ได้แก่ จวช. บุ่งคล้า และจวช. คนภูวัว
- 2.3) อำเภอศรีวิไล จำนวน 2 สถานี ได้แก่ วิทยุเสียงธรรม (วัดอรัญวิเวก) และ
วทท. ศรีวิไล
- 2.4) อำเภอพรเจริญ จำนวน 1 สถานี คือ วทท. พรเจริญ
- 2.5) อำเภอบึงโขงหลง จำนวน 1 สถานี คือ สก.วท. บึงโขงหลง
- 2.6) อำเภอเซกา จำนวน 1 สถานี คือ จวช. คนน้ำฮู้
- 2.7) อำเภอปากคาด จำนวน 1 สถานี คือ วทท. ปากคาด
- 2.8) อำเภอรัตนวาปี จำนวน 3 สถานี คือ วิทยุเสียงธรรม (วัดหนองคอน)
สก.วท. รัตน และจวช. โนนสวรรค์

โดยสรุปมีผู้เข้าร่วมประชุมฯ ทั้ง 2 ครั้ง รวมสุทธิ 61 คน จาก 40 สถานี ทั้งนี้
จำนวนสถานีและผู้เข้าร่วมประชุมฯ ข้างต้น ไม่สอดคล้องกับหนังสือเชิญ เพราะสถานีบางแห่ง
มีผู้แทนเข้าร่วมประชุมฯ 1 คน บางแห่งมีผู้เข้าร่วมประชุมฯ มากกว่า 1 คน

ในการดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ทั้ง 2 ครั้ง ผู้วิจัยได้จัดอาหารว่างระหว่าง
พัก อาหารเที่ยง และมอบค่าเดินทางให้กับผู้เข้าร่วมประชุมฯ โดยผู้เข้าร่วมประชุมฯ ที่เป็น
ผู้ดำเนินการวิทยุฯ ไทย หากเดินทางโดยรถส่วนตัว คิดอัตรา 4 บาทต่อระยะทาง 1
กิโลเมตร (จำนวนกิโลเมตรคิดรวมทั้งระยะทางไปและกลับ) ต่อ 1 สถานี กรณีเดินทางโดย
รถโดยสารจ่ายตามค่าโดยสาร หลังจากการประชุมฯ ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอบคุณตัวแทน
สถานีวิทยุฯ ไทยถึงผู้บริหารสถานีที่สละเวลาเข้าร่วมประชุมฯ เพื่อระดมความคิดเห็นและ
ให้ข้อมูล/ข้อเสนอแนะต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

4) การขอสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้อง นอกจากการสัมภาษณ์ สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ และการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเกี่ยวเนื่องจากการสัมภาษณ์ เช่น หนังสือ บันทึก และโครงการต่าง ๆ จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการสถานีวิทยุฯ ของรัฐ/รัฐวิสาหกิจด้วย

3.2 ผู้แทนจาก สปป.ลาว

3.2.1 ประชากร

ประชากรของการวิจัยในส่วนนี้ คือ ผู้ที่ทำหน้าที่แทนประชาชนของ สปป.ลาว ส่วนใหญ่

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย คือ ผู้แทนจาก สปป.ลาว คือ ผู้บริหารจากกระทรวงแถลงข่าวและวัฒนธรรม จำนวน 3 คน ได้แก่ ท่าน Pineprathana Phanthamaly รองอธิบดีกรมสื่อมวลชน (Deputy Director General, Mass Media Department) ท่าน Oudom Vanthanouvong หัวหน้าแผนกวิทยุกระจายเสียงและสถานีการณปัจจุบัน (Head of News and Current Affair) สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งชาติลาว (Lao National Radio) กระทรวงแถลงข่าวและวัฒนธรรม (Ministry of Information Culture)

3.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

โครงการวิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยโดยใช้เครื่องมือในการวิจัยเพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

การประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ระหว่างผู้ดำเนินการสถานีวิทยุกระจายเสียงและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในจังหวัดหนองคายและตัวแทนจาก สปป.ลาว เพื่อหาแนวทางในการพัฒนารายการส่งเสริมความสัมพันธ์ (รายละเอียดคงได้กล่าวแล้ว) และพูดคุยกับผู้แทนทั้ง 3 ท่าน โดยเฉพาะท่าน Pineprathana Phanthamaly และท่าน Vansay Tavinyanh

อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำวิจัย ได้แก่ เครื่องบันทึกวีดิทัศน์ระหว่างการประชุมเชิงปฏิบัติการ และสมุดจดบันทึก

3.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัยต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นมีรายละเอียดการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “ร่วมคิด ร่วมทำ เพื่อสานความสัมพันธ์ลาว-ไทย” ระหว่างผู้ดำเนินการสถานีวิทยุกระจายเสียงและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในจังหวัดหนองคายและตัวแทนจาก สปป.ลาว เพื่อหาแนวทางในการพัฒนารายการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว จัดประชุมฯ เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2551 เวลา 09.00-13.00 น. ณ ศาลาการเปรียญ วัดศรีสุมังคล์ อำเภอเมือง (รายละเอียดดังกล่าวแล้ว)

ในส่วนการประสานงานกับ สปป.ลาว ผู้วิจัยได้ทำหนังสือจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีขอความอนุเคราะห์ไปยังสถานกงสุลใหญ่ สปป.ลาว จังหวัดขอนแก่น เพื่อประสานผู้แทนจาก สปป.ลาว เข้าร่วมประชุมฯ ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์ผู้บริหารจากกระทรวงแถลงข่าวและวัฒนธรรม จำนวน 3 คนดังกล่าวแล้ว นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ทำหนังสือ ถึงผู้กำกับการด่านตรวจคนเข้าเมือง จังหวัดหนองคายและนายด่านศุลกากรจังหวัดหนองคายเพื่อขอความอนุเคราะห์อำนวยความสะดวกในการรับและส่งตัวแทนจาก สปป.ลาว เพื่อให้การดำเนินการ โดยผู้ช่วยวิจัยและรถตู้ของ มทส. ผ่านด่านและข้ามสะพานมิตรภาพไทย-ลาวเพื่อรับและส่งตัวแทนจาก สปป.ลาว เป็นไปด้วยความถูกต้องและเรียบร้อย

ในการดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ผู้วิจัยได้จัดอาหารว่างระหว่างพัก อาหารเที่ยง และมอบค่าเดินทางให้กับผู้แทนจาก สปป.ลาว หลังจากการประชุมฯ ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอขอบคุณตัวแทนฝ่าย สปป.ลาว ผ่านสถานกงสุลใหญ่ สปป.ลาว ที่สละเวลาเข้าร่วมประชุมฯ เพื่อระดมความคิดเห็นและให้ข้อมูล/ข้อเสนอแนะต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

3.3 ประชาชนไทย

3.3.1 ประชากร

ประชากรของการวิจัย คือ ประชาชนคนไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดหนองคาย

3.3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย คือ คนไทยที่อาศัยอยู่ริมแม่น้ำโขงฝั่งจังหวัดหนองคาย ในอำเภอที่มีด่านตรวจคนเข้าเมืองหรือจุดผ่อนปรน ซึ่งมีด่านตรวจคนเข้าเมืองจำนวน 2 แห่ง และจุดผ่อนปรนจำนวน 6 แห่ง ใน 8 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองหนองคาย อำเภอศรีเชียงใหม่ อำเภอสังคม อำเภอโพนพิสัย อำเภอรัตนวาปี อำเภอปากคาด อำเภอบึงกาฬ และอำเภอบุ่งคล้า (ข้อมูลจากด่านตรวจคนเข้าเมือง หนองคาย) กลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน ต่ออำเภอ รวมเป็นจำนวน 400 คน รายละเอียดของด่านและจุดผ่านปรนมีดังนี้

- 1) ด่านตรวจคนเข้าเมืองหนองคาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ตรงข้ามนครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว
- 2) ด่านตรวจคนเข้าเมืองบึงกาฬ อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ตรงข้ามแขวงบอลิคำไซ สปป.ลาว
- 3) จุดผ่อนปรน บ้านเปงจาน ตำบลโพนแพง อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย ตรงข้ามบ้านทวย เมืองท่าพระบาท แขวงบอลิคำไซ สปป.ลาว
- 4) จุดผ่อนปรน บ้านบุงคล้า อำเภอบุ่งคล้า จังหวัดหนองคาย ตรงข้ามบ้านปากกระดิ่ง เมืองปากกระดิ่ง แขวงบอลิคำไซ สปป.ลาว
- 5) จุดผ่อนปรน บ้านจุมพล หมู่ที่ 1 ตำบลจุมพล อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย ตรงข้ามบ้านโคนใต้ เมืองปากงึม นครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว
- 6) จุดผ่อนปรน บ้านห้วยคาด ตำบลปากคาด อำเภอปากคาด จังหวัดหนองคาย ตรงข้ามบ้านทวย เมืองท่าพระบาท แขวงบอลิคำไซ สปป.ลาว
- 7) จุดผ่อนปรน หมู่ที่ 8 บ้านหม้อ ตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ตรงข้ามท่าเรือเก่าเลี้ยว บ้านด่านคำ เมืองสีโคดตะบอง นครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว
- 8) จุดผ่อนปรน บ้านม่วง หมู่ที่ 2 ตำบลบ้านม่วง อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย ตรงข้ามบ้านโคกแห่ เมืองสังทอง นครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว

3.3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

โครงการวิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยโดยใช้เครื่องมือในการวิจัยเพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย เครื่องมือวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ซึ่งประกอบด้วยคำถาม การเปิดรับฟังวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดน ประโยชน์ที่ได้จากการรับฟัง และข้อเสนอแนะต่อบทบาทของวิทยุ ฯ ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว ฯลฯ

3.3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัยต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นมีรายละเอียดการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

การสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ผู้วิจัย และทีมผู้ช่วยวิจัย ซึ่งประกอบด้วยผู้ช่วยวิจัยในโครงการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 1 คน นักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 จำนวน 3 คน และปริญญาโท ชั้นปีที่ 2 จำนวน 2 คน สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ หลักสูตรนิเทศศาสตร์และสื่อดิจิทัล สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มทส. จำนวนรวม 7 คน เข้าพื้นที่ 8 อำเภอที่มีด่านผ่านแดนหรือจุดผ่อนปรน ได้แก่ อำเภอเมืองหนองคาย อำเภอศรีเชียงใหม่ อำเภอสังคม อำเภอโพนพิสัย อำเภอรัตนวาปี อำเภอปากคาด อำเภอบึงกาฬ และอำเภอบุ่งคล้า และเดินตามบ้านเรือน-ร้านค้าที่อยู่ใกล้ฝั่งแม่น้ำโขง แล้วขอสัมภาษณ์ และสัมภาษณ์ผู้ที่สมัครใจให้สัมภาษณ์ อำเภอละ 50 คน โดยคำนึงถึงการกระจายตัวตามลักษณะทางประชากร อันได้แก่ เพศ อายุ และอาชีพ ในส่วนของอำเภอบุ่งคล้านั้น เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ทีมวิจัยจึงได้ประสานโรงเรียนบุงคล้านคร ซึ่งเป็นสถานศึกษาในระดับมัธยมศึกษาเพื่อเข้าสัมภาษณ์นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 คน ทั้งนี้ในการสัมภาษณ์ใช้เวลาประมาณ 5-8 นาที และการเก็บข้อมูลในส่วนนี้ดำเนินการระหว่างวันที่ 17-31 พฤษภาคม 2551

อนึ่ง การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย มีประชาชนไทยบางส่วนไม่สมัครใจจะให้ข้อมูล ทีมวิจัยไม่สัมภาษณ์ตามประสงค์ของประชาชนไทย รวมทั้งกลุ่ม

ตัวอย่างบางท่านไม่ประสงค์ออกความคิดเห็นในข้อใด ๆ ได้ตามสะดวก ดังนั้นข้อมูลบางส่วนจะนำเสนอตามปฏิกิริยาของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.4 ประชาชน สปป.ลาว

3.4.1 ประชากร

ประชากรของการวิจัย คือ ประชาชน สปป.ลาว ที่อาศัยอยู่ใน สปป.ลาว

3.4.2 กลุ่มตัวอย่าง

จำแนกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถามและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ ในแต่ละกลุ่มมีรายละเอียด ดังนี้

3.4.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม คือ คน สปป.ลาว ที่เดินทางเข้า-ออกประเทศไทย ณ ด่านตรวจคนเข้าเมือง จุดผ่อนปรนใน 8 อำเภอในจังหวัดหนองคาย ได้แก่ อำเภอเมืองหนองคาย อำเภอศรีเชียงใหม่ อำเภอสังคม อำเภอโพธิ์ชัย อำเภอรัตนวาปี อำเภอปากคาด อำเภอบึงกาฬ และอำเภอบุ่งคล้า (เช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างไทย) จำนวน 400 คน รายละเอียดของด่านและจุดผ่านปรน (เช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างไทย) มีดังนี้

- 1) ด่านตรวจคนเข้าเมืองหนองคาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ตรงข้ามนครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว
- 2) ด่านตรวจคนเข้าเมืองบึงกาฬ อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ตรงข้ามแขวงบอลิคำไซ สปป.ลาว
- 3) จุดผ่อนปรน บ้านเปงจาน ตำบลโพนแพง อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย ตรงข้ามบ้านทวย เมืองท่าพระบาท แขวงบอลิคำไซ สปป.ลาว
- 4) จุดผ่อนปรน บ้านบุงคล้า อำเภอบุ่งคล้า จังหวัดหนองคาย ตรงข้ามบ้านปากกระดิ่ง เมืองปากกระดิ่ง แขวงบอลิคำไซ สปป.ลาว
- 5) จุดผ่อนปรน บ้านจุมพล หมู่ที่ 1 ตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย ตรงข้ามบ้านโคนใต้ เมืองปากงึม นครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว

- 6) จุดผ่อนปรน บ้านห้วยคาด ตำบลปากคาด อำเภอปากคาด จังหวัดหนองคาย ตรงข้ามบ้านทวย เมืองท่าพระบาท แขวงบอลิคำไซ สปป.ลาว
- 7) จุดผ่อนปรน หมู่ที่ 8 บ้านหม้อ ตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ตรงข้ามท่าเรือเก่าเลี้ยว บ้านด่านคำ เมืองสีโคดตะบอง นครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว
- 8) จุดผ่อนปรน บ้านม่วง หมู่ที่ 2 ตำบลบ้านม่วง อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย ตรงข้ามบ้านโคกแห่ เมืองสังทอง นครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว

ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ผู้ตอบแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยวางแผนเดินทางไปเก็บจากกลุ่มตัวอย่างใน สปป.ลาว แต่เนื่องจากข้อจำกัดด้านเวลาของการวิจัย เพราะการประสานงานหน่วยงานราชการของ สปป.ลาว ต้องใช้เวลา จึงไม่ได้เดินทางข้ามไป สปป.ลาว เพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง แต่ก็ได้รับความอนุเคราะห์จากกลุ่มตัวอย่างผู้เดินทางเข้า-ออกประเทศไทย ณ ด่านตรวจคนเข้าเมืองและจุดผ่อนปรนข้างต้น

3.4.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ คือ คน สปป.ลาว ที่ปัจจุบันอาศัยอยู่ในเวียงจันทน์ สปป.ลาว จำนวน 10 คน

3.4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

โครงการวิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยโดยใช้เครื่องมือในการวิจัยเพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว เครื่องมือวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์อีกหนึ่งชุด ซึ่งประกอบด้วยคำถาม การเปิดรับฟังวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดน ประโยชน์ที่ได้จากการรับฟัง และข้อเสนอแนะต่อบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว ฯลฯ ซึ่งใช้กับผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ เครื่องมือวิจัยคือ ร่างประเด็นคำถาม โดยประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป เช่น ชีวิตครอบครัว ชีวิตประจำวัน ฯลฯ พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ ทักษะติดต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว และทัศนคติต่อแนวคิดเรื่องความร่วมมือร่วมใจในวิทยุฯ ตามแนวชายแดน

3.4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัยต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นมีรายละเอียดการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) การสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว นั้น ผู้วิจัยและทีมผู้ช่วยวิจัย ซึ่งประกอบด้วยผู้ช่วยวิจัยในโครงการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 1 คน นักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 จำนวน 1 คน และปริญญาโท ชั้นปีที่ 2 จำนวน 1 คน สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ หลักสูตรนิเทศศาสตร์และสื่อดิจิทัล สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มทส. และนักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 1 คน จำนวนรวม 5 คน ซึ่งเป็นคนที่มีภูมิลำเนาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนที่สามารถพูดและฟังภาษาอีสานได้ เข้าพื้นที่ 8 อำเภอที่มีด่านผ่านแดนหรือจุดผ่อนปรน ได้แก่ อำเภอเมืองหนองคาย อำเภอศรีเชียงใหม่ อำเภอสังคม อำเภอโพนพิสัย อำเภอรัตนวาปี อำเภอปากคาด อำเภอบึงกาฬ และอำเภอบุ่งคล้า เพื่อขอสัมภาษณ์คน สปป.ลาว ที่เดินทางเข้า-ออก ณ ด่าน และจุดผ่อนปรน 8 แห่ง ดังกล่าวแล้วข้างต้น โดยได้รับความอนุเคราะห์จากด่านศุลกากรและจุดผ่อนปรนในการอำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี

ในส่วนของอำเภอเมืองนั้น ทีมวิจัยยังได้รับความอนุเคราะห์จากบริษัท ประสิทธิภาพ โชนก ทรานสปอร์ต จำกัด ให้เข้าใช้สถานีบริการเดินรถโดยสารโดยสารข้ามสะพานมิตรภาพไทย-ลาว ซึ่งห่างจากสะพานมิตรภาพไทย-ลาว ประมาณ 500 เมตร อันเป็นจุดที่มีคน สปป.ลาว ทั้งข้าราชการ คนทำงานบริษัทและรัฐวิสาหกิจ พ่อค้าแม่ค้า นักศึกษา และเกษตรกร ฯลฯ ของ สปป.ลาว จำนวนมากใช้บริการรถโดยสาร และมีเวลา (ระหว่างนั่งรอรถออก) ให้สัมภาษณ์ รวมทั้งยังได้รับความอนุเคราะห์จากศูนย์การค้าบี๊กลีง ซึ่งเป็นศูนย์การค้าที่ใหญ่ที่สุดแห่งเดียวในจังหวัดหนองคายในขณะนี้ ให้ทีมวิจัยใช้พื้นที่บริเวณศูนย์อาหาร อันทำให้ทีมวิจัยสามารถขอสัมภาษณ์หลังจากกลุ่มตัวอย่างรับประทานอาหารแล้ว

ในการหาประชาชน สปป.ลาว ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยใช้วิธีการสังเกต โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้หญิง ซึ่งหากเป็นคน สปป.ลาว จะนิยมนุ่งซิ่น แล้วจึงเข้าไปถามว่าเป็นคน สปป.ลาว หรือไม่ รวมทั้งใช้วิธีการสุ่มถามทั้งผู้ชายและผู้หญิง (กรณีไม่นุ่งซิ่น) ว่าเป็นคน สปป.ลาว หรือไม่ หากตอบใช่ จึงขออนุญาตสัมภาษณ์ ทั้งนี้ในการสัมภาษณ์ใช้เวลาประมาณ 5-8 นาที และการเก็บข้อมูลในส่วนนี้ดำเนินการระหว่างวันที่ 17-31 พฤษภาคม

2) การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ การสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ผู้วิจัยได้เดินทางไปยังเวียงจันทน์ โดยได้รับความอนุเคราะห์สัมภาษณ์ที่บ้านของกลุ่มตัวอย่างและ ณ ศูนย์ประชุมและแสดงสินค้า หรือ LAO-ITECC (Lao-International Trade Exhibition and Convention Center)¹ ระหว่างวันที่ 8-11 มกราคม 2552 และอำเภอเมืองหนองคายวันที่ 24 มกราคม 2552

อนึ่ง การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นประชาชน สปป.ลาว และประชาชนไทย บางส่วนไม่สมัครใจจะให้ข้อมูล ทีมวิจัยไม่สัมภาษณ์ตามประสงค์ของประชาชนไทยและ สปป.ลาว ในจำนวนที่ปฏิเสธการให้สัมภาษณ์ ผู้วิจัยไม่ได้นำมารวมในจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 คน นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามบางท่านประสงค์ไม่แสดงความคิดเห็นในข้อใด ๆ ได้ตามสะดวก ดังนั้นข้อมูลบางส่วนจะนำเสนอตามปฏิริยาของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น กลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มตอบคำถามว่า “บ่ซางซิเว้า” หรือ “ไม่รู้จะพูดอย่างไร” จัดอยู่ในกลุ่มไม่มีความเห็น ฯลฯ

3.5 รายการวิทยุกระจายเสียงของประเทศไทยในจังหวัดหนองคาย

3.5.1 ประชากร

ประชากรของกรวิจัย คือ รายการวิทยุกระจายเสียงของประเทศไทยในจังหวัดหนองคาย

3.5.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของกรวิจัย คือ รายการวิทยุกระจายเสียงของประเทศไทยในจังหวัดหนองคายที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาวและออกอากาศทาง สวท. หนองคาย และสวท.บึงกาฬ จำนวน 2 รายการ ได้แก่ รายการ “สองฝั่งโขง” ออกอากาศทาง สวท. จังหวัดหนองคาย (ออกอากาศในระบบ เอ.เอ็ม. 810 KHz) และรายการ “ฮักแพงไทย-ลาว” ออกอากาศทาง สวท. อำเภอบึงกาฬ (ออกอากาศในระบบ เอฟ.เอ็ม. 104.25

¹ ศูนย์ประชุมและแสดงสินค้า ที่สร้างและบริหาร โดยบริษัท ลาว เวิร์ด จำกัด ประธานบริษัทคือ Peter Chan เป็นสถานที่จัดประชุมสำคัญ ๆ เช่น ASEAN Tourism Forum 2004, the 10th ASEAN Summit 2004, the 38th ASEAN Ministerial Meeting 2005 (<http://www.lao-itecc.la/companyprofile.htm>)

MHz) ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์จากทั้ง 2 สถานีฯ โดยได้รับไฟล์รายการดังนี้ คือรายการ “ฮักแพงไทย-ลาว” จำนวน 20 ไฟล์รายการ บันทึกการออกอากาศระหว่างเดือนกันยายน 2550 ถึง เมษายน 2551 โดยมีทุกเดือน ๆ ละ 2-3 ไฟล์ออกอากาศทาง สวท. บึงกาฬ วันเสาร์ และอาทิตย์ เวลา 21.10 - 22.10 น. และรายการ “สองฝั่งโขง” จำนวน 13 ไฟล์รายการ บันทึกการออกอากาศระหว่างเดือนธันวาคม 2550 – เมษายน 2551 มีทุกเดือน เฉลี่ยเดือน ละ 2-3 ไฟล์ (ยกเว้น มกราคม 2551) ออกอากาศทาง สวท. หนองคาย วันจันทร์ถึงศุกร์ เวลา 14.10 - 15.00 น.

3.5.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

โครงการวิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยโดยใช้เครื่องมือในการวิจัยเพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

แบบลงรหัส 1 (coding sheet) ซึ่งพัฒนาโดยผู้วิจัยจากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับรูปแบบและเนื้อหารายการวิทยุกระจายเสียง และแบบลงรหัส 2 ซึ่งสร้างขึ้นโดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากแบบลงรหัส 1 ส่วนอุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัยคือ เครื่องคอมพิวเตอร์และหูฟัง (headphone) ซึ่งใช้ฟังไฟล์รายการระหว่างการลงรหัส

3.5.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัยต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นมีรายละเอียดการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

รายการที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว ผู้วิจัยได้โทรศัพท์ติดต่อกับทางสถานี และทำหนังสือจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีประสานขอความอนุเคราะห์ สวท. หนองคาย และ สวท.บึงกาฬ เพื่อขอไฟล์รายการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ ไทย-ลาวและออกอากาศทางสถานีฯ

3.5.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) รายการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ ไทย-ลาวและออกอากาศทาง สวท.หนองคายและ สวท.บึงกาฬ ได้แก่ รายการ “สองฝั่งโขง” ออกอากาศทาง สวท. จังหวัดหนองคาย และรายการ “ฮักแพงไทย-ลาว” ออกอากาศทาง สวท. อำเภอบึงกาฬ ผู้วิจัยใช้หน่วยของการวิเคราะห์ (units of analysis) ดังนี้

หน่วยของการวิเคราะห์	หมวดหมู่ตัวแทน
1. รูปแบบและเนื้อหาของรายการ	1. รูปแบบรายการ (รายการทั้งรายการ) 1.1 รายการเพลงแทรกข่าวสารความรู้ 1.2 รายการเพลงแทรกข่าวสารความรู้และเปิดสายโทรศัพท์ 1.3 รายการพูดคุย 1) รายการพูดคุยกับผู้ฟัง 2) รายการสนทนา 3) รายการสัมภาษณ์ 4) รายการอภิปราย 1.4 รายการข่าว 1) รายการวิเคราะห์ข่าว 2) รายการบรรยายเหตุการณ์ 3) การรายงานข่าวจากจุดที่เกิดเหตุ 4) รายการสารคดีเชิงข่าว 5) รายการนิตยสารข่าว 1.5 รายการสารคดี 1.6 รายการนิตยสารทางอากาศ 1.7 รายการสารบันเทิงปกิณกะ 1.8 ละคร 1.9 รายการตอบจดหมาย 1.10 ผู้ฟังขอเพลงและมอบเพลงผ่านรายการ 2. เนื้อหารายการ (กลุ่มของข้อความ 1 ชุด) 2.1 ข้อมูลข่าวสาร

	<ol style="list-style-type: none"> 1) การศึกษา/วิชาการ 2) ข่าว 3) ความรู้ทั่วไป 4) กฎหมาย 5) สุขภาพและอนามัย 6) การเกษตร 7) ศิลปะและวัฒนธรรม 8) สิ่งแวดล้อม 9) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและราชวงศ์ 10) การท่องเที่ยว 11) สังคม 12) การเมือง การปกครอง 13) วิทยาการ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ 14) ข่าวสารจากหน่วยงานราชการต่างๆ 15) เศรษฐกิจ 16) พยากรณ์อากาศ 17) พุทธศาสนา 18) การบริการชุมชน 19) เรื่องจิปาละ <p>2.2 ความบันเทิงเพลง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) เพลงลูกทุ่ง 2) เพลงลูกทุ่งเพื่อชีวิต 3) เพลงหมอลำ 4) เพลงลูกกรุง 5) เพลงเพื่อชีวิต <p>2.3 โฆษณา</p>
<p>2. เพลงและคำพูดของนักจัดรายการ ที่กล่าวถึงความสัมพันธ์ไทย-ลาว</p>	<p>ลักษณะคำ วลี และประโยคที่ใช้พูด</p>

ในการนับจำนวนเนื้อหาเพื่อหาค่าเฉลี่ยร้อยละนั้น นับจากกลุ่มของข้อความ 1 ชุด เท่ากับ 1 หน่วย เพลง 1 เพลง เท่ากับ 1 หน่วย ตัวอย่างเช่น กลุ่มข้อความเรื่องราวเกี่ยวกับประเพณีแข่งเรือ เท่ากับ 1 หน่วย หรือกลุ่มข้อความเรื่องราวเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์การประกวดร้องเพลงลูกทุ่ง

ในงานกาชาดประจำปี เท่ากับ 1 หน่วย และเพลง “ไม่ใช่แฟนทำแทนไม่ได้” เท่ากับ 1 หน่วย เป็นต้น

3.5.6 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การทดสอบความน่าเชื่อถือ (reliability) ในการสัมภาษณ์ผู้ดำเนินการสถานีวิจัย ตามแนวชายแดน ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลจากการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มตัวอย่างด้วยกัน (cross-check) เพื่อให้ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มีความถูกต้อง สำหรับการลงรหัสการวิเคราะห์เนื้อหานั้น ผู้ช่วยวิจัย คือ นายธีระนิศย์ นามภูณี และนายอักรพล ดำทองกลาง ตรวจสอบความน่าเชื่อถือการลงรหัสระหว่างกัน (intercoder reliability) โดยอาศัยหลักการของ Holsti (1969: 140) ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$\text{ความน่าเชื่อถือ} = \frac{2M}{N1 + N2}$$

M = จำนวนครั้งที่ผู้ลงรหัสทั้งสองคนมีความเห็นตรงกัน

N1 = จำนวนรหัสที่ผู้ลงรหัสคนที่ 1 นับได้

N2 = จำนวนรหัสที่ผู้ลงรหัสคนที่ 2 นับได้

อนึ่ง ระดับของความน่าเชื่อถือตามสูตรของ Holsti จะยอมรับได้ที่ค่าสัมประสิทธิ์ประมาณ 90 เปอร์เซนต์ขึ้นไป (Wimmer and Dominick, 1994: 180)

ในส่วน of แบบลงรหัส (coding sheet) นั้น ผู้วิจัยได้พัฒนาจากการทบทวนเอกสารทางวิชาการที่ว่าด้วยรูปแบบและเนื้อหาการวิจัยที่จะแจกจ่ายเสียง ซึ่งหลังจากได้ร่างแบบลงรหัสแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

- 1) อธิบายรายละเอียดของหมวดหมู่และประเภทของประเด็นรหัสในร่างแบบลงรหัส รวมทั้งขั้นตอนของการลงรหัสกับผู้ช่วยวิจัยทั้ง 2 ซึ่งเป็นผู้ลงรหัส (coder)
- 2) ให้ผู้ช่วยวิจัยทดลองใช้แบบลงรหัสด้วยการฟังตัวอย่างรายการวิทยุฯ 2 รายการ พร้อมกับผู้วิจัย เพื่อให้ผู้ช่วยวิจัยได้สอบถามเพื่อให้เกิดความชัดเจนของหมวดหมู่และประเภทของประเด็นรหัส ซึ่งทำให้เห็นปัญหาของร่างแบบลงรหัส ผู้วิจัยจึงได้ปรับปรุงร่างแบบลงรหัสให้สมบูรณ์และสามารถใช้ได้กับรายการวิทยุฯ ที่เลือกศึกษา
- 3) ให้ผู้ช่วยวิจัยทดลองใช้แบบลงรหัสฉบับสมบูรณ์อีกครั้ง

ในส่วนของผลจากการคำนวณค่าความน่าเชื่อถือตามหลักการของ Holsti มีรายละเอียดดังนี้

3.5.6.1 ค่าความน่าเชื่อถือจากการวิเคราะห์ประเภทเนื้อหารายการ

จากการวิเคราะห์เนื้อหาในลักษณะของประเภทเนื้อหารายการ ทั้ง 2 รายการ พบว่า รายการ “ฮักแพง ไทย-ลาว” และรายการ “สองฝั่งโขง” มีผลการคำนวณค่าความน่าเชื่อถือ ดังต่อไปนี้

1) เนื้อหารายการ “ฮักแพง ไทย-ลาว”

1.1) ประเภทบันเทิง

$$\frac{2M}{N_1 + N_2} = \frac{2(6)}{6 + 6} = 1$$

ผู้ทรงรหัสสองคนมีความเห็นตรงกันใน 6 ประเด็น ได้แก่ (1) เพลงลูกทุ่ง (2) เพลงลูกทุ่งเพื่อชีวิต (3) เพลงหมอลำ (4) เพลงลูกกรุง (5) เพลงเพื่อชีวิต และ (6) ผู้ฟังขอและมอบเพลงผ่านรายการ โดยมีค่าความน่าเชื่อถือเท่ากับ 1 ตามสูตรของ Holsti

1.2) ประเภทข้อมูลข่าวสาร

$$\frac{2M}{N_1 + N_2} = \frac{2(10)}{10 + 10} = 1$$

ผู้ทรงรหัสสองคนมีความเห็นตรงกันใน 10 ประเด็น ได้แก่ (1) สุขภาพและอนามัย (2) วัฒนธรรมและประเพณี (3) การเมืองการปกครอง (4) กฎหมาย (5) ข่าวสารประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานต่าง ๆ (6) เศรษฐกิจ (7) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและราชวงศ์ (8) ข่าว (9) การบริการชุมชน และ (10) การเกษตร โดยมีค่าความน่าเชื่อถือเท่ากับ 1 ตามสูตรของ Holsti

2) เนื้อหารายการ “สองฝั่งโขง”

2.1) ประเภทบันเทิง

$$\frac{2M}{N_1 + N_2} = \frac{2(5)}{5 + 5} = 1$$

ผู้ลงรหัสสองคนมีความเห็นตรงกันใน 5 ประเด็น ได้แก่ (1) เพลงหมอลำ (2) เพลงลูกทุ่ง (3) เพลงลูกทุ่งเพื่อชีวิต (4) เพลงลูกกรุง และ (5) เพลงเพื่อชีวิต โดยมีค่าความน่าเชื่อถือเท่ากับ 1 ตามสูตรของ Holsti

2.2) ประเภทข้อมูลข่าวสาร

$$\frac{2M}{N_1 + N_2} = \frac{2(4)}{4 + 4} = 1$$

ผู้ลงรหัสสองคนมีความเห็นตรงกันใน 4 ประเด็น ได้แก่ (1) ข่าวสารประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานต่าง ๆ (2) การเมืองการปกครอง (3) การบริการชุมชน และ (4) วัฒนธรรมและประเพณี โดยมีค่าความน่าเชื่อถือเท่ากับ 1 ตามสูตรของ Holsti

3.5.6.2 ค่าความน่าเชื่อถือจากการวิเคราะห์ลักษณะของคำ วลี และประโยค

จากการวิเคราะห์เนื้อหาในลักษณะของคำ วลี และประโยคที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ไทย-ลาว ที่ใช้โดยนักจัดรายการวิทยุ ๆ ในรายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว ทั้ง 2 รายการ พบว่า รายการ “ฮักแพง ไทย-ลาว” และรายการ “สองฝั่งโขง” มีผลการคำนวณค่าความน่าเชื่อถือดังต่อไปนี้

1) รายการ “ฮักแพง ไทย-ลาว”

1.1) คำ ในรายการ “ฮักแพง ไทย-ลาว”

$$\frac{2M}{N_1 + N_2} = \frac{2(6)}{6 + 7} = 0.92$$

ผู้ลงรหัสสองคนมีความเห็นตรงกันใน 6 คำ ได้แก่ (1) สะบายดี (2) สปป.ลาว (3) นครหลวงเวียงจันทน์ (4) ฝั่งซ้าย (5) ฝายลาว และ (6) ชาว สปป. ลาว นอกจากนี้ยังมีคำที่ผู้ลงรหัสสองคนมีความเห็นไม่ตรงกันใน 1 คำ คือ แขวงชัยบุรี โดยมีค่าความน่าเชื่อถือเท่ากับ 0.92 ตามสูตรของ Holsti

1.2) วลี ในรายการ “ฮักแพง ไทย-ลาว”

$$\frac{2M}{N_1 + N_2} = \frac{2(15)}{15 + 15} = 1$$

ผู้ลกรหัสสองคนมีความเห็นตรงกันใน 15 วลี ได้แก่ (1) รายการฮักแพงไทย-ลาว (2) สะพานมิตรภาพไทย-ลาว (3) ซื่อไฟฟ้าจากลาว (4) ข่าวสารสองฝั่งโขง (5) สมาคมไทย-ลาว เพื่อมิตรภาพ (6) สมาคม ลาว-ไทย เพื่อมิตรภาพ (7) โครงการไทย-ลาว (8) พันธมิตรไทย-ลาว (9) ฮักแพง ไทย-ลาว (10) ความสัมพันธ์ไทย-ลาว (11) ประเทศเพื่อนบ้าน (12) มิตรภาพลาว-ไทย (13) ท่านสมมาตร พลเสนา รัฐมนตรีว่าการโยธาธิการและขนส่ง สปป.ลาว (14) ดร. สีหะวง คคไพทูน เจ้าแขวงนครหลวงเวียงจันทน์ และ (15) ข่าวเกี่ยวกับสิ่งดี ๆ ที่ทั้งสองประเทศที่เรามีต่อกันไทยกับลาว โดยมีค่าความน่าเชื่อถือเท่ากับ 1 ตามสูตรของ Holsti

1.3) ประโยค ในรายการ “ฮักแพง ไทย-ลาว”

$$\frac{2M}{N_1 + N_2} = \frac{2(13)}{13 + 15} = 0.93$$

ผู้ลกรหัสสองคนมีความเห็นตรงกันใน 13 ประโยค ได้แก่ (1) มอบเพลงให้ผู้ฟัง สปป.ลาว (2) จาก สปป.ลาว แนะนำเพลงเข้ามา (3) มอบเพลงให้ผู้ฟังปากซัน (4) มอบเพลงให้ผู้ฟังฝั่งซ้าย (5) มอบให้สาว สปป.ลาว (6) เพลงนี้มอบให้กับผู้สาวฝั่งซ้าย (7) สปป.ลาว ฝากให้ใครครับ (8) มอบเพลงให้สาวฝั่งซ้าย (9) ขอสวัสดิ์ไปทาง สปป.ลาว (10) ผู้ฟังไม่ว่าจะเป็นจากฝั่ง สปป.ลาว หรือไทยสามารถโทรเข้ามาขอเพลงได้ (11) ฝากเพลงให้ผู้ฟังรายการฮักแพงไทย-ลาวทุกท่าน (12) เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนไทยและ สปป.ลาว ได้รู้จักและใช้ประโยชน์จากสะพานที่จังหวัดเลย และ (13) เพลงนี้เป็นเพลงที่แนะนำมาจาก สปป.ลาว นอกจากนี้ยังมีประโยคที่ผู้ลกรหัสสองคนมีความเห็นไม่ตรงกันใน 2 ประโยค ได้แก่ (1) พิธีการเชื่อมต่อรางรถไฟไทย-ลาว (2) จังหวัดหนองคายเรามีพื้นที่ติดกับ สปป.ลาว โดยมีค่าความน่าเชื่อถือเท่ากับ 0.93 ตามสูตรของ Holsti

2) รายการ “สองฝั่งโขง”

2.1) คำ ใน รายการ “สองฝั่งโขง”

$$\frac{2M}{N_1 + N_2} = \frac{2(2)}{2 + 2} = 1$$

ผู้ลงรหัสสองคนมีความเห็นตรงกันใน 2 คำ ได้แก่ (1) นครหลวงเวียงจันทน์ และ (2) สปป.ลาว โดยมีค่าความน่าเชื่อถือเท่ากับ 1 ตามสูตรของ Holsti

2.2) วลี ในรายการ “สองฝั่งโขง”

$$\frac{2M}{N_1 + N_2} = \frac{2(3)}{3+3} = 1$$

ผู้ลงรหัสสองคนมีความเห็นตรงกันใน 3 วลี ได้แก่ (1) รายการสองฝั่งโขง (2) พี่น้องนครหลวงเวียงจันทน์ และ (3) พี่น้อง สปป.ลาว โดยมีค่าความน่าเชื่อถือเท่ากับ 1 ตามสูตรของ Holsti

2.3) ประโยค ในรายการ “สองฝั่งโขง”

$$\frac{2M}{N_1 + N_2} = \frac{2(3)}{3+3} = 1$$

ผู้ลงรหัสสองคนมีความเห็นตรงกันใน 3 ประโยค ได้แก่ (1) ฝากเพลงตามคำแนะนำจากนครหลวงเวียงจันทน์ (2) มอบเพลงให้พี่น้อง สปป.ลาว และ (3) พี่น้องนครหลวงเวียงจันทน์อยากให้ประชาสัมพันธน์สามารถโทรศัพท์เข้ามาบอกได้ โดยมีค่าความน่าเชื่อถือเท่ากับ 1 ตามสูตรของ Holsti

3.5.6.3 ค่าความน่าเชื่อถือจากการวิเคราะห์เนื้อหารายการจำแนกเนื้อหาที่เกี่ยวกับและมาจากประเทศใด และจำแนกตามระดับเนื้อหาที่เป็นท้องถิ่น ชาติ และนานาชาติ

จากการวิเคราะห์เนื้อหารายการในทุกประเด็นที่เกี่ยวกับและมาจากประเทศไทย และเนื้อหารายการที่เกี่ยวกับและมาจาก สปป.ลาว รวมทั้งระดับของเนื้อหาที่เป็นท้องถิ่น ชาติ และนานาชาติ ทั้ง 2 รายการ พบว่า เนื้อหารายการทุกประเด็นของรายการ “ฮักแพง ไทย-ลาว” และรายการ “สองฝั่งโขง” มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับและมาจากประเทศไทย เกี่ยวกับและมาจาก สปป.ลาว รวมทั้งระดับของเนื้อหาที่เป็นท้องถิ่น ชาติ และนานาชาติ (ยกเว้นเนื้อหารายการประเภทบันเทิง)

ผู้ลงรหัสสองคนมีความเห็นตรงกันในเนื้อหารายการทุกประเด็นของรายการ “ฮักแพง ไทย-ลาว” และรายการ “สองฝั่งโขง” ซึ่งมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับและมาจากประเทศไทย เกี่ยวกับและมา

จาก สปป.ลาว รวมทั้งระดับของเนื้อหารายการที่เป็นท้องถิ่น ชาติ และนานาชาติ โดยมีค่าความน่าเชื่อถือเท่ากับ 1 ตามสูตรของ Holsti

ในส่วนของความแม่นยำ (validity) นั้น ผู้วิจัยใช้เทคนิควิธี face validity โดยยึดหลักเกณฑ์ในการจำแนกหมวดหมู่และประเภทของรหัสของแบบลงรหัสโดยอาศัยเอกสารทางวิชาการดังกล่าวข้างต้น และทดลองใช้จริงก่อนนำไปใช้ เพื่อให้เกิดความชัดเจน ไม่คลุมเครือ ไม่ทับซ้อนหรือคาบเกี่ยวกัน รวมทั้งวางลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์เนื้อหาอย่างชัดเจนเป็นระบบ

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

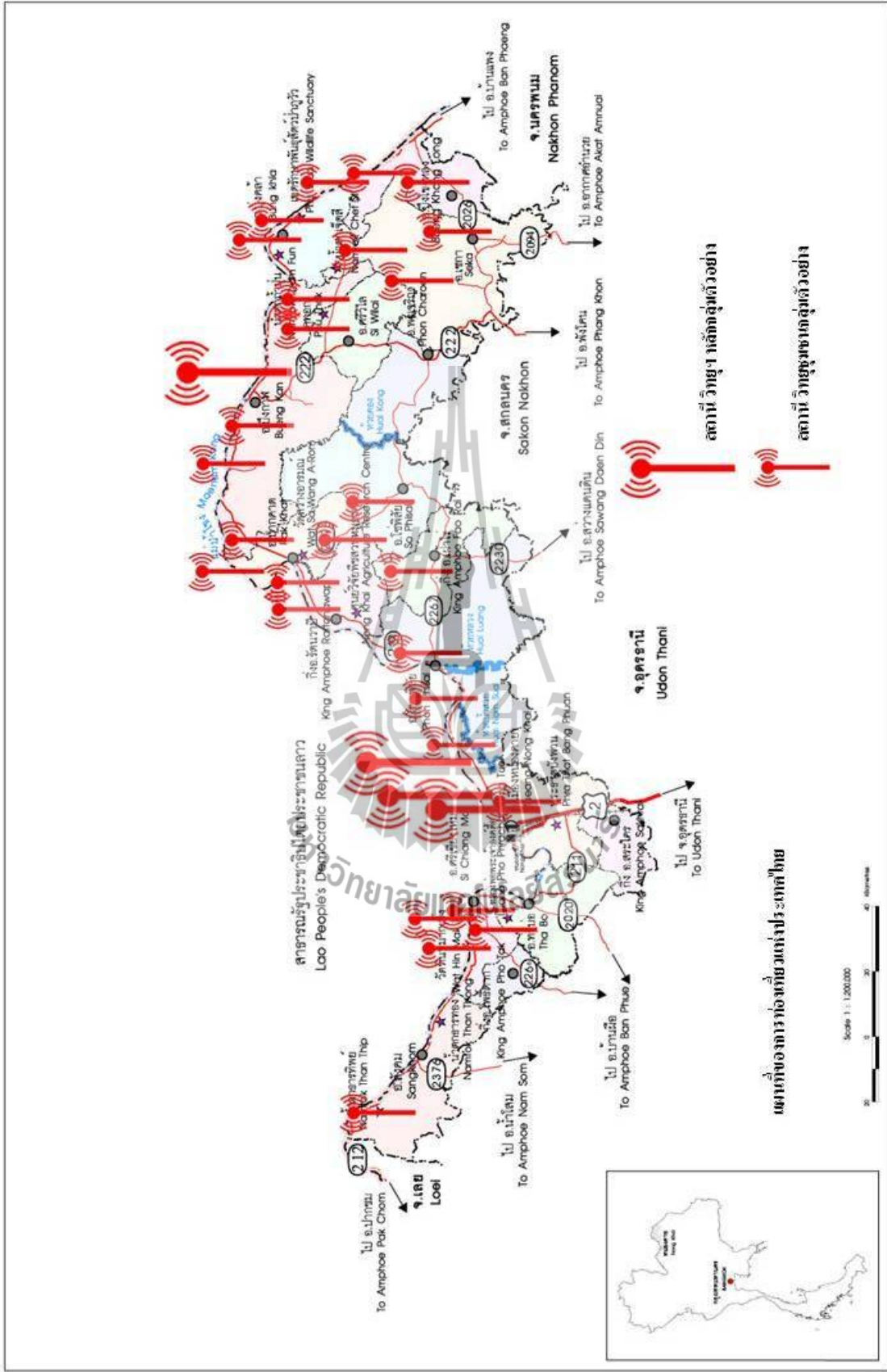
ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างประชากรไทยและ สปป.ลาว ทั้งลักษณะทางประชากรศาสตร์ ทักษะด้านต่าง ๆ ตลอดจนการวิเคราะห์เนื้อหาใช้สถิติในการวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย ร้อยละ นอกจากนี้ในส่วนของลักษณะทางประชากรศาสตร์ อันได้แก่ เพศ อายุ และอาชีพ ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ประเทศ ผู้วิจัยยังได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เช่น ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t – test และ F – test

ในประเด็นคำถาม

- 1) ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว หรือไม่
- 2) ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์ หรือไม่
- 3) ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีกับ สปป.ลาว หรือไม่
- 4) ความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็นอย่างไร
- 5) ฟังวิทยุฯ ไทย หรือไม่
- 6) ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์ หรือไม่
- 7) ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีกับไทย หรือไม่
- 8) ความสัมพันธ์ลาว-ไทย เป็นอย่างไร

3.7 การพิจารณาด้านจริยธรรม

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาและปฏิบัติด้านจริยธรรมการวิจัยโดยคำนึงถึงประเด็นเรื่องความเป็นส่วนตัว และการเก็บรักษาข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างเป็นความลับ และผู้วิจัยนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการวิจัยเท่านั้น

แผนที่แสดงตำแหน่งวิทยุกระจายเสียง

บทที่ 4

สถานภาพและพฤติกรรมกรรมการเปิดรับวิทยุฯ ตามแนวชายแดนไทย-ลาวจังหวัดหนองคาย

การศึกษาสถานภาพ ณ ปัจจุบัน (มิถุนายน 2550-2551) ของวิทยุฯ ตามแนวชายแดนจังหวัดหนองคายในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว พบว่า ในภาพรวมนั้นวิทยุฯ ไทยมีศักยภาพและปัจจัยทั้งเสริมและเป็นอุปสรรคอยู่หลายประการ ตลอดจนได้รับความสนใจรับฟังจากกลุ่มตัวอย่าง สปป.ลาว ในขณะที่วิทยุฯ ของ สปป.ลาว ไม่ค่อยได้รับความสนใจเปิดรับจากคนไทย โดยมีรายการต่าง ๆ ที่ผลิตขึ้นเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว และวิทยุฯ ตามแนวชายแดนมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์หลายด้าน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 ศักยภาพและปัจจัยเกี่ยวกับวิทยุฯ ตามแนวชายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์

ในการเดินทางเข้าพื้นที่เพื่อสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้ดำเนินการวิทยุฯ ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า มีร้านจำหน่ายเครื่องรับวิทยุฯ หลายขนาดและหลายลักษณะ ในบริเวณตัวอำเภอ รวมทั้งตลาดนัดก็มีการนำเครื่องรับวิทยุฯ มาจำหน่าย จากการพูดคุยกับผู้ขายพบว่า หลังจากที่มิวิทยุฯ ชุมชนแล้ว เครื่องรับวิทยุฯ ขายดี โดยกลุ่มคนที่ซื้อส่วนใหญ่เป็นคน สปป.ลาว ผู้ให้สัมภาษณ์บอกผู้วิจัยว่า วิทยุฯ เป็นสิ่งสำคัญ เพราะบางพื้นที่หรือหมู่บ้านของ สปป.ลาว ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ ดังนั้นการรับชมโทรทัศน์จึงค่อนข้างลำบาก แต่เครื่องรับวิทยุฯ ที่ใช้ถ่าน นอกจากราคาถูกกว่าเครื่องรับโทรทัศน์แล้ว ไม่ต้องอาศัยไฟฟ้าแล้ว ยังสะดวกในการเปิดรับเพราะจะเปิดรับที่ไหนก็ได้และจะทำงานไปด้วย เช่น ทำไร่ ทำนา และกรีดยาง ฯลฯ ก็ยังรับฟังได้

ผู้วิจัยยังได้พบกับคน สปป.ลาว ที่เข้ามาซื้อสินค้าไปขายและใช้ บางคนนั่งเรือข้ามมาเพื่อซื้อบัตรเติมเงินโทรศัพท์มือถือที่ร้านจำหน่ายบัตรเติมเงินและซ่อมมือถือ ชาวบ้าน สปป.ลาว อีกคนนำกระดืบข้าว ซึ่งสานด้วยมือมาฝากเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง ณ จุดผ่อนปรน โดยเจ้าหน้าที่คนที่ได้รับกล่าวขอบคุณผู้ให้แล้วเล่าให้ผู้วิจัยฟังว่า คนฝั่ง สปป.ลาว มักเอาของมาฝากเสมอ

จากการประมวลคำให้สัมภาษณ์ และการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ตลอดจนเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปศักยภาพ ปัจจัยภายในและภายนอกที่เป็นปัจจัยเสริมและอุปสรรคในการทำหน้าที่ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว ของวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนจังหวัดหนองคายได้ ดังนี้

4.1.1 ศักยภาพของวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ลาว

การศึกษาคูณลักษณะต่าง ๆ ของสถานีวิทยุฯ ตามแนวชายแดน จังหวัดหนองคายในการทำหน้าที่ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว พบว่า สถานีวิทยุฯ ตามแนวชายแดน จังหวัดหนองคาย มีศักยภาพด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร และด้านกำลังส่งของเครื่องส่งสัญญาณและ อุปกรณ์/เครื่องมือ รายละเอียดดังนี้

4.1.1.1 สถานีบางแห่งมีการบริหารจัดการที่ดี

สถานีวิทยุฯ หลัก ได้แก่ สถานีวิทยุฯ สวท. บึงกาฬ สวท. หนองคาย ส.ทร. และ อสมท. หนองคาย มีการบริหารจัดการที่ชัดเจน โดยมีกรอบงาน/ฝ่ายและบุคลากรที่เป็นระบบ โดยในแต่ละงาน/ฝ่ายมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในแต่ละหน้าที่อย่างชัดเจน เช่น สวท. บึงกาฬ และ สวท. หนองคาย แบ่งงานออกเป็นฝ่ายรายการ ฝ่ายข่าว ฝ่ายช่างเทคนิค ฯลฯ ในแต่ละฝ่ายจะมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในฝ่ายนั้น ๆ เช่น เจ้าหน้าที่ฝ่ายรายการ ดูแลเรื่องผังรายการ และการจัดรายการ ฯลฯ

ในส่วน of สถานีวิทยุชุมชนนั้น มีวิทยุชุมชนบางแห่งมีจุดเด่นในด้านการบริหารจัดการ คือ การบริหารจัดการโดยและเพื่อคนภายในชุมชนเอง ซึ่งเป็นกลไกหนึ่งที่เชื่อมโยงคนในชุมชน โดยไม่มีเป้าหมายทางธุรกิจหรือหากำไร สถานีวิทยุชุมชนลักษณะนี้ดำเนินการโดยวัดและผู้นำชุมชน เช่น สถานีจุดปฏิบัติการเตรียมความพร้อมวิทยุชุมชนคนสังคม อำเภอสังคม ซึ่งมีหลวงพ่เป็นจุดศูนย์รวมความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของชุมชน และจุดปฏิบัติการเตรียมความพร้อมวิทยุชุมชนบุงคล้า อำเภอบุงคล้า ซึ่งมีผู้นำชุมชนรุ่นใหม่ ประสานความร่วมมือจากผู้นำอื่น ๆ ในชุมชน แต่อย่างไรก็ตามยังมีสถานีวิทยุชุมชนที่ดำเนินงานในรูปของธุรกิจและวิทยุชุมชนที่ดำเนินงานโดยไม่มีเป้าหมายทางธุรกิจหรือแสวงหากำไรบางแห่งยังไม่มี ความชัดเจนในการบริหารจัดการ (ดังจะกล่าวต่อไป)

ในการบริหารจัดการมีการกำหนดตำแหน่งผู้บริหารสถานีสถานี เช่น หัวหน้าสถานีสถานี ผู้อำนวยการสถานีสถานี ฯลฯ ของสถานีวิทยุฯ ทั้งสถานีวิทยุฯ หลัก และวิทยุชุมชน ซึ่งส่วนใหญ่ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการดำเนินงานในภาพรวมของสถานีสถานีวิทยุฯ บางแห่งผู้บริหารสถานีสถานีทำหน้าที่ตรวจสอบข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ก่อนที่จะออกอากาศ

4.1.1.2 สถานีสถานีวิทยุฯ บางแห่งมีบุคลากรหลักที่มีความรู้ความสามารถและหลากหลาย

สถานีสถานีวิทยุฯ แต่ละแห่งดำเนินการโดยผู้บริหารสถานีสถานีและนักจัดรายการวิทยุฯ ที่มีความรู้ความสามารถและหลากหลาย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) ผู้บริหารสถานีสถานี

สถานีสถานีวิทยุฯ บางแห่งมีผู้บริหารสถานีสถานีที่มีความรู้และความสามารถในการบริหารงานรวมทั้งเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในงานด้านวิทยุกระจายเสียง เช่น (1) ในอดีตเคยเป็นและหรือปัจจุบันเป็นนักจัดรายการวิทยุฯ ในสถานีสถานีวิทยุฯ หลัก โดยขณะนี้ดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารสถานีสถานีวิทยุฯชุมชน หรือ (2) เป็นนักจัดรายการวิทยุฯ อิสระ ในสถานีสถานีวิทยุฯ หลัก (ไม่สังกัดบริษัทหรือสถานีสถานีใด แต่ดำเนินการโดยการเช่าช่วงเวลาจากสถานีสถานีหรือบริษัทผู้รับสัมปทานจากหน่วยงานเจ้าของสถานีสถานี) ขณะนี้เป็นผู้บริหารสถานีสถานีวิทยุฯชุมชน หรือ (3) ปัจจุบันเป็นทั้งผู้บริหารสถานีสถานีวิทยุฯหลักและสถานีสถานีวิทยุฯชุมชน เป็นต้น

2) นักจัดรายการวิทยุฯ

ในส่วนของนักจัดรายการวิทยุฯ ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น 6 กลุ่ม ดังนี้

(1) นักจัดรายการวิทยุฯ ที่เป็นเจ้าหน้าที่รัฐหรือรัฐวิสาหกิจในสถานีสถานีวิทยุฯ หลัก คือเจ้าหน้าที่ในตำแหน่งต่าง ๆ ของสถานีสถานีวิทยุฯ หลักที่ทำหน้าที่ดำเนินรายการหรือผลิตรายการวิทยุฯ อาทิ เจ้าหน้าที่กระจายเสียง ปฏิบัติหน้าที่จัดรายการ (สวท.หนองคาย)

(2) นักจัดรายการวิทยุฯ อิสระในสถานีสถานีวิทยุฯ หลัก คือ ผู้ดำเนินรายการหรือผลิตรายการในสถานีสถานีวิทยุฯ หลัก ซึ่งมิได้เป็นเจ้าหน้าที่ของสถานีสถานีวิทยุฯ แต่เช่าช่วงเวลาจากสถานีสถานีหรือบริษัทผู้รับสัมปทานสถานีสถานี อาทิ นักจัดรายการวิทยุฯ อิสระ ทำรายการที่สถานีสถานีวิทยุฯ ส.ทร. 12 หนองคาย

(3) นักจัดรายการวิทยุฯชุมชนที่ทำงานในสถานีสถานีวิทยุฯชุมชน คือ พนักงานผู้รับผิดชอบในการจัดรายการหรือดำเนินรายการที่ได้รับเงินเดือนจากเจ้าของสถานีสถานีวิทยุฯชุมชนหรือต้นสังกัด เช่น นักจัดรายการวิทยุฯชุมชนที่ทำงานเต็มเวลาในสถานีสถานีวิทยุฯชุมชนที่ดำเนินการทางธุรกิจ และ ปลัด อบต. และนายก อบต. (เป็นทั้งผู้บริหารสถานีสถานีและจัดรายการวิทยุฯ) เป็นต้น

(4) นักจัดรายการวิทยุชุมชนอิสระ คือ ผู้ดำเนินรายการหรือผลิตรายการในสถานีวิทยุชุมชนที่ดำเนินการทางธุรกิจ ด้วยการเช่าเวลาออกอากาศ แต่มิได้เป็นพนักงานที่ได้รับเงินเดือนจากเจ้าของสถานีวิทยุชุมชน

(5) นักจัดรายการวิทยุชุมชนที่เป็นอาสาสมัครในสถานีวิทยุชุมชนทั้งที่เป็นสถานีที่ดำเนินการทางธุรกิจและไม่แสวงหากำไรทางธุรกิจ คือ อาสาสมัครที่ดำเนินรายการหรือผลิตรายการในวิทยุชุมชนโดยไม่ได้รับผลตอบแทนใด ๆ ในการมีส่วนร่วมในวิทยุชุมชน

(6) นักจัดรายการวิทยุฯ ที่เป็นตัวแทนหน่วยงานในท้องถิ่น คือ นักจัดรายการวิทยุฯ ที่เป็นตัวแทนของหน่วยงานในท้องถิ่น เช่น โรงพยาบาล สำนักงานเกษตรอำเภอ สถานีตำรวจ ฯลฯ ที่รับเชิญจากทางสถานีวิทยุฯ และได้รับมอบหมายจากหน่วยงานสังกัดในการทำหน้าที่จัดรายการตามเวลาที่ได้รับจัดสรรเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ ของหน่วยงาน

ทั้งนี้โดยรวมนักจัดรายการวิทยุฯ ดังกล่าวข้างต้นมีความรู้ความสามารถที่โดดเด่น ดังนี้

- 2.1) นักจัดรายการวิทยุฯ ส่วนหนึ่งมีความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมประเพณีของทั้งไทยและ สปป.ลาว เพราะเป็นคนในท้องถิ่น บางคนเกิดและเติบโตในท้องถิ่น/ชุมชน
- 2.2) นักจัดรายการวิทยุฯ บางคนสามารถอ่านภาษาเขียนของลาวได้อย่างคล่องแคล่ว
- 2.3) นักจัดรายการวิทยุฯ มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับผู้ฟังทั้งไทยและ สปป.ลาว โดยนักจัดรายการบางคนเดินทางไปพบปะพูดคุยกับผู้ฟัง สปป.ลาว อยู่บ่อย ๆ
- 2.4) นักจัดรายการวิทยุฯ มีความสามารถในการจัดรายการทำให้รายการมีความน่าสนใจและตรงกับความต้องการของผู้ฟัง จึงทำให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้มาก และเป็นที่ยอมรับของผู้ฟังทั้งในประเทศไทยและ สปป.ลาว โดยเฉพาะนักจัดรายการวิทยุฯ หลัก ที่ทำรายการทั้งในสถานีวิทยุฯ หลัก และวิทยุชุมชน หรือนักจัดรายการวิทยุชุมชนที่มีประสบการณ์จากการดำเนินรายการที่สถานีวิทยุฯ หลักมาก่อน แต่หันมาจัดรายการที่วิทยุชุมชนแทน (ด้วยเหตุผลต่าง ๆ อาทิ ค่าเช่าเวลาในสถานีวิทยุฯ หลักสูง และค่าตอบแทนที่เป็นผลต่างระหว่างรายจ่ายโดยเฉพาะค่าเช่าเวลากับรายรับจากผู้สนับสนุนรายการน้อยมาก)
- 2.5) นักจัดรายการวิทยุฯ มีความรู้ความสามารถนอกเหนือจากการจัดรายการในหลายด้านและความสามารถบางอย่างเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินรายการหรือผลิตรายการ เช่น การแปล การพากย์การแข่งขันกีฬา ฟุตบอล และมวย ผญา (คำภาษาอีสานที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตปรัชญาในการดำรงชีวิต ฯลฯ) ความสามารถด้านการเป็นพิธีกรในงานต่าง ๆ ของท้องถิ่น เป็นต้น

2.6) นักจัดรายการวิทยุฯ บางคนมีความรู้ในด้านต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อผู้ฟัง เช่น ความรู้ด้านการสาธารณสุข และด้านการเกษตร ฯลฯ

สถานีวิทยุฯ ตามแนวชายแดนบางแห่งมีนักจัดรายการวิทยุฯ ที่หลากหลาย ทั้งเด็ก ผู้ใหญ่ ผู้สูงอายุ ประชาชนชาวบ้านทั้งชายและหญิง รวมทั้งพระ เป็นต้น โดยเฉพาะในสถานีวิทยุชุมชน อันทำให้มีรายการออกอากาศที่หลากหลายในมิติของเสียง วิธีการนำเสนอ และเนื้อหารายการ

4.1.1.3 สถานีบางแห่งกำลังส่งสูงครอบคลุมพื้นที่กว้างและมีความพร้อมด้านอุปกรณ์/เครื่องมือ

ผู้ดำเนินการสถานีวิทยุฯ โดยเฉพาะสถานีวิทยุฯ หลัก มั่นใจในกำลังส่งสัญญาณที่ครอบคลุมพื้นที่อย่างกว้างขวาง และมีความชัดเจนของสัญญาณ และผู้ฟังจาก สปป.ลาว สามารถรับสัญญาณและฟังรายการต่าง ๆ ที่ออกอากาศได้ ในขณะที่สถานีวิทยุชุมชนบางแห่งส่งสัญญาณด้วยกำลังสูงมีรัศมีครอบคลุม 30 – 50 กิโลเมตร หรือมากกว่า ทำให้สามารถเข้าถึงชุมชนและท้องถิ่นของทั้ง 2 ประเทศ

นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ ส่วนใหญ่ ยืนยันความพร้อมด้านอุปกรณ์ในการผลิตรายการ ทั้งเครื่องส่งสัญญาณ เครื่องผสมเสียง และไมโครโฟน ฯลฯ โดยเฉพาะในสถานีวิทยุฯ หลักและวิทยุชุมชนบางแห่ง ทั้งนี้สถานีวิทยุฯ ที่มีความพร้อมด้านอุปกรณ์/เครื่องมือในการผลิตรายการ ส่วนใหญ่นำคอมพิวเตอร์มาใช้ในผลิตรายการ โดยเฉพาะการเปิดเพลงในรายการ

4.1.2 ปัจจัยภายนอกที่เสริมศักยภาพวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ลาว

การศึกษาพบว่า ปัจจัยภายนอกที่มีบทบาทสำคัญในการเสริมศักยภาพวิทยุฯ ตามแนวชายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ลาว ได้แก่ พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และพระราชวงศ์ไทยใน สปป.ลาว ภูมิประเทศที่ติดกัน ความสัมพันธ์อันแนบแน่นระหว่างคนไทยและคน สปป.ลาว เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ทางด้าน เศรษฐกิจ จุดร่วมของภาคการเกษตร ภาษาที่คล้ายคลึงกัน วัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน ศาสนาและความสัมพันธ์ที่ดีทางด้านศาสนา การมีส่วนร่วมของคน สปป.ลาว ในวิทยุฯ และกิจกรรมอื่น ความร่วมมือระหว่างไทยและ สปป.ลาว การมีสะพานข้ามแม่น้ำโขงและจุดผ่อนปรน และการได้รับสนับสนุนด้านการเงินจากส่วนต่าง ๆ รายละเอียด ดังนี้

4.1.2.1 พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และพระราชวงศ์ไทยใน สปป.ลาว

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระกฐินให้กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ นำไปถวายยังวัดในประเทศเพื่อนบ้านที่นับถือศาสนาพุทธ ได้แก่ ลาว กัมพูชา พม่า และจีนตอนใต้ ตั้งแต่ปี 2537 โดยใน สปป.ลาว กรมสารนิเทศขอรับพระราชทานไปถวายวัดที่นครหลวงเวียงจันทน์และแขวงสะหวันนะเขต ซึ่งทั้งประชาชน สปป.ลาว และไทยร่วมงานและร่วมทำบุญเป็นจำนวนมาก (พิชญ จันทรวิทัน, 2550: 312-323)

การเสด็จเยือน สปป.ลาว ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และพระราชวงศ์ทั้งอย่างเป็นทางการและส่วนพระองค์ โดยเฉพาะสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีที่ทรงเสด็จเยือน ทรงสนพระทัยในด้านต่าง ๆ และทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจต่าง ๆ อันนำประโยชน์ต่อประเทศและประชาชนของทั้งไทยและลาว ทำให้ประชาชน สปป.ลาว มีความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ผู้ให้สัมภรณ์ซึ่งเป็นคน สปป.ลาว ท่านหนึ่งกล่าวถึงพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ว่า พระองค์ทรงตรัสให้คนคิดปกครองบ้านเมือง คนไม่ดีไม่ให้ปกครองบ้านเมือง² พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และพระราชวงศ์ไทยจึงเปรียบเสมือนเครื่องยึดเหนี่ยวและเชื่อมความสัมพันธ์ของคนทั้ง 2 ประเทศ ดังนั้นจึงช่วยเอื้อให้วิฑูฯ ตามแนวชายแดนมีศักยภาพในการทำหน้าที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว โดยเฉพาะการนำเสนอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจ ฯลฯ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และพระราชวงศ์ไทยใน สปป.ลาว

4.1.2.2 ภูมิประเทศที่ติดกัน

แม้ว่า สปป.ลาว จะมีพื้นดินส่วนใหญ่เป็นภูเขาและที่ราบสูง แต่พื้นที่ราบที่เป็นส่วนน้อยนั้น อยู่บริเวณริมแม่น้ำโขง โดยในส่วนของจังหวัดหนองคายนั้นเป็นพื้นที่ราบแนวยาว (ดังปรากฏตามแผนที่ที่พิมพ์โดย The National Geographic Department สปป.ลาว ในปี 2008) ในส่วนของประเทศไทย โดยเฉพาะจังหวัดหนองคายนั้น ส่วนใหญ่ก็เป็นที่ราบเช่นเดียวกัน ยกเว้นในบางพื้นที่ที่ผู้วิจัยได้เดินทางไปและพบว่า ทั้งฝั่งไทยและ สปป.ลาว มีภูเขาบางส่วน เช่น ที่อำเภอสังขม และอำเภอนุ่งคล้า นอกจากนี้ จังหวัดหนองคายมีพื้นที่ตั้งอยู่ตรงข้ามกับเมืองหลวงของ สปป.ลาว คือ

² “...ในบ้านเมืองนั้น มีทั้งคนดีและคนไม่ดี ไม่มีใครจะทำให้ทุกคนเป็นคนดีได้ทั้งหมด การทำให้บ้านเมืองมีความปรกติสุขเรียบร้อย จึงมิใช่การทำให้ทุกคนเป็นคนดี หากแต่อยู่ที่การส่งเสริมคนดี ให้คนดีได้ปกครองบ้านเมือง และควบคุมคนไม่ดีไม่ให้มีอำนาจ ไม่ให้ก่อความเดือดร้อนวุ่นวายได้...” พระบรมราโชวาท ในพิธีเปิดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ จังหวัดชลบุรี 11 ธันวาคม 2512

นครหลวงเวียงจันทน์ และแขวงบอลิคำไซ จึงทำให้ลักษณะทางภูมิประเทศดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญที่เสริมให้วิฤกษ์กระจายเสียงในจังหวัดหนองคายมีบทบาทในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว เพราะ คลื่นหรือสัญญาณสามารถครอบคลุมพื้นที่ 2 ฟังโขง การส่งและรับสัญญาณทำได้แม้สถานีวิทยุฯ จะส่งด้วยกำลังส่งสัญญาณต่ำ

4.1.2.3 ความสัมพันธ์อันแนบแน่นระหว่างคนไทยและคน สปป.ลาว

คนทั้ง 2 ฟังโขงต่างมีความสัมพันธ์ทางสายเลือดหรือครอบครัว กล่าวคือ ต่างฝ่ายต่างมีญาติพี่น้องที่อยู่อีกฝั่งโขง รวมทั้งความสัมพันธ์แบบเพื่อนและแฟน กล่าวคือ ต่างมีเพื่อนหรือแฟนอยู่อีกฝั่ง คนลาวบางส่วนเคยถือสัญชาติไทย แต่ข้ามไป สปป.ลาว เพื่อเข้าครอบครองที่ดินเมื่อหลาย 10 ปีผ่านมา ซึ่งปัจจุบันถือสัญชาติลาว แต่ยังคงมีญาติพี่น้องอยู่ฝั่งไทย คน สปป.ลาว บางส่วนเป็นผู้อพยพจากชาติอื่น อาทิ เวียดนาม มาอยู่ที่ สปป.ลาว และมีเครือญาติอพยพมาอยู่ฝั่งไทย ตลอดจนบางส่วนมีการแต่งงานกัน ทำให้มีสามีหรือภรรยาเป็นคนไทยหรือคน สปป.ลาว นักจัดการรายการวิทยุชุมชนบางคน กล่าวว่า ตัวเองยังคงมีญาติพี่น้องอยู่ สปป.ลาว ในส่วนของความสัมพันธ์แบบเพื่อนและแฟนนั้น ตัวอย่างคือ บางส่วนข้ามมาศึกษาที่ไทย จึงมีเพื่อนอยู่ฝั่งไทย คนไทยบางคนข้ามไปทำธุรกิจส่วนตัวกับเพื่อนที่อยู่ สปป.ลาว คนไทยและคน สปป.ลาว บางคนเป็นแฟนกันโดยอยู่ในช่วงของการดูใจกันและกัน เป็นต้น กลุ่มคนที่มีความสัมพันธ์อันแนบแน่นนี้มักมีทัศนคติที่ดีต่อกันและกัน เช่น คน สปป.ลาว ซึ่งเป็นหนึ่งในกลุ่มตัวอย่างของประชาชน สปป.ลาว เล่าให้ฟังว่า ตัวเองกำลังคบหากับแฟนซึ่งเป็นคนไทยอยู่ และเมื่อเห็นข่าวทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือของไทยต่อพม่าในครั้งที่พม่าประสบภัยจากพายุไซโคลนนาร์กิส (เมษายน/พฤษภาคม 2551) ว่า หากภัยพิบัติใด ๆ เกิดขึ้นกับ สปป.ลาว เชื่อมั่นอย่างยิ่งว่า ไทยจะเป็นประเทศแรกที่จะให้การช่วยเหลือ

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างทั้งผู้ดำเนินการวิทยุฯ และประชาชน สปป.ลาว รวมทั้งประชาชนไทยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคนไทยและคน สปป.ลาว อยู่ในระดับดี และมีทิศทางที่ดี (ดังจะกล่าวต่อไป)

4.1.2.4 เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจ

ในมิติของเศรษฐกิจมีการพึ่งพาอาศัยกันระหว่างเศรษฐกิจของประเทศไทยและ สปป.ลาว ผ่านการค้าขาย และแลกเปลี่ยนสินค้าทั้งในระดับปัจเจกบุคคลและธุรกิจ โดยในระดับปัจเจกบุคคลนั้น คน สปป.ลาว ข้ามฝั่งมาซื้อ-ขายสินค้าและบริการ ณ จุดผ่านแดน และ ณ ผ่อนปรนต่าง ๆ โดย

คน สปป.ลาว ที่ข้ามจุดผ่านแดนและจุดผ่อนปรนที่เป็นพื้นที่วิจัยนั้น ส่วนใหญ่เข้ามาซื้ออุปโภคบริโภค เพื่อนำไปขายต่อและใช้ส่วนตัว สินค้าที่พบ เช่น ขนม ข้าวสาร ซอสหอยนางรม หอยแครง ผลไม้ เช่น เงาะ ทุเรียน (ช่วงเวลาเก็บข้อมูลอยู่ในช่วงฤดูของเงาะและทุเรียน) และดอกไม้สด ตลอดจนผงซักฟอก ตู้เสื้อผ้า รถไถ อุปกรณ์ตัดแต่งผม น้ำดื่ม เช่น น้ำส้ม น้ำอัดลม เป็นต้น บางส่วนเข้ามาเพื่อเข้ารับการรักษาตัวที่โรงพยาบาลของไทย สำหรับสินค้าที่คน สปป.ลาว นำมาขายฝั่งไทย เช่น ผัก ไข่แดง ฯลฯ รวมทั้งสมุนไพรและเครื่องราง (บริเวณจุดผ่อนปรนอำเภอปากคาด) และการเข้ามาขายแรงงาน เช่น รับจ้างทำงานตามร้านค้า ร้านอาหาร ทำนาและก่อสร้างฝั่งไทย ฯลฯ ในส่วนของคนไทยที่ข้ามไป สปป.ลาว นอกจากไปใช้จ่ายเงินในขณะที่เดินทางท่องเที่ยวแล้ว ยังรวมถึงการนิยมข้ามไปซื้อสินค้าบริเวณร้านค้าปลอดภาษีฝั่ง สปป.ลาว กลับไทย สินค้าที่ซื้อ เช่น โทรศัพท์มือถือ สุรา บุหรี่ เสื้อผ้า ฯลฯ

ส่วนทางด้านธุรกิจนั้น มีการลงทุนร่วมกันระหว่างกลุ่มธุรกิจไทยและ สปป.ลาว จำนวนมาก จากรายงานการศึกษาเรื่อง ศักยภาพการค้า การชำระเงิน และธุรกิจตามแนวชายแดนไทย-ลาว 8 จุด ของธนาคารแห่งประเทศไทยสำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือและธนาคารแห่ง สปป.ลาว (2549: 25, 30) ระบุว่า การค้าชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคายในช่วงปี 10 ปีที่ผ่านมา (ระหว่าง พ.ศ.2538-2547) โดยรวมขยายตัวสูงขึ้น โดยมีมูลค่าการค้าเฉลี่ยปีละ 6,634.2 ล้านบาท อัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 13.5 ต่อปี สินค้าส่งออกที่สำคัญ เช่น น้ำมันปิโตรเลียมและเชื้อเพลิงอื่น ๆ สินค้าบริโภคในครัวเรือน วัสดุก่อสร้าง เครื่องใช้ไฟฟ้า รถยนต์/จักรยานยนต์และอะไหล่ เครื่องจักร และอุปกรณ์ ผ้าฝ้ายและอุปกรณ์ตัดเย็บ ส่วนสินค้านำเข้าที่สำคัญ เช่น ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ ผลิตภัณฑ์ฝ้าย เครื่องหัตถกรรมและเครื่องเงิน

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เป็นอีกปัจจัยหนึ่งในมิติของเศรษฐกิจ ซึ่งการท่องเที่ยวของคน ทั้ง 2 ประเทศ และการท่องเที่ยวของชาวต่างชาติส่งผลต่อเศรษฐกิจของทั้ง 2 ประเทศ ซึ่งบริเวณด่านตรวจคนเข้าเมืองหนองคาย โดยเฉพาะบริเวณก่อนถึงสะพานมิตรภาพไทย-ลาว มีผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวจำนวนมาก ให้บริการทั้งการจัดการ การเช่ารถ การทำบัตรผ่านแดน ฯลฯ เพื่อการท่องเที่ยวใน สปป.ลาว ในขณะที่มีรถเช่าที่ดำเนินการโดยคน สปป.ลาว รอให้บริการ ณ บริเวณด่านตรวจคนเข้าเมืองทางฝั่ง สปป.ลาว

ความสัมพันธ์ในมิติทางเศรษฐกิจระหว่างไทย-ลาวนี้เชื่อมโยงสายสัมพันธ์ซึ่งช่วยเสริมศักยภาพของวิทย์ฯ ตามแนวชายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจของทั้ง 2 ประเทศ

4.1.2.5 จุดร่วมของภาคการเกษตร

เกษตรกรรม เป็นหัวใจสำคัญของคนไทยและคน สปป.ลาว ในรายงานการศึกษาเรื่อง ศักยภาพการค้า การชำระเงิน และธุรกิจตามแนวชายแดนไทย-ลาว 8 จุด ของธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือและธนาคารแห่ง สปป.ลาว (2549: 15) ระบุว่า พื้นที่ส่วนใหญ่ของนครหลวงเวียงจันทน์เป็นที่ราบ ซึ่งเหมาะแก่การผลิตภาคเกษตร และร้อยละ 87 ของครัวเรือนทั้งหมดประกอบอาชีพปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์เพื่อบริโภคในครัวเรือน ในขณะที่จังหวัดหนองคายเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่เหมาะแก่การทำเกษตรกรรม (ข้อมูลทั่วไปจังหวัดหนองคาย, www, 2551) ซึ่งในบางพื้นที่ในบางอำเภอมีการปลูกยางพารา รวมทั้งคน สปป.ลาว บางคนข้ามฝั่งมาซื้อพันธุ์ไม้ผลและไม่ไผ่เศรษฐกิจขึ้นต้น เช่น มะม่วงและต้นยางพาราในไทย

ดังนั้นกล่าวได้ว่าจุดร่วมระหว่าง สปป.ลาว และไทยในภาคการเกษตรนี้สามารถช่วยเสริมศักยภาพของวิสาหกิจ ตามแนวชายแดนในบทบาทส่งเสริมด้านการเกษตรอันเป็น “ปากท้อง” ของคน ทั้ง 2 ประเทศ

4.1.2.6 ภาษาที่คล้ายคลึงกัน

เนื่องจากภาษาถิ่นที่ผู้ที่อาศัยดั้งเดิมในจังหวัดหนองคายส่วนใหญ่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน คือ ภาษาอีสาน ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับภาษาที่คน สปป.ลาว ใช้ผู้ดำเนินรายการสถานีวิทยุฯ ตามแนวชายแดนบางคนจึงกล่าวว่า ภาษาที่คนไทยและ สปป.ลาว เป็นภาษาเดียวกัน และใช้ภาษาอีสานในการนำเสนอรายการ การนำเสนอข่าวสารและการจัดรายการด้วยภาษาอีสาน ทำให้ผู้ฟัง สปป.ลาว เข้าใจได้ง่ายและสามารถสร้างความเข้าใจที่ตรงกันได้

นอกจากภาษาถิ่นที่มีความคล้ายคลึงกันทำให้คนทั้ง 2 ฝั่งสื่อสารเข้าใจกันได้แล้ว ภาษาไทยกลางเป็นภาษาที่คน สปป.ลาว ส่วนใหญ่รู้และเข้าใจ ส่วนหนึ่งเนื่องจากการข้ามไปมาระหว่างไทยและ สปป.ลาว และต้องสื่อสารกับคนไทยบ่อยครั้ง และส่วนหนึ่งมาจากการเปิดรับสื่อมวลชนไทยทั้งวิทยุฯ โทรทัศน์ ฯลฯ โดยเฉพาะคน สปป.ลาว ที่มีทักษะการอ่านออกเขียนได้ยังสามารถอ่านหนังสือไทยได้อย่างสะดวกสบาย กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ในขณะที่กำลังอ่านหนังสือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่พิมพ์เป็นภาษาไทย (ก่อนการขอสัมภาษณ์) บอกผู้วิจัยว่า ตนเองเข้าใจภาษาไทยเพราะ ฟังวิทยุฯ และดูโทรทัศน์ไทยมาตั้งแต่ยังเด็ก ในมิติของ “ภาษา” จึงเป็นปัจจัยเสริมศักยภาพของวิสาหกิจ ตามแนวชายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว

4.1.2.7 วัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน

สปป.ลาว และประเทศไทย โดยเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรืออีสานมีขนบธรรมเนียมประเพณีที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งสังเกตได้จาก ลักษณะของกิจกรรมประเพณีที่ทั้ง 2 ประเทศประกอบในชุมชนและสังคม โดยเฉพาะฮีตสิบสอง-คองสิบสี่³ เช่น บุญขึ้นปีใหม่ สงกรานต์ การแข่งเรือ นอกจากนี้ยังมีการข้ามไป-มาเพื่อเข้าร่วมงานบุญประเพณี ของกันและกัน เช่น คน สปป.ลาว ข้ามมาเที่ยวบุญบั้งไฟฝั่งไทย (ช่วงเก็บข้อมูลวิจัยเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2550) คนไทยข้ามไปทำบุญผ้าป่าที่ สปป.ลาว อันทำให้การทำหน้าที่ของวิทย์ฯ ตามแนวชายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ด้วยการนำเสนอวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีเพื่อให้ความสัมพันธ์แน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น เป็นไปด้วยความสะดวก

4.1.2.8 ศาสนาและความสัมพันธ์ที่ดีทางด้านศาสนา

พุทธศาสนา เป็นศาสนาที่ประชาชนส่วนใหญ่ของทั้งประเทศไทย และ สปป.ลาว นับถือ ซึ่งความสัมพันธ์ทางด้านศาสนาระหว่างประเทศไทยและ สปป.ลาว มีมาอย่างยาวนาน สถาบันทางศาสนา คณะสงฆ์ของทั้งสองฝ่ายติดต่อและมีกิจกรรมร่วมกัน อาทิ ความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย มีความร่วมมือกับวัดองค์ตั้งเวียงจันทน์ สปป.ลาว คำสอนของพระพุทธเจ้ายังถูกเผยแพร่ทางสถานีวิทยุฯ ตามแนวชายแดนบางแห่งทั้งวิทยุฯ หลักและวิทยุชุมชน ซึ่งทั้งคนไทยและคน สปป.ลาว โดยเฉพาะผู้สูงอายุรับฟังรายการธรรมะที่ดำเนินรายการโดยพระสงฆ์ไทย จากการยึดหลักพุทธศาสนาเดียวกันของคนส่วนใหญ่ของทั้ง 2 ประเทศประกอบกับความสัมพันธ์ด้านความร่วมมือระหว่างพระสงฆ์ไทยและ สปป.ลาว จึงเป็นปัจจัยเสริมศักยภาพวิทยุฯ ในการทำหน้าที่ในด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ด้านศาสนา อันนำไปสู่ความสัมพันธ์ไทย-ลาวที่มีในด้านอื่น ๆ ต่อไป

³ ฮีต มาจากคำว่า จารีต หมายถึง ความประพฤติ ธรรมเนียม ประเพณี ความประพฤติที่ดี สำหรับคำว่า สิบสอง คือ สิบสองเดือน ดังนั้น ฮีตสิบสอง หมายถึง ประเพณีที่ประชาชนในภาคอีสานปฏิบัติกันมาในโอกาสต่าง ๆ ทั้งสิบสองเดือนของแต่ละปี คองสิบสี่ บางทีเขียนหรือออกเสียงเป็น คองสิบสี่ เป็นคำและข้อปฏิบัติกับฮีตสิบสอง คองหรือคอง มาจากคำว่า ครอบ หมายถึง ธรรมเนียม ประเพณี ทางหรือแนวทาง และ สิบสี่ หมายถึง ข้อวัตรหรือแนวทางปฏิบัติ 14 ข้อ ดังนั้น คองสิบสี่ จึงหมายถึง ข้อวัตรหรือแนวทางที่คนในสังคมทุกระดับพึงปฏิบัติต่อกัน อาทิ หลักปฏิบัติของคนในครอบครัว (ข้อมูลจาก <http://th.wikipedia.org> และความรู้รอบตัว ชุด ขนบธรรมเนียมและประเพณีไทย รวบรวมและเรียบเรียงโดยสุสิทธิ์ สุสุวรรณและสุชิราภรณ์ บริสุทธิ์, 2542)

4.1.2.9 การมีส่วนร่วมของคน สปป.ลาว ในวิทย์ฯ และกิจกรรมอื่น

การที่ผู้ฟังมีส่วนร่วมในสื่อวิทย์ฯ ไทย ตั้งแต่การมีส่วนร่วมในการเปิดรับฟัง การมีส่วนร่วมในการโทรศัพท์หรือส่ง SMS (short message service) หรือการส่งข้อความสั้น ๆ ผ่านโทรศัพท์มือถือเข้าร่วมในรายการ ฯลฯ (รายละเอียดจะได้กล่าวต่อไป) ตลอดจนการเดินทางไปเยี่ยมเยียนนักจัดรายการวิทย์ฯ ไทย ณ สถานีวิทยุฯ ไทย ซึ่งแม้ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมในระดับต้นและเป็นการมีส่วนร่วมในแนวรับ (passive) แต่กล่าวได้ว่า เป็นระดับของการมีส่วนร่วมขั้นพื้นฐานสำคัญที่จะสามารถพัฒนาสู่การมีส่วนร่วมในระดับสูง อาทิ การมีส่วนร่วมในการคิดและผลิตรายการต่อไปได้

ในส่วนของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมอื่น ๆ นั้น พบว่า คน สปป.ลาว ข้ามมายังฝั่งไทยเพื่อชมคอนเสิร์ต อาทิ คอนเสิร์ตศิลปินไทย รวมทั้งการข้ามมาเพื่อเข้าร่วมประกวดในการแข่งขันร้องเพลง/หมอลำ เป็นต้น

4.1.2.10 ความร่วมมือระหว่างไทยและ สปป.ลาว

ทั้ง 2 ฝั่งมีความร่วมมือกันทั้งระดับชุมชนท้องถิ่น และระดับชาติในหลายลักษณะและมิติในระดับชุมชน อาทิ การทำบุญทอดผ้าป่าสามัคคี 2 แผ่นดิน ความร่วมมือระดับท้องถิ่นระหว่างไทยและ สปป.ลาว มีทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น การประชุมร่วมระหว่างนายอำเภอกับเจ้าเมืองหรือเจ้าแขวง สปป.ลาว ในด้านการรักษาความสงบตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง ยาเสพติด การดูแลชาย สิ้นค้าข้ามฝั่ง สาธารณสุข ฯลฯ ความร่วมมือกันในงานบุญและงานประเพณีต่างๆ และการร่วมแข่งขันกีฬา อาทิ ฟุตบอล ความร่วมมือระดับชาติ เช่น ความร่วมมือในคณะกรรมการร่วมมือรักษาความสงบเรียบร้อยตามชายแดนทั่วไปไทย-ลาว คณะกรรมการส่งเสริมการค้าและการลงทุนไทย-ลาว สมาคมไทย-ลาวเพื่อมิตรภาพ/สมาคมมิตรภาพลาว-ไทย⁴ (รายละเอียดของกิจกรรมอ่านเพิ่มเติมได้จากองค์กรและกิจกรรมด้านอินโดจีนศึกษาในประเทศไทย โดยสมหมาย ชินนาค, 2545 หน้า 229-235) ศูนย์ประสานงานสื่อมวลชนไทย-ลาว (มีที่ทำการอยู่ที่ สวท.หนองคาย) เป็นต้น อันเอื้อให้วิทย์ฯ มีโอกาสในการเชื่อมโยงความร่วมมือและนำเสนอข่าวสารความร่วมมือไปยังผู้ฟัง ทั้ง 2 ฝั่งให้รับทราบถึงความร่วมมือระหว่าง 2 ประเทศ

⁴ สมาคมไทย-ลาวเพื่อมิตรภาพจัดตั้งโดยกระทรวงการต่างประเทศเมื่อ พ.ศ.2537 ส่วน สปป.ลาว จัดตั้งสมาคมมิตรภาพลาว-ไทย ภายใต้ศูนย์กลางพรรคประชาชนปฏิวัติลาว ทั้ง 2 สมาคมมีการประชุมร่วมกันประจำปี (ข้อมูลจาก www.mfa.go.th)

4.1.2.11 การมีสะพานข้ามแม่น้ำโขงและจุดผ่อนปรน

การมีสะพานมิตรภาพไทย-ลาว ณ อำเภอเมืองจังหวัดหนองคาย ทำให้ประชาชนทั้ง 2 มีความสะดวกสบายในการเดินทางด้วยรถยนต์ ทั้งรถยนต์ส่วนตัวและโดยสาร และที่สำคัญเป็นจุดผ่านแดนที่เปิดให้ประชาชนข้ามไปมาได้ทุกวัน แต่สำหรับคนต่างอำเภอที่มีจุดผ่อนปรนเปิดให้ประชาชน 2 ฝ่ายข้ามไปมา นำความสะดวกสบายเช่นกันแม้ว่าจุดผ่อนปรนจะเปิดเพียง 2 วันในหนึ่งสัปดาห์ แต่คน สปป.ลาว ก็สามารถข้ามมาได้ทุกวันในกรณีเร่งด่วน อาทิ การรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลฝั่งไทยเมื่อเจ็บป่วยหนัก การมีสะพานมิตรภาพไทย-ลาว และจุดผ่อนปรนเอื้ออำนวย การไปมาหาสู่กันและคนทั้ง 2 ฝ่าย ตลอดจนนักจัดการวิทยุฯ และผู้ฟังได้มีโอกาสมีกิจกรรมร่วมกันเพื่อสานสัมพันธ์

4.1.2.12 การได้รับสนับสนุนด้านการเงินจากส่วนต่าง ๆ

สถานีวิทยุฯ ดำเนินการด้วยงบประมาณของรัฐ ได้แก่ สวท. และ ส.ทร. นั้น ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการจากรัฐอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ช่วงเวลาของการออกอากาศก็ได้ให้สัมปทานแก่บริษัทอันเกิดรายได้เพื่อสนับสนุนการดำเนินการส่วนหนึ่ง ส่วนสถานี วิทยุฯ รัฐวิสาหกิจ ได้แก่ อสมท. และวิทยุชุมชนที่ดำเนินงานในรูปของธุรกิจ มีรายได้เพื่อใช้ในการดำเนินการสถานีจากผู้สนับสนุนรายการที่เป็นสินค้าและบริการต่าง ๆ ทั้งจากของไทยและ สปป.ลาว ส่วนสถานีวิทยุชุมชนที่ดำเนินการโดยชุมชน มีรายได้เพื่อใช้จ่ายในการดำเนินการ โดยเฉพาะเป็นค่าไฟฟ้าจากการทำธนาคารขยะของชุมชน และสถานีวิทยุชุมชนบางแห่งมีหน่วยงานราชการสนับสนุนองค์กรชุมชนในการดำเนินการสถานี

การได้รับสนับสนุนด้านการเงินเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่ส่งเสริมศักยภาพของวิทยุฯ ตามแนวชายแดน ซึ่งหากขาดงบประมาณที่เพียงพอ การดำเนินงานของวิทยุฯ จะเป็นไปได้ด้วยความลำบากหรืออาจทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้เลย

4.1.3 ปัจจัยภายในที่เป็นอุปสรรคต่อวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ลาว

การศึกษาปัจจัยภายในที่เป็นอุปสรรคของสถานีวิทยุฯ ตามแนวชายแดน จังหวัดหนองคาย ในการทำหน้าที่ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว พบว่า สถานีวิทยุฯ ตามแนวชายแดน จังหวัดหนองคายมีปัจจัยภายในที่เป็นอุปสรรคในด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร และด้านกำลังส่งของเครื่องส่งสัญญาณและอุปกรณ์/เครื่องมือ รายละเอียดดังนี้

4.1.3.1 สถานีบางแห่งมีการบริหารจัดการที่ไม่ดีเท่าที่ควร

แม้ว่าสถานีวิทยุฯ หลักทุกแห่งและวิทยุชุมชนบางแห่งมีจุดเด่นในด้านการบริหารจัดการ (ดังกล่าวแล้ว) แต่มีสถานีวิทยุชุมชนหลายแห่งที่การบริหารจัดการยังไม่เป็นระบบ ไม่มีการแบ่งงานอย่างชัดเจน กล่าวคือ ต่างคนต่างทำ ไม่มีฝ่ายหรือคนที่รับผิดชอบเฉพาะในด้านต่าง ๆ เช่น เรื่องการเงินและบัญชี เทคนิค การตลาด การจัดผังรายการ ซึ่งส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับเจ้าของสถานี ที่เป็นทั้งผู้ค้นหา คัดเลือก และจ่ายค่าจ้างผู้ปฏิบัติงาน จ่ายค่าไฟฟ้า และตัดสินใจต่อปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง รวมทั้งไม่มีการสื่อสารภายในองค์กรที่ดี ไม่มีการจัดการอบรมนักจัดรายการวิทยุฯ ใหม่ ไม่มีการจัดสวัสดิการแก่บุคลากร และไม่มีการประเมินรายการ อาทิ การสำรวจความนิยมในรายการจากผู้ฟัง

4.1.3.2 สถานีบางแห่งมีบุคลากรน้อยและขาดคุณสมบัติบางประการในการทำหน้าที่เป็นนักจัดรายการฯ

ปัจจัยภายในที่เป็นอุปสรรคต่อวิทยุฯ ที่เกี่ยวข้องกับบุคลากร มีดังนี้

- 1) สถานีวิทยุฯ บางแห่งโดยเฉพาะวิทยุชุมชนมีบุคลากรน้อย นักจัดรายการบางคนทำหลายหน้าที่ เช่น นอกจากจัดรายการแล้ว ยังดูแลสถานีตั้งแต่การเปิด-ปิด ทำความสะอาด ติดต่อประสานงาน และนักจัดรายการบางคนดำเนินรายการหลายชั่วโมงและหลายช่วงเวลา ฯลฯ
- 2) นักจัดรายการวิทยุฯ ขาดความรู้ ความเข้าใจในด้านต่าง ๆ หลายคนขาดความรู้เกี่ยวกับความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลง (ณ ปัจจุบัน) ของ สปป.ลาว บางคนขาดความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีของ สปป.ลาว และส่วนใหญ่ขาดความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องและจำเป็นเกี่ยวกับไทยและ สปป.ลาว อาทิ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง
- 3) นักจัดรายการวิทยุฯ ส่วนใหญ่โดยเฉพาะวิทยุชุมชนที่ใช้ภาษาไทยกลางในการจัดรายการ ซึ่งใช้ภาษาไม่ถูกต้องและไม่ชัดเจน ในอักขรวิธีทั้งการออกเสียง ร และ ล และเสียงควบกล้ำ รวมทั้งการออกเสียงคำอย่างไม่ชัดถ้อยชัดคำ
- 4) นักจัดรายการวิทยุฯ โดยเฉพาะนักจัดรายการวิทยุชุมชนที่ใช้ภาษาไทยกลางในการจัดรายการส่วนใหญ่ไม่มีใบรับรองเป็นผู้ประกาศของสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ตามระเบียบกรมประชาสัมพันธ์ (ปัจจุบันมีการยกเลิกการจัดสอบ)

4.1.3.3 สถานีบางแห่งมีกำลังส่งต่ำและขาดความพร้อมด้านอุปกรณ์/เครื่องมือ

สถานีวิทยุชุมชนบางแห่งส่งสัญญาณรัศมีครอบคลุมน้อยกว่า 30 กิโลเมตร จึงทำให้ตัวแทนจากสถานีวิทยุชุมชนบางแห่งยอมรับว่า สถานีวิทยุชุมชนของตนส่งสัญญาณครอบคลุมเฉพาะชุมชนของตนและสัญญาณสามารถข้ามฝั่งไปยัง สปป.ลาว ได้เพียงบางช่วงเวลาเท่านั้น (โดยเฉพาะเมื่อไม่มีสัญญาณเสียงใด ๆ ครอบคลุมหรือแทรกซ้อน) ซึ่งสำหรับสถานีบางแห่งถือว่าเป็นจุดอ่อน นอกจากนี้ปัจจัยเกี่ยวกับกำลังส่งยังสัมพันธ์กับที่ตั้งของสถานีวิทยุฯ ด้วย ซึ่งพบว่า ยิ่งที่ตั้งวิทยุชุมชนอยู่ใกล้ริมแม่น้ำโขงมากเท่าใด รัศมีครอบคลุม สปป.ลาว ยิ่งมากขึ้นเท่านั้น

ผู้ดำเนินการสถานีวิทยุชุมชนบางแห่งแสดงความต้องการในการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในการผลิตรายการและการดำเนินงานภายในสถานี และสถานีบางแห่งต้องการการสนับสนุนให้มีชุดอุปกรณ์รับส่งสัญญาณเคลื่อนที่ เพื่อใช้ในการถ่ายทอดรายการสดนอกสถานที่ในงานต่าง ๆ เช่น การแข่งเรือ บุญบั้งไฟ ฯลฯ ตลอดจนการมีชุดเครื่องมือและอุปกรณ์ในการส่งสัญญาณสำรองในกรณีที่เกิดปัญหาทางเทคนิคที่ต้องใช้เวลาในซ่อมหรือแก้ไข อย่างไรก็ตามผู้ดำเนินการวิทยุฯ ส่วนใหญ่แสดงความต้องการนำเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมาสนับสนุนการผลิตรายการ

4.1.4 ปัจจัยภายนอกที่เป็นอุปสรรคต่อวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ลาว

การศึกษาพบว่า ปัจจัยภายนอกที่เป็นอุปสรรคในการทำหน้าที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ลาวของวิทยุฯ ตามแนวชายแดน ได้แก่ ความแตกต่างของระบอบการปกครอง การขาดความไว้วางใจกันในระดับรัฐบาล ภาษาที่คล้ายคลึงแต่ก็มีความแตกต่าง ทักษะคติที่เป็นลบของคนบางกลุ่ม นโยบายการจำกัดกำลังส่งสัญญาณวิทยุชุมชนของของรัฐบาลไทย ความไม่แน่นอน ไม่สม่ำเสมอและจำกัดของการสนับสนุนด้านการเงินจากส่วนต่าง ๆ การแข่งขันด้านรายการสนับสนุนรายการ และความไม่ชัดเจนในสถานภาพของวิทยุชุมชน รายละเอียด ดังนี้

4.1.4.1 ความแตกต่างของระบอบการปกครอง

เนื่องจากประเทศไทยปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ในขณะที่ สปป.ลาว ปกครองด้วยระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ ซึ่งระบบสิทธิและเสรีภาพ ตลอดจนกฎหมายบางส่วนแตกต่างกัน ทำให้วิทยุฯ ถูกจำกัดขอบเขตในการทำหน้าที่

4.1.4.2 การขาดความไว้นือเชื่อใจกันในระดับรัฐบาล

ในส่วนของการสัมพันธ์ระดับรัฐบาลนั้น ผู้ดำเนินการวิเทศฯ บางส่วนยืนยันว่า ความสัมพันธ์ระดับประชาชนนั้นมีความแน่นอนและใกล้ชิดกันแบบเป็นญาติพี่น้อง (รายละเอียด ได้กล่าวแล้ว)แต่ระดับรัฐบาลของทั้ง 2 ประเทศนั้นยังขาดความไว้นือเชื่อใจกัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญ ที่เป็นอุปสรรคในการตกลงในความร่วมมือต่าง ๆ รวมทั้งความร่วมมือในการส่งเสริมวิเทศฯ ตาม แนวชายแดนให้ทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว

4.1.4.3 ภาษาที่คล้ายคลึงแต่ก็มีความแตกต่าง

แม้ว่าภาษาอีสาน เปรียบเสมือนสื่อกลางที่ทั้งคน สปป.ลาว และไทยสามารถเข้าใจกันและกัน ได้ (ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญในการเสริมศักยภาพวิเทศฯ ตามแนวชายแดนให้ทำหน้าที่ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ลาวดังกล่าวแล้ว) แต่ในความคล้ายคลึงกันของภาษาไทยและ สปป.ลาว ก็มีความแตกต่างกัน เช่น คำว่า “ตัว” ในภาษาไทย หมายถึง บัตรที่แสดงถึงสิทธิ เช่น ตัวรถ ตัวหนังสือ แต่ภาษาลาว จะใช้คำว่า “ปี่” ในความหมายดังกล่าว คำว่า “ขวด” ในภาษาลาว หมายถึง “แก้ว” ของภาษาไทย คำว่า “จอก” ในภาษาลาว แปลว่า “แก้ว” ในภาษาไทย ฯลฯ จึงทำให้ผู้ใช้ภาษา ต้องมีความเข้าใจและใช้ภาษาอย่างถูกต้อง เพื่อป้องกันการเข้าใจผิดจากการสื่อสาร ภาษาที่ใช้และมีความหมายต่างกันของ 2 ประเทศ จึงอาจเป็นปัจจัยอุปสรรคได้เช่นกัน

4.1.4.4 ทศนคติที่เป็นลบของคนบางกลุ่ม

คน สปป.ลาว บางคนมีทศนคติในด้านลบต่อคนไทย อันเกิดจากการมีประสบการณ์ที่ไม่ดีจากคนไทยที่ไม่ดี เช่น การถูกฉ้อโกง การถูกหลอก ถูกเอาเปรียบ ฯลฯ และเกิดจากความเข้าใจผิด ในขณะที่เดียวกันคนไทยบางคนก็มีทศนคติในด้านลบต่อคน สปป.ลาว ทั้งจากการมีประสบการณ์ที่ไม่ดีจากคน สปป.ลาว ที่ไม่ดี และความเข้าใจผิดต่าง ๆ เช่นกัน โดยบางคนต่างกล่าวหากันและกันว่า “จู้โกง” “ไม่ซื่อ” บางคนรับรู้และเข้าใจผิด ๆ ว่า อีกฝ่าย “ดีกว่า” หรือ “ด้อยกว่า” ฯลฯ

4.1.4.5 นโยบายการจำกัดกำลังส่งสัญญาณวิทยุชุมชนของรัฐบาลไทย

ผู้ดำเนินการวิทยุชุมชนมองว่า การที่กรมประชาสัมพันธ์กำหนดกำลังส่งสัญญาณครอบคลุม 15 กิโลเมตรนั้น เป็นการข้อจำกัดในการส่งสัญญาณ อันเป็นอุปสรรคให้การครอบคลุมของสัญญาณวิทยุเป็นไปอย่างจำกัดและจำกัดการทำหน้าที่ของวิทยุชุมชนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว

4.1.4.6 ความไม่แน่นอน ไม่สม่ำเสมอและจำกัดของการสนับสนุนด้านการเงินจากส่วนต่าง ๆ

ในส่วนของวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยในจังหวัดหนองคายนั้น ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการจัดรายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาวอย่างจำกัดและไม่สม่ำเสมอ ในขณะที่สถานีวิทยุฯ อื่น ๆ ที่รายได้ขึ้นอยู่กับ การสนับสนุนจากผู้สนับสนุนรายการ ทั้งทางตรง คือ ผู้สนับสนุนรายการ (สินค้าและบริการต่าง ๆ) ชื่อเวลาเพื่อโฆษณาโดยตรงกับสถานี และทางอ้อม คือ สถานีให้แก่อักรายการวิทยุฯ เข้าช่วงเวลา และนักจัดรายการผู้เช่าช่วงเวลาขายเวลาโฆษณาแก่ ผู้สนับสนุนรายการ ซึ่งบางครั้งไม่แน่นอนและไม่สม่ำเสมอ เพราะผู้สนับสนุนรายการบางครั้งทำ การโฆษณาและบางครั้งไม่ทำการโฆษณาสินค้าและหรือบริการผ่านสื่อวิทยุฯ ในขณะที่ผู้สนับสนุน รายการบางรายไม่ได้ทำการโฆษณาผ่านสื่อวิทยุฯ ตลอดทั้งปี

4.1.4.7 การแข่งขันด้านราคาการสนับสนุนรายการ

สภาพการแข่งขันทางธุรกิจในกลุ่มของวิทยุฯ ที่ดำเนินการในรูปแบบของธุรกิจ ทั้งวิทยุฯ หลัก และวิทยุชุมชนเป็นไปอย่างเข้มข้น ทั้งระหว่างวิทยุฯ หลักและวิทยุฯ หลักด้วยกัน ระหว่างวิทยุฯ หลัก และวิทยุชุมชน รวมทั้งระหว่างวิทยุชุมชนด้วยกัน (โดยเฉพาะอำเภอเมือง ซึ่งมีจำนวนสถานี วิทยุชุมชนมากกว่า 25 แห่ง) ด้วยการใช้วิธีการลดราคาค่าสนับสนุนรายการและค่าสปอตค้นรายการ เพื่อแข่งขันกับผู้สนับสนุนรายการ ทำให้เกิดปัญหารายได้เพื่อใช้จ่ายในการดำเนินการ และเพื่อการใช้ ใช้จ่ายในส่วนอื่น ๆ มีจำนวนน้อย

4.1.4.8 ความไม่ชัดเจนในสถานภาพของวิทยุชุมชน

เนื่องจากยังไม่มีหน่วยงานใดมากำกับดูแลวิทยุชุมชน สถานภาพของวิทยุชุมชนจึงไม่มี กฎหมายรองรับที่ชัดเจน ทำให้สถานภาพของวิทยุชุมชนไม่ชัดเจน กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการ วิทยุชุมชนบางคนกล่าวถึงวิทยุชุมชนที่ตนดำเนินการว่าถูกเรียกว่าเป็น “วิทยุเถื่อน” กลุ่มตัวอย่างที่ เป็นผู้ดำเนินการวิทยุชุมชนเกิดภาวะพะวงในสถานภาพของสถานีว่ารัฐบาลจะปฏิบัติหรือดำเนินการ ต่อวิทยุชุมชนอย่างไร ความไม่ชัดเจนในสถานภาพของวิทยุชุมชนนี้เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ ผู้ดำเนินการวิทยุชุมชนบางคนไม่เห็นด้วยกับบทบาทของวิทยุฯ ที่จะวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล และ บทบาทอื่นที่จะก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานวิทยุชุมชนของตน

4.2 สภาพปัจจุบันของวิทยุฯ ไทย และสปป.ลาว

4.2.1 สภาพปัจจุบันของวิทยุฯ ไทย

สถานีวิทยุฯ ของไทยในส่วนของวิทยุฯ หลักทั่วประเทศมีจำนวน 524 สถานีเป็นระบบ เอ.เอ็ม. 211 สถานี และ ระบบ เอฟ.เอ็ม.⁵ 313 สถานี (กองงานคณะกรรมการกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์, 2549) และสถานีวิทยุชุมชน มีจำนวน 3,790 สถานี (ข้อมูลจาก รายชื่อผู้ยื่นคำขอเข้าร่วมโครงการเตรียมความพร้อมวิทยุชุมชนของกรมประชาสัมพันธ์ http://www.prd.go.th/radio_local/ และการโทรศัพท์ประสานสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด บางส่วน ซึ่งจำนวนดังกล่าวไม่รวมสถานีวิทยุฯ ที่ไม่ขอเข้าโครงการฯ และเป็นข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อมูล ณ ปัจจุบัน)

สถานีวิทยุฯ ของไทยในจังหวัดหนองคายที่เป็นวิทยุฯ หลัก มีจำนวน 4 สถานี ได้แก่ สวท.หนองคาย สวท. บึงกาฬ อสมท.หนองคาย และส.ทร.หนองคาย ส่วนวิทยุชุมชน ตามทำเนียบวิทยุชุมชนของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดหนองคาย มีจำนวน 81 สถานี ซึ่งทั้งหมดออกอากาศในระบบ เอฟ.เอ็ม. (แต่เมื่อเข้าพื้นที่วิจัยทราบว่า มีจำนวนมากกว่าในทำเนียบ) การดำเนินการวิทยุชุมชนในจังหวัดหนองคาย ไม่เพียงแต่มีปัญหาสัญญาณคลื่นรบกวน แทรกหรือเบียดกันภายในประเทศ ปัญหาดังกล่าวยังไปกระทบสัญญาณคลื่นของทางฝั่ง สปป.ลาว ด้วย

จากการประมวลคำให้สัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ และผู้มารับฟังรายการวิทยุฯ เมื่อคราวที่อยู่ในพื้นที่วิจัย พบว่า วิทยุฯ ของไทยนำเสนอรายการเพลงเป็นส่วนใหญ่ ทั้งเพลงลูกทุ่ง หมอลำ เพื่อชีวิต ลูกกรุง และสตริง ฯลฯ สถานีวิทยุฯ บางแห่งเปิดเพลงขณะออกอากาศรายการ โดยไม่มีนักจัดรายการวิทยุฯ จัดรายการ บางสถานีเน้นการเปิดเพลงหมอลำ นอกจากนั้นมีการนำเสนอเนื้อหาต่าง ๆ เช่น การเกษตร มงคลชีวิต ผญา หลักธรรม การรณรงค์ป้องกันยาเสพติดและสาธารณสุข เช่น โรคลายไข้เจ็บในแต่ละฤดูกาล 30 บาทรักษาทุกโรค ฯลฯ รณรงค์การไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ สิ่งแวดล้อม รวมทั้งข่าวสารทั่วไปจากสื่อสิ่งพิมพ์และอินเทอร์เน็ต โดยมักแทรกในรายการ และบางสถานีวิทยุฯ จัดทำสปอตและออกอากาศเพื่อการรณรงค์การป้องกันยาเสพติด ไฟป่าและอุบัติเหตุ ฯลฯ

⁵ ในทางเทคนิคการกระจายเสียงในระบบ เอฟ.เอ็ม. มีเสียงหรือสัญญาณรบกวนน้อยกว่าและชัดเจนกว่าระบบ เอ.เอ็ม. แต่ระบบ เอ.เอ็ม. สัญญาณไปได้ไกลกว่า (ครอบคลุมพื้นที่มากกว่า) ระบบ เอฟ.เอ็ม. ซึ่งหากใช้กำลังเครื่องส่งมาก ๆ สัญญาณในระบบ เอ.เอ็ม. จะไปได้ไกลยิ่งขึ้น

นักจัดรายการวิทยุฯ นำเสนอรายการด้วยภาษาอีสาน ภาษากลาง และมีบางสถานีวิทยุฯ ใช้ภาษาลาวในรายการ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ กล่าวว่า ในการดำเนินงานและจัดรายการอาศัยแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

- 1) หนังสือพิมพ์ เช่น ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด
- 2) หนังสือต่าง ๆ เช่น ความรู้ทั่วไป ประเพณีอีสาน ฯลฯ
- 3) หน่วยงานรัฐในท้องถิ่นที่ส่งข่าวสารมายังสถานี เช่น สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด ที่ว่าการอำเภอ เทศบาล อบต. โรงเรียน สถานีอนามัย โรงพยาบาล ชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ
- 4) ผู้ดำเนินการวิทยุฯ บางคนอาศัยแหล่งข้อมูล คือ อินเทอร์เน็ต โดยใช้ Google ในการค้นข้อมูล และบริการข่าวผ่านมือถือโดย INN

ในส่วนของ สวท. นั้น มีผู้สื่อข่าวทำหน้าที่สื่อข่าวหรือทำข่าว ในท้องถิ่น โดยมีแหล่งข่าวสำคัญคือ หน่วยงานราชการในท้องถิ่น

สถานีวิทยุฯ บางแห่งเชิญหน่วยงานรัฐในท้องถิ่นร่วมจัดรายการ เช่น โรงพยาบาล ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนในพื้นที่ ฯลฯ เพื่อให้หน่วยงานรัฐดังกล่าวประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ ของหน่วยงานผ่านสถานีวิทยุฯ ซึ่งสถานีวิทยุฯ บางแห่งได้รับการตอบรับและหน่วยงานรัฐหลายแห่งส่งตัวแทนจัดรายการ

สถานีวิทยุฯ หลักนำเสนอข่าวภาคเช้า ภาคเที่ยง และภาคค่ำของกรมประชาสัมพันธ์ รวมทั้งมีการนำเสนอข่าวต้นชั่วโมง สถานีวิทยุชุมชนหลายแห่งเชื่อมโยงสัญญาณข่าวทุกภาคของกรมประชาสัมพันธ์เพื่อออกอากาศ วิทยุชุมชน อาทิ วิทยุเสียงธรรม นอกจากนำเสนอรายการของคณะสงฆ์แล้ว ยังนำเสนอธรรมะทุกต้นชั่วโมง สถานีวิทยุฯ บางแห่งเป็นศูนย์จำหน่ายสินค้า อาทิ น้ำผลไม้เพื่อสุขภาพ อินทรา (Intra) และบางสถานีผลิตและจำหน่ายเพลง ซึ่งเป็นผลงานของศิลปินของสถานีวิทยุฯ เอง

นักจัดรายการวิทยุฯ ส่วนใหญ่ควบคุมเสียงด้วยตนเองขณะดำเนินรายการ นักจัดรายการวิทยุฯ มีทั้งนักเรียนระดับประถมศึกษา (จัดรายการเองและควบคุมเสียงด้วยตนเอง) วัยรุ่น วัยทำงาน และผู้สูงอายุ นักจัดรายการวิทยุฯ ส่วนใหญ่ทำรายการวิทยุฯ สถานีเดียว บางคนทำรายการวิทยุฯ ให้กับสถานีวิทยุฯ 2-3 สถานี

นักจัดรายการวิทยุ บางคนพูดทักทายผู้ฟังทั้งไทยและ สปป.ลาว ในช่วงต้นรายการ อาทิ “ขอสวัสดิ์พี่น้องทางฝั่งนครเวียงจันทน์” บางคนมีแฟนเพลงประจำที่อยู่ สปป.ลาว โดยแฟนเพลงติดตามฟังรายการเป็นประจำ บางสถานีวิทยุ จัดทำแฟนคลับ และมีสมาชิกเป็นคน สปป.ลาว และมีการทำกิจกรรมร่วมกันของสมาชิกแฟนคลับ สถานีวิทยุฯ บางแห่ง ผู้บริหารสถานีให้นโยบายแก่นักจัดรายการวิทยุฯ ว่า เมื่อมีสายโทรศัพท์ขอเพลงจาก สปป.ลาว ให้เปิดเพลงที่คน สปป.ลาว ขอก่อน โดยให้เหตุผลว่า ต้องคำนึงถึงว่า คน สปป.ลาว เสียค่าโทรศัพท์ และคน สปป.ลาว เป็นเพื่อนบ้าน รวมทั้งจะส่งผลให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อกัน แม้ว่าสถานีวิทยุฯ บางแห่งจะไม่มีนโยบายและไม่ปฏิบัติดังกล่าว แต่ก็เคยถูกต่อว่าจากผู้ฟังคนไทยว่า สถานีลำเอียงเปิดเพลงตามคำขอของผู้ฟัง สปป.ลาว ก่อน ทั้งที่ตน (คนไทย) ของเพลงก่อน สถานีบางแห่งกำหนดให้นักจัดรายการวิทยุฯ รับสายโทรศัพท์และนำออกอากาศการพูดคุยกันในรายการ 1 สายโทรศัพท์ (หนึ่งคนโทร) ไม่เกิน 1 นาทีและไม่เกิน 8 สายโทรศัพท์ต่อ 1 รายการ (รายการโดยประมาณ 1 ชั่วโมง)

สถานีวิทยุฯ ตามแนวชายแดนของไทยหลายแห่งออกอากาศโฆษณาสินค้าและบริการของ สปป.ลาว ซึ่งผู้แทน สปป.ลาว กล่าวว่า การโฆษณาธุรกิจผ่านสื่อต้องขออนุญาต โดยต้องขออนุญาตจากส่วนกลาง กลุ่มตัวอย่างผู้ให้สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการที่เป็นคน สปป.ลาว ท่านหนึ่งกล่าวว่า การที่เจ้าของสินค้าและบริการ สปป.ลาว ซื้อโฆษณาจากวิทยุฯ ไทย เพราะ “เพลงที่ค่อนข้างหลากหลายกว่า ดีเจก็หลากหลายกว่า ค่าโฆษณาก็ถูกกว่า” ผู้ดำเนินการวิทยุฯ ชุมชนส่วนหนึ่งให้ข้อมูลเกี่ยวกับราคาการสนับสนุนรายการว่าหากสนับสนุนรายการร่วมกับผู้สนับสนุนรายการอื่น ในความยาวรายการ 1 ชั่วโมง ออกอากาศวันจันทร์ถึงวันศุกร์ (สถานีบางแห่งวันจันทร์ถึงวันอาทิตย์) ราคาประมาณ 1,500 บาท ต่อเดือน แต่ถ้าเป็นการเปิดสปอตโฆษณาทุกต้นชั่วโมงราคาประมาณ 2,500 – 5,000 บาท ต่อเดือน ผู้ดำเนินการวิทยุฯ ท่านหนึ่งกล่าวว่า ผู้ดำเนินการวิทยุฯ ไทยข้ามไปหาผู้สนับสนุนรายการทาง สปป.ลาว สาเหตุหนึ่งคือ ผู้สนับสนุนรายการทาง สปป.ลาว ไม่มีปัญหาการชำระเงินค่าลงโฆษณา โดยจะชำระเงินตรงเวลา ซึ่งแตกต่างจากผู้สนับสนุนรายการทางฝั่งไทย ผู้ดำเนินการวิทยุฯ อสมท. กล่าวว่า มีบริษัทเอเจนซี่ สปป.ลาว ซื้อสปอตโฆษณาสินค้าที่ใช้ในชีวิตประจำวัน อาทิ แชมพู เพื่อโฆษณาทางสถานีวิทยุฯ อสมท.

ผู้บริหารสถานีวิทยุฯ กลุ่มตัวอย่างหลายแห่งห้ามไม่ให้นักจัดรายการวิทยุฯ พูดถึงเรื่องการเมืองในทิวทัศน์ที่จะกระทบต่อสถานีวิทยุฯ รวมทั้งข่าวสารใด ๆ หากไม่มีแหล่งที่มาที่ห้ามนำเสนอ ถ้าเป็นข่าวสารที่ได้รับจากหน่วยงานราชการต้องออกอากาศตามหนังสือ ห้ามพูดนอกเหนือจากหนังสือที่ได้รับมา นอกจากนี้ การศึกษายังพบว่า สถานีวิทยุฯ หลักบางแห่ง และวิทยุชุมชนไม่มีผู้รับผิดชอบเป็นนักข่าวหรือผู้สื่อข่าวทำหน้าที่ในการหาข่าวหรือทำข่าวอย่างชัดเจน

สถานีวิทยุชุมชนแห่งหนึ่งออกอากาศรายการของ VOA (Voice of America) ซึ่งเป็นบทบาทอีกด้านหนึ่งของวิทยุฯ ตามแนวชายแดนไทย-ลาว ในการเผยแพร่ข่าวสารจากรายการ VOA ซึ่งเจ้าหน้าที่ของ VOA ที่กรุงเทพฯ ให้ข้อมูลว่าทาง VOA ไม่มีนโยบายซื้อเวลาในการออกอากาศ ยกเว้นในแถบยุโรปตะวันออก ซึ่งปกติ VOA ใช้วิธีการแลกเปลี่ยน ซึ่งหากสถานีพิจารณาเห็นว่ารายการ VOA เหมาะสมที่จะช่วยเสริมรายการของสถานีได้ ก็สามารถนำรายการ VOA ออกอากาศได้

4.2.2 สภาพปัจจุบันของวิทยุฯ สปป.ลาว

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งชาติลาว แยกการบริหารจัดการออกจากสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติลาว ตั้งแต่ปี 2536 ปัจจุบันออกอากาศทางระบบ เอ.เอ็ม. 567 KHz คลื่นสั้น 6.130 KHz และ 7.145 KHz และระบบเอฟ.เอ็ม. 103.7 MHz และ 92.25 MHz รายการที่ออกอากาศทางระบบ เอ.เอ็ม. และคลื่นสั้นเป็นรายการที่มุ่งเน้นข่าวสารและรายการสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เช่น เกษตรกรเยาวชน และสตรี การออกอากาศด้วยระบบ เอ.เอ็ม.ส่งสัญญาณไปยังสถานีเครือข่ายระดับจังหวัดผ่านดาวเทียมครอบคลุมทั่วประเทศเมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2542 ในปีต่อมาได้มีการส่งสัญญาณระบบ เอฟ.เอ็ม.ครอบคลุมทั่วประเทศเช่นกัน สำหรับระบบ เอฟ.เอ็ม.ทั้ง 2 คลื่นมีการโฆษณาสินค้าและบริการ (สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งชาติลาว, www, 2552) สถานีวิทยุฯ ของ สปป.ลาว ทั่วประเทศมีจำนวน 31 สถานี เป็นระบบ เอ.เอ็ม. 10 สถานี และระบบ เอฟ.เอ็ม. 21 สถานี (สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งชาติลาว, 2548: 18) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นคน สปป.ลาว ท่านหนึ่งกล่าวว่า กำลังจะมีการสร้างสถานีวิทยุฯ แห่งใหม่ในนครหลวงเวียงจันทน์ ซึ่งได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลเกาหลีใต้ แต่มีเงื่อนไขว่าต้องซื้อผลิตภัณฑ์ของเกาหลีใต้เอง

สถานีวิทยุฯ ระดับจังหวัด (provincial radio station) ตั้งอยู่ตามแขวงต่าง ๆ และเขตปกครองพิเศษหรือนครหลวง (รายชื่อแขวงดูได้จากภาคผนวก จ) โดยสถานีวิทยุฯ ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดใหญ่และมีเศรษฐกิจดี เช่น หลวงพระบาง และสะหวันนะเขต (สุวรรณเขต) มักจะผลิตรายการเองมากกว่า สถานีวิทยุฯ ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่เล็กและเศรษฐกิจไม่ค่อยดี สถานีวิทยุฯ กลุ่มหลังนี้จึงมักจะรับสัญญาณรายการจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งชาติลาว และมีรายการที่ผลิตขึ้นเองน้อย (สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งชาติลาว, www, 2552) สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งชาติลาว ได้กำหนดทิศทางการขยายและพัฒนาในช่วงปี พ.ศ. 2549-2553-2563 โดยจะขยายกิจการเพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และกำหนดให้มีการพัฒนาเพื่อให้สัญญาณวิทยุฯ สามารถครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ รวมทั้งปรับการกระจายเสียงเป็นดิจิทัลทั้งหมด เป็นต้น (สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งชาติลาว, 2548: 19-20)

ผู้วิจัยได้ฟังรายการวิทยุ ของ สปป.ลาว ในขณะที่อยู่ในพื้นที่วิจัย พบว่า สถานีวิทยุ เอฟ.เอ็ม. 97.25 ช่วงหนึ่งของสถานี (เวลาประมาณ 21.00 น.) นำเสนอรายการเพลง ด้วยนักร้องวิทยุ วิทยุ หลิง เพลงที่เปิดเป็นเพลงสตริงของ สปป.ลาว นอกจากนี้มีการพูดและเปิดสปอตโฆษณา สินค้าและบริการในรายการ สินค้าและบริการต่าง ๆ เช่น ร้านนวดแผนโบราณ ร้านอาหาร และศูนย์ สอนภาษาต่างประเทศ (อังกฤษและญี่ปุ่น) สปอตโฆษณาในรายการ อาทิ สปอตโฆษณา Tigo⁶ ด้วย เนื้อร้องและทำนองเพลงเร่พ ในรายการเปิดโอกาสให้ผู้ฟังโทรศัพท์เข้าร่วมรายการโดยออกอากาศ (open line) โดยให้ผู้ฟังบอกสโลแกนของรายการและเตือนให้พูดอย่างสุภาพ อีกสถานีหนึ่งคือ เอ.เอ็ม. 1080 (ช่วงเวลาประมาณ 22.00 น.) เป็นช่วงรายการภาษาจีนในชีวิตประจำวัน ที่นำเสนอโดย นักร้องวิทยุ หลิงและชายพูดถึงวัฒนธรรมจีน เทศกาลตรุษจีน สอนภาษาจีน ในตอนนี้ เสนอการสนทนาเกี่ยวกับการตัดผมและย้อมสีผม โดยมีการเปิดเพลงม้งลาวและเปิดเพลงจีน (ส่งท้ายรายการ)

จากแผ่นพับ 45 ปี การก่อตั้งสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งชาติลาว 13/8/1960-13/8/2005 ระบุว่า สถานีวิทยุ เอฟ.เอ็ม. 97.25 มีรายการที่นำเสนอภาษาต่างประเทศ เช่น จีน เวียดนาม ฝรั่งเศส อังกฤษ ฯลฯ รวมทั้งข่าวประกาศและเพลง ฯลฯ สถานีวิทยุ เอฟ.เอ็ม. 103.7 นำเสนอรายการต่าง ๆ เช่น รายการข่าว รายการเพลง รายการเกี่ยวกับวัฒนธรรม รายการร่วมใจป้องกันความสงบสุข รายการเพื่อความปลอดภัยในชีวิต รายการคุณธรรมประจำใจ รายการวันเสาร์และอาทิตย์สำหรับเด็ก และรายการสำหรับวัยรุ่น ฯลฯ

ผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นคนไทยท่านหนึ่งกล่าวว่า จังหวัดหนองคายเคยใช้งบประมาณในการซื้อ เวลาเปิดสปอตที่วิทยุ สปป.ลาว เพื่อประชาสัมพันธ์เชิญชวนเที่ยวงานที่จัดขึ้นโดยจังหวัด อาทิ งานสงกรานต์ โดยว่าจ้างให้ทาง สปป.ลาว ผลิตสปอตตามเนื้อหาที่ทางฝ่ายไทยเขียนขึ้น

4.3 บทบาทปัจจุบันของวิทยุฯ ตามแนวชายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว

วิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดน จังหวัดหนองคายทั้งวิทยุฯ หลักและวิทยุชุมชนในปัจจุบันมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาวในด้านต่าง ๆ ได้แก่

- 1) บทบาทในการเชื่อมสัมพันธ์ด้วยความบันเทิงผ่านเสียงเพลง รายการส่วนใหญ่ที่นำเสนอเป็นรายการเพลง บางรายการเปิดทั้งเพลงไทยและเพลง สปป.ลาว หลาย

⁶ บริษัทผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์มือถือ ชื่อบริษัท Millicom Lao ซึ่งเป็นบริษัทร่วมลงทุนระหว่าง Millicom International Cellular และรัฐบาล สปป.ลาว (ข้อมูลจาก <http://www.tigolao.com>)

รายการมีการเปิดให้ผู้ฟังโทรศัพท์เข้าร่วมในรายการเพื่อขอเพลง คนฟังรายการ โดยเฉพาะคน สปป.ลาว โทรศัพท์เข้าร่วมรายการเพื่อขอเพลงผ่านทางรายการของ สถานี โดยมีการพูดคุยระหว่างนักร้องรายการและผู้ที่โทรศัพท์เข้ารายการทั้งในรูปแบบ “หน้าไมค์” กล่าวคือ พูดคุยกันออกอากาศให้ผู้ฟังอื่นได้ยิน และ “หลังไมค์” อันเป็นการพูดคุยกันเป็นการเฉพาะโดยมิได้ออกอากาศการสนทนาพูดคุยนั้น ๆ ในการ โทรศัพท์เข้าไปยังรายการดังกล่าว ผู้ฟังที่โทรศัพท์ส่วนหนึ่งขอเพลงและมอบเพลงที่ ขอให้เพื่อน พี่น้อง ฯลฯ และนักร้องรายการ โดยผู้ฟัง สปป.ลาว ก็จะขอเพลงให้คน สปป.ลาว และหรือคนไทย มีคน สปป.ลาว บางคนทำงานที่ไทย โทรศัพท์เข้ารายการ เพื่อขอเพลงฝากกลับบ้านที่ สปป.ลาว โดยให้เหตุผลที่ไม่โทรศัพท์ไปหาพ่อและแม่ โดยตรงกับนักร้องรายการวิทยุฯ ว่า ต้องการให้คนในหมู่บ้าน โดยเฉพาะคนข้างบ้านรู้ว่าเขาคิดถึงพ่อแม่

ในขณะที่วิทยุฯ ตามแนวชายแดนมีบทบาทให้ความบันเทิงและเชื่อมสัมพันธ์ ด้วยเสียงเพลง โดยมีผู้ฟังทั้ง 2 ฝ่ายมีส่วนร่วมในการให้ความบันเทิงแก่กันและกัน กล่าวคือ เลือกขอเพลงที่ชอบหรือถูกใจให้กันและกัน แม้จะเป็นจุดเล็ก ๆ แต่เป็น จุดสำคัญจุดหนึ่งที่เชื่อมใจกันและกัน ด้วยความประสงค์อยากให้ได้ฟังความ เพลิดเพลินและมีความสุขจากการได้ฟังเพลงที่ชอบ ด้านนักร้องรายการวิทยุฯ ที่จัดเพลง ตามคำขอถือว่าได้ทำหน้าที่ในการเชื่อม โยงความสัมพันธ์ด้านจิตใจและความรู้สึกที่ดี ต่อกัน เพื่อเสริมบทบาทในการเชื่อมสัมพันธ์ด้วยความบันเทิงผ่านเสียงเพลง สถานี วิทยุฯ บางแห่งและ นักร้องรายการ วิทยุฯ บางคนมีหมายเลขโทรศัพท์ของทั้งไทยและ สปป.ลาว เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ฟังทั้งไทยและ สปป.ลาว โทรศัพท์เข้าร่วม รายการได้อย่างประหยัด (ผู้ฟัง สปป.ลาว โทรศัพท์มายังไทยผ่านหมายเลขของ สปป. ลาว เองจะถูกรับการโทรศัพท์เข้าหมายเลขของไทย) นักร้องรายการผู้เป็นตัวแทนนำ เพลงเพื่อสานสัมพันธ์เป็นที่นิยมของผู้ฟัง สปป.ลาว ซึ่งมีผู้ฟัง สปป.ลาว จำนวนหนึ่ง ข้ามมาคุยตัวนักร้องรายการ พร้อมกับนำของมาฝาก

- 2) บทบาทการโฆษณาสินค้าและบริการทั้งฝั่งไทยและลาว เป็นการเผยแพร่ข้อความ โฆษณาเพื่อจำหน่ายสินค้าและให้บริการของธุรกิจให้บริการต่าง ๆ ทั้งสินค้าและบริการที่อยู่ฝั่งไทยและฝั่ง สปป.ลาว สินค้าและบริการฝั่งไทย เช่น ห้างสรรพสินค้าและ ร้านค้าในจังหวัด ยาสุมไพรเพื่อสุขภาพ แป้งหอม (บางยี่ห้อขายเฉพาะใน สปป.ลาว ไม่มีขายในประเทศไทย) โรงเรียนเสริมสวย ฯลฯ สินค้าฝั่งลาว เช่น นิตยสารของ สปป. ลาว ร้านอาหารและร้านสะดวกซื้อ ร้านเคาะพันสี ร้านจำหน่ายเครื่องเสียง ร้านจำหน่ายสแตนเลสและรั้วอัลลอย ฯลฯ รวมทั้งซีดีผลงานเพลงของศิลปิน สปป.ลาว (ที่ผลิตโดยบริษัทร่วมทุนไทย และสปป.ลาว)

ทั้งนี้การโฆษณาสินค้าและบริการดังกล่าว อยู่ในรูปแบบของสปอตโฆษณา ซึ่งใช้ทั้งภาษาไทย ภาษาลาว และผสมผสานทั้ง 2 ภาษา และอยู่ในลักษณะของการพูดในรายการโดยนักจัดรายการวิทยุฯ และการสัมภาษณ์ อาทิ การสัมภาษณ์ศิลปินนักร้องเจ้าของผลงานเพลงทั้งไทยและ สปป.ลาว

- 3) บทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ผ่านวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น 2 ฝั่งโขง วิทยุฯ ตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคายได้นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิตของท้องถิ่น พิธีกรรมและความเชื่อต่าง ๆ ฯลฯ ของทั้ง 2 ฝั่ง อันเป็นการถ่ายทอดและสืบสานวัฒนธรรมอันดีงาม 2 ฝั่งโขง อาทิ ประเพณีแข่งเรือไทย-ลาว (เช่น ที่อำเภอปากคาด และอำเภอบึงกาฬ)
- 4) บทบาทในการเป็นช่องทางส่งข่าวสาร ทั้งข่าวสารที่เกี่ยวกับเทศกาลงานบุญ งานบวช งานศพ แจ้งของหาย บอกกล่าวปัญหาการทำงาน และสอบถามหรือแจ้ง “สารทุกข์สุกดิบ” โดยผู้ฟังทั้งไทยและ สปป.ลาว โทรศัพท์มายังรายการหรือสถานี หรือฝากข่าวที่เขียนขึ้นส่งถึงนักจัดรายการวิทยุฯ เพื่อส่งข่าวงานบุญต่าง ๆ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้คนไปร่วมหรือช่วยงานบุญนั้น ๆ รวมทั้งการบอกกล่าวกิจกรรมงานต่าง ๆ เพื่อให้คนไปเที่ยวงาน ตลอดจนการสอบถามความเป็นอยู่ของกันและกัน เช่น การฝากถามสารทุกข์สุกดิบจากคน สปป.ลาว ถึงพี่น้องฝั่งไทย และการถามความเป็นอยู่จากคน สปป.ลาว ถึงนักจัดรายการวิทยุฯ หรือแจ้งสารทุกข์สุกดิบของคน สปป.ลาว ที่มาทำงานฝั่งไทยไป ยังญาติอยู่ สปป.ลาว เป็นต้น
- 5) บทบาทในการให้ข่าวสารความรู้ อันเป็นบทบาทที่สถานีวิทยุฯ นำเสนอข่าวสารด้านต่าง ๆ ทั้งไทยและต่างประเทศ เช่น ข่าวการเมือง เศรษฐกิจ สังคม พยากรณ์อากาศ ตลอดจนเนื้อหาความรู้ด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ทางการเกษตร การดูแลสุขภาพร่างกาย บทลงโทษของการเข้าเมืองผิดกฎหมาย การห้ามนำเข้าสัตว์ป่าและกล้วยไม้เข้ามาไทย ข้อควรรู้สำหรับคนต่างด้าว ฯลฯ รวมทั้งข่าวสารการจัดกิจกรรมร่วมกันของไทยและ สปป.ลาว เป็นต้น
- 6) บทบาทในการเผยแพร่พุทธศาสนา สถานีวิทยุฯ บางแห่งออกอากาศเนื้อหาเกี่ยวกับธรรมของพระพุทธเจ้า อันเป็นการเผยแพร่พุทธศาสนาแก่ผู้ฟังรายการ ซึ่งพบมากในสถานีวิทยุชุมชนที่ดำเนินการโดยวัด อันเป็นการเชื่อมโยงจิตใจของชาวพุทธทั้ง 2 ฝั่งโขง
- 7) บทบาทในการให้ความรู้ความเข้าใจในภาษาไทย อันทำให้ทั้งคนไทยและโดยเฉพาะคน สปป.ลาว รู้และเข้าใจหรืออย่างน้อยคุ้นเคยกับภาษากลางและภาษาอีสานผ่านการพูดของนักจัดรายการวิทยุฯ และเนื้อร้องของเพลงสตริง ลูกทุ่ง และหมอลำ ในส่วนของภาษาอีสานนั้นยังกล่าวได้ว่าวิทยุฯ ตามแนวชายแดนมีบทบาทในการอนุรักษ์ภาษาถิ่นด้วย กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว บางคนกล่าวว่า ตนเองได้รู้จักและเข้าใจ

ภาษาไทยมากขึ้น รวมทั้งคำศัพท์ใหม่ ๆ โดยการฟังรายการทางวิทยุฯ และใช้ภาษาไทยสื่อสารกับคนไทยได้อย่างเข้าใจกัน

4.4 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ประสบการณ์เกี่ยวกับการเดินทางไป สปป.ลาว พฤติกรรมการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ ประสบการณ์เกี่ยวกับการเดินทางไป สปป.ลาว พฤติกรรมการเปิดรับฟังวิทยุฯ และโทรทัศน์ของ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ รายละเอียด ดังนี้

4.4.1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 118 คน และเพศหญิง จำนวน 28 คน ผู้ดำเนินการวิทยุฯ มีอาชีพเป็นข้าราชการในท้องถิ่น เช่น ตำรวจ ทหาร ครู เจ้าหน้าที่ เกษตร อบต. ปลัด อบต. ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ค้าขาย รับจ้าง เกษตรกร ผู้เกษียณอายุราชการ และทำงานในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในท้องถิ่น รวมทั้งเป็นพระ เป็นต้น นักจัดรายการวิทยุฯ บางคนขายประกัน (บอกว่ามีลูกค้าเป็นคน สปป.ลาว) บางคนยังทำหน้าที่รับส่งเงินจากคน สปป.ลาว ที่ทำงานในไทยไปยังพ่อแม่ที่อยู่ สปป.ลาว ด้วยวิธีการให้คน สปป.ลาวที่อยู่ฝั่งไทย โอนเงินเข้ายังบัญชี ธกส. ของตน และเมื่อเงินเข้าก็ใช้รายการวิทยุฯ ในการประกาศให้พ่อแม่ของคนฝากเงินมารับเงิน

4.4.2 ประสบการณ์เกี่ยวกับการเดินทางไป สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯมีทั้งคนที่เคยไปและไม่เคยไป สปป.ลาว สำหรับกลุ่มคนที่เคยไป ยังมีทั้งคนที่เดินทางไป สปป.ลาวบ่อยครั้ง และคนที่เคยไป 2-3 ครั้ง

4.4.3 พฤติกรรมการเปิดรับฟังวิทยุฯ และโทรทัศน์ของ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ

ผู้ดำเนินการวิทยุฯ ส่วนน้อยที่เปิดรับฟังวิทยุฯ และโทรทัศน์ของ สปป.ลาว ในส่วนที่เปิดรับสื่อแพร่ภาพและกระจายเสียงของ สปป.ลาว ให้เหตุผลว่า ติดตามฟังเพื่อจะรับรู้ข่าวสารของ สปป.ลาว

4.4.4 ทักษะคิดด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ

ผู้ดำเนินการวิทยุฯ ส่วนใหญ่เห็นว่า วิทยุฯ ควรเป็นสื่อสร้างสรรค์แต่สิ่งดี ๆ โดยบางคนกล่าวโดยสรุปการสัมภาษณ์ว่า ไม่ว่าจะบทบาทใด ๆ หากเป็นบทบาทที่ดีหรือมีประโยชน์ เป็นบทบาทที่วิทยุฯ ฟังกระทำ แต่เมื่อพูดถึง สปป.ลาว ผู้ดำเนินการวิทยุฯ บางส่วนมีทัศนคติที่เป็นลบ

ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ผู้ดำเนินการวิทยุฯ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการสัมพันธ์ไทย-ลาว ดีถึงดีมาก บางคนระบุว่า ความสัมพันธ์อยู่ในระดับกลาง ทั้งนี้ผู้ดำเนินการวิทยุฯ พูดถึงการข้ามไปมาหาสู่กันที่ต่อเนื่อง การเปิดรับฟังวิทยุฯ ของคน สปป.ลาว รวมทั้งการข้ามมาของคน สปป.ลาว ในช่วงบุญประเพณีต่าง ๆ เช่น สงกรานต์ งานกราบนมัสการหลวงพ่อใสที่หนองคาย ฯลฯ ในส่วนของระดับความสัมพันธ์ไทย-ลาวที่ดีหรือไม่ดีนั้น กลุ่มตัวอย่างฯ กล่าวว่าสามารถพิจารณาได้จากตัวชี้วัดต่าง ๆ ดังนี้

- 1) ระดับความถี่การไปมาหาสู่กันระหว่างคนของ 2 ประเทศ ซึ่งเป็นการเดินทางข้ามไปมาเพื่อพบปะ เยี่ยมเยือนระหว่างคนไทยและคน สปป.ลาว ทั้งระดับความสัมพันธ์แบบญาติพี่น้อง แฟนหรือเพื่อน ฯลฯ ช่องทางการไปมาหาสู่กัน เช่น การข้ามอย่างถูกต้องผ่านจุดผ่านแดนและจุดผ่อนปรน และการข้ามอย่างไม่ถูกต้อง กล่าวคือ การลักลอบข้ามฝั่งตามแนวฝั่ง การข้ามฝั่งด้วยการใช้สะพานมิตรภาพไทยลาวจะใช้รถยนต์หรือรถโดยสารข้ามฝั่ง การข้ามฝั่งอีกวิธีหนึ่งคือ การใช้เรือตามท่าเทียบเรือของจุดผ่านแดนหรือจุดผ่อนปรนต่าง ๆ
- 2) ระดับความไว้วางใจต่อกันระหว่างคนของ 2 ประเทศ อันเป็นความไว้วางใจในระดับผู้นำ(ทั้งระดับชาติและท้องถิ่น) และเจ้าหน้าที่ของทั้ง 2 ประเทศในความตกลง ความร่วมมือ ฯลฯ
- 3) ปริมาณการค้าขายระหว่างกัน อันหมายถึง ปริมาณการซื้อและจำหน่ายสินค้าและบริการระหว่างกันของคนทั้ง 2 ประเทศ ทั้งการนำเข้าและส่งออก รวมทั้งการร่วมทำธุรกิจระหว่างคนไทยและ สปป.ลาว

- 4) ปริมาณการท่องเที่ยวระหว่างกัน ซึ่งเป็นการเดินทางของคนไทยและ สปป.ลาว เพื่อการท่องเที่ยว มิใช่เฉพาะคนไทยเท่านั้นที่เข้าไปท่องเที่ยวสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติหรือสถานที่ที่สำคัญหรือเพื่อนมัสการสิ่งศักดิ์สิทธิ์ใน สปป.ลาว แต่มีคนไทย สปป.ลาว เข้ามาเที่ยวในประเทศไทย และไม่เฉพาะในเขตหนองคาย คน สปป.ลาว บางคนเดินทางไปท่องเที่ยวยังจังหวัดเชียงใหม่ และกรุงเทพฯ ฯลฯ
- 5) ปริมาณความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น งานแข่งเรือและงานบุญประเพณีต่าง ๆ ทั้งการร่วมกันจัดระหว่าง 2 ฝ่าย การร่วมแข่งขัน การร่วมชมและเชียร์ และการร่วมทำบุญด้วยการบริจาคทรัพย์ สิ่งของ ฯลฯ
- 6) ปริมาณความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยและ สปป.ลาว เช่น การเปิดเส้นทางรถไฟความร่วมมือด้านพลังงานไฟฟ้า เป็นต้น
- 7) ระดับของการเปิดรับสื่อ อันสะท้อนจากการที่คนไทยและ สปป.ลาว เปิดรับสื่อทั้งวิทยุ โทรทัศน์ นิตยสารและหนังสือพิมพ์ ฯลฯ ของกันละกัน

4.5 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการเปิดรับฟังวิทยุฯ ตามแนวชายแดนและทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการเปิดรับฟังวิทยุฯ ตามแนวชายแดนและทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว มีรายละเอียด ดังนี้

4.5.1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

ลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จำนวน 400 คน จำแนกตาม เพศ อายุ และอาชีพ ได้ดังต่อไปนี้

จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยสามารถจำแนกตามเพศได้ดังนี้

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หญิง	206	51.50
ชาย	194	48.50
รวม	400	100

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามเพศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (จำนวน 400 คน) จำแนกตามเพศ พบว่า เพศชายมากกว่าเพศหญิง คือ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 51.50 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 48.50

จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยสามารถจำแนกตามอายุได้ดังนี้

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
35-44 ปี	112	28.00
45-54 ปี	98	24.50
25-34 ปี	69	17.25
55-64 ปี	57	14.25
18-24 ปี	46	11.50
65 ปีขึ้นไป	18	4.50
รวม	400	100

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามอายุ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (จำนวน 400 คน) จำแนกตามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยมีช่วงอายุ 35-44 ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.00 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 45-54 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.50 ช่วงอายุ 25-34 ปี คิดเป็น

ร้อยละ 17.25 ช่วงอายุ 55-64 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.25 ช่วงอายุ 18-24 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.50 และช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 4.50 ตามลำดับ

จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยสามารถจำแนกตามอาชีพ ได้ดังนี้

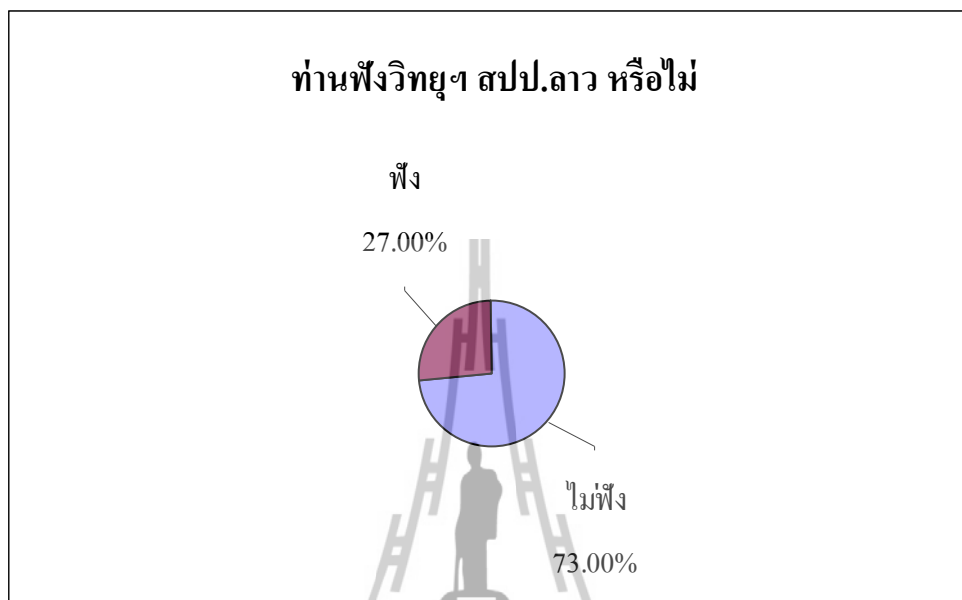
อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	156	39.00
เกษตรกร	116	29.00
ลูกจ้าง	34	8.50
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	32	8.00
แม่บ้าน	21	5.25
นักศึกษา	16	4.00
นักเรียน	14	3.50
บริษัทเอกชน	11	2.75
รวม	400	100

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามอาชีพ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (จำนวน 400 คน) จำแนกตามอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยโดยส่วนใหญ่แล้วประกอบอาชีพ ธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.00 รองลงมา คือ เป็นเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 29.00 ลูกจ้าง คิดเป็นร้อยละ 8.50 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 8.00 แม่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 5.25 นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 4.00 นักเรียน คิดเป็นร้อยละ 3.50 และทำงานในบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 2.75 ตามลำดับ

4.5.2 พฤติกรรมการเปิดรับฟังวิทยุฯ ตามแนวชายแดน และทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

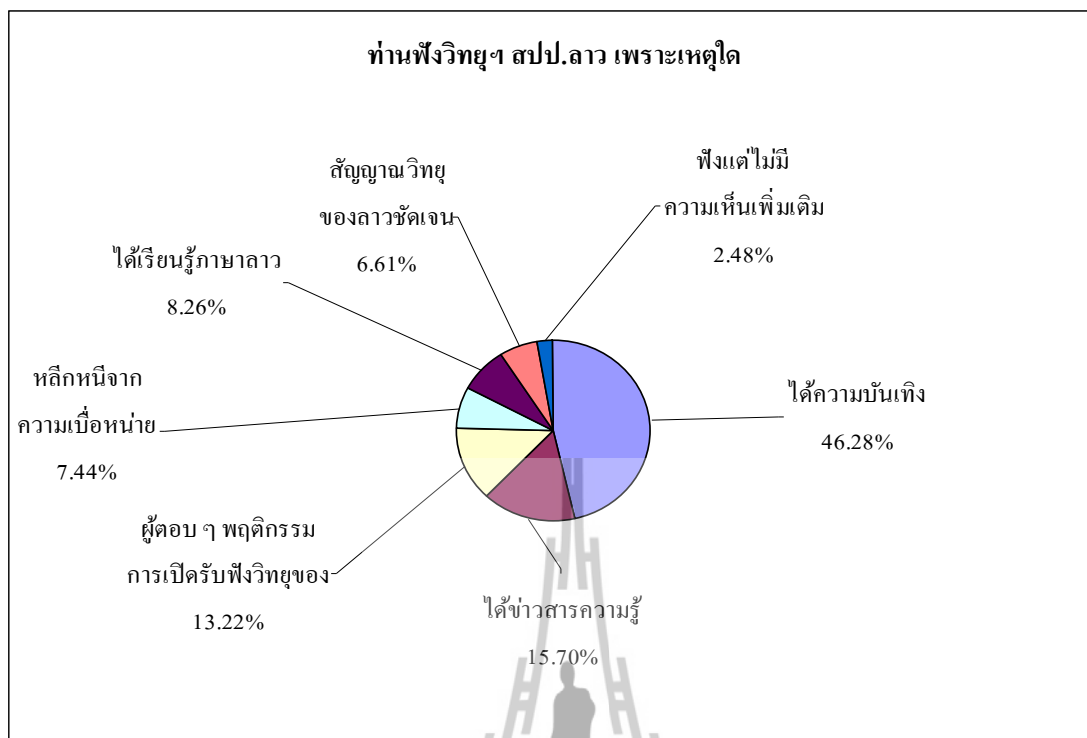
1) ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว หรือไม่

แผนภูมิที่ 1 แสดงการรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

จากแผนภูมิชี้ให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว จำนวน 292 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 73.00 และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว จำนวน 108 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00

2) ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว เพราะเหตุใด

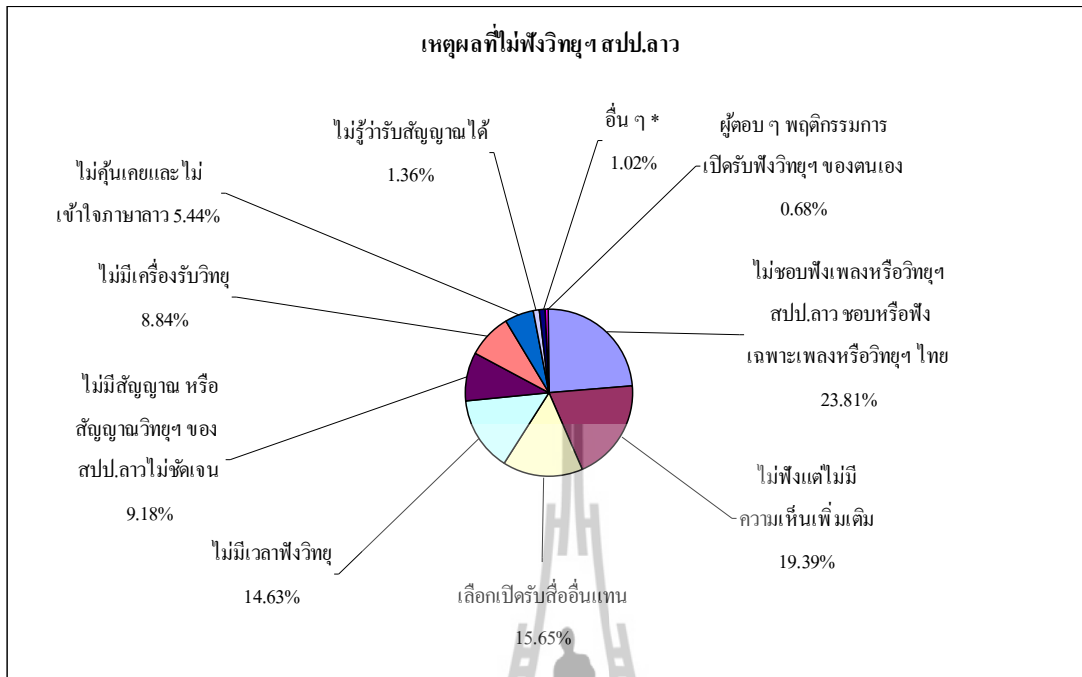

แผนภูมิที่ 2 แสดงเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

จากแผนภูมิแสดงเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำนวน 108 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00 เรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ได้ความบันเทิง จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 46.28
- 2) ได้ข่าวสารความรู้ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 15.70
- 3) ผู้ตอบ ๆ พฤติกรรม การเปิดรับฟังวิทยุของตนเอง จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 13.22
- 4) ได้เรียนรู้ภาษาลาว จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 8.26
- 5) หลีกเลี่ยงจากความเบื่อหน่าย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 7.44
- 6) สัญญาณวิทยุของลาวชัดเจน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 6.61
- 7) ฟังแต่ไม่มีความเห็นเพิ่มเติม จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.48

3) ไม่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว เพราะเหตุใด

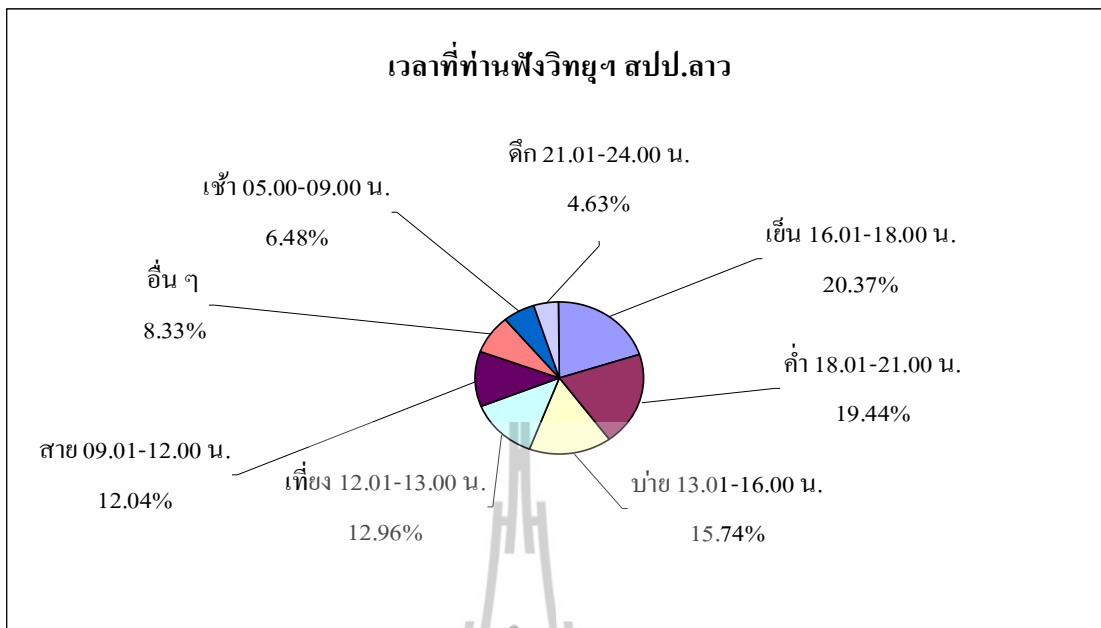

แผนภูมิที่ 3 แสดงเหตุผลที่ไม่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

จากแผนภูมิแสดงเหตุผลที่ไม่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จำนวน 292 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 73.00 นั้น เรียงลำดับดังนี้

- 1) ไม่ชอบฟังเพลงหรือวิทยุฯ สปป.ลาว ชอบหรือฟังเฉพาะเพลงหรือวิทยุฯ ไทย จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 23.81
- 2) ไม่ฟังและไม่มีความเห็นเพิ่มเติม จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 19.39
- 3) เลือกเปิดรับสื่ออื่นแทน เช่น โทรทัศน์ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 15.65
- 4) ไม่มีเวลาฟังวิทยุ จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 14.63
- 5) ไม่มีสัญญาณ หรือสัญญาณวิทยุฯ ของ สปป.ลาว ไม่ชัดเจน จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 9.18
- 6) ไม่มีเครื่องรับวิทยุ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 8.84
- 7) ไม่คุ้นเคยและไม่เข้าใจภาษาลาว จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 5.44
- 8) ไม่รู้ว่ารับสัญญาณได้ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.36
- 9) อื่น ๆ ได้แก่ ไม่ค่อยฟังวิทยุอยู่แล้ว, ไม่ได้สนใจฟัง เพราะคลื่นชุมชนชัดอยู่แล้ว, คิดว่ามันคงเหมือน ๆ กัน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.02
- 10) ผู้ตอบ ๆ พฤติกรรมการเปิดรับฟังวิทยุฯ ของตนเอง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.68

4) เวลาที่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว

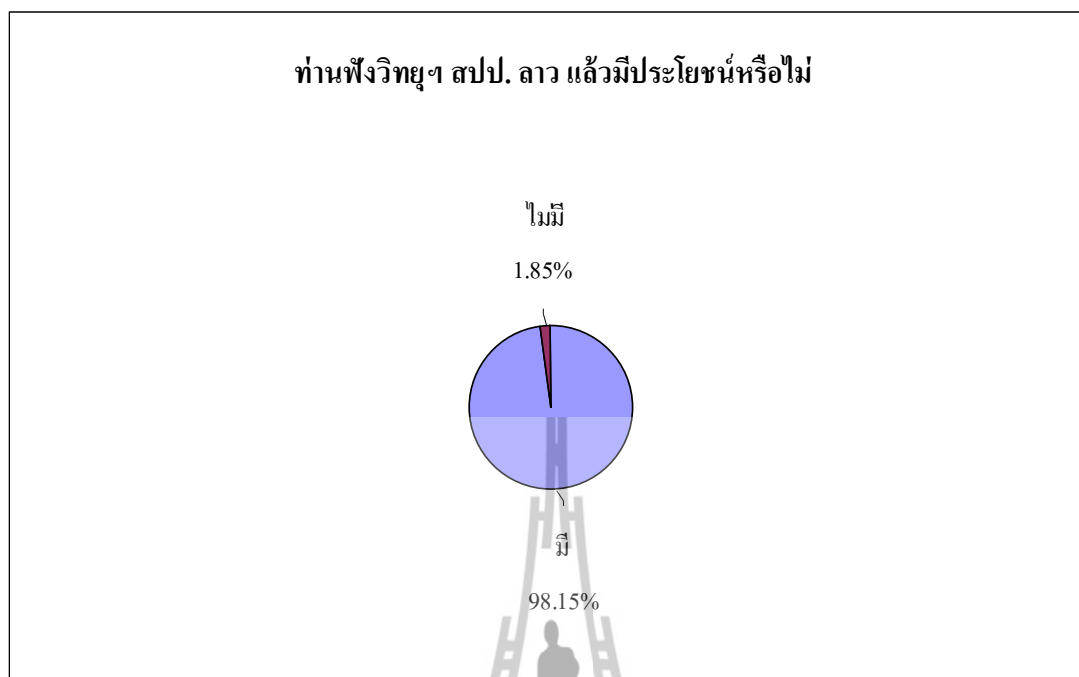

แผนภูมิที่ 4 แสดงช่วงเวลาการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

จากแผนภูมิชี้ให้เห็นเวลาในการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยที่เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว (108 คน จาก 400 คน หรือร้อยละ 27.00) ซึ่งเรียงลำดับได้ ดังนี้

- 1) ช่วงเย็น 16.01- 18.00 น. จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 20.37
- 2) ช่วงค่ำ 18.01-20.00 น. จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 19.44
- 3) ช่วงบ่าย 13.01-16.00 น. จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 15.74
- 4) ช่วงเที่ยง 12.01-13.00 น. จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 12.96
- 5) ช่วงสาย 9.01-12.00 น. จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 12.04
- 6) อื่น ๆ คือ ช่วงเวลาที่แตกต่างกันตามความสะดวก เช่น ฟังตลอด เวลาขับรถ ไม่แน่นอน และยามว่าง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33
- 7) ช่วงเช้า 05.00-09.00 น. จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 6.48
- 8) ช่วงดึก 21.01-24.00 น. จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.63

5) ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์หรือไม่

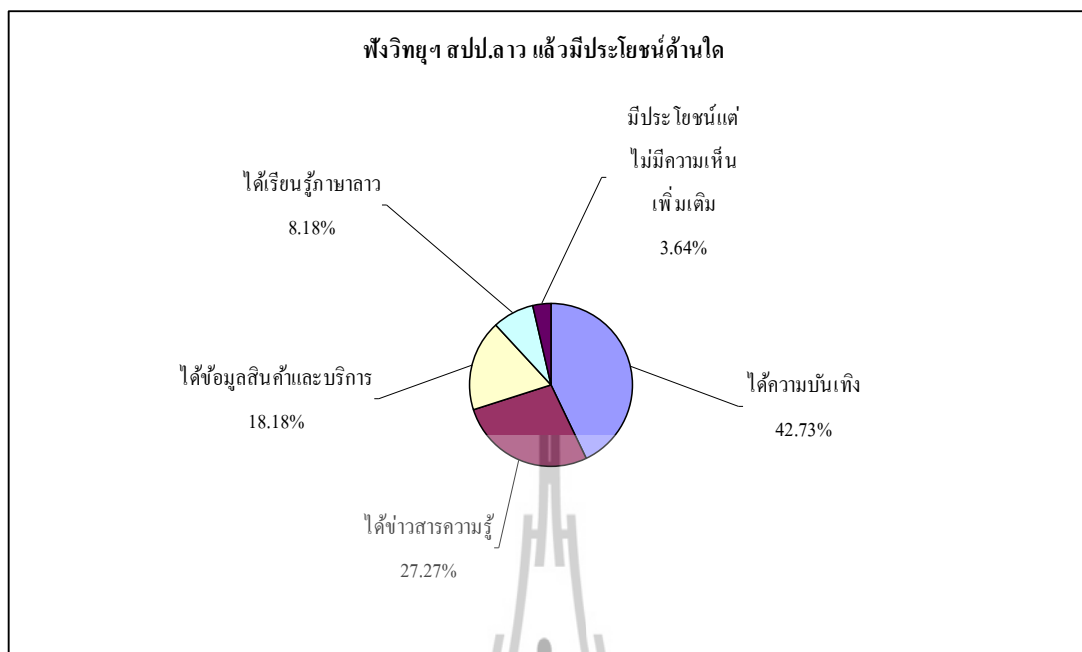

แผนภูมิที่ 5 แสดงการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์หรือไม่
ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

จากแผนภูมิแสดงให้เห็นการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยฟังวิทยุฯ สปป.ลาว (108 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00) โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยส่วนใหญ่คิดว่ามีประโยชน์ จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 98.15 และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.85 มีความเห็นว่าไม่มีประโยชน์จากการรับฟัง

6) ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์ด้านใด *

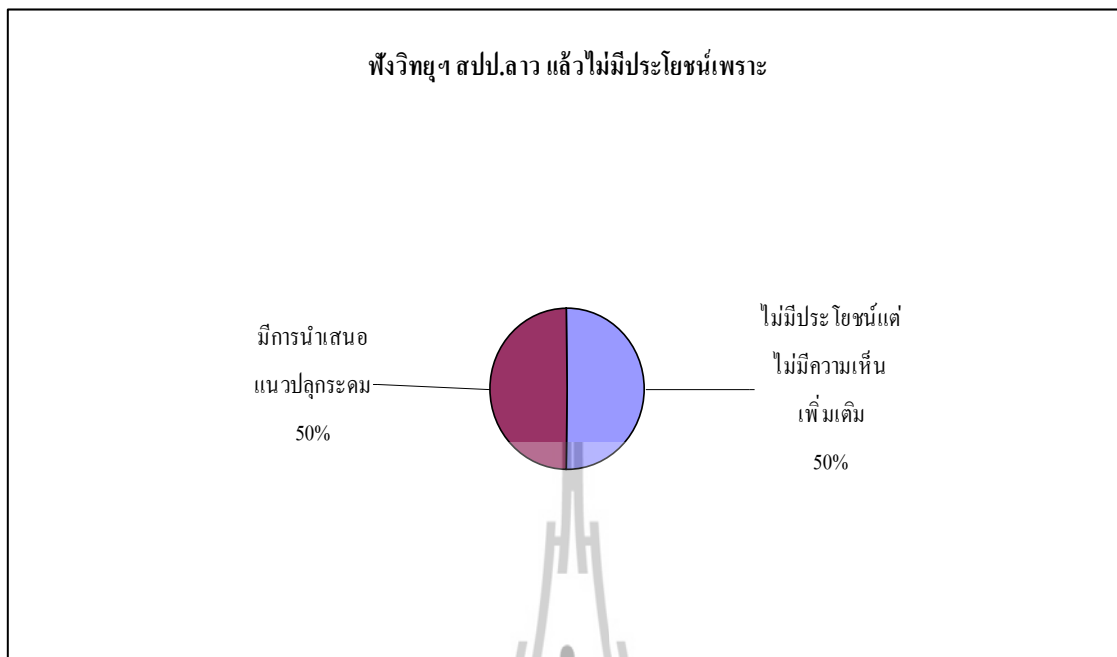
แผนภูมิที่ 6 แสดงเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์

จากแผนภูมิแสดงเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (106 คน จาก 400 คน ตอบ 110 ประเด็น) ในด้านต่าง ๆ เรียงลำดับดังนี้

- 1) ได้ความบันเทิง จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 42.73
- 2) ได้ข่าวสารความรู้ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 27.27
- 3) ได้ข้อมูลสินค้าและบริการ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 18.18
- 4) ได้เรียนรู้ภาษาลาว จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 8.18
- 5) มีประโยชน์แต่ไม่มีความเห็นเพิ่มเติม จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.64

* ผู้ตอบ ๆ ได้มากกว่า 1 ประเด็น

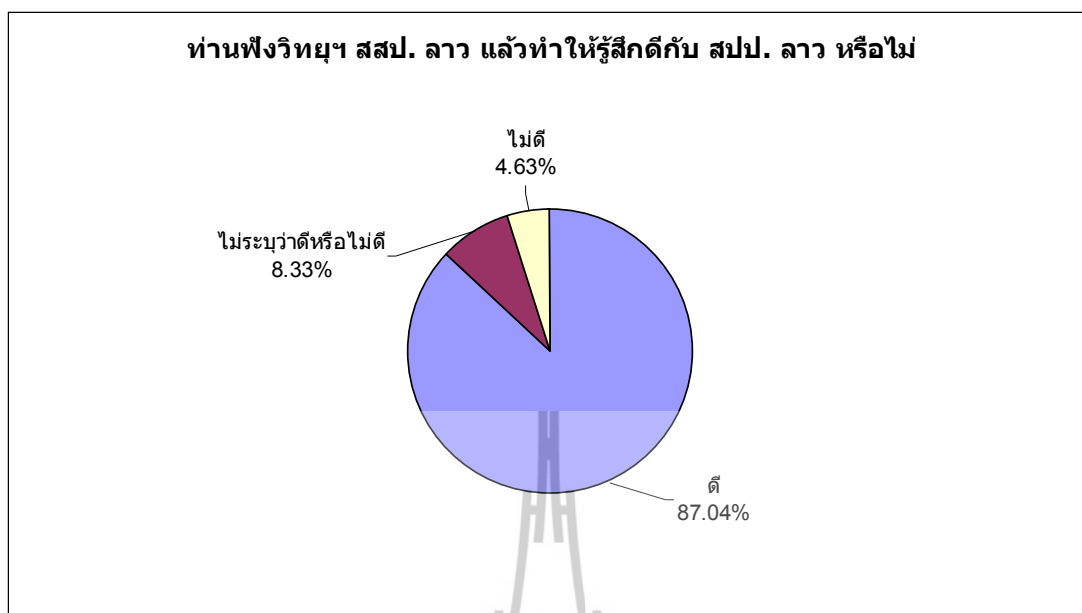
7) ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วไม่มีประโยชน์ เพราะเหตุใด

แผนภูมิที่ 7 แสดงเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วเห็นว่าไม่มีประโยชน์
ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

จากแผนภูมิแสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยคิดว่าฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วไม่มีประโยชน์ (2 คน จาก 400 คน) เพราะมีคำแนะนำแนวปลุกระดม (1 คน) และไม่มีประโยชน์แต่ไม่มีความเห็นเพิ่มเติม (1 คน)

8) ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีกับ สปป.ลาว หรือไม่

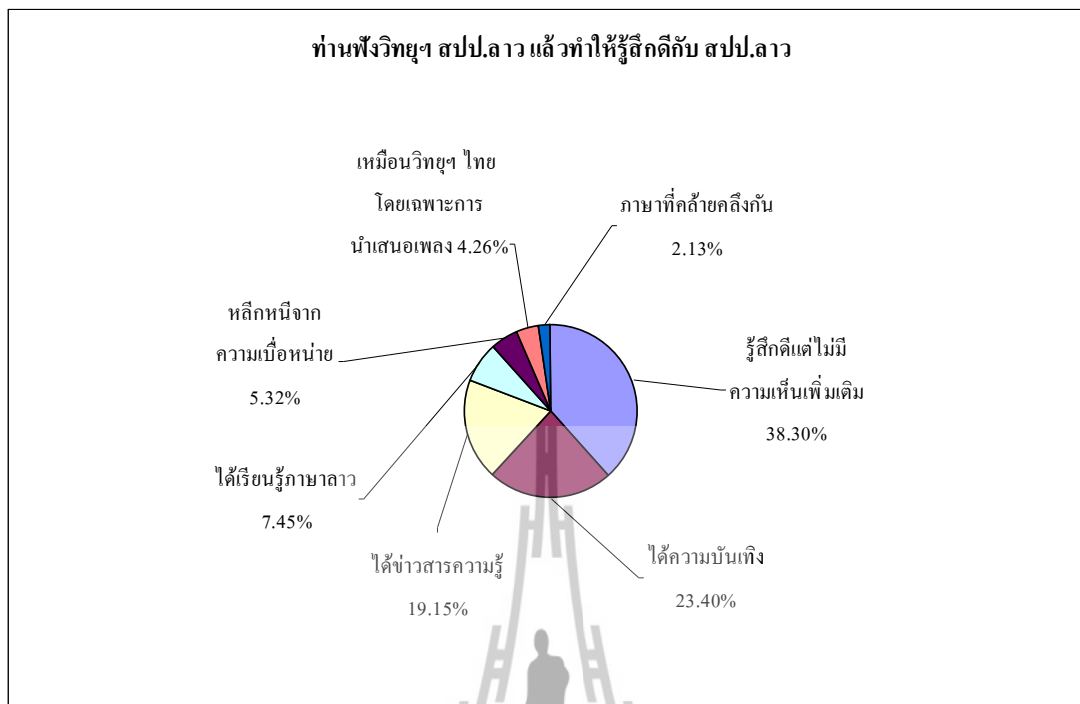

แผนภูมิที่ 8 แสดงทัศนคติจากการที่ได้ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ต่อ สปป.ลาว
ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

จากแผนภูมิดังกล่าวสะท้อนให้เห็นทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจากการที่ได้ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ต่อ สปป.ลาว (108 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00) ดังนี้

- 1) ฟังแล้วทำให้รู้สึกดีกับ สปป.ลาว จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 87.04
- 2) ไม่ระบุทัศนคติหรือไม่ดีกับ สปป.ลาว จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33
- 3) ฟังแล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับ สปป.ลาว จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.63

9) ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีกับ สปป.ลาว เพราะเหตุใด

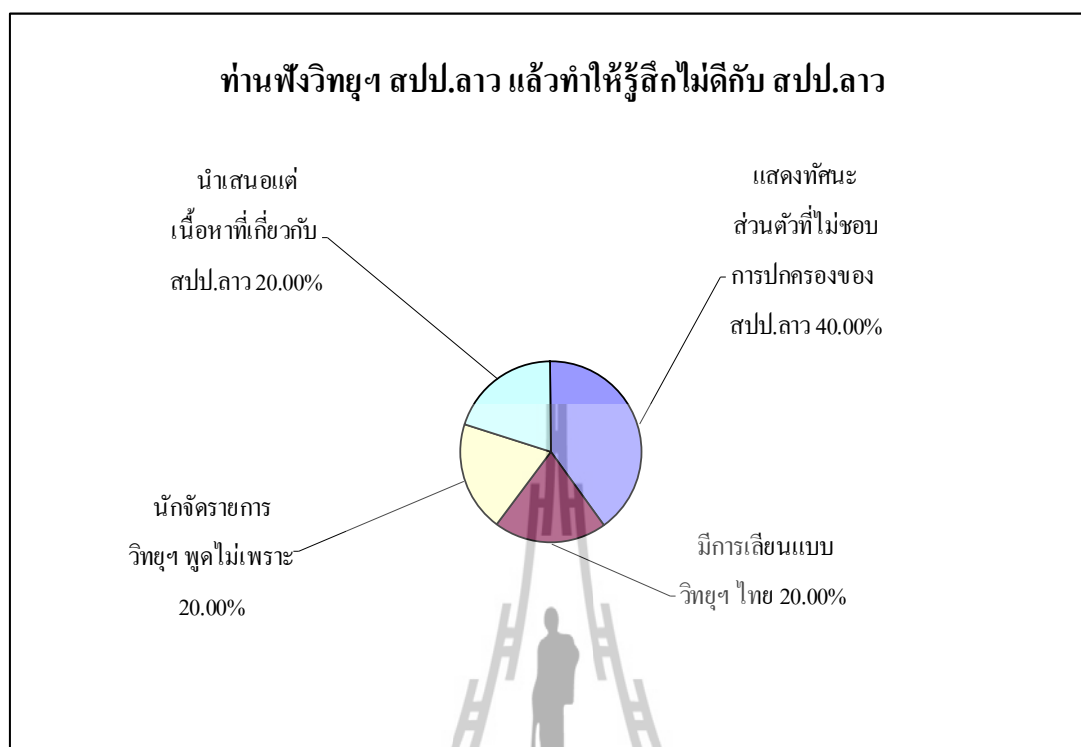

แผนภูมิที่ 9 แสดงเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีกับ สปป.ลาว
ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

จากแผนภูมิแสดงเหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยที่ฟังวิทยุฯ สปป. ลาว แล้วทำให้
รู้สึกดีกับ สปป. ลาว (94 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 23.50) มีดังนี้

- 1) รู้สึบดีแต่ไม่มีความเห็นเพิ่มเติมจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 38.30
- 2) ได้ความบันเทิง จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 23.40
- 3) ได้ข่าวสารความรู้ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 19.15
- 4) ได้เรียนรู้ภาษาลาว จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7.45
- 5) หลีกเลี่ยงจากความเบื่อหน่าย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.32
- 6) เหมือนวิทยุฯ ไทย โดยเฉพาะการนำเสนอเพลง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.26
- 7) ภาษาที่คล้ายคลึงกัน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.13

10) ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับ สปป.ลาว เพราะเหตุใด

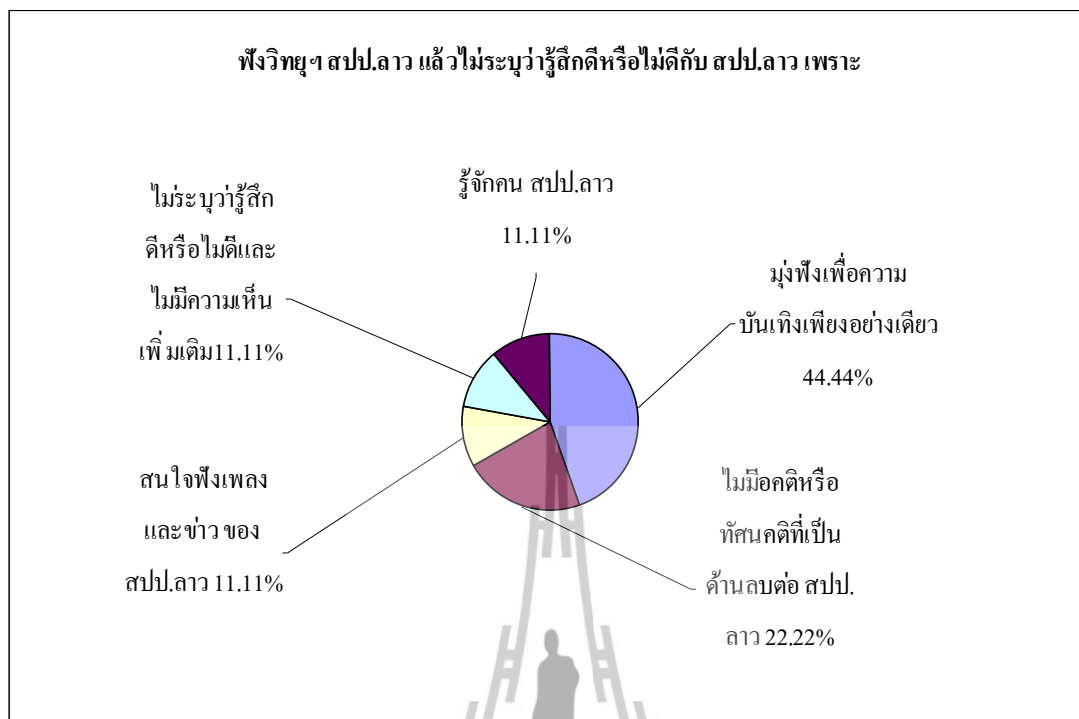

แผนภูมิที่ 10 แสดงเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วรู้สึกไม่ดีกับ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

จากแผนภูมิแสดงเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วรู้สึกไม่ดีกับ สปป.ลาว (5 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25) มีดังนี้

- 1) แสดงทัศนะส่วนตัวที่ไม่ชอบการปกครองของ สปป.ลาว จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00
- 2) มีการเลียนแบบวิทยุฯ ไทย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00
- 3) นักจัดรายการวิทยุฯ พุดไม่เพราะ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00
- 4) นำเสนอแต่เนื้อหาที่เกี่ยวกับ สปป.ลาว จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00

11) ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีกับ สปป.ลาว

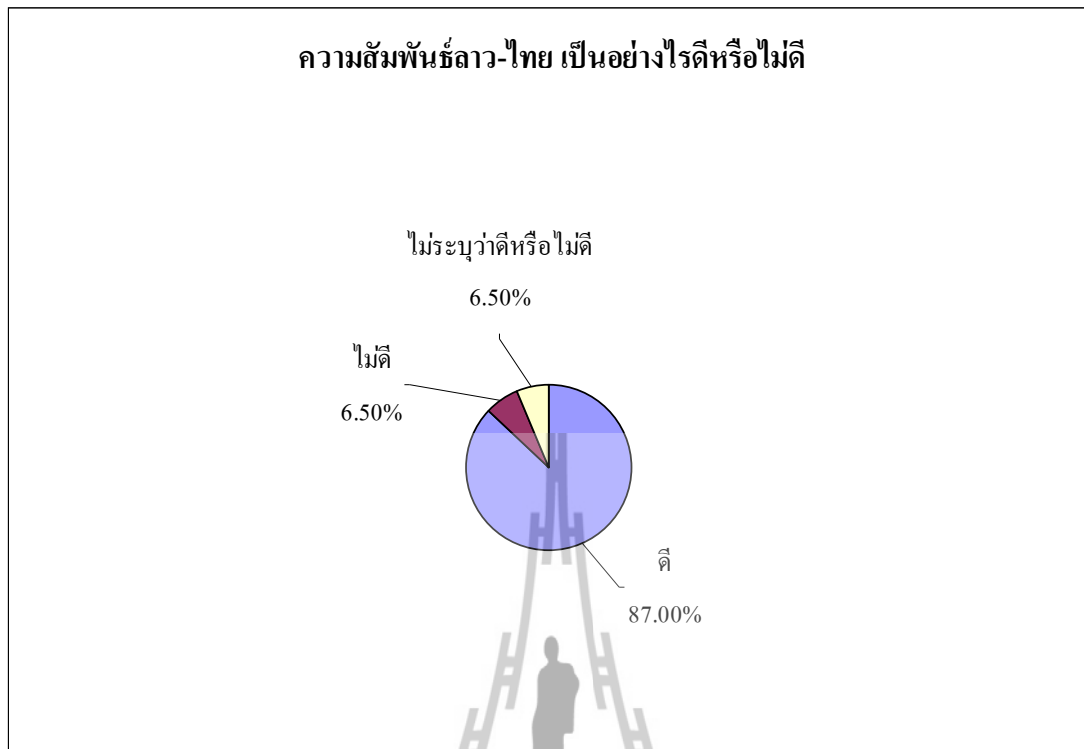

แผนภูมิที่ 11 แสดงเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีกับ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

จากแผนภูมิแสดงเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยที่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีกับ สปป.ลาว (9 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 2.25) มีดังนี้

- 1) มุ่งฟังเพื่อความบันเทิงเพียงอย่างเดียว จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44
- 2) ไม่มีอคติหรือทัศนคติที่เป็นด้านลบต่อ สปป.ลาว จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22
- 3) สนใจฟังเพลงและข่าวของ สปป.ลาว จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11
- 4) ไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีและไม่มีความเห็นเพิ่มเติม จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11
- 5) รู้จักคน สปป.ลาว จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11

12) ความสัมพันธ์ลาว-ไทย เป็นอย่างไร ดีหรือไม่

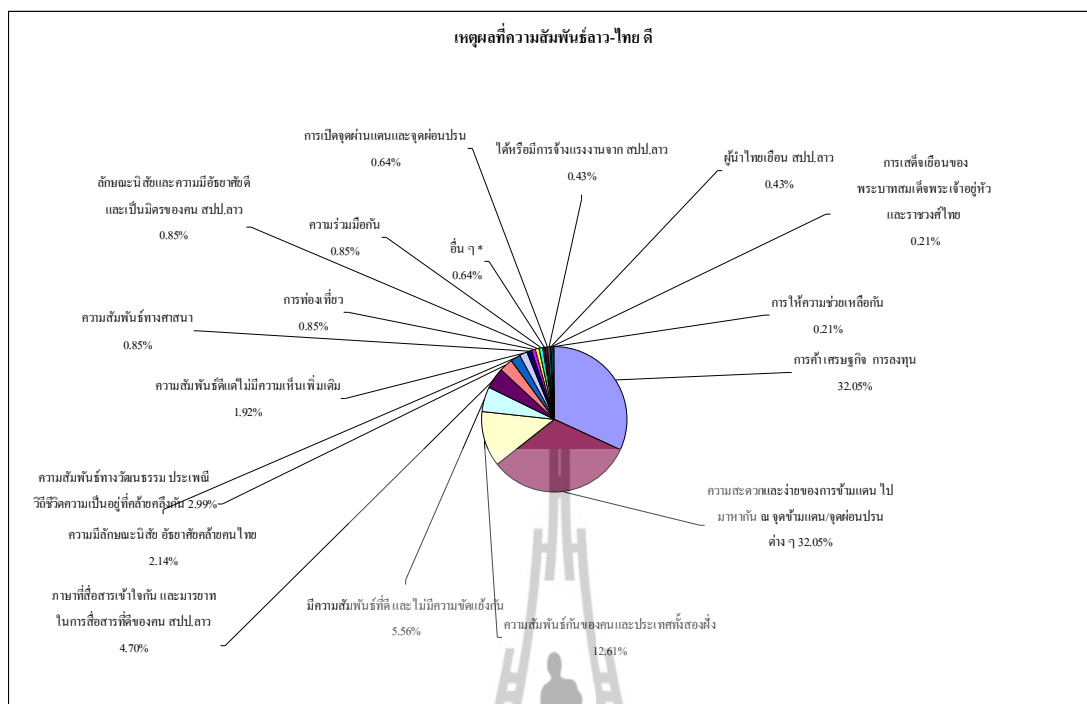

แผนภูมิที่ 12 แสดงทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทย ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

จากแผนภูมิดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ลาว-ไทย ในทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (400 คน) ผลปรากฏดังนี้

- 1) ความสัมพันธ์ สปป.ลาว-ไทยดี จำนวน 348 คน คิดเป็นร้อยละ 87.00
- 2) ความสัมพันธ์ สปป.ลาว-ไทยไม่ดี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50
- 3) ไม่ระบุความสัมพันธ์ว่าดีหรือไม่ดี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50

13) ความสัมพันธ์ลาว-ไทย ดีเพราะเหตุใด

แผนภูมิที่ 13 แสดงเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยที่มีทัศนคติว่า ความสัมพันธ์ลาว-ไทยดี

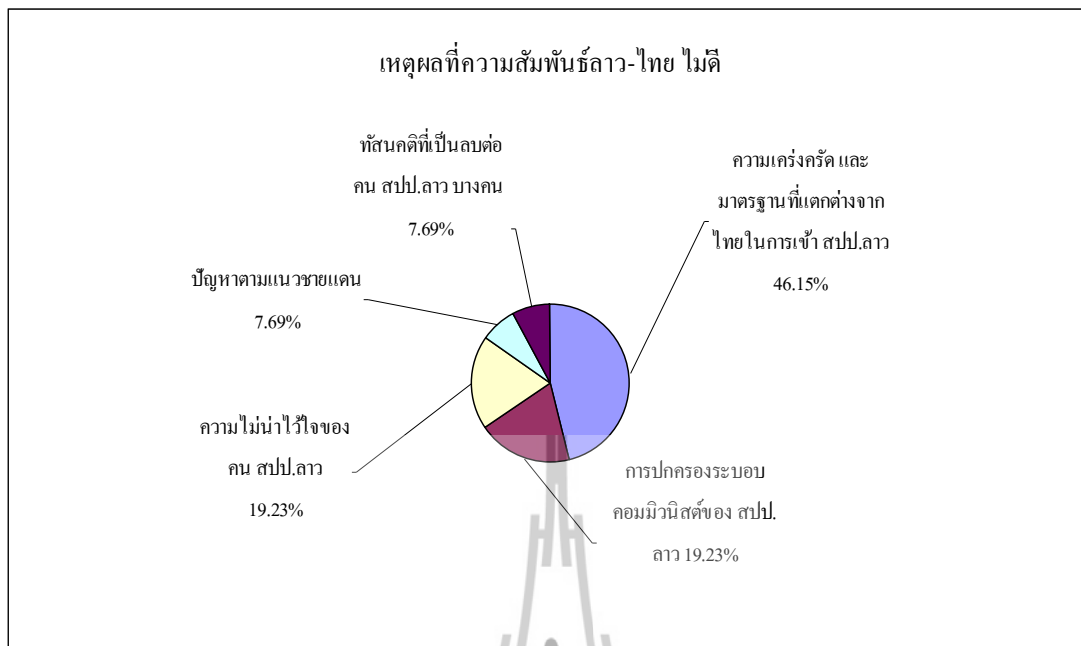
จากแผนภูมิแสดงว่าเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยพึงวิพากษ์ สปป.ลาว แล้วมีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดี (348 คน จาก 400 คน ตอบ 468 ประเด็น) ได้แก่

- 1) การค้า เศรษฐกิจ การลงทุน จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 32.05
- 2) ความสะดวกและง่ายของการข้ามแดน ไปมาหากัน ณ จุดข้ามแดน/จุดผ่อนปรนต่าง ๆ จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 32.05
- 3) ความสัมพันธ์กันของคนและประเทศทั้งสองฝั่ง จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 12.61 ได้แก่ ความสัมพันธ์บ้านพี่เมืองน้อง (จำนวน 21 คน ร้อยละ 35.59) ความสัมพันธ์แบบพี่น้อง (จำนวน 19 คน ร้อยละ 32.20) ความสัมพันธ์แบบเครือญาติ (จำนวน 13 คน ร้อยละ 22.03) และความสัมพันธ์แบบเพื่อนบ้าน (จำนวน 6 คน ร้อยละ 10.17)
- 4) มีความสัมพันธ์ที่ดี และไม่มีความขัดแย้งกัน จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56
- 5) ภาษาที่สื่อสารเข้าใจกัน และมารยาทในการสื่อสารที่ดีของคน สปป.ลาว จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 4.70

- 6) ความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่คล้ายคลึงกัน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 2.99
- 7) ความมีอัธยาศัย ลักษณะนิสัยคล้ายคนไทย จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.14
- 8) ความสัมพันธ์ดีแต่ไม่มีความเห็นเพิ่มเติม จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 1.92
- 9) ความสัมพันธ์ทางศาสนา จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 0.85
- 10) การท่องเที่ยว จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 0.85
- 11) ลักษณะนิสัยและความมีอัธยาศัยดีและเป็นมิตรของคน สปป.ลาว จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 0.85
- 12) ความร่วมมือกัน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 0.85
- 13) อื่น ๆ ได้แก่ ไม่มีอคติกับลาวอยู่แล้ว, วงดนตรีของ สปป.ลาว คือ วง Cell มาเล่นในไทย, และหน้าตาคล้ายกัน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.64
- 14) การเปิดจุดผ่านแดนและจุดผ่อนปรน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.64
- 15) ได้หรือมีการจ้างแรงงานจาก สปป.ลาว จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.43
- 16) ผู้นำไทยเยือน สปป.ลาว จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.43
- 17) การเสด็จเยือนของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และราชวงศ์ไทย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.21
- 18) การให้การช่วยเหลือกัน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.21

14) ความสัมพันธ์ลาว-ไทย ไม่ดีเพราะเหตุใด

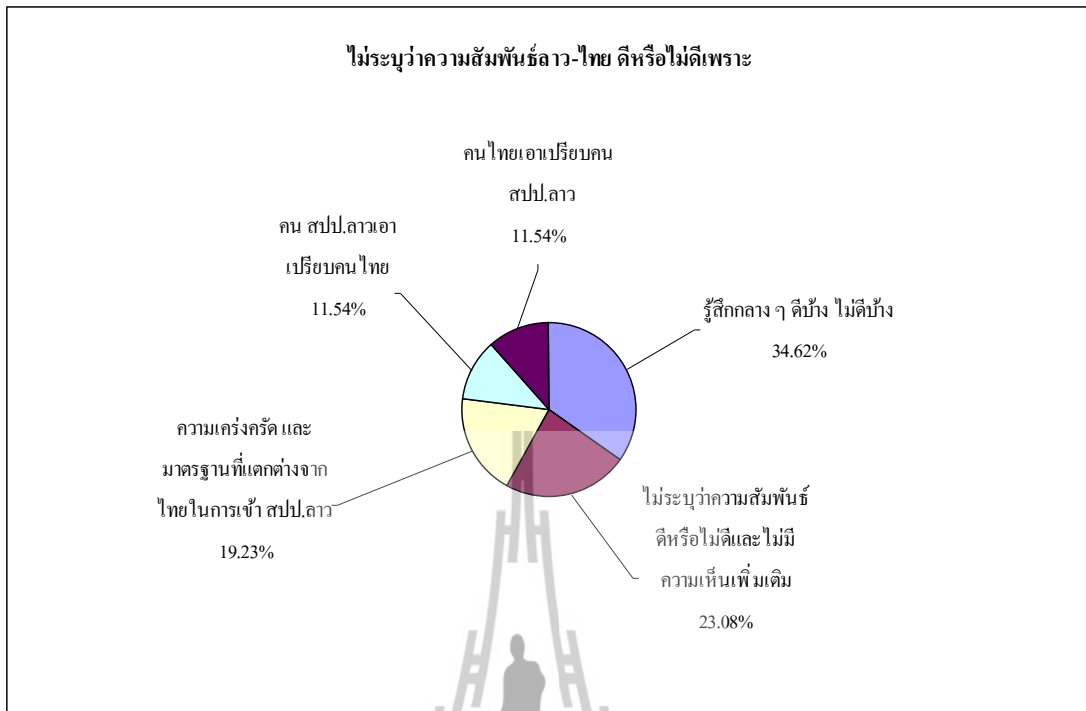

แผนภูมิที่ 14 แสดงเหตุผลที่คิดเห็นว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยไม่ดี ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

จากแผนภูมิแสดงเหตุผลที่คิดเห็นว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยไม่ดี ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (26 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50) มีดังนี้

- 1) ความเคร่งครัด และมาตรฐานที่แตกต่างจากไทยในการเข้า สปป.ลาว จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 46.15
- 2) การปกครองระบอบคอมมิวนิสต์ของ สปป.ลาว จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 19.23
- 3) ความไม่น่าไว้วางใจของคน สปป.ลาว จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 19.23
- 4) ปัญหาตามแนวชายแดน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69
- 5) ทัศนคติที่เป็นลบต่อคน สปป.ลาว บางคน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69

15) ไม่ระบุว่าคุณสัมพันธ์ลาว-ไทย ดีหรือไม่ดี

แผนภูมิที่ 15 แสดงเหตุผลที่ไม่ระบุว่าคุณสัมพันธ์ลาว-ไทย ดีหรือไม่ดี
ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

จากแผนภูมิแสดงเหตุผลที่ไม่ระบุว่าคุณสัมพันธ์ลาว-ไทย ดีหรือไม่ดี ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (26 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50) มีดังนี้

- 1) รู้สึกกลาง ๆ ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 34.62
- 2) ไม่ระบุว่าคุณสัมพันธ์ดีหรือไม่ดีและไม่มีความเห็นเพิ่มเติม จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 23.08
- 3) ความเคร่งครัด และมาตรฐานที่แตกต่างจากไทยในการเข้า สปป.ลาว จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 19.23
- 4) คน สปป.ลาว เอาเปรียบคนไทย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 11.54
- 5) คนไทยเอาเปรียบคน สปป.ลาว จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 11.54

4.5.3 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว

ลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำนวน 400 คน จำแนกตามเพศ อายุ และอาชีพ ได้ดังต่อไปนี้

จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว สามารถจำแนกตามเพศ ได้ดังนี้

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หญิง	260	65.00
ชาย	140	35.00
รวม	400	100

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามเพศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว (จำนวน 400 คน) จำแนกตามเพศ พบว่า เพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือ เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 65.00 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 35.00

จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว สามารถจำแนกตามอายุ ได้ดังนี้

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
25-34 ปี	121	30.25
18-24 ปี	105	26.25
35-44 ปี	81	20.25
45-54 ปี	68	17.00
55-64 ปี	17	4.25
65 ปีขึ้นไป	8	2.00
รวม	400	100

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามอายุ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว (จำนวน 400 คน) จำแนกตามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว มีช่วงอายุ 25-34 ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.25 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 18-24 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.25 ช่วงอายุ 35-44

ปี คิดเป็นร้อยละ 20.25 ช่วงอายุ 45-54 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.00 ช่วงอายุ 55-64 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.25 และช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 2.00 ตามลำดับ

จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว สามารถจำแนกตามอาชีพ ได้ดังนี้

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	142	35.50
เกษตรกร	73	18.25
แม่บ้าน	35	8.75
ผู้ใช้แรงงาน	30	7.50
นักศึกษา	30	7.50
นักเรียน	23	5.75
อื่น ๆ *	22	5.50
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	20	5.00
บริษัทเอกชน	17	4.25
ลูกจ้าง	8	2.00
รวม	400	100

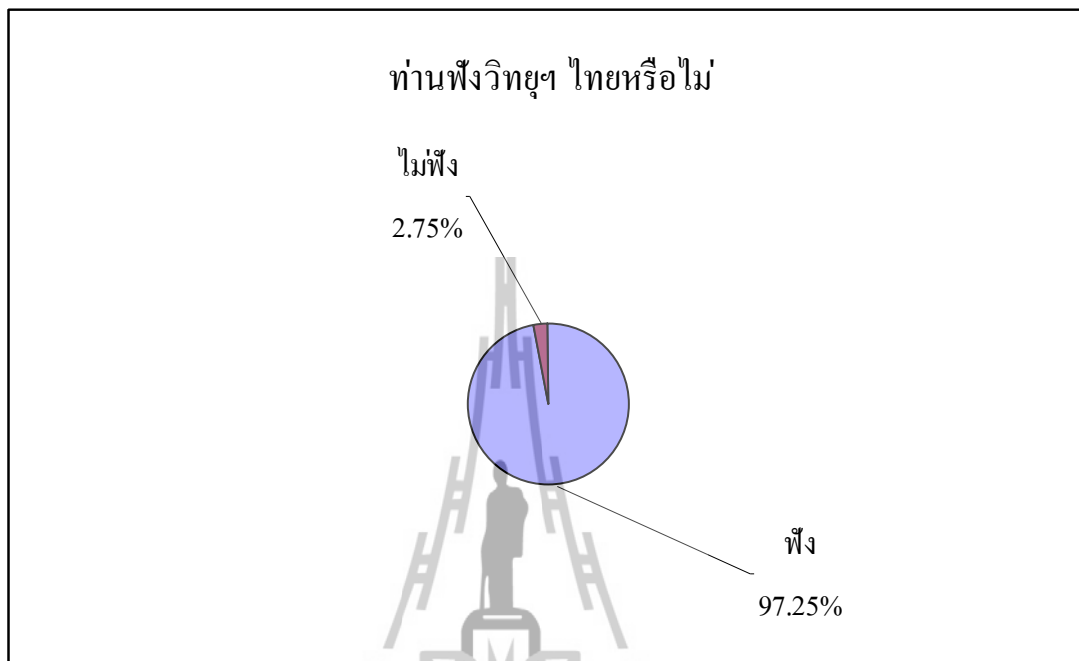
* อื่น ๆ ได้แก่ ไม่ทำงาน/ว่างงาน 7 คน, ขับรถลีสลับ, อาชีพขับเรือข้ามแม่น้ำโขง 2 คน, พนักงานโครงการด้านเอดส์, อยู่บ้านเลข ๆ 2 คน, ทำงานที่สถานทูตสิงคโปร์, บริษัทต่างประเทศ, เลขานุการ, เกษียณ, ช่าง, ไม่ระบุ 2 คน

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว (จำนวน 400 คน) จำแนกตามอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว โดยส่วนใหญ่แล้วกลุ่มตัวอย่างประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.50 รองลงมาคือ เป็นเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 18.25 แม่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 8.75 ผู้ใช้แรงงาน คิดเป็นร้อยละ 7.50 นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 7.50 นักเรียน คิดเป็นร้อยละ 5.75 อื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 5.50 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 5.00 ทำงานในบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 4.25 และลูกจ้าง คิดเป็นร้อยละ 2.00 ตามลำดับ

4.5.4 พฤติกรรมการเปิดรับฟังวิทยุฯ ตามแนวชายแดน และทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว

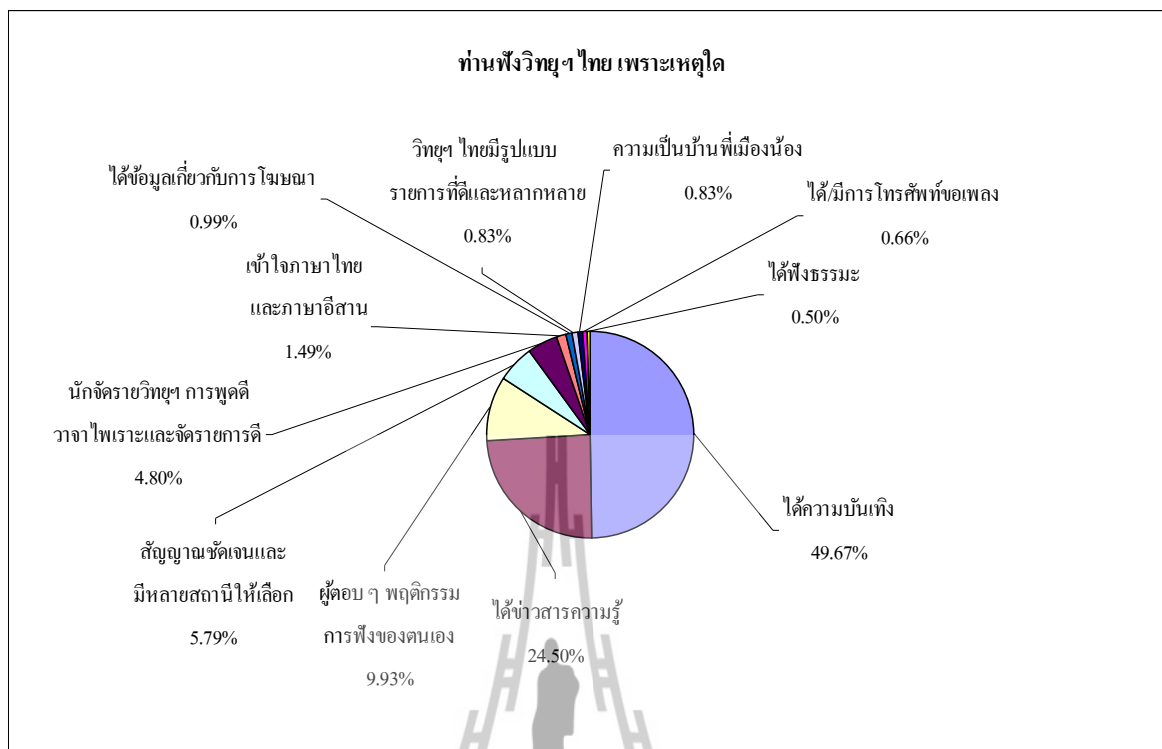
1) ฟังวิทยุฯ ไทยหรือไม่

แผนภูมิที่ 16 แสดงการเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว

การศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย จำนวน 389 คน คิดเป็นร้อยละ 97.25 และไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.75

2) ฟังวิทยุฯ ไทย เพราะเหตุใด

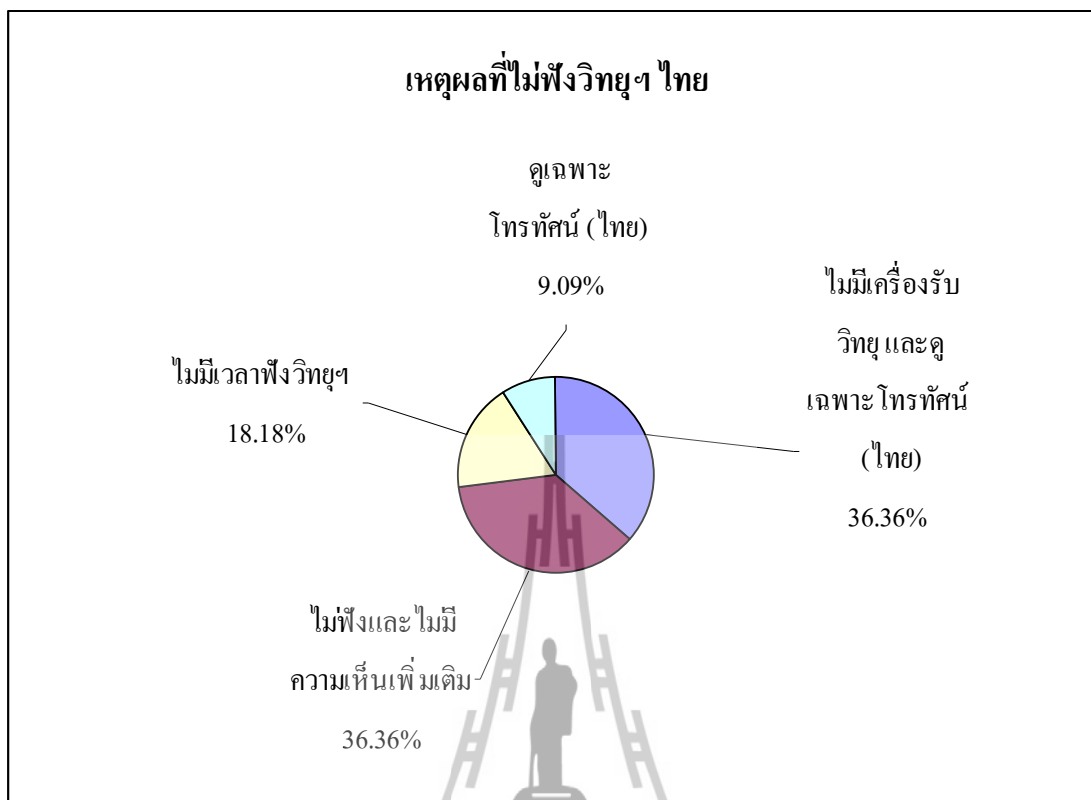

แผนภูมิที่ 17 แสดงเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ ไทย ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ฟังวิทยุฯ ไทย (604 คำตอบ ซึ่งผู้ตอบ ๆ ได้มากกว่า 1 ประเด็น) ด้วยเหตุผลต่าง ๆ เรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ได้ความบันเทิง จำนวน 300 คน คิดเป็นร้อยละ 49.67
- 2) ได้ข่าวสารความรู้ จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 24.50
- 3) ผู้ตอบ ๆ พฤติกรรม การฟังของตนเอง จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 9.93
- 4) สัญญาณชัฒเจนและมีหลายสถานีให้เลือก จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 5.79
- 5) นักจัดรายการวิทยุฯ พุดดี วาจาไพเราะและจัดรายการดี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 4.80
- 6) เข้าใจภาษาไทย และภาษาอีสาน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 1.49
- 7) ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการโฆษณา จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 0.99
- 8) วิทยุฯ ไทยมีรูปแบบรายการที่ดีและหลากหลาย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 0.83
- 9) ความเป็นบ้านพี่เมืองน้อง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 0.83
- 10) ได้มีการโทรศัพท์ขอเพลง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 0.66
- 11) ได้ฟังธรรมะ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50

3) ไม่ฟังวิทยุฯ ไทย เพราะเหตุใด

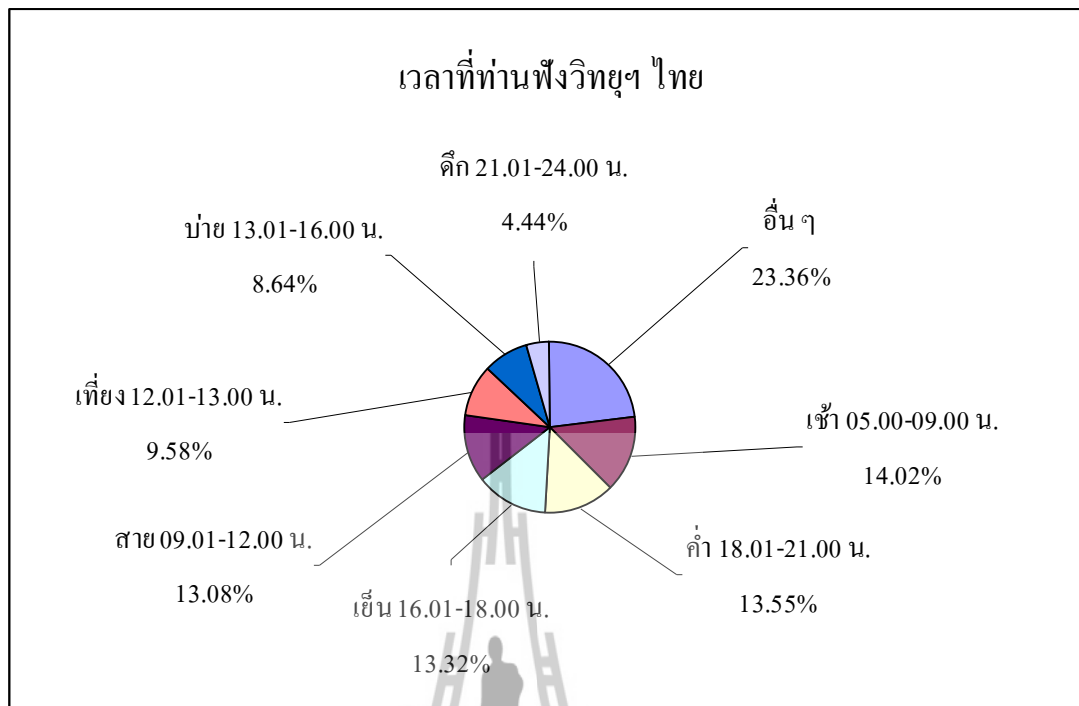
แผนภูมิที่ 18 แสดงเหตุผลที่ไม่ฟังวิทยุฯ ไทย ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ไม่ฟังวิทยุฯ ไทย (11 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 2.75) นั้น มีเหตุผลของการไม่ฟังวิทยุฯ ไทย เรียงตามลำดับ ดังนี้

- 1) ไม่มีเครื่องรับวิทยุ และดูเฉพาะโทรทัศน์ (ไทย) จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 36.36
- 2) ไม่ฟังและไม่มีความเห็นเพิ่มเติม จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 36.36
- 3) ไม่มีเวลาฟังวิทยุฯ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 18.18
- 4) ดูเฉพาะโทรทัศน์ (ไทย) จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09

4) เวลาที่ฟังวิทยุฯ ไทย

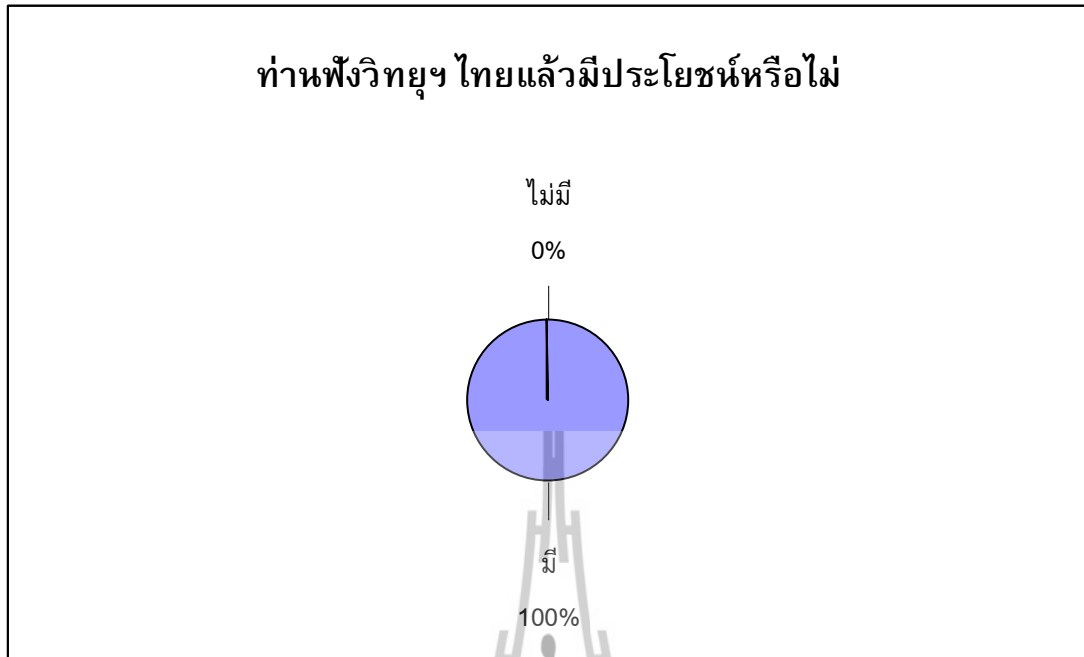

แผนภูมิที่ 19 แสดงช่วงเวลาการเปิดรับวิทยุฯ ไทย ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว

การศึกษาพบว่า เวลาในการเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว (428 คำตอบ ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ) ซึ่งเวลาที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย เรียงตามลำดับได้ ดังนี้

- 1) อื่น ๆ คือ รับฟังวิทยุฯ แตกต่างกันไปโดยไม่สามารถระบุเวลาได้ชัดเจนเช่น ฟังเวลาว่าง ฟังตลอดทั้งวัน/เวลา ฟังเวลาทำงาน ฟังขณะขับรถ ฟังเวลาเดินทางหรืออยู่บนรถ เป็นต้น จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 23.36
- 2) ช่วงเช้า 05.00 - 09.00 น. จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 14.02
- 3) ช่วงค่ำ 18.01-21.00 น. จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 13.55
- 4) ช่วงเย็น 16.01-18.00 น. จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 13.32
- 5) ช่วงสาย 09.01-12.00 น. จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 13.08
- 6) ช่วงเที่ยง 12.01-13.00 น. จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 9.58
- 7) ช่วงบ่าย 13.01-16.00 น. จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 8.64
- 8) ช่วงดึก 21.01-24.00 น. จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.44

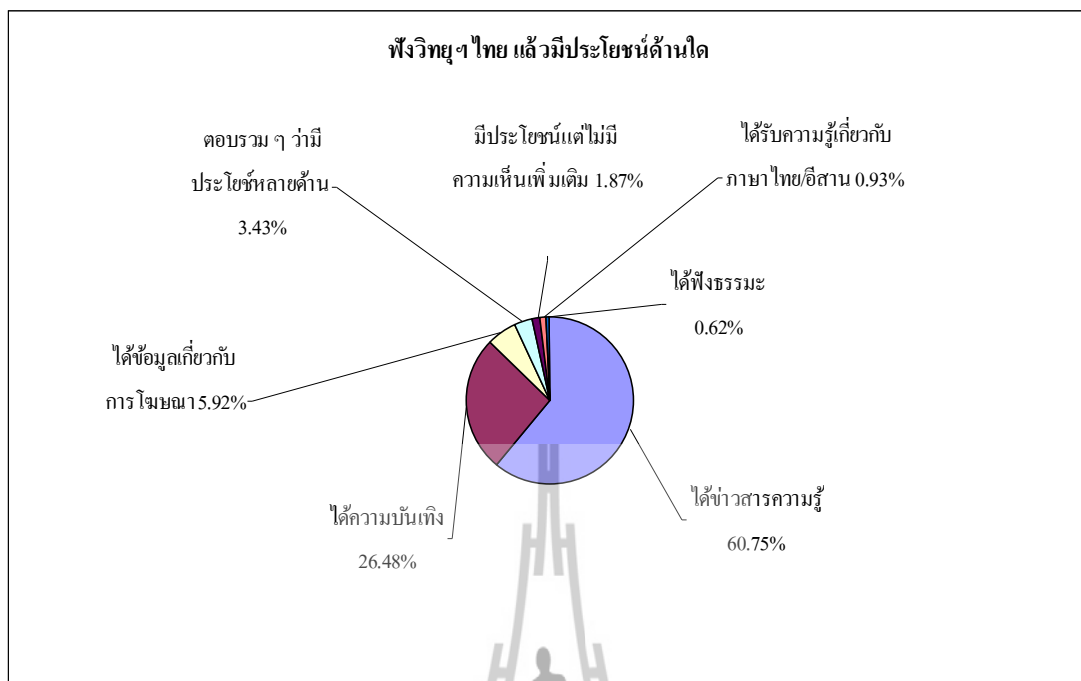
5) ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วมีประโยชน์หรือไม่

แผนภูมิที่ 20 แสดงการฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์หรือไม่
ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว

จากแผนภูมิข้างต้น จะให้เห็นการเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ซึ่งผลปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทุกคนที่ฟังวิทยุฯ ไทย (389 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 97.25) เห็นว่า ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์ โดยในกลุ่มผู้ฟังนี้ไม่มีใครเห็นว่าฟังวิทยุฯ ไทย แล้วไม่มีประโยชน์

6) ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วมีประโยชน์ด้านใด

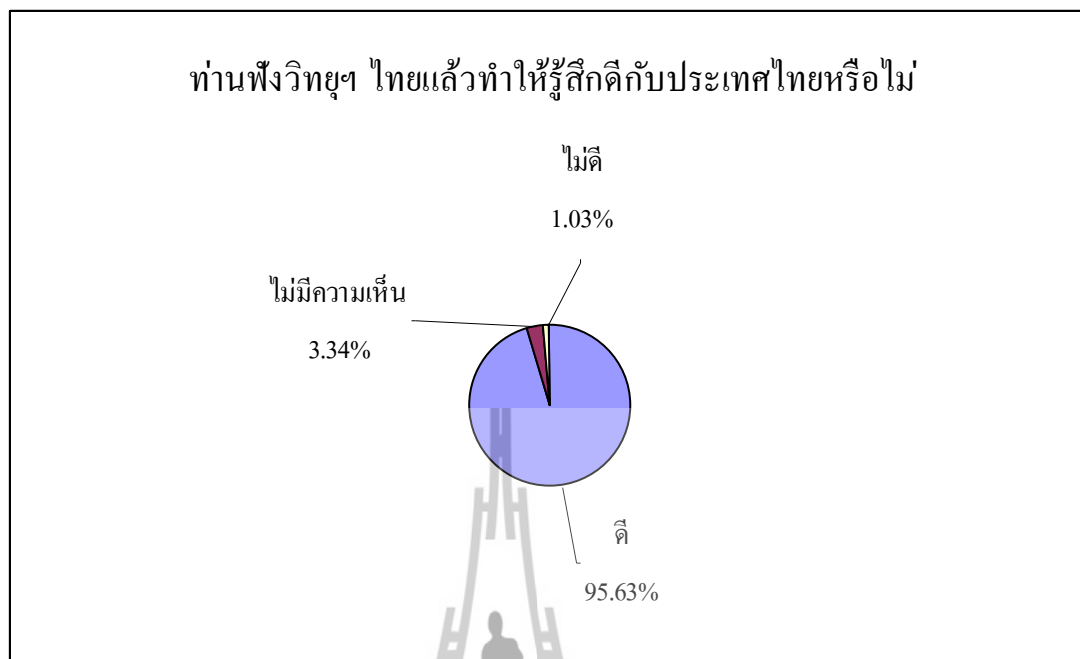

แผนภูมิที่ 21 แสดงประโยชน์จากการฟังวิทยุฯ ไทย ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว

จากการศึกษาประโยชน์จากการฟังวิทยุฯ ไทย จากทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว (590 คำตอบ ซึ่งผู้ตอบ ๆ ได้มากกว่า 1 ประเด็น) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว มีความเห็น เรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ได้ข่าวสารความรู้ จำนวน 347 คน คิดเป็นร้อยละ 60.75 ซึ่งข่าวสารความรู้นั้น ได้แก่ ความรู้กว้าง ๆ (จำนวน 239 คน ร้อยละ 68.90) ความรู้เกี่ยวกับการเมืองไทย (จำนวน 36 คน ร้อยละ 10.40) ความรู้ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล (จำนวน 23 คน ร้อยละ 6.60) ความรู้ด้านการเกษตร (จำนวน 21 คน ร้อยละ 6.10) ความรู้ด้านการค้า/เศรษฐกิจระหว่างสองฝั่ง (จำนวน 16 คน ร้อยละ 4.60) ความรู้เกี่ยวกับการพยากรณ์อากาศ (จำนวน 7 คน ร้อยละ 2.00) และความรู้ด้านการท่องเที่ยว (จำนวน 5 คน ร้อยละ 1.40) ตามลำดับ
- 2) ได้ความบันเทิง จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 26.48
- 3) ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการโฆษณา จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 5.92
- 4) กลุ่มตัวอย่างตอบรวม ๆ ว่ามีประโยชน์หลายด้าน จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 3.43
- 5) มีประโยชน์แต่ไม่มีความเห็นเพิ่มเติม จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 1.87
- 6) ได้รับความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย/อีสาน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 0.93
- 7) ได้ฟังธรรมะ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.62

7) ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทยหรือไม่

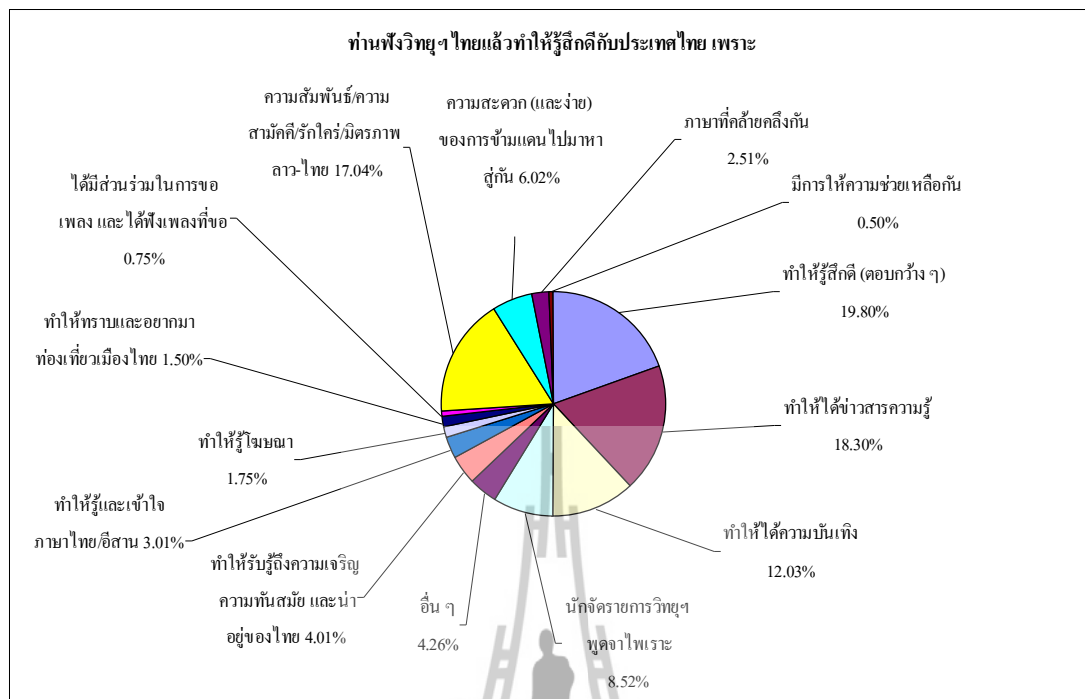

แผนภูมิที่ 22 แสดงทัศนคติจากการฟังวิทยุฯ ไทย ต่อประเทศไทย
ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว

จากแผนภูมิดังกล่าว สะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จากการที่ ได้รับฟังวิทยุฯ ไทย ต่อประเทศไทย (389 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 97.25) ผลปรากฏดังนี้

- 1) ฟังแล้วทำให้มีความรู้สึกดีกับไทย จำนวน 372 คน คิดเป็นร้อยละ 95.63
- 2) ไม่มีความคิดเห็น จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.34
- 3) ฟังแล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับไทย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.03

8) ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทย เพราะเหตุใด

แผนภูมิที่ 23 แสดงเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ที่ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทย

จากแผนภูมิ พบว่า คำตอบที่เป็นเหตุผลที่รู้สึกดีต่อประเทศไทยเมื่อฟังวิทยุฯ ไทย (399 คำตอบ ซึ่งผู้ตอบ ๆ ได้มากกว่า 1 ประเด็น) เรียงตามลำดับ ดังนี้

- 1) ทำให้รู้สึกดี (ตอบกว้าง ๆ) จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 19.80
- 2) ทำให้ได้ข่าวสารความรู้ จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 18.30
- 3) ทำให้ได้ความบันเทิง จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.03
- 4) นักจัดรายการวิทยุฯ พุดจาไพเราะ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.52
- 5) เหตุผลอื่น ๆ เช่น มีการช่วยเหลือสังคม ช่วยเหลือผู้ประสบภัยพายุ อยากมาทำงานกับไทย นับถือ เพราะมาอาศัยแผ่นดินไทยอยู่ วิทยุไม่ค่อยวิจารณ์ในสิ่งที่ไม่ดี ทางไทยจะสื่อสารได้ดีกว่า เป็นต้น จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.26
- 6) ทำให้รับรู้ถึงความเจริญ ความทันสมัย และน่าอยู่ของไทย จำนวน 16 คน คิดเป็น ร้อยละ 4.01
- 7) ทำให้รู้และเข้าใจภาษาไทย/อีสาน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.01
- 8) ทำให้รู้โฆษณา จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.75

- 9) ทำให้ทราบและอยากมาท่องเที่ยวเมืองไทย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50
- 10) ได้มีส่วนร่วมในการขอเพลง และได้ฟังเพลงที่ขอ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.75
- นอกจากนี้ ยังมีคำตอบที่เป็นปัจจัยอื่น ๆ นอกเหนือจากวิทยุฯ ที่ทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทย

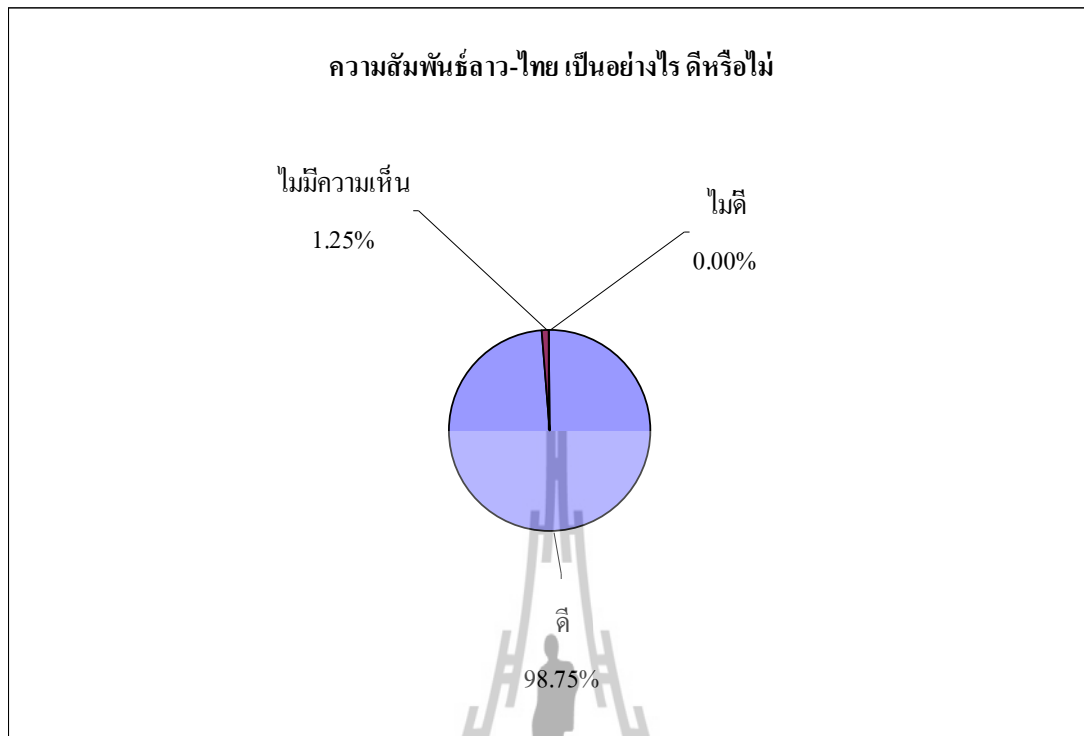
ดังนี้

- 1) ความสัมพันธ์/ความสามัคคี/รักใคร่/มิตรภาพ ลาว-ไทย จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.04 ซึ่งความสัมพันธ์/ความสามัคคี/รักใคร่/มิตรภาพ ลาว-ไทย นี้ ได้แก่ ความเป็นบ้านพี่เมืองน้อง (จำนวน 29 คน ร้อยละ 50.00) ความสัมพันธ์กัน (จำนวน 21 คน ร้อยละ 36.21) ความเป็นพี่น้องกัน (จำนวน 5 คน ร้อยละ 8.62) และความ “ฮักแพงกัน” (จำนวน 3 คน ร้อยละ 5.17)
- 2) ความสะดวก (และง่าย) ของการข้ามแดนไปมาหาสู่กัน จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.02
- 3) ภาษาที่คล้ายคลึงกัน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.51
- 4) มีการให้ความช่วยเหลือกัน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50

9) ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับประเทศไทย เพราะเหตุใด

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ที่ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกไม่ดีต่อประเทศไทย ทั้งหมด 4 คน (คิดเป็นร้อยละ 1.03) ให้เหตุผลว่า เป็นเพราะได้ฟังเรื่องความขัดแย้งและรุนแรงของไทย

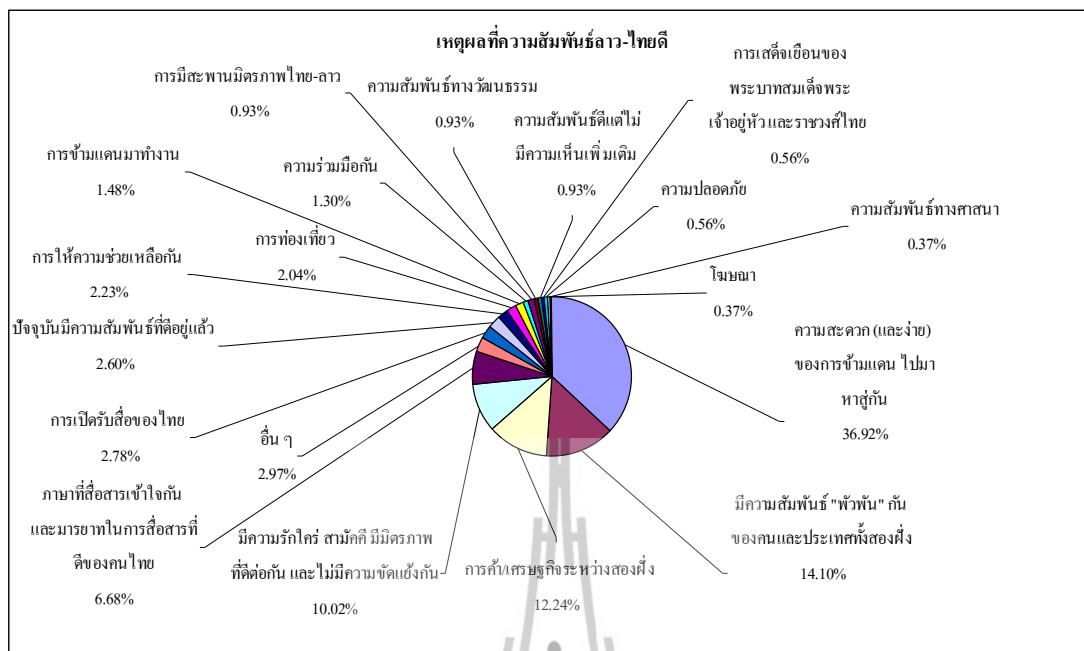
10)) ความสัมพันธ์ลาว-ไทย เป็นอย่างไร ดีหรือไม่

แผนภูมิที่ 24 แสดงทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว
ต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทย

จากแผนภูมิดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ลาว-ไทย ในทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว (400 คน) ผลปรากฏว่า ความสัมพันธ์ลาว-ไทยดี จำนวน 395 คน คิดเป็นร้อยละ 98.75 และไม่มีความคิดเห็น จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25 ส่วนความเห็นที่ว่า ความสัมพันธ์ลาว-ไทยไม่ดีนั้น ไม่มีกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นดังกล่าว

11) ความสัมพันธ์ลาว-ไทย ดีเพราะเหตุใด

แผนภูมิที่ 25 แสดงเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ที่มีทัศนคติ
ความสัมพันธ์ลาว-ไทย ดี

จากแผนภูมิสะท้อนให้เห็นถึงเหตุผลที่ความสัมพันธ์ลาว-ไทย ดีในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว (539 คำตอบ ซึ่งผู้ตอบ ๆ ได้มากกว่า 1 ประเด็น) เรียงตามลำดับ ดังนี้

- 1) ความสะดวก (และง่าย) ของการข้ามแดน ไปมาหาผู้กัน จำนวน 199 คน คิดเป็น ร้อยละ 36.92
- 2) มีความสัมพันธ์ "พัวพัน" กันของคนและประเทศทั้งสองฝั่ง จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 14.10 ซึ่งความสัมพันธ์นี้ มีทั้งความสัมพันธ์ที่เนื่องกัน (จำนวน 33 คน ร้อยละ 43.42) ความสัมพันธ์แบบกว้าง ๆ (จำนวน 27 คน ร้อยละ 35.53) และความสัมพันธ์แบบบ้านพี่เมืองน้อง (จำนวน 16 คน ร้อยละ 21.05)
- 3) การค้า/เศรษฐกิจระหว่างสองฝั่งจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 12.24
- 4) มีความรักใคร่ สามัคคี มีมิตรภาพที่ดีต่อกัน และไม่มี ความขัดแย้งกัน จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 10.02
- 5) ภาษาที่สื่อสารเข้าใจกัน และมารยาทในการสื่อสารที่ดีของคนไทย จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 6.68

- 6) อื่น ๆ เช่น ดีมากขึ้นกว่าเก่า ไม่มีโจรไม่มีขโมย ก็ดีอยู่เพราะต้องมาทำตามหน้าที่ รับผิดชอบ ธรรมดา การไปมายังมีความยุ่งยากอยู่ ยังไม่สะดวกสบายเท่าไร เป็นต้น จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 2.97
- 7) การเปิดรับสื่อของไทย ได้แก่ การได้รับสาระและความบันเทิงจากการฟังวิทยุฯ ไทย (จำนวน 9 คน ร้อยละ 60.00) ได้/มีการโทรศัพท์ขอเพลงและติดต่อหาเพื่อนหรือญาติผ่านทางวิทยุฯ (จำนวน 3 คน ร้อยละ 20.00) การเปิดรับและได้รับข่าวสารจากการดูโทรทัศน์ไทย (จำนวน 3 คน ร้อยละ 20.00) จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 2.78
- 8) ปัจจุบันมีความสัมพันธ์ที่ดีอยู่แล้ว จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 2.60
- 9) การให้ความช่วยเหลือกัน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 2.23
- 10) การท่องเที่ยว จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.04
- 11) การข้ามแดนมาทำงาน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 1.48
- 12) ความร่วมมือกัน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.30
- 13) การมีสะพานมิตรภาพไทย-ลาว จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 0.93
- 14) ความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 0.93
- 15) ความสัมพันธ์ดีแต่ไม่มีความเห็นเพิ่มเติม จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 0.93
- 16) การเสด็จเยือนของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และราชวงศ์ไทย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.56
- 17) ความปลอดภัย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.56
- 18) ความสัมพันธ์ทางศาสนา จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.37
- 19) โฆษณา จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.37

4.5.5 การเปิดรับฟังวิถุฯ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จำแนกตามเพศ

1) ฟังวิถุฯ สปป.ลาว หรือไม่

ฟังวิถุฯ สปป.ลาว หรือไม่	ฟังวิถุฯ สปป.ลาว		ไม่ฟังวิถุฯ สปป.ลาว		รวม	ร้อยละ ⁷
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
เพศหญิง	67	17.00	139	35.00	206	51.50
เพศชาย	41	10.00	153	38.00	194	48.50
รวม	108	27.00	292	73.00	400	100.00

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิถุฯ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามเพศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิถุฯ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงเปิดรับฟังวิถุฯ สปป.ลาว จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 17.00 ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายที่เปิดรับฟังวิถุฯ สปป.ลาว จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายไม่เปิดรับฟังวิถุฯ สปป.ลาว จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 38.00 ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงไม่เปิดรับฟังวิถุฯ สปป.ลาว จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยเพศหญิงเปิดรับฟังวิถุฯ สปป.ลาว มากกว่าเพศชาย

⁷ ตั้งแต่ตารางที่ 7 – 48 การคำนวณค่าร้อยละ เลขทศนิยมในตารางจะถูกปัดขึ้นหรือลงตามความเหมาะสม (ตามที่โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS แสดงผล/คำนวณออกมา) เพื่อง่ายต่อการอ่านค่าร้อยละ ดังนั้นอาจมีความคลาดเคลื่อนของค่าร้อยละเล็กน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลตัวเลขเดียวกัน แต่นำเสนอในส่วนอื่น

2) ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์หรือไม่

ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้ว มีประโยชน์หรือไม่	มีประโยชน์		ไม่มีประโยชน์		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
เพศหญิง	65	16.25	2	0.50	67	17.00
เพศชาย	41	10.25	0	0.00	41	10.00
รวม	106	26.50	2	0.50	108	27.00

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามเพศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (108 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00) จำแนกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงเห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์ จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 16.25 ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายที่เห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์ จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.25 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงเห็นว่าไม่มีประโยชน์จากการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 ส่วนเพศชายไม่มีกลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นว่าไม่มีประโยชน์จากการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยไม่ว่าเพศหญิงหรือเพศชายที่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ต่างมีความเห็นว่าการเปิดรับฟังดังกล่าวมีประโยชน์ โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายนั้นเห็นว่ามีประโยชน์ทุกคน

3) ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีกับ สปป.ลาว หรือไม่

ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีกับ สปป.ลาว หรือไม่	ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วรู้สึกดี		ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วรู้สึกไม่ดี		ไม่ระบุว่า ดีหรือไม่ดี		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
เพศหญิง	57	14.25	3	0.75	7	1.75	67	17.00
เพศชาย	37	9.25	2	0.50	2	0.50	41	10.00
รวม	94	23.50	5	1.25	9	2.25	108	27.00

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดีกับ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามเพศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดีกับ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (108 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00) จำแนกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงเห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดี จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 14.25 ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายที่เห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.25 หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงเห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกไม่ดี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.75 ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายคิดว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกไม่ดี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงไม่ระบุว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีหรือไม่ดี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.75 ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายที่ไม่ระบุว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีหรือไม่ดี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 ดังนั้นเพศชายและเพศหญิงที่เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ต่างมีความรู้สึกดีกับ สปป.ลาว

4) ความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็นอย่างไร ดีหรือไม่

ความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็นอย่างไร ดีหรือไม่	ความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดี		ความสัมพันธ์ไทย-ลาว ไม่ดี		ไม่ระบุว่าดีหรือไม่ดี		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
เพศหญิง	178	44.50	11	2.80	17	4.30	206	51.50
เพศชาย	170	42.50	15	3.80	9	2.30	194	48.50
รวม	348	87.00	26	6.60	26	6.60	400	100.00

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามเพศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (จำนวน 400 คน) จำแนกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงมีทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดี จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 44.50 ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายที่มีทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดี จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 42.50 หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายมีทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ไม่ดี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.80 ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงที่มีทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ไม่ดี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.80 นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดีหรือไม่ดี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30 ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายที่ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดีหรือไม่ดี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.30 ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยไม่ว่าเพศชายหรือเพศหญิงส่วนใหญ่มีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดี

4.5.6 การเปิดรับฟังวิถึฯฯ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามช่วงอายุ

1) ฟังวิถึฯฯ สปป.ลาว หรือไม่

ฟังวิถึฯฯ สปป.ลาว หรือไม่	ฟังวิถึฯฯ สปป.ลาว		ไม่ฟังวิถึฯฯ สปป.ลาว		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
อายุ 35 – 44 ปี	27	6.80	85	21.30	112	28.00
อายุ 45 – 54 ปี	29	7.30	69	17.30	98	25.00
อายุ 25 – 34 ปี	20	5.00	49	12.30	69	17.00
อายุ 55 – 64 ปี	14	3.50	43	10.80	57	14.00
อายุ 18 – 24 ปี	15	3.80	31	7.80	46	12.00
อายุ 65 ปีขึ้นไป	3	0.80	15	3.80	18	5.00
รวม	108	27.00	292	73.00	400	100.00

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิถึฯฯ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามช่วงอายุ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิถึฯฯ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามช่วงอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 45 – 54 ปี เปิดรับฟังวิถึฯฯ สปป.ลาว มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.30 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35 – 44 ปี เปิดรับฟังวิถึฯฯ สปป.ลาว จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 6.80 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 25 – 34 ปี เปิดรับฟังวิถึฯฯ สปป.ลาว จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 18 – 24 ปี เปิดรับฟังวิถึฯฯ สปป.ลาว จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.80 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55 – 64 ปี เปิดรับฟังวิถึฯฯ สปป.ลาว จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50 และกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป เปิดรับฟังวิถึฯฯ สปป.ลาว จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80 หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยช่วงอายุ 35 – 44 ปี ไม่เปิดรับฟังวิถึฯฯ สปป.ลาว มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 21.30 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 45 – 54 ปี ไม่เปิดรับฟังวิถึฯฯ สปป.ลาว จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 17.30 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 25 – 34 ปี ไม่เปิดรับฟังวิถึฯฯ สปป.ลาว จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 12.30 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55 – 64 ปี ไม่เปิดรับฟังวิถึฯฯ สปป.ลาว จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.80 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 18 – 24 ปี

ไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.80 และกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป ไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.80 จึงกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างประชาชนไทยทุกช่วงอายุส่วนใหญ่ไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ซึ่งสอดคล้องกับจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม

2) ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์หรือไม่

ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้ว มีประโยชน์หรือไม่	มีประโยชน์		ไม่มีประโยชน์		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
อายุ 35 – 44 ปี	27	6.80	0	0.00	27	6.80
อายุ 45 – 54 ปี	28	7.00	1	0.30	29	7.30
อายุ 25 – 34 ปี	19	4.80	1	0.30	20	5.00
อายุ 55 – 64 ปี	14	3.50	0	0.00	14	3.50
อายุ 18 – 24 ปี	15	3.80	0	0.00	15	3.80
อายุ 65 ปีขึ้นไป	3	0.80	0	0.00	3	0.80
รวม	106	26.50	2	0.50	108	27.00

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามช่วงอายุ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์ และไม่มีประโยชน์ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (108 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00) จำแนกตามช่วงอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35 – 44 ปี แสดงความเห็นว่าเป็นประโยชน์ ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์ มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 6.80 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 45 – 54 ปี ที่เห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 25 – 34 ปี เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.80 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 18 – 24 ปี เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.80 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55 – 64 ปี เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50 และกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80 ตามลำดับ หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยช่วงอายุ 45 – 54 ปี เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วไม่มีประโยชน์ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 และกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 25 – 34 ปี เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วไม่มีประโยชน์ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น (18 – 24 ปี) วัยทำงาน (35 – 44 ปี) และสูงอายุ (55 ปีขึ้นไป) เห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์ทุกคน ส่วนช่วงอายุ 25 – 34 ปี และ 45 – 54 ปี มี 2 คน ที่เห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วไม่มีประโยชน์

3) ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีกับ สปป.ลาว หรือไม่

ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีกับ สปป.ลาว หรือไม่	ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วรู้สึกดี		ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วรู้สึกไม่ดี		ไม่ระบุว่าดีหรือไม่ดี		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
อายุ 45 – 54 ปี	24	6.00	2	0.50	3	0.80	29	7.30
อายุ 35 – 44 ปี	24	6.00	1	0.30	2	0.50	27	6.80
อายุ 25 – 34 ปี	18	4.50	1	0.30	1	0.30	20	5.00
อายุ 55 – 64 ปี	12	3.00	1	0.30	1	0.30	15	3.50
อายุ 18 – 24 ปี	14	3.50	0	0.00	1	0.30	15	3.80
อายุ 65 ปีขึ้นไป	2	0.50	0	0.00	1	0.30	3	0.80
รวม	94	23.50	5	1.30	9	2.30	108	27.00

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดีกับ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามช่วงอายุ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดีกับ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (108 คน จาก 400 คน คิดเป็น ร้อยละ 27.00) จำแนกตามช่วงอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 45 – 54 ปี และกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35 – 44 ปี เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.00 ของแต่ละช่วงอายุ รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 25 – 34 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.50 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 18 – 24 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55 – 64 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.00 และกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยช่วงอายุ 45 – 54 ปี เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกไม่ดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35 – 44 ปี ช่วงอายุ 25 – 34 ปี และช่วงอายุ 55 – 64 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 ของแต่ละช่วงอายุ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 45 – 54 ปี ไม่ระบุว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีหรือไม่ดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็น ร้อยละ 0.80 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35 – 44 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 25 – 34 ปี ช่วงอายุ 18 – 24 ปี ช่วงอายุ 55 – 64 ปี และช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 ในแต่ละช่วงอายุ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ทุกช่วงอายุต่างมีความรู้สึกดีกับ สปป.ลาว

4) ความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี

ความสัมพันธ์ ไทย-ลาว เป็น อย่างไร ดีหรือไม่ดี	ความสัมพันธ์ไทย- ลาว ดี		ความสัมพันธ์ไทย- ลาว ไม่ดี		ไม่ระบุว่าดีหรือไม่ดี		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
อายุ 35 – 44 ปี	93	23.30	11	2.80	8	2.00	112	28.00
อายุ 45 – 54 ปี	83	20.80	8	2.00	7	1.80	98	25.00
อายุ 25 – 34 ปี	64	16.00	0	0.00	5	1.30	69	17.00
อายุ 55 – 64 ปี	48	12.00	7	1.80	2	0.50	57	14.00
อายุ 18 – 24 ปี	43	10.80	0	0.00	3	0.80	46	12.00
อายุ 65 ปีขึ้นไป	17	4.30	0	0.00	1	0.30	18	5.00
รวม	348	87.00	26	6.50	26	6.50	400	100.00

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามช่วงอายุ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (จำนวน 400 คน) จำแนกตามช่วงอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35 – 44 ปี มีทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 23.30 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 45 – 54 ปี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 20.80 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 25 – 34 ปี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.00 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55 – 64 ปี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 18 – 24 ปี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.80 และกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30 หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35 – 44 ปี มีทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ไม่ดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.80 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 45 – 54 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00 และกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55 – 64 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.80 นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35 – 44 ปี ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดีหรือไม่ดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 45 – 54 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.80 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 25 – 34 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.30 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 18 – 24 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55 – 64 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 และกลุ่ม

ตัวอย่างช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยไม่ว่าช่วงอายุใด ส่วนใหญ่มีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดี โดยกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในวัยรุ่น (18 – 24 ปี) วัยทำงาน (25 – 34 ปี) และวัยหลังเกษียณ (อายุ 65 ปีขึ้นไป) ไม่มีผู้ใดเห็นว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ไม่ดี แม้ว่าส่วนหนึ่งจะไม่แสดงความคิดเห็น

4.5.7 การเปิดรับฟังวิถุฯ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามอาชีพ

1) ฟังวิถุฯ สปป.ลาว หรือไม่

ฟังวิถุฯ สปป. ลาว หรือไม่	ฟังวิถุฯ สปป.ลาว		ไม่ฟังวิถุฯ สปป.ลาว		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	38	9.50	118	29.50	156	39.00
เกษตรกร	26	6.50	90	22.50	116	29.00
ลูกจ้าง	9	2.30	25	6.30	34	8.50
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	14	3.50	18	4.50	32	8.00
แม่บ้าน	4	1.00	17	4.30	21	5.30
นักศึกษา	4	1.00	12	3.00	16	4.00
นักเรียน	7	1.80	7	1.80	14	3.50
บริษัทเอกชน	6	1.50	5	1.30	11	2.80
รวม	108	27.00	292	73.00	400	100.00

ตารางที่ 15 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิถุฯ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามอาชีพ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิถุฯ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย เปิดรับฟังวิถุฯ สปป.ลาว มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.50 รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างอาชีพเกษตรกร จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50 กลุ่มตัวอย่างอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50 กลุ่มตัวอย่างอาชีพลูกจ้าง จำนวน 9 คน คิดเป็น ร้อยละ 2.30 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.80 กลุ่มตัวอย่างอาชีพทำงานในบริษัทเอกชน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50 กลุ่มตัวอย่างแม่บ้าน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 และกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 หรืออีกด้านหนึ่ง กลุ่มตัวอย่าง

อาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย ไม่เปิดรับฟังวิทย์ฯ สปป.ลาว มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 29.50 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างอาชีพเกษตรกร จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 22.50 กลุ่มตัวอย่างอาชีพลูกจ้าง จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.30 กลุ่มตัวอย่างอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.50 กลุ่มตัวอย่างแม่บ้าน จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30 กลุ่มตัวอย่างนักศึกษา จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.00 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.80 และกลุ่มตัวอย่างอาชีพทำงานในบริษัทเอกชน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.30 ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างทุกอาชีพมีทั้งฟังและไม่ฟังวิทย์ฯ สปป.ลาว

2) ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์หรือไม่

ฟังวิทยุฯ สปป. ลาว แล้วมี ประโยชน์หรือไม่	มีประโยชน์		ไม่มีประโยชน์		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	37	9.30	1	0.30	38	9.60
เกษตรกร	26	6.50	0	0.00	26	6.50
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	13	3.30	1	0.30	14	3.60
ลูกจ้าง	9	2.30	0	0.00	9	2.30
นักเรียน	7	1.80	0	0.00	7	1.80
บริษัทเอกชน	6	1.50	0	0.00	6	1.50
นักศึกษา	4	1.00	0	0.00	4	1.00
แม่บ้าน	4	1.00	0	0.00	4	1.00
รวม	106	26.50	2	0.50	108	27.00

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามอาชีพ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (108 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00) จำแนกตามอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย เห็นว่า เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์ มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.30 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างอาชีพเกษตรกร จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50 กลุ่มตัวอย่างอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.30 กลุ่มตัวอย่างอาชีพลูกจ้าง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.30 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.80 กลุ่มตัวอย่างอาชีพทำงานในบริษัทเอกชน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50 กลุ่มตัวอย่างนักศึกษา จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 และกลุ่มตัวอย่างแม่บ้านจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย และกลุ่มตัวอย่างอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ กล่าวว่า เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วไม่มีประโยชน์ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 ในแต่ละกลุ่มอาชีพ ซึ่งชี้ให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มอาชีพ เห็นว่า ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์ มีกลุ่มตัวอย่างอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย และกลุ่มตัวอย่างอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ กลุ่มอาชีพละ 1 คน ที่เห็นตรงข้าม

3) ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีกับ สปป.ลาว หรือไม่

ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีกับ สปป.ลาว หรือไม่	ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วรู้สึกดี		ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วรู้สึกไม่ดี		ไม่ระบุว่าดีหรือไม่ดี		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	35	8.80	1	0.30	2	0.50	38	9.60
เกษตรกร	20	5.00	2	0.50	4	1.00	25	6.30
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	11	2.80	2	0.50	1	0.30	15	3.60
ลูกจ้าง	9	2.30	0	0.00	0	0.00	9	2.30
นักเรียน	5	1.30	0	0.00	2	0.50	7	1.80
บริษัทเอกชน	6	1.50	0	0.00	0	0.00	6	1.50
นักศึกษา	4	1.00	0	0.00	0	0.00	4	1.00
แม่บ้าน	4	1.00	0	0.00	0	0.00	4	1.00
รวม	94	23.50	5	1.30	9	2.30	108	27.00

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดีกับ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามอาชีพ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดีกับ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (108 คน จาก 400 คน คิดเป็น ร้อยละ 27.00) จำแนกตามอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 8.80 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างอาชีพเกษตรกร จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 กลุ่มตัวอย่างอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.80 กลุ่มตัวอย่างอาชีพลูกจ้าง จำนวน 9 คน คิดเป็น ร้อยละ 2.30 กลุ่มตัวอย่างอาชีพทำงานในบริษัทเอกชน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.30 กลุ่มตัวอย่างนักศึกษา จำนวน 4 คน คิดเป็น ร้อยละ 1.00 และกลุ่มตัวอย่างแม่บ้าน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างอาชีพเกษตรกรและกลุ่มตัวอย่างอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึก

ไม่ดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 ในแต่ละกลุ่มอาชีพ รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างอาชีพเกษตรกรไม่ระบุว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีหรือไม่ดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 และกลุ่มตัวอย่างอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 จึงกล่าวได้ว่า กลุ่มตัวอย่างทุกอาชีพเห็นว่า ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีกับ สปป.ลาว มีกลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย 1 คน รวมทั้งเกษตรกรและรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ อาชีพละ 2 คน ที่เห็นขัดแย้ง

4) ความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี

ความสัมพันธ์ ไทย-ลาว เป็น อย่างไร ดีหรือไม่ดี	ความสัมพันธ์ไทย- ลาว ดี		ความสัมพันธ์ไทย- ลาว ไม่ดี		ไม่ระบุว่าดีหรือไม่ดี		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	136	34.00	11	2.80	9	2.30	156	39.00
เกษตรกร	97	24.30	11	2.80	8	2.00	116	29.00
ลูกจ้าง	30	7.50	2	0.50	2	0.50	34	8.50
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	28	7.00	1	0.30	3	0.80	32	8.00
แม่บ้าน	20	5.00	1	0.30	0	0.00	21	5.30
นักศึกษา	16	4.00	0	0.00	0	0.00	16	4.00
นักเรียน	11	2.80	0	0.00	3	0.80	14	3.50
บริษัทเอกชน	10	2.50	0	0.00	1	0.30	11	2.80
รวม	348	87.00	26	6.50	26	6.50	400	100.00

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามอาชีพ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (จำนวน 400 คน) จำแนกตามอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 34.00 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างอาชีพเกษตรกร จำนวน 97 คิดเป็นร้อยละ 24.30 กลุ่มตัวอย่างอาชีพลูกจ้าง จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 กลุ่มตัวอย่างอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00 กลุ่มตัวอย่างแม่บ้าน จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 กลุ่มตัวอย่างนักศึกษา จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.80 และกลุ่มตัวอย่างอาชีพทำงานในบริษัทเอกชน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50 หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขายและกลุ่มตัวอย่างอาชีพเกษตรกร มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ไม่ดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.80 ในแต่ละกลุ่ม

อาชีพ รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างอาชีพลูกจ้าง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 กลุ่มตัวอย่างอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 และกลุ่มตัวอย่างแม่บ้าน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดีหรือไม่ดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.30 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างอาชีพเกษตรกร จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00 กลุ่มตัวอย่างอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80 กลุ่มตัวอย่างอาชีพลูกจ้าง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 และกลุ่มตัวอย่างอาชีพทำงานในบริษัทเอกชน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยทุกกลุ่มอาชีพมีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดี มีกลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขายและเกษตรกรที่มีกลุ่มตัวอย่างจำนวนกลุ่มอาชีพละ 11 คน อาชีพลูกจ้าง 2 คน และรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และแม่บ้านกลุ่มอาชีพละ 1 คน ที่เห็นตรงข้าม และมีกลุ่มตัวอย่างอีกจำนวนหนึ่งในกลุ่มอาชีพดังกล่าวรวมทั้งนักเรียนและทำงานบริษัทเอกชน ไม่แสดงทัศนคติต่อประเด็นคำถามนี้

4.5.8 การเปิดรับฟังวิถุฯ ไทยและทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามเพศ

1) ฟังวิถุฯ ไทย หรือไม่

ฟังวิถุฯ ไทย หรือไม่	ฟังวิถุฯ ไทย		ไม่ฟังวิถุฯ ไทย		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
เพศหญิง	251	62.80	9	2.30	260	65.00
เพศชาย	138	34.50	2	0.50	140	35.00
รวม	389	97.30	11	2.80	400	100.00

ตารางที่ 19 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิถุฯ ไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามเพศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิถุฯ ไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงเปิดรับฟังวิถุฯ ไทย จำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 62.80 ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายที่เปิดรับฟังวิถุฯ ไทย จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50 หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงไม่เปิดรับฟังวิถุฯ ไทย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.30 ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายไม่เปิดรับฟังวิถุฯ ไทย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว เพศหญิงเปิดรับฟังวิถุฯ ไทย มากกว่าเพศชาย

2) ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วมีประโยชน์หรือไม่

ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วมี ประโยชน์หรือไม่	มีประโยชน์		ไม่มีประโยชน์		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
เพศหญิง	251	62.80	0	0.00	251	62.80
เพศชาย	138	34.50	0	0.00	138	34.50
รวม	389	97.30	0	0.00	389	97.30

ตารางที่ 20 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามเพศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว (389 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 97.30) จำแนกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงเห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์ จำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 62.80 ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายที่เห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์ จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50 หรืออีกด้านหนึ่งเพศหญิงและเพศชายไม่มีกลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วไม่มีประโยชน์ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ไม่ว่าจะเพศหญิงหรือเพศชายที่ฟังวิทยุฯ ไทย ต่างมีความเห็นว่าการเปิดรับฟังดังกล่าวมีประโยชน์ ทุกคน

3) ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วทำให้รู้สึกดีกับ ไทย หรือไม่

ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วทำให้รู้สึกดี กับ ไทย หรือไม่	ฟังวิทยุฯ ไทย แล้ว รู้สึกดี		ฟังวิทยุฯ ไทย แล้ว รู้สึกไม่ดี		ไม่ระบุว่า ดีหรือไม่ดี		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
เพศหญิง	244	61.00	0	0.00	7	1.80	251	62.80
เพศชาย	128	32.00	4	1.00	6	1.50	138	34.50
รวม	372	93.00	4	1.00	13	3.30	389	97.30

ตารางที่ 21 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดีกับไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามเพศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดีกับไทย ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว (389 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 97.30) จำแนกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงเห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดี จำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 61.00 ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายที่เห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดี จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 32.00 หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายเห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกไม่ดี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 ในขณะที่ไม่มีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงคนใดเห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกไม่ดี นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงไม่ระบุว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีหรือไม่ดี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.80 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายที่ไม่ระบุว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีหรือไม่ดี มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50 ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทั้งเพศหญิงและเพศชายที่เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยต่างมีความรู้สึกดีกับไทย ยกเว้นเพศชาย จำนวน 4 คน หรือ 1 เปอร์เซ็นต์ ที่มีทัศนคติตรงกันข้าม

4) ความสัมพันธ์ลาว-ไทย เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี

ความสัมพันธ์ ลาว-ไทย เป็น อย่างไร ดีหรือไม่ดี	ความสัมพันธ์ ลาว-ไทย ดี		ความสัมพันธ์ ลาว-ไทย ไม่ดี		ไม่ระบุว่า ดีหรือไม่ดี		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
เพศหญิง	257	64.30	0	0.00	3	0.80	260	65.00
เพศชาย	138	34.50	0	0.00	2	0.50	140	35.00
รวม	395	98.80	0	0.00	5	1.30	400	100.00

ตารางที่ 22 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามเพศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว (จำนวน 400 คน) จำแนกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงมีทัศนะว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดี จำนวน 257 คน คิดเป็น ร้อยละ 64.30 ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายที่มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดี จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50 หรืออีกด้านหนึ่งไม่มีกลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงที่มี ทัศนะว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยไม่ดี นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีหรือไม่ดี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายที่ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีหรือไม่ดี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ไม่ว่าจะเพศชายหรือเพศหญิงต่างมีทัศนะว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดี

4.5.9 การเปิดรับฟังวิถุฯ ไทยและทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามช่วงอายุ

1) ฟังวิถุฯ ไทย หรือไม่

ฟังวิถุฯ ไทย หรือไม่	ฟังวิถุฯ ไทย		ไม่ฟังวิถุฯ ไทย		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
อายุ 25 – 34 ปี	115	28.80	1	0.30	116	29.00
อายุ 18 – 24 ปี	109	27.30	0	0.00	109	27.30
อายุ 35 – 44 ปี	79	19.80	2	0.50	81	20.30
อายุ 45 – 54 ปี	63	15.80	6	1.50	69	17.30
อายุ 55 – 64 ปี	16	4.00	1	0.30	17	4.30
อายุ 65 ปีขึ้นไป	7	1.80	1	0.30	8	2.00
รวม	389	97.30	11	2.80	400	100.00

ตารางที่ 23 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิถุฯ ไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามช่วงอายุ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิถุฯ ไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามช่วงอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 25 – 34 ปี เปิดรับฟังวิถุฯ ไทย มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 28.80 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 18 – 24 ปี เปิดรับฟังวิถุฯ ไทย จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 27.30 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35 – 44 ปี เปิดรับฟังวิถุฯ ไทย จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 19.80 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 45 – 54 ปี เปิดรับฟังวิถุฯ ไทย จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 15.80 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55 – 64 ปี เปิดรับฟังวิถุฯ ไทย จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 และกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป เปิดรับฟังวิถุฯ ไทย จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.80 หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ช่วงอายุ 45 – 54 ปี ไม่เปิดรับฟังวิถุฯ ไทย มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35 – 44 ปี ไม่เปิดรับฟังวิถุฯ ไทย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 25 – 34 ปี ช่วงอายุ 55 – 64 ปี และช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป ไม่เปิดรับฟังวิถุฯ ไทย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 ในแต่ละช่วงอายุ ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ไม่ว่าจะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ไม่ว่าจะช่วงอายุใดต่างก็เปิดรับฟังวิถุฯ ไทย โดยเฉพาะ วัยรุ่น (อายุ 18 – 24 ปี) ที่เปิดรับฟังวิถุฯ ไทย ทุกคน

2) ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วมีประโยชน์หรือไม่

ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วมี ประโยชน์หรือไม่	มีประโยชน์		ไม่มีประโยชน์		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
อายุ 25 – 34 ปี	115	28.80	0	0.00	115	28.80
อายุ 18 – 24 ปี	109	27.30	0	0.00	109	27.30
อายุ 35 – 44 ปี	79	19.80	0	0.00	79	19.80
อายุ 45 – 54 ปี	63	15.80	0	0.00	63	15.80
อายุ 55 – 64 ปี	16	4.00	0	0.00	16	4.00
อายุ 65 ปีขึ้นไป	7	1.80	0	0.00	7	1.80
รวม	389	97.30	0	0.00	389	97.30

ตารางที่ 24 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามช่วงอายุ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (389 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 97.30) จำแนกตามช่วงอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 25 – 34 ปี เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์ มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 28.80 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 18 – 24 ปี เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 27.30 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35 – 44 ปี เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 19.80 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 45 – 54 ปี เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 15.80 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55 – 64 ปี เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 และกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.80 หรืออีกด้านหนึ่งไม่มีกลุ่มตัวอย่างในช่วงอายุใดแสดงความคิดเห็นว่าเป็นประโยชน์หรือไม่ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วไม่มีประโยชน์ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทุกช่วงอายุที่ฟังวิทยุฯ ไทย ต่างมีความเห็นว่าการเปิดรับฟังดังกล่าวมีประโยชน์ทุกคน

3) ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีกับไทย หรือไม่

ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วทำให้รู้สึกดี กับไทยหรือไม่	ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วรู้สึกดี		ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วรู้สึกไม่ดี		ไม่ระบุว่า ดีหรือไม่ดี		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
อายุ 25 – 34 ปี	107	26.80	0	0.00	8	2.00	115	28.80
อายุ 18 – 24 ปี	104	26.00	2	0.50	3	0.80	109	27.30
อายุ 35 – 44 ปี	78	19.50	0	0.00	1	0.30	79	19.80
อายุ 45 – 54 ปี	63	15.80	0	0.00	0	0.00	63	15.80
อายุ 55 – 64 ปี	14	3.50	1	0.30	1	0.30	16	4.00
อายุ 65 ปีขึ้นไป	6	1.50	1	0.30	0	0.00	7	1.80
รวม	372	93.00	4	1.00	13	3.30	389	97.30

ตารางที่ 25 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดีกับไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามช่วงอายุ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดีกับไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว (389 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 97.30) จำแนกตามช่วงอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 25 – 34 ปี เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 26.80 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 18 – 24 ปี จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 26.00 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35 – 44 ปี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 19.50 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 45 – 54 ปี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 15.80 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55 – 64 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50 และกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50 หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ช่วงอายุ 18 – 24 ปี เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกไม่ดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55 – 64 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 และกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 25 – 34 ปี ไม่ระบุว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีหรือไม่ดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 18 – 24 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35 – 44 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 และกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55 – 64 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า แทบทุกช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ที่เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยต่างมีความรู้สึกดีกับไทย

4) ความสัมพันธ์ลาว-ไทยเป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี

ความสัมพันธ์ ลาว-ไทย เป็น อย่างไร ดีหรือไม่ดี	ความสัมพันธ์ ลาว-ไทย ดี		ความสัมพันธ์ ลาว-ไทย ไม่ดี		ไม่ระบุว่า ดีหรือไม่ดี		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
อายุ 25 – 34 ปี	115	28.80	0	0.00	1	0.30	116	29.00
อายุ 18 – 24 ปี	107	26.80	0	0.00	2	0.50	109	27.30
อายุ 35 – 44 ปี	81	20.30	0	0.00	0	0.00	81	20.30
อายุ 45 – 54 ปี	68	17.00	0	0.00	1	0.30	69	17.30
อายุ 55 – 64 ปี	16	4.00	0	0.00	1	0.30	17	4.30
อายุ 65 ปีขึ้นไป	8	2.00	0	0.00	0	0.00	8	2.00
รวม	395	98.80	0	0.00	5	1.30	400	100.00

ตารางที่ 26 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามช่วงอายุ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว (จำนวน 400 คน) จำแนกตามช่วงอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 25 – 34 ปี มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 28.80 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 18 – 24 ปี จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 26.80 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35 – 44 ปี จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 20.30 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 45 – 54 ปี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.00 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55 – 64 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 และกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00 หรืออีกด้านหนึ่งไม่มีกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุใดที่มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยไม่ดี นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 18 – 24 ปี ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีหรือไม่ดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 25 – 34 ปี ช่วงอายุ 45 – 54 ปี และช่วงอายุ 55 – 64 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 ในแต่ละช่วงอายุ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทุกช่วงอายุต่างเห็นว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดี

4.5.10 การเปิดรับฟังวิถุฯ ไทยและทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ

1) ฟังวิถุฯ ไทย หรือไม่

ฟังวิถุฯ ไทย หรือไม่	ฟังวิถุฯ ไทย		ไม่ฟังวิถุฯ ไทย		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	137	34.30	5	1.30	142	35.50
เกษตรกร	68	17.00	5	1.30	73	18.30
แม่บ้าน	34	8.50	1	0.30	35	8.80
นักศึกษา	30	7.50	0	0.00	30	7.50
ผู้ใช้แรงงาน	30	7.50	0	0.00	30	7.50
นักเรียน	23	5.80	0	0.00	23	5.80
อื่น ๆ *	22	5.50	0	0.00	22	5.50
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	20	5.00	0	0.00	20	5.00
บริษัทเอกชน	17	4.30	0	0.00	17	4.30
ลูกจ้าง	8	2.00	0	0.00	8	2.00
รวม	389	97.30	11	2.80	400	100.00

* อื่น ๆ ได้แก่ ไม่ทำงาน/ว่างงาน 7 คน, ขับรถสิบล้อ, อาชีพขับเรือข้ามแม่น้ำโขง 2 คน, พนักงานโครงการด้านเอดส์, อยู่บ้านเฉย ๆ 2 คน, ทำงานที่สถานทูตสิงคโปร์, บริษัทต่างประเทศ, เลขานุการ, เกษียณ, ช่าง, ไม่ระบุ 2 คน

ตารางที่ 27 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิถุฯ ไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิถุฯ ไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย เปิดรับฟังวิถุฯ ไทยมีจำนวนมากที่สุด จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 34.30 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างอาชีพเกษตรกร จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.00 กลุ่มตัวอย่างแม่บ้าน จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.50 กลุ่มตัวอย่างนักศึกษา จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 กลุ่มตัวอย่างอาชีพผู้ใช้

แรงงาน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.80 กลุ่มตัวอย่างอาชีพอื่น ๆ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.50 กลุ่มตัวอย่างอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 กลุ่มตัวอย่างอาชีพทำงานในบริษัทเอกชน จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30 และกลุ่มตัวอย่างอาชีพลูกจ้าง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00 หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขายและกลุ่มตัวอย่างอาชีพเกษตรกรไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.30 ในแต่ละกลุ่มอาชีพ รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างแม่บ้าน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 ข้อมูลข้างต้นชี้ให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทุกกลุ่มอาชีพเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย

2) ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วมีประโยชน์หรือไม่

ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วมี ประโยชน์หรือไม่	มีประโยชน์		ไม่มีประโยชน์		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	137	34.30	0	0.00	137	34.30
เกษตรกร	68	17.00	0	0.00	68	17.00
แม่บ้าน	34	8.50	0	0.00	34	8.50
นักศึกษา	30	7.50	0	0.00	30	7.50
ผู้ใช้แรงงาน	30	7.50	0	0.00	30	7.50
นักเรียน	23	5.80	0	0.00	23	5.80
อื่น ๆ *	22	5.50	0	0.00	22	5.50
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	20	5.00	0	0.00	20	5.00
บริษัทเอกชน	17	4.30	0	0.00	17	4.30
ลูกจ้าง	8	2.00	0	0.00	8	2.00
รวม	389	97.30	0	0.00	389	97.30

* อื่น ๆ ได้แก่ ไม่ทำงาน/ว่างงาน 7 คน, ขับรถสิบล้อ, อาชีพขับเรือข้ามแม่น้ำโขง 2 คน, พนักงานโครงการด้านเอดส์, อยู่บ้านเลข ๆ 2 คน, ทำงานที่สถานทูตสิงคโปร์, บริษัทต่างประเทศ, เลขานุการ, เกษียณ, ช่าง, ไม่ระบุ 2 คน

ตารางที่ 28 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว (389 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 97.30) จำแนกตามอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย เห็นว่า เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์ มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 34.30 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างอาชีพเกษตรกร จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.00 กลุ่มตัวอย่างแม่บ้าน จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.50 กลุ่มตัวอย่างนักศึกษา จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 กลุ่มตัวอย่างอาชีพผู้ใช้แรงงาน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.80 กลุ่มตัวอย่างอาชีพอื่น ๆ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.50 กลุ่มตัวอย่างอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 กลุ่มตัวอย่างอาชีพทำงานในบริษัทเอกชน จำนวน 17 คน คิดเป็น ร้อยละ 4.30 และกลุ่มตัวอย่างอาชีพลูกจ้าง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00 ซึ่งชี้ให้เห็นว่า กลุ่ม ตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทุกกลุ่มอาชีพเห็นว่า เปิดรับฟังวิถุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์

3) พังวิทย์ฯ ไทย แล้วทำให้รู้สึกดีกับ ประเทศไทย หรือไม่

พังวิทย์ฯ ไทย แล้วทำให้รู้สึกดี กับ ไทย หรือไม่	พังวิทย์ฯ ไทย แล้วรู้สึกดี		พังวิทย์ฯ ไทย แล้วรู้สึกไม่ดี		ไม่ระบุว่า ดีหรือไม่ดี		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	137	34.30	0	0.00	0	0.00	137	34.00
เกษตรกร	65	16.30	1	0.30	2	0.50	68	17.00
แม่บ้าน	34	8.50	0	0.00	0	0.00	34	8.50
นักศึกษา	29	7.30	1	0.30	0	0.00	30	7.50
ผู้ใช้แรงงาน	29	7.30	0	0.00	1	0.30	30	7.50
นักเรียน	20	5.00	1	0.30	2	0.50	23	5.80
อื่น ๆ	21	5.30	0	0.00	1	0.30	22	5.50
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	16	4.00	1	0.30	3	0.80	20	5.00
บริษัทเอกชน	14	3.50	0	0.00	3	0.80	17	4.30
ลูกจ้าง	7	1.80	0	0.00	1	0.30	8	2.00
รวม	372	93.00	4	1.00	13	3.30	389	97.30

* อื่น ๆ ได้แก่ ไม่ทำงาน/ว่างงาน 7 คน, ขับรถสิบล้อ, อาชีพรับเรือข้ามแม่น้ำโขง 2 คน, พนักงานโครงการด้านเอดส์, อยู่บ้านเฉย ๆ 2 คน, ทำงานที่สถานทูตสิงคโปร์, บริษัทต่างประเทศ, เลขานุการ, เกษียณ, ช่าง, ไม่ระบุ 2 คน

ตารางที่ 29 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับพังวิทย์ฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดีกับประเทศไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับพังวิทย์ฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดีกับประเทศไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว (389 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 97.30) จำแนกตามอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย เห็นว่า เปิดรับพังวิทย์ฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 34.30 รองลงมาคือ กลุ่ม

ตัวอย่างอาชีพเกษตรกร จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 16.30 กลุ่มตัวอย่างแม่บ้านจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.50 กลุ่มตัวอย่างนักศึกษา จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.30 กลุ่มตัวอย่างอาชีพผู้ใช้แรงงาน จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.30 กลุ่มตัวอย่างอาชีพอื่น ๆ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.30 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 กลุ่มตัวอย่างอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 กลุ่มตัวอย่างอาชีพทำงานในบริษัทเอกชน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50 และกลุ่มตัวอย่างอาชีพลูกจ้าง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.80 หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างอาชีพที่เห็นว่าเปิดรับฟังวิถุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกไม่ดี กลุ่มตัวอย่างอาชีพละ 1 คน ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างอาชีพเกษตรกร นักศึกษา นักเรียน และอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 ในแต่ละกลุ่มอาชีพ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และกลุ่มตัวอย่างอาชีพทำงานในบริษัทเอกชน ไม่ระบุว่าเปิดรับฟังวิถุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีหรือไม่ดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80 ในแต่ละกลุ่มอาชีพ รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างอาชีพเกษตรกร จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 กลุ่มตัวอย่างอาชีพผู้ใช้แรงงาน กลุ่มตัวอย่างอาชีพอื่น ๆ และกลุ่มตัวอย่างอาชีพลูกจ้าง จำนวนกลุ่มอาชีพละ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 ในแต่ละกลุ่มอาชีพ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทุกกลุ่มอาชีพเห็นว่า เปิดรับฟังวิถุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทย

4) ความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี

ความสัมพันธ์ ไทย-ลาว เป็น อย่างไร	ความสัมพันธ์ไทย- ลาว ดี		ความสัมพันธ์ไทย- ลาว ไม่ดี		ไม่ระบุว่า ดีหรือไม่ดี		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	140	35.00	0	0	2	0.50	142	35.50
เกษตรกร	73	18.30	0	0	0	0.00	73	18.30
แม่บ้าน	35	8.80	0	0	0	0.00	35	8.80
นักศึกษา	29	7.30	0	0	1	0.30	30	7.50
ผู้ใช้แรงงาน	30	7.50	0	0	0	0.00	30	7.50
นักเรียน	23	5.80	0	0	0	0.00	23	5.80
อื่น ๆ *	22	5.50	0	0	0	0.00	22	5.50
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	19	4.80	0	0	1	0.30	20	5.00
บริษัทเอกชน	16	4.00	0	0	1	3.00	17	4.30
ลูกจ้าง	8	2.00	0	0	0	0.00	8	2.00
รวม	395	98.80	0	0	5	1.30	400	100.00

* อื่น ๆ ได้แก่ ไม่ทำงาน/ว่างงาน 7 คน, ขับรถสิบล้อ, อาชีพรับเรือข้ามแม่น้ำโขง 2 คน, พนักงานโครงการด้านเอดส์, อยู่บ้านเฉย ๆ 2 คน, ทำงานที่สถานทูตสิงคโปร์, บริษัทต่างประเทศ, เลขานุการ, เกษียณ, ช่าง, ไม่ระบุ 2 คน

ตารางที่ 30 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว (จำนวน 400 คน) จำแนกตามอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย มีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างอาชีพเกษตรกร จำนวน 73 คิดเป็นร้อยละ 18.30 กลุ่ม

ตัวอย่างแม่บ้าน จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 8.80 กลุ่มตัวอย่างอาชีพผู้ใช้แรงงาน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 กลุ่มตัวอย่างนักศึกษา จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.30 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.80 กลุ่มตัวอย่างอาชีพอื่น ๆ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.50 กลุ่มตัวอย่างอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.80 กลุ่มตัวอย่างอาชีพทำงานในบริษัทเอกชน จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 และกลุ่มตัวอย่างอาชีพลูกจ้าง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00 หรืออีกด้านหนึ่งไม่มีกลุ่มตัวอย่างอาชีพใดที่มีทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทยไม่ดี นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีหรือไม่ดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และกลุ่มตัวอย่างอาชีพทำงานในบริษัทเอกชน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 ในแต่ละกลุ่มอาชีพ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ไม่ว่าอาชีพใดส่วนใหญ่มีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดี

4.5.11 เปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างเพศหญิงและเพศชายช่วงอายุ และอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

1) เปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างเพศหญิงและเพศชาย

การรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ของประชาชนไทย	เพศ	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	S	t – test	P
ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว หรือไม่	เพศหญิง	206	1.67	.407	-2.590**	.010
	เพศชาย	194	1.79	.409		
ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมี ประโยชน์หรือไม่	เพศหญิง	206	2.36	.931	-2.377*	.018
	เพศชาย	194	2.57	.819		
ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วรู้สึกดี กับ สปป.ลาว หรือไม่	เพศหญิง	206	3.08	1.352	-2.781**	.006
	เพศชาย	194	3.43	1.164		
ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย- ลาว ของประชาชนไทย	เพศ	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	S	t – test	P
ความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็น อย่างไร ดีหรือไม่ดี	เพศหญิง	206	1.22	.581	.901	.368
	เพศชาย	194	1.17	.485		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 31 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และค่าความน่าจะเป็นของการเปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างเพศหญิงและเพศชายของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

จากตารางแสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และค่าความน่าจะเป็นของการเปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างเพศหญิงและเพศชายของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่า การรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ระหว่างเพศหญิงและเพศชายมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ .01 ในประเด็นคำถามฟังวิทยุฯ สปป.ลาว หรือไม่ และประเด็นคำถามฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วรู้สึกดีกับ สปป.ลาว หรือไม่ ยกเว้น ประเด็นคำถามฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์หรือไม่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ประเด็นคำถามความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี ซึ่งพบว่า ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ระหว่างเพศหญิงและเพศชายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2) เปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างช่วงอายุ

การรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ของประชาชนไทย	ช่วงอายุ	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	S	F-test	P
ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว หรือไม่	อายุ 18 – 24 ปี	46	1.67	.474	.561	.730
	อายุ 25 – 34 ปี	69	1.71	.457		
	อายุ 35 – 44 ปี	112	1.76	.430		
	อายุ 45 – 54 ปี	98	1.70	.459		
	อายุ 55 – 64 ปี	57	1.75	.434		
	อายุ 65 ปีขึ้นไป	18	1.83	.383		
ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมี ประโยชน์หรือไม่	อายุ 18 – 24 ปี	46	2.39	.930	.258	.936
	อายุ 25 – 34 ปี	69	2.55	.832		
	อายุ 35 – 44 ปี	112	2.48	.880		
	อายุ 45 – 54 ปี	98	2.42	.907		
	อายุ 55 – 64 ปี	57	2.47	.889		
	อายุ 65 ปีขึ้นไป	18	2.44	.922		
ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วรู้สึกดี กับ สปป.ลาว หรือไม่	อายุ 18 – 24 ปี	46	3.13	1.360	.442	.819
	อายุ 25 – 34 ปี	69	3.22	1.305		
	อายุ 35 – 44 ปี	112	3.29	1.257		
	อายุ 45 – 54 ปี	98	3.19	1.298		
	อายุ 55 – 64 ปี	57	3.26	1.275		
	อายุ 65 ปีขึ้นไป	18	3.61	.979		
ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย- ลาว ของประชาชนไทย	ช่วงอายุ	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	S	F-test	P
ความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็น อย่างไร ดีหรือไม่ดี	อายุ 18 – 24 ปี	46	1.13	.499	.563	.728
	อายุ 25 – 34 ปี	69	1.14	.522		
	อายุ 35 – 44 ปี	112	1.24	.573		
	อายุ 45 – 54 ปี	98	1.22	.566		
	อายุ 55 – 64 ปี	57	1.19	.480		
	อายุ 65 ปีขึ้นไป	18	1.11	.471		

- * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- ** มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 32 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า F-test และค่าความน่าจะเป็นของการเปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

จากตารางแสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า F-test และค่าความน่าจะเป็นของการเปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่า การรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ระหว่างช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกประเด็น นอกจากนี้ประเด็นคำถามความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี ซึ่งพบว่า ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ระหว่างช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

3) เปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างอาชีพ

การรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ของประชาชนไทย	อาชีพ	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	S	F-test	P
ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว หรือไม่	ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	156	1.76	.431	2.189*	.034
	เกษตรกร	116	1.78	.419		
	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	32	1.56	.504		
	บริษัทเอกชน	11	1.45	.522		
	แม่บ้าน	21	1.81	.402		
	ลูกจ้าง	34	1.74	.448		
	นักเรียน	14	1.50	.519		
	นักศึกษา	16	1.75	.447		
ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมี ประโยชน์หรือไม่	ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	156	2.52	.854	2.105*	.042
	เกษตรกร	116	2.52	.860		
	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	32	2.16	.987		
	บริษัทเอกชน	11	1.91	1.044		
	แม่บ้าน	21	2.62	.805		
	ลูกจ้าง	34	2.59	.821		
	นักเรียน	14	2.00	1.038		
	นักศึกษา	16	2.50	.894		

การรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ของประชาชนไทย	อาชีพ	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	S	F-test	P
ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วรู้สึก ดีกับ สปป.ลาวหรือไม่	ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	156	3.30	1.257	2.340*	.024
	เกษตรกร	116	3.44	1.129		
	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	32	2.72	1.442		
	บริษัทเอกชน	11	2.36	1.567		
	แม่บ้าน	21	3.43	1.207		
	ลูกจ้าง	34	3.21	1.343		
	นักเรียน	14	2.79	1.424		
	นักศึกษา	16	3.25	1.342		
ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ ไทย-ลาว ของประชาชนไทย	อาชีพ	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	S	F-test	P
ความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็น อย่างไร ดีหรือไม่ดี	ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	156	1.19	.518	1.012	.422
	เกษตรกร	116	1.23	.565		
	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	32	1.22	.608		
	บริษัทเอกชน	11	1.18	.603		
	แม่บ้าน	21	1.05	.218		
	ลูกจ้าง	34	1.18	.521		
	นักเรียน	14	1.43	.852		
	นักศึกษา	16	1.00	.000		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 33 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า F-test และค่าความน่าจะเป็นของการเปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

จากตารางแสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า F-test และค่าความน่าจะเป็นของการเปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่า การรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ระหว่างอาชีพของกลุ่มตัวอย่างมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกประเด็น นอกจากนี้ประเด็นคำถามความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี ซึ่งพบว่า ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ระหว่างอาชีพของกลุ่มตัวอย่างไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.5.12 เปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ ไทยและทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างเพศหญิงและเพศชาย อายุ และอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว

1) เปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ ไทยและทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างเพศหญิงและเพศชาย

การรับฟังวิทยุฯ ไทย ของประชาชน สปป.ลาว	เพศ	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	S	t – test	P
ฟังวิทยุฯ ไทย หรือไม่	เพศหญิง	140	1.01	.119	384.131	.181
	เพศชาย	260	1.03	.183		
ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วมีประโยชน์ หรือไม่	เพศหญิง	140	1.03	.238	384.131	.181
	เพศชาย	260	1.07	.366		
ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วรู้สึกดีกับ ประเทศไทย หรือไม่	เพศหญิง	140	1.16	.553	398	.993
	เพศชาย	260	1.16	.629		
ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทย ของประชาชน สปป.ลาว	เพศ	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	S	t – test	P
ความสัมพันธ์ลาว-ไทย เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี	เพศหญิง	140	1.03	.238	398	.814
	เพศชาย	260	1.02	.214		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 34 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และค่าความน่าจะเป็นของการเปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ ไทย และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างเพศหญิงและเพศชายของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว

จากตารางแสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และค่าความน่าจะเป็นของการเปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ ไทย และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างเพศหญิงและเพศชายของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่า การรับฟังวิทยุฯ ไทยระหว่างเพศหญิงและเพศชายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกประเด็น นอกจากนี้ประเด็นคำถามความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี ซึ่งพบว่า ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ระหว่างเพศหญิงและเพศชายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

2) เปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ ไทยและทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างช่วงอายุ

การรับฟังวิทยุฯ ไทย ของประชาชน สปป.ลาว	ช่วงอายุ	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	S	F-test	P
ฟังวิทยุฯ ไทย หรือไม่	อายุ 18 – 24 ปี	109	1.00	.000	3.549**	.004
	อายุ 25 – 34 ปี	116	1.01	.093		
	อายุ 35 – 44 ปี	81	1.02	.156		
	อายุ 45 – 54 ปี	69	1.09	.284		
	อายุ 55 – 64 ปี	17	1.06	.243		
	อายุ 65 ปีขึ้นไป	8	1.13	.354		
ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วมีประโยชน์ หรือไม่	อายุ 18 – 24 ปี	109	1.00	.000	3.549**	.004
	อายุ 25 – 34 ปี	116	1.02	.186		
	อายุ 35 – 44 ปี	81	1.05	.312		
	อายุ 45 – 54 ปี	69	1.17	.568		
	อายุ 55 – 64 ปี	17	1.12	.485		
	อายุ 65 ปีขึ้นไป	8	1.25	.707		
ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วรู้สึกดีกับ ประเทศไทย หรือไม่	อายุ 18 – 24 ปี	109	1.07	.352	1.880	.097
	อายุ 25 – 34 ปี	116	1.16	.574		
	อายุ 35 – 44 ปี	81	1.10	.515		
	อายุ 45 – 54 ปี	69	1.26	.852		
	อายุ 55 – 64 ปี	17	1.35	.862		
	อายุ 65 ปีขึ้นไป	8	1.50	1.069		
ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ ลาว-ไทยของ ประชาชน สปป.ลาว	ช่วงอายุ	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	S	F-test	P
ความสัมพันธ์ลาว-ไทยเป็น อย่างไร ดีหรือไม่ดี	อายุ 18 – 24 ปี	109	1.04	.270	.906	.477
	อายุ 25 – 34 ปี	116	1.02	.186		
	อายุ 35 – 44 ปี	81	1.00	.000		
	อายุ 45 – 54 ปี	69	1.03	.241		
	อายุ 55 – 64 ปี	17	1.12	.485		
	อายุ 65 ปีขึ้นไป	8	1.00	.000		

- * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- ** มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 35 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า F-test และค่าความน่าจะเป็นของการเปรียบเทียบการรับฟังวิทยุ ไทย และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว

จากตารางแสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า F-test และค่าความน่าจะเป็นของการเปรียบเทียบการรับฟังวิทยุ ไทย และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่า การรับฟังวิทยุ ไทย ระหว่างช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ .01 ในประเด็นคำถามฟังวิทยุ ไทย หรือไม่ และประเด็นคำถามฟังวิทยุ ไทย แล้วมีประโยชน์หรือไม่ ส่วนประเด็นคำถามฟังวิทยุ ไทย แล้วรู้สึกดีกับประเทศไทย หรือไม่ พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ประเด็นคำถามความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี ซึ่งพบว่า ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ระหว่างช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3) เปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ ไทยและทัศนคติด้านต่างๆ ระหว่างอาชีพ

การรับฟังวิทยุฯ ไทย ของประชาชน สปป.ลาว	อาชีพ	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	S	F-test	P
ฟังวิทยุฯ ไทย หรือไม่	ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	142	1.04	.185	1.014	.428
	เกษตรกร	73	1.07	.254		
	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	20	1.00	.000		
	บริษัทเอกชน	17	1.00	.000		
	แม่บ้าน	35	1.03	.169		
	ผู้ใช้แรงงาน	30	1.00	.000		
	ลูกจ้าง	8	1.00	.000		
	นักเรียน	23	1.00	.000		
	นักศึกษา	30	1.00	.000		
	อื่นๆ ^	22	1.00	.000		
ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วมีประโยชน์ หรือไม่	ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	142	1.07	.370	1.014	.428
	เกษตรกร	73	1.14	.509		
	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	20	1.00	.000		
	บริษัทเอกชน	17	1.00	.000		
	แม่บ้าน	35	1.06	.338		
	ผู้ใช้แรงงาน	30	1.00	.000		
	ลูกจ้าง	8	1.00	.000		
	นักเรียน	23	1.00	.000		
	นักศึกษา	30	1.00	.000		
	อื่นๆ ^	22	1.00	.000		

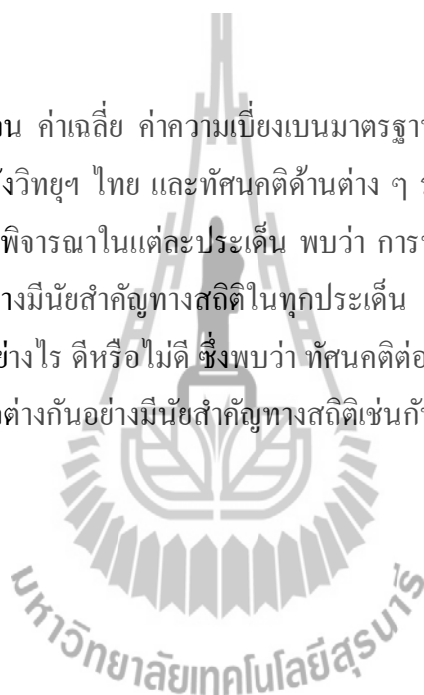
การรับฟังวิทยุฯ ไทย ของประชาชน สปป.ลาว	อาชีพ	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	S	F-test	P
ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วรู้สึกดีกับประเทศ ไทย หรือไม่	ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	142	1.11	.555	1.198	.295
	เกษตรกร	73	1.27	.821		
	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	20	1.35	.745		
	บริษัทเอกชน	17	1.35	.786		
	แม่บ้าน	35	1.09	.507		
	ผู้ใช้แรงงาน	30	1.07	.365		
	ลูกจ้าง	8	1.25	.707		
	นักเรียน	23	1.22	.600		
	นักศึกษา	30	1.03	.183		
	อื่น ๆ ^	22	1.09	.426		
ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทย ของประชาชน สปป.ลาว	อาชีพ	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	S	F-test	P
ความสัมพันธ์ลาว-ไทย เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี	ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	142	1.03	.237	.967	.467
	เกษตรกร	73	1.00	.000		
	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	20	1.10	.447		
	บริษัทเอกชน	17	1.12	.485		
	แม่บ้าน	35	1.00	.000		
	ผู้ใช้แรงงาน	30	1.00	.000		
	ลูกจ้าง	8	1.00	.000		
	นักเรียน	23	1.00	.000		
	นักศึกษา	30	1.07	.365		
	อื่น ๆ ^	22	1.00	.000		

^ อื่น ๆ ได้แก่ ไม่ทำงาน/ว่างงาน 7 คน, ขับรถสิบล้อ, อาชีพขับเรือข้ามแม่น้ำโขง 2 คน, พนักงานโครงการด้านเอดส์, อยู่บ้านเฉย ๆ 2 คน, ทำงานที่สถานทูตสิงคโปร์, บริษัทต่างประเทศ, เลขานุการ, เกษียณ, ช่าง, ไม่ระบุ 2 คน

- * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- ** มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 36 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า F-test และค่าความน่าจะเป็นของการเปรียบเทียบการฟังวิทยุฯ ไทย และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว

จากตารางแสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า F-test และค่าความน่าจะเป็นของการเปรียบเทียบการฟังวิทยุฯ ไทย และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่า การฟังวิทยุฯ ไทยระหว่างอาชีพของกลุ่มตัวอย่างไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกประเด็น นอกจากนี้ประเด็นคำถามความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี ซึ่งพบว่า ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ระหว่างอาชีพของกลุ่มตัวอย่างไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

4.5.13 เปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ ไทยและ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามเพศ

1) ฟังวิทยุฯ หรือไม่ จำแนกตามเพศ

กลุ่มตัวอย่าง	ประชาชนไทย		ประชาชน สปป.ลาว	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ฟังวิทยุฯ				
เพศหญิง	67	17.00	251	62.80
เพศชาย	41	10.00	138	34.50
รวม	108	27.00	389	97.30
ไม่ฟังวิทยุฯ				
เพศหญิง	139	35.00	9	2.30
เพศชาย	153	38.00	2	0.50
รวม	292	73.00	11	2.80
รวมทั้งหมด	400	100.00	400	100.00

ตารางที่ 37 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามเพศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทั้งเพศหญิงและเพศชายเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย จำนวน 389 คน มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ทั้งเพศหญิงและเพศชายที่เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว จำนวน 108 คน หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ทั้งเพศหญิงและเพศชาย ไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว จำนวน 292 คน มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทั้งเพศหญิงและเพศชาย ไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย จำนวน 11 คน นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงของทั้ง 2 ประเทศ รับฟังวิทยุฯ ของกันและกันมากกว่าเพศชาย

2) ฟังวิทยุฯ แล้วมีประโยชน์หรือไม่ จำแนกตามเพศ

กลุ่มตัวอย่าง	ประชาชนไทย		ประชาชน สปป.ลาว	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์				
เพศหญิง	65	16.25	251	62.80
เพศชาย	41	10.25	138	34.50
รวม	106	26.50	389	97.30
ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วไม่มีประโยชน์				
เพศหญิง	2	0.50	0	0.00
เพศชาย	0	0.00	0	0.00
รวม	2	0.50	0	0.00
รวมทั้งหมด	108	27.00	389	97.30

ตารางที่ 38 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ แล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามเพศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ แล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทั้งเพศหญิงและเพศชาย ที่เห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย แล้วมีประโยชน์ จำนวน 389 คน มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ทั้งเพศหญิงและเพศชาย ที่เห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์ จำนวน 106 คน หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยเพศหญิงเพียง 2 คน เห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วไม่มีประโยชน์ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ซึ่งไม่มีกลุ่มตัวอย่างทั้งเพศหญิงและเพศชายแสดงความคิดเห็นว่าไม่มีประโยชน์จากการฟังวิทยุฯ ไทย ทั้งนี้แตกต่างกันตามจำนวนในการเปิดรับฟังวิทยุฯ โดยรวมกล่าวได้ว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งประชาชนไทยและ สปป.ลาว ที่เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว และไทย แล้วเห็นว่ามีประโยชน์

3) ฟังวิทยุฯ แล้วทำให้รู้สึกดีหรือไม่ จำแนกตามเพศ

กลุ่มตัวอย่าง	ประชาชนไทย		ประชาชน สปป.ลาว	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ฟังวิทยุฯ แล้วทำให้รู้สึกดี				
เพศหญิง	57	14.25	244	61.00
เพศชาย	37	9.25	128	32.00
รวม	94	23.50	372	93.00
ฟังวิทยุฯ แล้วทำให้รู้สึกไม่ดี				
เพศหญิง	3	0.75	0	0.00
เพศชาย	2	0.50	4	1.00
รวม	5	1.25	4	1.00
ไม่ระบุว่าดีหรือไม่ดี				
เพศหญิง	7	1.75	7	1.80
เพศชาย	2	0.50	6	1.50
รวม	9	2.25	13	3.30
รวมทั้งหมด	108	27.00	389	97.30

ตารางที่ 39 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ แล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดี ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามเพศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ แล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทั้งเพศหญิงและเพศชาย เห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย แล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทย จำนวน 372 คน มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ทั้งเพศหญิงและเพศชาย เห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีกับ สปป.ลาว จำนวน 94 คน หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยทั้งเพศหญิงและเพศชายเห็นว่าเป็นการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับ สปป.ลาว จำนวน 5 คน มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว เพียง 1 คน นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ไม่ระบุว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย แล้วทำให้รู้สึกดีหรือไม่ดีกับประเทศไทย จำนวน 13 คน มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ไม่ระบุว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีหรือไม่ดีกับ สปป.ลาว จำนวน 9 คน จึงกล่าวได้ว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งประชาชนไทยและ สปป.ลาว ทั้งเพศหญิงและเพศชายที่เปิดรับฟังวิทยุฯ ของกันและกันแล้วส่วนใหญ่เห็นว่าทำให้รู้สึกดีกับประเทศเพื่อนบ้าน ตามสัดส่วนของการเปิดรับฟังวิทยุฯ

4) ความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี จำแนกตามเพศ

กลุ่มตัวอย่าง	ประชาชนไทย		ประชาชน สปป.ลาว	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดี				
เพศหญิง	178	44.50	257	64.30
เพศชาย	170	42.50	138	34.50
รวม	348	87.00	395	98.80
ความสัมพันธ์ลาว-ไทย ไม่ดี				
เพศหญิง	11	2.80	0	0
เพศชาย	15	3.80	0	0
รวม	26	6.60	0	0
ไม่ระบุว่าดีหรือไม่ดี				
เพศหญิง	17	4.30	3	0.80
เพศชาย	9	2.30	2	0.50
รวม	26	6.60	5	1.30
รวมทั้งหมด	400	100.00	400	100.00

ตารางที่ 40 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามเพศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทั้งเพศหญิงและเพศชาย มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดี จำนวน 395 คน มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ทั้งเพศหญิงและเพศชาย มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดี จำนวน 348 คน หรืออีกด้านหนึ่ง กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ทั้งเพศหญิงและเพศชาย มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยไม่ดี จำนวน 26 คน ในขณะที่ไม่มีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทั้งเพศหญิงและเพศชายที่มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยไม่ดี นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ทั้งเพศหญิงและเพศชาย ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี จำนวน 26 คน มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทั้งเพศหญิงและเพศชาย ที่มี 5 คน เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศโดยรวมจึงกล่าวได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนของทั้ง 2 ประเทศ ไม่ว่าจะเพศใด ต่างเห็นว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ขณะนี้ดี

4.5.14 เปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ ไทยและ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามอายุ

1) ฟังวิทยุฯ หรือไม่ จำแนกตามช่วงอายุ

กลุ่มตัวอย่าง	ประชาชนไทย		ประชาชน สปป.ลาว	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ฟังวิทยุฯ				
อายุ 18 – 24 ปี	15	3.80	109	27.30
อายุ 25 – 34 ปี	20	5.00	115	28.80
อายุ 35 – 44 ปี	27	6.80	79	19.80
อายุ 45 – 54 ปี	29	7.30	63	15.80
อายุ 55 – 64 ปี	14	3.50	16	4.00
อายุ 65 ปีขึ้นไป	3	0.80	7	1.80
รวม	108	27.00	389	97.30
ไม่ฟังวิทยุฯ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ 18 – 24 ปี	31	7.80	0	0.00
อายุ 25 – 34 ปี	49	12.30	1	0.30
อายุ 35 – 44 ปี	85	21.30	2	0.50
อายุ 45 – 54 ปี	69	17.30	6	1.50
อายุ 55 – 64 ปี	43	10.80	1	0.30
อายุ 65 ปีขึ้นไป	15	3.80	1	0.30
รวม	292	73.00	11	2.80
รวมทั้งหมด	400	100.00	400	100.00

ตารางที่ 41 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาวจำแนกตามช่วงอายุ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามช่วงอายุ พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทุกช่วงอายุ เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

ทุกช่วงอายุ ที่เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ตามสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับฟังวิทยุฯ และยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่น (ช่วงอายุ 18 – 24 ปี) ไม่มีใครที่ไม่ฟังวิทยุฯ ไทย ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่นไทยไม่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว คิดเป็นประมาณ 2 เท่า ของกลุ่มตัวอย่างที่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ซึ่งใกล้เคียงกับช่วงอายุ 25 – 34, 55 – 64, 65 ปีขึ้นไป และ 35 – 44 ปี รวมทั้งหากไม่คำนึงถึงจำนวนของกลุ่มตัวอย่างประชาชนไทยที่ไม่ฟังวิทยุฯ ยังพบว่า ช่วงอายุ 55 – 64 ปี ของประชาชนไทยและ สปป.ลาว มีสัดส่วนใกล้เคียงกันในการเปิดรับฟังวิทยุฯ ของกันและกัน

2) ฟังวิทยุฯ แล้วมีประโยชน์หรือไม่ จำแนกตามช่วงอายุ

กลุ่มตัวอย่าง	ประชาชนไทย		ประชาชน สปป.ลาว	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ฟังวิทยุฯ แล้วมีประโยชน์				
อายุ 18 – 24 ปี	15	3.80	109	27.30
อายุ 25 – 34 ปี	19	4.80	115	28.80
อายุ 35 – 44 ปี	27	6.80	79	19.80
อายุ 45 – 54 ปี	28	7.00	63	15.80
อายุ 55 – 64 ปี	14	3.50	16	4.00
อายุ 65 ปีขึ้นไป	3	0.80	7	1.80
รวม	106	26.50	389	97.30
ฟังวิทยุฯ แล้วไม่มีประโยชน์				
อายุ 18 – 24 ปี	0	0.00	0	0.00
อายุ 25 – 34 ปี	1	0.30	0	0.00
อายุ 35 – 44 ปี	0	0.00	0	0.00
อายุ 45 – 54 ปี	1	0.30	0	0.00
อายุ 55 – 64 ปี	0	0.00	0	0.00
อายุ 65 ปีขึ้นไป	0	0.00	0	0.00
รวม	2	0.50	0	0.00
รวมทั้งหมด				
		27.00	389	97.30

ตารางที่ 42 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ แล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามช่วงอายุ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามช่วงอายุ พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย และ สปป.ลาว ทุกช่วงอายุเห็นว่าฟังวิทยุฯ ของกันและกันแล้วมีประโยชน์ ซึ่งมีเพียงกลุ่มตัวอย่างประชาชนไทย ช่วงอายุ 25 – 34 ปี และช่วงอายุ 45 – 54 ปี ช่วงอายุละ 1 คน ที่เห็นว่าฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วไม่มีประโยชน์ จึงกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างประชาชนไทยและ สปป.ลาว ทุกช่วงอายุเห็นว่าฟังวิทยุฯ ของกันและกันแล้วมีประโยชน์ ตามสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับฟังวิทยุฯ

3) ฟังวิทยุฯ แล้วทำให้รู้สึกดีหรือไม่ จำแนกตามช่วงอายุ

กลุ่มตัวอย่าง	ประชาชนไทย		ประชาชน สปป.ลาว	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วรู้สึกดี				
อายุ 18 – 24 ปี	14	3.50	104	26.00
อายุ 25 – 34 ปี	18	4.50	107	26.80
อายุ 35 – 44 ปี	24	6.00	78	19.50
อายุ 45 – 54 ปี	24	6.00	63	15.80
อายุ 55 – 64 ปี	12	3.00	14	3.50
อายุ 65 ปีขึ้นไป	2	0.50	6	1.50
รวม	94	23.50	372	93.00
ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วรู้สึกไม่ดี				
อายุ 18 – 24 ปี	0	0.00	2	0.50
อายุ 25 – 34 ปี	1	0.30	0	0.00
อายุ 35 – 44 ปี	1	0.30	0	0.00
อายุ 45 – 54 ปี	2	0.50	0	0.00
อายุ 55 – 64 ปี	1	0.30	1	0.30
อายุ 65 ปีขึ้นไป	0	0.00	1	0.30
รวม	5	1.30	4	1.00
ไม่ระบุবাদีหรือไม่ดี				
อายุ 18 – 24 ปี	1	0.30	3	0.80
อายุ 25 – 34 ปี	1	0.30	8	2.00
อายุ 35 – 44 ปี	2	0.50	1	0.30
อายุ 45 – 54 ปี	3	0.80	0	0.00
อายุ 55 – 64 ปี	1	0.30	1	0.30
อายุ 65 ปีขึ้นไป	1	0.30	0	0.00
รวม	9	2.30	13	3.30
รวมทั้งหมด	108	27.00	389	97.30

ตารางที่ 43 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ แล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดี ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามช่วงอายุ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามช่วงอายุ พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย และ สปป.ลาว ทุกช่วงอายุเห็นว่าฟังวิทยุฯ ของกันและกันแล้วทำให้รู้สึกดีต่อประเทศเพื่อนบ้าน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ทุกช่วงอายุเห็นว่าฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับ สปป.ลาว มีจำนวน 5 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทุกช่วงอายุเห็นว่าฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับไทย มีจำนวน 4 คน ซึ่งไม่แตกต่างกันมาก นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ทุกช่วงอายุที่ไม่ระบุว่าฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีหรือไม่ดี จำนวน 9 คน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทุกช่วงอายุที่ไม่ระบุว่าฟังวิทยุฯ ไทย แล้วทำให้รู้สึกดีหรือไม่ดี จำนวน 13 คน โดยรวมกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งประชาชนไทยและ สปป.ลาว ทุกช่วงอายุเห็นว่าฟังวิทยุฯ ของกันและกันแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศเพื่อนบ้าน (ไทย หรือ สปป.ลาว) ตามสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับฟังวิทยุฯ

4) ความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี จำแนกตามช่วงอายุ

กลุ่มตัวอย่าง	ประชาชนไทย		ประชาชน สปป.ลาว	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดี				
อายุ 18 – 24 ปี	43	10.80	107	26.80
อายุ 25 – 34 ปี	64	16.00	115	28.80
อายุ 35 – 44 ปี	93	23.30	81	20.30
อายุ 45 – 54 ปี	83	20.80	68	17.00
อายุ 55 – 64 ปี	48	12.00	16	4.00
อายุ 65 ปีขึ้นไป	17	4.30	8	2.00
รวม	348	87.00	395	98.80
ความสัมพันธ์ไทย-ลาว ไม่ดี				
อายุ 18 – 24 ปี	0	0.00	0	0.00
อายุ 25 – 34 ปี	0	0.00	0	0.00
อายุ 35 – 44 ปี	11	2.80	0	0.00
อายุ 45 – 54 ปี	8	2.00	0	0.00
อายุ 55 – 64 ปี	7	1.80	0	0.00
อายุ 65 ปีขึ้นไป	0	0.00	0	0.00
รวม	26	6.50	0	0.00
ไม่ระบุว่าดีหรือไม่ดี				
อายุ 18 – 24 ปี	3	0.80	2	0.50
อายุ 25 – 34 ปี	5	1.30	1	0.30
อายุ 35 – 44 ปี	8	2.00	0	0.00
อายุ 45 – 54 ปี	7	1.80	1	0.30
อายุ 55 – 64 ปี	2	0.50	1	0.30
อายุ 65 ปีขึ้นไป	1	0.30	0	0.00
รวม	26	6.50	5	1.30
รวมทั้งหมด	400	100.00	400	100.00

ตารางที่ 44 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามช่วงอายุ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามช่วงอายุ พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดี หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ช่วงอายุ 35 – 44, 45 – 54, และ 55 – 64 ปี รวมจำนวน 26 คน มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ไม่ดี ในขณะที่ไม่มีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทุกช่วงอายุระบุว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยไม่ดี นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ทุกช่วงอายุไม่แสดงทัศนะว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดีหรือไม่ดี จำนวน 26 คน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ช่วงอายุ 18 – 24, 25 – 34, 45 – 54, และ 55 – 64 ปี ไม่แสดงทัศนะว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีหรือไม่ดี รวมจำนวน 5 คน เมื่อพิจารณาโดยรวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว ทุกช่วงอายุ มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดี

4.5.15 เปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ ไทยและ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ

1) ฟังวิทยุฯ หรือไม่ จำแนกตามอาชีพ

กลุ่มตัวอย่าง	ประชาชนไทย		ประชาชน สปป.ลาว	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว				
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	38	9.50	137	34.30
เกษตรกร	26	6.50	68	17.00
ลูกจ้าง	9	2.30	8	2.00
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	14	3.50	20	5.00
แม่บ้าน	4	1.00	34	8.50
นักศึกษา	4	1.00	30	7.50
นักเรียน	7	1.80	23	5.80
บริษัทเอกชน	6	1.50	17	4.30
ผู้ใช้แรงงาน	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		30	7.50
อื่น ๆ *	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		22	5.50
รวม	108	27.00	389	97.30
ไม่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว				
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	118	29.50	5	1.30
เกษตรกร	90	22.50	5	1.30
ลูกจ้าง	25	6.30	0	0.00
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	18	4.50	0	0.00
แม่บ้าน	17	4.30	1	0.30
นักศึกษา	12	3.00	0	0.00
นักเรียน	7	1.80	0	0.00
บริษัทเอกชน	5	1.30	0	0.00
ผู้ใช้แรงงาน	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		0	0.00
อื่น ๆ *	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		0	0.00
รวม	292	73.00	11	2.80
รวมทั้งหมด	400	100.00	400	100.00

* อื่น ๆ ได้แก่ ไม่ทำงาน/ว่างงาน 7 คน, ขับรถสิบล้อ, อาชีพขับเรือข้ามแม่น้ำโขง 2 คน, พนักงานโครงการด้านเอดส์, อยู่บ้านเฉย ๆ 2 คน, ทำงานที่สถานทูตสิงคโปร์, บริษัทต่างประเทศ, เลขานุการ, เกษียณ, ช่าง, ไม่ระบุ 2 คน

ตารางที่ 45 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทุกกลุ่มอาชีพ ฟังวิทยุฯ ไทย มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ทุกกลุ่มอาชีพ ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ทุกกลุ่มอาชีพ ไม่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทุกกลุ่มอาชีพ ไม่ฟังวิทยุฯ ไทย โดยรวมกลุ่มตัวอย่างประชาชนไทยและ สปป.ลาว ทุกกลุ่มอาชีพเปิดรับฟังวิทยุฯ ของกันและกัน นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างประชาชนไทยทุกกลุ่มอาชีพ ไม่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แต่กลุ่มตัวอย่างประชาชน สปป.ลาว ฟังทั้งหมด แทนทุกกลุ่มอาชีพ

2) พังวิทย์ฯ แล้วมีประโยชน์หรือไม่ จำแนกตามอาชีพ

กลุ่มตัวอย่าง	ประชาชนไทย		ประชาชน สปป.ลาว	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พังวิทย์ฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์				
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	37	9.30	137	34.30
เกษตรกร	26	6.50	68	17.00
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	13	3.30	20	5.00
ลูกจ้าง	9	2.30	8	2.00
นักเรียน	7	1.80	23	5.80
บริษัทเอกชน	6	1.50	17	4.30
นักศึกษา	4	1.00	30	7.50
แม่บ้าน	4	1.00	34	8.50
ผู้ใช้แรงงาน	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		30	7.50
อื่น ๆ *	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		22	5.50
รวม	106	26.50	389	97.30
พังวิทย์ฯ สปป.ลาว แล้วไม่มีประโยชน์				
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	1	0.30	0	0.00
เกษตรกร	0	0.00	0	0.00
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	1	0.30	0	0.00
ลูกจ้าง	0	0.00	0	0.00
นักเรียน	0	0.00	0	0.00
บริษัทเอกชน	0	0.00	0	0.00
นักศึกษา	0	0.00	0	0.00
แม่บ้าน	0	0.00	0	0.00
ผู้ใช้แรงงาน	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		0	0.00
อื่น ๆ *	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		0	0.00
รวม	2	0.50	0	0.00
รวมทั้งหมด	108	27.00	389	97.30

* อื่น ๆ ได้แก่ ไม่ทำงาน/ว่างงาน 7 คน, ขับรถสิบล้อ, อาชีพขับเรือข้ามแม่น้ำโขง 2 คน, พนักงานโครงการด้านเอดส์, อยู่บ้านเฉย ๆ 2 คน, ทำงานที่สถานทูตสิงคโปร์, บริษัทต่างประเทศ, เลขานุการ, เกษียณ, ช่าง, ไม่ระบุ 2 คน

ตารางที่ 46 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิถุฯ แล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิถุฯ แล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว ทุกกลุ่มอาชีพ เห็นว่าฟังวิถุฯ ของกันและกันแล้วมีประโยชน์ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย อาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย และอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวนอาชีพละ 1 คน ที่เห็นว่าไม่มีประโยชน์จากการฟังวิถุฯ สปป.ลาว โดยรวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว ทุกกลุ่มอาชีพฟังวิถุฯ กันและกันและเห็นว่า มีประโยชน์ ตามสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับฟังวิถุฯ

3) ฟังวิทยุฯ แล้วทำให้รู้สึกดีหรือไม่ จำแนกตามอาชีพ

กลุ่มตัวอย่าง	ประชาชนไทย		ประชาชน สปป.ลาว	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วรู้สึกดี				
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	35	8.80	137	34.30
เกษตรกร	20	5.00	65	16.30
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	11	2.80	16	4.00
ลูกจ้าง	9	2.30	7	1.80
นักเรียน	5	1.30	20	5.00
บริษัทเอกชน	6	1.50	14	3.50
นักศึกษา	4	1.00	29	7.30
แม่บ้าน	4	1.00	34	8.50
ผู้ใช้แรงงาน	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		29	7.30
อื่น ๆ *	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		21	5.30
รวม	94	23.50	372	93.00
ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วรู้สึกไม่ดี				
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	1	0.30	0	0.00
เกษตรกร	2	0.50	1	0.30
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	2	0.50	1	0.30
ลูกจ้าง	0	0.00	0	0.00
นักเรียน	0	0.00	1	0.30
บริษัทเอกชน	0	0.00	0	0.00
นักศึกษา	0	0.00	1	0.30
แม่บ้าน	0	0.00	0	0.00
ผู้ใช้แรงงาน	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		0	0.00
อื่น ๆ *	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		0	0.00
รวม	5	1.30	4	1.00

ไม่ระบุว่ามีหรือไม่มี	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	2	0.50	0	0.00
เกษตรกร	4	1.00	2	0.50
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	1	0.30	3	0.80
ลูกจ้าง	0	0.00	1	0.30
นักเรียน	2	0.50	2	0.50
บริษัทเอกชน	0	0.00	3	0.80
นักศึกษา	0	0.00	0	0.00
แม่บ้าน	0	0.00	0	0.00
ผู้ใช้แรงงาน	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		1	0.30
อื่น ๆ *	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		1	0.30
รวม	9	2.30	13	3.30
รวมทั้งหมด	108	27.00	389	97.30

* อื่น ๆ ได้แก่ ไม่ทำงาน/ว่างงาน 7 คน, ขับรถสลิปล้อ, อาชีพขับเรือข้ามแม่น้ำโขง 2 คน, พนักงานโครงการด้านเอสดี, อยู่บ้านเฉย ๆ 2 คน, ทำงานที่สถานทูตสิงคโปร์, บริษัทต่างประเทศ, เลขานุการ, เกษียณ, ช่าง, ไม่ระบุ 2 คน

ตารางที่ 47 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิถุฯ แล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดี ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิถุฯ แล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดี ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว ทุกกลุ่มอาชีพเห็นว่าฟังวิถุฯ ของกันและกันแล้วทำให้รู้สึกดีต่อประเทศเพื่อนบ้าน (ไทยหรือ สปป.ลาว) ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย 3 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ อาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย อาชีพเกษตรกร และอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ เห็นว่าฟังวิถุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับ สปป.ลาว ซึ่งมีจำนวนรวม 5 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว 4 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ อาชีพเกษตรกร อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ นักเรียน และนักศึกษา เห็นว่าฟังวิถุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับไทย กลุ่มอาชีพละ 1 คน รวม 4 คน ซึ่งไม่แตกต่างกันมากนัก นอกจากนี้ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชน สปป.ลาว แทบทุกกลุ่มอาชีพที่ไม่ระบุว่ามีหรือไม่มี ไทย แล้วทำให้รู้สึกดีหรือไม่ดี ซึ่งมีจำนวน 13 คน มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ที่มี

บางกลุ่มอาชีพที่ไม่ระบุว่าฟังวิทย์ฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีหรือไม่ดี ซึ่งมีจำนวน 9 คน โดยรวมกลุ่มตัวอย่างทั้งประชาชนไทยและ สปป.ลาว ทุกกลุ่มอาชีพเห็นว่าฟังวิทย์ฯ แล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศเพื่อนบ้าน (ไทยหรือ สปป.ลาว) มีประชาชนไทยส่วนน้อยกลุ่มตัวอย่างอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย อาชีพเกษตรกร และอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ที่เห็นว่าฟังวิทย์ฯ แล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับประเทศเพื่อนบ้าน

4) ความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี จำแนกตามอาชีพ

กลุ่มตัวอย่าง	ประชาชนไทย		ประชาชน สปป.ลาว	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดี				
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	136	34.00	140	35.00
เกษตรกร	97	24.30	73	18.30
ลูกจ้าง	30	7.50	8	2.00
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	28	7.00	19	4.80
แม่บ้าน	20	5.00	35	8.80
นักศึกษา	16	4.00	29	7.30
นักเรียน	11	2.80	23	5.80
บริษัทเอกชน	10	2.50	16	4.00
ผู้ใช้แรงงาน	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		30	7.50
อื่น ๆ *	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		22	5.50
รวม	348	87.00	395	98.80
ความสัมพันธ์ไทย-ลาว ไม่ดี				
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	11	2.80	0	0.00
เกษตรกร	11	2.80	0	0.00
ลูกจ้าง	2	0.50	0	0.00
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	1	0.30	0	0.00
แม่บ้าน	1	0.30	0	0.00
นักศึกษา	0	0.00	0	0.00
นักเรียน	0	0.00	0	0.00
บริษัทเอกชน	0	0.00	0	0.00
ผู้ใช้แรงงาน	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		0	0.00
อื่น ๆ *	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		0	0.00
รวม	26	6.50	0	0.00
ไม่ระบุว่าดีหรือไม่ดี				
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	9	2.30	2	0.50
เกษตรกร	8	2.00	0	0.00

ไม่ระบุว่าดีหรือไม่ดี	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ลูกจ้าง	2	0.50	0	0.00
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	3	0.80	1	0.30
แม่บ้าน	0	0.00	0	0.00
นักศึกษา	0	0.00	1	0.30
นักเรียน	3	0.80	0	0.00
บริษัทเอกชน	1	0.30	1	3.00
ผู้ใช้แรงงาน	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		0	0.00
อื่น ๆ *	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		0	0.00
รวม	26	6.50	5	1.30
รวมทั้งหมด	400	100.00	400	100.00

* อื่น ๆ ได้แก่ ไม่ทำงาน/ว่างงาน 7 คน, ขับรถสิบล้อ, อาชีพขับเรือข้ามแม่น้ำโขง 2 คน, พนักงานโครงการด้านเอดส์, อยู่บ้านเลข ๆ 2 คน, ทำงานที่สถานทูตสิงคโปร์, บริษัทต่างประเทศ, เลขานุการ, เกษียณ, ช่าง, ไม่ระบุ 2 คน

ตารางที่ 48 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว ทุกกลุ่มอาชีพ มีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดี หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย อาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย อาชีพเกษตรกร อาชีพลูกจ้าง อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และแม่บ้าน รวมจำนวน 26 คน มีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ไม่ดี ในขณะที่ไม่มีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ในทุกกลุ่มอาชีพระบุว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยไม่ดี นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย กลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย อาชีพเกษตรกร อาชีพลูกจ้าง อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ นักเรียน และอาชีพทำงานในบริษัทเอกชน ไม่แสดงทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดีหรือไม่ดี รวมจำนวน 26 คน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว กลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ นักศึกษา อาชีพทำงานในบริษัทเอกชน ไม่แสดงทัศนคติว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีหรือไม่ดี รวมจำนวน 5 คน โดยสรุปกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว ทุกกลุ่มอาชีพ มีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-

ลาว ดี กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ส่วนใหญ่อาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย และอาชีพเกษตรกร เห็นว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ไม่ดี ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ไม่มีใครแสดงทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาวไม่ดี

4.5.16 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ และทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ผู้ให้สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ

จากการเข้าพื้นที่วิจัยเพื่อสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการกลุ่มตัวอย่างประชาชน สปป.ลาว ณ เวียงจันทน์ ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า ภรรยาหรือแม่บ้านจะเป็นคนเตรียมกับข้าวสำหรับอาหารมื้อเย็น และมีการดื่มเบียร์กับกลุ่มเพื่อนในตอนเย็น โดยนั่งเป็นวง เพื่อนที่ไม่สามารถดื่มได้ (เพราะสภาพร่างกายเป็นโรคกระเพาะ ฯลฯ) จะถูกคะยั้นคะยอชักพัก การให้ความเคารพและมีสัมมาคารวะของเด็กที่มีต่อผู้ใหญ่มีให้เห็นอย่างเด่นชัด เมื่อคู่สนทนารู้ว่าอีกฝ่ายเป็นผู้ใหญ่ โดยจะเปลี่ยนจากคำว่า “เจ้า” เป็นคำว่า “โดย” ลงท้ายการพูด การรับประทานอาหารทำปรุงขึ้นเองถูกกว่าการซื้อรับประทาน อย่างเผื่อหรือถ้วยเดียวราคาประมาณ 60-80 บาท

ณ ศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติ หรือ LAO-ITECC (Lao-International Trade Exhibition and Convention Center) (พื้นที่ที่ผู้วิจัยใช้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างอีกแห่งหนึ่ง) เป็นอาคารขนาดใหญ่ตั้งอยู่ที่ Kamphengmuang Road, Saysettha District นครหลวงเวียงจันทน์ บริเวณภายนอกอาคารเป็นที่จอดรถกว้างขวาง ในช่วงเวลาที่ผู้วิจัยอยู่ในพื้นที่มีสไลเดอร์บ้านลมบริการให้เด็ก ๆ ได้เล่น มีเต็นท์ขายอาหาร 3-4 เต็นท์ ซึ่งขายข้าวจี๋ (ข้าวเหนียวปั้นชุบไข่ปิ้ง) น้ำดื่ม ไข่ข้าว ฯลฯ และยังมีหอแสดงสินค้า (pavilion) กลางสระน้ำ ส่วนภายในอาคารมีโรงภาพยนตร์ ภัตตาคารอาหารญี่ปุ่น ห้องเล่นสนุกเกอร์และโบว์ลิ่ง ซูเปอร์มาร์ต และพื้นที่ใช้จัดแสดงสินค้าและนิทรรศการบริเวณลานชั้น 1

ในช่วงเวลาที่อยู่ในพื้นที่วิจัยที่ศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติแห่งนี้ มีการแสดงนิทรรศการการศึกษา หรือ Lao International Fair on Education 2009 ที่บริเวณลานชั้น 1 ซึ่งมีสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เข้าร่วมงาน โดยสถาบันการศึกษาภายใน สปป.ลาว เช่น มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว โรงเรียนปัญญาพิศศึกษา Lao-Singapore Business College ฯลฯ รวมทั้งสถาบันศึกษาภายนอก สปป.ลาว ที่เป็นสถาบันการศึกษาไทย เช่น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยมหิดล International College มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ วิทยาลัยมิชชัน (สระบุรี) มหาวิทยาลัยชินวัตร และโรงเรียนสยามคอมพิวเตอร์และภาษา ฯลฯ สถาบันการศึกษาต่างประเทศ อาทิ James Cook University (วิทยาเขต Singapore) ซึ่งไม่พบสถาบันการศึกษาจากจีน และเวียดนาม แต่จากการ

พูดคุยกับคน สปป.ลาว จำนวนหนึ่งพบว่า รัฐบาลจีนและเวียดนามให้ทุนการศึกษาแก่คน สปป.ลาว ไปเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาก่อนข้างมาก

ภายในงานมีการแสดงของนักเรียนและนักศึกษา สปป.ลาว บนเวที และมีพิธีซึ่งเป็นนักร้อง สปป.ลาว รวมทั้งมีการเล่นเกมถามตอบเพื่อแจกรางวัลแก่ผู้เข้าชมงานและกิจกรรมบนเวที ในพื้นที่ บริเวณเดียวกันกับนิทรรศการการศึกษา มีบูธจำหน่ายสินค้าต่าง ๆ เช่น เสื้อผ้า หนังสือ เครื่องประดับ ซีดีเพลง จากการประมาณโดยสายตาซีดีเพลงในบูธจำหน่ายส่วนใหญ่เป็นศิลปินไทยประมาณ 70-80 เปอร์เซนต์ ที่เหลือเป็นเพลงของศิลปิน สปป.ลาว และอื่น ๆ ส่วนวีซีดีจะมีทั้งภาพยนตร์ต่างประเทศ และภาพยนตร์ไทย แผ่นซีดีและวีซีดีเป็นแผ่นสำเนาละเมิดลิขสิทธิ์ ยกเว้นแผ่นเพลงของศิลปิน สปป.ลาว ซึ่งลักษณะดังกล่าวพบที่ตลาดเช้าเช่นกัน

ในงานนิทรรศการการศึกษา มีการจัดสัมมนาในหลายหัวข้อในห้องสัมมนาบริเวณชั้น 2 หัวข้อหนึ่งคือ การศึกษาใน สปป.ลาว ซึ่งการศึกษาในระดับปริญญาตรีต้องเรียน 5 ปี โดยปีที่ 1 เรียนที่ School of Foundation Studies เมื่อขึ้นปี 2 จึงแยกเรียนตามคณะต่าง ๆ โดยขณะนี้รัฐบาล สปป.ลาวอยู่ในระหว่างการปฏิรูปการศึกษา โดยพยายามปรับการศึกษาในระดับปริญญาตรีจาก 5 ปีเป็น 4 ปี เพราะระบบเดิมเป็นอุปสรรคหนึ่งของการศึกษาต่อในต่างประเทศสำหรับคน สปป.ลาว กล่าวคือ ระดับมัธยมศึกษาเรียนน้อยกว่าสากล แต่เรียน ปริญญาตรี 5 ปี (ยกเว้นแพทย์ใช้เวลาเรียนมากกว่า) ในขณะที่เดียวกันกระทรวงศึกษาธิการ สปป.ลาว มี Department of Private Education Management ซึ่งส่งเสริมสถาบันการศึกษาเอกชน โดยขณะนี้ มีสถานศึกษาเอกชนจำนวน 388 แห่ง เป็น pre-school 124 แห่ง primary school 69 แห่ง secondary school 29 แห่ง vocation centre 71 แห่ง technical school 14 แห่ง colleges 81 แห่ง โดยมีครูจำนวน 2,760 คน สำเร็จการศึกษาในระดับ ปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 2 ปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 10 ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 70 Higher diplomas คิดเป็นร้อยละ 10 Technician คิดเป็นร้อยละ 6 และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 2

กลุ่มคน สปป.ลาว ที่เดินในศูนย์ประชุมและแสดงสินค้าแห่งนี้ มีทุกเพศและช่วงอายุตั้งแต่ เด็กไปจนถึงผู้สูงอายุ กล่าวได้ว่า เป็นศูนย์รวมคนแห่งใหญ่ของ สปป.ลาว เด็กผู้หญิงบางส่วนที่เดิน ภายในศูนย์ฯ มีทั้งนั่งซิ่นและกางเกงยีนส์ คนวัยทำงาน สปป.ลาว ท่านหนึ่งเล่าว่า สังคมลาว เปลี่ยนแปลงไปมาก หากเปรียบเทียบกับเมื่อ 10 ปีที่ผ่านมา เพราะการขับเคลื่อนของเศรษฐกิจ คนก็ เปลี่ยน และกล่าวว่า เด็กวัยรุ่นที่เห็นใส่กางเกงยีนส์แฉวนี้ (ศูนย์ประชุมฯ) หากสวมกางเกงแบบนี้เข้า สถานที่ราชการจะถูกไล่ออกไม่ให้เข้า

ในนครหลวงเวียงจันทน์ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ผู้ให้สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการจำนวน 10 คน โดยแต่ละคนมีบุคลิกลักษณะ ชีวิตส่วนตัว ทักษะคดีด้านต่าง ๆ พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ และทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว รายละเอียด ดังนี้⁸

(1) **ข้อมูลทั่วไป** นาง อุ่น (นามสมมติ) บุคลิกลักษณะ รูปร่างผอม สูงประมาณ 160 เซนติเมตร ผิวขาว อาชีพขายเครื่องอยู่บ้าน (ขายของใช้ทั่วไปอยู่ที่บ้าน) อายุ 37 ปี จบการศึกษาระดับมัธยมปลาย ส่วนแฟนจบจากรัสเซียซึ่งไปเรียนอยู่รัสเซีย 7 ปี ปัจจุบันทำงานอยู่ไฟฟ้าลาว มีลูก 3 คน หญิง 2 คน ชาย 1 คน แฟนอยากเรียนต่อ (ปริญญาโท) ช่วงนี้พักผ่อนไม่ได้ทำงานเพราะเพิ่งจะเสร็จการจัดงานดอง (งานแต่งงาน) ให้น้องก็เลยได้พักผ่อน แต่ปกติก็ขายของทุกวันเวลา 06.00 – 20.00 น. เดิมเป็นคนหลวงพระบางแต่มาอยู่ที่เวียงจันทน์ 13 ปี แล้ว ย้ายมาตามครอบครัว เมื่อก่อนแฟนทำงานไฟฟ้าอยู่ที่หลวงพระบางแล้วย้ายมาเวียงจันทน์ ย้ายมาอยู่ที่นี่ก็ดีกว่ามาก แต่มันก็คนละอย่างไปได้อย่างเสียอย่าง ถ้าพูดถึงเรื่องเศรษฐกิจทางนั้นจะดีกว่าเพราะว่ามันเมืองน้อย (เล็ก) แต่ถ้าพูดถึงเรื่องการศึกษาลูก มาเรียนที่นั่นมีโอกาสมากกว่า แต่อยู่ที่นั่นก็เริ่มมีมหาวิทยาลัยแล้ว (หลวงพระบาง) รัฐไปเปิด ที่สำคัญย้ายมาก็เพื่อการศึกษาของลูกด้วยเป็นสำคัญ

ถ้าแฟนจะไปเรียน (ต่อ) ก็ไม่เป็นไรไม่ได้จัด เพื่อระดับความรู้ เพื่อยกระดับ เพื่ออนาคต ส่วนการที่จะไปเรียนก็ต้องดูค่าใช้จ่ายด้วยว่ามันจำเป็นไหมในสิ่งที่เราเลือก มันต้องบวก ลบ คูณหาร กันให้ดีกว่าใช้จ่ายไปแล้วเราก็ต้องพออยู่ได้ สมมติว่าอยู่นั้นมันแพงเพราะเราอยู่กับครอบครัว รวมทั้งการไปการมาและต้องส่งลูกเรียน (ปัจจัยต่าง ๆ ที่ต้องพิจารณา) สู้อไปเรียนต่างประเทศอย่างไทยก็ใกล้ ๆ ข้ามไปข้ามมาก็ไม่มีปัญหา เคียงนี้มันก็สะดวกแล้ว จี๋รถไปมาแบบเดียวก็ถึงแล้ว หลาย ๆ คนเค้าก็ไปเรียนเย็นวันศุกร์หรือเสาร์เค้าก็กลับมาลาวเพราะเสาร์และอาทิตย์มันก็หยุด เย็นวันอาทิตย์หรือเช้าวันจันทร์ก็กลับไปเรียน หลายคนทำงานไฟฟ้าเค้าก็ไปเรียน แฟนอยากยกระดับภาษาอังกฤษอยากยกระดับทางนี้ เค้าก็พอพูดได้เขียนได้แต่ไม่เก่ง

พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ ปกติก็ดูโทรทัศน์และฟังวิทยุๆ เท่า ๆ กัน ดูโทรทัศน์ก็ดูข่าว ดูละครช่อง 7 พูดถึงวิทยุๆ ทุกวันนี้เค้าก็โอเคแล้ว ปกติชอบฟังวิทยุๆ ฟังตอนเช้า ฟังทั้งของไทยของลาว ที่ลาวมีวิทยุๆ 2 – 3 สถานี แต่ของไทยมีหลายสถานี แต่ส่วนมากจะฟังของไทยเพราะมีสินค้าลาวไปโฆษณา ชอบฟังเพลงมันสนุกดีทำงานแล้วก็ฟังไปเรื่อย ๆ

ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ความพัวพันตอนนี้ก็โอเคแล้ว เหมือนพี่น้องไปมาหาสู่กันก็สะดวกสบาย ก็ไปอุดรฯ หนองคายมันก็เหมือนกับเวียงจันทน์ ปีหนึ่งก็ไปหลายครั้งอยู่ พาลูกไปเที่ยว และไปซื้อของ ถ้าเป็นช่วงพักเรียนจะไปประมาณอาทิตย์ละครั้ง ถ้าช่วงเรียนก็ไม่ค่อยได้ไป

⁸ ผู้วิจัยพยายามคงคำพูดเดิมของผู้ให้สัมภาษณ์ไว้ โดยปรับเปลี่ยนและอธิบายเพิ่มเติมบางส่วน

(2) **ข้อมูลทั่วไป** นาย เวียง (นามสมมติ) มีบุคลิกลักษณะผอม สูงประมาณ 160 เซนติเมตร ผิวขาว เป็นนักศึกษา เรียนอยู่ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาบัญชีการเงิน คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว วิทยาเขตดงโคก ตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองประมาณ 9 กิโลเมตร ไปตามทางเลข 13 ได้ เกิดที่เวียงจันทน์ เป็นคนเวียงจันทน์ บ้านเกิดอยู่แถวในเมืองอยู่บ้านป่าย แต่ปัจจุบันย้ายไปอยู่บ้านสะพังเมืองอยู่ใกล้กับดงโคก ย้ายไปเพราะพ่อกับแม่สร้างบ้านอยู่ที่นั่น แม่ เป็นท่านหมอ (แพทย์) ทำงานอยู่ที่โรงพยาบาลมโหสถซึ่งเป็นโรงพยาบาลของรัฐ ส่วนพ่อเรียนจบด้านวิศวกรรมไฟฟ้า ทำงานอยู่ที่โครงการเขื่อนน้ำเทิน 2

เป็นลูกคนเดียว พ่อและแม่ห่วงมากไม่ค่อยให้ไปไหน แต่ปกติก็ไม่ค่อยไปไหนอยู่แล้วตอนที่สอบได้สาขานี้ก็คิดว่าแม่ก็อยากให้เราเรียนหมออยู่ แต่พ่อว่าเรียนหมอมันนานและก็รู้สึกลำบากมากเพราะว่าอยู่ลาวเงินเดือนท่านหมอไม่ได้สูงเหมือนอยู่ต่างประเทศแต่ก็เป็นอาชีพที่น่าสรรเสริญ เพราะต้องเสียสละมาก เคยอยู่กับแม่ตอนแม่เข้าเวรหลายครั้งตอนเป็นเด็กเพราะว่าพ่อไม่อยู่พ่อเดินทางตลอด

อยากไปเรียนที่ต่างประเทศ แต่ก็อยู่ที่ความสามารถ ส่วนพ่อและแม่ก็คงจะอนุญาตเพราะเพื่อความก้าวหน้าของลูก ตอนอยู่ประถมและมัธยมต้นอยู่โรงเรียนสินไทร ส่วนมัธยมปลายอยู่โรงเรียนมัธยมสมบูรณเวียงจันทน์ ปัจจุบันเรียนจันทร์ - ศุกร์ ส่วนเสาร์และอาทิตย์หยุด สำหรับเวลาเรียนขึ้นอยู่กับหลักสูตรและทางมหาวิทยาลัยจัดให้เรียน ทุกวันนี้เรียนช่วงเช้าตั้งแต่ 08.00 – 11.30 น. ตอนบ่ายก็ว่างส่วนมากก็จะอยู่บ้านและอ่านหนังสือ ดูทีวี ฟังวิทยุ ส่วนการอ่านหนังสือก็อ่านประจำตลอดไม่ช้าก็จะส่ง (สอบ) แล้วจึงอ่าน ก็อ่านหนังสือพิมพ์ลาว เช่นหนังสือพิมพ์ประชาชน ประเทศลาว แล้วก็หนังสือพิมพ์ลาวที่เป็นภาษาอังกฤษ แล้วก็อ่านนิตยสาร นิตยสารช่วง 2 – 3 ปีหลังนี้ก็เติบโตกันมากเลยตามไม่ทันเลย ถ้าจะซื้อนิตยสารก็อยู่ที่โรงเรียนก็มีขาย แต่ส่วนมากจะไม่ค่อยเห็นตามร้านหนังสือถ้าเป็นหนังสือพิมพ์เค้าก็จะส่งไปสำนักงานองค์การเลย หรือไม่กี่ต้องจองถ้าร้านขายธรรมดาไม่มีน้อย

ถ้าให้เลือกรเรียนได้ ถ้าไปไกล ๆ ก็อยากไปออสเตรเลียหรือญี่ปุ่น พ่อก็เคยพูดอยู่ว่าไทยก็ดีเหมือนกันเพราะว่ามันใกล้บ้าน เรื่องภาษา วัฒนธรรม เรื่องการกินก็ใกล้เคียงกันมันก็อาจจะสะดวกสบายเพราะเราไปเรียนก็ไม่ต้องปรับตัวอะไรมาก มันก็จะง่ายในด้านนี้ พูดถึงประเทศอื่นที่ใกล้เคียง ไทยง่ายที่สุดแล้ว ถ้าจะไปเรียนเวียดนามต้องเรียนภาษา 1 ปีก่อน ก็มีเพื่อนไปเรียนเหมือนกัน ก็จะไปเรียนเวียดนามกับจีนเพราะว่ามันจะมีทุนให้ส่ง แต่ละปีก็มีทุนมากอยู่ ส่วนทุนไทยไม่รู้เลยว่ามีไหม แต่คิดว่าน่าจะมีมากอยู่ แต่ไม่ค่อยได้ยินสักเท่าไร ส่วนมากที่ได้ยินประกาศส่งอยู่ลาวจะมีไปจีน เวียดนาม ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย และสิงคโปร์ มีเพื่อนบางคนส่งได้ก็ได้ไป

ตอนนี้ยังไม่มั่นใจว่าจะเรียนต่อหรือเปล่านั้นก็ต้องดูก่อน เพราะเราเป็นลูกคนเดียวด้วย ถ้าเรียนก็ต้องใช้เวลามากขึ้น พ่อแม่ก็ไม่รู้จะออกบ่านาญวันไหน ถ้าออกบ่านาญเร็วเราก็ต้องทำงานหาเงินเพื่อดูแลครอบครัว ก็ต้องปรึกษาพ่อแม่ก่อนว่า จะต้องทำอย่างไรต่อไป เป้าหมายตอนนี้ก็คือเรียนให้

จบปริญญาตรีก่อนจะเรียนต่อหรือไม่ก็ต้องดูว่าเราเรียนจบแล้วทำผลการเรียนได้ดีแค่ไหน ตอนนั้นก็ถือว่าได้คะแนนเฉลี่ยดีอยู่

มาไทยก็ประมาณปีละครั้ง ส่วนมากจะไปอุดรฯ ก็ไปซื้อหนังสือที่ซีเอ็ด ดอกหญ้า เพราะว่าเรื่องหนังสือ สำนักพิมพ์ที่ลาวก็กำลังพัฒนาเหมือนกัน แต่ว่าไทยมันพัฒนาไปแล้ว ก็อ่านภาษาไทย ออกแต่บางคำเช่นคำศัพท์ทางวิชาการ หรือเฉพาะด้านอาจจะไม่เข้าใจ อาจจะเป็นเฉพาะด้านแบบคำบาลี สันสกฤตประมาณนี้ ซึ่งลาวเราจะมีคำลาว เราไม่พูดคำบาลี สันสกฤตแล้ว ไทยก็ยังใช้อยู่ประมาณนี้หรืออาจจะเป็นวิชาเคมี ฟิสิกส์เราจะมีต่าง ส่วนมากถ้าเราซื้อหนังสือเคมีมาอ่านเราจะงงเพราะว่าไทยจะพูดตามระบบอังกฤษ ส่วนเราเรียนอยู่สามัญม.ปลายนี้จะพูดเป็นภาษาฝรั่ง แต่ขึ้นมามหาวิทยาลัยแล้วจะเริ่มเปลี่ยนจากฝรั่งมาใช้อังกฤษแทน

พฤติกรรมกาเปิดรับสื่อ วิทยุ ของลาวก็จะมี 3 คลื่น 97.25, 103.7 และ 105.5 แต่ละคลื่น ออกอากาศไม่เหมือนกันแต่เขาไม่ได้เจาะจงว่าเป็นสถานีเพลงหรือทั่วไป โทรทัศน์ลาวจะมีอยู่ 3 ช่อง โทรภาพแห่งชาติลาวช่อง 1 ช่อง 3 และลาวสตาร์ แชนแนล⁹ ซึ่งส่งจากดาวเทียม ส่วนวิทยุ ไทยส่วนมากจะมีแต่เพลง ส่วนมากจะฟังวิทยุเพื่อผ่อนคลายจากการเรียน ชอบเพลงทุกแนว เช่นแนวเพลงที่ผสมผสาน ถ้าพูดถึงวงโอเวอร์แดนซ์ หรือวงเซลส์ก็ถือว่าเป็นวงที่ตั้ง ถ้าจะฟังข่าวส่วนมากก็จะดูในโทรทัศน์มากกว่า ส่วนวิทยุ ไทยก็จะฟังเพลงมากกว่าส่วนมากจะฟังคลื่นที่อยู่แถวแม่น้ำโขง อยู่ใกล้ ๆ เรา ที่เรารับคลื่นได้ ดูโทรทัศน์ทุกวันส่วนมากจะติดตามข่าว

ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว สายพัวพันตามข่าวก็ดีมากตลอดมีอะไรก็ช่วยเหลือกันบางทีก็อาจจะมีการเข้าใจผิดกันบ้างแต่ก็ตกลงกันได้ อยู่เสมอก็ถือว่าเป็นสายสัมพันธ์ที่ดี คล้าย ๆ กับคนรัก 2 คน บางครั้งอาจจะมีปัญหากันบ้าง มันไม่สามารถจะตัดสินหรือพูดได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างลาวกับไทย, เวียดนามหรือจีนประเทศไหนสัมพันธ์มากกว่ากัน เราต้องพัวพันกันทุกคนเราต้องถือว่าเป็นบ้านกันต้องเสมอภาคกันทุกคน

(3) **ข้อมูลทั่วไป** นาย บัวสอน (นามสมมติ) บุคลิกลักษณะ รูปร่างผอมสูง สูงประมาณ 175 เซนติเมตร ผิวขาว อายุ 19 ปี มีพี่น้องทั้งหมด 8 คน ชาย 4 หญิง 4 เป็นลูกคนที่ 8 ส่วนมากทำงานแล้วแต่บางคนยังเรียนอยู่ บ้านอยู่เวียงแขวงโดก แขวงโรงเรียน (มหาวิทยาลัย) ใกล้ ๆ กับโรงเรียน เรียนอยู่ปี 2 คณะไอที มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาวดงโดก พ่อแม่ทำงานค้าขายเป็นธุรกิจของตนเอง ถ้าจบไอทีก็อยากทำงานเกี่ยวกับการนำความรู้ของตนเองไปใช้กับเทคโนโลยีที่ทันสมัย อยากทำงานเป็นพนักงานของรัฐ เพราะทำงานเอกชนเงินเดือนอาจจะแพงอยู่ แต่ของรัฐเค้าจะดูแลเราไปตลอดชีวิต เวลาไปโรงเรียนก็ขี่รถจักร (รถมอเตอร์ไซค์) ไป นาน ๆ ถึงจะมาไทย พาแฟนสาวมาทำฟัน (จัด

⁹ ผู้ใหญ่ สปป.ลาว ท่านหนึ่งแสดงอาการไม่พอใจในการพูดของวีเจ ของลาวสตาร์ ที่นิยมใช้คำไทยในรายการ เช่น ใช้คำว่า “ลูน” ซึ่งภาษาลาว หมายถึง รูน ไม่ได้หมายถึง การเอาใจช่วยหรือตั้งตารออย่างใจจดใจจ่อกับผลที่จะเกิดขึ้นหรือรางวัล และคำว่า “กีก” ซึ่งคน สปป.ลาว ถือว่าการมีคู่หรือมีเมียบ่อยเป็นสิ่งไม่ดี หากผู้ที่อยู่ในแวดวงราชการมีคู่หรือมีเมียบ่อยจะไม่เจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

พัน) มาที่นี่ มาทำพื้นที่นี้เพราะเค้าทำดี ทำสวย มีเพื่อนที่เป็นคนลาวแนะนำ (คลินิก) มา ข้ามมาก็มาซื้อของกินของใช้ก็ชอบไปโลตัสบิ๊กเบียง มาซื้อของ กินข้าว ดูหนัง ร้องคาราโอเกะบ้าง

พฤติกรรมกรเปิดรับสื่อ ก็ฟังวิทยุไทย คลื่นไหนสนุกก็ฟัง ชอบฟังเพลงสตริงชอบเพลงของ Clash, กับ Retrospect (ศิลปินไทย) ฟังวิทยุๆ เวลาก่อนนอน เพลงก็ฟังได้หมด แต่เพลงร็อกถ้าเรื่องชอบก็ชอบ Clash, กับ Retrospect (อย่างที่ว่าไป) วิทยุๆ ลาวก็ฟังตลอด (วิทยุๆ ไทยและ สปป.ลาว) ต่างกันก็ฟังไทยเค้าก็พูดแต่เรื่องที่อยู่ไทยเราก็ไม่ค่อยรู้ อยู่ลาวเค้าก็พูดเรื่องอยู่ลาวเราก็พอรู้ปกติฟังของลาวมากกว่า ของไทยไม่ค่อยฟัง เวลาก่อนนอนถึงจะฟัง ก็คือฟังไทยก็สนุกอยู่แต่เค้าพูดอะไรมาเราก็ไม่รู้ที่นั่นเป็นอย่างนั้นเราก็ไม่ได้เห็นอย่างนี้เราก็ไม่รู้ แต่ของลาววิทยุบอกที่นั่นที่นี้เราก็พอรู้พอเห็น ฟังวิทยุๆ ไทยได้ประโยชน์คือได้อัพเดทเกี่ยวกับหลาย ๆ เรื่องของไทย (ส่วนโทรทัศน์) ดูทีวีไทยตลอดเลย ชอบดูหนัง ชอบดูรายการหลาย ๆ อย่าง ข่าวดูช่อง 5 บ่อยที่สุด ชอบเตะบอล (เล่นกีฬาฟุตบอล) ชอบดูฟุตบอลอังกฤษดูถ่ายทอดสด จะดูของช่องไทยช่อง 7 ของลาวจะไม่ค่อยถ่ายทอดเท่าไร เป็นนักกีฬาฟุตบอลของคณะ เป็นทีมคณะ ก็ติดตามข่าวฟุตบอลตลอดจากโทรทัศน์ไทยบ้างของลาวบ้าง

ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ความสัมพันธ์ไทย-ลาวก็ไปด้วยกันดี การค้า ก็ไปมาหาสู่กันก็ไม่มีอะไร ก็อีกแพงกันเหมือนพี่น้องกัน ไทย-ลาว

(4) **ข้อมูลทั่วไป** นาย สมหวัง (นามสมมติ) บุคลิกลักษณะ รูปร่างพอมถึงพอมมาก สูงประมาณ 158 เซนติเมตร ผิวคล้ำ อาชีพขับรถรับส่งคนไทยและคน สปป.ลาว ข้ามฝั่งไปมา ชอบดูฟุตบอลชอบทีม แมนเชสเตอร์ยูไนเต็ด อาร์เซนอล เชลซี (สโมสรฟุตบอลในประเทศอังกฤษ) เวลาว่างจากหลังการทำงานก็ไปเล่นฟุตบอลกับเพื่อน ๆ ที่สนามโรงเรียนประถมใกล้ ๆ บ้าน อายุ 20 ปี บ้านเกิดอยู่ที่วังเวียง แล้วมาอยู่ที่เวียงจันทน์ ฝั่งเวียงห่างจากนี้ประมาณ 160 กิโลเมตร เป็นสถานท่องเที่ยวธรรมชาติ เป็นผา ถ้ำ แม่เป็นคนลาวส่วนพ่อเป็นคนไทย มีบ้านอยู่ที่ฝั่งไทยและลาว ไม่ไกลจากสะพาน (สะพานมิตรภาพไทย-ลาว) เวลาขับรถส่งลูกข้ามมาฝั่งไทยก็จะค้างที่ไทยเพื่อรอรับลูกข้ามไป สปป.ลาว วันนี้พ่อแม่ไปงานดอง ไม่เรียนต่อ เลือกทำงานดีกว่าเรียนสูงแค่ไหนไม่มีเงินก็เหมือนเก่า (ก็เท่านั้น) อยู่ที่ลาวใครทำงานราชการเดือนหนึ่งอยู่ที่ สามแสนห้าหมื่นเอง (เงินทีกีบ) ประมาณพันกว่าบาทเอง แม่ทำเกี่ยวกับธุรกิจรับส่ง (ให้บริการเช่ารถตู้) มาได้ปีกว่าแล้ว เมื่อก่อนแม่เป็นแม่ค้าขายเครื่องไฟฟ้าทั่วไปเอาจากไทยมาขายที่ลาว โทรทัศน์ ตู้เย็น เครื่องเล่นซีดี ที่เลิกทำเพราะขายไปแล้วไม่ได้เงินมีแต่คนมาติดหนี้ ว่างรถ (ให้บริการเช่ารถ) ดีกว่า คนไทยมา สปป.ลาวเยอะ

พฤติกรรมกรเปิดรับสื่อ ฟังวิทยุๆ ไทย ชอบฟังธรรมะฟังหลวงพ่อดีอะไรไม่แน่ใจแต่ฟังไปหัวเราะได้ตลอดทำนองเหมือนตลกเลย ชอบฟังธรรมะแต่ไม่ชอบเข้าวัด นอกจากฟังข่าว ธรรมะก็ดูข่าวการเมืองอันนี้สำคัญสุดเลย ดูละคร ดูทีวีไทย มากกว่าของลาว ช่องลาวไม่มีอะไรหรอก ดู

ละครไทยหมดละอยู่ที่ลาว วิทยุฯ ก็ฟังไทยมากกว่า เพลงไม่ค่อยฟัง ชอบฟังธรรมะที่สอนคนคิดยาของพระพยอม แล้วก็มีหลวงพ่อกับอีก 2-3 ท่าน

ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ในสายตาดอนนี่คิดว่าความพัวพันไทย-ลาวดี เหมือนบ้านกันเอง ข้ามไปข้ามมาก็เหมือนบ้านกันเอง

(5) **ข้อมูลทั่วไป** นาย อิน (นามสมมติ) บุคคลลักษณะ เป็นคนค่อนข้างอ้วน สูงประมาณ 165 เซนติเมตร อาชีพให้บริการเช่ารถตู้ (ขับเอง) ปัจจุบันยังโสด แต่มีแฟนอยู่ ตอนนี้อายุ 25 ย่าง 26 เดิมเป็นคนปากเซ จำปาศักดิ์ ปากเซก็เป็นจังหวัด เป็นเมืองเอกของจำปาศักดิ์ มาอยู่เวียงจันทน์ได้ 15 ปีแล้ว เป็นน้องคนสุดท้อง มีพี่สาว 2 คน ซึ่งไปเปิดร้านอาหารอยู่ที่เยอรมัน พี่สาวอีกคนขายเพชรอยู่หน้าลาวพลาซ่า โดยเอาเพชรมาจากอินเดีย (มาขาย) เคยบินไปหาพี่สาวที่อยู่เมืองเอสเซน ที่เยอรมัน ครั้ง 1 ไปช่วงฤดูร้อน ก็ติดต่อกับพี่สาวทางโทรศัพท์ไม่ได้ใช้อีเมลเพราะไม่ค่อยมีเวลาเข้าใช้อีเมล ตอนนี่ก็เรียนปริญญาตรีการเงินอยู่ที่วิทยาลัยลาวนานาชาติซึ่งเป็นของเอกชน ตอนนี่เรียนอยู่ปี 2 หลักสูตร 3 ปี แล้วเรียนต่ออีก 2 ปี ก็จบ ป.ตรี ถ้าไม่คิดงานก็มีเวลาไปเรียนแต่ถ้ามีงานก็ไม่ได้ไปเกรดเฉลี่ย 2.5 อนาคตยังไม่แน่ใจจะเรียนต่อจนจบ ป.ตรี หรือไม่ให้เรียนจบ (ตามหลักสูตร 3 ปี) และทำตรงนี้ (ให้เช่ารถตู้) ไปก่อนจบแล้วค่อยว่ากันใหม่ หากพูดถึงอนาคตอยากไปทำงานทางภาษี และศุลกากร

ย้ายมาจากจำปาศักดิ์มาอยู่เวียงจันทน์ทั้งครอบครัวรวมทั้งพ่อแม่ด้วย แต่เราก็ไป ๆ มา ๆ อยู่ เพราะว่าญาติพี่น้องยังอยู่ที่นั่น จำปาศักดิ์ก็ไม่ใหญ่มากแต่มีแหล่งท่องเที่ยวหลายที่ ก็มีคนไปเที่ยวเยอะ เดี่ยวนี้เค้าก็จัดเป็นเมืองมรดกโลก อยู่วัดภูจำปาศักดิ์ ก็ห่างจากนี้ (เวียงจันทน์) ประมาณ 700 กิโลเมตร ใช้เวลา 7 ชั่วโมง เป็นทางตรง ถ้าจะไปเที่ยวต้องใช้เวลามากอย่างน้อย 5 วัน 4 คืน เพราะต้องไปหลายที่ เศรษฐกิจของเมืองจำปาศักดิ์เทียบไม่ได้กับเวียงจันทน์เลยเพราะจำปาศักดิ์เป็นเมืองเล็ก ประชากรไม่มาก แต่มันจะเป็นเมืองแหล่งท่องเที่ยว ถ้าจะไปเที่ยวแล้วค้างคืนมันก็จะมียางเป็นโรงแรมเป็นโรงแรม 3 ดาวขึ้นไป ราคาที่ทั่ว ๆ ไป

ใช้โทรศัพท์มือถือ มีทั้งซิมของ สปป.ลาว และไทย คือ ทรูมูฟ ซึ่งไม่ค่อยได้ใช้ซิมไทยเท่าใด อาชีพขับรถตู้ ราคาที่ขับอยู่ (ให้บริการ) ในเวียงจันทน์ 1,800 บาทต่อวัน ตั้งแต่ 08.00 - 17.00 น. หลังจากนั้นถ้าเกินเวลาจะคิด ชั่วโมงละ 200 บาท ราคานี้เราพูดเพื่อ แต่ตกลงราคากันได้ถ้าเป็นแขกประจำ ถ้าเป็นช่วงเทศกาลก็จะมีลูกค้าเยอะก็จะคิดราคาเต็ม เพราะว่าเป็นช่วงเทศกาล ถ้าเราเอาราคาลง (ลดราคา) คนอื่นก็จะว่าเราได้ อย่างงานนี้เป็นส่วนราชการไทยติดต่อมาเราก็คิดในรายช้อยมเขาเพื่อในอนาคตต่อไปเค้าจะได้มาใช้บริการเราอีก เดี่ยวนี้มีรถ 2 คันคือรถ 12 ที่นั่ง และรถ 16 ที่นั่งให้เลือก ทำอาชีพนี้มา 3 ปีแล้ว ทำกับพี่สาว พี่สาวเป็นคนไปรับงานมาให้ สำนักงาน (สำนักส่งเสริมธุรกิจบริการ กรมส่งเสริมการค้าส่งออก) ที่มาใช้บริการเค้าก็รู้จักกับเพื่อนของพี่สาวแล้วก็ติดต่อผ่านกันมา เค้าก็ใช้บริการเราประจำ รถตู้คันนี้เป็นรถ 12 ที่นั่งเพิ่งออกได้ 2 เดือน คันนี้เป็นของตัวเอง

เมื่อก่อนขับรถของพี่สาว คำนี้ออกเองต้องซื้อเงินสดอยู่ลาวไม่มีเงินผ่อน พ่อแม่เป็นคนซื้อให้ ถ้าวันไหนว่างจากทำงานก็เป็นอาสาสมัคร (มูลนิธิช่วยเหลือคนทุกซีก: FOUNDATION ASSISTING POOR PEOPLE OF LAO PDR) ที่ทำเพราะต้องการช่วยเหลือสังคม การช่วยเหลือแต่ละครั้งเราไม่ได้และไม่ต้องการเงินชดเชยก็จากการช่วยเหลือแต่ละครั้ง เราช่วยด้วยใจ ส่วนค่าใช้จ่ายค่าน้ำมันหรือรถก็เราได้รับอุปถัมภ์จากหลวงตามหาบัวอยู่ที่จังหวัดอุดรธานี มีพี่น้องอยู่โคราชเค้าก็ทำอยู่กับอยู่ร่วมใจโคราช คือตาของผมหหลังจากเลิกกับยายแล้วก็ข้ามฝั่งไป (ข้ามมาประเทศไทย) ได้เมียใหม่แล้วมีลูกหลานที่นั่น ผมก็ไปเยี่ยมตลอด

พฤติกรรมที่เปิดรับสื่อ ก็ฟังวิทยุ ไทยอยู่ ฟังไฮสโคปลูกทุ่ง วิทยุ ลาวก็ฟัง ที่ลาวจะมีคลื่น 105.5 103.7 97.25 และ 96.00 เป็นคลื่นเปิดใหม่เป็นของต่างประเทศ ส่วนโทรทัศน์มี 3 สถานี มีสถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาว 1, 3 และลาวสตาร์ แต่ปกติไม่ค่อยได้ดูโทรทัศน์ถ้าดูส่วนมากก็ดูเตะบอล (แข่งฟุตบอล) ชอบทีมแมนเชสเตอร์ยูไนเต็ด (สโมสรฟุตบอลในประเทศอังกฤษ) เวลาดูบอลก็ดูผ่านโทรทัศน์เคเบิลลาว และมีอีกบริษัทเคเบิลที่เปิดใหม่ชื่อดิจิทัล แต่คนส่วนใหญ่ใช้บริการของเคเบิลลาวเพราะเปิดมาก่อน ค่าใช้จ่ายเดือนละ 15 พันกีบ เป็นเงินไทยประมาณ 60 - 70 บาท เริ่มต้นดูอยู่ที่ประมาณ 1 ล้าน 3 แสนกีบ เงินไทยก็ประมาณ 4,000 บาท ค่าเปิดตัวใช้ เค้าจะให้ดูฟรี 3 เดือน หลังจากนั้นก็จะเก็บเดือนละ 60 - 70 บาท ส่วนมากก็ไม่ค่อยได้ฟังวิทยุ ฟังแต่ซีดีฟังเพลงลาว ซีดีไทยก็ซื้อฟังเพลงลูกทุ่ง ฟังวิทยุ ก็ฟังเป็นช่วง ช่วงเพลงมันก็จะมีความเราก็คอยดูว่ามีสินค้าอะไรใหม่ ๆ แต่ก็ไม่ค่อยได้ฟัง แต่ถ้าฟังจะฟังช่วงบ่าย ช่วงเย็น ฟังคลื่น 102.5 ของไทย ฟังวิทยุ ไทย และลาวเท่า ๆ กันภาษามันก็คล้าย ๆ กัน เค้าก็ไม่ได้แน่ใจว่าจะฟังของใครมากกว่ากัน ส่วนมากวิทยุ จะเปิดเพลงมาก ข่าวก็จะมีตอนต้นชั่วโมงทั้งวิทยุ ไทยและลาว

ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ก็รู้สึกที่ดี ตั้งแต่หลังสงครามก็มีความพัวพันกันมาตลอด ทุกวันนี้ก็เรื่อย ๆ ไม่มีปัญหาอะไร

(6) **ข้อมูลทั่วไป** นาย วิเชียร (นามสมมติ) บุคลิกลักษณะ รูปร่างตัวมเล็กน้อย สูงประมาณ 160 เซนติเมตร ผิวออกคล้ำ อายุ 29 ปี มีพี่น้องทั้งหมด 4 คน เรียนอยู่ 2 คน ที่เหลือทำงาน พ่อและแม่เสียชีวิตแล้ว บ้านอยู่ที่เวียงจันทน์ บ้านผมอยู่แถวโรงแสดงละคร เค้าเรียกว่าแถวถนนพงสำน่าน แต่งงานมา 2 ปีแล้ว (มีภรรยาเป็นคนไทย) ยังไม่มีลูก อาชีพวิศวกรก่อสร้างทั่วไป เป็น (พวก) อาคารชลประทาน ขั้ว (สะพาน) ถนน ทำงานที่บริษัทเอกชน บริษัทที่ทำงานเป็นของตัวเอง ทำงานมา 7 ปีแล้ว จบปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยแห่งชาติ คณะวิศวกรรมศาสตร์ สาขาเดียวกับดวงโลก แต่เป็นคณะวิศวกรรม หมายความว่าไปเรียนดวงโลกแล้วก็แยกสาย แยกสายไปตามคณะ คณะวิศวกรรมอยู่แถวโชคปั่นหลวง ถนนมิตรภาพลาว - ไทย ทำงานเวลา 8.00 - 18.00 น. ทำงานจันทร์ - เสาร์ หยุดวันอาทิตย์ มาไทยเดือนละครั้งหรือสองครั้งแล้วแต่ความจำเป็นมาน้อย มาซื้อของกลับบ้าน บางครั้งก็มาโรงพยาบาลมาตรวจสุขภาพทั่วไปอยู่ที่โรงพยาบาลวัฒนาที่หนองคาย ปีหนึ่งตรวจครั้งหนึ่ง

ลาวไอเท็คเป็นของบริษัทลาวเวลด์กรุ๊ปเป็นคนลาวร่วมทุนกับต่างชาติ ลาวไอเท็คก็เหมือนกับบิกเกีย (ศูนย์การค้าในจังหวัดหนองคาย) ถ้าเทียบก็เป็นเหมือนบิกเกียเวียงจันทน์ก็คล้าย ๆ กัน อยู่ที่ลาวชอบเที่ยวธรรมชาติ เทียวป่า น้ำตก (เกี่ยวกับการจัดการแข่งขันกีฬาซีเกมส์) ตอนผมไปดูสนามที่กำลังก่อสร้างที่ใช้แข่งกีฬาซีเกมส์ตอนนั้นก่อสร้างได้ราว ๆ 50 เปอร์เซนต์ ตอนนั้นคงประมาณ 70 - 80 เปอร์เซนต์แล้ว อนาคตยังไม่ได้อ่างแผนก็คงทำงานไปเรื่อย ๆ ก่อน

พฤติกรรมที่เปิดรับสื่อ ก็ดูทีวี ดูหนังดูข่าวดูละครอะไรต่าง ๆ ก็ดูหมดช่อง 3 ช่อง 5 และก็สารคดีอะไรต่าง ๆ ส่วนมากชอบดูสารคดีเรื่องเกี่ยวกับวิศวกรรม สารคดีเกี่ยวกับสัตว์ เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ ชอบรายการดิศคัพเวอร์รี่ ข่าวของไทยไม่เหมือนกับของลาว ต่างกันคือส่วนมากข่าวการเมืองของลาวจะไม่ค่อยออกไม่ค่อยมี ข่าวเกี่ยวกับอุบัติเหตุ การฆ่ากันตาย ข่าวที่ไม่ดี ของลาวจะไม่ออก (ออกอากาศ) ตัดเลย ที่ลาวมีสถานีโทรทัศน์อยู่ 2 - 3 สถานี มีโทรทัศน์แห่งชาติแล้วก็ลาวสตาร์ ดูฟุตบอลอังกฤษอยู่แต่ดูคนเดียวไม่สนุก ก็ชอบทีมแมนเชสเตอร์ยูไนเต็ด (สโมสรฟุตบอลในประเทศอังกฤษ) ปกติก็ฟังวิทยุฯ จะฟัง 102.5 ฟังเพลงทั่ว ๆ ไป ฟังไปเรื่อย ๆ ปกติฟังวิทยุฯ เวลาว่างแต่ไม่ได้ฟังทุกวัน จะฟังช่วงตอน 6 โมง 7 โมง ปกติจะไม่ค่อยมีเวลาต้องทำงานทั้งวัน

ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ความสัมพันธ์ไทยกับลาวก็ดีแน่นแฟ้น ดูจากผมก็เอามีคนไทย

(7) **ข้อมูลทั่วไป** นาย บุญหลาย (นามสมมติ) บุคลิกลักษณะ รูปร่างไม่อ้วนไม่ผอม สูงประมาณ 160 เซนติเมตร ผิวคล้ำ อายุ 31 ปี ตอนนี้อยู่โศด ทำงานอยู่โครงการท่องเที่ยวของมาเลเซียที่ประจำอยู่เวียงจันทน์ ได้ประมาณ 5 - 6 เดือน ทำงานจันทร์ - ศุกร์ เวลา 08.00 - 16.30 น. สำนักงานอยู่ในสถานทูตมาเลเซีย มาอยู่เวียงจันทน์ได้ 15 ปีแล้ว พ่อแม่อยู่ปากซันผมมาอยู่กับพี่สาว จะกลับบ้านเดือนละ 2 - 3 ครั้ง ผมเรียนมาทางบริหารธุรกิจ บ้านเกิดผมอยู่ทางแขวง อยู่ปากซัน ตรงข้ามกับบึงกาฬ ห่างจากเวียงจันทน์ประมาณ 150 กิโลเมตร ส่วนมากคนทางแขวงจะเข้ามาเรียนที่นี่ เรียนจบได้งานและก็ใช้ชีวิต ส่วนตัวเองมาทำงานนี้เพราะโดยส่วนตัวชอบเรื่องการท่องเที่ยว ชอบเที่ยวสิ่งใหม่ ๆ ที่เราเห็นและชีวิตแต่ละชีวิตมันก็ต่างกันถ้าเราอยู่ที่เก่ามาก ๆ บางทีมันไม่ปรับตัวกับสภาพ บางทีเราออกไปเห็นสภาพข้างนอกแล้วเรากลับเข้ามามันทำให้รู้ว่าตอนเราอยู่ที่นั่นมันดีตรงไหนไม่ดีตรงไหนตัวอย่างเราอยู่ในเวียงจันทน์แล้วเราไปหลวงพระบางกลับมาเราจะมีวิสัยทัศน์ที่กว้างออกไป ผมว่ามี 3 สิ่งที่ทำให้แต่งงานช้า คือ หนึ่งความตั้งใจสูง สองมีอุดมการณ์กับชีวิต และสามชอบเรียนชอบเสาะหาความรู้หรือสิ่งใหม่ ๆ ของผมคือข้อที่ 3 ที่ทำให้ผมยังไม่แต่งงาน

ตอนนี้มีแผนคือท่องเที่ยว ผมทำงานการท่องเที่ยวแต่ก็ยังไม่ได้ออกไปทุกที่ในประเทศแต่ละเลือกที่เด่น ๆ เช่นภาคเหนือหลวงพระบาง จุดเด่นของหลวงพระบางคือ มีภูเขาล้อมรอบ มีแม่น้ำ มีอากาศดี เป็นเมืองเก่า เคยเป็นนครหลวงของลาว เป็นที่อยู่ของเจ้าชีวิตในหลาย ๆ กษัตริย์ มีสิ่งศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมือง เป็นเมืองวัฒนธรรม ส่วนภาคใต้จะไปจำปาศักดิ์ สุวรรณเขต ผมเคยไปที่

มาเลเซีย ไปมะละกาและกัวลาลัมเปอร์ ผมชอบทำธุรกิจมากกว่า (ทำงานประจำสำนักงาน) สิ่งที่ผมถนัดคือเรื่องพื้นที่ หมายความว่าที่ดิน เรื่องอำนาจการต่อรอง ผมขอพูดเรื่องส่วนตัวนะครับ มีโรงเรียนเปิดสอนทางด้านกฎหมายซึ่งเป็นของพี่เขยอยู่ท่าแขกตรงข้ามกับนครพนม อยู่ฝั่งนี้ (สปป.ลาว) เค้าจะให้ (เทียบวุฒิ) ชั้นกลางอยู่คือยังไม่ถึงปริญญาตรี เรียน 3 ปี ต่ออีก 2 ปีถึงได้ปริญญา โรงเรียนเปิดมาได้ 3 ปีแล้ว สอนเรื่องกฎหมายปกครอง มีนักเรียนทุกปีประมาณ 700 กว่าคน ถ้าอยู่ท่าแขกก็ถือว่าเยอะแล้ว (จำนวนนักเรียนดังกล่าว) อนาคตสามารถตั้งเป็นมหาวิทยาลัยได้แต่เราต้องมีความสัมพันธ์กับกระทรวงศึกษา

พฤติกรรมกรเปิดรับสื่อ ช่วงนี้ไม่ค่อยได้ฟังวิทยุฯ ปกติก็ไม่ค่อยฟังวิทยุฯ คือพอเลิกงานกลับมาที่ดูข่าวบ้างแล้วก็ทำงานบ้านที่มี แล้วก็พักผ่อน ปกติดูโทรทัศน์ของหลายประเทศ ดิคเคเบิลเลยรับได้หลายช่อง เคเบิลน่าจะเป็นบริษัทของจีนอันนี้ก็ไม่แน่ใจ ก็จ่ายเป็นรายเดือนตอนแรกก็เสียค่าติดตั้งประมาณร้อยกว่าเหรียญ หลังจากนั้นก็จ่ายเดือนละ 1.8 เหรียญ ก็มีพนักงานมาติดตั้งให้ ที่ติดตั้งเพราะชอบดูฟุตบอลชอบทีมอาร์เซนอล (สโมสรฟุตบอลในประเทศอังกฤษ) โทรทัศน์ไทยก็ดูแต่ส่วนมากจะดูข่าวเพราะข่าวจะเร็ว แต่ปกติจะดูของหลาย ๆ ประเทศเพราะชอบดูสิ่งแปลก ๆ จีนเวียดนาม ไทย แต่พม่าไม่เคยเห็น แต่วิทยุไม่ค่อยได้ฟัง ที่บ้านไม่มีเครื่องรับวิทยุ เมื่อสมัยตอนยังเด็กก็ฟังอยู่ฟังทั้งของไทยและลาว ส่วนมากจะรับได้ของอุดรฯ หนองคาย และนครพนม เท่าที่เคยฟังก็คิดว่ามันดีเพราะมันสื่อให้ชาวบ้านเข้าใจได้เร็ว เพราะว่าคนในท้องถิ่นถ้าจะให้เค้ารับรู้มันต้องเป็นวิทยุฯ พูดภาษาชาวบ้านมันจะทำให้เค้าเข้าใจได้เร็วขึ้น

ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ความสัมพันธ์คือในความคิด ทุกอย่างตอนนี้มีการปรับตัวมาก ๆ การร่วมมือมากขึ้นเพื่อผลประโยชน์ของทั้งสองฝั่ง เพื่อรายได้ทั้งสอง (ฝั่ง) นักลงทุนนักท่องเที่ยวก็มาก ดีขึ้น ตัวอย่างก็คือที่มานั่งคุยกันวันนี้ผมว่าการสื่อสารมันง่าย ๆ ไม่ต้องใช้ล่าม ไม่ต้องใช้ภาษามือ

(8) **ข้อมูลทั่วไป** นาย ศรีเงิน (นามสมมติ) บุคลิกลักษณะ รูปร่างท้วม สูงประมาณ 175 เซนติเมตร ผิวออกคล้ำ อายุ 34 ปี อาชีพพนักงานราชการ ทำงานอยู่ปกครองกำแพง ทำงานจันทร์ถึงศุกร์ ส่วนเสาร์และอาทิตย์หยุด ทำงานตั้งแต่ 8 โมงถึง 4 โมงเย็น จบการศึกษาปริญญาตรีสาขาการปกครอง ทำงานมา 5 ปีแล้ว มีลูก 1 คน อายุ 3 ขวบ ลูกเรียนโรงเรียนอนุบาล พ่อและแม่ไม่ได้ทำงาน มีพี่น้อง 4 คน ทำงานแล้วทุกคน เป็นลูกคนแรก บ้านอยู่เวียงจันทน์ แถวบ้านท่าหลวง ข้ามมาไทยไม่บ่อย เวลาต้องการสิ่งที่ยากซื้อถึงข้ามมา นั่งรถเมล์มาจากลาว วันนี้ไปอุดรธานี เพราะต้องการซื้อเครื่อง (ของใช้) ที่อุดรฯ ซื้อเครื่องไอทีเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ที่หนองคายก็มี แต่ที่อุดรฯ จะถูกกว่า ไปบิ๊กซี เจริญศรีคอมเพล็กซ์ (ห้างสรรพสินค้าในจังหวัดอุดรธานี) เหมารถตู้ไป ราคา 1,300 บาทต่อวัน

พฤติกรรมกรเปิดรับสื่อ ฟังวิทยุ ไทย ส่วนมากฟังคลื่น 102 ชอบฟังเพลง ฟังทุกแนว อยากรับชมข่าวเพลงแต่ไม่มีเวลา ฟังวิทยุ เวลาขับรถไปการ (ทำงาน) และเวลาเลิกการ และ ตอนสาย (สาย) กินข้าวก็ฟังวิทยุ บ้าง เวลาขึ้นรถก็เปิดวิทยุ ฟังเลย ฟังข่าวก็ติดตามการเมืองไทย น่าติดตามดี (ติดตาม) เรื่องนายกตอนนี้ ดูทีวีไทยทุกวัน ดูข่าว หนึ่ง ละคร ชอบดูช่อง 7 เพราะพูดมีสาระดี ชอบดูกีฬาเตะบอล (ฟุตบอล) ชอบทีมเชลซี (สโมสรฟุตบอลของอังกฤษ) เเตะบอลดูทาง เคเบิลทีวีของลาว มันจะดูได้ ทรูสปอร์ต (true sport) มีถ่ายทอดสดก็ดูตลอด

ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ความสัมพันธ์ไทยกับ สปป.ลาว ก็ดี บ้านใกล้เรือนเคียง มันก็มีมาตั้งแต่ประวัติศาสตร์ มันก็ไม่มียอะไรเปลี่ยนแปลงหรือทุกวันนี้ ก็เหมือนพี่น้องกัน

(9) **ข้อมูลทั่วไป** นาย อนุสรณ์ (นามสมมติ) บุคลิกลักษณะผอม สูงประมาณ 165 เซนติเมตร อาชีพทำธุรกิจส่วนตัวเกี่ยวกับการทำป้ายจราจร การขีดเส้นจราจร ไฟถนนและไฟสวน อายุ 34 ปี มี ลูก 2 คนเป็นผู้ชายทั้งคู่ จบวิศวกรรมโยธา ซึ่งเรียน 3 ปี (ยังไม่จบปริญญาตรี) ปัจจุบันยังอยู่กับพ่อแม่ ยังไม่ได้แยกจากแม่ แต่แม่ก็มีความสุขกับการได้เลี้ยงหลาน เวลาออกพื้นที่ต่างเขต (ทำงาน) ลูก ๆ จะ อยู่กับแม่และเมีย การร่วมงานกับคนอื่น ผู้ทำงานทุกคนมีความเท่าเทียมกัน คนในสังคมต้องพึ่งพาอาศัยกัน ที่สำคัญครอบครัวต้องอบอุ่น บางคนรวยมาก แต่ไม่มีความสุข

ในอดีตเคยอยู่กับพี่น้องไทย (เพื่อนร่วมงาน) คนหนึ่งซึ่งระเบียบมาก เข้าเป็นคนมีความละเอียดในด้านเอกสารมาก บางที่พี่เค้าเคยบอกมาให้จัดห้องให้เรียบร้อย เคยไปอบรมของบริษัท 3 เอ็ม ที่กรุงเทพฯ ประมาณ 3-4 วัน ที่บริษัท 3 เอ็ม จะมีพวกวัสดุสำหรับทำป้ายจราจร ต่อมาก็ไปฝึกเรื่องอุปกรณ์ป้องกันความปลอดภัย พวกแว่นตา พวกกันฝุ่น อัดหู (ที่ปิดหู) ประมาณนี้ ที่เป็นผลิตภัณฑ์ของ 3 M เกี่ยวกับเรื่องอุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยสำหรับบุคคล ก็เลยได้ไป เวลาเค้าพูดเรื่องงานอยู่เมืองทองที่มันเกี่ยวข้องกับเรา เพราะว่าตอนนั้นก็ไปเรื่องไหนก็อยู่เมืองทอง ไปเมื่อปี 2005 - 2006 ตอนนั้นไปก็เดินไม่ครบก็เดินดูผ่าน ๆ แล้วก็ขอโบรชัวร์ นามบัตรกลับมา แล้วเราก็ติดต่อกลับไปทางอีเมลล์ ถ้าไม่เข้าใจเราอาจจะโทรไปเลย พูดงาย ๆ ว่าศึกษาจากประเทศไทยมันจะง่ายกว่าศึกษาจากประเทศอื่น ๆ เพราะใกล้เคียงกัน ทุกอย่างใกล้เคียงกัน ความเข้าใจของคน การนำ (มา) ใช้ สิ่งแวดล้อม จุดประสงค์ที่จะใช้ ทุกอย่างมันจะใกล้เคียงกัน เพราะฉะนั้นเอาตัวนี้ไปใกล้กว่า ถ้าไปเวียดนาม ไปทางจีน จะเป็นอีกแบบหนึ่ง มันจะห่าง ๆ กัน ของไทยจะใกล้ ๆ กัน ประมาณนั้น ภาษาก็เข้าใจกันง่าย พวกปื้ม (หนังสือ) วิศวกรรม พวกปื้มแบบบ้าน จะต้องได้ศึกษาจากไทย เพราะว่าไทยจะแกะมาจากเมืองนอก แล้วเราก็มาทำความเข้าใจมันก็ง่ายกว่า ถ้าเรามีต้นฉบับมันก็ดี แต่ว่าต้นฉบับมันก็ไม่ค่อยมีหรือกลัว หาที่ลาวยาก เอกสารพวกนี้มันค่อนข้างแพง เราซื้อกับไทยมา ศึกษาก็ได้

ผู้หญิงที่มาต้อนรับ (ที่ 3 M) เข้ามาถามว่ามาจากไหน ก็เลยตอบเค้าว่ามาจากลาว ผู้หญิงเขาตอบว่าจริงหรือ ซึ่งเห็นว่า ไม่ควรดูถูกกัน และว่าคนไทยดูเหมือนนิยมผิวขาวมาก ส่วนตัวมาไทยปี

หนึ่งประมาณ 1 – 2 ครั้ง อยากเรียนต่อให้จบปริญญาตรีและต่อ ป.โท แต่ต้องจัดเวลาให้ดี อยากมีลูกอีก 2-3 คนพอ เพราะต้องการเลี้ยงดูเขา สามารถเลี้ยงดูเขาได้อย่างเต็มที่

สินค้าประเภทรถมอเตอร์ไซค์ อย่างฮอนด้า นำเข้าจากไทยจะมีคุณภาพดีกว่า รถมอเตอร์ไซค์จากจีน ซึ่งเป็นของเกาหลี อย่าง KOLAO หรือยี่ห้อจีน ซึ่งเอาเข้ามาตั้งเป็นชื่อ (รถ) ของจีนหลักจะเป็นสนิมง่าย พลาสติกที่ใช้คลุมตัวรถจะบาง แดงง่าย คือ สินค้าไทยมีมาตรฐานกว่า

บางที่คนลาวจะเดินทางไปจำปาสัก หรือพื้นที่อื่น เขาจะข้ามไปฝั่งไทย แล้วขับรถไป (พื้นที่ในฝั่งลาว) เช่นผ่านสะกนนคร เพราะนอกจากการขับรถในลาวจะถูกจำกัดความเร็วแล้ว ยังมีสัตว์เยอะ เช่น วัว ควาย ตัวเองเคยขับรถชนควายตาย คือการขับรถชนสัตว์เลี้ยงตาย เจ้าของสัตว์เลี้ยงต้องเป็นผู้จ่ายค่าเสียหายที่เกิดขึ้นกับรถ แต่จริง ๆ แล้วหากอาจารย์ (ผู้วิจัย) ขับรถเพื่อไปเที่ยว ควรขับในไทยแล้วจึงข้ามไปเที่ยวที่นั่น ๆ แต่ถ้าต้องการชมวิถีชีวิตระหว่างทางค่อยใช้เส้นทางจากเวียงจันทน์

พฤติกรรม的开รับสื่อ ฟังวิทยุ และดูทีวีไทยมากและมากกว่าของลาว ดูทีวีดูข่าวสารบ้างเมืองของไทย ส่วนฟังวิทยุ ก็ฟัง อสมท. ฟังวิทยุ ก่อนข้างมาก เห็นว่าสื่อมวลชนไทยควรนำเสนอข่าวตามข้อเท็จจริงหรือเป็นจริง สรรยุทธ (สรรยุทธ สุทัศนจินดา) ใช้วิธีการเล่าข่าว โดยใช้ภาษาตลาด ทำให้เข้าถึงคนดู

ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ความสัมพันธ์ไทย-ลาว ตอนนี้อยู่ที่แน่นขึ้น เข้าใจกันมากขึ้น ที่ผ่านมามีข้อขัดแย้งคือ ต่างฝ่ายต่างคิด คือมาระยะหลังรัฐบาลเค้าก็เข้มแข็งกันดี ต่างฝ่ายก็โอเคค่อนข้างดีแล้ว ดีขึ้นกว่าเก่ามากถ้าเทียบรุ่นแต่ก่อนรู้สึกดีขึ้นกว่าเก่ามาก แต่ก่อนไม่รู้เลยว่าลาวเป็นแบบไหน ถ้าพูดถึงลาวต้องคิดถึงอีสานเลยประมาณว่า แต่เดี๋ยวนี้เค้าจะเข้าใจว่าลาวเป็นแบบนี้ ๆ วัฒนธรรมคล้ายกัน ภาษาปากเว้าคล้ายกัน (ภาษาพูดคล้ายกัน) มีแหล่งท่องเที่ยวที่ไหนประมาณนั้นก็เลยเข้าใจกันดีมากขึ้น

(10) ข้อมูลทั่วไป นาย สมนึก (นามสมมติ) บุคลิกลักษณะ เป็นคนรูปร่างท้วม สูงประมาณ 160 เซนติเมตร ผิวขาวเป็นข้าราชการอยู่ในแผนกหนึ่งของกระทรวงสาธารณสุข มีลูก 3 คน ชาย 2 คน หญิง 1 คน เรียนมหาวิทยาลัย 2 คน มัธยม 1 คน ผู้ชายเรียนวิศวกรรม ลูกสาวเรียนธนาคาร ตอนนี้อายุ 50 ปี อยากทำงานไปเรื่อย ๆ แต่ก็ต้องดูแลสุขภาพก่อน ถ้าไม่ไหวก็ถึงออก แต่ก็ออกกำลังกายเป็นประจำ นาน ๆ ถึงจะมาไทย เคยมาประชุมที่ไทย ทำงานเกี่ยวกับยาเสพติด รักษาผู้ที่ติดยาเสพติดซึ่งมีศูนย์อยู่ที่เวียงจันทน์ ทำงาน วันจันทร์ - ศุกร์ ส่วนเสาร์และอาทิตย์หยุด ทำงานเวลา 08.00 - 16.00 น.

เคยไปฝึกอบรมเกี่ยวกับการรักษาผู้ติดยาเสพติดอยู่ที่เชียงใหม่ อ.แมริม ที่ศูนย์ยาเสพติดภาคเหนือ 30 วันและได้ไปเที่ยวพระราชดอยสุเทพ ปีที่แล้วก็ไปประชุมที่กรุงเทพฯ ไป 5 วัน เวลาไปกรุงเทพฯ จะไปขึ้นเครื่องบินที่อุดรธานี รัฐบาล (สปป.ลาว) ได้รับความช่วยเหลือจากสถานทูตอเมริกาที่ประจำอยู่ในลาว เค้าก็สนับสนุนให้ทุนไปประชุม ไปก็ได้ประโยชน์ดี หลาย ๆ ประเทศที่

มาร่วมแค้ก็ทำประโยชน์มานานแล้วเกี่ยวกับการรักษาเสพติด อยู่ลาวเราก็ยังถือว่าเป็นปัญหาที่ใหม่ เราก็ไปเอาบทเรียนกับเค้า ตอนไปประชุมสถานทูตอเมริกาจ่ายให้หมดเลย พวกเรายังขาดงบประมาณยังขาดเงิน เวลาต้องไปประชุมอะไรเค้าก็ต้องช่วยรัฐบาลลาวยังไม่มีเงิน เงินไม่เยอะ ตอนที่ไปกรุงเทพฯ ก็ได้ไปเที่ยวด้วย มีที่เที่ยวเยอะคนเยอะที่ลาวคนน้อย ถ้าคนเยอะก็คือเรื่องเศรษฐกิจคือใครทำอะไรก็ได้ซื้อได้ขาย อย่างห้างสรรพสินค้าใหญ่ ๆ ไปดูแล้วคนเยอะทั้งเรื่องอาหารการกิน เครื่องใช้อะไรต่อมิอะไรถือว่าไปก็ครบชุดแล้ว ใคร ๆ ก็ไปเที่ยว ไปซื้อ ถ้าคนไปแค้ก็ต้องจ่าย อย่างนั้นผู้ที่ทำธุรกิจการขายก็ได้เงิน ไม่เหมือนที่ลาวคนน้อย ถ้าช่วงนี้ (แต่ปัจจุบันที่ สปป.ลาว) ก็ไอเทค (ศูนย์การค้าลาว-ไอเทค) เดียวนี้ (คน สปป.ลาว) ก็เริ่มเข้าใจแต่ก่อนแค้ก็ไม่คุ้นเคย เพราะส่วนมากจะเป็นคนชนบทเค้าไม่คุ้นเคยเรื่องสรรพสินค้า ไอเทคเปิดได้ 2-3 ปีแล้ว

พฤติกรรมเปิดรับสื่อ รู้จักไทยมากเพราะอยู่ใกล้กันและดูโทรทัศน์ไทยทุกวัน ดูทั้งของไทยและของลาว แต่ดูโทรทัศน์ไทยมากกว่าของลาวเพราะของลาวปิดสถานีเร็วและมีน้อยสถานี โทรทัศน์ลาวมี 3 ช่อง โทรทัศน์แห่งชาติลาว 1, 3 และลาวสตาร์ ฟังวิทยุฯ ก็ฟังของทั้งสอง (ไทยและ สปป.ลาว) ไม่ได้เลือกฟังของใครมากกว่ากันก็แล้วแต่โอกาส อย่างของลาวปิดก็ฟังไทย ไทยปิดก็ฟังลาวก็ไม่ได้แน่นอนว่าต้องฟังตัวนี้ (สถานี) ตัวนั้น มีเวลาว่างก็ฟัง ฟังตอนเที่ยง ฟังตอนเลิกงาน ปัจจุบันวิทยุฯ ที่เค้าทำอยู่มันก็ดี แต่ก็ฟังแต่ที่หนองคาย ใกล้ ๆ ก็ศรีเชียงใหม่ของหนองคายก็รับได้

โดยสรุปกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ปัจจุบันอาศัยอยู่ในเวียงจันทน์ และเคยข้ามมาประเทศไทย

พฤติกรรมเปิดรับสื่อ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการส่วนใหญ่เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย และวิทยุฯ สปป.ลาว โดยเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย เพราะมีเพลงมาก ชอบฟังเพลงลูกทุ่ง ชอบฟังเพลงสตริง ชอบฟังธรรมะ (พระพยอม) ชอบฟังโฆษณาสินค้า (ไทยและ สปป.ลาว) และฟังข่าว และเพราะมีภาษาที่คล้ายกัน สำหรับเวลาที่เปิดรับฟังวิทยุฯ เช่น เวลาว่าง หลังจากการทำงาน ก่อนทำงาน ฟังเวลาทำงาน และฟังก่อนนอน และเปิดรับฟังสถานีวิทยุฯ ไทย ที่ตั้งอยู่ใกล้กับแม่น้ำโขง เช่น อำเภอหนองคาย อำเภอศรีเชียงใหม่ เพราะสามารถรับสัญญาณได้ สำหรับการเปิดรับสื่อโทรทัศน์ของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เปิดรับสื่อโทรทัศน์ของไทยมากกว่าของ สปป.ลาว โดยมีความเห็นว่าเปิดรับสื่อโทรทัศน์ไทย เพราะ ชอบดูหนังดูละคร ข่าว สารคดี และรายการต่าง ๆ รวมทั้งประเทศไทยมีสถานีโทรทัศน์มากกว่า สปป.ลาว สำหรับการเปิดรับสื่อโทรทัศน์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับเคเบิลทีวี โดยเป็นสมาชิกและเสียค่าบริการรายเดือน ส่วนมากดูการแข่งขันฟุตบอล (อังกฤษ)

ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการส่วนใหญ่มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดี โดยมีทัศนะว่า เหมือนพี่น้องกัน บ้านใกล้เรือนเคียง

การเข้าไปมาสะดวกสบาย มีการค้าขาย/ลงทุนระหว่างสองฝั่ง มีนักท่องเที่ยวชาวไทยมาเที่ยวลาวมากขึ้น มีความช่วยเหลือระหว่างไทย – สปป.ลาว และมีภรรยา/ญาติพี่น้องเป็นคนไทย

4.6 วิทยาฯไทยกับการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว

การศึกษาศาสนาภาพของวิทยาฯ ไทย พบว่า มีความพยายามที่จะจัดทำโครงการความร่วมมือในการผลิตรายการวิทยุฯ ร่วมกันระหว่าง สวท. ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดกรมประชาสัมพันธ์ของไทย และสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งชาติลาว และรายการที่ผลิตร่วมกันโดยนักจัดรายการวิทยุฯ ไทยและ สปป.ลาว ทางสถานีวิทยุฯ อสมท. ซึ่งเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งรายการที่ผลิตขึ้นเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว ทาง สวท. และความพยายามผลักดันของโครงการวิจัยนี้ โดยผลจากการศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

4.6.1 วิทยุของรัฐกับรายการร่วมผลิตตามโครงการ Twin Radio

กระทรวงการต่างประเทศ กรมประชาสัมพันธ์ และจังหวัดหนองคาย ผลักดัน โครงการ “ลาวซุกยูไทยผลักดัน ร่วมสร้างสรรค์วิทยุชายแดน” หรือ Twin Radio โดยต้นปี พ.ศ. 2548 ประชาสัมพันธ์จังหวัดหนองคายและผู้อำนวยการ สวท.หนองคายเสนอโครงการฯ ดังกล่าว โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคายเป็นผู้อำนวยการโครงการ

โครงการฯ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ (1) พัฒนาศักยภาพของคน ชุมชน ให้เข้าใจวิถีชีวิตระหว่างกันและอยู่ร่วมกันอย่างสันติ (2) เสริมสร้างความร่วมมือทางด้านความมั่นคงบริเวณชายแดน โดยให้ชุมชนที่ใกล้ชิด ทั้งสองฝ่ายเป็นแนวร่วมในการพัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำอันเป็นความผิดทางกฎหมาย (3) เสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อกัน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ร่วมกันในระยะยาว และ (4) สนองนโยบายความมั่นคงแห่งชาติของไทยต่อลาว โดยใช้วิถีทางวัฒนธรรมให้เกิดความไว้วางใจระหว่างกัน

รูปแบบของรายการคือ ให้ทั้งฝ่ายไทยและ สปป.ลาว ร่วมกันผลิตรายการวิทยุฯ แต่แนวความคิดของโครงการฯ ดังกล่าว ไม่สามารถนำไปสู่ภาคการปฏิบัติได้ เนื่องจากข้อจำกัดบางประการจากทาง สปป.ลาว กล่าวคือ โครงการยังไม่ได้รับการอนุมัติจากผู้บริหารระดับสูงของ สปป.ลาว (รายละเอียดเพิ่มเติมอ่านได้จากภาคผนวก ก)

โครงการ Twin Radio ถูกตั้งคำถามจากผู้แทนจาก สปป.ลาว ถึงระดับที่เท่าเทียมกันของ สถานีวิทยุฯ ที่จะร่วมมือ โดยกล่าวว่า ในขณะที่ สวท.หนองคาย เป็นสถานีวิทยุฯ ท้องถิ่นประจำ จังหวัด แต่สถานีวิทยุฯ ที่นครเวียงจันทน์ เป็นสถานีวิทยุฯ ของเมืองหลวงเช่นเดียวกับกรุงเทพฯ และ ยังเป็นสถานีวิทยุฯ ระดับชาติ มิใช่สถานีวิทยุฯ ท้องถิ่นประจำจังหวัด

4.6.2 วิทยุของรัฐวิสาหกิจกับรายการร่วมผลิตโดยคน สปป.ลาว ที่ข้ามฝั่งมาจัดรายการ

นอกจากการดำเนินงานของ สวท. อันเป็นหน่วยงานของรัฐสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ดังกล่าวข้างต้นแล้ว วิทยุกระจายเสียงองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย จังหวัดหนองคาย (อสมท. หนองคาย) ซึ่งเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจก็ได้ดำเนินการจัดรายการ “ดีเจลาว-ไทย เชื่อมใจ สองฝั่งโขง” โดยเป็นการนำเสนอความบันเทิงด้วยเพลงเป็นหลักและสอดแทรกเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการท่องเที่ยว วัฒนธรรม และภาษา

ในรูปแบบของรายการเป็นการเชิญนักจัดรายการวิทยุฯ ของ สปป.ลาว (เป็นคนในแวดวง บันเทิงที่ สปป.ลาว) ข้ามแม่น้ำโขงมาร่วมจัดรายการกับนักจัดรายการวิทยุฯ ของ อสมท.หนองคาย เป็นรายการที่นำเสนอ 2 ภาษา กล่าวคือ นักจัดรายการวิทยุฯ สปป.ลาว ใช้ภาษาลาว ส่วนนักจัด รายการวิทยุฯ ไทยใช้ภาษาไทย ซึ่งรายการที่นำเสนอเป็นรายการเพลงที่เน้นเพลงสตริงเป็นหลัก โดยเฉพาะเพลงที่เป็นที่นิยมในขณะนั้น และเสนอเพลงลูกทุ่งบางครั้งบางคราว ในระยะเริ่มต้นของ การดำเนินงานอยู่ในรูปแบบการ “ทำด้วยใจรัก” แต่หากนักจัดรายการวิทยุฯ สปป.ลาว สามารถหา ผู้สนับสนุนรายการได้ก็จะมีส่วนแบ่งที่เป็นส่วนต่างหลังหักค่าใช้จ่ายแล้ว หลังจากรายการดังกล่าว ได้ดำเนินงานและออกอากาศระยะหนึ่ง รายการต้องยุติลง เนื่องจากไม่มีผู้สนับสนุนรายการ เพราะ ลักษณะของการเป็นสถานีวิทยุฯ รัฐวิสาหกิจ การหาผู้สนับสนุนรายการเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่ง ในการดำเนินงาน ประกอบกับนักจัดรายการทาง สปป.ลาว มีภารกิจค่อนข้างมาก ทำให้เดินทาง มาร่วมจัดรายการไม่ค่อยสม่ำเสมอและไม่มาจัดรายการในที่สุด

นักจัดรายการวิทยุฯ อสมท. แสดงความตั้งใจและสนใจที่จะผลิตรายการลักษณะดังกล่าวอีก ครั้ง หากมีโอกาส

4.6.3 วิทยุชายแดนเพื่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

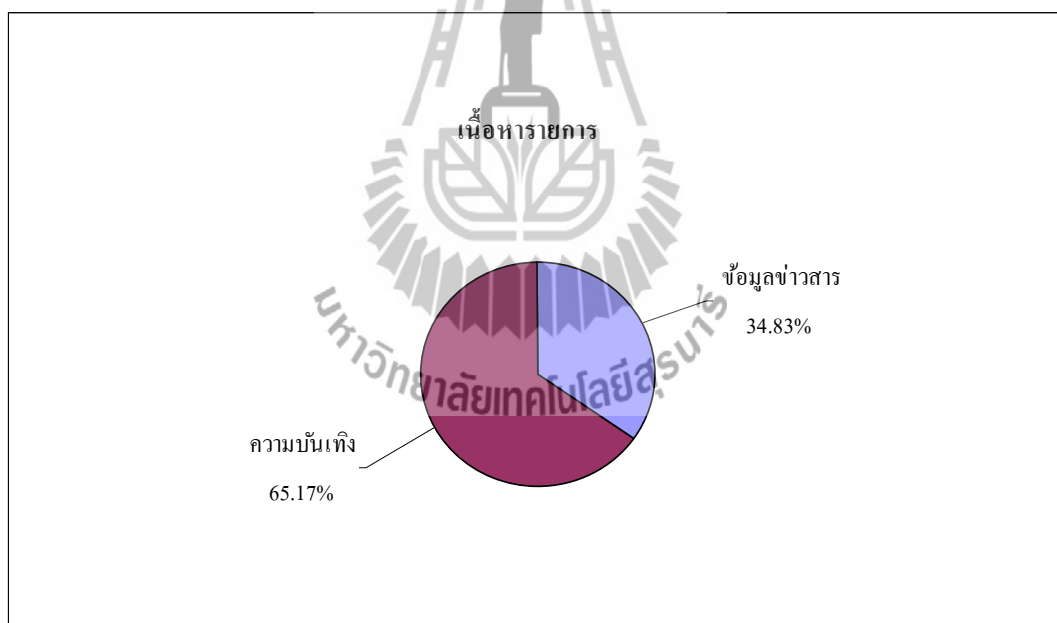
สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย (สวท.) จังหวัดหนองคายและอำเภอบึงกาฬมีการ ดำเนินการในการผลิตรายการวิทยุฯ ที่มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว อันเป็นรายการ

เพื่อความมั่นคง และในอดีตเป็นการปฏิบัติการจิตวิทยา (ปจว.) ซึ่งรายการที่ทำการศึกษาด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ได้แก่ รายการ “ฮักแพงไทย-ลาว” ออกอากาศทาง สวท. อำเภอ บึงกาฬ และรายการ “สองฝั่งโขง” ออกอากาศทาง สวท. จังหวัดหนองคาย ผลจากการวิเคราะห์เนื้อหาจำแนกตามเนื้อหารายการ รูปแบบรายการและคำ วลี และประโยคที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ไทย-ลาว มีรายละเอียดดังนี้

4.6.3.1 เนื้อหาและรูปแบบรายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว

จากการวิเคราะห์เนื้อหารายการทั้ง 2 รายการดังกล่าวข้างต้น พบว่ารายการทั้ง 2 รายการนำเสนอด้วยภาษาไทย (กลาง) ในภาพรวมของทั้ง 2 รายการมีเนื้อหาและรูปแบบรายการรายละเอียด ดังนี้

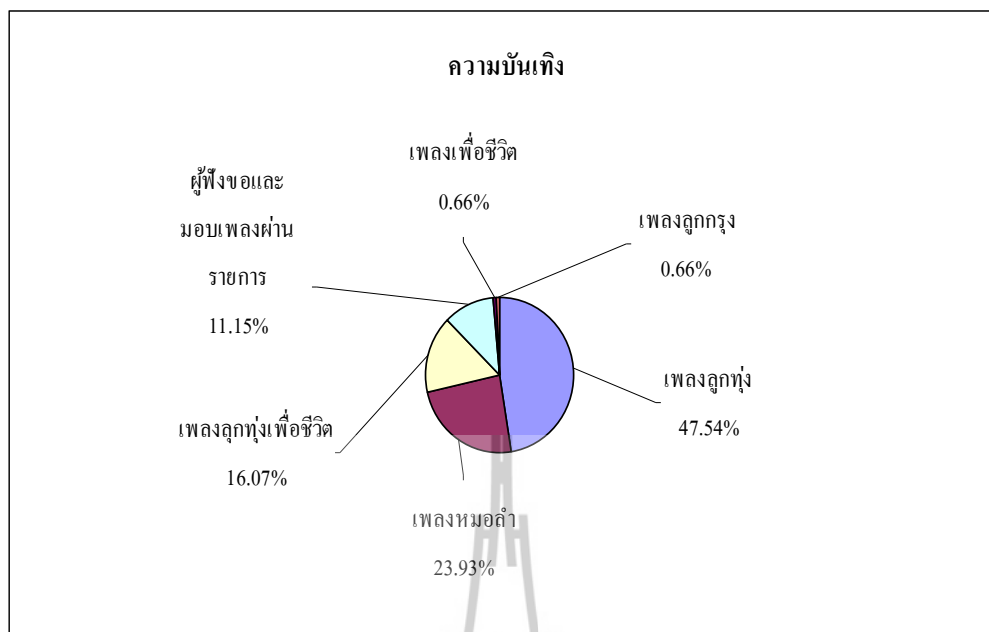
1) เนื้อหารายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว

แผนภูมิที่ 26 แสดงเนื้อหารายการโดยภาพรวม

จากการศึกษาเนื้อหารายการวิทยุ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว จังหวัดหนองคาย โดยภาพรวม พบว่าเนื้อหารายการแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ความบันเทิง คิดเป็นร้อยละ 65.17 และข้อมูลข่าวสาร คิดเป็นร้อยละ 34.83 โดยในแต่ละส่วนมีเนื้อหาที่เป็นรายละเอียดย่อย ดังต่อไปนี้

1.1) เนื้อหารายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว ประเภทความบันเทิง

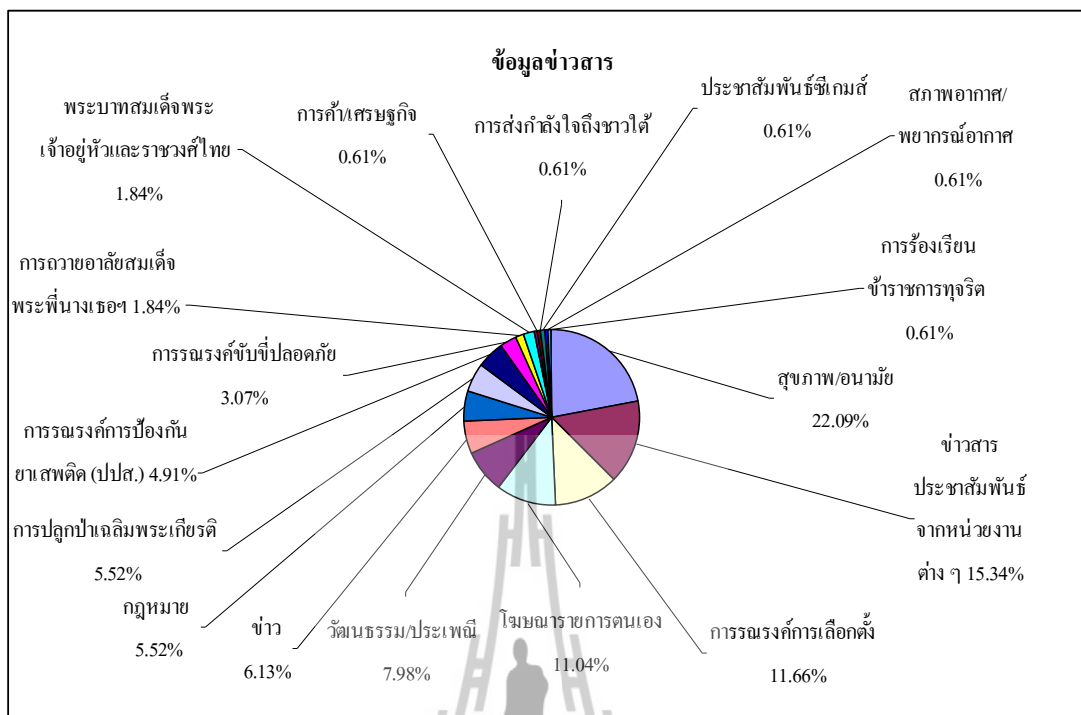

แผนภูมิที่ 27 แสดงเนื้อหารายการประเภทความบันเทิงโดยภาพรวม

การศึกษาเนื้อหารายการประเภทความบันเทิงพบประเด็นย่อย ตามลำดับ ดังนี้

- 1) เพลงลูกทุ่ง คิดเป็นร้อยละ 47.54
- 2) เพลงหมอลำ คิดเป็นร้อยละ 23.93
- 3) เพลงลูกทุ่งเพื่อชีวิต คิดเป็นร้อยละ 16.07
- 4) ผู้ฟังขอและมอบเพลงผ่านรายการ คิดเป็นร้อยละ 11.15
- 5) เพลงเพื่อชีวิต คิดเป็นร้อยละ 0.66
- 6) เพลงลูกกรุง คิดเป็นร้อยละ 0.66

1.2) เนื้อหารายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว ประเภทข้อมูลข่าวสาร

แผนภูมิที่ 28 แสดงเนื้อหารายการประเภทข้อมูลข่าวสาร โดยภาพรวม

การศึกษาเนื้อหารายการประเภทข้อมูลข่าวสาร พบประเด็นย่อยตามลำดับ ดังนี้

- 1) สุขภาพ/อนามัย คิดเป็นร้อยละ 22.09
- 2) ข่าวสารประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 15.34
- 3) การโครงการรายการตนเอง คิดเป็นร้อยละ 11.66
- 4) วัฒนธรรม/ประเพณี คิดเป็นร้อยละ 7.98
- 5) ข่าว คิดเป็นร้อยละ 6.13
- 6) กฎหมาย คิดเป็นร้อยละ 5.52
- 7) การปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ คิดเป็นร้อยละ 5.52
- 8) ยาเสพติด (ปปส.) คิดเป็นร้อยละ 4.91
- 9) การณรงค์การป้องกันขับขีปอดคัก คิดเป็นร้อยละ 3.07
- 10) การถวายอาลัยสมเด็จพระพี่นางเธอฯ คิดเป็นร้อยละ 1.84
- 11) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและราชวงศ์ไทย คิดเป็นร้อยละ 1.84
- 12) การค้า/เศรษฐกิจ คิดเป็นร้อยละ 0.61
- 13) การสัมพันธไมตรี คิดเป็นร้อยละ 0.61
- 14) การส่งกำลังใจถึงชาวไทย คิดเป็นร้อยละ 0.61

- 15) ประชาสัมพันธ์ซีเกมส์ คิดเป็นร้อยละ 0.61
- 16) สภาพอากาศ/พยากรณ์อากาศ คิดเป็นร้อยละ 0.61
- 17) การร้องเรียนข้าราชการทุจริต คิดเป็นร้อยละ 0.61

2) รูปแบบรายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว

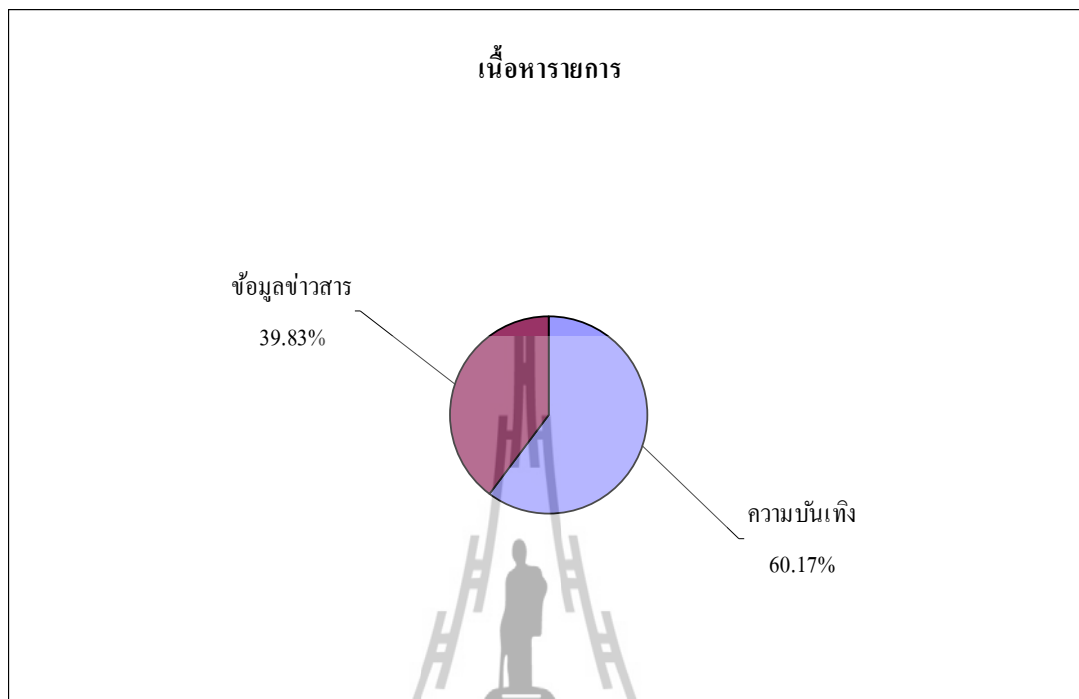
การศึกษารูปแบบรายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว พบว่า มีการนำเสนอรายการ 2 รูปแบบ คือ รายการเพลงแทรกข่าวสารความรู้และเปิดรับสายจากผู้ฟัง และรายการเพลงแทรกข่าวสารความรู้ โดยไม่มีการเปิดสายให้ผู้ฟังโทรศัพท์เข้าออกอากาศในรายการ ซึ่ง 2 รูปแบบมีโครงสร้างรายการในภาพรวมที่ประกอบด้วย

นำเสนอเพลง 1 เพลง
กล่าวเปิดรายการ
นักจัดรายการวิทยุฯ นำเสนอเนื้อหาของรายการ
เปิดรับ โทรศัพท์จากผู้ฟัง
นำเสนอเพลง 2 - 3 เพลง
นำเสนอ สปอต การรณรงค์/ ประชาสัมพันธ์หน่วยงาน
นักจัดรายการวิทยุฯ นำเสนอเนื้อหาของรายการ
เปิดรับ โทรศัพท์จากผู้ฟัง
นำเสนอเพลง 2 - 3 เพลง
นำเสนอ สปอต การรณรงค์/ ประชาสัมพันธ์หน่วยงาน
นักจัดรายการวิทยุฯ นำเสนอเนื้อหาของรายการ
กล่าวปิดรายการ
นำเสนอเพลง 1 เพลง

อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์เนื้อหา โดยแยกการวิเคราะห์ตามรายการ พบว่าในแต่ละรายการ มีเนื้อหาและรูปแบบรายการ รายละเอียดดังนี้

4.6.3.2 เนื้อหาและรูปแบบรายการ “ฮักแพงไทย-ลาว”

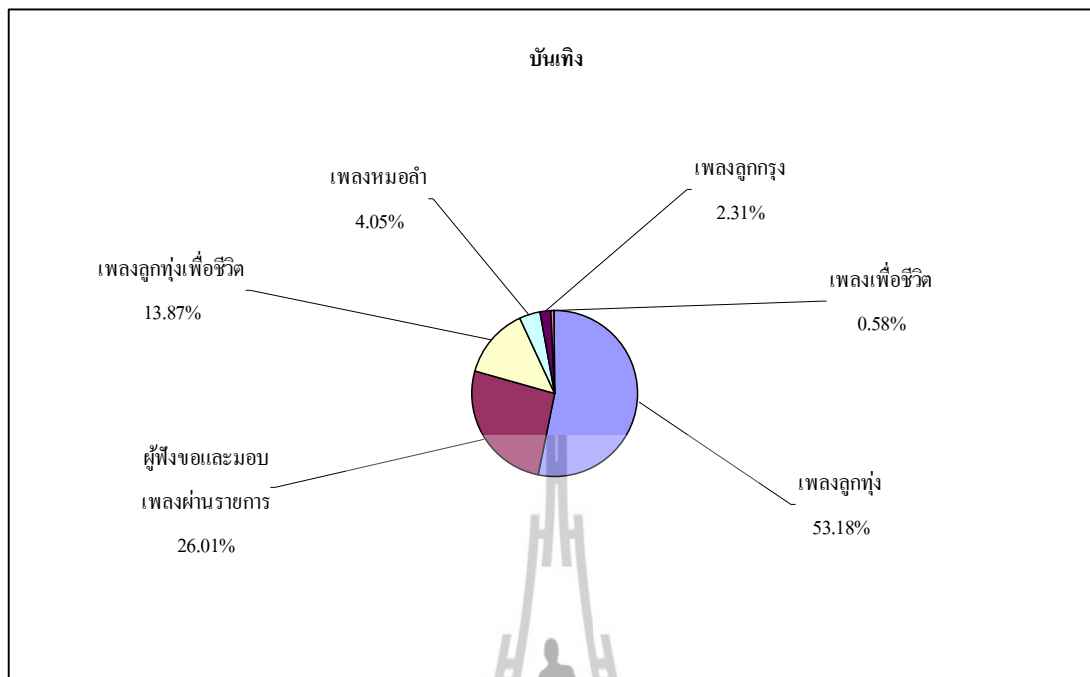
1) เนื้อหารายการ “ฮักแพงไทย-ลาว”

แผนภูมิที่ 29 แสดงเนื้อหารายการ “ฮักแพงไทย-ลาว” โดยภาพรวม

จากการศึกษาเนื้อหารายการ “ฮักแพงไทย-ลาว” โดยภาพรวม พบว่าเนื้อหารายการแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ความบันเทิง คิดเป็นร้อยละ 60.17 และข้อมูลข่าวสาร คิดเป็นร้อยละ 39.83

1.1) เนื้อหารายการ “ฮักแพงไทย-ลาว” ประเภทความบันเทิง

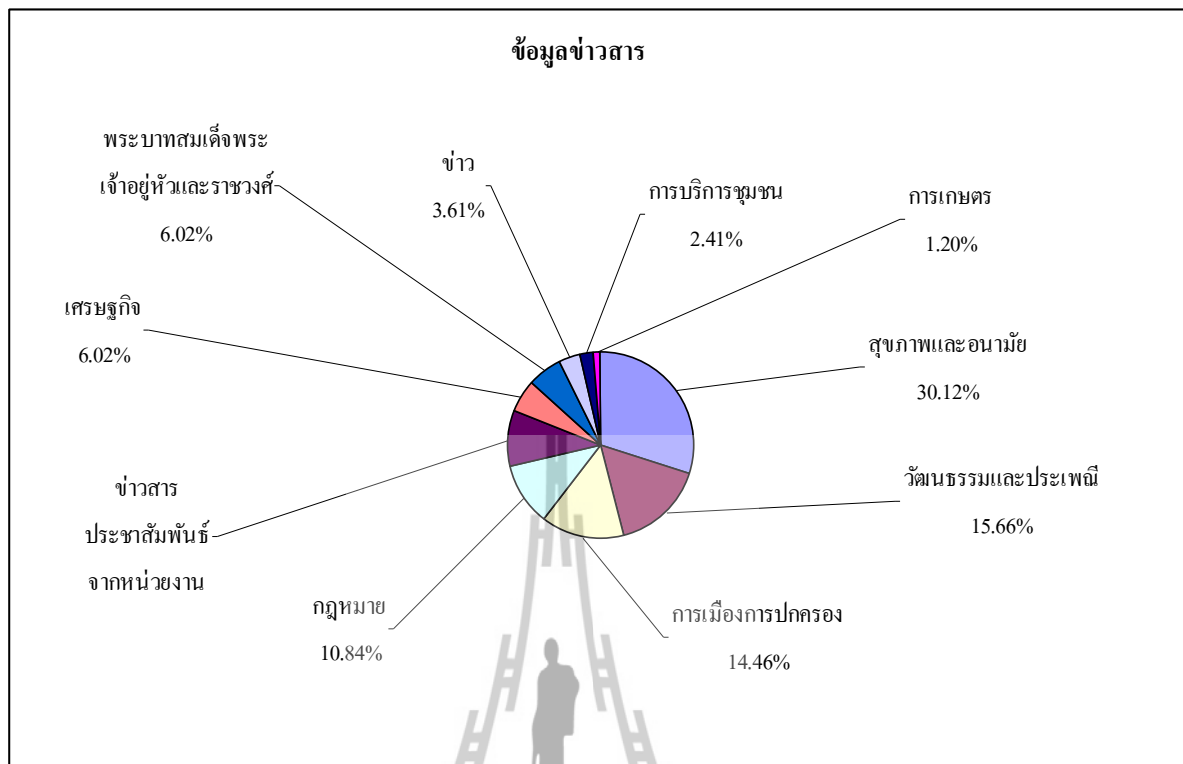

แผนภูมิที่ 30 แสดงเนื้อหารายการประเภทความบันเทิง (รายการ “ฮักแพงไทย-ลาว”)

การศึกษาเนื้อหารายการประเภทความบันเทิง ของรายการ “ฮักแพงไทย-ลาว” พบว่า มีประเด็นย่อยตามลำดับ ดังนี้

- 1) เพลงลูกทุ่ง คิดเป็นร้อยละ 53.18
- 2) ผู้ฟังขอและมอบเพลงผ่านรายการ คิดเป็นร้อยละ 26,01
- 3) เพลงลูกทุ่งเพื่อชีวิต คิดเป็นร้อยละ 13.87
- 4) เพลงหมอลำ คิดเป็นร้อยละ 4.05
- 5) เพลงลูกกรุง คิดเป็นร้อยละ 2.31
- 6) เพลงเพื่อชีวิต คิดเป็นร้อยละ 0.58

1.2) เนื้อหารายการ “ฮักแพงไทย-ลาว” ประเภทข้อมูลข่าวสาร

แผนภูมิที่ 31 แสดงเนื้อหารายการประเภทข้อมูลข่าวสาร (รายการ “ฮักแพงไทย-ลาว”)

การศึกษาเนื้อหารายการประเภทข้อมูลข่าวสาร ของรายการ “ฮักแพงไทย-ลาว” พบว่า มีประเด็นย่อยตามลำดับ ดังนี้

- 1) สุขภาพและอนามัย คิดเป็นร้อยละ 30.12
- 2) วัฒนธรรมและประเพณี คิดเป็นร้อยละ 15.66
- 3) การเมืองการปกครอง คิดเป็นร้อยละ 14.46
- 4) กฎหมาย คิดเป็นร้อยละ 10.84
- 5) ข่าวสารประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 9.64
- 6) เศรษฐกิจ คิดเป็นร้อยละ 6.02
- 7) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและราชวงศ์ คิดเป็นร้อยละ 6.02
- 8) ข่าว คิดเป็นร้อยละ 3.61
- 9) การบริการชุมชน คิดเป็นร้อยละ 2.41
- 10) การเกษตร คิดเป็นร้อยละ 1.20

1.3) เนื้อหารายการ “ฮักแพงไทย-ลาว” ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ไทย-ลาว

จากการวิเคราะห์เนื้อหาของรายการ “ฮักแพงไทย-ลาว” พบว่า รายการได้นำเสนอกรอบของเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ไทย-ลาว และความยาวของประเด็นเนื้อหาต่าง ๆ ซึ่งรายละเอียด ดังตารางต่อไปนี้

เนื้อหาที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ไทย-ลาว	ความยาวในการออกอากาศ
การเชื่อมต่อรางรถไฟสายประวัติศาสตร์ ไทย-ลาว	2 นาที 5 วินาที
การจัดการแข่งขันจักรยานเนื่องในโอกาสเฉลิมฉลองสะพานมิตรไทย-ลาว	1 นาที 15 วินาที
การขยายปริมาณการรับซื้อพลังงานไฟฟ้าจากลาว	3 นาที
การจับกุมแรงงานต่างด้าวจาก สปป.ลาว ที่หลอกหลวงโดยนายหน้าคนไทย และการเตือนภัยการหลอกหลวงแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานในประเทศไทย	2 นาที 50 วินาที
ขั้นตอนการนำเข้าสินค้าจาก ประเทศเพื่อนบ้าน	1 นาที 40 วินาที
อาชีพต้องห้ามสำหรับคนต่างด้าว (อาชีพสงวนสำหรับคนไทย)	3 นาที
การลักลอบเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมายของแรงงานต่างด้าว	1 นาที
การอนุญาตให้แรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานในประเทศไทย	2 นาที
ข้อปฏิบัติสำหรับนายจ้างที่ต้องการจ้างแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานในประเทศไทย	2 นาที 35 วินาที
การจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวในประเทศไทย	2 นาที 35 วินาที
ข้อปฏิบัติสำหรับแรงงานต่างด้าวที่ต้องการเข้ามาทำงานในประเทศไทย	2 นาที 35 วินาที

ตารางที่ 49 แสดงเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ไทย-ลาว และความยาวของประเด็นเนื้อหา

จากการวิเคราะห์เนื้อหารายการประเภทความบันเทิงยังพบว่า รายการ “ฮักแพงไทย-ลาว” ได้นำเสนอเพลงที่มีเกี่ยวกับความสัมพันธ์ไทย-ลาว 1 เพลง คือ เพลง “สาวลาว บ่าวไทย” ซึ่งมีความยาว 4 นาที 15 วินาที (ดูเนื้อร้องในภาคผนวก ฉ)

2) รูปแบบรายการ “ฮักแพงไทย-ลาว”

รายการ “ฮักแพงไทย-ลาว” มีรูปแบบเป็นรายการเพลงแทรกข่าวสารความรู้และเปิดรับสายจากผู้ฟัง

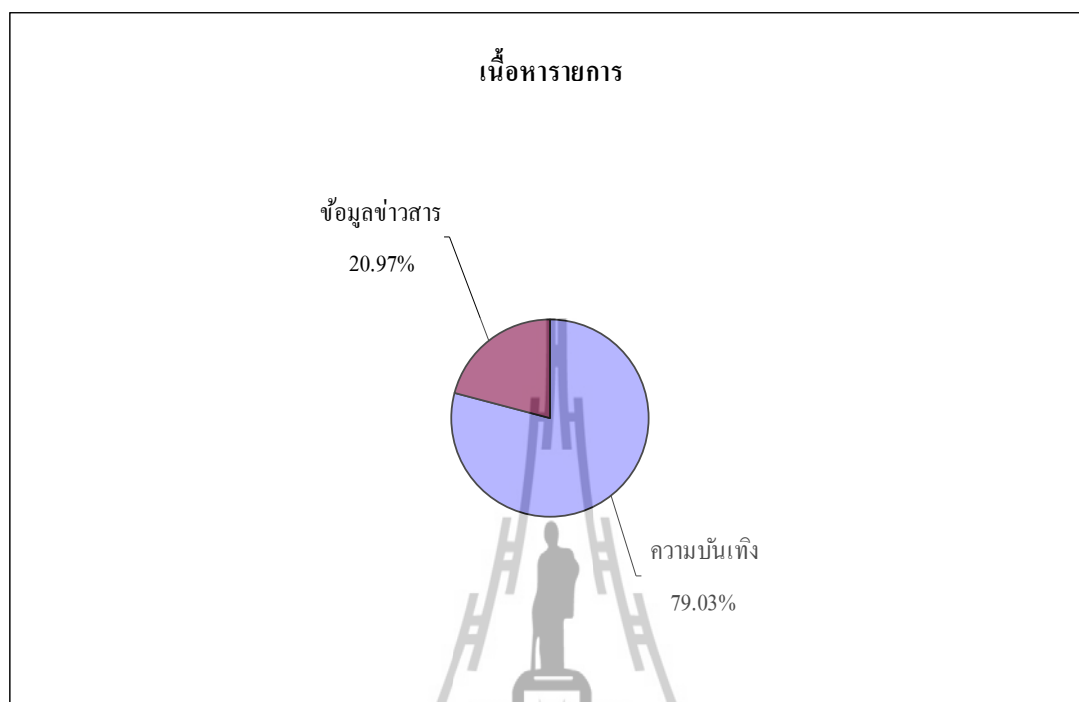
3) โครงสร้างรายการ “ฮักแพงไทย-ลาว”

รายการ “ฮักแพงไทย-ลาว” มีโครงสร้างรายการ ที่ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

นำเสนอเพลง 1 เพลง
กล่าวเปิดรายการ
ช่วงที่ 1 ช่วง “คุณขอมาเราจัดให้” เป็นการเปิดรับโทรศัพท์จากผู้ฟังทั้ง สปป.ลาว และ ไทย
นำเสนอสปอต การรณรงค์/ ประชาสัมพันธ์หน่วยงาน / รายการ “ฮักแพง ไทย-ลาว”
นำเสนอเพลง 2 - 3 เพลง
ช่วงที่ 2 ช่วง “ข่าวสาร และกฎหมาย” เกี่ยวกับข่าวสารและกฎหมายระหว่างประเทศ
เปิดรับโทรศัพท์จากผู้ฟังทั้ง สปป.ลาว และ ไทย ประมาณ 1-2 สาย
นำเสนอเพลง 2 - 3 เพลง
นำเสนอสปอต การรณรงค์/ ประชาสัมพันธ์หน่วยงาน / รายการ “ฮักแพง ไทย-ลาว”
ช่วงที่ 3 ประเพณีและวัฒนธรรม เกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมของทุกจังหวัดในประเทศไทย
เปิดรับโทรศัพท์จากผู้ฟังทั้ง สปป.ลาว และ ไทย ประมาณ 1-2 สาย
นำเสนอเพลง 2 - 3 เพลง
นำเสนอสปอต การรณรงค์/ ประชาสัมพันธ์หน่วยงาน / รายการ “ฮักแพง ไทย-ลาว”
ช่วงที่ 4 ดีดี เพื่อสุขภาพ เกี่ยวกับความรู้ด้านสุขภาพ อนามัย และความปลอดภัย
กล่าวปิดรายการ
นำเสนอเพลง 1 เพลง

4.6.3.3 เนื้อหาและรูปแบบรายการ “สองฝั่งโขง”

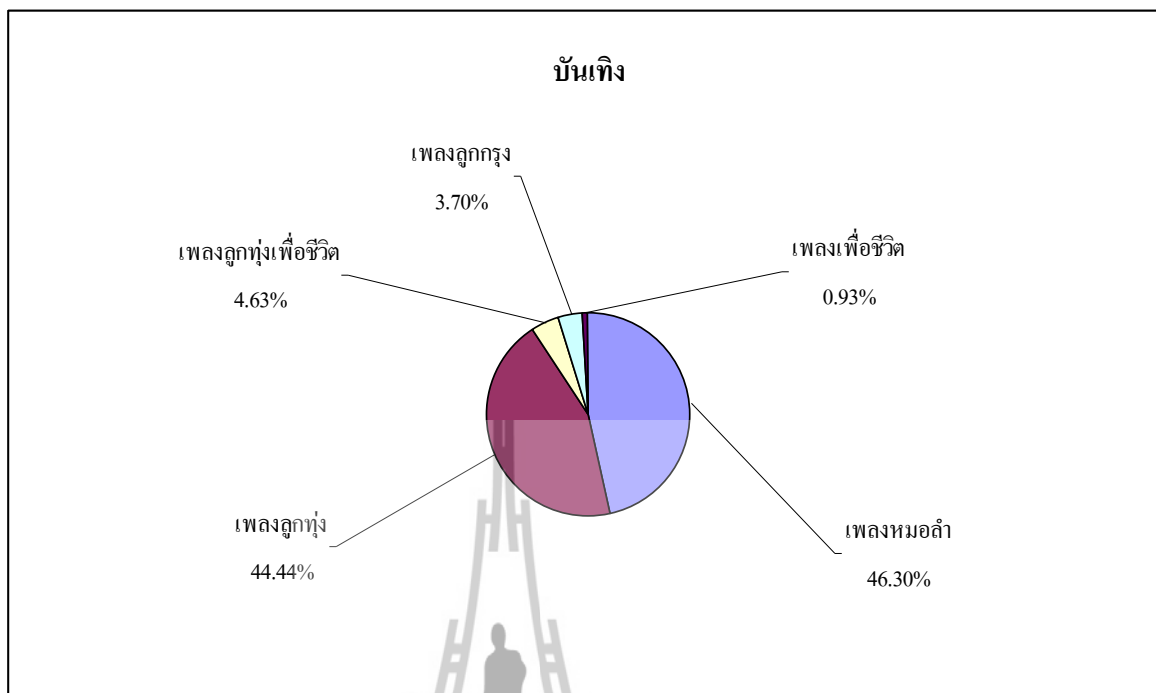
1) เนื้อหารายการ “สองฝั่งโขง”

แผนภูมิที่ 32 แสดงเนื้อหารายการ “สองฝั่งโขง” โดยภาพรวม

จากการศึกษาเนื้อหารายการสองฝั่งโขงโดยภาพรวม พบว่าเนื้อหารายการแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ความบันเทิง คิดเป็นร้อยละ 79.03 และข้อมูลข่าวสาร คิดเป็นร้อยละ 20.97

1.1) เนื้อหารายการ “สองฝั่งโขง” ประเภทความบันเทิง

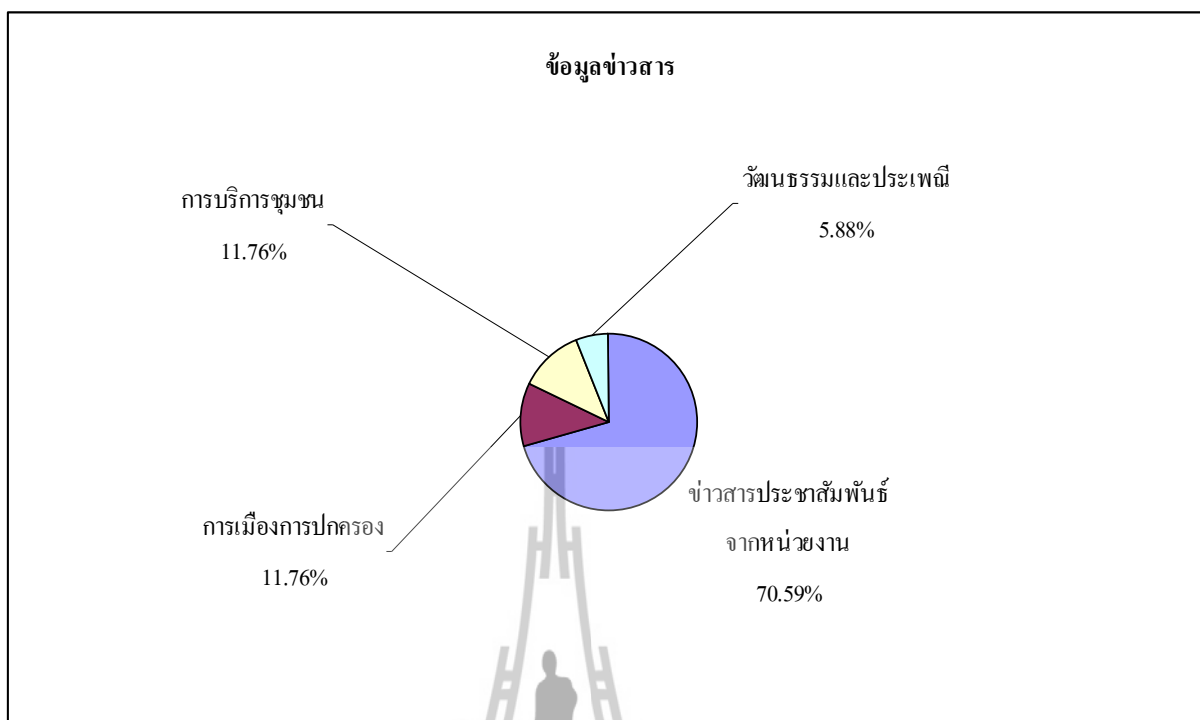

แผนภูมิที่ 33 แสดงเนื้อหารายการประเภทความบันเทิง (รายการ “สองฝั่งโขง”)

การศึกษาเนื้อหารายการประเภทความบันเทิง ของรายการ “สองฝั่งโขง” พบว่า มีประเด็นย่อยตามลำดับ ดังนี้

- 1) เพลงหมอลำ คิดเป็นร้อยละ 46.30
- 2) เพลงลูกทุ่ง คิดเป็นร้อยละ 44.44
- 3) เพลงลูกทุ่งเพื่อชีวิต คิดเป็นร้อยละ 4.63
- 4) เพลงลูกกรุง คิดเป็นร้อยละ 3.70
- 5) เพลงเพื่อชีวิต คิดเป็นร้อยละ 0.93

1.2) เนื้อหารายการ “สองฝั่งโขง” ประเภทข้อมูลข่าวสาร

แผนภูมิที่ 34 แสดงเนื้อหารายการประเภทข้อมูลข่าวสาร (รายการ “สองฝั่งโขง”)

การศึกษาเนื้อหารายการประเภทข้อมูลข่าวสาร ของรายการ “สองฝั่งโขง” พบว่า มีประเด็นย่อยตามลำดับ ดังนี้

- 1) ข่าวสารประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 70.59
- 2) การเมืองการปกครอง คิดเป็นร้อยละ 11.76
- 3) การบริการชุมชน คิดเป็นร้อยละ 11.76
- 4) วัฒนธรรมและประเพณี คิดเป็นร้อยละ 5.88

2) รูปแบบรายการ “สองฝั่งโขง”

รายการ “สองฝั่งโขง” มีรูปแบบเป็นรายการเพลงแทรกข่าวสารความรู้

3) โครงสร้างรายการ “สองฝั่งโขง”

รายการ “สองฝั่งโขง” มีโครงสร้างรายการ ที่ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

นำเสนอเพลง 1 เพลง
กล่าวเปิดรายการ
นำเสนอข้อมูลประชาสัมพันธ์ข่าวสารหน่วยงาน, บริการชุมชน
นำเสนอเพลง 2-3 เพลง
นำเสนอข้อมูลประชาสัมพันธ์ข่าวสารหน่วยงาน, บริการชุมชน
นำเสนอเพลง 2-3 เพลง
นำเสนอข้อมูลประชาสัมพันธ์ข่าวสารหน่วยงาน, บริการชุมชน
นำเสนอเพลง 2-3 เพลง
นำเสนอข้อมูลประชาสัมพันธ์ข่าวสารหน่วยงาน, บริการชุมชน
กล่าวปิดรายการ
นำเสนอเพลง 1 เพลง

4) เนื้อหารายการ “สองฝั่งโขง” ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ไทย-ลาว

จากการวิเคราะห์เนื้อหาของรายการ “สองฝั่งโขง” พบว่า รายการไม่ได้นำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ไทย-ลาว ซึ่งแตกต่างจากเนื้อหารายการ “ฮักแพง ไทย-ลาว”

4.6.3.4 คำ วลีและประโยคที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ไทย-ลาว ในรายการ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว

จากการวิเคราะห์เนื้อหาในลักษณะของคำ วลี และประโยคที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ไทย-ลาว และถูกใช้ในรายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว ทั้ง 2 รายการ พบว่า รายการ “ฮักแพง ไทย-ลาว” มีคำ วลี และประโยคที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดังตารางต่อไปนี้

คำ	วลี	ประโยค
สบายดี	รายการฮักแพงไทย-ลาว	มอบเพลงให้ผู้ฟัง สปป.ลาว
สปป.ลาว	สะพานมิตรภาพไทย-ลาว	จาก สปป.ลาว แนะนำเพลงเข้ามา
นครหลวงเวียงจันทน์	ซื้อไฟฟ้าจากลาว	มอบเพลงให้ผู้ฟังปากซัน
ฝั่งซ้าย	ข่าวสารสองฝั่งโขง	มอบเพลงให้ผู้ฟังฝั่งซ้าย
ฝ่ายลาว	สมาคมไทย-ลาว เพื่อมิตรภาพ	มอบเพลงให้สาว สปป.ลาว
ชาว สปป.ลาว	สมาคมลาว-ไทย เพื่อมิตรภาพ ¹⁰	เพลงนี้มอบให้กับผู้ว่าฝั่งซ้าย
แขวงชัยบุรี	ฮักแพง ไทย-ลาว	สปป.ลาว ผากให้ใครครับ
	โครงการ ไทย-ลาว	มอบเพลงให้สาวฝั่งซ้าย
	พันธมิตรไทย-ลาว	ขอสวัสดิ์ไปทาง สปป.ลาว
	ความสัมพันธ์ ไทย-ลาว	พิธีการเชื่อมต่อรางรถไฟไทย-ลาว
	ประเทศเพื่อนบ้าน	ผู้ฟังไม่ว่าจะเป็นจากฝั่ง สปป.ลาว หรือไทยสามารถโทรเข้ามาขอเพลงได้
	มิตรภาพลาว-ไทย	ฝากเพลงให้ผู้ฟังรายการฮักแพงไทย-ลาวทุกท่าน
	ท่านสมมาตร พลเสนา รัฐมนตรีว่าการโยธาธิการและขนส่ง สปป.ลาว	เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนไทยและ สปป.ลาว ได้รู้จักและใช้ประโยชน์จากสะพานที่จังหวัดเลย
	ดร. สีหะวง กุดโพทุม เจ้าแขวงนครหลวงเวียงจันทน์	เพลงนี้เป็นเพลงที่แนะนำมาจาก สปป.ลาว
	ข่าวเกี่ยวกับสิ่งดี ๆ ที่ทั้งสองประเทศที่เรามีต่อกันไทยกับลาว	จังหวัดหนองคายเรามีพื้นที่ติดกับ สปป.ลาว

¹⁰ ในเว็บไซต์ของกระทรวงการต่างประเทศใช้คำว่า สมาคมมิตรภาพลาว-ไทย แต่นักจัดรายการวิทยุฯ ใช้คำนี้

ในส่วนของรายการ “สองฝั่งโขง” นั้น พบว่า มีคำ วลี และประโยค ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ ไทย-ลาว ดังตารางต่อไปนี้

คำ	วลี	ประโยค
นครหลวงเวียงจันทน์	รายการสองฝั่งโขง	ฝากเพลงตามคำแนะนำจากนครหลวงเวียงจันทน์
สปป.ลาว	พี่น้องนครหลวงเวียงจันทน์	มอบเพลงให้พี่น้อง สปป.ลาว
	พี่น้อง สปป.ลาว	พี่น้องนครหลวงเวียงจันทน์อยากให้ประชาสัมพันธ์สามารถโทรเข้ามาบอกได้

4.6.3.5 รูปแบบและเนื้อหาของรายการที่เกี่ยวกับและมาจากไทย หรือ สปป.ลาว และเป็นเนื้อหาท้องถิ่น ระดับชาติ หรือนานาชาติ

จากการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อศึกษาความเกี่ยวข้องหรือแหล่งที่มาของเนื้อหาว่าเนื้อหาในรายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับและมาจากไทยหรือ สปป.ลาว ตลอดจนเพื่อศึกษาที่ลักษณะของเนื้อหาว่าเป็นเนื้อหาท้องถิ่น (local content) เนื้อหาระดับชาติ (nation content) หรือ เนื้อหาที่เป็นนานาชาติ (international content) ของกลุ่มตัวอย่างรายการดังกล่าว ซึ่งผลการศึกษาพบว่ามีรายละเอียด ดังนี้

1) เนื้อหารายการ “ฮักแพงไทย-ลาว”

เนื้อหารายการ	ไทย		ลาว		ระดับ		
	เกี่ยวกับ	มาจาก	เกี่ยวกับ	มาจาก	ท้องถิ่น	ชาติ	นานาชาติ
สุขภาพและอนามัย	25	25	-	-	-	25	-
วัฒนธรรมและประเพณี	13	13	-	-	-	13	-
การเมืองการปกครอง	12	12	-	-	-	12	-
กฎหมาย	9	9	8	-	-	1	8
ข่าวสารประชาสัมพันธ์จากหน่วยงาน	8	8	-	-	6	2	-
เศรษฐกิจ	5	5	-	-	-	2	3

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และราชวงศ์	5	5	-	-	-	5	-
ข่าว	3	3	1	-	1	2	-
การบริการชุมชน	2	2	-	-	2	-	-
การเกษตร	1	1	-	-	-	1	-
รวม	83	83	9	-	9	63	11

เนื้อหารายการ	ไทย		สปป.ลาว		ระดับ		
	เกี่ยวกับ	มาจาก	เกี่ยวกับ	มาจาก	ท้องถิ่น	ชาติ	นานาชาติ
เพลงลูกทุ่ง	92	92	1	-	-	-	-
ผู้ฟังขอและมอบเพลงผ่าน รายการ	45	40	1	4	-	-	-
เพลงลูกทุ่งเพื่อชีวิต	24	24	-	-	-	-	-
เพลงหมอลำ	7	7	-	-	-	-	-
เพลงลูกกรุง	4	4	-	-	-	-	-
เพลงเพื่อชีวิต	1	1	-	-	-	-	-
รวม	173	168	2	4	-	-	-

ตารางที่ 50 แสดงจำนวนเนื้อหารายการของรายการ “ฮักแพงไทย-ลาว” จำแนกตามความเกี่ยวข้อง และมาจากไทย หรือ สปป.ลาว และระดับท้องถิ่น ชาติ หรือนานาชาติ

จากตารางแสดงจำนวนเนื้อหารายการของรายการ “ฮักแพงไทย-ลาว” พบว่า เนื้อหารายการ ประเภทข้อมูลข่าวสารส่วนใหญ่เกี่ยวกับประเทศไทย และมาจากประเทศไทย ในขณะที่ข้อมูล ข่าวสารที่เกี่ยวกับ สปป.ลาว และมาจาก สปป.ลาว มีจำนวนน้อยมาก รวมทั้งส่วนใหญ่เป็นเนื้อหา รายการประเภทข้อมูลข่าวสารระดับชาติ ส่วนข้อมูลข่าวสารระดับท้องถิ่นและระดับนานาชาติมีน้อย มาก นอกจากนี้เนื้อหาประเภทความบันเทิงส่วนใหญ่เป็นเพลงที่เกี่ยวกับประเทศไทยและมาจาก ประเทศไทยเกือบทั้งหมด

2) เนื้อหารายการ “สองฝั่งโขง”

เนื้อหารายการ	ไทย		สปป.ลาว		ระดับ		
	เกี่ยวกับ	มาจาก	เกี่ยวกับ	มาจาก	ท้องถิ่น	ชาติ	นานาชาติ
ข่าวสารประชาสัมพันธ์จากหน่วยงาน	12	12	-	-	12	-	-
การเมืองการปกครอง	2	2	-	-	-	2	-
การบริการชุมชน	2	2	-	-	2	-	-
วัฒนธรรมและประเพณี	1	1	-	-	-	1	-
รวม	17	17	-	-	14	3	-
เนื้อหารายการ	ไทย		สปป.ลาว		ระดับ		
	เกี่ยวกับ	มาจาก	เกี่ยวกับ	มาจาก	ท้องถิ่น	ชาติ	นานาชาติ
เพลงหมอลำ	50	50	-	-	-	-	-
เพลงลูกทุ่ง	48	49	1	-	-	-	-
เพลงลูกทุ่งเพื่อชีวิต	5	5	-	-	-	-	-
เพลงลูกกรุง	4	4	-	-	-	-	-
เพลงเพื่อชีวิต	1	1	-	-	-	-	-
รวม	108	109	1	-	-	-	-

ตารางที่ 51 แสดงจำนวนเนื้อหารายการของรายการ “สองฝั่งโขง” จำแนกตามความเกี่ยวข้องและมาจากไทย หรือ สปป.ลาว และระดับท้องถิ่น ชาติ หรือนานาชาติ

จากตารางแสดงจำนวนเนื้อหารายการของรายการ “สองฝั่งโขง” พบว่า เนื้อหารายการประเภทข้อมูลข่าวสารส่วนใหญ่เกี่ยวกับประเทศไทย และมาจากประเทศไทย และข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับ สปป.ลาว และมาจาก สปป.ลาว มีจำนวนน้อยมาก รวมทั้งส่วนใหญ่เป็นเนื้อหารายการประเภทข้อมูลข่าวสารระดับท้องถิ่น ส่วนข้อมูลข่าวสารระดับชาติมีน้อยและระดับนานาชาติพบว่ามีไม่ มี นอกจากนี้ด้านความบันเทิงส่วนใหญ่เป็นเพลงที่เกี่ยวกับประเทศไทยและมาจากประเทศไทยเกือบทั้งหมด

4.6.4 ความพยายามผลักดันของโครงการวิจัยฯ

การวิจัยครั้งนี้มีเป้าหมายในการยึดแนวคิดเรื่องความร่วมมือในวิทยุ ฯ ตามแนวชายแดน โดยมุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมในสื่อวิทยุกระจายเสียงระหว่างประเทศไทยและ สปป.ลาว ในสถานีวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคาย เพื่อให้สถานีวิทยุฯ ดังกล่าวมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทย และ สปป.ลาว

แม้ว่าจะมีโครงการ “ลาวซุกยูไทยผลักดัน ร่วมสร้างสรรค์วิทยุชายแดน” หรือ Twin Radio และรายการ “ดีเจลาว-ไทย เชื่อมใจสองฝั่งโขง” โดย อสมท.หนองคายร่วมกับนักจัดรายการวิทยุฯ สปป.ลาว อันเป็นความพยายามของฝ่ายไทยเพื่อให้เกิดการร่วมผลิตรายการวิทยุฯ แต่โครงการฯ ทั้ง 2 โครงการพบกับอุปสรรคดังกล่าวข้างต้นแล้ว โครงการวิจัยครั้งนี้ได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ในหัวข้อ “ร่วมคิด ร่วมทำ เพื่อสานความสัมพันธ์ลาว-ไทย” ระหว่างผู้ดำเนินการสถานีวิทยุกระจายเสียงและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในจังหวัดหนองคายและตัวแทนจาก สปป.ลาว เมื่อวันที่เสาร์ที่ 19 มกราคม 2551 โดยมีความคาดหวังว่าจะเป็นเวทีที่จะทำให้ทั้งผู้แทนฝ่ายไทย และ สปป.ลาว ได้มีโอกาสพบปะพูดคุยปรึกษาหารือ และตัดสินใจร่วมกันในการผลิตรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว ผู้ดำเนินรายการวิทยุฯ ไทยมีความพร้อมและยินดีที่จะร่วมผลิตรายการ โดยเสนอให้ออกอากาศที่สถานีวิทยุฯ ไทย แต่มีปัญหาคือทั้งไทย และ สปป.ลาว ต้องร่วมมือกันแก้ไข ซึ่งแนวทางความร่วมมือนั้น ผู้แทนจาก สปป.ลาว แสดงความต้องการที่จะให้วิทยุฯ มีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว แต่ต้องการให้มีหลักการความร่วมมือที่ชัดเจนร่วมกันของทั้ง 2 ฝ่าย กล่าวคือ ต้องมีพิธีสาร (protocol) โดยผู้แทนจาก สปป.ลาว ให้เหตุผลว่า เพราะสื่อเหมือน “ดาบสองคม” หากไม่มีหลักประกันอาจทำให้เกิดปัญหาได้

บทที่ 4

สถานภาพและพฤติกรรมกรรมการเปิดรับวิทยุฯ ตามแนวชายแดนไทย-ลาวจังหวัดหนองคาย

การศึกษาสถานภาพ ณ ปัจจุบัน (มิถุนายน 2550-2551) ของวิทยุฯ ตามแนวชายแดนจังหวัดหนองคายในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว พบว่า ในภาพรวมนั้นวิทยุฯ ไทยมีศักยภาพและปัจจัยทั้งเสริมและเป็นอุปสรรคอยู่หลายประการ ตลอดจนได้รับความสนใจรับฟังจากกลุ่มตัวอย่าง สปป.ลาว ในขณะที่วิทยุฯ ของ สปป.ลาว ไม่ค่อยได้รับความสนใจเปิดรับจากคนไทย โดยมีรายการต่าง ๆ ที่ผลิตขึ้นเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว และวิทยุฯ ตามแนวชายแดนมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์หลายด้าน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 ศักยภาพและปัจจัยเกี่ยวกับวิทยุฯ ตามแนวชายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์

ในการเดินทางเข้าพื้นที่เพื่อสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้ดำเนินการวิทยุฯ ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า มีร้านจำหน่ายเครื่องรับวิทยุฯ หลายขนาดและหลายลักษณะ ในบริเวณตัวอำเภอ รวมทั้งตลาดนัดก็มีการนำเครื่องรับวิทยุฯ มาจำหน่าย จากการพูดคุยกับผู้ขายพบว่า หลังจากที่มิวิทยุฯ ชุมชนแล้ว เครื่องรับวิทยุฯ ขายดี โดยกลุ่มคนที่ซื้อส่วนใหญ่เป็นคน สปป.ลาว ผู้ให้สัมภาษณ์บอกผู้วิจัยว่า วิทยุฯ เป็นสิ่งสำคัญ เพราะบางพื้นที่หรือหมู่บ้านของ สปป.ลาว ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ ดังนั้นการรับชมโทรทัศน์จึงค่อนข้างลำบาก แต่เครื่องรับวิทยุฯ ที่ใช้ถ่าน นอกจากราคาถูกกว่าเครื่องรับโทรทัศน์แล้ว ไม่ต้องอาศัยไฟฟ้าแล้ว ยังสะดวกในการเปิดรับเพราะจะเปิดรับที่ไหนก็ได้และจะทำงานไปด้วย เช่น ทำไร่ ทำนา และกรีดยาง ฯลฯ ก็ยังรับฟังได้

ผู้วิจัยยังได้พบกับคน สปป.ลาว ที่เข้ามาซื้อสินค้าไปขายและใช้ บางคนนั่งเรือข้ามมาเพื่อซื้อบัตรเติมเงินโทรศัพท์มือถือที่ร้านจำหน่ายบัตรเติมเงินและซ่อมมือถือ ชาวบ้าน สปป.ลาว อีกคนนำกระดืบข้าว ซึ่งสานด้วยมือมาฝากเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง ณ จุดผ่อนปรน โดยเจ้าหน้าที่คนที่ได้รับกล่าวคำขอบคุณผู้ให้แล้วเล่าให้ผู้วิจัยฟังว่า คนฝั่ง สปป.ลาว มักเอาของมาฝากเสมอ

จากการประมวลคำให้สัมภาษณ์ และการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ตลอดจนเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปศักยภาพ ปัจจัยภายในและภายนอกที่เป็นปัจจัยเสริมและอุปสรรคในการทำหน้าที่ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว ของวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนจังหวัดหนองคายได้ ดังนี้

4.1.1 ศักยภาพของวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ลาว

การศึกษาคูณลักษณะต่าง ๆ ของสถานีวิทยุฯ ตามแนวชายแดน จังหวัดหนองคายในการทำหน้าที่ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว พบว่า สถานีวิทยุฯ ตามแนวชายแดน จังหวัดหนองคาย มีศักยภาพด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร และด้านกำลังส่งของเครื่องส่งสัญญาณและ อุปกรณ์/เครื่องมือ รายละเอียดดังนี้

4.1.1.1 สถานีบางแห่งมีการบริหารจัดการที่ดี

สถานีวิทยุฯ หลัก ได้แก่ สถานีวิทยุฯ สวท. บึงกาฬ สวท. หนองคาย ส.ทร. และ อสมท. หนองคาย มีการบริหารจัดการที่ชัดเจน โดยมีกรอบงาน/ฝ่ายและบุคลากรที่เป็นระบบ โดยในแต่ละงาน/ฝ่ายมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในแต่ละหน้าที่อย่างชัดเจน เช่น สวท. บึงกาฬ และ สวท. หนองคาย แบ่งงานออกเป็นฝ่ายรายการ ฝ่ายข่าว ฝ่ายช่างเทคนิค ฯลฯ ในแต่ละฝ่ายจะมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในฝ่ายนั้น ๆ เช่น เจ้าหน้าที่ฝ่ายรายการ ดูแลเรื่องผังรายการ และการจัดรายการ ฯลฯ

ในส่วนของสถานีวิทยุชุมชนนั้น มีวิทยุชุมชนบางแห่งมีจุดเด่นในด้านการบริหารจัดการ คือ การบริหารจัดการโดยและเพื่อคนภายในชุมชนเอง ซึ่งเป็นกลไกหนึ่งที่เชื่อมโยงคนในชุมชน โดยไม่มีเป้าหมายทางธุรกิจหรือหากำไร สถานีวิทยุชุมชนลักษณะนี้ดำเนินการโดยวัดและผู้นำชุมชน เช่น สถานีจุดปฏิบัติการเตรียมความพร้อมวิทยุชุมชนคนสังคม อำเภอสังคม ซึ่งมีหลวงพ่เป็นจุดศูนย์รวมความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของชุมชน และจุดปฏิบัติการเตรียมความพร้อมวิทยุชุมชนบุงคล้า อำเภอบุงคล้า ซึ่งมีผู้นำชุมชนรุ่นใหม่ ประสานความร่วมมือจากผู้นำอื่น ๆ ในชุมชน แต่อย่างไรก็ตามยังมีสถานีวิทยุชุมชนที่ดำเนินงานในรูปของธุรกิจและวิทยุชุมชนที่ดำเนินงานโดยไม่มีเป้าหมายทางธุรกิจหรือแสวงหากำไรบางแห่งยังไม่มี ความชัดเจนในการบริหารจัดการ (ดังจะกล่าวต่อไป)

ในการบริหารจัดการมีการกำหนดตำแหน่งผู้บริหารสถานี่ เช่น หัวหน้าสถานี่ ผู้อำนวยการสถานี่ ฯลฯ ของสถานี่วิทยุฯ ทั้งสถานี่วิทยุฯ หลัก และวิทยุชุมชน ซึ่งส่วนใหญ่ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการดำเนินงานในภาพรวมของสถานี่ สถานี่วิทยุฯ บางแห่งผู้บริหารสถานี่ทำหน้าที่ตรวจสอบข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ก่อนที่จะออกอากาศ

4.1.1.2 สถานี่บางแห่งมีบุคลากรหลักที่มีความรู้ความสามารถและหลากหลาย

สถานี่วิทยุฯ แต่ละแห่งดำเนินการโดยผู้บริหารสถานี่และนักจัดรายการวิทยุฯ ที่มีความรู้ความสามารถและหลากหลาย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) ผู้บริหารสถานี่

สถานี่วิทยุฯ บางแห่งมีผู้บริหารสถานี่ที่มีความรู้และความสามารถในการบริหารงานรวมทั้งเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในงานด้านวิทยุกระจายเสียง เช่น (1) ในอดีตเคยเป็นและหรือปัจจุบันเป็นนักจัดรายการวิทยุฯ ในสถานี่วิทยุฯ หลัก โดยขณะนี้ดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารสถานี่วิทยุชุมชน หรือ (2) เป็นนักจัดรายการวิทยุฯ อิสระ ในสถานี่วิทยุฯ หลัก (ไม่สังกัดบริษัทหรือสถานี่ใด แต่ดำเนินรายการโดยการเช่าช่วงเวลาจากสถานี่หรือบริษัทผู้รับสัมปทานจากหน่วยงานเจ้าของสถานี่) ขณะนี้เป็นผู้บริหารสถานี่วิทยุชุมชน หรือ (3) ปัจจุบันเป็นทั้งผู้บริหารสถานี่วิทยุฯ หลักและสถานี่วิทยุชุมชน เป็นต้น

2) นักจัดรายการวิทยุฯ

ในส่วนของนักจัดรายการวิทยุฯ ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น 6 กลุ่ม ดังนี้

(1) นักจัดรายการวิทยุฯ ที่เป็นเจ้าหน้าที่รัฐหรือรัฐวิสาหกิจในสถานี่วิทยุฯ หลัก คือเจ้าหน้าที่ในตำแหน่งต่าง ๆ ของสถานี่วิทยุฯ หลักที่ทำหน้าที่ดำเนินรายการหรือผลิตรายการวิทยุฯ อาทิ เจ้าหน้าที่กระจายเสียง ปฏิบัติหน้าที่จัดรายการ (สวท.หนองคาย)

(2) นักจัดรายการวิทยุฯ อิสระในสถานี่วิทยุฯ หลัก คือ ผู้ดำเนินรายการหรือผลิตรายการในสถานี่วิทยุฯ หลัก ซึ่งมิได้เป็นเจ้าหน้าที่ของสถานี่วิทยุฯ แต่เข้าเช่าช่วงเวลาจากสถานี่หรือบริษัทผู้รับสัมปทานสถานี่ อาทิ นักจัดรายการวิทยุฯ อิสระ ทำรายการที่สถานี่วิทยุฯ ส.ทร. 12 หนองคาย

(3) นักจัดรายการวิทยุชุมชนที่ทำงานในสถานี่วิทยุชุมชน คือ พนักงานผู้รับผิดชอบในการจัดรายการหรือดำเนินรายการที่ได้รับเงินเดือนจากเจ้าของสถานี่วิทยุชุมชนหรือต้นสังกัด เช่น นักจัดรายการวิทยุชุมชนที่ทำงานเต็มเวลาในสถานี่วิทยุชุมชนที่ดำเนินการทางธุรกิจ และ ปลัด อบต. และนายก อบต. (เป็นทั้งผู้บริหารสถานี่และจัดรายการวิทยุฯ) เป็นต้น

(4) นักจัดรายการวิทยุชุมชนอิสระ คือ ผู้ดำเนินรายการหรือผลิตรายการในสถานีวิทยุชุมชนที่ดำเนินการทางธุรกิจ ด้วยการเช่าเวลาออกอากาศ แต่มิได้เป็นพนักงานที่ได้รับเงินเดือนจากเจ้าของสถานีวิทยุชุมชน

(5) นักจัดรายการวิทยุชุมชนที่เป็นอาสาสมัครในสถานีวิทยุชุมชนทั้งที่เป็นสถานีที่ดำเนินการทางธุรกิจและไม่แสวงหากำไรทางธุรกิจ คือ อาสาสมัครที่ดำเนินรายการหรือผลิตรายการในวิทยุชุมชนโดยไม่ได้รับผลตอบแทนใด ๆ ในการมีส่วนร่วมในวิทยุชุมชน

(6) นักจัดรายการวิทยุฯ ที่เป็นตัวแทนหน่วยงานในท้องถิ่น คือ นักจัดรายการวิทยุฯ ที่เป็นตัวแทนของหน่วยงานในท้องถิ่น เช่น โรงพยาบาล สำนักงานเกษตรอำเภอ สถานีตำรวจ ฯลฯ ที่รับเชิญจากทางสถานีวิทยุฯ และได้รับมอบหมายจากหน่วยงานสังกัดในการทำหน้าที่จัดรายการตามเวลาที่ได้รับจัดสรรเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ ของหน่วยงาน

ทั้งนี้โดยรวมนักจัดรายการวิทยุฯ ดังกล่าวข้างต้นมีความรู้ความสามารถที่โดดเด่น ดังนี้

- 2.1) นักจัดรายการวิทยุฯ ส่วนหนึ่งมีความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมประเพณีของทั้งไทยและ สปป.ลาว เพราะเป็นคนในท้องถิ่น บางคนเกิดและเติบโตในท้องถิ่น/ชุมชน
- 2.2) นักจัดรายการวิทยุฯ บางคนสามารถอ่านภาษาเขียนของลาวได้อย่างคล่องแคล่ว
- 2.3) นักจัดรายการวิทยุฯ มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับผู้ฟังทั้งไทยและ สปป.ลาว โดยนักจัดรายการบางคนเดินทางไปพบปะพูดคุยกับผู้ฟัง สปป.ลาว อยู่บ่อย ๆ
- 2.4) นักจัดรายการวิทยุฯ มีความสามารถในการจัดรายการทำให้รายการมีความน่าสนใจและตรงกับความต้องการของผู้ฟัง จึงทำให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้มาก และเป็นที่ยอมรับของผู้ฟังทั้งในประเทศไทยและ สปป.ลาว โดยเฉพาะนักจัดรายการวิทยุฯ หลัก ที่ทำรายการทั้งในสถานีวิทยุฯ หลัก และวิทยุชุมชน หรือนักจัดรายการวิทยุชุมชนที่มีประสบการณ์จากการดำเนินรายการที่สถานีวิทยุฯ หลักมาก่อน แต่หันมาจัดรายการที่วิทยุชุมชนแทน (ด้วยเหตุผลต่าง ๆ อาทิ ค่าเช่าเวลาในสถานีวิทยุฯ หลักสูง และค่าตอบแทนที่เป็นผลต่างระหว่างรายจ่ายโดยเฉพาะค่าเช่าเวลากับรายรับจากผู้สนับสนุนรายการน้อยมาก)
- 2.5) นักจัดรายการวิทยุฯ มีความรู้ความสามารถนอกเหนือจากการจัดรายการในหลายด้านและความสามารถบางอย่างเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินรายการหรือผลิตรายการ เช่น การแห่ การพากย์การแข่งขันเรือบด ฟุตบอล และมวย ผญา (คำภาษาอีสานที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตปรัชญาในการดำรงชีวิต ฯลฯ) ความสามารถด้านการเป็นพิธีกรในงานต่าง ๆ ของท้องถิ่น เป็นต้น

2.6) นักจัดรายการวิทยุฯ บางคนมีความรู้ในด้านต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อผู้ฟัง เช่น ความรู้ด้านการสาธารณสุข และด้านการเกษตร ฯลฯ

สถานีวิทยุฯ ตามแนวชายแดนบางแห่งมีนักจัดรายการวิทยุฯ ที่หลากหลาย ทั้งเด็ก ผู้ใหญ่ ผู้สูงอายุ ประชาชนชาวบ้านทั้งชายและหญิง รวมทั้งพระ เป็นต้น โดยเฉพาะในสถานีวิทยุชุมชน อันทำให้มีรายการออกอากาศที่หลากหลายในมิติของเสียง วิธีการนำเสนอ และเนื้อหารายการ

4.1.1.3 สถานีบางแห่งกำลังส่งสูงครอบคลุมพื้นที่กว้างและมีความพร้อมด้านอุปกรณ์/เครื่องมือ

ผู้ดำเนินการสถานีวิทยุฯ โดยเฉพาะสถานีวิทยุฯ หลัก มั่นใจในกำลังส่งสัญญาณที่ครอบคลุมพื้นที่อย่างกว้างขวาง และมีความชัดเจนของสัญญาณ และผู้ฟังจาก สปป.ลาว สามารถรับสัญญาณและฟังรายการต่าง ๆ ที่ออกอากาศได้ ในขณะที่สถานีวิทยุชุมชนบางแห่งส่งสัญญาณด้วยกำลังสูงมีรัศมีครอบคลุม 30 – 50 กิโลเมตร หรือมากกว่า ทำให้สามารถเข้าถึงชุมชนและท้องถิ่นของทั้ง 2 ประเทศ

นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ ส่วนใหญ่ ยืนยันความพร้อมด้านอุปกรณ์ในการผลิตรายการ ทั้งเครื่องส่งสัญญาณ เครื่องผสมเสียง และไมโครโฟน ฯลฯ โดยเฉพาะในสถานีวิทยุฯ หลักและวิทยุชุมชนบางแห่ง ทั้งนี้สถานีวิทยุฯ ที่มีความพร้อมด้านอุปกรณ์/เครื่องมือในการผลิตรายการ ส่วนใหญ่นำคอมพิวเตอร์มาใช้ในผลิตรายการ โดยเฉพาะการเปิดเพลงในรายการ

4.1.2 ปัจจัยภายนอกที่เสริมศักยภาพวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ลาว

การศึกษาพบว่า ปัจจัยภายนอกที่มีบทบาทสำคัญในการเสริมศักยภาพวิทยุฯ ตามแนวชายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ลาว ได้แก่ พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และพระราชวงศ์ไทยใน สปป.ลาว ภูมิประเทศที่ติดกัน ความสัมพันธ์อันแนบแน่นระหว่างคนไทยและคน สปป.ลาว เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ทางด้าน เศรษฐกิจ จุดร่วมของภาคการเกษตร ภาษาที่คล้ายคลึงกัน วัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน ศาสนาและความสัมพันธ์ที่ดีทางด้านศาสนา การมีส่วนร่วมของคน สปป.ลาว ในวิทยุฯ และกิจกรรมอื่น ความร่วมมือระหว่างไทยและ สปป.ลาว การมีสะพานข้ามแม่น้ำโขงและจุดผ่อนปรน และการได้รับสนับสนุนด้านการเงินจากส่วนต่าง ๆ รายละเอียด ดังนี้

4.1.2.1 พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และพระราชวงศ์ไทยใน สปป.ลาว

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระกฐินให้กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ นำไปถวายยังวัดในประเทศเพื่อนบ้านที่นับถือศาสนาพุทธ ได้แก่ ลาว กัมพูชา พม่า และจีนตอนใต้ ตั้งแต่ปี 2537 โดยใน สปป.ลาว กรมสารนิเทศขอรับพระราชทานไปถวายวัดที่นครหลวงเวียงจันทน์และแขวงสะหวันนะเขต ซึ่งทั้งประชาชน สปป.ลาว และไทยร่วมงานและร่วมทำบุญเป็นจำนวนมาก (พิชญ จันทรวิทัน, 2550: 312-323)

การเสด็จเยือน สปป.ลาว ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และพระราชวงศ์ทั้งอย่างเป็นทางการและส่วนพระองค์ โดยเฉพาะสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีที่ทรงเสด็จเยือน ทรงสนพระทัยในด้านต่าง ๆ และทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจต่าง ๆ อันนำประโยชน์ต่อประเทศและประชาชนของทั้งไทยและลาว ทำให้ประชาชน สปป.ลาว มีความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ผู้ให้สัมภรณ์ซึ่งเป็นคน สปป.ลาว ท่านหนึ่งกล่าวถึงพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ว่า พระองค์ทรงตรัสให้คนคิดปกครองบ้านเมือง คนไม่ดีไม่ให้ปกครองบ้านเมือง² พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และพระราชวงศ์ไทยจึงเปรียบเสมือนเครื่องยึดเหนี่ยวและเชื่อมความสัมพันธ์ของคนทั้ง 2 ประเทศ ดังนั้นจึงช่วยเอื้อให้วิฑูฯ ตามแนวชายแดนมีศักยภาพในการทำหน้าที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว โดยเฉพาะการนำเสนอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจ ฯลฯ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และพระราชวงศ์ไทยใน สปป.ลาว

4.1.2.2 ภูมิประเทศที่ติดกัน

แม้ว่า สปป.ลาว จะมีพื้นดินส่วนใหญ่เป็นภูเขาและที่ราบสูง แต่พื้นที่ราบที่เป็นส่วนน้อยนั้น อยู่บริเวณริมแม่น้ำโขง โดยในส่วนของจังหวัดหนองคายนั้นเป็นพื้นที่ราบแนวยาว (ดังปรากฏตามแผนที่ที่พิมพ์โดย The National Geographic Department สปป.ลาว ในปี 2008) ในส่วนของประเทศไทย โดยเฉพาะจังหวัดหนองคายนั้น ส่วนใหญ่ก็เป็นที่ราบเช่นเดียวกัน ยกเว้นในบางพื้นที่ที่ผู้วิจัยได้เดินทางไปและพบว่า ทั้งฝั่งไทยและ สปป.ลาว มีภูเขาบางส่วน เช่น ที่อำเภอสังขม และอำเภอนุ่งคล้า นอกจากนี้ จังหวัดหนองคายมีพื้นที่ตั้งอยู่ตรงข้ามกับเมืองหลวงของ สปป.ลาว คือ

² “...ในบ้านเมืองนั้น มีทั้งคนดีและคนไม่ดี ไม่มีใครจะทำให้คนทุกคนเป็นคนดีได้ทั้งหมด การทำให้บ้านเมืองมีความปรกติสุขเรียบร้อย จึงมิใช่การทำให้ทุกคนเป็นคนดี หากแต่อยู่ที่การส่งเสริมคนดี ให้คนดีได้ปกครองบ้านเมือง และควบคุมคนไม่ดีไม่ให้มีอำนาจ ไม่ให้ก่อความเดือดร้อนวุ่นวายได้...” พระบรมราโชวาท ในพิธีเปิดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ จังหวัดชลบุรี 11 ธันวาคม 2512

นครหลวงเวียงจันทน์ และแขวงบอลิคำไซ จึงทำให้ลักษณะทางภูมิประเทศดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญที่เสริมให้วิฤกษ์กระจายเสียงในจังหวัดหนองคายมีบทบาทในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว เพราะ คลื่นหรือสัญญาณสามารถครอบคลุมพื้นที่ 2 ฟังโขง การส่งและรับสัญญาณทำได้แม้สถานีวิทยุฯ จะส่งด้วยกำลังส่งสัญญาณต่ำ

4.1.2.3 ความสัมพันธ์อันแนบแน่นระหว่างคนไทยและคน สปป.ลาว

คนทั้ง 2 ฟังโขงต่างมีความสัมพันธ์ทางสายเลือดหรือครอบครัว กล่าวคือ ต่างฝ่ายต่างมีญาติพี่น้องที่อยู่อีกฝั่งโขง รวมทั้งความสัมพันธ์แบบเพื่อนและแฟน กล่าวคือ ต่างมีเพื่อนหรือแฟนอยู่อีกฝั่ง คนลาวบางส่วนเคยถือสัญชาติไทย แต่ข้ามไป สปป.ลาว เพื่อเข้าครอบครองที่ดินเมื่อหลาย 10 ปีผ่านมา ซึ่งปัจจุบันถือสัญชาติลาว แต่ยังคงมีญาติพี่น้องอยู่ฝั่งไทย คน สปป.ลาว บางส่วนเป็นผู้อพยพจากชาติอื่น อาทิ เวียดนาม มาอยู่ที่ สปป.ลาว และมีเครือญาติอพยพมาอยู่ฝั่งไทย ตลอดจนบางส่วนมีการแต่งงานกัน ทำให้มีสามีหรือภรรยาเป็นคนไทยหรือคน สปป.ลาว นักจัดการรายการวิทยุชุมชนบางคน กล่าวว่า ตัวเองยังคงมีญาติพี่น้องอยู่ สปป.ลาว ในส่วนของความสัมพันธ์แบบเพื่อนและแฟนนั้น ตัวอย่างคือ บางส่วนข้ามมาศึกษาที่ไทย จึงมีเพื่อนอยู่ฝั่งไทย คนไทยบางคนข้ามไปทำธุรกิจส่วนตัวกับเพื่อนที่อยู่ สปป.ลาว คนไทยและคน สปป.ลาว บางคนเป็นแฟนกันโดยอยู่ในช่วงของการดูใจกันและกัน เป็นต้น กลุ่มคนที่มีความสัมพันธ์อันแนบแน่นนี้มักมีทัศนคติที่ดีต่อกันและกัน เช่น คน สปป.ลาว ซึ่งเป็นหนึ่งในกลุ่มตัวอย่างของประชาชน สปป.ลาว เล่าให้ฟังว่า ตัวเองกำลังคบหากับแฟนซึ่งเป็นคนไทยอยู่ และเมื่อเห็นข่าวทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือของไทยต่อพม่าในครั้งที่พม่าประสบภัยจากพายุไซโคลนนาร์กิส (เมษายน/พฤษภาคม 2551) ว่า หากภัยพิบัติใด ๆ เกิดขึ้นกับ สปป.ลาว เชื่อมั่นอย่างยิ่งว่า ไทยจะเป็นประเทศแรกที่จะให้การช่วยเหลือ

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างทั้งผู้ดำเนินการวิทยุฯ และประชาชน สปป.ลาว รวมทั้งประชาชนไทยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคนไทยและคน สปป.ลาว อยู่ในระดับดี และมีทิศทางที่ดี (ดังจะกล่าวต่อไป)

4.1.2.4 เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจ

ในมิติของเศรษฐกิจมีการพึ่งพาอาศัยกันระหว่างเศรษฐกิจของประเทศไทยและ สปป.ลาว ผ่านการค้าขาย และแลกเปลี่ยนสินค้าทั้งในระดับปัจเจกบุคคลและธุรกิจ โดยในระดับปัจเจกบุคคลนั้น คน สปป.ลาว ข้ามฝั่งมาซื้อ-ขายสินค้าและบริการ ณ จุดผ่านแดน และ ณ ผ่อนปรนต่าง ๆ โดย

คน สปป.ลาว ที่ข้ามจุดผ่านแดนและจุดผ่อนปรนที่เป็นพื้นที่วิจัยนั้น ส่วนใหญ่เข้ามาซื้ออุปโภคบริโภค เพื่อนำไปขายต่อและใช้ส่วนตัว สินค้าที่พบ เช่น ขนม ข้าวสาร ซอสหอยนางรม หอยแครง ผลไม้ เช่น เงาะ ทุเรียน (ช่วงเวลาเก็บข้อมูลอยู่ในช่วงฤดูของเงาะและทุเรียน) และดอกไม้สด ตลอดจนผงซักฟอก ตู้เสื้อผ้า รถไถ อุปกรณ์ตัดแต่งผม น้ำดื่ม เช่น น้ำส้ม น้ำอัดลม เป็นต้น บางส่วนเข้ามาเพื่อเข้ารับการรักษาตัวที่โรงพยาบาลของไทย สำหรับสินค้าที่คน สปป.ลาว นำมาขายฝั่งไทย เช่น ผัก ไข่แดง ฯลฯ รวมทั้งสมุนไพรและเครื่องราง (บริเวณจุดผ่อนปรนอำเภอปากคาด) และการเข้ามาขายแรงงาน เช่น รับจ้างทำงานตามร้านค้า ร้านอาหาร ทำนาและก่อสร้างฝั่งไทย ฯลฯ ในส่วนของคนไทยที่ข้ามไป สปป.ลาว นอกจากไปใช้จ่ายเงินในขณะที่เดินทางท่องเที่ยวแล้ว ยังรวมถึงการนิยมข้ามไปซื้อสินค้าบริเวณร้านค้าปลอดภาษีฝั่ง สปป.ลาว กลับไทย สินค้าที่ซื้อ เช่น โทรศัพท์มือถือ สุรา บุหรี่ เสื้อผ้า ฯลฯ

ส่วนทางด้านธุรกิจนั้น มีการลงทุนร่วมกันระหว่างกลุ่มธุรกิจไทยและ สปป.ลาว จำนวนมาก จากรายงานการศึกษาเรื่อง ศักยภาพการค้า การชำระเงิน และธุรกิจตามแนวชายแดนไทย-ลาว 8 จุด ของธนาคารแห่งประเทศไทยสำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือและธนาคารแห่ง สปป.ลาว (2549: 25, 30) ระบุว่า การค้าชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคายในช่วงปี 10 ปีที่ผ่านมา (ระหว่าง พ.ศ.2538-2547) โดยรวมขยายตัวสูงขึ้น โดยมีมูลค่าการค้าเฉลี่ยปีละ 6,634.2 ล้านบาท อัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 13.5 ต่อปี สินค้าส่งออกที่สำคัญ เช่น น้ำมันปิโตรเลียมและเชื้อเพลิงอื่น ๆ สินค้าบริโภคในครัวเรือน วัสดุก่อสร้าง เครื่องใช้ไฟฟ้า รถยนต์/จักรยานยนต์และอะไหล่ เครื่องจักร และอุปกรณ์ ผ้าฝ้ายและอุปกรณ์ตัดเย็บ ส่วนสินค้านำเข้าที่สำคัญ เช่น ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ ผลิตภัณฑ์ฝ้าย เครื่องหัตถกรรมและเครื่องเงิน

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เป็นอีกปัจจัยหนึ่งในมิติของเศรษฐกิจ ซึ่งการท่องเที่ยวของคน ทั้ง 2 ประเทศ และการท่องเที่ยวของชาวต่างชาติส่งผลต่อเศรษฐกิจของทั้ง 2 ประเทศ ซึ่งบริเวณด่านตรวจคนเข้าเมืองหนองคาย โดยเฉพาะบริเวณก่อนถึงสะพานมิตรภาพไทย-ลาว มีผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวจำนวนมาก ให้บริการทั้งการจัดการ การเช่ารถ การทำบัตรผ่านแดน ฯลฯ เพื่อการท่องเที่ยวใน สปป.ลาว ในขณะที่มีรถเช่าที่ดำเนินการโดยคน สปป.ลาว รอให้บริการ ณ บริเวณด่านตรวจคนเข้าเมืองทางฝั่ง สปป.ลาว

ความสัมพันธ์ในมิติทางเศรษฐกิจระหว่างไทย-ลาวนี้เชื่อมโยงสายสัมพันธ์ซึ่งช่วยเสริมศักยภาพของวิทย์ฯ ตามแนวชายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจของทั้ง 2 ประเทศ

4.1.2.5 จุดร่วมของภาคการเกษตร

เกษตรกรรม เป็นหัวใจสำคัญของคนไทยและคน สปป.ลาว ในรายงานการศึกษาเรื่อง ศักยภาพการค้า การชำระเงิน และธุรกิจตามแนวชายแดนไทย-ลาว 8 จุด ของธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือและธนาคารแห่ง สปป.ลาว (2549: 15) ระบุว่า พื้นที่ส่วนใหญ่ของนครหลวงเวียงจันทน์เป็นที่ราบ ซึ่งเหมาะแก่การผลิตภาคเกษตร และร้อยละ 87 ของครัวเรือนทั้งหมดประกอบอาชีพปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์เพื่อบริโภคในครัวเรือน ในขณะที่จังหวัดหนองคายเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่เหมาะแก่การทำเกษตรกรรม (ข้อมูลทั่วไปจังหวัดหนองคาย, www, 2551) ซึ่งในบางพื้นที่ในบางอำเภอมีการปลูกยางพารา รวมทั้งคน สปป.ลาว บางคนข้ามฝั่งมาซื้อพันธุ์ไม้ผลและไม่ไ้เศรษฐกิจอื่นต้น เช่น มะม่วงและต้นยางพาราในไทย

ดังนั้นกล่าวได้ว่าจุดร่วมระหว่าง สปป.ลาว และไทยในภาคการเกษตรนี้สามารถช่วยเสริมศักยภาพของวิสาหกิจ ตามแนวชายแดนในบทบาทส่งเสริมด้านการเกษตรอันเป็น “ปากท้อง” ของคน ทั้ง 2 ประเทศ

4.1.2.6 ภาษาที่คล้ายคลึงกัน

เนื่องจากภาษาถิ่นที่ผู้ที่อาศัยดั้งเดิมในจังหวัดหนองคายส่วนใหญ่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน คือ ภาษาอีสาน ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับภาษาที่คน สปป.ลาว ใช้ผู้ดำเนินรายการสถานีวิทยุฯ ตามแนวชายแดนบางคนจึงกล่าวว่า ภาษาที่คนไทยและ สปป.ลาว เป็นภาษาเดียวกัน และใช้ภาษาอีสานในการนำเสนอรายการ การนำเสนอข่าวสารและการจัดรายการด้วยภาษาอีสาน ทำให้ผู้ฟัง สปป.ลาว เข้าใจได้ง่ายและสามารถสร้างความเข้าใจที่ตรงกันได้

นอกจากภาษาถิ่นที่มีความคล้ายคลึงกันทำให้คนทั้ง 2 ฝั่งสื่อสารเข้าใจกันได้แล้ว ภาษาไทยกลางเป็นภาษาที่คน สปป.ลาว ส่วนใหญ่รู้และเข้าใจ ส่วนหนึ่งเนื่องจากการข้ามไปมาระหว่างไทยและ สปป.ลาว และต้องสื่อสารกับคนไทยบ่อยครั้ง และส่วนหนึ่งมาจากการเปิดรับสื่อมวลชนไทยทั้งวิทยุฯ โทรทัศน์ ฯลฯ โดยเฉพาะคน สปป.ลาว ที่มีทักษะการอ่านออกเขียนได้ยังสามารถอ่านหนังสือไทยได้อย่างสะดวกสบาย กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ในขณะที่กำลังอ่านหนังสือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่พิมพ์เป็นภาษาไทย (ก่อนการขอสัมภาษณ์) บอกผู้วิจัยว่า ตนเองเข้าใจภาษาไทยเพราะ ฟังวิทยุฯ และดูโทรทัศน์ไทยมาตั้งแต่ยังเด็ก ในมิติของ “ภาษา” จึงเป็นปัจจัยเสริมศักยภาพของวิสาหกิจ ตามแนวชายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว

4.1.2.7 วัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน

สปป.ลาว และประเทศไทย โดยเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรืออีสานมีขนบธรรมเนียมประเพณีที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งสังเกตได้จาก ลักษณะของกิจกรรมประเพณีที่ทั้ง 2 ประเทศประกอบในชุมชนและสังคม โดยเฉพาะฮีตสิบสอง-คองสิบสี่³ เช่น บุญขึ้นปีใหม่ สงกรานต์ การแข่งเรือ นอกจากนี้ยังมีการข้ามไป-มาเพื่อเข้าร่วมงานบุญประเพณี ของกันและกัน เช่น คน สปป.ลาว ข้ามมาเที่ยวบุญบั้งไฟฝั่งไทย (ช่วงเก็บข้อมูลวิจัยเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2550) คนไทยข้ามไปทำบุญผ้าป่าที่ สปป.ลาว อันทำให้การทำหน้าที่ของวิทย์ฯ ตามแนวชายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ด้วยการนำเสนอวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีเพื่อให้ความสัมพันธ์แน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น เป็นไปด้วยความสะดวก

4.1.2.8 ศาสนาและความสัมพันธ์ที่ดีทางด้านศาสนา

พุทธศาสนา เป็นศาสนาที่ประชาชนส่วนใหญ่ของทั้งประเทศไทย และ สปป.ลาว นับถือ ซึ่งความสัมพันธ์ทางด้านศาสนาระหว่างประเทศไทยและ สปป.ลาว มีมาอย่างยาวนาน สถาบันทางศาสนา คณะสงฆ์ของทั้งสองฝ่ายติดต่อและมีกิจกรรมร่วมกัน อาทิ ความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย มีความร่วมมือกับวัดองค์ตั้งเวียงจันทน์ สปป.ลาว คำสอนของพระพุทธเจ้ายังถูกเผยแพร่ทางสถานีวิทยุฯ ตามแนวชายแดนบางแห่งทั้งวิทยุฯ หลักและวิทยุชุมชน ซึ่งทั้งคนไทยและคน สปป.ลาว โดยเฉพาะผู้สูงอายุรับฟังรายการธรรมะที่ดำเนินรายการโดยพระสงฆ์ไทย จากการยึดหลักพุทธศาสนาเดียวกันของคนส่วนใหญ่ของทั้ง 2 ประเทศประกอบกับความสัมพันธ์ด้านความร่วมมือระหว่างพระสงฆ์ไทยและ สปป.ลาว จึงเป็นปัจจัยเสริมศักยภาพวิทยุฯ ในการทำหน้าที่ในด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ด้านศาสนา อันนำไปสู่ความสัมพันธ์ไทย-ลาวที่มีในด้านอื่น ๆ ต่อไป

³ ฮีต มาจากคำว่า จริต หมายถึง ความประพฤติ ธรรมเนียม ประเพณี ความประพฤติที่ดี สำหรับคำว่า สิบสอง คือ สิบสองเดือน ดังนั้น ฮีตสิบสอง หมายถึง ประเพณีที่ประชาชนในภาคอีสานปฏิบัติกันมาในโอกาสต่าง ๆ ทั้งสิบสองเดือนของแต่ละปี คองสิบสี่ บางทีเขียนหรือออกเสียงเป็น คองสิบสี่ เป็นคำและข้อปฏิบัติกับฮีตสิบสอง คองหรือคอง มาจากคำว่า ครรลอง หมายถึง ธรรมเนียม ประเพณี ทางหรือแนวทาง และ สิบสี่ หมายถึง ข้อวัตรหรือแนวทางปฏิบัติ 14 ข้อ ดังนั้น คองสิบสี่ จึงหมายถึง ข้อวัตรหรือแนวทางที่คนในสังคมทุกระดับพึงปฏิบัติต่อกัน อาทิ หลักปฏิบัติของคนในครอบครัว (ข้อมูลจาก <http://th.wikipedia.org> และความรู้รอบตัว ชุด ขนบธรรมเนียมและประเพณีไทย รวบรวมและเรียบเรียงโดยสุสิทธิ์ สุสุวรรณและสุชิราภรณ์ บริสุทธิ์, 2542)

4.1.2.9 การมีส่วนร่วมของคน สปป.ลาว ในวิทย์ฯ และกิจกรรมอื่น

การที่ผู้ฟังมีส่วนร่วมในสื่อวิทยุฯ ไทย ตั้งแต่การมีส่วนร่วมในการเปิดรับฟัง การมีส่วนร่วมในการโทรศัพท์หรือส่ง SMS (short message service) หรือการส่งข้อความสั้น ๆ ผ่านโทรศัพท์มือถือเข้าร่วมในรายการ ฯลฯ (รายละเอียดจะได้กล่าวต่อไป) ตลอดจนการเดินทางไปเยี่ยมเยียนนักจัดรายการวิทยุฯ ไทย ณ สถานีวิทยุฯ ไทย ซึ่งแม้ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมในระดับต้นและเป็นการมีส่วนร่วมในแนวรับ (passive) แต่กล่าวได้ว่า เป็นระดับของการมีส่วนร่วมขั้นพื้นฐานสำคัญที่จะสามารถพัฒนาสู่การมีส่วนร่วมในระดับสูง อาทิ การมีส่วนร่วมในการคิดและผลิตรายการต่อไปได้

ในส่วนของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมอื่น ๆ นั้น พบว่า คน สปป.ลาว ข้ามมายังฝั่งไทยเพื่อชมคอนเสิร์ต อาทิ คอนเสิร์ตศิลปินไทย รวมทั้งการข้ามมาเพื่อเข้าร่วมประกวดในการแข่งขันร้องเพลง/หมอลำ เป็นต้น

4.1.2.10 ความร่วมมือระหว่างไทยและ สปป.ลาว

ทั้ง 2 ฝั่งมีความร่วมมือกันทั้งระดับชุมชนท้องถิ่น และระดับชาติในหลายลักษณะและมิติในระดับชุมชน อาทิ การทำบุญทอดผ้าป่าสามัคคี 2 แผ่นดิน ความร่วมมือระดับท้องถิ่นระหว่างไทยและ สปป.ลาว มีทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น การประชุมร่วมระหว่างนายอำเภอกับเจ้าเมืองหรือเจ้าแขวง สปป.ลาว ในด้านการรักษาความสงบตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง ยาเสพติด การดูแลชาย สิ้นค้าข้ามฝั่ง สาธารณสุข ฯลฯ ความร่วมมือกันในงานบุญและงานประเพณีต่างๆ และการร่วมแข่งขันกีฬา อาทิ ฟุตบอล ความร่วมมือระดับชาติ เช่น ความร่วมมือในคณะกรรมการร่วมมือรักษาความสงบเรียบร้อยตามชายแดนทั่วไปไทย-ลาว คณะกรรมการส่งเสริมการค้าและการลงทุนไทย-ลาว สมาคมไทย-ลาวเพื่อมิตรภาพ/สมาคมมิตรภาพลาว-ไทย⁴ (รายละเอียดของกิจกรรมอ่านเพิ่มเติมได้จากองค์กรและกิจกรรมด้านอินโดจีนศึกษาในประเทศไทย โดยสมหมาย ชินนาค, 2545 หน้า 229-235) ศูนย์ประสานงานสื่อมวลชนไทย-ลาว (มีที่ทำการอยู่ที่ สวท.หนองคาย) เป็นต้น อันเอื้อให้วิทย์ฯ มีโอกาสในการเชื่อมโยงความร่วมมือและนำเสนอข่าวสารความร่วมมือไปยังผู้ฟัง ทั้ง 2 ฝั่งให้รับทราบถึงความร่วมมือระหว่าง 2 ประเทศ

⁴ สมาคมไทย-ลาวเพื่อมิตรภาพจัดตั้งโดยกระทรวงการต่างประเทศเมื่อ พ.ศ.2537 ส่วน สปป.ลาว จัดตั้งสมาคมมิตรภาพลาว-ไทย ภายใต้ศูนย์กลางพรรคประชาชนปฏิวัติลาว ทั้ง 2 สมาคมมีการประชุมร่วมกันประจำปี (ข้อมูลจาก www.mfa.go.th)

4.1.2.11 การมีสะพานข้ามแม่น้ำโขงและจุดผ่อนปรน

การมีสะพานมิตรภาพไทย-ลาว ณ อำเภอเมืองจังหวัดหนองคาย ทำให้ประชาชนทั้ง 2 มีความสะดวกสบายในการเดินทางด้วยรถยนต์ ทั้งรถยนต์ส่วนตัวและโดยสาร และที่สำคัญเป็นจุดผ่านแดนที่เปิดให้ประชาชนข้ามไปมาได้ทุกวัน แต่สำหรับคนต่างอำเภอที่มีจุดผ่อนปรนเปิดให้ประชาชน 2 ฝ่ายข้ามไปมา นำความสะดวกสบายเช่นกันแม้ว่าจุดผ่อนปรนจะเปิดเพียง 2 วันในหนึ่งสัปดาห์ แต่คน สปป.ลาว ก็สามารถข้ามมาได้ทุกวันในกรณีเร่งด่วน อาทิ การรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลฝั่งไทยเมื่อเจ็บป่วยหนัก การมีสะพานมิตรภาพไทย-ลาว และจุดผ่อนปรนเอื้ออำนวย การไปมาหาสู่กันและคนทั้ง 2 ฝ่าย ตลอดจนนักจัดการวิทยุฯ และผู้ฟังได้มีโอกาสมีกิจกรรมร่วมกันเพื่อสานสัมพันธ์

4.1.2.12 การได้รับสนับสนุนด้านการเงินจากส่วนต่าง ๆ

สถานีวิทยุฯ ดำเนินการด้วยงบประมาณของรัฐ ได้แก่ สวท. และ ส.ทร. นั้น ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการจากรัฐอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ช่วงเวลาของการออกอากาศก็ได้ให้สัมปทานแก่บริษัทอันเกิดรายได้เพื่อสนับสนุนการดำเนินการส่วนหนึ่ง ส่วนสถานี วิทยุฯ รัฐวิสาหกิจ ได้แก่ อสมท. และวิทยุชุมชนที่ดำเนินงานในรูปของธุรกิจ มีรายได้เพื่อใช้ในการดำเนินการสถานีจากผู้สนับสนุนรายการที่เป็นสินค้าและบริการต่าง ๆ ทั้งจากของไทยและ สปป.ลาว ส่วนสถานีวิทยุชุมชนที่ดำเนินการโดยชุมชน มีรายได้เพื่อใช้จ่ายในการดำเนินการ โดยเฉพาะเป็นค่าไฟฟ้าจากการทำธนาคารขยะของชุมชน และสถานีวิทยุชุมชนบางแห่งมีหน่วยงานราชการสนับสนุนองค์กรชุมชนในการดำเนินการสถานี

การได้รับสนับสนุนด้านการเงินเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่ส่งเสริมศักยภาพของวิทยุฯ ตามแนวชายแดน ซึ่งหากขาดงบประมาณที่เพียงพอ การดำเนินงานของวิทยุฯ จะเป็นไปได้ด้วยความลำบากหรืออาจทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้เลย

4.1.3 ปัจจัยภายในที่เป็นอุปสรรคต่อวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ลาว

การศึกษาปัจจัยภายในที่เป็นอุปสรรคของสถานีวิทยุฯ ตามแนวชายแดน จังหวัดหนองคาย ในการทำหน้าที่ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว พบว่า สถานีวิทยุฯ ตามแนวชายแดน จังหวัดหนองคายมีปัจจัยภายในที่เป็นอุปสรรคในด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร และด้านกำลังส่งของเครื่องส่งสัญญาณและอุปกรณ์/เครื่องมือ รายละเอียดดังนี้

4.1.3.1 สถานีบางแห่งมีการบริหารจัดการที่ไม่ดีเท่าที่ควร

แม้ว่าสถานีวิทยฯ หลักทุกแห่งและวิทยุชุมชนบางแห่งมีจุดเด่นในด้านการบริหารจัดการ (ดังกล่าวแล้ว) แต่มีสถานีวิทยุชุมชนหลายแห่งที่การบริหารจัดการยังไม่เป็นระบบ ไม่มีการแบ่งงานอย่างชัดเจน กล่าวคือ ต่างคนต่างทำ ไม่มีฝ่ายหรือคนที่รับผิดชอบเฉพาะในด้านต่าง ๆ เช่น เรื่องการเงินและบัญชี เทคนิค การตลาด การจัดผังรายการ ซึ่งส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับเจ้าของสถานี ที่เป็นทั้งผู้ค้นหา คัดเลือก และจ่ายค่าจ้างผู้ปฏิบัติงาน จ่ายค่าไฟฟ้า และตัดสินใจต่อปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง รวมทั้งไม่มีการสื่อสารภายในองค์กรที่ดี ไม่มีการจัดการอบรมนักจัดรายการวิทยุฯ ใหม่ ไม่มีการจัดสวัสดิการแก่บุคลากร และไม่มีการประเมินรายการ อาทิ การสำรวจความนิยมในรายการจากผู้ฟัง

4.1.3.2 สถานีบางแห่งมีบุคลากรน้อยและขาดคุณสมบัติบางประการในการทำหน้าที่เป็นนักจัดรายการฯ

ปัจจัยภายในที่เป็นอุปสรรคต่อวิทยุฯ ที่เกี่ยวข้องกับบุคลากร มีดังนี้

- 1) สถานีวิทยฯ บางแห่งโดยเฉพาะวิทยุชุมชนมีบุคลากรน้อย นักจัดรายการบางคนทำหลายหน้าที่ เช่น นอกจากจัดรายการแล้ว ยังดูแลสถานีตั้งแต่การเปิด-ปิด ทำความสะอาด ติดต่อประสานงาน และนักจัดรายการบางคนดำเนินรายการหลายชั่วโมงและหลายช่วงเวลา ฯลฯ
- 2) นักจัดรายการวิทยุฯ ขาดความรู้ ความเข้าใจในด้านต่าง ๆ หลายคนขาดความรู้เกี่ยวกับความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลง (ณ ปัจจุบัน) ของ สปป.ลาว บางคนขาดความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีของ สปป.ลาว และส่วนใหญ่ขาดความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องและจำเป็นเกี่ยวกับไทยและ สปป.ลาว อาทิ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง
- 3) นักจัดรายการวิทยุฯ ส่วนใหญ่โดยเฉพาะวิทยุชุมชนที่ใช้ภาษาไทยกลางในการจัดรายการ ซึ่งใช้ภาษาไม่ถูกต้องและไม่ชัดเจน ในอักขรวิธีทั้งการออกเสียง ร และ ล และเสียงควบกล้ำ รวมทั้งการออกเสียงคำอย่างไม่ชัดถ้อยชัดคำ
- 4) นักจัดรายการวิทยุฯ โดยเฉพาะนักจัดรายการวิทยุชุมชนที่ใช้ภาษาไทยกลางในการจัดรายการส่วนใหญ่ไม่มีใบรับรองเป็นผู้ประกาศของสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ตามระเบียบกรมประชาสัมพันธ์ (ปัจจุบันมีการยกเลิกการจัดสอบ)

4.1.3.3 สถานีบางแห่งมีกำลังส่งต่ำและขาดความพร้อมด้านอุปกรณ์/เครื่องมือ

สถานีวิทยุชุมชนบางแห่งส่งสัญญาณรัศมีครอบคลุมน้อยกว่า 30 กิโลเมตร จึงทำให้ตัวแทนจากสถานีวิทยุชุมชนบางแห่งยอมรับว่า สถานีวิทยุชุมชนของตนส่งสัญญาณครอบคลุมเฉพาะชุมชนของตนและสัญญาณสามารถข้ามฝั่งไปยัง สปป.ลาว ได้เพียงบางช่วงเวลาเท่านั้น (โดยเฉพาะเมื่อไม่มีสัญญาณเสียงใด ๆ ครอบคลุมหรือแทรกซ้อน) ซึ่งสำหรับสถานีบางแห่งถือว่าเป็นจุดอ่อน นอกจากนี้ปัจจัยเกี่ยวกับกำลังส่งยังสัมพันธ์กับที่ตั้งของสถานีวิทยุฯ ด้วย ซึ่งพบว่า ยิ่งที่ตั้งวิทยุชุมชนอยู่ใกล้ริมแม่น้ำโขงมากเท่าใด รัศมีครอบคลุม สปป.ลาว ยิ่งมากขึ้นเท่านั้น

ผู้ดำเนินการสถานีวิทยุชุมชนบางแห่งแสดงความต้องการในการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในการผลิตรายการและการดำเนินงานภายในสถานี และสถานีบางแห่งต้องการการสนับสนุนให้มีชุดอุปกรณ์รับส่งสัญญาณเคลื่อนที่ เพื่อใช้ในการถ่ายทอดรายการสดนอกสถานที่ในงานต่าง ๆ เช่น การแข่งเรือ บุญบั้งไฟ ฯลฯ ตลอดจนการมีชุดเครื่องมือและอุปกรณ์ในการส่งสัญญาณสำรองในกรณีที่เกิดปัญหาทางเทคนิคที่ต้องใช้เวลาในซ่อมหรือแก้ไข อย่างไรก็ตามผู้ดำเนินการวิทยุฯ ส่วนใหญ่แสดงความต้องการนำเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมาสนับสนุนการผลิตรายการ

4.1.4 ปัจจัยภายนอกที่เป็นอุปสรรคต่อวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ลาว

การศึกษาพบว่า ปัจจัยภายนอกที่เป็นอุปสรรคในการทำหน้าที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ลาวของวิทยุฯ ตามแนวชายแดน ได้แก่ ความแตกต่างของระบอบการปกครอง การขาดความไว้วางใจกันในระดับรัฐบาล ภาษาที่คล้ายคลึงแต่ก็มีความแตกต่าง ทักษะคติที่เป็นลบของคนบางกลุ่ม นโยบายการจำกัดกำลังส่งสัญญาณวิทยุชุมชนของของรัฐบาลไทย ความไม่แน่นอน ไม่สม่ำเสมอและจำกัดของการสนับสนุนด้านการเงินจากส่วนต่าง ๆ การแข่งขันด้านรายการสนับสนุนรายการ และความไม่ชัดเจนในสถานภาพของวิทยุชุมชน รายละเอียด ดังนี้

4.1.4.1 ความแตกต่างของระบอบการปกครอง

เนื่องจากประเทศไทยปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ในขณะที่ สปป.ลาว ปกครองด้วยระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ ซึ่งระบบสิทธิและเสรีภาพ ตลอดจนกฎหมายบางส่วนแตกต่างกัน ทำให้วิทยุฯ ถูกจำกัดขอบเขตในการทำหน้าที่

4.1.4.2 การขาดความไว้นือเชื่อใจกันในระดับรัฐบาล

ในส่วนของความสัมพันธ์ระดับรัฐบาลนั้น ผู้ดำเนินการวิเทศฯ บางส่วนยืนยันว่า ความสัมพันธ์ระดับประชาชนนั้นมีความแน่นอนและใกล้ชิดกันแบบเป็นญาติพี่น้อง (รายละเอียดได้กล่าวแล้ว)แต่ระดับรัฐบาลของทั้ง 2 ประเทศนั้นยังขาดความไว้นือเชื่อใจกัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่เป็นอุปสรรคในการตกลงในความร่วมมือต่าง ๆ รวมทั้งความร่วมมือในการส่งเสริมวิเทศฯ ตามแนวชายแดนให้ทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว

4.1.4.3 ภาษาที่คล้ายคลึงแต่ก็มีความแตกต่าง

แม้ว่าภาษาอีสาน เปรียบเสมือนสื่อกลางที่ทั้งคน สปป.ลาว และไทยสามารถเข้าใจกันและกันได้ (ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญในการเสริมศักยภาพวิเทศฯ ตามแนวชายแดนให้ทำหน้าที่ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ลาวดังกล่าวแล้ว) แต่ในความคล้ายคลึงกันของภาษาไทยและสปป.ลาว ก็มีความแตกต่างกัน เช่น คำว่า “ตัว” ในภาษาไทย หมายถึง บัตรที่แสดงถึงสิทธิ เช่น ตั๋วรถ ตั๋วหนัง แต่ภาษาลาว จะใช้คำว่า “ปี้” ในความหมายดังกล่าว คำว่า “ขวด” ในภาษาลาว หมายถึง “แก้ว” ของภาษาไทย คำว่า “จอก” ในภาษาลาว แปลว่า “แก้ว” ในภาษาไทย ฯลฯ จึงทำให้ผู้ใช้ภาษาต้องมีความเข้าใจและใช้ภาษาอย่างถูกต้อง เพื่อป้องกันการเข้าใจผิดจากการสื่อสาร ภาษาที่ใช้และมีความหมายต่างกันของ 2 ประเทศ จึงอาจเป็นปัจจัยอุปสรรคได้เช่นกัน

4.1.4.4 ทศนคติที่เป็นลบของคนบางกลุ่ม

คน สปป.ลาว บางคนมีทศนคติในด้านลบต่อคนไทย อันเกิดจากการมีประสบการณ์ที่ไม่ดีจากคนไทยที่ไม่ดี เช่น การถูกฉ้อโกง การถูกหลอก ถูกเอาเปรียบ ฯลฯ และเกิดจากความเข้าใจผิด ในขณะที่เดียวกันคนไทยบางคนก็มีทศนคติในด้านลบต่อคน สปป.ลาว ทั้งจากการมีประสบการณ์ที่ไม่ดีจากคน สปป.ลาว ที่ไม่ดี และความเข้าใจผิดต่าง ๆ เช่นกัน โดยบางคนต่างกล่าวหากันและกันว่า “จู้โกง” “ไม่ซื่อ” บางคนรับรู้และเข้าใจผิด ๆ ว่า อีกฝ่าย “ดีกว่า” หรือ “ด้อยกว่า” ฯลฯ

4.1.4.5 นโยบายการจำกัดกำลังส่งสัญญาณวิทยุชุมชนของรัฐบาลไทย

ผู้ดำเนินการวิทยุชุมชนมองว่า การที่กรมประชาสัมพันธ์กำหนดกำลังส่งสัญญาณครอบคลุม 15 กิโลเมตรนั้น เป็นการข้อจำกัดในการส่งสัญญาณ อันเป็นอุปสรรคให้การครอบคลุมของสัญญาณวิทยุเป็นไปอย่างจำกัดและจำกัดการทำหน้าที่ของวิทยุชุมชนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว

4.1.4.6 ความไม่แน่นอน ไม่สม่ำเสมอและจำกัดของการสนับสนุนด้านการเงินจากส่วนต่าง ๆ

ในส่วนของวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยในจังหวัดหนองคายนั้น ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการจัดรายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาวอย่างจำกัดและไม่สม่ำเสมอ ในขณะที่สถานีวิทยุฯ อื่น ๆ ที่รายได้ขึ้นอยู่กับ การสนับสนุนจากผู้สนับสนุนรายการ ทั้งทางตรง คือ ผู้สนับสนุนรายการ (สินค้าและบริการต่าง ๆ) ชื่อเวลาเพื่อโฆษณาโดยตรงกับสถานี และทางอ้อม คือ สถานีให้แก่อักรายการวิทยุฯ เข้าช่วงเวลา และนักจัดรายการผู้เช่าช่วงเวลาขายเวลาโฆษณาแก่ ผู้สนับสนุนรายการ ซึ่งบางครั้งไม่แน่นอนและไม่สม่ำเสมอ เพราะผู้สนับสนุนรายการบางครั้งทำการโฆษณาและบางครั้งไม่ทำการโฆษณาสินค้าและหรือบริการผ่านสื่อวิทยุฯ ในขณะที่ผู้สนับสนุนรายการบางรายไม่ได้ทำการโฆษณาผ่านสื่อวิทยุฯ ตลอดทั้งปี

4.1.4.7 การแข่งขันด้านราคาการสนับสนุนรายการ

สภาพการแข่งขันทางธุรกิจในกลุ่มของวิทยุฯ ที่ดำเนินการในรูปแบบของธุรกิจ ทั้งวิทยุฯ หลัก และวิทยุชุมชนเป็นไปอย่างเข้มข้น ทั้งระหว่างวิทยุฯ หลักและวิทยุฯ หลักด้วยกัน ระหว่างวิทยุฯ หลัก และวิทยุชุมชน รวมทั้งระหว่างวิทยุชุมชนด้วยกัน (โดยเฉพาะอำเภอเมือง ซึ่งมีจำนวนสถานีวิทยุชุมชนมากกว่า 25 แห่ง) ด้วยการใช้วิธีการลดราคาค่าสนับสนุนรายการและค่าสปอตค้นรายการ เพื่อแข่งขันกับผู้สนับสนุนรายการ ทำให้เกิดปัญหารายได้เพื่อใช้จ่ายในการดำเนินการ และเพื่อการใช้จ่ายในส่วนอื่น ๆ มีจำนวนน้อย

4.1.4.8 ความไม่ชัดเจนในสถานภาพของวิทยุชุมชน

เนื่องจากยังไม่มีหน่วยงานใดมากำกับดูแลวิทยุชุมชน สถานภาพของวิทยุชุมชนจึงไม่มีกฎหมายรองรับที่ชัดเจน ทำให้สถานภาพของวิทยุชุมชนไม่ชัดเจน กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุชุมชนบางคนกล่าวถึงวิทยุชุมชนที่ตนดำเนินการว่าถูกเรียกว่าเป็น “วิทยุเถื่อน” กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุชุมชนเกิดภาวะพะวงในสถานภาพของสถานีว่ารัฐบาลจะปฏิบัติหรือดำเนินการต่อวิทยุชุมชนอย่างไร ความไม่ชัดเจนในสถานภาพของวิทยุชุมชนนี้เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้ดำเนินการวิทยุชุมชนบางคนไม่เห็นด้วยกับบทบาทของวิทยุฯ ที่จะวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล และบทบาทอื่นที่จะก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานวิทยุชุมชนของตน

4.2 สภาพปัจจุบันของวิทยุฯ ไทย และสปป.ลาว

4.2.1 สภาพปัจจุบันของวิทยุฯ ไทย

สถานีวิทยุฯ ของไทยในส่วนของวิทยุฯ หลักทั่วประเทศมีจำนวน 524 สถานีเป็นระบบ เอ.เอ็ม. 211 สถานี และ ระบบ เอฟ.เอ็ม.⁵ 313 สถานี (กองงานคณะกรรมการกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์, 2549) และสถานีวิทยุชุมชน มีจำนวน 3,790 สถานี (ข้อมูลจาก รายชื่อผู้ยื่นคำขอเข้าร่วมโครงการเตรียมความพร้อมวิทยุชุมชนของกรมประชาสัมพันธ์ http://www.prd.go.th/radio_local/ และการโทรศัพท์ประสานสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด บางส่วน ซึ่งจำนวนดังกล่าวไม่รวมสถานีวิทยุฯ ที่ไม่ขอเข้าโครงการฯ และเป็นข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อมูล ณ ปัจจุบัน)

สถานีวิทยุฯ ของไทยในจังหวัดหนองคายที่เป็นวิทยุฯ หลัก มีจำนวน 4 สถานี ได้แก่ สวท.หนองคาย สวท. บึงกาฬ อสมท.หนองคาย และส.ทร.หนองคาย ส่วนวิทยุชุมชน ตามทำเนียบวิทยุชุมชนของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดหนองคาย มีจำนวน 81 สถานี ซึ่งทั้งหมดออกอากาศในระบบ เอฟ.เอ็ม. (แต่เมื่อเข้าพื้นที่วิจัยทราบว่า มีจำนวนมากกว่าในทำเนียบ) การดำเนินการวิทยุชุมชนในจังหวัดหนองคาย ไม่เพียงแต่มีปัญหาสัญญาณคลื่นรบกวน แทรกหรือเบียดกันภายในประเทศ ปัญหาดังกล่าวยังไปกระทบสัญญาณคลื่นของทางฝั่ง สปป.ลาว ด้วย

จากการประมวลคำให้สัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ และผู้มารับฟังรายการวิทยุฯ เมื่อคราวที่อยู่ในพื้นที่วิจัย พบว่า วิทยุฯ ของไทยนำเสนอรายการเพลงเป็นส่วนใหญ่ ทั้งเพลงลูกทุ่ง หมอลำ เพื่อชีวิต ลูกกรุง และสตริง ฯลฯ สถานีวิทยุฯ บางแห่งเปิดเพลงขณะออกอากาศรายการ โดยไม่มีนักจัดรายการวิทยุฯ จัดรายการ บางสถานีเน้นการเปิดเพลงหมอลำ นอกจากนั้นมีการนำเสนอเนื้อหาต่าง ๆ เช่น การเกษตร มงคลชีวิต ผญา หลักธรรม การรณรงค์ป้องกันยาเสพติดและสาธารณสุข เช่น โรคลายไข้เจ็บในแต่ละฤดูกาล 30 บาทรักษาทุกโรค ฯลฯ รณรงค์การไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ สิ่งแวดล้อม รวมทั้งข่าวสารทั่วไปจากสื่อสิ่งพิมพ์และอินเทอร์เน็ต โดยมักแทรกในรายการ และบางสถานีวิทยุฯ จัดทำสปอตและออกอากาศเพื่อการรณรงค์การป้องกันยาเสพติด ไฟป่าและอุบัติเหตุ ฯลฯ

⁵ ในทางเทคนิคการกระจายเสียงในระบบ เอฟ.เอ็ม. มีเสียงหรือสัญญาณรบกวนน้อยกว่าและชัดเจนกว่าระบบ เอ.เอ็ม. แต่ระบบ เอ.เอ็ม. สัญญาณไปได้ไกลกว่า (ครอบคลุมพื้นที่มากกว่า) ระบบ เอฟ.เอ็ม. ซึ่งหากใช้กำลังเครื่องส่งมาก ๆ สัญญาณในระบบ เอ.เอ็ม. จะไปได้ไกลยิ่งขึ้น

นักจัดรายการวิทยุฯ นำเสนอรายการด้วยภาษาอีสาน ภาษากลาง และมีบางสถานีวิทยุฯ ใช้ภาษาลาวในรายการ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ กล่าวว่า ในการดำเนินงานและจัดรายการอาศัยแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

- 1) หนังสือพิมพ์ เช่น ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด
- 2) หนังสือต่าง ๆ เช่น ความรู้ทั่วไป ประเพณีอีสาน ฯลฯ
- 3) หน่วยงานรัฐในท้องถิ่นที่ส่งข่าวสารมายังสถานี เช่น สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด ที่ว่าการอำเภอ เทศบาล อบต. โรงเรียน สถานีอนามัย โรงพยาบาล ชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ
- 4) ผู้ดำเนินการวิทยุฯ บางคนอาศัยแหล่งข้อมูล คือ อินเทอร์เน็ต โดยใช้ Google ในการค้นข้อมูล และบริการข่าวผ่านมือถือโดย INN

ในส่วนของ สวท. นั้น มีผู้สื่อข่าวทำหน้าที่สื่อข่าวหรือทำข่าว ในท้องถิ่น โดยมีแหล่งข่าวสำคัญคือ หน่วยงานราชการในท้องถิ่น

สถานีวิทยุฯ บางแห่งเชิญหน่วยงานรัฐในท้องถิ่นร่วมจัดรายการ เช่น โรงพยาบาล ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนในพื้นที่ ฯลฯ เพื่อให้หน่วยงานรัฐดังกล่าวประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ ของหน่วยงานผ่านสถานีวิทยุฯ ซึ่งสถานีวิทยุฯ บางแห่งได้รับการตอบรับและหน่วยงานรัฐหลายแห่งส่งตัวแทนจัดรายการ

สถานีวิทยุฯ หลักนำเสนอข่าวภาคเช้า ภาคเที่ยง และภาคค่ำของกรมประชาสัมพันธ์ รวมทั้งมีการนำเสนอข่าวต้นชั่วโมง สถานีวิทยุชุมชนหลายแห่งเชื่อมโยงสัญญาณข่าวทุกภาคของกรมประชาสัมพันธ์เพื่อออกอากาศ วิทยุชุมชน อาทิ วิทยุเสียงธรรม นอกจากนำเสนอรายการของคณะสงฆ์แล้ว ยังนำเสนอธรรมะทุกต้นชั่วโมง สถานีวิทยุฯ บางแห่งเป็นศูนย์จำหน่ายสินค้า อาทิ น้ำผลไม้เพื่อสุขภาพ อินทรา (Intra) และบางสถานีผลิตและจำหน่ายเพลง ซึ่งเป็นผลงานของศิลปินของสถานีวิทยุฯ เอง

นักจัดรายการวิทยุฯ ส่วนใหญ่ควบคุมเสียงด้วยตนเองขณะดำเนินรายการ นักจัดรายการวิทยุฯ มีทั้งนักเรียนระดับประถมศึกษา (จัดรายการเองและควบคุมเสียงด้วยตนเอง) วัยรุ่น วัยทำงาน และผู้สูงอายุ นักจัดรายการวิทยุฯ ส่วนใหญ่ทำรายการวิทยุฯ สถานีเดียว บางคนทำรายการวิทยุฯ ให้กับสถานีวิทยุฯ 2-3 สถานี

นักจัดรายการวิทยุ บางคนพูดทักทายผู้ฟังทั้งไทยและ สปป.ลาว ในช่วงต้นรายการ อาทิ “ขอสวัสดิ์พี่น้องทางฝั่งนครเวียงจันทน์” บางคนมีแฟนเพลงประจำที่อยู่ สปป.ลาว โดยแฟนเพลงติดตามฟังรายการเป็นประจำ บางสถานีวิทยุ จัดทำแฟนคลับ และมีสมาชิกเป็นคน สปป.ลาว และมีการทำกิจกรรมร่วมกันของสมาชิกแฟนคลับ สถานีวิทยุ บางแห่ง ผู้บริหารสถานีให้นโยบายแก่นักจัดรายการวิทยุ ว่า เมื่อมีสายโทรศัพท์ขอเพลงจาก สปป.ลาว ให้เปิดเพลงที่คน สปป.ลาว ขอก่อน โดยให้เหตุผลว่า ต้องคำนึงถึงว่า คน สปป.ลาว เสียค่าโทรศัพท์ และคน สปป.ลาว เป็นเพื่อนบ้าน รวมทั้งจะส่งผลให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อกัน แม้ว่าสถานีวิทยุ บางแห่งจะไม่มีนโยบายและไม่ปฏิบัติดังกล่าว แต่ก็เคยถูกต่อว่าจากผู้ฟังคนไทยว่า สถานีลำเอียงเปิดเพลงตามคำขอของผู้ฟัง สปป.ลาว ก่อน ทั้งที่ตน (คนไทย) ของเพลงก่อน สถานีบางแห่งกำหนดให้นักจัดรายการวิทยุ รับสายโทรศัพท์และนำออกอากาศการพูดคุยกันในรายการ 1 สายโทรศัพท์ (หนึ่งคนโทร) ไม่เกิน 1 นาทีและไม่เกิน 8 สายโทรศัพท์ต่อ 1 รายการ (รายการโดยประมาณ 1 ชั่วโมง)

สถานีวิทยุ ตามแนวชายแดนของไทยหลายแห่งออกอากาศโฆษณาสินค้าและบริการของ สปป.ลาว ซึ่งผู้แทน สปป.ลาว กล่าวว่า การโฆษณาธุรกิจผ่านสื่อต้องขออนุญาต โดยต้องขออนุญาตจากส่วนกลาง กลุ่มตัวอย่างผู้ให้สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการที่เป็นคน สปป.ลาว ท่านหนึ่งกล่าวว่า การที่เจ้าของสินค้าและบริการ สปป.ลาว ซื้อโฆษณาจากวิทยุ ไทย เพราะ “เพลงที่ค่อนข้างหลากหลายกว่า ดีเจที่หลากหลายกว่า ค่าโฆษณาก็ถูกกว่า” ผู้ดำเนินการวิทยุ ชุมชนส่วนหนึ่งให้ข้อมูลเกี่ยวกับราคาการสนับสนุนรายการว่าหากสนับสนุนรายการร่วมกับผู้สนับสนุนรายการอื่น ในความยาวรายการ 1 ชั่วโมง ออกอากาศวันจันทร์ถึงวันศุกร์ (สถานีบางแห่งวันจันทร์ถึงวันอาทิตย์) ราคาประมาณ 1,500 บาท ต่อเดือน แต่ถ้าเป็นการเปิดสปอตโฆษณาทุกต้นชั่วโมงราคาประมาณ 2,500 – 5,000 บาท ต่อเดือน ผู้ดำเนินการวิทยุ ท่านหนึ่งกล่าวว่า ผู้ดำเนินการวิทยุ ไทยข้ามไปหาผู้สนับสนุนรายการทาง สปป.ลาว สาเหตุหนึ่งคือ ผู้สนับสนุนรายการทาง สปป.ลาว ไม่มีปัญหาการชำระเงินค่าลงโฆษณา โดยจะชำระเงินตรงเวลา ซึ่งแตกต่างจากผู้สนับสนุนรายการทางฝั่งไทย ผู้ดำเนินการวิทยุ อสมท. กล่าวว่า มีบริษัทเอเจนซี่ สปป.ลาว ซื้อสปอตโฆษณาสินค้าที่ใช้ในชีวิตประจำวัน อาทิ แชมพู เพื่อโฆษณาทางสถานีวิทยุ อสมท.

ผู้บริหารสถานีวิทยุ กลุ่มตัวอย่างหลายแห่งห้ามไม่ให้นักจัดรายการวิทยุ พูดถึงเรื่องการเมืองในทุกมิติที่จะกระทบต่อสถานีวิทยุ รวมทั้งข่าวสารใด ๆ หากไม่มีแหล่งที่มาที่ห้ามนำเสนอ ถ้าเป็นข่าวสารที่ได้รับจากหน่วยงานราชการต้องออกอากาศตามหนังสือ ห้ามพูดนอกเหนือจากหนังสือที่ได้รับมา นอกจากนี้ การศึกษายังพบว่า สถานีวิทยุ หลักบางแห่ง และวิทยุชุมชนไม่มีผู้รับผิดชอบเป็นนักข่าวหรือผู้สื่อข่าวทำหน้าที่ในการหาข่าวหรือทำข่าวอย่างชัดเจน

สถานีวิทยุชุมชนแห่งหนึ่งออกอากาศรายการของ VOA (Voice of America) ซึ่งเป็นบทบาทอีกด้านหนึ่งของวิทยุฯ ตามแนวชายแดนไทย-ลาว ในการเผยแพร่ข่าวสารจากรายการ VOA ซึ่งเจ้าหน้าที่ของ VOA ที่กรุงเทพฯ ให้ข้อมูลว่าทาง VOA ไม่มีนโยบายซื้อเวลาในการออกอากาศ ยกเว้นในแถบยุโรปตะวันออก ซึ่งปกติ VOA ใช้วิธีการแลกเปลี่ยน ซึ่งหากสถานีพิจารณาเห็นว่ารายการ VOA เหมาะสมที่จะช่วยเสริมรายการของสถานีได้ ก็สามารถนำรายการ VOA ออกอากาศได้

4.2.2 สภาพปัจจุบันของวิทยุฯ สปป.ลาว

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งชาติลาว แยกการบริหารจัดการออกจากสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติลาว ตั้งแต่ปี 2536 ปัจจุบันออกอากาศทางระบบ เอ.เอ็ม. 567 KHz คลื่นสั้น 6.130 KHz และ 7.145 KHz และระบบเอฟ.เอ็ม. 103.7 MHz และ 92.25 MHz รายการที่ออกอากาศทางระบบ เอ.เอ็ม. และคลื่นสั้นเป็นรายการที่มุ่งเน้นข่าวสารและรายการสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เช่น เกษตรกรเยาวชน และสตรี การออกอากาศด้วยระบบ เอ.เอ็ม.ส่งสัญญาณไปยังสถานีเครือข่ายระดับจังหวัดผ่านดาวเทียมครอบคลุมทั่วประเทศเมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2542 ในปีต่อมาได้มีการส่งสัญญาณระบบ เอฟ.เอ็ม.ครอบคลุมทั่วประเทศเช่นกัน สำหรับระบบ เอฟ.เอ็ม.ทั้ง 2 คลื่นมีการโฆษณาสินค้าและบริการ (สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งชาติลาว, www, 2552) สถานีวิทยุฯ ของ สปป.ลาว ทั่วประเทศมีจำนวน 31 สถานี เป็นระบบ เอ.เอ็ม. 10 สถานี และระบบ เอฟ.เอ็ม. 21 สถานี (สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งชาติลาว, 2548: 18) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นคน สปป.ลาว ท่านหนึ่งกล่าวว่า กำลังจะมีการสร้างสถานีวิทยุฯ แห่งใหม่ในนครหลวงเวียงจันทน์ ซึ่งได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลเกาหลีใต้ แต่มีเงื่อนไขว่าต้องซื้อผลิตภัณฑ์ของเกาหลีใต้เอง

สถานีวิทยุฯ ระดับจังหวัด (provincial radio station) ตั้งอยู่ตามแขวงต่าง ๆ และเขตปกครองพิเศษหรือนครหลวง (รายชื่อแขวงดูได้จากภาคผนวก จ) โดยสถานีวิทยุฯ ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดใหญ่และมีเศรษฐกิจดี เช่น หลวงพระบาง และสะหวันนะเขต (สุวรรณเขต) มักจะผลิตรายการเองมากกว่า สถานีวิทยุฯ ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่เล็กและเศรษฐกิจไม่ค่อยดี สถานีวิทยุฯ กลุ่มหลังนี้จึงมักจะรับสัญญาณรายการจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งชาติลาว และมีรายการที่ผลิตขึ้นเองน้อย (สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งชาติลาว, www, 2552) สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งชาติลาว ได้กำหนดทิศทางการขยายและพัฒนาในช่วงปี พ.ศ. 2549-2553-2563 โดยจะขยายกิจการเพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และกำหนดให้มีการพัฒนาเพื่อให้สัญญาณวิทยุฯ สามารถครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ รวมทั้งปรับการกระจายเสียงเป็นดิจิทัลทั้งหมด เป็นต้น (สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งชาติลาว, 2548: 19-20)

ผู้วิจัยได้ฟังรายการวิทยุ ของ สปป.ลาว ในขณะที่อยู่ในพื้นที่วิจัย พบว่า สถานีวิทยุ เอฟ.เอ็ม. 97.25 ช่วงหนึ่งของสถานี (เวลาประมาณ 21.00 น.) นำเสนอรายการเพลง ด้วยนักร้องวิทยุ วิทยุ หลิง เพลงที่เปิดเป็นเพลงสตริงของ สปป.ลาว นอกจากนี้มีการพูดและเปิดสปอตโฆษณา สินค้าและบริการในรายการ สินค้าและบริการต่าง ๆ เช่น ร้านนวดแผนโบราณ ร้านอาหาร และศูนย์ สอนภาษาต่างประเทศ (อังกฤษและญี่ปุ่น) สปอตโฆษณาในรายการ อาทิ สปอตโฆษณา Tigo⁶ ด้วย เนื้อร้องและทำนองเพลงเร่พ ในรายการเปิดโอกาสให้ผู้ฟังโทรศัพท์เข้าร่วมรายการโดยออกอากาศ (open line) โดยให้ผู้ฟังบอกสโลแกนของรายการและเตือนให้พูดอย่างสุภาพ อีกสถานีหนึ่งคือ เอ.เอ็ม. 1080 (ช่วงเวลาประมาณ 22.00 น.) เป็นช่วงรายการภาษาจีนในชีวิตประจำวัน ที่นำเสนอโดย นักร้องวิทยุ หลิงและชายพูดถึงวัฒนธรรมจีน เทศกาลตรุษจีน สอนภาษาจีน ในตอนนี้ เสนอการสนทนาเกี่ยวกับการตัดผมและย้อมสีผม โดยมีการเปิดเพลงม้งลาวและเปิดเพลงจีน (ส่งท้ายรายการ)

จากแผ่นพับ 45 ปี การก่อตั้งสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งชาติลาว 13/8/1960-13/8/2005 ระบุว่า สถานีวิทยุ เอฟ.เอ็ม. 97.25 มีรายการที่นำเสนอภาษาต่างประเทศ เช่น จีน เวียดนาม ฝรั่งเศส อังกฤษ ฯลฯ รวมทั้งข่าวประกาศและเพลง ฯลฯ สถานีวิทยุ เอฟ.เอ็ม. 103.7 นำเสนอรายการต่าง ๆ เช่น รายการข่าว รายการเพลง รายการเกี่ยวกับวัฒนธรรม รายการร่วมใจป้องกันความสงบสุข รายการเพื่อความปลอดภัยในชีวิต รายการคุณธรรมประจำใจ รายการวันเสาร์และอาทิตย์สำหรับเด็ก และรายการสำหรับวัยรุ่น ฯลฯ

ผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นคนไทยท่านหนึ่งกล่าวว่า จังหวัดหนองคายเคยใช้งบประมาณในการซื้อ เวลาเปิดสปอตที่วิทยุ สปป.ลาว เพื่อประชาสัมพันธ์เชิญชวนเที่ยวงานที่จัดขึ้นโดยจังหวัด อาทิ งานสงกรานต์ โดยว่าจ้างให้ทาง สปป.ลาว ผลิตสปอตตามเนื้อหาที่ทางฝ่ายไทยเขียนขึ้น

4.3 บทบาทปัจจุบันของวิทยุฯ ตามแนวชายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว

วิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดน จังหวัดหนองคายทั้งวิทยุฯ หลักและวิทยุชุมชนในปัจจุบันมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาวในด้านต่าง ๆ ได้แก่

- 1) บทบาทในการเชื่อมสัมพันธ์ด้วยความบันเทิงผ่านเสียงเพลง รายการส่วนใหญ่ที่นำเสนอเป็นรายการเพลง บางรายการเปิดทั้งเพลงไทยและเพลง สปป.ลาว หลาย

⁶ บริษัทผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์มือถือ ชื่อบริษัท Millicom Lao ซึ่งเป็นบริษัทร่วมลงทุนระหว่าง Millicom International Cellular และรัฐบาล สปป.ลาว (ข้อมูลจาก <http://www.tigolao.com>)

รายการมีการเปิดให้ผู้ฟังโทรศัพท์เข้าร่วมในรายการเพื่อขอเพลง คนฟังรายการ โดยเฉพาะคน สปป.ลาว โทรศัพท์เข้าร่วมรายการเพื่อขอเพลงผ่านทางรายการของ สถานี โดยมีการพูดคุยระหว่างนักจัดรายการและผู้ที่โทรศัพท์เข้ารายการทั้งในรูปแบบ “หน้าไมค์” กล่าวคือ พูดคุยกันออกอากาศให้ผู้ฟังอื่นได้ยิน และ “หลังไมค์” อันเป็นการพูดคุยกันเป็นการเฉพาะโดยมิได้ออกอากาศการสนทนาพูดคุยนั้น ๆ ในการ โทรศัพท์เข้าไปยังรายการดังกล่าว ผู้ฟังที่โทรศัพท์ส่วนหนึ่งขอเพลงและมอบเพลงที่ ขอให้เพื่อน พี่น้อง ฯลฯ และนักจัดรายการ โดยผู้ฟัง สปป.ลาว ก็จะขอเพลงให้คน สปป.ลาว และหรือคนไทย มีคน สปป.ลาว บางคนทำงานที่ไทย โทรศัพท์เข้ารายการ เพื่อขอเพลงฝากกลับบ้านที่ สปป.ลาว โดยให้เหตุผลที่ไม่โทรศัพท์ไปหาพ่อและแม่ โดยตรงกับนักจัดรายการวิทยุฯ ว่า ต้องการให้คนในหมู่บ้าน โดยเฉพาะคนข้างบ้านรู้ว่าเขาคิดถึงพ่อแม่

ในขณะที่วิทยุฯ ตามแนวชายแดนมีบทบาทให้ความบันเทิงและเชื่อมสัมพันธ์ ด้วยเสียงเพลง โดยมีผู้ฟังทั้ง 2 ฝ่ายมีส่วนร่วมในการให้ความบันเทิงแก่กันและกัน กล่าวคือ เลือกขอเพลงที่ชอบหรือถูกใจให้กันและกัน แม้จะเป็นจุดเล็ก ๆ แต่เป็น จุดสำคัญจุดหนึ่งที่เชื่อมใจกันและกัน ด้วยความประสงค์อยากให้ได้ฟังความ เพลิดเพลินและมีความสุขจากการได้ฟังเพลงที่ชอบ ด้านนักจัดรายการวิทยุฯ ที่จัดเพลง ตามคำขอถือว่าได้ทำหน้าที่ในการเชื่อม โยงความสัมพันธ์ด้านจิตใจและความรู้สึกที่ดี ต่อกัน เพื่อเสริมบทบาทในการเชื่อมสัมพันธ์ด้วยความบันเทิงผ่านเสียงเพลง สถานี วิทยุฯ บางแห่งและ นักจัดรายการ วิทยุฯ บางคนมีหมายเลขโทรศัพท์ของทั้งไทยและ สปป.ลาว เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ฟังทั้งไทยและ สปป.ลาว โทรศัพท์เข้าร่วม รายการได้อย่างประหยัด (ผู้ฟัง สปป.ลาว โทรศัพท์มายังไทยผ่านหมายเลขของ สปป. ลาว เองจะถูกรับการโทรศัพท์เข้าหมายเลขของไทย) นักจัดรายการผู้เป็นตัวแทนนำ เพลงเพื่อสานสัมพันธ์เป็นที่นิยมของผู้ฟัง สปป.ลาว ซึ่งมีผู้ฟัง สปป.ลาว จำนวนหนึ่ง ข้ามมาคุยตัวนักจัดรายการ พร้อมกับนำของมาฝาก

- 2) บทบาทการโฆษณาสินค้าและบริการทั้งฝั่งไทยและลาว เป็นการเผยแพร่ข้อความ โฆษณาเพื่อจำหน่ายสินค้าและให้บริการของธุรกิจให้บริการต่าง ๆ ทั้งสินค้าและบริการที่อยู่ฝั่งไทยและฝั่ง สปป.ลาว สินค้าและบริการฝั่งไทย เช่น ห้างสรรพสินค้าและ ร้านค้าในจังหวัด ยาสุมไพรเพื่อสุขภาพ แป้งหอม (บางยี่ห้อขายเฉพาะใน สปป.ลาว ไม่มีขายในประเทศไทย) โรงเรียนเสริมสวย ฯลฯ สินค้าฝั่งลาว เช่น นิตยสารของ สปป. ลาว ร้านอาหารและร้านสะดวกซื้อ ร้านเคาะพันสี ร้านจำหน่ายเครื่องเสียง ร้านจำหน่ายสแตนเลสและรั้วอัลลอย ฯลฯ รวมทั้งซีดีผลงานเพลงของศิลปิน สปป.ลาว (ที่ผลิตโดยบริษัทร่วมทุนไทย และสปป.ลาว)

ทั้งนี้การโฆษณาสินค้าและบริการดังกล่าว อยู่ในรูปแบบของสปอตโฆษณา ซึ่งใช้ทั้งภาษาไทย ภาษาลาว และผสมผสานทั้ง 2 ภาษา และอยู่ในลักษณะของการพูดในรายการโดยนักจัดรายการวิทยุฯ และการสัมภาษณ์ อาทิ การสัมภาษณ์ศิลปินนักร้องเจ้าของผลงานเพลงทั้งไทยและ สปป.ลาว

- 3) บทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ผ่านวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น 2 ฝั่งโขง วิทยุฯ ตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคายได้นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิตของท้องถิ่น พิธีกรรมและความเชื่อต่าง ๆ ฯลฯ ของทั้ง 2 ฝั่ง อันเป็นการถ่ายทอดและสืบสานวัฒนธรรมอันดีงาม 2 ฝั่งโขง อาทิ ประเพณีแข่งเรือไทย-ลาว (เช่น ที่อำเภอปากคาด และอำเภอบึงกาฬ)
- 4) บทบาทในการเป็นช่องทางส่งข่าวสาร ทั้งข่าวสารที่เกี่ยวกับเทศกาลงานบุญ งานบวช งานศพ แจ้งของหาย บอกกล่าวปัญหาการทำงาน และสอบถามหรือแจ้ง “สารทุกข์สุกดิบ” โดยผู้ฟังทั้งไทยและ สปป.ลาว โทรศัพท์มายังรายการหรือสถานี หรือฝากข่าวที่เขียนขึ้นส่งถึงนักจัดรายการวิทยุฯ เพื่อส่งข่าวงานบุญต่าง ๆ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้คนไปร่วมหรือช่วยงานบุญนั้น ๆ รวมทั้งการบอกกล่าวกิจกรรมงานต่าง ๆ เพื่อให้คนไปเที่ยวงาน ตลอดจนการสอบถามความเป็นอยู่ของกันและกัน เช่น การฝากถามสารทุกข์สุกดิบจากคน สปป.ลาว ถึงพี่น้องฝั่งไทย และการถามความเป็นอยู่จากคน สปป.ลาว ถึงนักจัดรายการวิทยุฯ หรือแจ้งสารทุกข์สุกดิบของคน สปป.ลาว ที่มาทำงานฝั่งไทยไป ยังญาติอยู่ สปป.ลาว เป็นต้น
- 5) บทบาทในการให้ข่าวสารความรู้ อันเป็นบทบาทที่สถานีวิทยุฯ นำเสนอข่าวสารด้านต่าง ๆ ทั้งไทยและต่างประเทศ เช่น ข่าวการเมือง เศรษฐกิจ สังคม พยากรณ์อากาศ ตลอดจนเนื้อหาความรู้ด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ทางการเกษตร การดูแลสุขภาพร่างกาย บทลงโทษของการเข้าเมืองผิดกฎหมาย การห้ามนำเข้าสัตว์ป่าและกล้วยไม้เข้ามาไทย ข้อควรรู้สำหรับคนต่างด้าว ฯลฯ รวมทั้งข่าวสารการจัดกิจกรรมร่วมกันของไทยและ สปป.ลาว เป็นต้น
- 6) บทบาทในการเผยแพร่พุทธศาสนา สถานีวิทยุฯ บางแห่งออกอากาศเนื้อหาเกี่ยวกับธรรมของพระพุทธเจ้า อันเป็นการเผยแพร่พุทธศาสนาแก่ผู้ฟังรายการ ซึ่งพบมากในสถานีวิทยุชุมชนที่ดำเนินการโดยวัด อันเป็นการเชื่อมโยงจิตใจของชาวพุทธทั้ง 2 ฝั่งโขง
- 7) บทบาทในการให้ความรู้ความเข้าใจในภาษาไทย อันทำให้ทั้งคนไทยและโดยเฉพาะคน สปป.ลาว รู้และเข้าใจหรืออย่างน้อยคุ้นเคยกับภาษากลางและภาษาอีสานผ่านการพูดของนักจัดรายการวิทยุฯ และเนื้อร้องของเพลงสตริง ลูกทุ่ง และหมอลำ ในส่วนของภาษาอีสานนั้นยังกล่าวได้ว่าวิทยุฯ ตามแนวชายแดนมีบทบาทในการอนุรักษ์ภาษาถิ่นด้วย กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว บางคนกล่าวว่า ตนเองได้รู้จักและเข้าใจ

ภาษาไทยมากขึ้น รวมทั้งคำศัพท์ใหม่ ๆ โดยการฟังรายการทางวิทยุฯ และใช้ภาษาไทยสื่อสารกับคนไทยได้อย่างเข้าใจกัน

4.4 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ประสบการณ์เกี่ยวกับการเดินทางไป สปป.ลาว พฤติกรรมการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ ประสบการณ์เกี่ยวกับการเดินทางไป สปป.ลาว พฤติกรรมการเปิดรับฟังวิทยุฯ และโทรทัศน์ของ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ รายละเอียด ดังนี้

4.4.1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 118 คน และเพศหญิง จำนวน 28 คน ผู้ดำเนินการวิทยุฯ มีอาชีพเป็นข้าราชการในท้องถิ่น เช่น ตำรวจ ทหาร ครู เจ้าหน้าที่ เกษตร อบต. ปลัด อบต. ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ค้าขาย รับจ้าง เกษตรกร ผู้เกษียณอายุราชการ และทำงานในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในท้องถิ่น รวมทั้งเป็นพระ เป็นต้น นักจัดรายการวิทยุฯ บางคนขายประกัน (บอกว่ามีลูกค้าเป็นคน สปป.ลาว) บางคนยังทำหน้าที่รับส่งเงินจากคน สปป.ลาว ที่ทำงานในไทยไปยังพ่อแม่ที่อยู่ สปป.ลาว ด้วยวิธีการให้คน สปป.ลาวที่อยู่ฝั่งไทย โอนเงินเข้ายังบัญชี ธกส. ของตน และเมื่อเงินเข้าก็ใช้รายการวิทยุฯ ในการประกาศให้พ่อแม่ของคนฝากเงินมารับเงิน

4.4.2 ประสบการณ์เกี่ยวกับการเดินทางไป สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯมีทั้งคนที่เคยไปและไม่เคยไป สปป.ลาว สำหรับกลุ่มคนที่เคยไป ยังมีทั้งคนที่เดินทางไป สปป.ลาวบ่อยครั้ง และคนที่เคยไป 2-3 ครั้ง

4.4.3 พฤติกรรมการเปิดรับฟังวิทยุฯ และโทรทัศน์ของ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ

ผู้ดำเนินการวิทยุฯ ส่วนน้อยที่เปิดรับฟังวิทยุฯ และโทรทัศน์ของ สปป.ลาว ในส่วนที่เปิดรับสื่อแพร่ภาพและกระจายเสียงของ สปป.ลาว ให้เหตุผลว่า ติดตามฟังเพื่อจะารู้ข่าวสารของ สปป.ลาว

4.4.4 ทักษะคดีด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ

ผู้ดำเนินการวิทยุฯ ส่วนใหญ่เห็นว่า วิทยุฯ ควรเป็นสื่อสร้างสรรค์แต่สิ่งดี ๆ โดยบางคนกล่าวโดยสรุปการสัมภาษณ์ว่า ไม่ว่าจะบทบาทใด ๆ หากเป็นบทบาทที่ดีหรือมีประโยชน์ เป็นบทบาทที่วิทยุฯ ฟังกระทำ แต่เมื่อพูดถึง สปป.ลาว ผู้ดำเนินการวิทยุฯ บางส่วนมีทัศนคติที่เป็นลบ

ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ผู้ดำเนินการวิทยุฯ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการสัมพันธ์ไทย-ลาว ดีถึงดีมาก บางคนระบุว่า ความสัมพันธ์อยู่ในระดับกลาง ทั้งนี้ผู้ดำเนินการวิทยุฯ พูดถึงการข้ามไปมาหาสู่กันที่ต่อเนื่อง การเปิดรับฟังวิทยุฯ ของคน สปป.ลาว รวมทั้งการข้ามมาของคน สปป.ลาว ในช่วงบุญประเพณีต่าง ๆ เช่น สงกรานต์ งานกราบนมัสการหลวงพ่อใสที่หนองคาย ฯลฯ ในส่วนของระดับความสัมพันธ์ไทย-ลาวที่ดีหรือไม่ดีนั้น กลุ่มตัวอย่างฯ กล่าวว่าสามารถพิจารณาได้จากตัวชี้วัดต่าง ๆ ดังนี้

- 1) ระดับความถี่การไปมาหาสู่กันระหว่างคนของ 2 ประเทศ ซึ่งเป็นการเดินทางข้ามไปมาเพื่อพบปะ เยี่ยมเยือนระหว่างคนไทยและคน สปป.ลาว ทั้งระดับความสัมพันธ์แบบญาติพี่น้อง แฟนหรือเพื่อน ฯลฯ ช่องทางการไปมาหาสู่กัน เช่น การข้ามอย่างถูกต้องผ่านจุดผ่านแดนและจุดผ่อนปรน และการข้ามอย่างไม่ถูกต้อง กล่าวคือ การลักลอบข้ามฝั่งตามแนวฝั่ง การข้ามฝั่งด้วยการใช้สะพานมิตรภาพไทยลาวจะใช้รถยนต์หรือรถโดยสารข้ามฝั่ง การข้ามฝั่งอีกวิธีหนึ่งคือ การใช้เรือตามท่าเทียบเรือของจุดผ่านแดนหรือจุดผ่อนปรนต่าง ๆ
- 2) ระดับความไว้วางใจต่อกันระหว่างคนของ 2 ประเทศ อันเป็นความไว้วางใจในระดับผู้นำ(ทั้งระดับชาติและท้องถิ่น) และเจ้าหน้าที่ของทั้ง 2 ประเทศในความตกลง ความร่วมมือ ฯลฯ
- 3) ปริมาณการค้าขายระหว่างกัน อันหมายถึง ปริมาณการซื้อและจำหน่ายสินค้าและบริการระหว่างกันของคนทั้ง 2 ประเทศ ทั้งการนำเข้าและส่งออก รวมทั้งการร่วมทำธุรกิจระหว่างคนไทยและ สปป.ลาว

- 4) ปริมาณการท่องเที่ยวระหว่างกัน ซึ่งเป็นการเดินทางของคนไทยและ สปป.ลาว เพื่อการท่องเที่ยว มิใช่เฉพาะคนไทยเท่านั้นที่เข้าไปท่องเที่ยวสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติหรือสถานที่ที่สำคัญหรือเพื่อนมัสการสิ่งศักดิ์สิทธิ์ใน สปป.ลาว แต่มีคนไทย สปป.ลาว เข้ามาเที่ยวในประเทศไทย และไม่เฉพาะในเขตหนองคาย คน สปป.ลาว บางคนเดินทางไปท่องเที่ยวยังจังหวัดเชียงใหม่ และกรุงเทพฯ ฯลฯ
- 5) ปริมาณความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น งานแข่งเรือและงานบุญประเพณีต่าง ๆ ทั้งการร่วมกันจัดระหว่าง 2 ฝ่าย การร่วมแข่งขัน การร่วมชมและเชียร์ และการร่วมทำบุญด้วยการบริจาคทรัพย์ สิ่งของ ฯลฯ
- 6) ปริมาณความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยและ สปป.ลาว เช่น การเปิดเส้นทางรถไฟความร่วมมือด้านพลังงานไฟฟ้า เป็นต้น
- 7) ระดับของการเปิดรับสื่อ อันสะท้อนจากการที่คนไทยและ สปป.ลาว เปิดรับสื่อทั้งวิทยุ โทรทัศน์ นิตยสารและหนังสือพิมพ์ ฯลฯ ของกันละกัน

4.5 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการเปิดรับฟังวิทยุฯ ตามแนวชายแดนและทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการเปิดรับฟังวิทยุฯ ตามแนวชายแดนและทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว มีรายละเอียด ดังนี้

4.5.1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

ลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จำนวน 400 คน จำแนกตาม เพศ อายุ และอาชีพ ได้ดังต่อไปนี้

จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยสามารถจำแนกตามเพศได้ดังนี้

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หญิง	206	51.50
ชาย	194	48.50
รวม	400	100

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามเพศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (จำนวน 400 คน) จำแนกตามเพศ พบว่า เพศชายมากกว่าเพศหญิง คือ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 51.50 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 48.50

จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยสามารถจำแนกตามอายุได้ดังนี้

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
35-44 ปี	112	28.00
45-54 ปี	98	24.50
25-34 ปี	69	17.25
55-64 ปี	57	14.25
18-24 ปี	46	11.50
65 ปีขึ้นไป	18	4.50
รวม	400	100

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามอายุ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (จำนวน 400 คน) จำแนกตามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยมีช่วงอายุ 35-44 ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.00 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 45-54 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.50 ช่วงอายุ 25-34 ปี คิดเป็น

ร้อยละ 17.25 ช่วงอายุ 55-64 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.25 ช่วงอายุ 18-24 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.50 และช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 4.50 ตามลำดับ

จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยสามารถจำแนกตามอาชีพ ได้ดังนี้

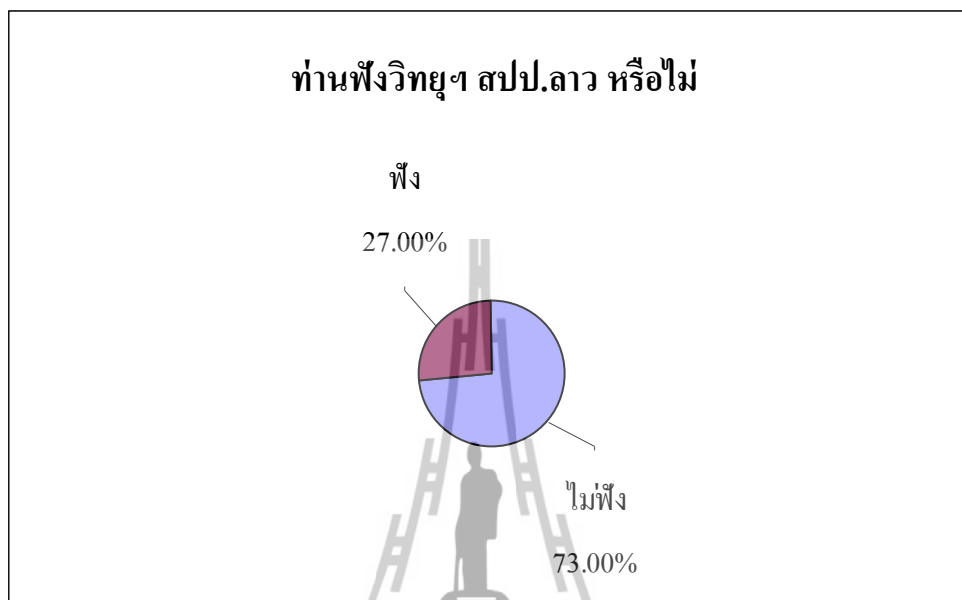
อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	156	39.00
เกษตรกร	116	29.00
ลูกจ้าง	34	8.50
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	32	8.00
แม่บ้าน	21	5.25
นักศึกษา	16	4.00
นักเรียน	14	3.50
บริษัทเอกชน	11	2.75
รวม	400	100

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามอาชีพ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (จำนวน 400 คน) จำแนกตามอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยโดยส่วนใหญ่แล้วประกอบอาชีพ ธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.00 รองลงมา คือ เป็นเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 29.00 ลูกจ้าง คิดเป็นร้อยละ 8.50 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 8.00 แม่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 5.25 นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 4.00 นักเรียน คิดเป็นร้อยละ 3.50 และทำงานในบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 2.75 ตามลำดับ

4.5.2 พฤติกรรมการเปิดรับฟังวิทยุฯ ตามแนวชายแดน และทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

1) ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว หรือไม่

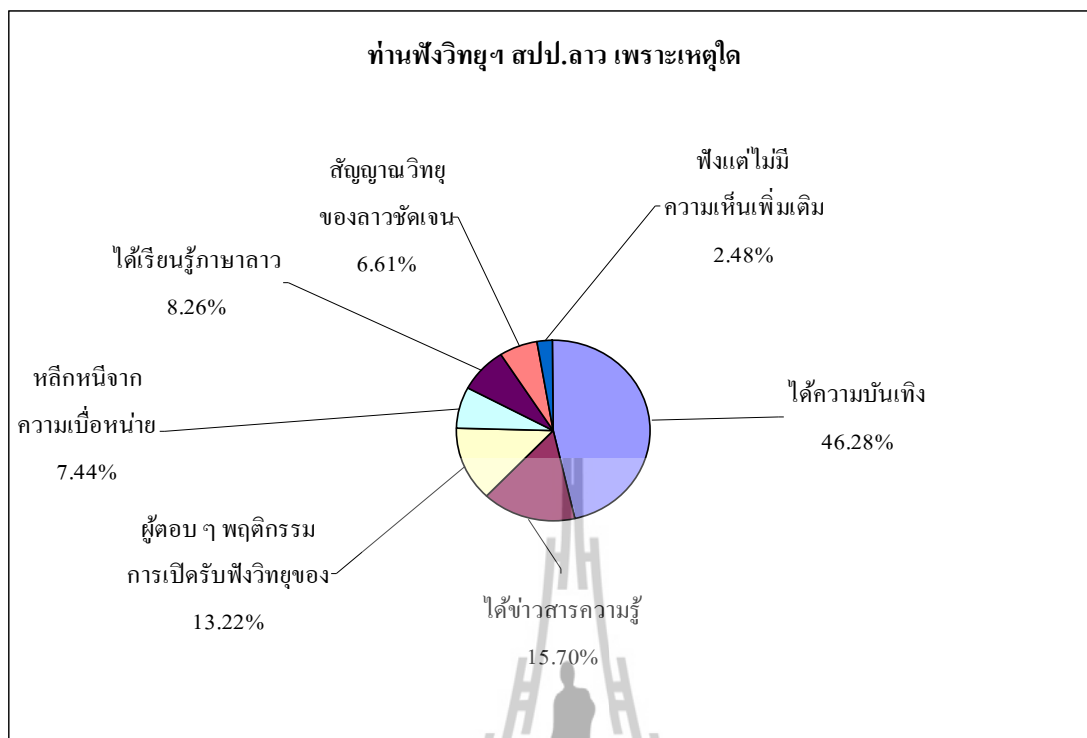

แผนภูมิที่ 1 แสดงการรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

จากแผนภูมิชี้ให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว จำนวน 292 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 73.00 และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว จำนวน 108 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00

2) ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว เพราะเหตุใด

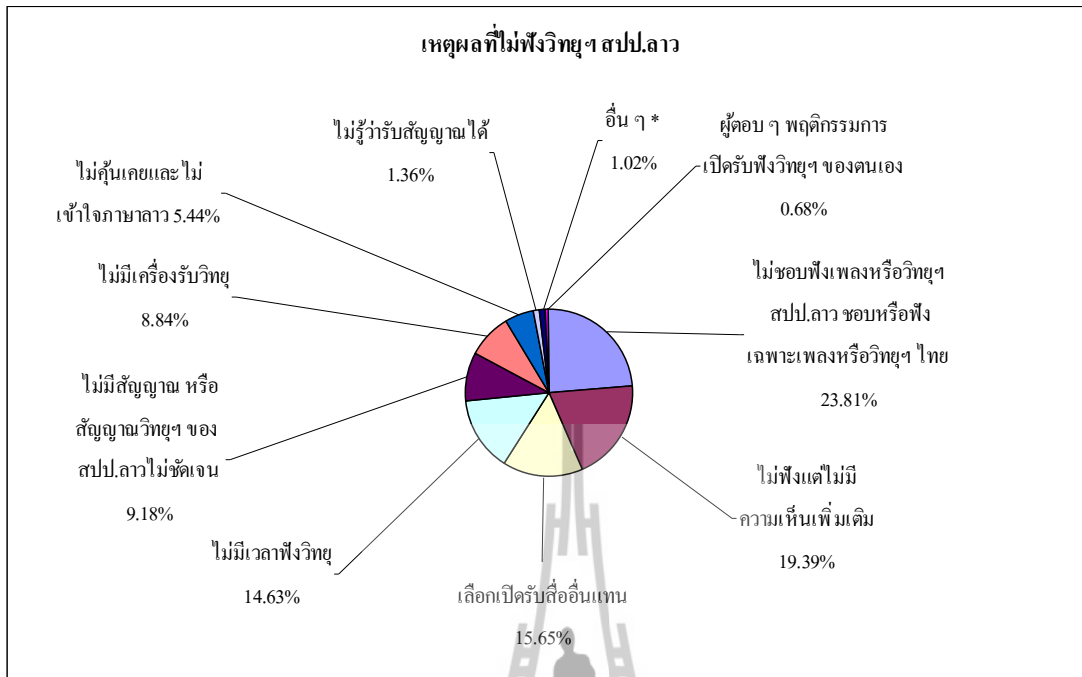

แผนภูมิที่ 2 แสดงเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

จากแผนภูมิแสดงเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำนวน 108 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00 เรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ได้ความบันเทิง จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 46.28
- 2) ได้ข่าวสารความรู้ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 15.70
- 3) ผู้ตอบ ๆ พฤติกรรม การเปิดรับฟังวิทยุของตนเอง จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 13.22
- 4) ได้เรียนรู้ภาษาลาว จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 8.26
- 5) หลีกเลี่ยงจากความเบื่อหน่าย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 7.44
- 6) สัญญาณวิทยุของลาวชัดเจน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 6.61
- 7) ฟังแต่ไม่มีความเห็นเพิ่มเติม จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.48

3) ไม่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว เพราะเหตุใด

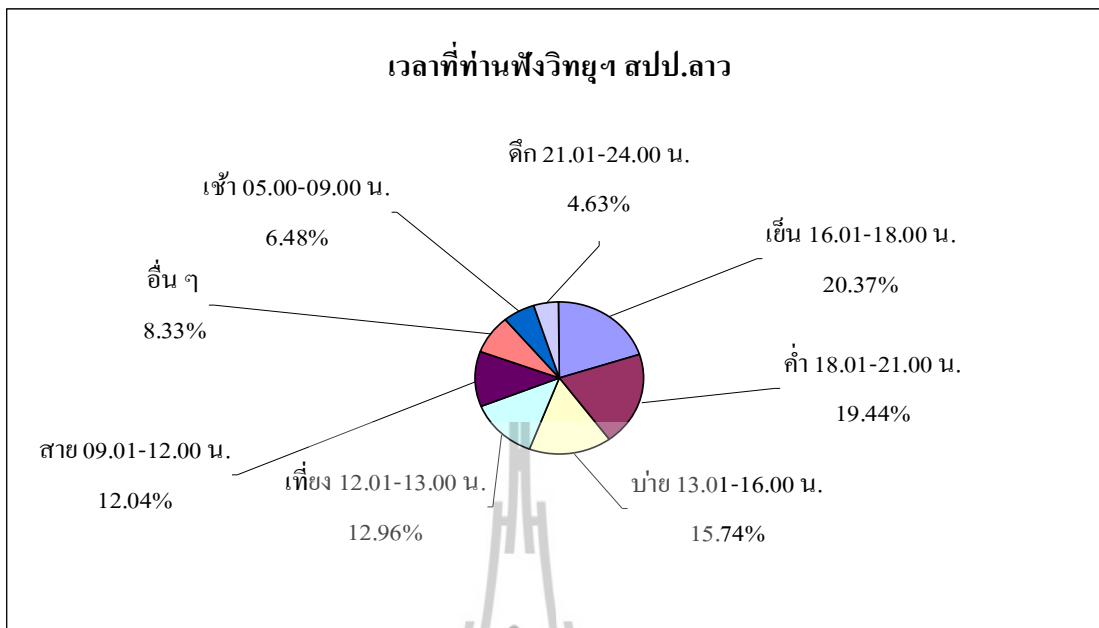

แผนภูมิที่ 3 แสดงเหตุผลที่ไม่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

จากแผนภูมิแสดงเหตุผลที่ไม่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จำนวน 292 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 73.00 นั้น เรียงลำดับดังนี้

- 1) ไม่ชอบฟังเพลงหรือวิทยุฯ สปป.ลาว ชอบหรือฟังเฉพาะเพลงหรือวิทยุฯ ไทย จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 23.81
- 2) ไม่ฟังและไม่มีความเห็นเพิ่มเติม จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 19.39
- 3) เลือกเปิดรับสื่ออื่นแทน เช่น โทรทัศน์ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 15.65
- 4) ไม่มีเวลาฟังวิทยุ จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 14.63
- 5) ไม่มีสัญญาณ หรือสัญญาณวิทยุฯ ของ สปป.ลาว ไม่ชัดเจน จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 9.18
- 6) ไม่มีเครื่องรับวิทยุ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 8.84
- 7) ไม่คุ้นเคยและไม่เข้าใจภาษาลาว จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 5.44
- 8) ไม่รู้ว่ารับสัญญาณได้ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.36
- 9) อื่น ๆ ได้แก่ ไม่ค่อยฟังวิทยุอยู่แล้ว, ไม่ได้สนใจฟัง เพราะคลื่นชุมชนชัดอยู่แล้ว, คิดว่ามันคงเหมือน ๆ กัน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.02
- 10) ผู้ตอบ ๆ พฤติกรรมการเปิดรับฟังวิทยุฯ ของตนเอง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.68

4) เวลาที่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว

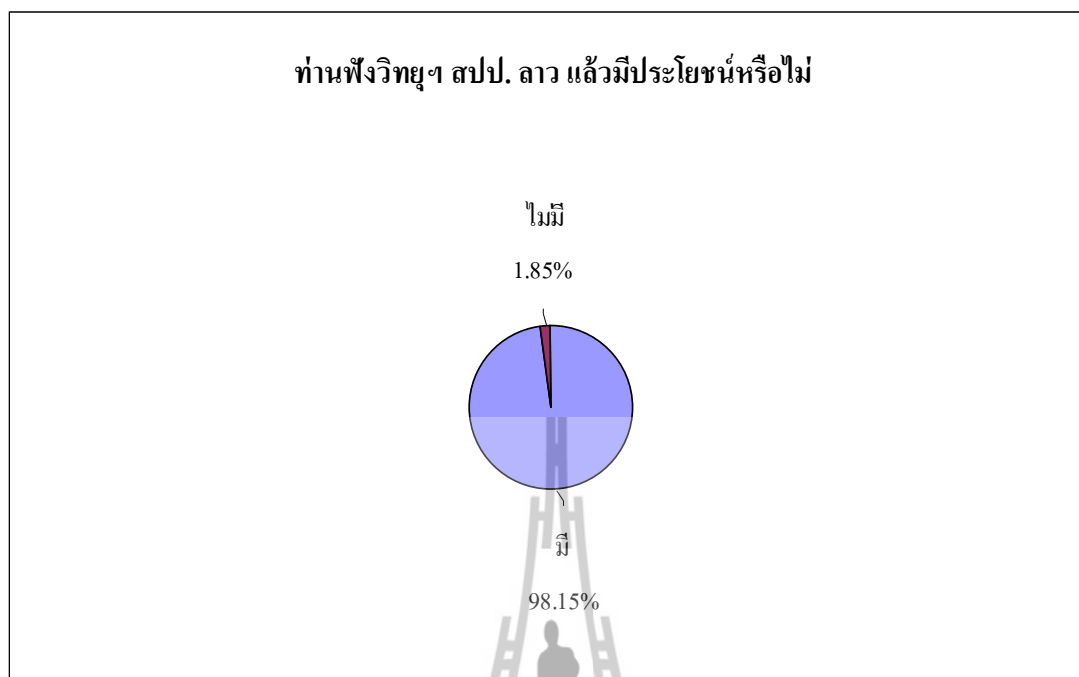

แผนภูมิที่ 4 แสดงช่วงเวลาการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

จากแผนภูมิชี้ให้เห็นเวลาในการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยที่เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว (108 คน จาก 400 คน หรือร้อยละ 27.00) ซึ่งเรียงลำดับได้ ดังนี้

- 1) ช่วงเย็น 16.01- 18.00 น. จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 20.37
- 2) ช่วงค่ำ 18.01-20.00 น. จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 19.44
- 3) ช่วงบ่าย 13.01-16.00 น. จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 15.74
- 4) ช่วงเที่ยง 12.01-13.00 น. จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 12.96
- 5) ช่วงสาย 9.01-12.00 น. จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 12.04
- 6) อื่น ๆ คือ ช่วงเวลาที่แตกต่างกันตามความสะดวก เช่น ฟังตลอด เวลาขับรถ ไม่แน่นอน และยามว่าง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33
- 7) ช่วงเช้า 05.00-09.00 น. จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 6.48
- 8) ช่วงดึก 21.01-24.00 น. จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.63

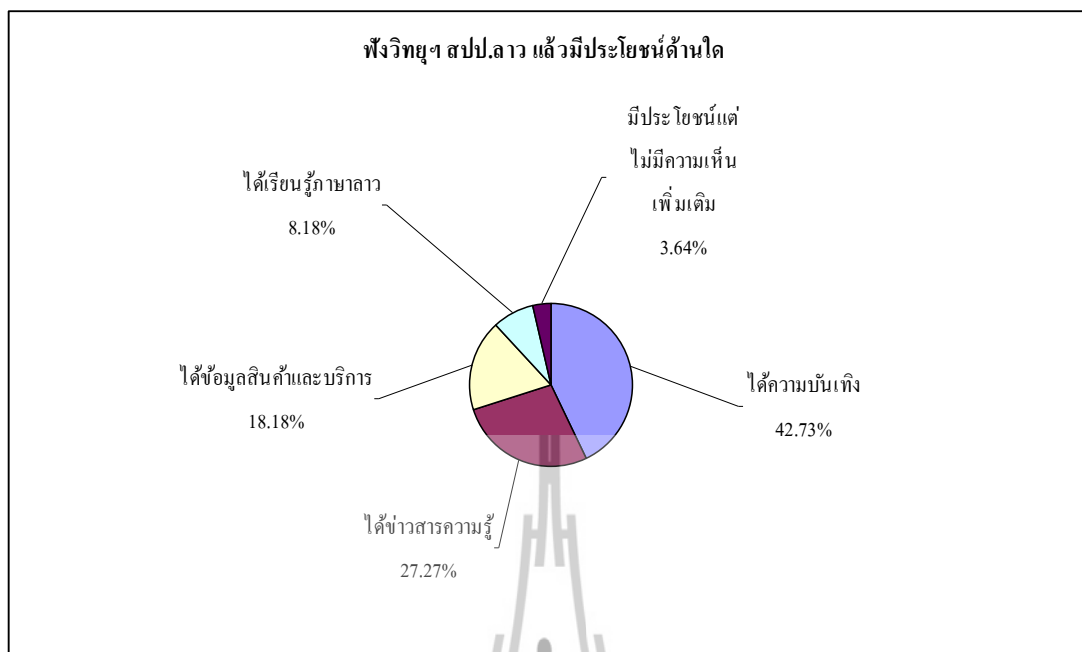
5) ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์หรือไม่

แผนภูมิที่ 5 แสดงการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์หรือไม่
ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

จากแผนภูมิแสดงให้เห็นการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยฟังวิทยุฯ สปป.ลาว (108 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00) โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยส่วนใหญ่คิดว่ามีประโยชน์ จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 98.15 และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.85 มีความเห็นว่าไม่มีประโยชน์จากการรับฟัง

6) ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์ด้านใด *

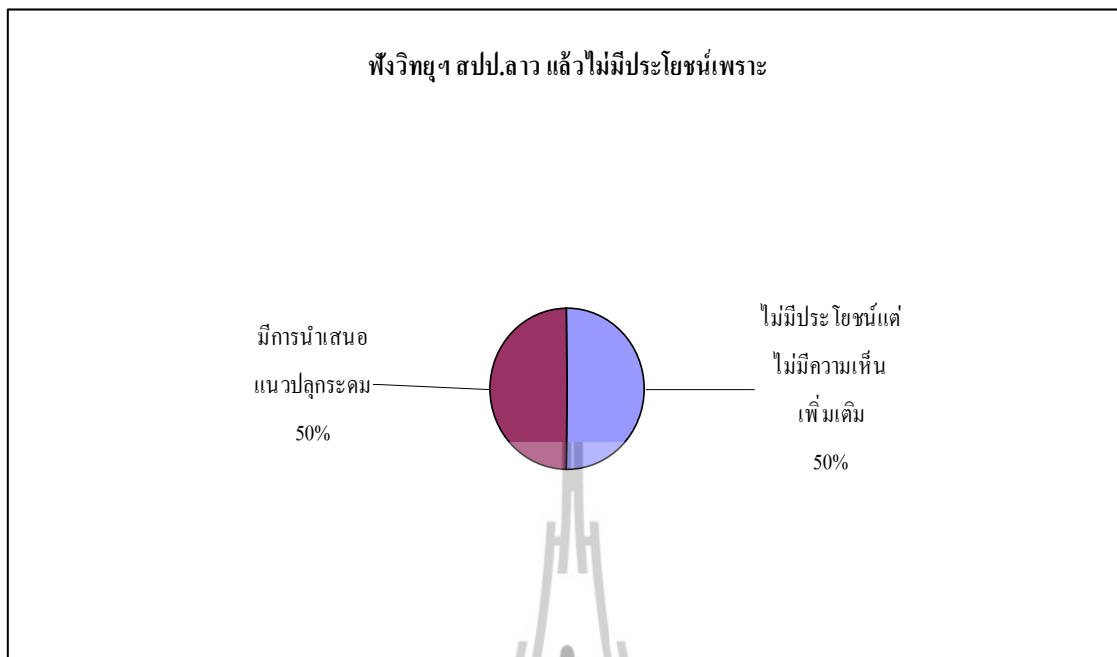
แผนภูมิที่ 6 แสดงเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์

จากแผนภูมิแสดงเหตุผลจากการฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (106 คน จาก 400 คน ตอบ 110 ประเด็น) ในด้านต่าง ๆ เรียงลำดับดังนี้

- 1) ได้ความบันเทิง จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 42.73
- 2) ได้ข่าวสารความรู้ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 27.27
- 3) ได้ข้อมูลสินค้าและบริการ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 18.18
- 4) ได้เรียนรู้ภาษาลาว จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 8.18
- 5) มีประโยชน์แต่ไม่มีความเห็นเพิ่มเติม จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.64

* ผู้ตอบ ๆ ได้มากกว่า 1 ประเด็น

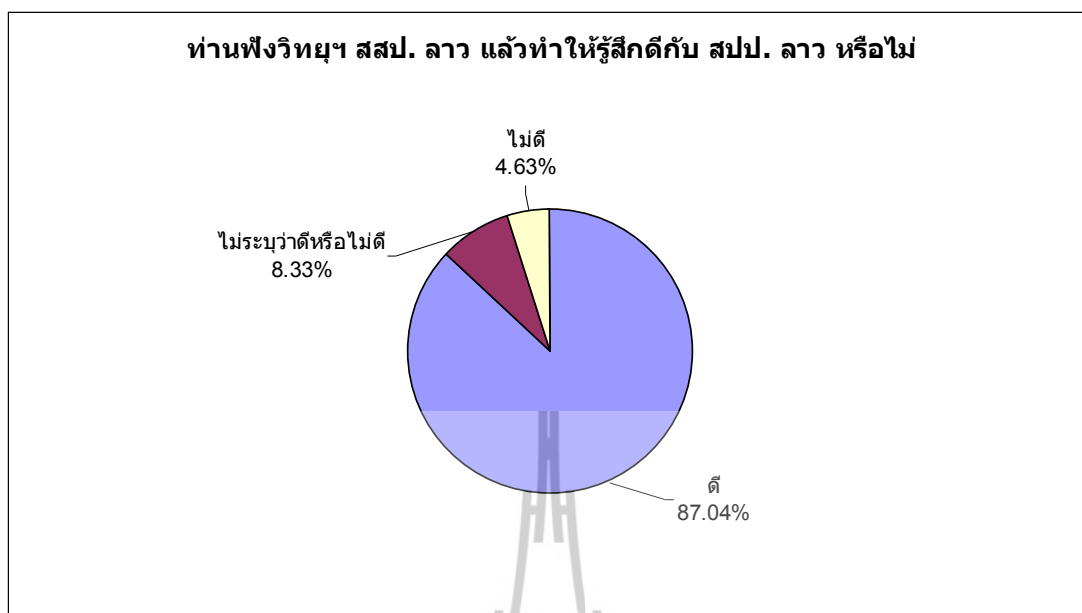
7) ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วไม่มีประโยชน์ เพราะเหตุใด

แผนภูมิที่ 7 แสดงเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วเห็นว่าไม่มีประโยชน์
ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

จากแผนภูมิแสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยคิดว่าฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วไม่มีประโยชน์ (2 คน จาก 400 คน) เพราะมีคำแนะนำเสนอแนวปลุกระดม (1 คน) และไม่มีประโยชน์แต่ไม่มีความเห็นเพิ่มเติม (1 คน)

8) ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีกับ สปป.ลาว หรือไม่

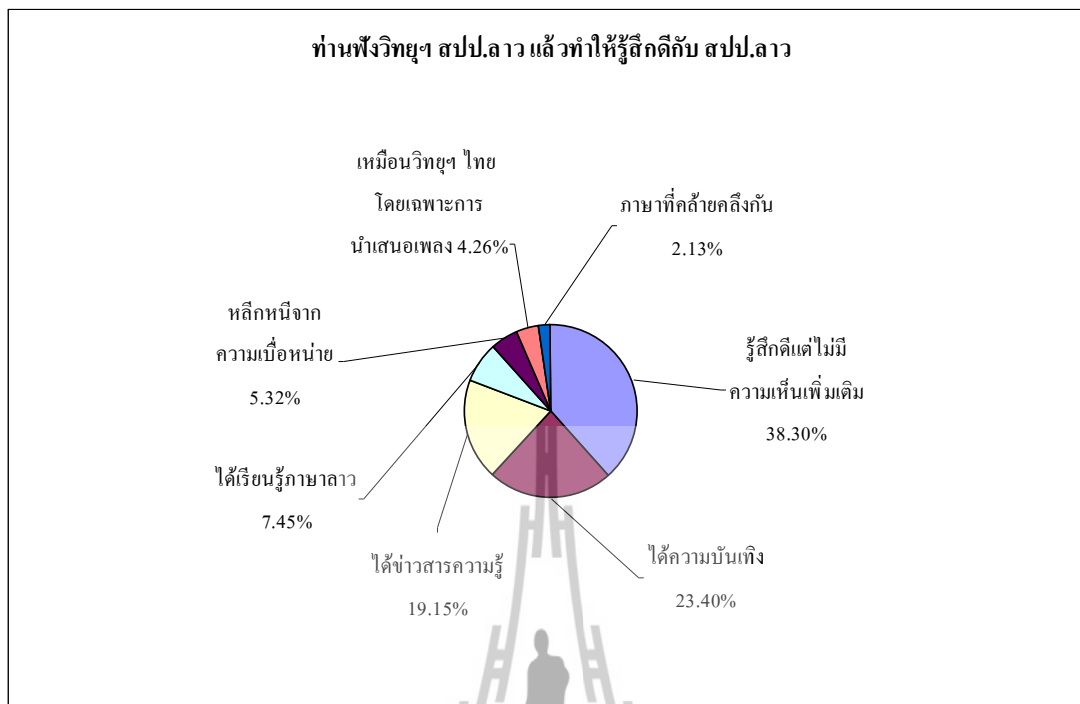

แผนภูมิที่ 8 แสดงทัศนคติจากการที่ได้ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ต่อ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

จากแผนภูมิดังกล่าวสะท้อนให้เห็นทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจากการที่ได้ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ต่อ สปป.ลาว (108 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00) ดังนี้

- 1) ฟังแล้วทำให้รู้สึกดีกับ สปป.ลาว จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 87.04
- 2) ไม่ระบุทัศนคติหรือไม่ดีกับ สปป.ลาว จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33
- 3) ฟังแล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับ สปป.ลาว จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.63

9) ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีกับ สปป.ลาว เพราะเหตุใด

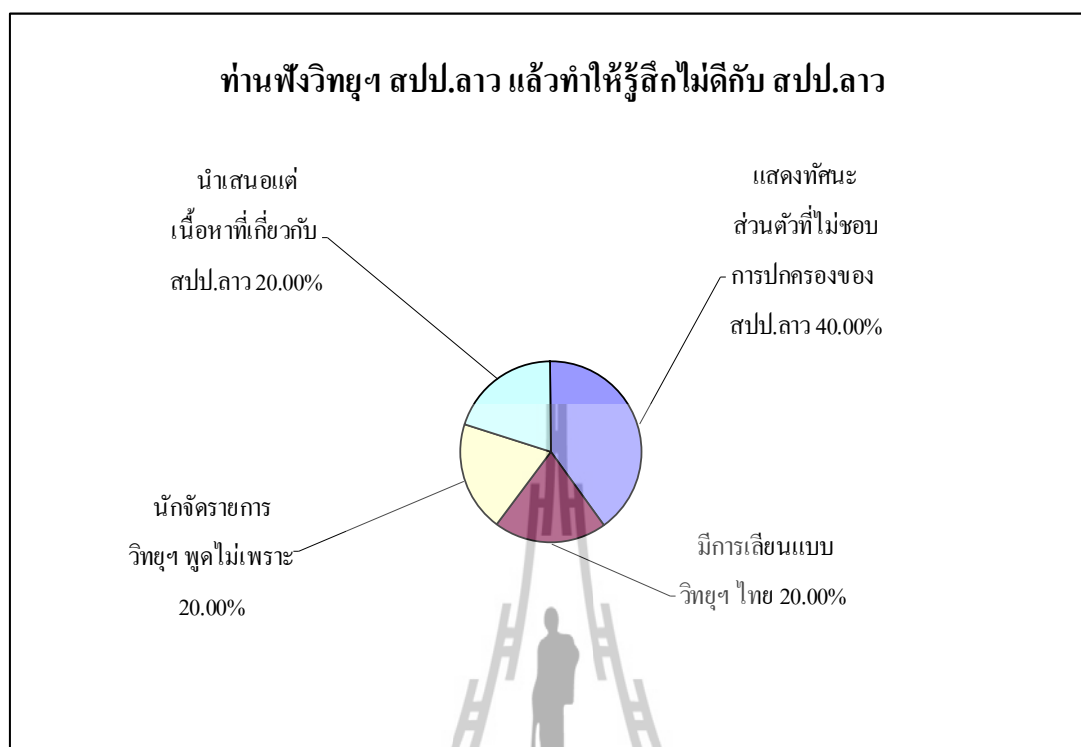
แผนภูมิที่ 9 แสดงเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีกับ สปป.ลาว
ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

จากแผนภูมิแสดงเหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยที่ฟังวิทยุฯ สปป. ลาว แล้วทำให้
รู้สึกดีกับ สปป. ลาว (94 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 23.50) มีดังนี้

- 1) รู้สึบดีแต่ไม่มีความเห็นเพิ่มเติมจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 38.30
- 2) ได้ความบันเทิง จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 23.40
- 3) ได้ข่าวสารความรู้ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 19.15
- 4) ได้เรียนรู้ภาษาลาว จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7.45
- 5) หลีกเลี่ยงจากความเบื่อหน่าย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.32
- 6) เหมือนวิทยุฯ ไทย โดยเฉพาะการนำเสนอเพลง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.26
- 7) ภาษาที่คล้ายคลึงกัน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.13

10) ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับ สปป.ลาว เพราะเหตุใด

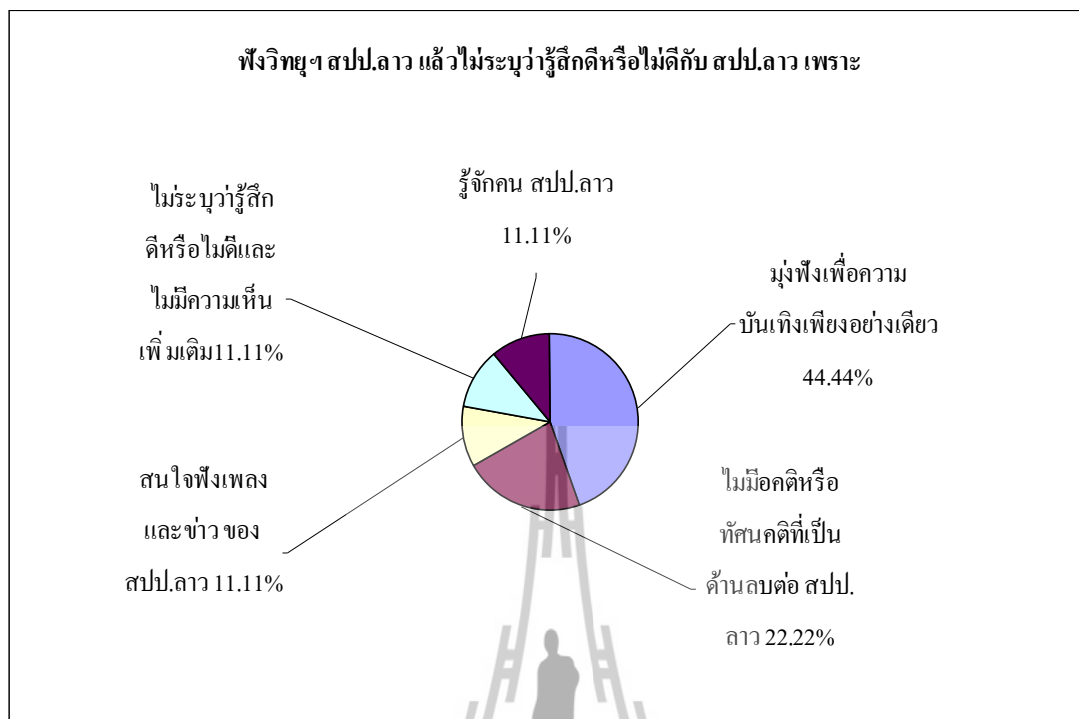

แผนภูมิที่ 10 แสดงเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วรู้สึกไม่ดีกับ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

จากแผนภูมิแสดงเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วรู้สึกไม่ดีกับ สปป.ลาว (5 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25) มีดังนี้

- 1) แสดงทัศนะส่วนตัวที่ไม่ชอบการปกครองของ สปป.ลาว จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00
- 2) มีการเลียนแบบวิทยุฯ ไทย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00
- 3) นักจัดรายการวิทยุฯ พุดไม่เพราะ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00
- 4) นำเสนอแต่เนื้อหาที่เกี่ยวกับ สปป.ลาว จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00

11) ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีกับ สปป.ลาว

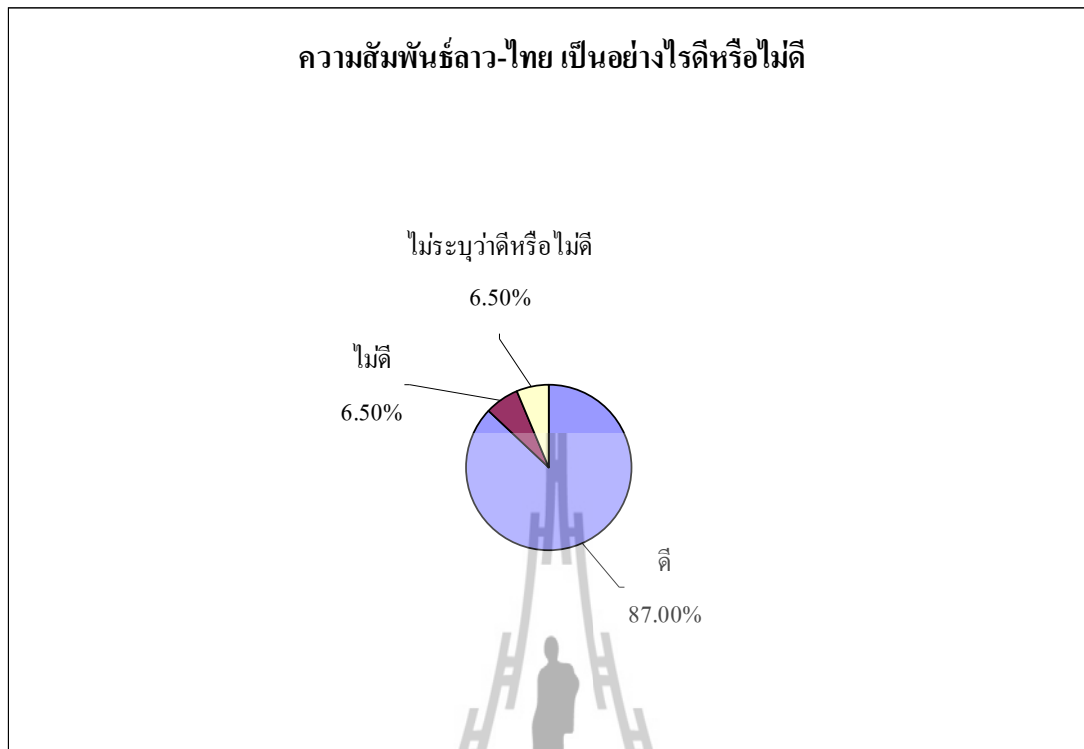

แผนภูมิที่ 11 แสดงเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีกับ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

จากแผนภูมิแสดงเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยที่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีกับ สปป.ลาว (9 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 2.25) มีดังนี้

- 1) มุ่งฟังเพื่อความบันเทิงเพียงอย่างเดียว จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44
- 2) ไม่มีอคติหรือทัศนคติที่เป็นด้านลบต่อ สปป.ลาว จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22
- 3) สนใจฟังเพลงและข่าวของ สปป.ลาว จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11
- 4) ไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีและไม่มีความเห็นเพิ่มเติม จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11
- 5) รู้จักคน สปป.ลาว จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11

12) ความสัมพันธ์ลาว-ไทย เป็นอย่างไร ดีหรือไม่

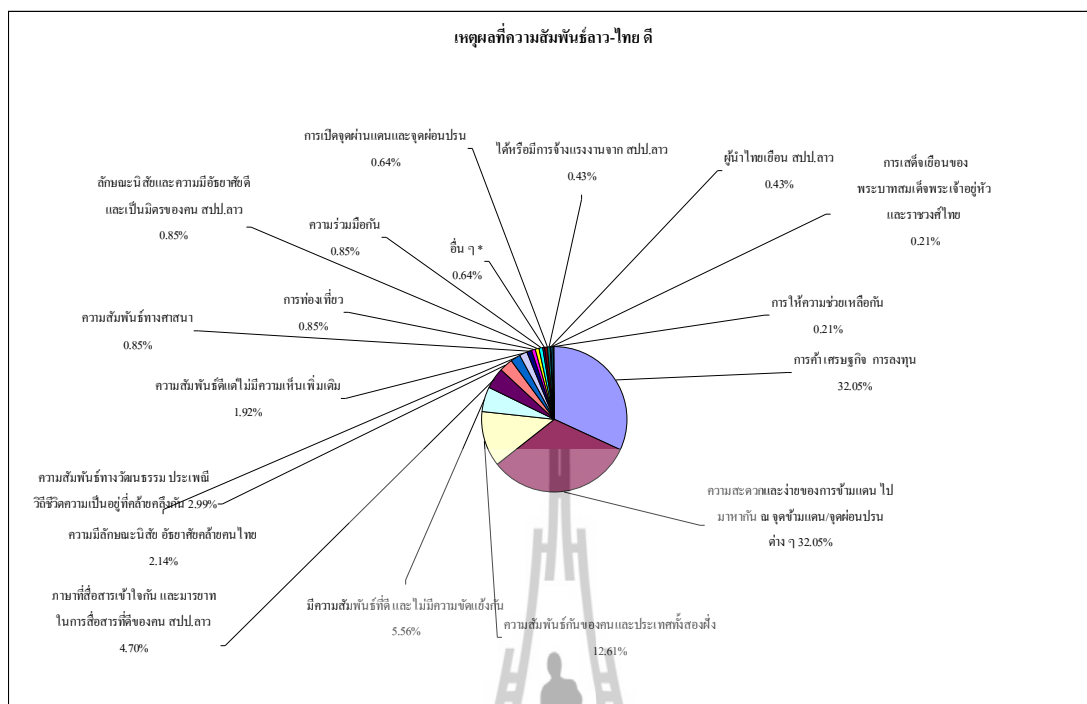

แผนภูมิที่ 12 แสดงทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทย ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

จากแผนภูมิดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ลาว-ไทย ในทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (400 คน) ผลปรากฏดังนี้

- 1) ความสัมพันธ์ สปป.ลาว-ไทยดี จำนวน 348 คน คิดเป็นร้อยละ 87.00
- 2) ความสัมพันธ์ สปป.ลาว-ไทยไม่ดี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50
- 3) ไม่ระบุความสัมพันธ์ว่าดีหรือไม่ดี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50

13) ความสัมพันธ์ลาว-ไทย ดีเพราะเหตุใด

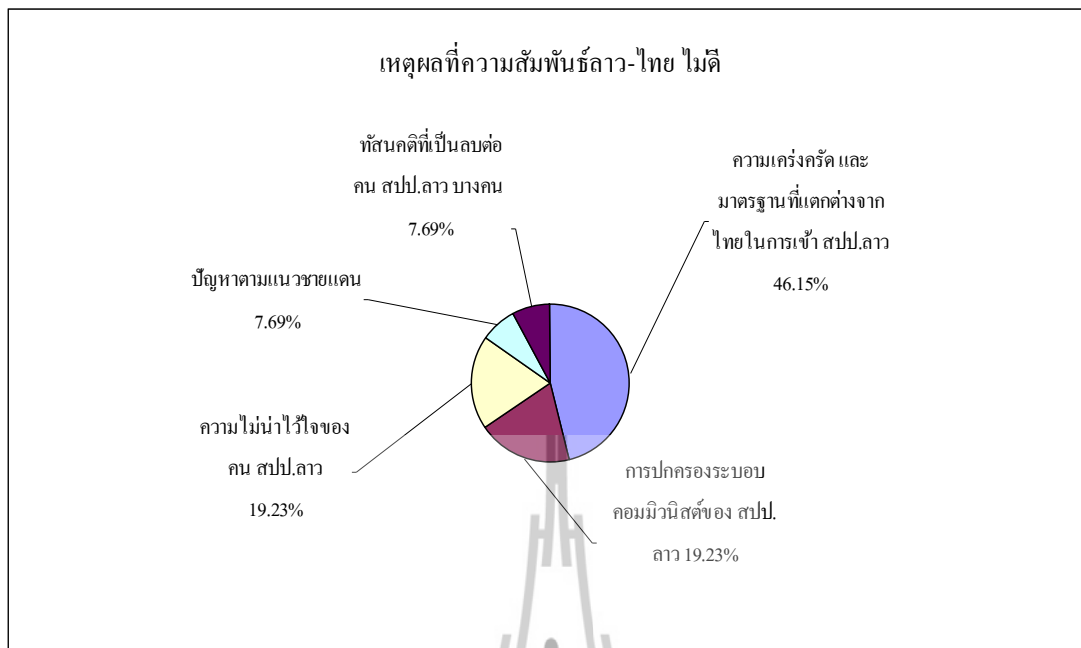
แผนภูมิที่ 13 แสดงเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยที่มีทัศนคติว่า ความสัมพันธ์ลาว-ไทยดี

จากแผนภูมิแสดงว่าเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยพึงวิพากษ์ สปป.ลาว แล้วมีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดี (348 คน จาก 400 คน ตอบ 468 ประเด็น) ได้แก่

- 1) การค้า เศรษฐกิจ การลงทุน จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 32.05
- 2) ความสะดวกและง่ายของการข้ามแดน ไปมาหากัน ณ จุดข้ามแดน/จุดผ่อนปรนต่าง ๆ จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 32.05
- 3) ความสัมพันธ์กันของคนและประเทศทั้งสองฝั่ง จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 12.61 ได้แก่ ความสัมพันธ์บ้านพี่เมืองน้อง (จำนวน 21 คน ร้อยละ 35.59) ความสัมพันธ์แบบพี่น้อง (จำนวน 19 คน ร้อยละ 32.20) ความสัมพันธ์แบบเครือญาติ (จำนวน 13 คน ร้อยละ 22.03) และความสัมพันธ์แบบเพื่อนบ้าน (จำนวน 6 คน ร้อยละ 10.17)
- 4) มีความสัมพันธ์ที่ดี และไม่มีความขัดแย้งกัน จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56
- 5) ภาษาที่สื่อสารเข้าใจกัน และมารยาทในการสื่อสารที่ดีของคน สปป.ลาว จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 4.70

- 6) ความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่คล้ายคลึงกัน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 2.99
- 7) ความมีอัธยาศัย ลักษณะนิสัยคล้ายคนไทย จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.14
- 8) ความสัมพันธ์ดีแต่ไม่มีความเห็นเพิ่มเติม จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 1.92
- 9) ความสัมพันธ์ทางศาสนา จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 0.85
- 10) การท่องเที่ยว จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 0.85
- 11) ลักษณะนิสัยและความมีอัธยาศัยดีและเป็นมิตรของคน สปป.ลาว จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 0.85
- 12) ความร่วมมือกัน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 0.85
- 13) อื่น ๆ ได้แก่ ไม่มีอคติกับลาวอยู่แล้ว, วงดนตรีของ สปป.ลาว คือ วง Cell มาเล่นในไทย, และหน้าตาคล้ายกัน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.64
- 14) การเปิดจุดผ่านแดนและจุดผ่อนปรน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.64
- 15) ได้หรือมีการจ้างแรงงานจาก สปป.ลาว จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.43
- 16) ผู้นำไทยเยือน สปป.ลาว จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.43
- 17) การเสด็จเยือนของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และราชวงศ์ไทย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.21
- 18) การให้การช่วยเหลือกัน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.21

14) ความสัมพันธ์ลาว-ไทย ไม่ดีเพราะเหตุใด

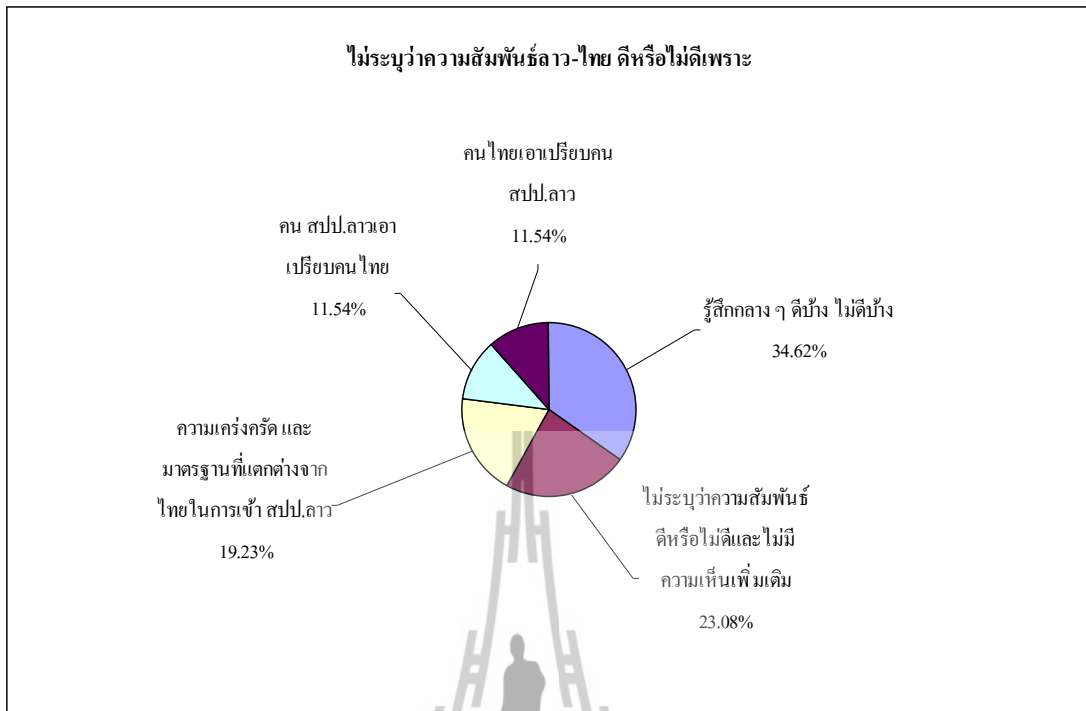

แผนภูมิที่ 14 แสดงเหตุผลที่คิดเห็นว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยไม่ดี
ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

จากแผนภูมิแสดงเหตุผลที่คิดเห็นว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยไม่ดี ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (26 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50) มีดังนี้

- 1) ความเคร่งครัด และมาตรฐานที่แตกต่างจากไทยในการเข้า สปป.ลาว จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 46.15
- 2) การปกครองระบอบคอมมิวนิสต์ของ สปป.ลาว จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 19.23
- 3) ความไม่น่าไว้วางใจของคน สปป.ลาว จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 19.23
- 4) ปัญหาตามแนวชายแดน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69
- 5) ทัศนคติที่เป็นลบต่อคน สปป.ลาว บางคน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69

15) ไม่ระบุว่าคุณสัมพันธ์ลาว-ไทย ดีหรือไม่ดี

แผนภูมิที่ 15 แสดงเหตุผลที่ไม่ระบุว่าคุณสัมพันธ์ลาว-ไทย ดีหรือไม่ดี
ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

จากแผนภูมิแสดงเหตุผลที่ไม่ระบุว่าคุณสัมพันธ์ลาว-ไทย ดีหรือไม่ดี ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (26 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50) มีดังนี้

- 1) รู้สึกกลาง ๆ ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 34.62
- 2) ไม่ระบุว่าคุณสัมพันธ์ดีหรือไม่ดีและไม่มีความเห็นเพิ่มเติม จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 23.08
- 3) ความเคร่งครัด และมาตรฐานที่แตกต่างจากไทยในการเข้า สปป.ลาว จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 19.23
- 4) คน สปป.ลาว เอาเปรียบคนไทย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 11.54
- 5) คนไทยเอาเปรียบคน สปป.ลาว จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 11.54

4.5.3 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว

ลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำนวน 400 คน จำแนกตามเพศ อายุ และอาชีพ ได้ดังต่อไปนี้

จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว สามารถจำแนกตามเพศ ได้ดังนี้

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หญิง	260	65.00
ชาย	140	35.00
รวม	400	100

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามเพศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว (จำนวน 400 คน) จำแนกตามเพศ พบว่า เพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือ เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 65.00 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 35.00

จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว สามารถจำแนกตามอายุ ได้ดังนี้

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
25-34 ปี	121	30.25
18-24 ปี	105	26.25
35-44 ปี	81	20.25
45-54 ปี	68	17.00
55-64 ปี	17	4.25
65 ปีขึ้นไป	8	2.00
รวม	400	100

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามอายุ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว (จำนวน 400 คน) จำแนกตามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว มีช่วงอายุ 25-34 ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.25 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 18-24 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.25 ช่วงอายุ 35-44

ปี คิดเป็นร้อยละ 20.25 ช่วงอายุ 45-54 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.00 ช่วงอายุ 55-64 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.25 และช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 2.00 ตามลำดับ

จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว สามารถจำแนกตามอาชีพ ได้ดังนี้

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	142	35.50
เกษตรกร	73	18.25
แม่บ้าน	35	8.75
ผู้ใช้แรงงาน	30	7.50
นักศึกษา	30	7.50
นักเรียน	23	5.75
อื่น ๆ *	22	5.50
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	20	5.00
บริษัทเอกชน	17	4.25
ลูกจ้าง	8	2.00
รวม	400	100

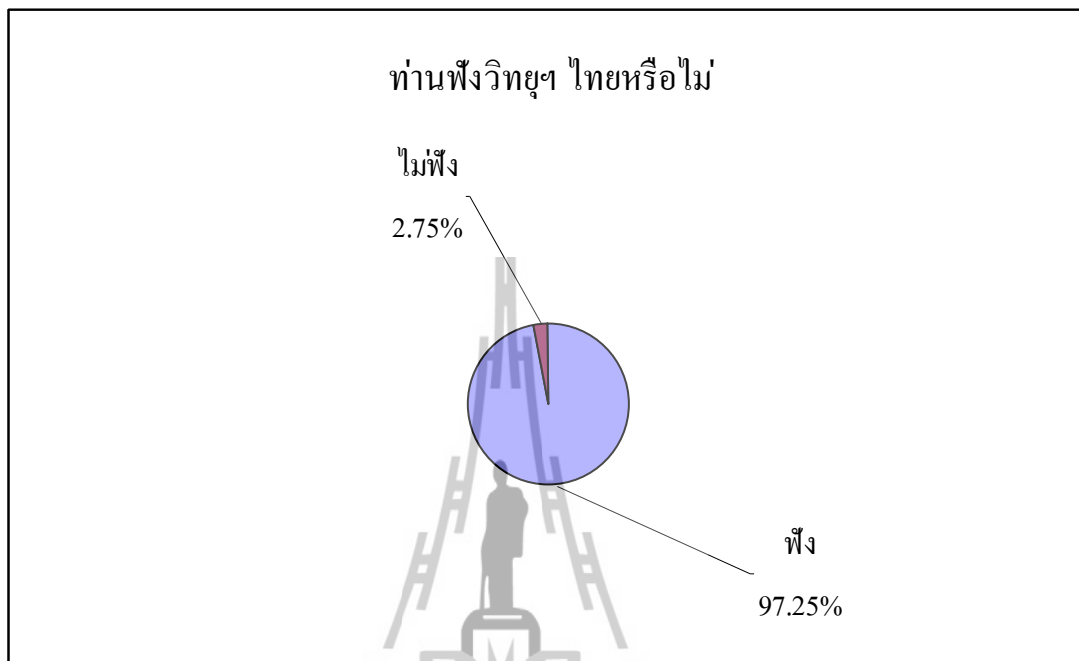
* อื่น ๆ ได้แก่ ไม่ทำงาน/ว่างงาน 7 คน, ขับรถลีสล้อ, อาชีพขับเรือข้ามแม่น้ำโขง 2 คน, พนักงานโครงการด้านเอดส์, อยู่บ้านเลข ๆ 2 คน, ทำงานที่สถานทูตสิงคโปร์, บริษัทต่างประเทศ, เลขานุการ, เกษียณ, ช่าง, ไม่ระบุ 2 คน

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว (จำนวน 400 คน) จำแนกตามอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว โดยส่วนใหญ่แล้วกลุ่มตัวอย่างประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.50 รองลงมาคือ เป็นเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 18.25 แม่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 8.75 ผู้ใช้แรงงาน คิดเป็นร้อยละ 7.50 นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 7.50 นักเรียน คิดเป็นร้อยละ 5.75 อื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 5.50 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 5.00 ทำงานในบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 4.25 และลูกจ้าง คิดเป็นร้อยละ 2.00 ตามลำดับ

4.5.4 พฤติกรรมการเปิดรับฟังวิทยุฯ ตามแนวชายแดน และทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว

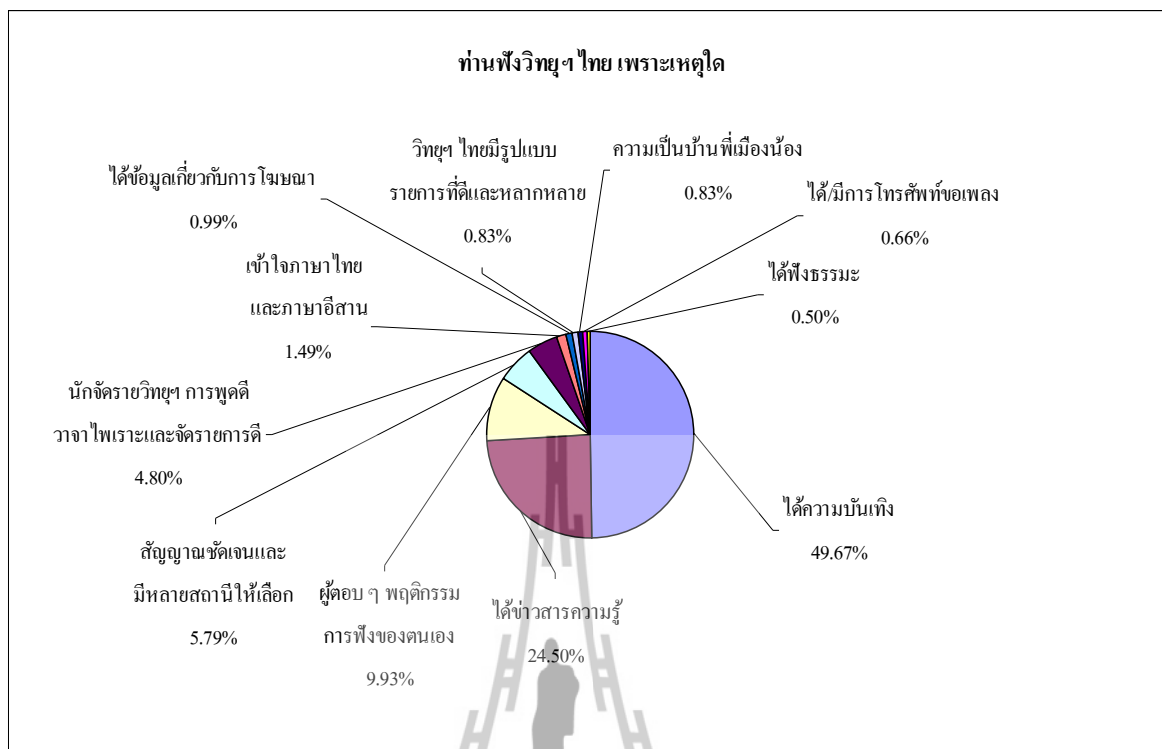
1) ฟังวิทยุฯ ไทยหรือไม่

แผนภูมิที่ 16 แสดงการเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว

การศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย จำนวน 389 คน คิดเป็นร้อยละ 97.25 และไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.75

2) ฟังวิทยุฯ ไทย เพราะเหตุใด

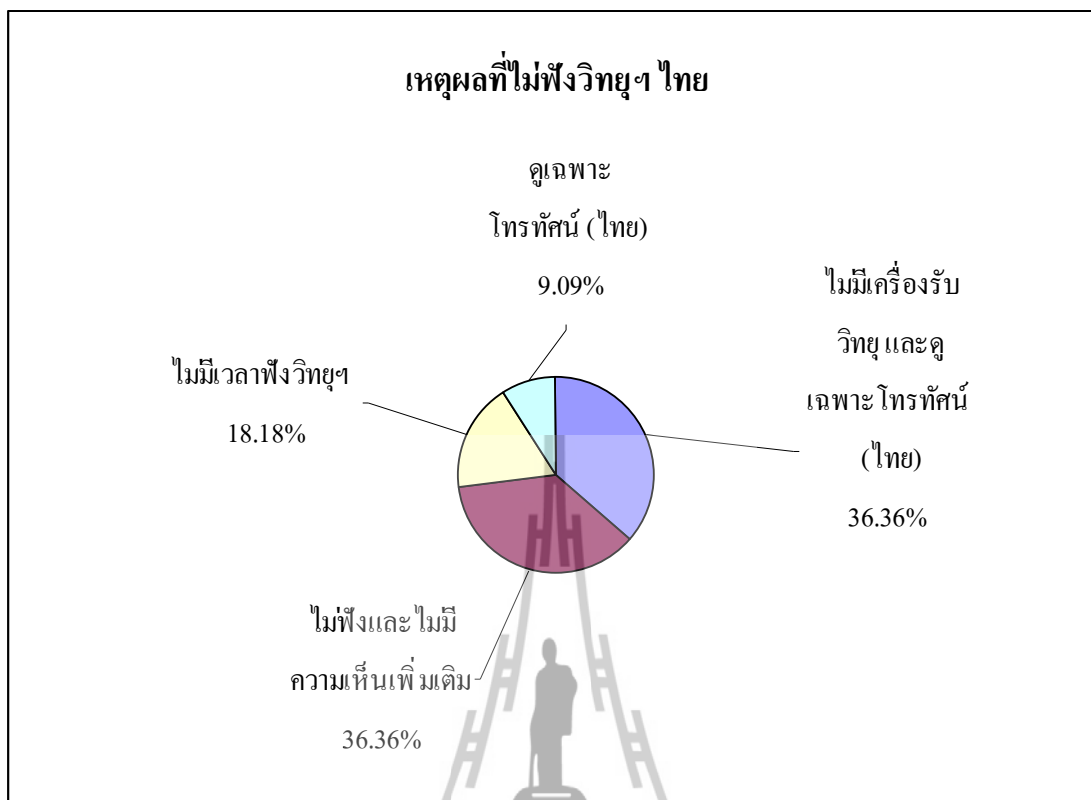

แผนภูมิที่ 17 แสดงเหตุผลที่ฟังวิทยุฯ ไทย ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ฟังวิทยุฯ ไทย (604 คำตอบ ซึ่งผู้ตอบ ๆ ได้มากกว่า 1 ประเด็น) ด้วยเหตุผลต่าง ๆ เรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ได้ความบันเทิง จำนวน 300 คน คิดเป็นร้อยละ 49.67
- 2) ได้ข่าวสารความรู้ จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 24.50
- 3) ผู้ตอบ ๆ พฤติกรรม การฟังของตนเอง จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 9.93
- 4) สัญญาณชัดเจนและมีหลายสถานีให้เลือก จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 5.79
- 5) นักจัดรายการวิทยุฯ พุดดี วาจาไพเราะและจัดรายการดี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 4.80
- 6) เข้าใจภาษาไทย และภาษาอีสาน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 1.49
- 7) ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการโฆษณา จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 0.99
- 8) วิทยุฯ ไทยมีรูปแบบรายการที่ดีและหลากหลาย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 0.83
- 9) ความเป็นบ้านที่เมืองน้อง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 0.83
- 10) ได้มีการโทรศัพท์ขอเพลง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 0.66
- 11) ได้ฟังธรรมะ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50

3) ไม่ฟังวิทยุฯ ไทย เพราะเหตุใด

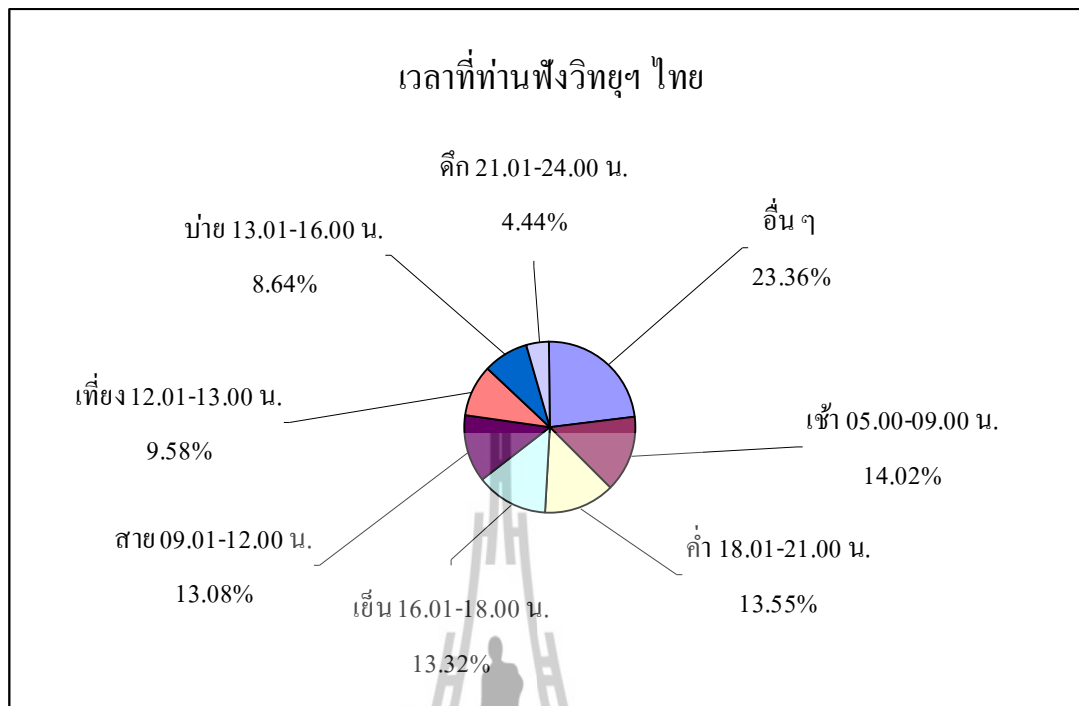

แผนภูมิที่ 18 แสดงเหตุผลที่ไม่ฟังวิทยุฯ ไทย ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ไม่ฟังวิทยุฯ ไทย (11 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 2.75) นั้น มีเหตุผลของการไม่ฟังวิทยุฯ ไทย เรียงตามลำดับ ดังนี้

- 1) ไม่มีเครื่องรับวิทยุ และดูเฉพาะโทรทัศน์ (ไทย) จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 36.36
- 2) ไม่ฟังและไม่มีความเห็นเพิ่มเติม จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 36.36
- 3) ไม่มีเวลาฟังวิทยุฯ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 18.18
- 4) ดูเฉพาะโทรทัศน์ (ไทย) จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09

4) เวลาที่ฟังวิทยุฯ ไทย

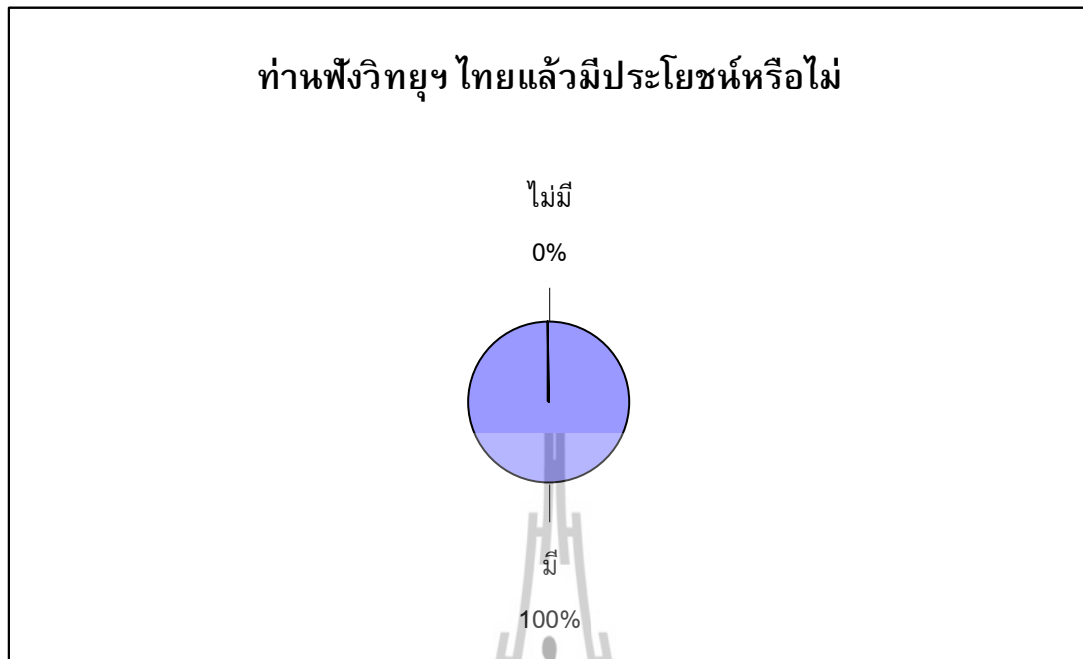

แผนภูมิที่ 19 แสดงช่วงเวลาการเปิดรับวิทยุฯ ไทย ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว

การศึกษาพบว่า เวลาในการเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว (428 คำตอบ ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ) ซึ่งเวลาที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย เรียงตามลำดับได้ ดังนี้

- 1) อื่น ๆ คือ รับฟังวิทยุฯ แตกต่างกันไปโดยไม่สามารถระบุเวลาได้ชัดเจนเช่น ฟังเวลาว่าง ฟังตลอดทั้งวัน/เวลา ฟังเวลาทำงาน ฟังขณะขับรถ ฟังเวลาเดินทางหรืออยู่บนรถ เป็นต้น จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 23.36
- 2) ช่วงเช้า 05.00 - 09.00 น. จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 14.02
- 3) ช่วงค่ำ 18.01-21.00 น. จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 13.55
- 4) ช่วงเย็น 16.01-18.00 น. จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 13.32
- 5) ช่วงสาย 09.01-12.00 น. จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 13.08
- 6) ช่วงเที่ยง 12.01-13.00 น. จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 9.58
- 7) ช่วงบ่าย 13.01-16.00 น. จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 8.64
- 8) ช่วงดึก 21.01-24.00 น. จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.44

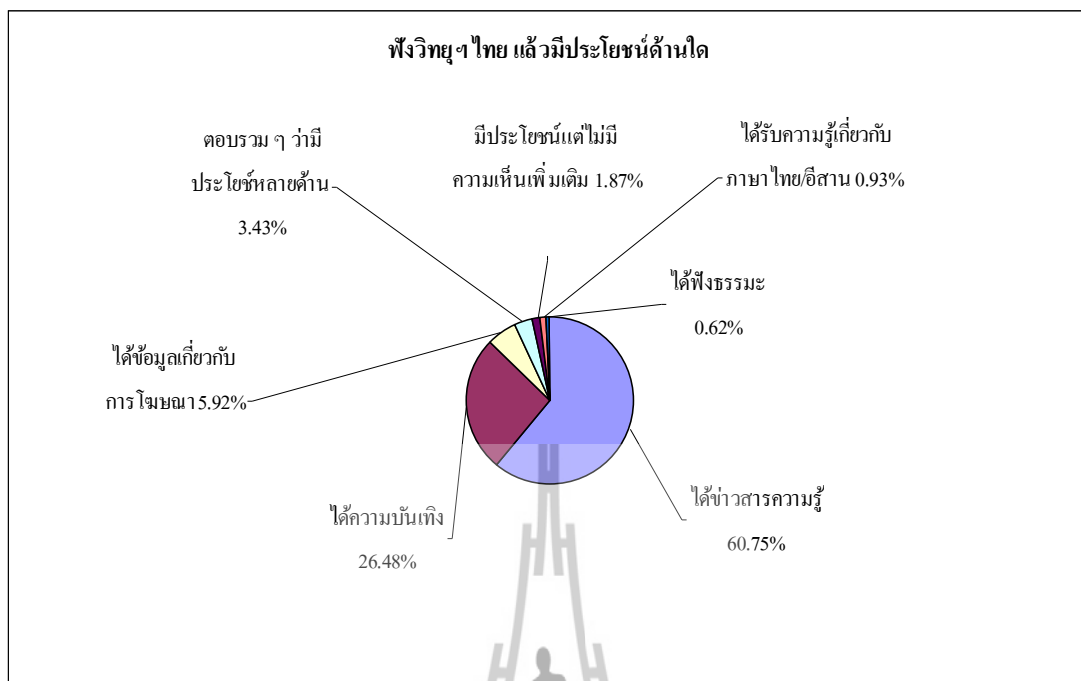
5) ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วมีประโยชน์หรือไม่

แผนภูมิที่ 20 แสดงการฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์หรือไม่
ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว

จากแผนภูมิข้างต้น จะให้เห็นการเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ซึ่งผลปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทุกคนที่ฟังวิทยุฯ ไทย (389 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 97.25) เห็นว่า ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์ โดยในกลุ่มผู้ฟังนี้ไม่มีใคร เห็นว่าฟังวิทยุฯ ไทย แล้วไม่มีประโยชน์

6) ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วมีประโยชน์ด้านใด

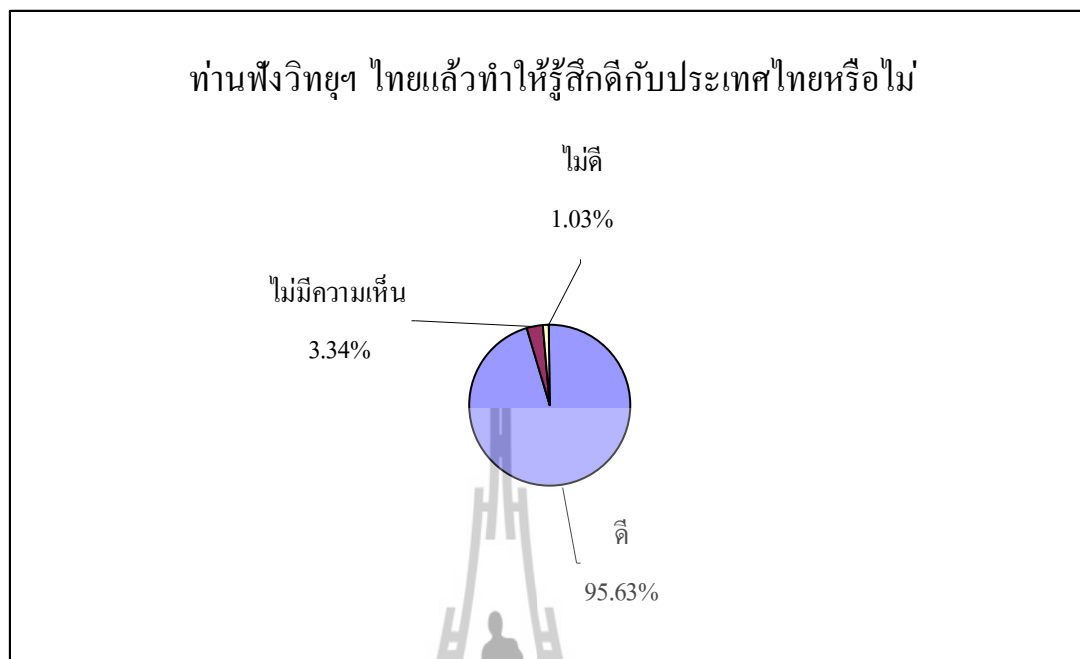

แผนภูมิที่ 21 แสดงประโยชน์จากการฟังวิทยุฯ ไทย ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว

จากการศึกษาประโยชน์จากการฟังวิทยุฯ ไทย จากทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว (590 คำตอบ ซึ่งผู้ตอบ ๆ ได้มากกว่า 1 ประเด็น) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว มีความเห็น เรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ได้ข่าวสารความรู้ จำนวน 347 คน คิดเป็นร้อยละ 60.75 ซึ่งข่าวสารความรู้นั้น ได้แก่ ความรู้กว้าง ๆ (จำนวน 239 คน ร้อยละ 68.90) ความรู้เกี่ยวกับการเมืองไทย (จำนวน 36 คน ร้อยละ 10.40) ความรู้ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล (จำนวน 23 คน ร้อยละ 6.60) ความรู้ด้านการเกษตร (จำนวน 21 คน ร้อยละ 6.10) ความรู้ด้านการค้า/เศรษฐกิจระหว่างสองฝั่ง (จำนวน 16 คน ร้อยละ 4.60) ความรู้เกี่ยวกับการพยากรณ์อากาศ (จำนวน 7 คน ร้อยละ 2.00) และความรู้ด้านการท่องเที่ยว (จำนวน 5 คน ร้อยละ 1.40) ตามลำดับ
- 2) ได้ความบันเทิง จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 26.48
- 3) ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการโฆษณา จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 5.92
- 4) กลุ่มตัวอย่างตอบรวม ๆ ว่ามีประโยชน์หลายด้าน จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 3.43
- 5) มีประโยชน์แต่ไม่มีความเห็นเพิ่มเติม จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 1.87
- 6) ได้รับความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย/อีสาน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 0.93
- 7) ได้ฟังธรรมะ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.62

7) ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทยหรือไม่

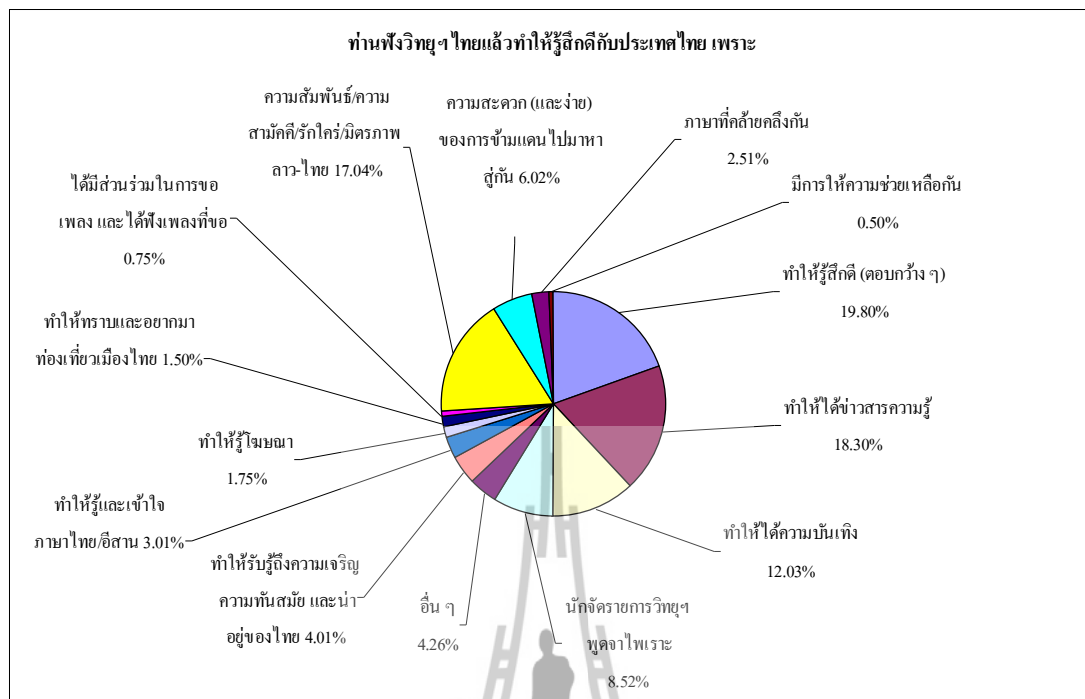
แผนภูมิที่ 22 แสดงทัศนคติจากการฟังวิทยุฯ ไทย ต่อประเทศไทย
ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว

จากแผนภูมิดังกล่าว สะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จากการที่ ได้รับฟังวิทยุฯ ไทย ต่อประเทศไทย (389 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 97.25) ผลปรากฏดังนี้

- 1) ฟังแล้วทำให้มีความรู้สึกดีกับไทย จำนวน 372 คน คิดเป็นร้อยละ 95.63
- 2) ไม่มีความคิดเห็น จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.34
- 3) ฟังแล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับไทย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.03

8) ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทย เพราะเหตุใด

แผนภูมิที่ 23 แสดงเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ที่ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทย

จากแผนภูมิ พบว่า คำตอบที่เป็นเหตุผลที่รู้สึกดีต่อประเทศไทยเมื่อฟังวิทยุฯ ไทย (399 คำตอบ ซึ่งผู้ตอบ ๆ ได้มากกว่า 1 ประเด็น) เรียงตามลำดับ ดังนี้

- 1) ทำให้รู้สึกดี (ตอบกว้าง ๆ) จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 19.80
- 2) ทำให้ได้ข่าวสารความรู้ จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 18.30
- 3) ทำให้ได้ความบันเทิง จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.03
- 4) นักจัดรายการวิทยุฯ พุดจาไพเราะ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.52
- 5) เหตุผลอื่น ๆ เช่น มีการช่วยเหลือสังคม ช่วยเหลือผู้ประสบภัยพายุ อยากมาทำงานกับไทย นับถือ เพราะมาอาศัยแผ่นดินไทยอยู่ วิทยุไม่ค่อยวิจารณ์ในสิ่งที่ไม่ดี ทางไทยจะสื่อสารได้ดีกว่า เป็นต้น จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.26
- 6) ทำให้รับรู้ถึงความเจริญ ความทันสมัย และน่าอยู่ของไทย จำนวน 16 คน คิดเป็น ร้อยละ 4.01
- 7) ทำให้รู้และเข้าใจภาษาไทย/อีสาน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.01
- 8) ทำให้รู้โฆษณา จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.75

- 9) ทำให้ทราบและอยากมาท่องเที่ยวเมืองไทย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50
- 10) ได้มีส่วนร่วมในการขอเพลง และได้ฟังเพลงที่ขอ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.75
- นอกจากนี้ ยังมีคำตอบที่เป็นปัจจัยอื่น ๆ นอกเหนือจากวิทยุฯ ที่ทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทย

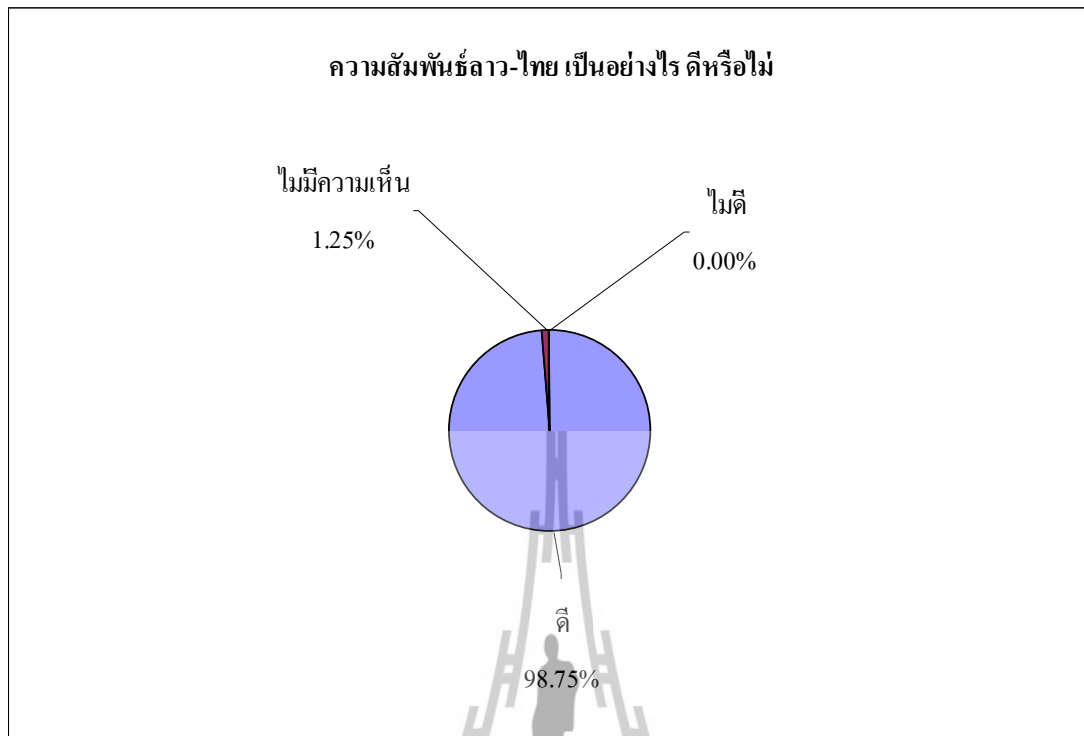
ดังนี้

- 1) ความสัมพันธ์/ความสามัคคี/รักใคร่/มิตรภาพ ลาว-ไทย จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.04 ซึ่งความสัมพันธ์/ความสามัคคี/รักใคร่/มิตรภาพ ลาว-ไทย นี้ ได้แก่ ความเป็นบ้านพี่เมืองน้อง (จำนวน 29 คน ร้อยละ 50.00) ความสัมพันธ์กัน (จำนวน 21 คน ร้อยละ 36.21) ความเป็นพี่น้องกัน (จำนวน 5 คน ร้อยละ 8.62) และความ “ฮักแพงกัน” (จำนวน 3 คน ร้อยละ 5.17)
- 2) ความสะดวก (และง่าย) ของการข้ามแดนไปมาหาสู่กัน จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.02
- 3) ภาษาที่คล้ายคลึงกัน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.51
- 4) มีการให้ความช่วยเหลือกัน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50

9) ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับประเทศไทย เพราะเหตุใด

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ที่ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกไม่ดีต่อประเทศไทย ทั้งหมด 4 คน (คิดเป็นร้อยละ 1.03) ให้เหตุผลว่า เป็นเพราะได้ฟังเรื่องความขัดแย้งและรุนแรงของไทย

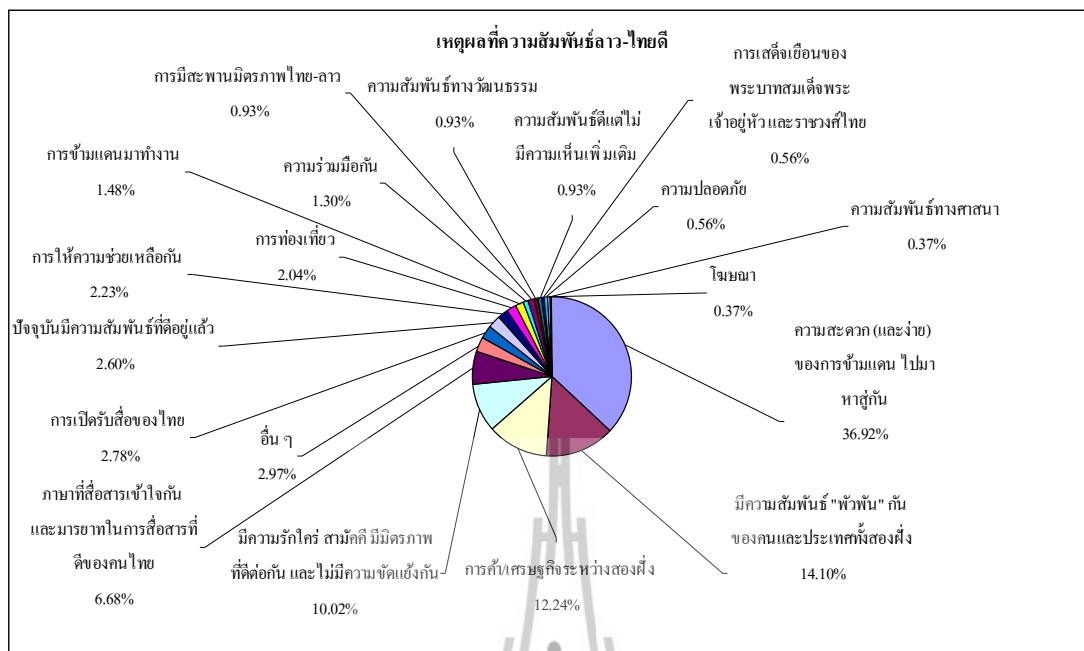
10)) ความสัมพันธ์ลาว-ไทย เป็นอย่างไร ดีหรือไม่

แผนภูมิที่ 24 แสดงทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว
ต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทย

จากแผนภูมิดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ลาว-ไทย ในทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว (400 คน) ผลปรากฏว่า ความสัมพันธ์ลาว-ไทยดี จำนวน 395 คน คิดเป็นร้อยละ 98.75 และไม่มีความคิดเห็น จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25 ส่วนความเห็นที่ว่า ความสัมพันธ์ลาว-ไทยไม่ดีนั้น ไม่มีกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นดังกล่าว

11) ความสัมพันธ์ลาว-ไทย ดีเพราะเหตุใด

แผนภูมิที่ 25 แสดงเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ที่มีทัศนคติ ความสัมพันธ์ลาว-ไทย ดี

จากแผนภูมิสะท้อนให้เห็นถึงเหตุผลที่ความสัมพันธ์ลาว-ไทย ดีในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว (539 คำตอบ ซึ่งผู้ตอบ ๆ ได้มากกว่า 1 ประเด็น) เรียงตามลำดับ ดังนี้

- 1) ความสะอาด (และง่าย) ของการข้ามแดน ไปมาหาผู้กัน จำนวน 199 คน คิดเป็น ร้อยละ 36.92
- 2) มีความสัมพันธ์ "พัวพัน" กันของคนและประเทศทั้งสองฝั่ง จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 14.10 ซึ่งความสัมพันธ์นี้ มีทั้งความสัมพันธ์ที่เนื่องกัน (จำนวน 33 คน ร้อยละ 43.42) ความสัมพันธ์แบบกว้าง ๆ (จำนวน 27 คน ร้อยละ 35.53) และความสัมพันธ์แบบบ้านพี่เมืองน้อง (จำนวน 16 คน ร้อยละ 21.05)
- 3) การค้า/เศรษฐกิจระหว่างสองฝั่งจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 12.24
- 4) มีความรักใคร่ สามัคคี มีมิตรภาพที่ติดต่อกัน และไม่มี ความขัดแย้งกัน จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 10.02
- 5) ภาษาที่สื่อสารเข้าใจกัน และมารยาทในการสื่อสารที่ดีของคนไทย จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 6.68

- 6) อื่น ๆ เช่น ดีมากขึ้นกว่าเก่า ไม่มีโจรไม่มีขโมย ก็ดีอยู่เพราะต้องมาทำตามหน้าที่ รับผิดชอบ ธรรมดา การไปมายังมีความยุ่งยากอยู่ ยังไม่สะดวกสบายเท่าไร เป็นต้น จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 2.97
- 7) การเปิดรับสื่อของไทย ได้แก่ การได้รับสาระและความบันเทิงจากการฟังวิทยุฯ ไทย (จำนวน 9 คน ร้อยละ 60.00) ได้/มีการโทรศัพท์ขอเพลงและติดต่อหาเพื่อนหรือญาติผ่านทางวิทยุฯ (จำนวน 3 คน ร้อยละ 20.00) การเปิดรับและได้รับข่าวสารจากการดูโทรทัศน์ไทย (จำนวน 3 คน ร้อยละ 20.00) จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 2.78
- 8) ปัจจุบันมีความสัมพันธ์ที่ดีอยู่แล้ว จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 2.60
- 9) การให้ความช่วยเหลือกัน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 2.23
- 10) การท่องเที่ยว จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.04
- 11) การข้ามแดนมาทำงาน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 1.48
- 12) ความร่วมมือกัน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.30
- 13) การมีสะพานมิตรภาพไทย-ลาว จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 0.93
- 14) ความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 0.93
- 15) ความสัมพันธ์ดีแต่ไม่มีความเห็นเพิ่มเติม จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 0.93
- 16) การเสด็จเยือนของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และราชวงศ์ไทย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.56
- 17) ความปลอดภัย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.56
- 18) ความสัมพันธ์ทางศาสนา จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.37
- 19) โฆษณา จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.37

4.5.5 การเปิดรับฟังวิถุฯ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จำแนกตามเพศ

1) ฟังวิถุฯ สปป.ลาว หรือไม่

ฟังวิถุฯ สปป.ลาว หรือไม่	ฟังวิถุฯ สปป.ลาว		ไม่ฟังวิถุฯ สปป.ลาว		รวม	ร้อยละ ⁷
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
เพศหญิง	67	17.00	139	35.00	206	51.50
เพศชาย	41	10.00	153	38.00	194	48.50
รวม	108	27.00	292	73.00	400	100.00

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิถุฯ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามเพศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิถุฯ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงเปิดรับฟังวิถุฯ สปป.ลาว จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 17.00 ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายที่เปิดรับฟังวิถุฯ สปป.ลาว จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายไม่เปิดรับฟังวิถุฯ สปป.ลาว จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 38.00 ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงไม่เปิดรับฟังวิถุฯ สปป.ลาว จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยเพศหญิงเปิดรับฟังวิถุฯ สปป.ลาว มากกว่าเพศชาย

⁷ ตั้งแต่ตารางที่ 7 – 48 การคำนวณค่าร้อยละ เลขทศนิยมในตารางจะถูกปัดขึ้นหรือลงตามความเหมาะสม (ตามที่โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS แสดงผล/คำนวณออกมา) เพื่อง่ายต่อการอ่านค่าร้อยละ ดังนั้นอาจมีความคลาดเคลื่อนของค่าร้อยละเล็กน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลตัวเลขเดียวกัน แต่นำเสนอในส่วนอื่น

2) ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์หรือไม่

ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้ว มีประโยชน์หรือไม่	มีประโยชน์		ไม่มีประโยชน์		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
เพศหญิง	65	16.25	2	0.50	67	17.00
เพศชาย	41	10.25	0	0.00	41	10.00
รวม	106	26.50	2	0.50	108	27.00

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามเพศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (108 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00) จำแนกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงเห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์ จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 16.25 ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายที่เห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์ จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.25 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงเห็นว่าไม่มีประโยชน์จากการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 ส่วนเพศชายไม่มีกลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นว่าไม่มีประโยชน์จากการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยไม่ว่าเพศหญิงหรือเพศชายที่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ต่างมีความเห็นว่าการเปิดรับฟังดังกล่าวมีประโยชน์ โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายนั้นเห็นว่ามีประโยชน์ทุกคน

3) ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีกับ สปป.ลาว หรือไม่

ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีกับ สปป.ลาว หรือไม่	ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วรู้สึกดี		ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วรู้สึกไม่ดี		ไม่ระบุว่า ดีหรือไม่ดี		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
เพศหญิง	57	14.25	3	0.75	7	1.75	67	17.00
เพศชาย	37	9.25	2	0.50	2	0.50	41	10.00
รวม	94	23.50	5	1.25	9	2.25	108	27.00

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดีกับ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามเพศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดีกับ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (108 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00) จำแนกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงเห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดี จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 14.25 ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายที่เห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.25 หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงเห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกไม่ดี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.75 ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายคิดว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกไม่ดี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงไม่ระบุว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีหรือไม่ดี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.75 ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายที่ไม่ระบุว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีหรือไม่ดี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 ดังนั้นเพศชายและเพศหญิงที่เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ต่างมีความรู้สึกดีกับ สปป.ลาว

4) ความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็นอย่างไร ดีหรือไม่

ความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็นอย่างไร ดีหรือไม่	ความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดี		ความสัมพันธ์ไทย-ลาว ไม่ดี		ไม่ระบุว่าดีหรือไม่ดี		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
เพศหญิง	178	44.50	11	2.80	17	4.30	206	51.50
เพศชาย	170	42.50	15	3.80	9	2.30	194	48.50
รวม	348	87.00	26	6.60	26	6.60	400	100.00

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามเพศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (จำนวน 400 คน) จำแนกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงมีทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดี จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 44.50 ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายที่มีทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดี จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 42.50 หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายมีทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ไม่ดี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.80 ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงที่มีทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ไม่ดี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.80 นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดีหรือไม่ดี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30 ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายที่ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดีหรือไม่ดี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.30 ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยไม่ว่าเพศชายหรือเพศหญิงส่วนใหญ่มีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดี

4.5.6 การเปิดรับฟังวิถึฯฯ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามช่วงอายุ

1) ฟังวิถึฯฯ สปป.ลาว หรือไม่

ฟังวิถึฯฯ สปป.ลาว หรือไม่	ฟังวิถึฯฯ สปป.ลาว		ไม่ฟังวิถึฯฯ สปป.ลาว		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
อายุ 35 – 44 ปี	27	6.80	85	21.30	112	28.00
อายุ 45 – 54 ปี	29	7.30	69	17.30	98	25.00
อายุ 25 – 34 ปี	20	5.00	49	12.30	69	17.00
อายุ 55 – 64 ปี	14	3.50	43	10.80	57	14.00
อายุ 18 – 24 ปี	15	3.80	31	7.80	46	12.00
อายุ 65 ปีขึ้นไป	3	0.80	15	3.80	18	5.00
รวม	108	27.00	292	73.00	400	100.00

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิถึฯฯ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามช่วงอายุ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิถึฯฯ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามช่วงอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 45 – 54 ปี เปิดรับฟังวิถึฯฯ สปป.ลาว มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.30 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35 – 44 ปี เปิดรับฟังวิถึฯฯ สปป.ลาว จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 6.80 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 25 – 34 ปี เปิดรับฟังวิถึฯฯ สปป.ลาว จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 18 – 24 ปี เปิดรับฟังวิถึฯฯ สปป.ลาว จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.80 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55 – 64 ปี เปิดรับฟังวิถึฯฯ สปป.ลาว จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50 และกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป เปิดรับฟังวิถึฯฯ สปป.ลาว จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80 หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยช่วงอายุ 35 – 44 ปี ไม่เปิดรับฟังวิถึฯฯ สปป.ลาว มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 21.30 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 45 – 54 ปี ไม่เปิดรับฟังวิถึฯฯ สปป.ลาว จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 17.30 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 25 – 34 ปี ไม่เปิดรับฟังวิถึฯฯ สปป.ลาว จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 12.30 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55 – 64 ปี ไม่เปิดรับฟังวิถึฯฯ สปป.ลาว จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.80 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 18 – 24 ปี

ไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.80 และกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป ไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.80 จึงกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างประชาชนไทยทุกช่วงอายุส่วนใหญ่ไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ซึ่งสอดคล้องกับจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม

2) ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์หรือไม่

ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้ว มีประโยชน์หรือไม่	มีประโยชน์		ไม่มีประโยชน์		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
อายุ 35 – 44 ปี	27	6.80	0	0.00	27	6.80
อายุ 45 – 54 ปี	28	7.00	1	0.30	29	7.30
อายุ 25 – 34 ปี	19	4.80	1	0.30	20	5.00
อายุ 55 – 64 ปี	14	3.50	0	0.00	14	3.50
อายุ 18 – 24 ปี	15	3.80	0	0.00	15	3.80
อายุ 65 ปีขึ้นไป	3	0.80	0	0.00	3	0.80
รวม	106	26.50	2	0.50	108	27.00

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามช่วงอายุ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์ และไม่มีประโยชน์ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (108 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00) จำแนกตามช่วงอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35 – 44 ปี แสดงความเห็นว่าเป็นประโยชน์ ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์ มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 6.80 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 45 – 54 ปี ที่เห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 25 – 34 ปี เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.80 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 18 – 24 ปี เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.80 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55 – 64 ปี เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50 และกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80 ตามลำดับ หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยช่วงอายุ 45 – 54 ปี เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วไม่มีประโยชน์ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 และกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 25 – 34 ปี เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วไม่มีประโยชน์ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น (18 – 24 ปี) วัยทำงาน (35 – 44 ปี) และสูงอายุ (55 ปีขึ้นไป) เห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์ทุกคน ส่วนช่วงอายุ 25 – 34 ปี และ 45 – 54 ปี มี 2 คน ที่เห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วไม่มีประโยชน์

3) ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีกับ สปป.ลาว หรือไม่

ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีกับ สปป.ลาว หรือไม่	ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วรู้สึกดี		ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วรู้สึกไม่ดี		ไม่ระบุว่าดีหรือไม่ดี		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
อายุ 45 – 54 ปี	24	6.00	2	0.50	3	0.80	29	7.30
อายุ 35 – 44 ปี	24	6.00	1	0.30	2	0.50	27	6.80
อายุ 25 – 34 ปี	18	4.50	1	0.30	1	0.30	20	5.00
อายุ 55 – 64 ปี	12	3.00	1	0.30	1	0.30	15	3.50
อายุ 18 – 24 ปี	14	3.50	0	0.00	1	0.30	15	3.80
อายุ 65 ปีขึ้นไป	2	0.50	0	0.00	1	0.30	3	0.80
รวม	94	23.50	5	1.30	9	2.30	108	27.00

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดีกับ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามช่วงอายุ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดีกับ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (108 คน จาก 400 คน คิดเป็น ร้อยละ 27.00) จำแนกตามช่วงอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 45 – 54 ปี และกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35 – 44 ปี เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.00 ของแต่ละช่วงอายุ รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 25 – 34 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.50 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 18 – 24 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55 – 64 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.00 และกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยช่วงอายุ 45 – 54 ปี เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกไม่ดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35 – 44 ปี ช่วงอายุ 25 – 34 ปี และช่วงอายุ 55 – 64 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 ของแต่ละช่วงอายุ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 45 – 54 ปี ไม่ระบุว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีหรือไม่ดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็น ร้อยละ 0.80 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35 – 44 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 25 – 34 ปี ช่วงอายุ 18 – 24 ปี ช่วงอายุ 55 – 64 ปี และช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 ในแต่ละช่วงอายุ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ทุกช่วงอายุต่างมีความรู้สึกดีกับ สปป.ลาว

4) ความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี

ความสัมพันธ์ ไทย-ลาว เป็น อย่างไร ดีหรือไม่ดี	ความสัมพันธ์ไทย- ลาว ดี		ความสัมพันธ์ไทย- ลาว ไม่ดี		ไม่ระบุว่าดีหรือไม่ดี		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
อายุ 35 – 44 ปี	93	23.30	11	2.80	8	2.00	112	28.00
อายุ 45 – 54 ปี	83	20.80	8	2.00	7	1.80	98	25.00
อายุ 25 – 34 ปี	64	16.00	0	0.00	5	1.30	69	17.00
อายุ 55 – 64 ปี	48	12.00	7	1.80	2	0.50	57	14.00
อายุ 18 – 24 ปี	43	10.80	0	0.00	3	0.80	46	12.00
อายุ 65 ปีขึ้นไป	17	4.30	0	0.00	1	0.30	18	5.00
รวม	348	87.00	26	6.50	26	6.50	400	100.00

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามช่วงอายุ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (จำนวน 400 คน) จำแนกตามช่วงอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35 – 44 ปี มีทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 23.30 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 45 – 54 ปี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 20.80 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 25 – 34 ปี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.00 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55 – 64 ปี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 18 – 24 ปี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.80 และกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30 หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35 – 44 ปี มีทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ไม่ดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.80 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 45 – 54 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00 และกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55 – 64 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.80 นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35 – 44 ปี ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดีหรือไม่ดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 45 – 54 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.80 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 25 – 34 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.30 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 18 – 24 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55 – 64 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 และกลุ่ม

ตัวอย่างช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยไม่ว่าช่วงอายุใด ส่วนใหญ่มีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดี โดยกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในวัยรุ่น (18 – 24 ปี) วัยทำงาน (25 – 34 ปี) และวัยหลังเกษียณ (อายุ 65 ปีขึ้นไป) ไม่มีผู้ใดเห็นว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ไม่ดี แม้ว่าส่วนหนึ่งจะไม่แสดงความคิดเห็น

4.5.7 การเปิดรับฟังวิถุฯ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามอาชีพ

1) ฟังวิถุฯ สปป.ลาว หรือไม่

ฟังวิถุฯ สปป. ลาว หรือไม่	ฟังวิถุฯ สปป.ลาว		ไม่ฟังวิถุฯ สปป.ลาว		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	38	9.50	118	29.50	156	39.00
เกษตรกร	26	6.50	90	22.50	116	29.00
ลูกจ้าง	9	2.30	25	6.30	34	8.50
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	14	3.50	18	4.50	32	8.00
แม่บ้าน	4	1.00	17	4.30	21	5.30
นักศึกษา	4	1.00	12	3.00	16	4.00
นักเรียน	7	1.80	7	1.80	14	3.50
บริษัทเอกชน	6	1.50	5	1.30	11	2.80
รวม	108	27.00	292	73.00	400	100.00

ตารางที่ 15 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิถุฯ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามอาชีพ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิถุฯ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย เปิดรับฟังวิถุฯ สปป.ลาว มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.50 รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างอาชีพเกษตรกร จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50 กลุ่มตัวอย่างอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50 กลุ่มตัวอย่างอาชีพลูกจ้าง จำนวน 9 คน คิดเป็น ร้อยละ 2.30 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.80 กลุ่มตัวอย่างอาชีพทำงานในบริษัทเอกชน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50 กลุ่มตัวอย่างแม่บ้าน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 และกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 หรืออีกด้านหนึ่ง กลุ่มตัวอย่าง

อาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย ไม่เปิดรับฟังวิทย์ฯ สปป.ลาว มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 29.50 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างอาชีพเกษตรกร จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 22.50 กลุ่มตัวอย่างอาชีพลูกจ้าง จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.30 กลุ่มตัวอย่างอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.50 กลุ่มตัวอย่างแม่บ้าน จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30 กลุ่มตัวอย่างนักศึกษา จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.00 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.80 และกลุ่มตัวอย่างอาชีพทำงานในบริษัทเอกชน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.30 ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างทุกอาชีพมีทั้งฟังและไม่ฟังวิทย์ฯ สปป.ลาว

2) ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์หรือไม่

ฟังวิทยุฯ สปป. ลาว แล้วมี ประโยชน์หรือไม่	มีประโยชน์		ไม่มีประโยชน์		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	37	9.30	1	0.30	38	9.60
เกษตรกร	26	6.50	0	0.00	26	6.50
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	13	3.30	1	0.30	14	3.60
ลูกจ้าง	9	2.30	0	0.00	9	2.30
นักเรียน	7	1.80	0	0.00	7	1.80
บริษัทเอกชน	6	1.50	0	0.00	6	1.50
นักศึกษา	4	1.00	0	0.00	4	1.00
แม่บ้าน	4	1.00	0	0.00	4	1.00
รวม	106	26.50	2	0.50	108	27.00

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามอาชีพ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (108 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00) จำแนกตามอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย เห็นว่า เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์ มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.30 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างอาชีพเกษตรกร จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50 กลุ่มตัวอย่างอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.30 กลุ่มตัวอย่างอาชีพลูกจ้าง จำนวน 9 คน คิดเป็น ร้อยละ 2.30 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.80 กลุ่มตัวอย่างอาชีพทำงานในบริษัทเอกชน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50 กลุ่มตัวอย่างนักศึกษา จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 และกลุ่มตัวอย่างแม่บ้านจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย และกลุ่มตัวอย่างอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ กล่าวว่า เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วไม่มีประโยชน์ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 ในแต่ละกลุ่มอาชีพ ซึ่งชี้ให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มอาชีพ เห็นว่า ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์ มีกลุ่มตัวอย่างอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย และกลุ่มตัวอย่างอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ กลุ่มอาชีพละ 1 คน ที่เห็นตรงข้าม

3) ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีกับ สปป.ลาว หรือไม่

ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีกับ สปป.ลาว หรือไม่	ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วรู้สึกดี		ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วรู้สึกไม่ดี		ไม่ระบุว่าดีหรือไม่ดี		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	35	8.80	1	0.30	2	0.50	38	9.60
เกษตรกร	20	5.00	2	0.50	4	1.00	25	6.30
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	11	2.80	2	0.50	1	0.30	15	3.60
ลูกจ้าง	9	2.30	0	0.00	0	0.00	9	2.30
นักเรียน	5	1.30	0	0.00	2	0.50	7	1.80
บริษัทเอกชน	6	1.50	0	0.00	0	0.00	6	1.50
นักศึกษา	4	1.00	0	0.00	0	0.00	4	1.00
แม่บ้าน	4	1.00	0	0.00	0	0.00	4	1.00
รวม	94	23.50	5	1.30	9	2.30	108	27.00

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดีกับ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามอาชีพ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดีกับ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (108 คน จาก 400 คน คิดเป็น ร้อยละ 27.00) จำแนกตามอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 8.80 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างอาชีพเกษตรกร จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 กลุ่มตัวอย่างอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.80 กลุ่มตัวอย่างอาชีพลูกจ้าง จำนวน 9 คน คิดเป็น ร้อยละ 2.30 กลุ่มตัวอย่างอาชีพทำงานในบริษัทเอกชน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.30 กลุ่มตัวอย่างนักศึกษา จำนวน 4 คน คิดเป็น ร้อยละ 1.00 และกลุ่มตัวอย่างแม่บ้าน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างอาชีพเกษตรกรและกลุ่มตัวอย่างอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึก

ไม่ดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 ในแต่ละกลุ่มอาชีพ รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างอาชีพเกษตรกรไม่ระบุว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีหรือไม่ดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 และกลุ่มตัวอย่างอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 จึงกล่าวได้ว่า กลุ่มตัวอย่างทุกอาชีพเห็นว่า ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีกับ สปป.ลาว มีกลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย 1 คน รวมทั้งเกษตรกรและรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ อาชีพละ 2 คน ที่เห็นขัดแย้ง

4) ความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี

ความสัมพันธ์ ไทย-ลาว เป็น อย่างไร ดีหรือไม่ดี	ความสัมพันธ์ไทย- ลาว ดี		ความสัมพันธ์ไทย- ลาว ไม่ดี		ไม่ระบุว่าดีหรือไม่ดี		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	136	34.00	11	2.80	9	2.30	156	39.00
เกษตรกร	97	24.30	11	2.80	8	2.00	116	29.00
ลูกจ้าง	30	7.50	2	0.50	2	0.50	34	8.50
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	28	7.00	1	0.30	3	0.80	32	8.00
แม่บ้าน	20	5.00	1	0.30	0	0.00	21	5.30
นักศึกษา	16	4.00	0	0.00	0	0.00	16	4.00
นักเรียน	11	2.80	0	0.00	3	0.80	14	3.50
บริษัทเอกชน	10	2.50	0	0.00	1	0.30	11	2.80
รวม	348	87.00	26	6.50	26	6.50	400	100.00

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยจำแนกตามอาชีพ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (จำนวน 400 คน) จำแนกตามอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 34.00 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างอาชีพเกษตรกร จำนวน 97 คิดเป็นร้อยละ 24.30 กลุ่มตัวอย่างอาชีพลูกจ้าง จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 กลุ่มตัวอย่างอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00 กลุ่มตัวอย่างแม่บ้าน จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 กลุ่มตัวอย่างนักศึกษา จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.80 และกลุ่มตัวอย่างอาชีพทำงานในบริษัทเอกชน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50 หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขายและกลุ่มตัวอย่างอาชีพเกษตรกร มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ไม่ดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.80 ในแต่ละกลุ่ม

อาชีพ รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างอาชีพลูกจ้าง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 กลุ่มตัวอย่างอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 และกลุ่มตัวอย่างแม่บ้าน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดีหรือไม่ดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.30 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างอาชีพเกษตรกร จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00 กลุ่มตัวอย่างอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80 กลุ่มตัวอย่างอาชีพลูกจ้าง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 และกลุ่มตัวอย่างอาชีพทำงานในบริษัทเอกชน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยทุกกลุ่มอาชีพมีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดี มีกลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขายและเกษตรกรที่มีกลุ่มตัวอย่างจำนวนกลุ่มอาชีพละ 11 คน อาชีพลูกจ้าง 2 คน และรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และแม่บ้านกลุ่มอาชีพละ 1 คน ที่เห็นตรงข้าม และมีกลุ่มตัวอย่างอีกจำนวนหนึ่งในกลุ่มอาชีพดังกล่าวรวมทั้งนักเรียนและทำงานบริษัทเอกชน ไม่แสดงทัศนคติต่อประเด็นคำถามนี้

4.5.8 การเปิดรับฟังวิถุฯ ไทยและทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามเพศ

1) ฟังวิถุฯไทย หรือไม่

ฟังวิถุฯไทย หรือไม่	ฟังวิถุฯไทย		ไม่ฟังวิถุฯไทย		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
เพศหญิง	251	62.80	9	2.30	260	65.00
เพศชาย	138	34.50	2	0.50	140	35.00
รวม	389	97.30	11	2.80	400	100.00

ตารางที่ 19 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิถุฯ ไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามเพศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิถุฯ ไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงเปิดรับฟังวิถุฯ ไทย จำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 62.80 ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายที่เปิดรับฟังวิถุฯ ไทย จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50 หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงไม่เปิดรับฟังวิถุฯ ไทย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.30 ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายไม่เปิดรับฟังวิถุฯ ไทย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว เพศหญิงเปิดรับฟังวิถุฯ ไทย มากกว่าเพศชาย

2) ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วมีประโยชน์หรือไม่

ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วมี ประโยชน์หรือไม่	มีประโยชน์		ไม่มีประโยชน์		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
เพศหญิง	251	62.80	0	0.00	251	62.80
เพศชาย	138	34.50	0	0.00	138	34.50
รวม	389	97.30	0	0.00	389	97.30

ตารางที่ 20 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามเพศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว (389 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 97.30) จำแนกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงเห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์ จำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 62.80 ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายที่เห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์ จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50 หรืออีกด้านหนึ่งเพศหญิงและเพศชายไม่มีกลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วไม่มีประโยชน์ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ไม่ว่าจะเพศหญิงหรือเพศชายที่ฟังวิทยุฯ ไทย ต่างมีความเห็นว่าการเปิดรับฟังดังกล่าวมีประโยชน์ ทุกคน

3) ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วทำให้รู้สึกดีกับ ไทย หรือไม่

ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วทำให้รู้สึกดี กับ ไทย หรือไม่	ฟังวิทยุฯ ไทย แล้ว รู้สึกดี		ฟังวิทยุฯ ไทย แล้ว รู้สึกไม่ดี		ไม่ระบุว่า ดีหรือไม่ดี		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
เพศหญิง	244	61.00	0	0.00	7	1.80	251	62.80
เพศชาย	128	32.00	4	1.00	6	1.50	138	34.50
รวม	372	93.00	4	1.00	13	3.30	389	97.30

ตารางที่ 21 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดีกับไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามเพศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดีกับไทย ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว (389 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 97.30) จำแนกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงเห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดี จำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 61.00 ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายที่เห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดี จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 32.00 หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายเห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกไม่ดี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 ในขณะที่ไม่มีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงคนใดเห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกไม่ดี นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงไม่ระบุว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีหรือไม่ดี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.80 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายที่ไม่ระบุว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีหรือไม่ดี มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50 ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทั้งเพศหญิงและเพศชายที่เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยต่างมีความรู้สึกดีกับไทย ยกเว้นเพศชาย จำนวน 4 คน หรือ 1 เปอร์เซ็นต์ ที่มีทัศนคติตรงกันข้าม

4) ความสัมพันธ์ลาว-ไทย เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี

ความสัมพันธ์ ลาว-ไทย เป็น อย่างไร ดีหรือไม่ดี	ความสัมพันธ์ ลาว-ไทย ดี		ความสัมพันธ์ ลาว-ไทย ไม่ดี		ไม่ระบุว่า ดีหรือไม่ดี		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
เพศหญิง	257	64.30	0	0.00	3	0.80	260	65.00
เพศชาย	138	34.50	0	0.00	2	0.50	140	35.00
รวม	395	98.80	0	0.00	5	1.30	400	100.00

ตารางที่ 22 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามเพศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว (จำนวน 400 คน) จำแนกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงมีทัศนะว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดี จำนวน 257 คน คิดเป็น ร้อยละ 64.30 ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายที่มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดี จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50 หรืออีกด้านหนึ่งไม่มีกลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงที่มี ทัศนะว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยไม่ดี นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีหรือไม่ดี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายที่ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีหรือไม่ดี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ไม่ว่าจะเพศชายหรือเพศหญิงต่างมีทัศนะว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดี

4.5.9 การเปิดรับฟังวิถุฯ ไทยและทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามช่วงอายุ

1) ฟังวิถุฯ ไทย หรือไม่

ฟังวิถุฯ ไทย หรือไม่	ฟังวิถุฯ ไทย		ไม่ฟังวิถุฯ ไทย		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
อายุ 25 – 34 ปี	115	28.80	1	0.30	116	29.00
อายุ 18 – 24 ปี	109	27.30	0	0.00	109	27.30
อายุ 35 – 44 ปี	79	19.80	2	0.50	81	20.30
อายุ 45 – 54 ปี	63	15.80	6	1.50	69	17.30
อายุ 55 – 64 ปี	16	4.00	1	0.30	17	4.30
อายุ 65 ปีขึ้นไป	7	1.80	1	0.30	8	2.00
รวม	389	97.30	11	2.80	400	100.00

ตารางที่ 23 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิถุฯ ไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามช่วงอายุ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิถุฯ ไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามช่วงอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 25 – 34 ปี เปิดรับฟังวิถุฯ ไทย มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 28.80 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 18 – 24 ปี เปิดรับฟังวิถุฯ ไทย จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 27.30 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35 – 44 ปี เปิดรับฟังวิถุฯ ไทย จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 19.80 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 45 – 54 ปี เปิดรับฟังวิถุฯ ไทย จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 15.80 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55 – 64 ปี เปิดรับฟังวิถุฯ ไทย จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 และกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป เปิดรับฟังวิถุฯ ไทย จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.80 หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ช่วงอายุ 45 – 54 ปี ไม่เปิดรับฟังวิถุฯ ไทย มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35 – 44 ปี ไม่เปิดรับฟังวิถุฯ ไทย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 25 – 34 ปี ช่วงอายุ 55 – 64 ปี และช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป ไม่เปิดรับฟังวิถุฯ ไทย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 ในแต่ละช่วงอายุ ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ไม่ว่าจะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ไม่ว่าจะช่วงอายุใดต่างก็เปิดรับฟังวิถุฯ ไทย โดยเฉพาะ วัยรุ่น (อายุ 18 – 24 ปี) ที่เปิดรับฟังวิถุฯ ไทย ทุกคน

2) พังวิทย์ฯ ไทย แล้วมีประโยชน์หรือไม่

พังวิทย์ฯ ไทย แล้วมี ประโยชน์หรือไม่	มีประโยชน์		ไม่มีประโยชน์		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
อายุ 25 – 34 ปี	115	28.80	0	0.00	115	28.80
อายุ 18 – 24 ปี	109	27.30	0	0.00	109	27.30
อายุ 35 – 44 ปี	79	19.80	0	0.00	79	19.80
อายุ 45 – 54 ปี	63	15.80	0	0.00	63	15.80
อายุ 55 – 64 ปี	16	4.00	0	0.00	16	4.00
อายุ 65 ปีขึ้นไป	7	1.80	0	0.00	7	1.80
รวม	389	97.30	0	0.00	389	97.30

ตารางที่ 24 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับพังวิทย์ฯ ไทยแล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามช่วงอายุ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับพังวิทย์ฯ ไทยแล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย (389 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 97.30) จำแนกตามช่วงอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 25 – 34 ปี เปิดรับพังวิทย์ฯ ไทยแล้วมีประโยชน์ มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 28.80 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 18 – 24 ปี เปิดรับพังวิทย์ฯ ไทย จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 27.30 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35 – 44 ปี เปิดรับพังวิทย์ฯ ไทย จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 19.80 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 45 – 54 ปี เปิดรับพังวิทย์ฯ ไทย จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 15.80 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55 – 64 ปี เปิดรับพังวิทย์ฯ ไทย จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 และกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป เปิดรับพังวิทย์ฯ ไทย จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.80 หรืออีกด้านหนึ่งไม่มีกลุ่มตัวอย่างในช่วงอายุใดแสดงความคิดเห็นว่าเปิดรับพังวิทย์ฯ ไทยแล้วไม่มีประโยชน์ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทุกช่วงอายุที่พังวิทย์ฯ ไทย ต่างมีความเห็นว่าการเปิดรับพังดังกล่าวมียุทธประโยชน์ทุกคน

3) ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีกับไทย หรือไม่

ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วทำให้รู้สึกดี กับไทยหรือไม่	ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วรู้สึกดี		ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วรู้สึกไม่ดี		ไม่ระบุว่า ดีหรือไม่ดี		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
อายุ 25 – 34 ปี	107	26.80	0	0.00	8	2.00	115	28.80
อายุ 18 – 24 ปี	104	26.00	2	0.50	3	0.80	109	27.30
อายุ 35 – 44 ปี	78	19.50	0	0.00	1	0.30	79	19.80
อายุ 45 – 54 ปี	63	15.80	0	0.00	0	0.00	63	15.80
อายุ 55 – 64 ปี	14	3.50	1	0.30	1	0.30	16	4.00
อายุ 65 ปีขึ้นไป	6	1.50	1	0.30	0	0.00	7	1.80
รวม	372	93.00	4	1.00	13	3.30	389	97.30

ตารางที่ 25 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดีกับไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามช่วงอายุ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดีกับไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว (389 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 97.30) จำแนกตามช่วงอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 25 – 34 ปี เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 26.80 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 18 – 24 ปี จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 26.00 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35 – 44 ปี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 19.50 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 45 – 54 ปี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 15.80 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55 – 64 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50 และกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50 หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ช่วงอายุ 18 – 24 ปี เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกไม่ดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55 – 64 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 และกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 25 – 34 ปี ไม่ระบุว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีหรือไม่ดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 18 – 24 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35 – 44 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 และกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55 – 64 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า แทบทุกช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ที่เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยต่างมีความรู้สึกดีกับไทย

4) ความสัมพันธ์ลาว-ไทยเป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี

ความสัมพันธ์ ลาว-ไทย เป็น อย่างไร ดีหรือไม่ดี	ความสัมพันธ์ ลาว-ไทย ดี		ความสัมพันธ์ ลาว-ไทย ไม่ดี		ไม่ระบุว่า ดีหรือไม่ดี		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
อายุ 25 – 34 ปี	115	28.80	0	0.00	1	0.30	116	29.00
อายุ 18 – 24 ปี	107	26.80	0	0.00	2	0.50	109	27.30
อายุ 35 – 44 ปี	81	20.30	0	0.00	0	0.00	81	20.30
อายุ 45 – 54 ปี	68	17.00	0	0.00	1	0.30	69	17.30
อายุ 55 – 64 ปี	16	4.00	0	0.00	1	0.30	17	4.30
อายุ 65 ปีขึ้นไป	8	2.00	0	0.00	0	0.00	8	2.00
รวม	395	98.80	0	0.00	5	1.30	400	100.00

ตารางที่ 26 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามช่วงอายุ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว (จำนวน 400 คน) จำแนกตามช่วงอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 25 – 34 ปี มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 28.80 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 18 – 24 ปี จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 26.80 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35 – 44 ปี จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 20.30 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 45 – 54 ปี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.00 กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55 – 64 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 และกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00 หรืออีกด้านหนึ่งไม่มีกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุใดที่มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยไม่ดี นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 18 – 24 ปี ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีหรือไม่ดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 25 – 34 ปี ช่วงอายุ 45 – 54 ปี และช่วงอายุ 55 – 64 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 ในแต่ละช่วงอายุ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทุกช่วงอายุต่างเห็นว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดี

4.5.10 การเปิดรับฟังวิถุฯ ไทยและทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ

1) ฟังวิถุฯ ไทย หรือไม่

ฟังวิถุฯ ไทย หรือไม่	ฟังวิถุฯ ไทย		ไม่ฟังวิถุฯ ไทย		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	137	34.30	5	1.30	142	35.50
เกษตรกร	68	17.00	5	1.30	73	18.30
แม่บ้าน	34	8.50	1	0.30	35	8.80
นักศึกษา	30	7.50	0	0.00	30	7.50
ผู้ใช้แรงงาน	30	7.50	0	0.00	30	7.50
นักเรียน	23	5.80	0	0.00	23	5.80
อื่น ๆ *	22	5.50	0	0.00	22	5.50
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	20	5.00	0	0.00	20	5.00
บริษัทเอกชน	17	4.30	0	0.00	17	4.30
ลูกจ้าง	8	2.00	0	0.00	8	2.00
รวม	389	97.30	11	2.80	400	100.00

* อื่น ๆ ได้แก่ ไม่ทำงาน/ว่างงาน 7 คน, ขับรถสับล้อ, อาชีพขับเรือข้ามแม่น้ำโขง 2 คน, พนักงานโครงการด้านเอดส์, อยู่บ้านเฉย ๆ 2 คน, ทำงานที่สถานทูตสิงคโปร์, บริษัทต่างประเทศ, เลขานุการ, เกษียณ, ช่าง, ไม่ระบุ 2 คน

ตารางที่ 27 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิถุฯ ไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิถุฯ ไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย เปิดรับฟังวิถุฯ ไทยมีจำนวนมากที่สุด จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 34.30 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างอาชีพเกษตรกร จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.00 กลุ่มตัวอย่างแม่บ้าน จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.50 กลุ่มตัวอย่างนักศึกษา จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 กลุ่มตัวอย่างอาชีพผู้ใช้

แรงงาน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.80 กลุ่มตัวอย่างอาชีพอื่น ๆ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.50 กลุ่มตัวอย่างอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 กลุ่มตัวอย่างอาชีพทำงานในบริษัทเอกชน จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30 และกลุ่มตัวอย่างอาชีพลูกจ้าง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00 หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขายและกลุ่มตัวอย่างอาชีพเกษตรกรไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.30 ในแต่ละกลุ่มอาชีพ รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างแม่บ้าน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 ข้อมูลข้างต้นชี้ให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทุกกลุ่มอาชีพเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย

2) ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วมีประโยชน์หรือไม่

ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วมี ประโยชน์หรือไม่	มีประโยชน์		ไม่มีประโยชน์		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	137	34.30	0	0.00	137	34.30
เกษตรกร	68	17.00	0	0.00	68	17.00
แม่บ้าน	34	8.50	0	0.00	34	8.50
นักศึกษา	30	7.50	0	0.00	30	7.50
ผู้ใช้แรงงาน	30	7.50	0	0.00	30	7.50
นักเรียน	23	5.80	0	0.00	23	5.80
อื่น ๆ *	22	5.50	0	0.00	22	5.50
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	20	5.00	0	0.00	20	5.00
บริษัทเอกชน	17	4.30	0	0.00	17	4.30
ลูกจ้าง	8	2.00	0	0.00	8	2.00
รวม	389	97.30	0	0.00	389	97.30

* อื่น ๆ ได้แก่ ไม่ทำงาน/ว่างงาน 7 คน, ขับรถสิบล้อ, อาชีพขับเรือข้ามแม่น้ำโขง 2 คน, พนักงานโครงการด้านเอดส์, อยู่บ้านเลข ๆ 2 คน, ทำงานที่สถานทูตสิงคโปร์, บริษัทต่างประเทศ, เลขานุการ, เกษียณ, ช่าง, ไม่ระบุ 2 คน

ตารางที่ 28 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว (389 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 97.30) จำแนกตามอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย เห็นว่า เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์ มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 34.30 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างอาชีพเกษตรกร จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.00 กลุ่มตัวอย่างแม่บ้าน จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.50 กลุ่มตัวอย่างนักศึกษา จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 กลุ่มตัวอย่างอาชีพผู้ใช้แรงงาน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.80 กลุ่มตัวอย่างอาชีพอื่น ๆ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.50 กลุ่มตัวอย่างอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 กลุ่มตัวอย่างอาชีพทำงานในบริษัทเอกชน จำนวน 17 คน คิดเป็น ร้อยละ 4.30 และกลุ่มตัวอย่างอาชีพลูกจ้าง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00 ซึ่งให้เห็นว่า กลุ่ม ตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทุกกลุ่มอาชีพเห็นว่า เปิดรับฟังวิถุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์

3) พังวิทย์ฯ ไทย แล้วทำให้รู้สึกดีกับ ประเทศไทย หรือไม่

พังวิทย์ฯ ไทย แล้วทำให้รู้สึกดี กับ ไทย หรือไม่	พังวิทย์ฯ ไทย แล้วรู้สึกดี		พังวิทย์ฯ ไทย แล้วรู้สึกไม่ดี		ไม่ระบุว่า ดีหรือไม่ดี		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	137	34.30	0	0.00	0	0.00	137	34.00
เกษตรกร	65	16.30	1	0.30	2	0.50	68	17.00
แม่บ้าน	34	8.50	0	0.00	0	0.00	34	8.50
นักศึกษา	29	7.30	1	0.30	0	0.00	30	7.50
ผู้ใช้แรงงาน	29	7.30	0	0.00	1	0.30	30	7.50
นักเรียน	20	5.00	1	0.30	2	0.50	23	5.80
อื่น ๆ	21	5.30	0	0.00	1	0.30	22	5.50
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	16	4.00	1	0.30	3	0.80	20	5.00
บริษัทเอกชน	14	3.50	0	0.00	3	0.80	17	4.30
ลูกจ้าง	7	1.80	0	0.00	1	0.30	8	2.00
รวม	372	93.00	4	1.00	13	3.30	389	97.30

* อื่น ๆ ได้แก่ ไม่ทำงาน/ว่างงาน 7 คน, ขับรถสลิปล้อ, อาชีพขับเรือข้ามแม่น้ำโขง 2 คน, พนักงานโครงการด้านเอดส์, อยู่บ้านเฉย ๆ 2 คน, ทำงานที่สถานทูตสิงคโปร์, บริษัทต่างประเทศ, เลขานุการ, เกษียณ, ช่าง, ไม่ระบุ 2 คน

ตารางที่ 29 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับพังวิทย์ฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดีกับประเทศไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับพังวิทย์ฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดีกับประเทศไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว (389 คน จาก 400 คน คิดเป็นร้อยละ 97.30) จำแนกตามอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย เห็นว่า เปิดรับพังวิทย์ฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 34.30 รองลงมาคือ กลุ่ม

ตัวอย่างอาชีพเกษตรกร จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 16.30 กลุ่มตัวอย่างแม่บ้านจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.50 กลุ่มตัวอย่างนักศึกษา จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.30 กลุ่มตัวอย่างอาชีพผู้ใช้แรงงาน จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.30 กลุ่มตัวอย่างอาชีพอื่น ๆ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.30 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 กลุ่มตัวอย่างอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 กลุ่มตัวอย่างอาชีพทำงานในบริษัทเอกชน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50 และกลุ่มตัวอย่างอาชีพลูกจ้าง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.80 หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างอาชีพที่เห็นว่าเปิดรับฟังวิถุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกไม่ดี กลุ่มตัวอย่างอาชีพละ 1 คน ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างอาชีพเกษตรกร นักศึกษา นักเรียน และอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 ในแต่ละกลุ่มอาชีพ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และกลุ่มตัวอย่างอาชีพทำงานในบริษัทเอกชน ไม่ระบุว่าเปิดรับฟังวิถุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีหรือไม่ดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80 ในแต่ละกลุ่มอาชีพ รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างอาชีพเกษตรกร จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 กลุ่มตัวอย่างอาชีพผู้ใช้แรงงาน กลุ่มตัวอย่างอาชีพอื่น ๆ และกลุ่มตัวอย่างอาชีพลูกจ้าง จำนวนกลุ่มอาชีพละ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 ในแต่ละกลุ่มอาชีพ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทุกกลุ่มอาชีพเห็นว่า เปิดรับฟังวิถุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทย

4) ความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี

ความสัมพันธ์ ไทย-ลาว เป็น อย่างไร	ความสัมพันธ์ไทย- ลาว ดี		ความสัมพันธ์ไทย- ลาว ไม่ดี		ไม่ระบุว่า ดีหรือไม่ดี		รวม	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	140	35.00	0	0	2	0.50	142	35.50
เกษตรกร	73	18.30	0	0	0	0.00	73	18.30
แม่บ้าน	35	8.80	0	0	0	0.00	35	8.80
นักศึกษา	29	7.30	0	0	1	0.30	30	7.50
ผู้ใช้แรงงาน	30	7.50	0	0	0	0.00	30	7.50
นักเรียน	23	5.80	0	0	0	0.00	23	5.80
อื่น ๆ *	22	5.50	0	0	0	0.00	22	5.50
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	19	4.80	0	0	1	0.30	20	5.00
บริษัทเอกชน	16	4.00	0	0	1	3.00	17	4.30
ลูกจ้าง	8	2.00	0	0	0	0.00	8	2.00
รวม	395	98.80	0	0	5	1.30	400	100.00

* อื่น ๆ ได้แก่ ไม่ทำงาน/ว่างงาน 7 คน, ขับรถสิบล้อ, อาชีพขับเรือข้ามแม่น้ำโขง 2 คน, พนักงานโครงการด้านเอดส์, อยู่บ้านเฉย ๆ 2 คน, ทำงานที่สถานทูตสิงคโปร์, บริษัทต่างประเทศ, เลขานุการ, เกษียณ, ช่าง, ไม่ระบุ 2 คน

ตารางที่ 30 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว (จำนวน 400 คน) จำแนกตามอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย มีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างอาชีพเกษตรกร จำนวน 73 คิดเป็นร้อยละ 18.30 กลุ่ม

ตัวอย่างแม่บ้าน จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 8.80 กลุ่มตัวอย่างอาชีพผู้ใช้แรงงาน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 กลุ่มตัวอย่างนักศึกษา จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.30 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.80 กลุ่มตัวอย่างอาชีพอื่น ๆ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.50 กลุ่มตัวอย่างอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.80 กลุ่มตัวอย่างอาชีพทำงานในบริษัทเอกชน จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 และกลุ่มตัวอย่างอาชีพลูกจ้าง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00 หรืออีกด้านหนึ่งไม่มีกลุ่มตัวอย่างอาชีพใดที่มีทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทยไม่ดี นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีหรือไม่ดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และกลุ่มตัวอย่างอาชีพทำงานในบริษัทเอกชน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 ในแต่ละกลุ่มอาชีพ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ไม่ว่าอาชีพใดส่วนใหญ่มีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดี

4.5.11 เปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างเพศหญิงและเพศชายช่วงอายุ และอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

1) เปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างเพศหญิงและเพศชาย

การรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ของประชาชนไทย	เพศ	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	S	t – test	P
ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว หรือไม่	เพศหญิง	206	1.67	.407	-2.590**	.010
	เพศชาย	194	1.79	.409		
ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมี ประโยชน์หรือไม่	เพศหญิง	206	2.36	.931	-2.377*	.018
	เพศชาย	194	2.57	.819		
ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วรู้สึกดี กับ สปป.ลาว หรือไม่	เพศหญิง	206	3.08	1.352	-2.781**	.006
	เพศชาย	194	3.43	1.164		
ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย- ลาว ของประชาชนไทย	เพศ	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	S	t – test	P
ความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็น อย่างไร ดีหรือไม่ดี	เพศหญิง	206	1.22	.581	.901	.368
	เพศชาย	194	1.17	.485		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 31 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และค่าความน่าจะเป็นของการเปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างเพศหญิงและเพศชายของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

จากตารางแสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และค่าความน่าจะเป็นของการเปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างเพศหญิงและเพศชายของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่า การรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ระหว่างเพศหญิงและเพศชายมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ .01 ในประเด็นคำถามฟังวิทยุฯ สปป.ลาว หรือไม่ และประเด็นคำถามฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วรู้สึกดีกับ สปป.ลาว หรือไม่ ยกเว้น ประเด็นคำถามฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์หรือไม่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ประเด็นคำถามความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี ซึ่งพบว่า ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ระหว่างเพศหญิงและเพศชายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2) เปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างช่วงอายุ

การรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ของประชาชนไทย	ช่วงอายุ	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	S	F-test	P
ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว หรือไม่	อายุ 18 – 24 ปี	46	1.67	.474	.561	.730
	อายุ 25 – 34 ปี	69	1.71	.457		
	อายุ 35 – 44 ปี	112	1.76	.430		
	อายุ 45 – 54 ปี	98	1.70	.459		
	อายุ 55 – 64 ปี	57	1.75	.434		
	อายุ 65 ปีขึ้นไป	18	1.83	.383		
ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมี ประโยชน์หรือไม่	อายุ 18 – 24 ปี	46	2.39	.930	.258	.936
	อายุ 25 – 34 ปี	69	2.55	.832		
	อายุ 35 – 44 ปี	112	2.48	.880		
	อายุ 45 – 54 ปี	98	2.42	.907		
	อายุ 55 – 64 ปี	57	2.47	.889		
	อายุ 65 ปีขึ้นไป	18	2.44	.922		
ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วรู้สึกดี กับ สปป.ลาว หรือไม่	อายุ 18 – 24 ปี	46	3.13	1.360	.442	.819
	อายุ 25 – 34 ปี	69	3.22	1.305		
	อายุ 35 – 44 ปี	112	3.29	1.257		
	อายุ 45 – 54 ปี	98	3.19	1.298		
	อายุ 55 – 64 ปี	57	3.26	1.275		
	อายุ 65 ปีขึ้นไป	18	3.61	.979		
ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย- ลาว ของประชาชนไทย	ช่วงอายุ	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	S	F-test	P
ความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็น อย่างไร ดีหรือไม่ดี	อายุ 18 – 24 ปี	46	1.13	.499	.563	.728
	อายุ 25 – 34 ปี	69	1.14	.522		
	อายุ 35 – 44 ปี	112	1.24	.573		
	อายุ 45 – 54 ปี	98	1.22	.566		
	อายุ 55 – 64 ปี	57	1.19	.480		
	อายุ 65 ปีขึ้นไป	18	1.11	.471		

- * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- ** มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 32 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า F-test และค่าความน่าจะเป็นของการเปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

จากตารางแสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า F-test และค่าความน่าจะเป็นของการเปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่า การรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ระหว่างช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกประเด็น นอกจากนี้ประเด็นคำถามความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี ซึ่งพบว่า ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ระหว่างช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

3) เปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างอาชีพ

การรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ของประชาชนไทย	อาชีพ	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	S	F-test	P
ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว หรือไม่	ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	156	1.76	.431	2.189*	.034
	เกษตรกร	116	1.78	.419		
	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	32	1.56	.504		
	บริษัทเอกชน	11	1.45	.522		
	แม่บ้าน	21	1.81	.402		
	ลูกจ้าง	34	1.74	.448		
	นักเรียน	14	1.50	.519		
	นักศึกษา	16	1.75	.447		
ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมี ประโยชน์หรือไม่	ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	156	2.52	.854	2.105*	.042
	เกษตรกร	116	2.52	.860		
	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	32	2.16	.987		
	บริษัทเอกชน	11	1.91	1.044		
	แม่บ้าน	21	2.62	.805		
	ลูกจ้าง	34	2.59	.821		
	นักเรียน	14	2.00	1.038		
	นักศึกษา	16	2.50	.894		

การรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ของประชาชนไทย	อาชีพ	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	S	F-test	P
ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วรู้สึก ดีกับ สปป.ลาวหรือไม่	ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	156	3.30	1.257	2.340*	.024
	เกษตรกร	116	3.44	1.129		
	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	32	2.72	1.442		
	บริษัทเอกชน	11	2.36	1.567		
	แม่บ้าน	21	3.43	1.207		
	ลูกจ้าง	34	3.21	1.343		
	นักเรียน	14	2.79	1.424		
	นักศึกษา	16	3.25	1.342		
ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ ไทย-ลาว ของประชาชนไทย	อาชีพ	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	S	F-test	P
ความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็น อย่างไร ดีหรือไม่ดี	ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	156	1.19	.518	1.012	.422
	เกษตรกร	116	1.23	.565		
	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	32	1.22	.608		
	บริษัทเอกชน	11	1.18	.603		
	แม่บ้าน	21	1.05	.218		
	ลูกจ้าง	34	1.18	.521		
	นักเรียน	14	1.43	.852		
	นักศึกษา	16	1.00	.000		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 33 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า F-test และค่าความน่าจะเป็นของการเปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

จากตารางแสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า F-test และค่าความน่าจะเป็นของการเปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่า การรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ระหว่างอาชีพของกลุ่มตัวอย่างมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกประเด็น นอกจากนี้ประเด็นคำถามความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี ซึ่งพบว่า ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ระหว่างอาชีพของกลุ่มตัวอย่างไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.5.12 เปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ ไทยและทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างเพศหญิงและเพศชาย อายุ และอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว

1) เปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ ไทยและทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างเพศหญิงและเพศชาย

การรับฟังวิทยุฯ ไทย ของประชาชน สปป.ลาว	เพศ	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	S	t – test	P
ฟังวิทยุฯ ไทย หรือไม่	เพศหญิง	140	1.01	.119	384.131	.181
	เพศชาย	260	1.03	.183		
ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วมีประโยชน์ หรือไม่	เพศหญิง	140	1.03	.238	384.131	.181
	เพศชาย	260	1.07	.366		
ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วรู้สึกดีกับ ประเทศไทย หรือไม่	เพศหญิง	140	1.16	.553	398	.993
	เพศชาย	260	1.16	.629		
ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทย ของประชาชน สปป.ลาว	เพศ	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	S	t – test	P
ความสัมพันธ์ลาว-ไทย เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี	เพศหญิง	140	1.03	.238	398	.814
	เพศชาย	260	1.02	.214		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 34 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และค่าความน่าจะเป็นของการเปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ ไทย และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างเพศหญิงและเพศชายของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว

จากตารางแสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และค่าความน่าจะเป็นของการเปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ ไทย และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างเพศหญิงและเพศชายของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่า การรับฟังวิทยุฯ ไทยระหว่างเพศหญิงและเพศชายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกประเด็น นอกจากนี้ประเด็นคำถามความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี ซึ่งพบว่า ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ระหว่างเพศหญิงและเพศชายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

2) เปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ ไทยและทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างช่วงอายุ

การรับฟังวิทยุฯ ไทย ของประชาชน สปป.ลาว	ช่วงอายุ	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	S	F-test	P
ฟังวิทยุฯ ไทย หรือไม่	อายุ 18 – 24 ปี	109	1.00	.000	3.549**	.004
	อายุ 25 – 34 ปี	116	1.01	.093		
	อายุ 35 – 44 ปี	81	1.02	.156		
	อายุ 45 – 54 ปี	69	1.09	.284		
	อายุ 55 – 64 ปี	17	1.06	.243		
	อายุ 65 ปีขึ้นไป	8	1.13	.354		
ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วมีประโยชน์ หรือไม่	อายุ 18 – 24 ปี	109	1.00	.000	3.549**	.004
	อายุ 25 – 34 ปี	116	1.02	.186		
	อายุ 35 – 44 ปี	81	1.05	.312		
	อายุ 45 – 54 ปี	69	1.17	.568		
	อายุ 55 – 64 ปี	17	1.12	.485		
	อายุ 65 ปีขึ้นไป	8	1.25	.707		
ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วรู้สึกดีกับ ประเทศไทย หรือไม่	อายุ 18 – 24 ปี	109	1.07	.352	1.880	.097
	อายุ 25 – 34 ปี	116	1.16	.574		
	อายุ 35 – 44 ปี	81	1.10	.515		
	อายุ 45 – 54 ปี	69	1.26	.852		
	อายุ 55 – 64 ปี	17	1.35	.862		
	อายุ 65 ปีขึ้นไป	8	1.50	1.069		
ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ ลาว-ไทยของ ประชาชน สปป.ลาว	ช่วงอายุ	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	S	F-test	P
ความสัมพันธ์ลาว-ไทยเป็น อย่างไร ดีหรือไม่ดี	อายุ 18 – 24 ปี	109	1.04	.270	.906	.477
	อายุ 25 – 34 ปี	116	1.02	.186		
	อายุ 35 – 44 ปี	81	1.00	.000		
	อายุ 45 – 54 ปี	69	1.03	.241		
	อายุ 55 – 64 ปี	17	1.12	.485		
	อายุ 65 ปีขึ้นไป	8	1.00	.000		

- * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- ** มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 35 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า F-test และค่าความน่าจะเป็นของการเปรียบเทียบการรับฟังวิทยุ ไทย และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว

จากตารางแสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า F-test และค่าความน่าจะเป็นของการเปรียบเทียบการรับฟังวิทยุ ไทย และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่า การรับฟังวิทยุ ไทย ระหว่างช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ .01 ในประเด็นคำถามฟังวิทยุ ไทย หรือไม่ และประเด็นคำถามฟังวิทยุ ไทย แล้วมีประโยชน์หรือไม่ ส่วนประเด็นคำถามฟังวิทยุ ไทย แล้วรู้สึกดีกับประเทศไทย หรือไม่ พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ประเด็นคำถามความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี ซึ่งพบว่า ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ระหว่างช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3) เปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ ไทยและทัศนคติด้านต่างๆ ระหว่างอาชีพ

การรับฟังวิทยุฯ ไทย ของประชาชน สปป.ลาว	อาชีพ	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	S	F-test	P
ฟังวิทยุฯ ไทย หรือไม่	ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	142	1.04	.185	1.014	.428
	เกษตรกร	73	1.07	.254		
	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	20	1.00	.000		
	บริษัทเอกชน	17	1.00	.000		
	แม่บ้าน	35	1.03	.169		
	ผู้ใช้แรงงาน	30	1.00	.000		
	ลูกจ้าง	8	1.00	.000		
	นักเรียน	23	1.00	.000		
	นักศึกษา	30	1.00	.000		
	อื่นๆ ^	22	1.00	.000		
ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วมีประโยชน์ หรือไม่	ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	142	1.07	.370	1.014	.428
	เกษตรกร	73	1.14	.509		
	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	20	1.00	.000		
	บริษัทเอกชน	17	1.00	.000		
	แม่บ้าน	35	1.06	.338		
	ผู้ใช้แรงงาน	30	1.00	.000		
	ลูกจ้าง	8	1.00	.000		
	นักเรียน	23	1.00	.000		
	นักศึกษา	30	1.00	.000		
	อื่นๆ ^	22	1.00	.000		

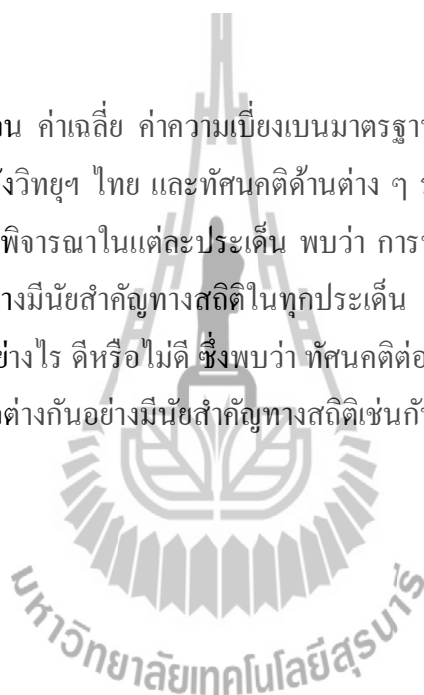
การรับฟังวิทยุฯไทย ของประชาชน สปป.ลาว	อาชีพ	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	S	F-test	P
ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วรู้สึกดีกับประเทศ ไทย หรือไม่	ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	142	1.11	.555	1.198	.295
	เกษตรกร	73	1.27	.821		
	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	20	1.35	.745		
	บริษัทเอกชน	17	1.35	.786		
	แม่บ้าน	35	1.09	.507		
	ผู้ใช้แรงงาน	30	1.07	.365		
	ลูกจ้าง	8	1.25	.707		
	นักเรียน	23	1.22	.600		
	นักศึกษา	30	1.03	.183		
	อื่น ๆ ^	22	1.09	.426		
ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทย ของประชาชน สปป.ลาว	อาชีพ	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	S	F-test	P
ความสัมพันธ์ลาว-ไทย เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี	ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	142	1.03	.237	.967	.467
	เกษตรกร	73	1.00	.000		
	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	20	1.10	.447		
	บริษัทเอกชน	17	1.12	.485		
	แม่บ้าน	35	1.00	.000		
	ผู้ใช้แรงงาน	30	1.00	.000		
	ลูกจ้าง	8	1.00	.000		
	นักเรียน	23	1.00	.000		
	นักศึกษา	30	1.07	.365		
	อื่น ๆ ^	22	1.00	.000		

^ อื่น ๆ ได้แก่ ไม่ทำงาน/ว่างงาน 7 คน, ขับรถสิบล้อ, อาชีพขับเรือข้ามแม่น้ำโขง 2 คน, พนักงานโครงการด้านเอดส์, อยู่บ้านเฉย ๆ 2 คน, ทำงานที่สถานทูตสิงคโปร์, บริษัทต่างประเทศ, เลขานุการ, เกษียณ, ช่าง, ไม่ระบุ 2 คน

- * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- ** มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 36 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า F-test และค่าความน่าจะเป็นของการเปรียบเทียบการฟังวิทยุฯ ไทย และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว

จากตารางแสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า F-test และค่าความน่าจะเป็นของการเปรียบเทียบการฟังวิทยุฯ ไทย และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่า การฟังวิทยุฯ ไทยระหว่างอาชีพของกลุ่มตัวอย่างไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกประเด็น นอกจากนี้ประเด็นคำถามความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี ซึ่งพบว่า ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ระหว่างอาชีพของกลุ่มตัวอย่างไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

4.5.13 เปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ ไทยและ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามเพศ

1) ฟังวิทยุฯ หรือไม่ จำแนกตามเพศ

กลุ่มตัวอย่าง	ประชาชนไทย		ประชาชน สปป.ลาว	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ฟังวิทยุฯ				
เพศหญิง	67	17.00	251	62.80
เพศชาย	41	10.00	138	34.50
รวม	108	27.00	389	97.30
ไม่ฟังวิทยุฯ				
เพศหญิง	139	35.00	9	2.30
เพศชาย	153	38.00	2	0.50
รวม	292	73.00	11	2.80
รวมทั้งหมด	400	100.00	400	100.00

ตารางที่ 37 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามเพศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทั้งเพศหญิงและเพศชายเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย จำนวน 389 คน มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ทั้งเพศหญิงและเพศชายที่เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว จำนวน 108 คน หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ทั้งเพศหญิงและเพศชาย ไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว จำนวน 292 คน มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทั้งเพศหญิงและเพศชาย ไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย จำนวน 11 คน นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงของทั้ง 2 ประเทศ รับฟังวิทยุฯ ของกันและกันมากกว่าเพศชาย

2) ฟังวิทยุฯ แล้วมีประโยชน์หรือไม่ จำแนกตามเพศ

กลุ่มตัวอย่าง	ประชาชนไทย		ประชาชน สปป.ลาว	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์				
เพศหญิง	65	16.25	251	62.80
เพศชาย	41	10.25	138	34.50
รวม	106	26.50	389	97.30
ฟังวิทยุฯ ไทย แล้วไม่มีประโยชน์				
เพศหญิง	2	0.50	0	0.00
เพศชาย	0	0.00	0	0.00
รวม	2	0.50	0	0.00
รวมทั้งหมด	108	27.00	389	97.30

ตารางที่ 38 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ แล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามเพศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ แล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทั้งเพศหญิงและเพศชาย ที่เห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย แล้วมีประโยชน์ จำนวน 389 คน มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ทั้งเพศหญิงและเพศชาย ที่เห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์ จำนวน 106 คน หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยเพศหญิงเพียง 2 คน เห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วไม่มีประโยชน์ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ซึ่งไม่มีกลุ่มตัวอย่างทั้งเพศหญิงและเพศชายแสดงความคิดเห็นว่าไม่มีประโยชน์จากการฟังวิทยุฯ ไทย ทั้งนี้แตกต่างกันตามจำนวนในการเปิดรับฟังวิทยุฯ โดยรวมกล่าวได้ว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งประชาชนไทยและ สปป.ลาว ที่เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว และไทย แล้วเห็นว่ามีประโยชน์

3) ฟังวิทยุฯ แล้วทำให้รู้สึกดีหรือไม่ จำแนกตามเพศ

กลุ่มตัวอย่าง	ประชาชนไทย		ประชาชน สปป.ลาว	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ฟังวิทยุฯ แล้วทำให้รู้สึกดี				
เพศหญิง	57	14.25	244	61.00
เพศชาย	37	9.25	128	32.00
รวม	94	23.50	372	93.00
ฟังวิทยุฯ แล้วทำให้รู้สึกไม่ดี				
เพศหญิง	3	0.75	0	0.00
เพศชาย	2	0.50	4	1.00
รวม	5	1.25	4	1.00
ไม่ระบุว่าดีหรือไม่ดี				
เพศหญิง	7	1.75	7	1.80
เพศชาย	2	0.50	6	1.50
รวม	9	2.25	13	3.30
รวมทั้งหมด	108	27.00	389	97.30

ตารางที่ 39 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ แล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดี ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามเพศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ แล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทั้งเพศหญิงและเพศชาย เห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย แล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทย จำนวน 372 คน มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ทั้งเพศหญิงและเพศชาย เห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีกับ สปป.ลาว จำนวน 94 คน หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยทั้งเพศหญิงและเพศชายเห็นว่าการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับ สปป.ลาว จำนวน 5 คน มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว เพียง 1 คน นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ไม่ระบุว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย แล้วทำให้รู้สึกดีหรือไม่ดีกับประเทศไทย จำนวน 13 คน มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ไม่ระบุว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีหรือไม่ดีกับ สปป.ลาว จำนวน 9 คน จึงกล่าวได้ว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งประชาชนไทยและ สปป.ลาว ทั้งเพศหญิงและเพศชายที่เปิดรับฟังวิทยุฯ ของกันและกันแล้วส่วนใหญ่เห็นว่าทำให้รู้สึกดีกับประเทศเพื่อนบ้าน ตามสัดส่วนของการเปิดรับฟังวิทยุฯ

4) ความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี จำแนกตามเพศ

กลุ่มตัวอย่าง	ประชาชนไทย		ประชาชน สปป.ลาว	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดี				
เพศหญิง	178	44.50	257	64.30
เพศชาย	170	42.50	138	34.50
รวม	348	87.00	395	98.80
ความสัมพันธ์ลาว-ไทย ไม่ดี				
เพศหญิง	11	2.80	0	0
เพศชาย	15	3.80	0	0
รวม	26	6.60	0	0
ไม่ระบุว่าดีหรือไม่ดี				
เพศหญิง	17	4.30	3	0.80
เพศชาย	9	2.30	2	0.50
รวม	26	6.60	5	1.30
รวมทั้งหมด	400	100.00	400	100.00

ตารางที่ 40 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามเพศ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทั้งเพศหญิงและเพศชาย มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดี จำนวน 395 คน มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ทั้งเพศหญิงและเพศชาย มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดี จำนวน 348 คน หรืออีกด้านหนึ่ง กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ทั้งเพศหญิงและเพศชาย มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยไม่ดี จำนวน 26 คน ในขณะที่ไม่มีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทั้งเพศหญิงและเพศชายที่มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยไม่ดี นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ทั้งเพศหญิงและเพศชาย ไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี จำนวน 26 คน มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทั้งเพศหญิงและเพศชาย ที่มี 5 คน เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศโดยรวมจึงกล่าวได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนของทั้ง 2 ประเทศ ไม่ว่าจะเพศใด ต่างเห็นว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ขณะนี้ดี

4.5.14 เปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ ไทยและ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามอายุ

1) ฟังวิทยุฯ หรือไม่ จำแนกตามช่วงอายุ

กลุ่มตัวอย่าง	ประชาชนไทย		ประชาชน สปป.ลาว	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ฟังวิทยุฯ				
อายุ 18 – 24 ปี	15	3.80	109	27.30
อายุ 25 – 34 ปี	20	5.00	115	28.80
อายุ 35 – 44 ปี	27	6.80	79	19.80
อายุ 45 – 54 ปี	29	7.30	63	15.80
อายุ 55 – 64 ปี	14	3.50	16	4.00
อายุ 65 ปีขึ้นไป	3	0.80	7	1.80
รวม	108	27.00	389	97.30
ไม่ฟังวิทยุฯ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ 18 – 24 ปี	31	7.80	0	0.00
อายุ 25 – 34 ปี	49	12.30	1	0.30
อายุ 35 – 44 ปี	85	21.30	2	0.50
อายุ 45 – 54 ปี	69	17.30	6	1.50
อายุ 55 – 64 ปี	43	10.80	1	0.30
อายุ 65 ปีขึ้นไป	15	3.80	1	0.30
รวม	292	73.00	11	2.80
รวมทั้งหมด	400	100.00	400	100.00

ตารางที่ 41 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาวจำแนกตามช่วงอายุ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามช่วงอายุ พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทุกช่วงอายุ เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

ทุกช่วงอายุ ที่เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ตามสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับฟังวิทยุฯ และยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่น (ช่วงอายุ 18 – 24 ปี) ไม่มีใครที่ไม่ฟังวิทยุฯ ไทย ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่นไทยไม่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว คิดเป็นประมาณ 2 เท่า ของกลุ่มตัวอย่างที่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ซึ่งใกล้เคียงกับช่วงอายุ 25 – 34, 55 – 64, 65 ปีขึ้นไป และ 35 – 44 ปี รวมทั้งหากไม่คำนึงถึงจำนวนของกลุ่มตัวอย่างประชาชนไทยที่ไม่ฟังวิทยุฯ ยังพบว่า ช่วงอายุ 55 – 64 ปี ของประชาชนไทยและ สปป.ลาว มีสัดส่วนใกล้เคียงกันในการเปิดรับฟังวิทยุฯ ของกันและกัน

2) ฟังวิทยุฯ แล้วมีประโยชน์หรือไม่ จำแนกตามช่วงอายุ

กลุ่มตัวอย่าง	ประชาชนไทย		ประชาชน สปป.ลาว	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ฟังวิทยุฯ แล้วมีประโยชน์				
อายุ 18 – 24 ปี	15	3.80	109	27.30
อายุ 25 – 34 ปี	19	4.80	115	28.80
อายุ 35 – 44 ปี	27	6.80	79	19.80
อายุ 45 – 54 ปี	28	7.00	63	15.80
อายุ 55 – 64 ปี	14	3.50	16	4.00
อายุ 65 ปีขึ้นไป	3	0.80	7	1.80
รวม	106	26.50	389	97.30
ฟังวิทยุฯ แล้วไม่มีประโยชน์				
อายุ 18 – 24 ปี	0	0.00	0	0.00
อายุ 25 – 34 ปี	1	0.30	0	0.00
อายุ 35 – 44 ปี	0	0.00	0	0.00
อายุ 45 – 54 ปี	1	0.30	0	0.00
อายุ 55 – 64 ปี	0	0.00	0	0.00
อายุ 65 ปีขึ้นไป	0	0.00	0	0.00
รวม	2	0.50	0	0.00
รวมทั้งหมด		27.00	389	97.30

ตารางที่ 42 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ แล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามช่วงอายุ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามช่วงอายุ พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย และ สปป.ลาว ทุกช่วงอายุเห็นว่าฟังวิทยุฯ ของกันและกันแล้วมีประโยชน์ ซึ่งมีเพียงกลุ่มตัวอย่างประชาชนไทย ช่วงอายุ 25 – 34 ปี และช่วงอายุ 45 – 54 ปี ช่วงอายุละ 1 คน ที่เห็นว่าฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วไม่มีประโยชน์ จึงกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างประชาชนไทยและ สปป.ลาว ทุกช่วงอายุเห็นว่าฟังวิทยุฯ ของกันและกันแล้วมีประโยชน์ ตามสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับฟังวิทยุฯ

3) ฟังวิทยุฯ แล้วทำให้รู้สึกดีหรือไม่ จำแนกตามช่วงอายุ

กลุ่มตัวอย่าง	ประชาชนไทย		ประชาชน สปป.ลาว	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วรู้สึกดี				
อายุ 18 – 24 ปี	14	3.50	104	26.00
อายุ 25 – 34 ปี	18	4.50	107	26.80
อายุ 35 – 44 ปี	24	6.00	78	19.50
อายุ 45 – 54 ปี	24	6.00	63	15.80
อายุ 55 – 64 ปี	12	3.00	14	3.50
อายุ 65 ปีขึ้นไป	2	0.50	6	1.50
รวม	94	23.50	372	93.00
ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วรู้สึกไม่ดี				
อายุ 18 – 24 ปี	0	0.00	2	0.50
อายุ 25 – 34 ปี	1	0.30	0	0.00
อายุ 35 – 44 ปี	1	0.30	0	0.00
อายุ 45 – 54 ปี	2	0.50	0	0.00
อายุ 55 – 64 ปี	1	0.30	1	0.30
อายุ 65 ปีขึ้นไป	0	0.00	1	0.30
รวม	5	1.30	4	1.00
ไม่ระบุবাদีหรือไม่ดี				
อายุ 18 – 24 ปี	1	0.30	3	0.80
อายุ 25 – 34 ปี	1	0.30	8	2.00
อายุ 35 – 44 ปี	2	0.50	1	0.30
อายุ 45 – 54 ปี	3	0.80	0	0.00
อายุ 55 – 64 ปี	1	0.30	1	0.30
อายุ 65 ปีขึ้นไป	1	0.30	0	0.00
รวม	9	2.30	13	3.30
รวมทั้งหมด	108	27.00	389	97.30

ตารางที่ 43 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิทยุฯ แล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดี ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามช่วงอายุ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามช่วงอายุ พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย และสปป.ลาว ทุกช่วงอายุเห็นว่าฟังวิทยุฯ ของกันและกันแล้วทำให้รู้สึกดีต่อประเทศเพื่อนบ้าน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ทุกช่วงอายุเห็นว่าฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับ สปป.ลาว มีจำนวน 5 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทุกช่วงอายุเห็นว่าฟังวิทยุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับไทย มีจำนวน 4 คน ซึ่งไม่แตกต่างกันมาก นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ทุกช่วงอายุที่ไม่ระบุว่าฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีหรือไม่ดี จำนวน 9 คน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชน สปป.ลาว ทุกช่วงอายุที่ไม่ระบุว่าฟังวิทยุฯ ไทย แล้วทำให้รู้สึกดีหรือไม่ดี จำนวน 13 คน โดยรวมกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งประชาชนไทยและ สปป.ลาว ทุกช่วงอายุเห็นว่าฟังวิทยุฯ ของกันและกันแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศเพื่อนบ้าน (ไทย หรือ สปป.ลาว) ตามสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับฟังวิทยุฯ

4) ความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี จำแนกตามช่วงอายุ

กลุ่มตัวอย่าง	ประชาชนไทย		ประชาชน สปป.ลาว	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดี				
อายุ 18 – 24 ปี	43	10.80	107	26.80
อายุ 25 – 34 ปี	64	16.00	115	28.80
อายุ 35 – 44 ปี	93	23.30	81	20.30
อายุ 45 – 54 ปี	83	20.80	68	17.00
อายุ 55 – 64 ปี	48	12.00	16	4.00
อายุ 65 ปีขึ้นไป	17	4.30	8	2.00
รวม	348	87.00	395	98.80
ความสัมพันธ์ไทย-ลาว ไม่ดี				
อายุ 18 – 24 ปี	0	0.00	0	0.00
อายุ 25 – 34 ปี	0	0.00	0	0.00
อายุ 35 – 44 ปี	11	2.80	0	0.00
อายุ 45 – 54 ปี	8	2.00	0	0.00
อายุ 55 – 64 ปี	7	1.80	0	0.00
อายุ 65 ปีขึ้นไป	0	0.00	0	0.00
รวม	26	6.50	0	0.00
ไม่ระบุว่าดีหรือไม่ดี				
อายุ 18 – 24 ปี	3	0.80	2	0.50
อายุ 25 – 34 ปี	5	1.30	1	0.30
อายุ 35 – 44 ปี	8	2.00	0	0.00
อายุ 45 – 54 ปี	7	1.80	1	0.30
อายุ 55 – 64 ปี	2	0.50	1	0.30
อายุ 65 ปีขึ้นไป	1	0.30	0	0.00
รวม	26	6.50	5	1.30
รวมทั้งหมด	400	100.00	400	100.00

ตารางที่ 44 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามช่วงอายุ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามช่วงอายุ พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดี หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ช่วงอายุ 35 – 44, 45 – 54, และ 55 – 64 ปี รวมจำนวน 26 คน มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ไม่ดี ในขณะที่ไม่มีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทุกช่วงอายุระบุว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยไม่ดี นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ทุกช่วงอายุไม่แสดงทัศนะว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดีหรือไม่ดี จำนวน 26 คน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ช่วงอายุ 18 – 24, 25 – 34, 45 – 54, และ 55 – 64 ปี ไม่แสดงทัศนะว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีหรือไม่ดี รวมจำนวน 5 คน เมื่อพิจารณาโดยรวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว ทุกช่วงอายุ มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดี

4.5.15 เปรียบเทียบการรับฟังวิทยุฯ ไทยและ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ

1) ฟังวิทยุฯ หรือไม่ จำแนกตามอาชีพ

กลุ่มตัวอย่าง	ประชาชนไทย		ประชาชน สปป.ลาว	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว				
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	38	9.50	137	34.30
เกษตรกร	26	6.50	68	17.00
ลูกจ้าง	9	2.30	8	2.00
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	14	3.50	20	5.00
แม่บ้าน	4	1.00	34	8.50
นักศึกษา	4	1.00	30	7.50
นักเรียน	7	1.80	23	5.80
บริษัทเอกชน	6	1.50	17	4.30
ผู้ใช้แรงงาน	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		30	7.50
อื่น ๆ *	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		22	5.50
รวม	108	27.00	389	97.30
ไม่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว				
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	118	29.50	5	1.30
เกษตรกร	90	22.50	5	1.30
ลูกจ้าง	25	6.30	0	0.00
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	18	4.50	0	0.00
แม่บ้าน	17	4.30	1	0.30
นักศึกษา	12	3.00	0	0.00
นักเรียน	7	1.80	0	0.00
บริษัทเอกชน	5	1.30	0	0.00
ผู้ใช้แรงงาน	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		0	0.00
อื่น ๆ *	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		0	0.00
รวม	292	73.00	11	2.80
รวมทั้งหมด	400	100.00	400	100.00

* อื่น ๆ ได้แก่ ไม่ทำงาน/ว่างงาน 7 คน, ขับรถสิบล้อ, อาชีพขับเรือข้ามแม่น้ำโขง 2 คน, พนักงานโครงการด้านเอดส์, อยู่บ้านเฉย ๆ 2 คน, ทำงานที่สถานทูตสิงคโปร์, บริษัทต่างประเทศ, เลขานุการ, เกษียณ, ช่าง, ไม่ระบุ 2 คน

ตารางที่ 45 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังและไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทุกกลุ่มอาชีพ ฟังวิทยุฯ ไทย มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ทุกกลุ่มอาชีพ ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ทุกกลุ่มอาชีพ ไม่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทุกกลุ่มอาชีพ ไม่ฟังวิทยุฯ ไทย โดยรวมกลุ่มตัวอย่างประชาชนไทยและ สปป.ลาว ทุกกลุ่มอาชีพเปิดรับฟังวิทยุฯ ของกันและกัน นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างประชาชนไทยทุกกลุ่มอาชีพ ไม่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แต่กลุ่มตัวอย่างประชาชน สปป.ลาว ฟังทั้งหมด แทนทุกกลุ่มอาชีพ

2) พังวิทย์ฯ แล้วมีประโยชน์หรือไม่ จำแนกตามอาชีพ

กลุ่มตัวอย่าง	ประชาชนไทย		ประชาชน สปป.ลาว	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พังวิทย์ฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์				
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	37	9.30	137	34.30
เกษตรกร	26	6.50	68	17.00
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	13	3.30	20	5.00
ลูกจ้าง	9	2.30	8	2.00
นักเรียน	7	1.80	23	5.80
บริษัทเอกชน	6	1.50	17	4.30
นักศึกษา	4	1.00	30	7.50
แม่บ้าน	4	1.00	34	8.50
ผู้ใช้แรงงาน	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		30	7.50
อื่น ๆ *	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		22	5.50
รวม	106	26.50	389	97.30
พังวิทย์ฯ สปป.ลาว แล้วไม่มีประโยชน์				
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	1	0.30	0	0.00
เกษตรกร	0	0.00	0	0.00
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	1	0.30	0	0.00
ลูกจ้าง	0	0.00	0	0.00
นักเรียน	0	0.00	0	0.00
บริษัทเอกชน	0	0.00	0	0.00
นักศึกษา	0	0.00	0	0.00
แม่บ้าน	0	0.00	0	0.00
ผู้ใช้แรงงาน	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		0	0.00
อื่น ๆ *	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		0	0.00
รวม	2	0.50	0	0.00
รวมทั้งหมด	108	27.00	389	97.30

* อื่น ๆ ได้แก่ ไม่ทำงาน/ว่างงาน 7 คน, ขับรถสิบล้อ, อาชีพขับเรือข้ามแม่น้ำโขง 2 คน, พนักงานโครงการด้านเอดส์, อยู่บ้านเฉย ๆ 2 คน, ทำงานที่สถานทูตสิงคโปร์, บริษัทต่างประเทศ, เลขานุการ, เกษียณ, ช่าง, ไม่ระบุ 2 คน

ตารางที่ 46 แสดงจำนวนและคำร้อยละของการเปิดรับฟังวิถุฯ แล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ

จากตารางแสดงจำนวนและคำร้อยละของการเปิดรับฟังวิถุฯ แล้วมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว ทุกกลุ่มอาชีพ เห็นว่าฟังวิถุฯ ของกันและกันแล้วมีประโยชน์ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย อาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย และอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวนอาชีพละ 1 คน ที่เห็นว่าไม่มีประโยชน์จากการฟังวิถุฯ สปป.ลาว โดยรวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว ทุกกลุ่มอาชีพฟังวิถุฯ กันและกันและเห็นว่า มีประโยชน์ ตามสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับฟังวิถุฯ

3) ฟังวิทยุฯ แล้วทำให้รู้สึกดีหรือไม่ จำแนกตามอาชีพ

กลุ่มตัวอย่าง	ประชาชนไทย		ประชาชน สปป.ลาว	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วรู้สึกดี				
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	35	8.80	137	34.30
เกษตรกร	20	5.00	65	16.30
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	11	2.80	16	4.00
ลูกจ้าง	9	2.30	7	1.80
นักเรียน	5	1.30	20	5.00
บริษัทเอกชน	6	1.50	14	3.50
นักศึกษา	4	1.00	29	7.30
แม่บ้าน	4	1.00	34	8.50
ผู้ใช้แรงงาน	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		29	7.30
อื่น ๆ *	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		21	5.30
รวม	94	23.50	372	93.00
ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วรู้สึกไม่ดี				
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	1	0.30	0	0.00
เกษตรกร	2	0.50	1	0.30
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	2	0.50	1	0.30
ลูกจ้าง	0	0.00	0	0.00
นักเรียน	0	0.00	1	0.30
บริษัทเอกชน	0	0.00	0	0.00
นักศึกษา	0	0.00	1	0.30
แม่บ้าน	0	0.00	0	0.00
ผู้ใช้แรงงาน	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		0	0.00
อื่น ๆ *	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		0	0.00
รวม	5	1.30	4	1.00

ไม่ระบุว่าเป็นหรือไม่ดี	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	2	0.50	0	0.00
เกษตรกร	4	1.00	2	0.50
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	1	0.30	3	0.80
ลูกจ้าง	0	0.00	1	0.30
นักเรียน	2	0.50	2	0.50
บริษัทเอกชน	0	0.00	3	0.80
นักศึกษา	0	0.00	0	0.00
แม่บ้าน	0	0.00	0	0.00
ผู้ใช้แรงงาน	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		1	0.30
อื่น ๆ *	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		1	0.30
รวม	9	2.30	13	3.30
รวมทั้งหมด	108	27.00	389	97.30

* อื่น ๆ ได้แก่ ไม่ทำงาน/ว่างงาน 7 คน, ขับรถสลิปล้อ, อาชีพขับเรือข้ามแม่น้ำโขง 2 คน, พนักงานโครงการด้านเอสดี, อยู่บ้านเฉย ๆ 2 คน, ทำงานที่สถานทูตสิงคโปร์, บริษัทต่างประเทศ, เลขานุการ, เกษียณ, ช่าง, ไม่ระบุ 2 คน

ตารางที่ 47 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิถุฯ แล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดี ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของการเปิดรับฟังวิถุฯ แล้วทำให้รู้สึกดีและรู้สึกไม่ดี ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว ทุกกลุ่มอาชีพเห็นว่าฟังวิถุฯ ของกันและกันแล้วทำให้รู้สึกดีต่อประเทศเพื่อนบ้าน (ไทยหรือ สปป.ลาว) ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย 3 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ อาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย อาชีพเกษตรกร และอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ เห็นว่าฟังวิถุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับ สปป.ลาว ซึ่งมีจำนวนรวม 5 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว 4 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ อาชีพเกษตรกร อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ นักเรียน และนักศึกษา เห็นว่าฟังวิถุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับไทย กลุ่มอาชีพละ 1 คน รวม 4 คน ซึ่งไม่แตกต่างกันมากนัก นอกจากนี้ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชน สปป.ลาว แทบทุกกลุ่มอาชีพที่ไม่ระบุว่าเป็นฟังวิถุฯ ไทย แล้วทำให้รู้สึกดีหรือไม่ดี ซึ่งมีจำนวน 13 คน มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ที่มี

บางกลุ่มอาชีพที่ไม่ระบุว่าฟังวิทย์ฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีหรือไม่ดี ซึ่งมีจำนวน 9 คน โดยรวมกลุ่มตัวอย่างทั้งประชาชนไทยและ สปป.ลาว ทุกกลุ่มอาชีพเห็นว่าฟังวิทย์ฯ แล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศเพื่อนบ้าน (ไทยหรือ สปป.ลาว) มีประชาชนไทยส่วนน้อยกลุ่มตัวอย่างอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย อาชีพเกษตรกร และอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ที่เห็นว่าฟังวิทย์ฯ แล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับประเทศเพื่อนบ้าน

4) ความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี จำแนกตามอาชีพ

กลุ่มตัวอย่าง	ประชาชนไทย		ประชาชน สปป.ลาว	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดี				
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	136	34.00	140	35.00
เกษตรกร	97	24.30	73	18.30
ลูกจ้าง	30	7.50	8	2.00
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	28	7.00	19	4.80
แม่บ้าน	20	5.00	35	8.80
นักศึกษา	16	4.00	29	7.30
นักเรียน	11	2.80	23	5.80
บริษัทเอกชน	10	2.50	16	4.00
ผู้ใช้แรงงาน	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		30	7.50
อื่น ๆ *	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		22	5.50
รวม	348	87.00	395	98.80
ความสัมพันธ์ไทย-ลาว ไม่ดี				
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	11	2.80	0	0.00
เกษตรกร	11	2.80	0	0.00
ลูกจ้าง	2	0.50	0	0.00
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	1	0.30	0	0.00
แม่บ้าน	1	0.30	0	0.00
นักศึกษา	0	0.00	0	0.00
นักเรียน	0	0.00	0	0.00
บริษัทเอกชน	0	0.00	0	0.00
ผู้ใช้แรงงาน	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		0	0.00
อื่น ๆ *	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		0	0.00
รวม	26	6.50	0	0.00
ไม่ระบุว่าดีหรือไม่ดี				
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	9	2.30	2	0.50
เกษตรกร	8	2.00	0	0.00

ไม่ระบุว่าดีหรือไม่ดี	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ลูกจ้าง	2	0.50	0	0.00
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	3	0.80	1	0.30
แม่บ้าน	0	0.00	0	0.00
นักศึกษา	0	0.00	1	0.30
นักเรียน	3	0.80	0	0.00
บริษัทเอกชน	1	0.30	1	3.00
ผู้ใช้แรงงาน	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		0	0.00
อื่น ๆ *	ไม่มีกลุ่มตัวอย่าง		0	0.00
รวม	26	6.50	5	1.30
รวมทั้งหมด	400	100.00	400	100.00

* อื่น ๆ ได้แก่ ไม่ทำงาน/ว่างงาน 7 คน, ขับรถสิบล้อ, อาชีพขับเรือข้ามแม่น้ำโขง 2 คน, พนักงานโครงการด้านเอดส์, อยู่บ้านเลข ๆ 2 คน, ทำงานที่สถานทูตสิงคโปร์, บริษัทต่างประเทศ, เลขานุการ, เกษียณ, ช่าง, ไม่ระบุ 2 คน

ตารางที่ 48 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ

จากตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีและไม่ดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามอาชีพ พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว ทุกกลุ่มอาชีพ มีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดี หรืออีกด้านหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย อาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย อาชีพเกษตรกร อาชีพลูกจ้าง อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และแม่บ้าน รวมจำนวน 26 คน มีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ไม่ดี ในขณะที่ไม่มีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ในทุกกลุ่มอาชีพระบุว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยไม่ดี นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย กลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย อาชีพเกษตรกร อาชีพลูกจ้าง อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ นักเรียน และอาชีพทำงานในบริษัทเอกชน ไม่แสดงทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดีหรือไม่ดี รวมจำนวน 26 คน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว กลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ นักศึกษา อาชีพทำงานในบริษัทเอกชน ไม่แสดงทัศนคติว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีหรือไม่ดี รวมจำนวน 5 คน โดยสรุปกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว ทุกกลุ่มอาชีพ มีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-

ลาว ดี กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ส่วนใหญ่อาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย และอาชีพเกษตรกร เห็นว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ไม่ดี ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ไม่มีใครแสดงทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาวไม่ดี

4.5.16 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ และทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ผู้ให้สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ

จากการเข้าพื้นที่วิจัยเพื่อสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการกลุ่มตัวอย่างประชาชน สปป.ลาว ณ เวียงจันทน์ ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า ภรรยาหรือแม่บ้านจะเป็นคนเตรียมกับข้าวสำหรับอาหารมื้อเย็น และมีการดื่มเบียร์กับกลุ่มเพื่อนในตอนเย็น โดยนั่งเป็นวง เพื่อนที่ไม่สามารถดื่มได้ (เพราะสภาพร่างกายเป็นโรคกระเพาะ ฯลฯ) จะถูกคะยั้นคะยอชักพอก การให้ความเคารพและมีสัมมาคารวะของเด็กที่มีต่อผู้ใหญ่มีให้เห็นอย่างเด่นชัด เมื่อคู่สนทนารู้ว่าอีกฝ่ายเป็นผู้ใหญ่ โดยจะเปลี่ยนจากคำว่า “เจ้า” เป็นคำว่า “โดย” ลงท้ายการพูด การรับประทานอาหารทำปรุงขึ้นเองถูกกว่าการซื้อรับประทาน อย่างเผื่อหรือถ้วยเดียวราคาประมาณ 60-80 บาท

ณ ศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติ หรือ LAO-ITECC (Lao-International Trade Exhibition and Convention Center) (พื้นที่ที่ผู้วิจัยใช้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างอีกแห่งหนึ่ง) เป็นอาคารขนาดใหญ่ตั้งอยู่ที่ Kamphengmuang Road, Saysettha District นครหลวงเวียงจันทน์ บริเวณภายนอกอาคารเป็นที่จอดรถกว้างขวาง ในช่วงเวลาที่ผู้วิจัยอยู่ในพื้นที่มีสไลเดอร์บ้านลมบริการให้เด็ก ๆ ได้เล่น มีเต็นท์ขายอาหาร 3-4 เต็นท์ ซึ่งขายข้าวจี๋ (ข้าวเหนียวปั้นชุบไข่ปิ้ง) น้ำดื่ม ไข่ข้าว ฯลฯ และยังมีหอแสดงสินค้า (pavilion) กลางสระน้ำ ส่วนภายในอาคารมีโรงภาพยนตร์ ภัตตาคารอาหารญี่ปุ่น ห้องเล่นสนุกเกอร์และโบว์ลิ่ง ซูเปอร์มาร์ต และพื้นที่ใช้จัดแสดงสินค้าและนิทรรศการบริเวณลานชั้น 1

ในช่วงเวลาที่อยู่ในพื้นที่วิจัยที่ศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติแห่งนี้ มีการแสดงนิทรรศการการศึกษา หรือ Lao International Fair on Education 2009 ที่บริเวณลานชั้น 1 ซึ่งมีสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เข้าร่วมงาน โดยสถาบันการศึกษาภายใน สปป.ลาว เช่น มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว โรงเรียนปัญญาพิศศึกษา Lao-Singapore Business College ฯลฯ รวมทั้งสถาบันการศึกษาภายนอก สปป.ลาว ที่เป็นสถาบันการศึกษาไทย เช่น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยมหิดล International College มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ วิทยาลัยมิชชัน (สระบุรี) มหาวิทยาลัยชินวัตร และโรงเรียนสยามคอมพิวเตอร์และภาษา ฯลฯ สถาบันการศึกษาต่างประเทศ อาทิ James Cook University (วิทยาเขต Singapore) ซึ่งไม่พบสถาบันการศึกษาจากจีน และเวียดนาม แต่จากการ

พูดคุยกับคน สปป.ลาว จำนวนหนึ่งพบว่า รัฐบาลจีนและเวียดนามให้ทุนการศึกษาแก่คน สปป.ลาว ไปเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาก่อนข้างมาก

ภายในงานมีการแสดงของนักเรียนและนักศึกษา สปป.ลาว บนเวที และมีพิธีซึ่งเป็นนักร้อง สปป.ลาว รวมทั้งมีการเล่นเกมถามตอบเพื่อแจกรางวัลแก่ผู้เข้าชมงานและกิจกรรมบนเวที ในพื้นที่ บริเวณเดียวกันกับนิทรรศการการศึกษา มีบูธจำหน่ายสินค้าต่าง ๆ เช่น เสื้อผ้า หนังสือ เครื่องประดับ ซีดีเพลง จากการประมาณโดยสายตาซีดีเพลงในบูธจำหน่ายส่วนใหญ่เป็นศิลปินไทยประมาณ 70-80 เปอร์เซนต์ ที่เหลือเป็นเพลงของศิลปิน สปป.ลาว และอื่น ๆ ส่วนวีซีดีจะมีทั้งภาพยนตร์ต่างประเทศ และภาพยนตร์ไทย แผ่นซีดีและวีซีดีเป็นแผ่นสำเนาละเมิดลิขสิทธิ์ ยกเว้นแผ่นเพลงของศิลปิน สปป.ลาว ซึ่งลักษณะดังกล่าวพบที่ตลาดเช้าเช่นกัน

ในงานนิทรรศการการศึกษา มีการจัดสัมมนาในหลายหัวข้อในห้องสัมมนาบริเวณชั้น 2 หัวข้อหนึ่งคือ การศึกษาใน สปป.ลาว ซึ่งการศึกษาในระดับปริญญาตรีต้องเรียน 5 ปี โดยปีที่ 1 เรียน ที่ School of Foundation Studies เมื่อขึ้นปี 2 จึงแยกเรียนตามคณะต่าง ๆ โดยขณะนี้รัฐบาล สปป.ลาว อยู่ในระหว่างการปฏิรูปการศึกษา โดยพยายามปรับการศึกษาในระดับปริญญาตรีจาก 5 ปีเป็น 4 ปี เพราะระบบเดิมเป็นอุปสรรคหนึ่งของการศึกษาต่อในต่างประเทศสำหรับคน สปป.ลาว กล่าวคือ ระดับมัธยมศึกษาเรียนน้อยกว่าสากล แต่เรียน ปริญญาตรี 5 ปี (ยกเว้นแพทย์ใช้เวลาเรียนมากกว่า) ในขณะที่เดียวกันกระทรวงศึกษาธิการ สปป.ลาว มี Department of Private Education Management ซึ่งส่งเสริมสถาบันการศึกษาเอกชน โดยขณะนี้ มีสถานศึกษาเอกชนจำนวน 388 แห่ง เป็น pre-school 124 แห่ง primary school 69 แห่ง secondary school 29 แห่ง vocation centre 71 แห่ง technical school 14 แห่ง colleges 81 แห่ง โดยมีครูจำนวน 2,760 คน สำเร็จการศึกษาในระดับ ปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 2 ปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 10 ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 70 Higher diplomas คิดเป็นร้อยละ 10 Technician คิดเป็นร้อยละ 6 และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 2

กลุ่มคน สปป.ลาว ที่เดินในศูนย์ประชุมและแสดงสินค้าแห่งนี้ มีทุกเพศและช่วงอายุตั้งแต่ เด็กไปจนถึงผู้สูงอายุ กล่าวได้ว่า เป็นศูนย์รวมคนแห่งใหญ่ของ สปป.ลาว เด็กผู้หญิงบางส่วนที่เดิน ภายในศูนย์ฯ มีทั้งนั่งซิ่นและกางเกงยีนส์ คนวัยทำงาน สปป.ลาว ท่านหนึ่งเล่าว่า สังคมลาว เปลี่ยนแปลงไปมาก หากเปรียบเทียบกับเมื่อ 10 ปีที่ผ่านมา เพราะการขับเคลื่อนของเศรษฐกิจ คนก็ เปลี่ยน และกล่าวว่า เด็กวัยรุ่นที่เห็นใส่กางเกงยีนส์แฉนี้ (ศูนย์ประชุมฯ) หากสวมกางเกงแบบนี้เข้า สถานที่ราชการจะถูกไล่ออกไม่ให้เข้า

ในนครหลวงเวียงจันทน์ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ผู้ให้สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการจำนวน 10 คน โดยแต่ละคนมีบุคลิกลักษณะ ชีวิตส่วนตัว ทักษะคดีด้านต่าง ๆ พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ และทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว รายละเอียด ดังนี้⁸

(1) **ข้อมูลทั่วไป** นาง อุ่น (นามสมมติ) บุคลิกลักษณะ รูปร่างผอม สูงประมาณ 160 เซนติเมตร ผิวขาว อาชีพขายเครื่องอยู่บ้าน (ขายของใช้ทั่วไปอยู่ที่บ้าน) อายุ 37 ปี จบการศึกษาระดับมัธยมปลาย ส่วนแฟนจบจากรัสเซียซึ่งไปเรียนอยู่รัสเซีย 7 ปี ปัจจุบันทำงานอยู่ไฟฟ้าลาว มีลูก 3 คน หญิง 2 คน ชาย 1 คน แฟนอยากเรียนต่อ (ปริญญาโท) ช่วงนี้พักผ่อนไม่ได้ทำงานเพราะเพิ่งจะเสร็จการจัดงานดอง (งานแต่งงาน) ให้น้องก็เลยได้พักผ่อน แต่ปกติก็ขายของทุกวันเวลา 06.00 – 20.00 น. เดิมเป็นคนหลวงพระบางแต่มาอยู่ที่เวียงจันทน์ 13 ปี แล้ว ย้ายมาตามครอบครัว เมื่อก่อนแฟนทำงานไฟฟ้าอยู่ที่หลวงพระบางแล้วย้ายมาเวียงจันทน์ ย้ายมาอยู่ที่นี่ก็ดีกว่ามาก แต่มันก็คนละอย่างไปได้อย่างเสียอย่าง ถ้าพูดถึงเรื่องเศรษฐกิจทางนั้นจะดีกว่าเพราะว่ามันเมืองน้อย (เล็ก) แต่ถ้าพูดถึงเรื่องการศึกษาลูก มาเรียนที่นั่นมีโอกาสมากกว่า แต่อยู่ที่นั่นก็เริ่มมีมหาวิทยาลัยแล้ว (หลวงพระบาง) รัฐไปเปิด ที่สำคัญย้ายมาก็เพื่อการศึกษาของลูกด้วยเป็นสำคัญ

ถ้าแฟนจะไปเรียน (ต่อ) ก็ไม่เป็นไรไม่ได้จัด เพื่อระดับความรู้ เพื่อยกระดับ เพื่ออนาคต ส่วนการที่จะไปเรียนก็ต้องดูค่าใช้จ่ายด้วยว่ามันจำเป็นไหมในสิ่งที่เราเลือก มันต้องบวก ลบ คูณหาร กันให้ดีกว่าใช้จ่ายไปแล้วเราก็ต้องพออยู่ได้ สมมติว่าอยู่นั้นมันแพงเพราะเราอยู่กับครอบครัว รวมทั้งการไปการมาและต้องส่งลูกเรียน (ปัจจัยต่าง ๆ ที่ต้องพิจารณา) สู้อไปเรียนต่างประเทศอย่างไทยก็ใกล้ ๆ ข้ามไปข้ามมาก็ไม่มีปัญหา เคี้ยวนี้มันก็สะดวกแล้ว จีรนัดไปมาแบบเดียวก็ถึงแล้ว หลาย ๆ คนเค้าก็ไปเรียนเย็นวันศุกร์หรือเสาร์เค้าก็กลับมาลาวเพราะเสาร์และอาทิตย์มันก็หยุด เย็นวันอาทิตย์หรือเช้าวันจันทร์ก็กลับไปเรียน หลายคนทำงานไฟฟ้าเค้าก็ไปเรียน แฟนอยากยกระดับภาษาอังกฤษอยากยกระดับทางนี้ เค้าก็พอพูดได้เขียนได้แต่ไม่เก่ง

พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ ปกติก็ดูโทรทัศน์และฟังวิทยุๆ เท่า ๆ กัน ดูโทรทัศน์ก็ดูข่าว ดูละครช่อง 7 พูดถึงวิทยุๆ ทุกวันนี้เค้าก็โอเคแล้ว ปกติชอบฟังวิทยุๆ ฟังตอนเช้า ฟังทั้งของไทยของลาว ที่ลาวมีวิทยุๆ 2 – 3 สถานี แต่ของไทยมีหลายสถานี แต่ส่วนมากจะฟังของไทยเพราะมีสินค้าลาวไปโฆษณา ชอบฟังเพลงมันสนุกดีทำงานแล้วก็ฟังไปเรื่อย ๆ

ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ความพัวพันตอนนี้ก็โอเคแล้ว เหมือนพี่น้องไปมาหาสู่กันก็สะดวกสบาย ก็ไปอุดรฯ หนองคายมันก็เหมือนกับเวียงจันทน์ ปีหนึ่งก็ไปหลายครั้งอยู่ พาลูกไปเที่ยว และไปซื้อของ ถ้าเป็นช่วงพักเรียนจะไปประมาณอาทิตย์ละครั้ง ถ้าช่วงเรียนก็ไม่ค่อยได้ไป

⁸ ผู้วิจัยพยายามคงคำพูดเดิมของผู้ให้สัมภาษณ์ไว้ โดยปรับเปลี่ยนและอธิบายเพิ่มเติมบางส่วน

(2) **ข้อมูลทั่วไป** นาย เวียง (นามสมมติ) มีบุคลิกลักษณะผอม สูงประมาณ 160 เซนติเมตร ผิวขาว เป็นนักศึกษา เรียนอยู่ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาบัญชีการเงิน คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว วิทยาเขตดงโคก ตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองประมาณ 9 กิโลเมตร ไปตามทางเลข 13 ได้ เกิดที่เวียงจันทน์ เป็นคนเวียงจันทน์ บ้านเกิดอยู่แถวในเมืองอยู่บ้านป่าย แต่ปัจจุบันย้ายไปอยู่บ้านสะพังเมืองอยู่ใกล้กับดงโคก ย้ายไปเพราะพ่อกับแม่สร้างบ้านอยู่ที่นั่น แม่ เป็นท่านหมอ (แพทย์) ทำงานอยู่ที่โรงพยาบาลมโหสถซึ่งเป็นโรงพยาบาลของรัฐ ส่วนพ่อเรียนจบด้านวิศวกรรมไฟฟ้า ทำงานอยู่ที่โครงการเขื่อนน้ำเทิน 2

เป็นลูกคนเดียว พ่อและแม่ห่วงมากไม่ค่อยให้ไปไหน แต่ปกติก็ไม่ค่อยไปไหนอยู่แล้วตอนที่สอบได้สาขานี้ก็คิดว่าแม่ก็อยากให้เราเรียนหมออยู่ แต่พ่อว่าเรียนหมอมันนานและก็รู้สึกลำบากมากเพราะว่าอยู่ลาวเงินเดือนท่านหมอไม่ได้สูงเหมือนอยู่ต่างประเทศแต่ก็เป็นอาชีพที่น่าสรรเสริญ เพราะต้องเสียสละมาก เคยอยู่กับแม่ตอนแม่เข้าเวรหลายครั้งตอนเป็นเด็กเพราะว่าพ่อไม่อยู่พ่อเดินทางตลอด

อยากไปเรียนที่ต่างประเทศ แต่ก็อยู่ที่ความสามารถ ส่วนพ่อและแม่ก็คงจะอนุญาตเพราะเพื่อความก้าวหน้าของลูก ตอนอยู่ประถมและมัธยมต้นอยู่โรงเรียนสินไทร ส่วนมัธยมปลายอยู่โรงเรียนมัธยมสมบูรณเวียงจันทน์ ปัจจุบันเรียนจันทร์ - ศุกร์ ส่วนเสาร์และอาทิตย์หยุด สำหรับเวลาเรียนขึ้นอยู่กับหลักสูตรและทางมหาวิทยาลัยจัดให้เรียน ทุกวันนี้เรียนช่วงเช้าตั้งแต่ 08.00 – 11.30 น. ตอนบ่ายก็ว่างส่วนมากก็จะอยู่บ้านและอ่านหนังสือ ดูทีวี ฟังวิทยุ ส่วนการอ่านหนังสือก็อ่านประจำตลอดไม่ช้าก็จะส่ง (สอบ) แล้วจึงอ่าน ก็อ่านหนังสือพิมพ์ลาว เช่นหนังสือพิมพ์ประชาชน ประเทศลาว แล้วก็หนังสือพิมพ์ลาวที่เป็นภาษาอังกฤษ แล้วก็อ่านนิตยสาร นิตยสารช่วง 2 – 3 ปีหลังนี้ก็เติบโตกันมากเลยตามไม่ทันเลย ถ้าจะซื้อนิตยสารก็อยู่ที่โรงเรียนก็มีขาย แต่ส่วนมากจะไม่ค่อยเห็นตามร้านหนังสือถ้าเป็นหนังสือพิมพ์เค้าก็จะส่งไปสำนักงานองค์การเลย หรือไม่กี่ต้องจองถ้าร้านขายธรรมดาไม่มีน้อย

ถ้าให้เลือกรเรียนได้ ถ้าไปไกล ๆ ก็อยากไปออสเตรเลียหรือญี่ปุ่น พ่อก็เคยพูดอยู่ว่าไทยก็ดีเหมือนกันเพราะว่ามันใกล้บ้าน เรื่องภาษา วัฒนธรรม เรื่องการกินก็ใกล้เคียงกันมันก็อาจจะสะดวกสบายเพราะเราไปเรียนก็ไม่ต้องปรับตัวอะไรมาก มันก็จะง่ายในด้านนี้ พูดถึงประเทศอื่นที่ใกล้เคียง ไทยง่ายที่สุดแล้ว ถ้าจะไปเรียนเวียดนามต้องเรียนภาษา 1 ปีก่อน ก็มีเพื่อนไปเรียนเหมือนกัน ก็จะไปเรียนเวียดนามกับจีนเพราะว่ามันจะมีทุนให้ส่ง แต่ละปีก็มีทุนมากอยู่ ส่วนทุนไทยไม่รู้เลยว่ามีไหม แต่คิดว่าน่าจะมีมากอยู่ แต่ไม่ค่อยได้ยินสักเท่าไร ส่วนมากที่ได้ยินประกาศส่งอยู่ลาวจะมีไปจีน เวียดนาม ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย และสิงคโปร์ มีเพื่อนบางคนส่งได้ก็ได้ไป

ตอนนี้ยังไม่มั่นใจว่าจะเรียนต่อหรือเปล่านั้นก็ต้องดูก่อน เพราะเราเป็นลูกคนเดียวด้วย ถ้าเรียนก็ต้องใช้เวลามากขึ้น พ่อแม่ก็ไม่รู้จะออกบ้านาญวันไหน ถ้าออกบ้านาญเร็วเราก็ต้องทำงานหาเงินเพื่อดูแลครอบครัว ก็ต้องปรึกษาพ่อแม่ก่อนว่า จะต้องทำอย่างไรต่อไป เป้าหมายตอนนี้ก็คือเรียนให้

จบปริญญาตรีก่อนจะเรียนต่อหรือไม่ก็ต้องดูว่าเราเรียนจบแล้วทำผลการเรียนได้ดีแค่ไหน ตอนนั้นก็ถือว่าได้คะแนนเฉลี่ยดีอยู่

มาไทยก็ประมาณปีละครั้ง ส่วนมากจะไปอุดรฯ ก็ไปซื้อหนังสือที่ซีเอ็ด ดอกหญ้า เพราะว่าเรื่องหนังสือ สำนักพิมพ์ที่ลาวก็กำลังพัฒนาเหมือนกัน แต่ว่าไทยมันพัฒนาไปแล้ว ก็อ่านภาษาไทย ออกแต่บางคำเช่นคำศัพท์ทางวิชาการ หรือเฉพาะด้านอาจจะไม่เข้าใจ อาจจะเป็นเฉพาะด้านแบบคำบาลี สันสกฤตประมาณนี้ ซึ่งลาวเราจะมีคำลาว เราไม่พูดคำบาลี สันสกฤตแล้ว ไทยก็ยังใช้อยู่ประมาณนี้หรืออาจจะเป็นวิชาเคมี ฟิสิกส์เราจะมีต่าง ส่วนมากถ้าเราซื้อหนังสือเคมีมาอ่านเราจะงงเพราะว่าไทยจะพูดตามระบบอังกฤษ ส่วนเราเรียนอยู่สามัญม.ปลายนี้จะพูดเป็นภาษาฝรั่ง แต่ขึ้นมามหาวิทยาลัยแล้วจะเริ่มเปลี่ยนจากฝรั่งมาใช้อังกฤษแทน

พฤติกรรมกาเปิดรับสื่อ วิทยุ ของลาวก็จะมี 3 คลื่น 97.25, 103.7 และ 105.5 แต่ละคลื่น ออกอากาศไม่เหมือนกันแต่เขาไม่ได้เจาะจงว่าเป็นสถานีเพลงหรือทั่วไป โทรทัศน์ลาวจะมีอยู่ 3 ช่อง โทรภาพแห่งชาติลาวช่อง 1 ช่อง 3 และลาวสตาร์ แชนแนล⁹ ซึ่งส่งจากดาวเทียม ส่วนวิทยุ ไทยส่วนมากจะมีแต่เพลง ส่วนมากจะฟังวิทยุเพื่อผ่อนคลายจากการเรียน ชอบเพลงทุกแนว เช่นแนวเพลงที่ผสมผสาน ถ้าพูดถึงวงโอเวอร์แดนซ์ หรือวงเซลส์ก็ถือว่าเป็นวงที่ตั้ง ถ้าจะฟังข่าวส่วนมากก็จะดูในโทรทัศน์มากกว่า ส่วนวิทยุ ไทยก็จะฟังเพลงมากกว่าส่วนมากจะฟังคลื่นที่อยู่แถวแม่น้ำโขง อยู่ใกล้ ๆ เรา ที่เรารับคลื่นได้ ดูโทรทัศน์ทุกวันส่วนมากจะติดตามข่าว

ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว สายพัวพันตามข่าวก็ดีมากตลอดมีอะไรก็ช่วยเหลือกันบางทีก็อาจจะมีการเข้าใจผิดกันบ้างแต่ก็ตกลงกันได้ อยู่เสมอก็ถือว่าเป็นสายสัมพันธ์ที่ดี คล้าย ๆ กับคนรัก 2 คน บางครั้งอาจจะมีปัญหากันบ้าง มันไม่สามารถจะตัดสินหรือพูดได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างลาวกับไทย, เวียดนามหรือจีนประเทศไหนสัมพันธ์มากกว่ากัน เราต้องพัวพันกันทุกคนเราต้องถือว่าเป็นบ้านกันต้องเสมอภาคกันทุกคน

(3) **ข้อมูลทั่วไป** นาย บัวสอน (นามสมมติ) บุคลิกลักษณะ รูปร่างผอมสูง สูงประมาณ 175 เซนติเมตร ผิวขาว อายุ 19 ปี มีพี่น้องทั้งหมด 8 คน ชาย 4 หญิง 4 เป็นลูกคนที่ 8 ส่วนมากทำงานแล้วแต่บางคนยังเรียนอยู่ บ้านอยู่เวียงแขวงโดก แขวงโรงเรียน (มหาวิทยาลัย) ใกล้ ๆ กับโรงเรียน เรียนอยู่ปี 2 คณะไอที มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาวแขวงโดก พ่อแม่ทำงานค้าขายเป็นธุรกิจของตนเอง ถ้าจบไอทีก็อยากทำงานเกี่ยวกับการนำความรู้ของตนเองไปใช้กับเทคโนโลยีที่ทันสมัย อยากทำงานเป็นพนักงานของรัฐ เพราะทำงานเอกชนเงินเดือนอาจจะแพงอยู่ แต่ของรัฐเค้าจะดูแลเราไปตลอดชีวิต เวลาไปโรงเรียนก็ขี่รถจักร (รถมอเตอร์ไซค์) ไป นาน ๆ ถึงจะมาไทย พาแฟนสาวมาทำฟัน (จัด

⁹ ผู้ใหญ่ สปป.ลาว ท่านหนึ่งแสดงอาการไม่พอใจในการพูดของวีเจ ของลาวสตาร์ ที่นิยมใช้คำไทยในรายการ เช่น ใช้คำว่า “ลูน” ซึ่งภาษาลาว หมายถึง รูน ไม่ได้หมายถึง การเอาใจช่วยหรือตั้งตารออย่างใจจดใจจ่อกับผลที่จะเกิดขึ้นหรือรางวัล และคำว่า “กีก” ซึ่งคน สปป.ลาว ถือว่าการมีคู่หรือมีเมียบ่อยเป็นสิ่งไม่ดี หากผู้ที่อยู่ในแวดวงราชการมีคู่หรือมีเมียบ่อยจะไม่เจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

พัน) มาที่นี่ มาทำพื้นที่นี้เพราะเค้าทำดี ทำสวย มีเพื่อนที่เป็นคนลาวแนะนำ (คลินิก) มา ข้ามมาก็มาซื้อของกินของใช้ก็ชอบไปโลดสปีกเจียง มาซื้อของ กินข้าว ดูหนัง ร้องคาราโอเกะบ้าง

พฤติกรรมกรเปิดรับสื่อ ก็ฟังวิทยุไทย คลื่นไหนสนุกก็ฟัง ชอบฟังเพลงสตริงชอบเพลงของ Clash, กับ Retrospect (ศิลปินไทย) ฟังวิทยุๆ เวลาก่อนนอน เพลงก็ฟังได้หมด แต่เพลงร็อกถ้าเรื่องชอบก็ชอบ Clash, กับ Retrospect (อย่างที่ว่าไป) วิทยุๆ ลาวก็ฟังตลอด (วิทยุๆ ไทยและ สปป.ลาว) ต่างกันก็ฟังไทยเค้าก็พูดแต่เรื่องที่อยู่ไทยเราก็ไม่ค่อยรู้ อยู่ลาวเค้าก็พูดเรื่องอยู่ลาวเราก็พอรู้ปกติฟังของลาวมากกว่า ของไทยไม่ค่อยฟัง เวลาก่อนนอนถึงจะฟัง ก็คือฟังไทยก็สนุกอยู่แต่เค้าพูดอะไรมาเราก็ไม่รู้ที่นั่นเป็นอย่างนั้นเราก็ไม่ได้เห็นอย่างนี้เราก็ไม่รู้ แต่ของลาววิทยุบอกที่นั่นที่นี้เราก็พอรู้พอเห็น ฟังวิทยุๆ ไทยได้ประโยชน์คือได้อัพเดทเกี่ยวกับหลาย ๆ เรื่องของไทย (ส่วนโทรทัศน์) ดูทีวีไทยตลอดเลย ชอบดูหนัง ชอบดูรายการหลาย ๆ อย่าง ข่าวดูช่อง 5 บ่อยที่สุด ชอบเตะบอล (เล่นกีฬาฟุตบอล) ชอบดูฟุตบอลอังกฤษดูถ่ายทอดสด จะดูของช่องไทยช่อง 7 ของลาวจะไม่ค่อยถ่ายทอดเท่าไร เป็นนักกีฬาฟุตบอลของคณะ เป็นทีมคณะ ก็ติดตามข่าวฟุตบอลตลอดจากโทรทัศน์ไทยบ้างของลาวบ้าง

ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ความสัมพันธ์ไทย-ลาวก็ไปด้วยกันดี การค้า ก็ไปมาหาสู่กันก็ไม่มีอะไร ก็อีกแพงกันเหมือนพี่น้องกัน ไทย-ลาว

(4) **ข้อมูลทั่วไป** นาย สมหวัง (นามสมมติ) บุคลิกลักษณะ รูปร่างพอมถึงพอมมาก สูงประมาณ 158 เซนติเมตร ผิวคล้ำ อาชีพขับรถรับส่งคนไทยและคน สปป.ลาว ข้ามฝั่งไปมา ชอบดูฟุตบอลชอบทีม แมนเชสเตอร์ยูไนเต็ด อาร์เซนอล เชลซี (สโมสรฟุตบอลในประเทศอังกฤษ) เวลาว่างจากหลังการทำงานก็ไปเล่นฟุตบอลกับเพื่อน ๆ ที่สนามโรงเรียนประถมใกล้ ๆ บ้าน อายุ 20 ปี บ้านเกิดอยู่ที่วังเวียง แล้วมาอยู่ที่เวียงจันทน์ ฝั่งเวียงห่างจากนี้ประมาณ 160 กิโลเมตร เป็นสถานท่องเที่ยวธรรมชาติ เป็นผา ถ้ำ แม่เป็นคนลาวส่วนพ่อเป็นคนไทย มีบ้านอยู่ที่ฝั่งไทยและลาว ไม่ไกลจากสะพาน (สะพานมิตรภาพไทย-ลาว) เวลาขับรถส่งลูกข้ามมาฝั่งไทยก็จะค้างที่ไทยเพื่อรอรับลูกข้ามใหม่ไป สปป.ลาว วันนี้พ่อแม่ไปงานดอง ไม่เรียนต่อ เลือกทำงานดีกว่าเรียนสูงแค่ไหนไม่มีเงินก็เหมือนเก่า (ก็เท่านั้น) อยู่ที่ลาวใครทำงานราชการเดือนหนึ่งอยู่ที่ สามแสนห้าหมื่นเอง (เงินทีกีบ) ประมาณพันกว่าบาทเอง แม่ทำเกี่ยวกับธุรกิจรับส่ง (ให้บริการเช่ารถตู้) มาได้ปีกว่าแล้ว เมื่อก่อนแม่เป็นแม่ค้าขายเครื่องไฟฟ้าทั่วไปเอาจากไทยมาขายที่ลาว โทรทัศน์ ตู้เย็น เครื่องเล่นซีดี ที่เลิกทำเพราะขายไปแล้วไม่ได้เงินมีแต่คนมาติดหนี้ ว่างรถ (ให้บริการเช่ารถ) ดีกว่า คนไทยมา สปป.ลาวเยอะ

พฤติกรรมกรเปิดรับสื่อ ฟังวิทยุๆ ไทย ชอบฟังธรรมะฟังหลวงพ่อดีใจแต่ฟังไปหัวเราะได้ตลอดทำนองเหมือนตลกเลย ชอบฟังธรรมะแต่ไม่ชอบเข้าวัด นอกจากฟังข่าว ธรรมะก็ดูข่าวการเมืองอันนี้สำคัญสุดเลย ดูละคร ดูทีวีไทย มากกว่าของลาว ช่องลาวไม่มีอะไรหรอก ดู

ละครไทยหมดละอยู่ที่ลาว วิทยุฯ ก็ฟังไทยมากกว่า เพลงไม่ค่อยฟัง ชอบฟังธรรมะที่สอนคนศรัทธาของพระพยอม แล้วก็มีหลวงพ่อกับอีก 2 – 3 ท่าน

ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ในสายตาตอนนี้คิดว่าความพัวพันไทย-ลาวดี เหมือนบ้านกันเอง ข้ามไปข้ามมาก็เหมือนบ้านกันเอง

(5) **ข้อมูลทั่วไป** นาย อิน (นามสมมติ) บุคคลลักษณะ เป็นคนค่อนข้างอ้วน สูงประมาณ 165 เซนติเมตร อาชีพให้บริการเช่ารถตู้ (ขับเอง) ปัจจุบันยังโสด แต่มีแฟนอยู่ ตอนนี้อายุ 25 ย่าง 26 เดิมเป็นคนปากเซ จำปาศักดิ์ ปากเซก็เป็นจังหวัด เป็นเมืองเอกของจำปาศักดิ์ มาอยู่เวียงจันทน์ได้ 15 ปีแล้ว เป็นน้องคนสุดท้อง มีพี่สาว 2 คน ซึ่งไปเปิดร้านอาหารอยู่ที่เยอรมัน พี่สาวอีกคนขายเพชรอยู่หน้าลาวพลาซ่า โดยเอาเพชรมาจากอินเดีย (มาขาย) เคยบินไปหาพี่สาวที่อยู่เมืองเอสเซน ที่เยอรมัน ครั้ง 1 ไปช่วงฤดูร้อน ก็ติดต่อกับพี่สาวทางโทรศัพท์ไม่ได้ใช้อีเมลเพราะไม่ค่อยมีเวลาเข้าใช้อีเมล ตอนนี้ก็เรียนปริญญาตรีการเงินอยู่ที่วิทยาลัยลาวนานาชาติซึ่งเป็นของเอกชน ตอนนี้เรียนอยู่ปี 2 หลักสูตร 3 ปี แล้วเรียนต่ออีก 2 ปี ก็จบ ป.ตรี ถ้าไม่คิดงานก็มีเวลาไปเรียนแต่ถ้ามีงานก็ไม่ได้ไปเกรดเฉลี่ย 2.5 อนาคตยังไม่แน่ใจจะเรียนต่อจนจบ ป.ตรี หรือไม่ให้เรียนจบ (ตามหลักสูตร 3 ปี) และทำตรงนี้ (ให้เช่ารถตู้) ไปก่อนจบแล้วค่อยว่ากันใหม่ หากพูดถึงอนาคตอยากไปทำงานทางภาษี และศุลกากร

ย้ายมาจากจำปาศักดิ์มาอยู่เวียงจันทน์ทั้งครอบครัวรวมทั้งพ่อแม่ด้วย แต่เราก็ไป ๆ มา ๆ อยู่ เพราะว่าญาติพี่น้องยังอยู่ที่นั่น จำปาศักดิ์ก็ไม่ใหญ่มากแต่มีแหล่งท่องเที่ยวหลายที่ ก็มีคนไปเที่ยวเยอะ เดี่ยวนี้เค้าก็จัดเป็นเมืองมรดกโลก อยู่วัดภูจำปาศักดิ์ ก็ห่างจากนี้ (เวียงจันทน์) ประมาณ 700 กิโลเมตร ใช้เวลา 7 ชั่วโมง เป็นทางตรง ถ้าจะไปเที่ยวต้องใช้เวลาน้อย 5 วัน 4 คืน เพราะต้องไปหลายที่ เศรษฐกิจของเมืองจำปาศักดิ์เทียบไม่ได้กับเวียงจันทน์เลยเพราะจำปาศักดิ์เป็นเมืองเล็ก ประชากรไม่มาก แต่มันจะเป็นเมืองแหล่งท่องเที่ยว ถ้าจะไปเที่ยวแล้วค้างคืนมันก็จะมียางเป็นโรงแรม 3 ดาวขึ้นไป ราคาที่ทั่ว ๆ ไป

ใช้โทรศัพท์มือถือ มีทั้งซิมของ สปป.ลาว และไทย คือ ทรูมูฟ ซึ่งไม่ค่อยได้ใช้ซิมไทยเท่าใด อาชีพขับรถตู้ ราคาที่ขับอยู่ (ให้บริการ) ในเวียงจันทน์ 1,800 บาทต่อวัน ตั้งแต่ 08.00 – 17.00 น. หลังจากนั้นถ้าเกินเวลาจะคิด ชั่วโมงละ 200 บาท ราคานี้เราพูดเมื่อ แต่ตกลงราคากันได้ถ้าเป็นแขกประจำ ถ้าเป็นช่วงเทศกาลก็จะมีลูกค้าเยอะก็จะคิดราคาเต็ม เพราะว่าเป็นช่วงเทศกาล ถ้าเราเอาราคาลง (ลดราคา) คนอื่นก็จะว่าเราได้ อย่างงานนี้เป็นส่วนราชการไทยติดต่อมาเราก็คิดในรายช้อยเขาเพื่อในอนาคตต่อไปเค้าจะได้มาใช้บริการเราอีก เดี่ยวนี้มีรถ 2 คันคือรถ 12 ที่นั่ง และรถ 16 ที่นั่งให้เลือก ทำอาชีพนี้มา 3 ปีแล้ว ทำกับพี่สาว พี่สาวเป็นคนไปรับงานมาให้ สำนักงาน (สำนักส่งเสริมธุรกิจบริการ กรมส่งเสริมการค้าส่งออก) ที่มาใช้บริการเค้าก็รู้จักกับเพื่อนของพี่สาวแล้วก็ติดต่อผ่านกันมา เค้าก็ใช้บริการเราประจำ รถตู้คันนี้เป็นรถ 12 ที่นั่งเพิ่งออกได้ 2 เดือน คันนี้เป็นของตัวเอง

เมื่อก่อนขับรถของพี่สาว คำนี้ออกเองต้องซื้อเงินสดอยู่ลาวไม่มีเงินผ่อน พ่อแม่เป็นคนซื้อให้ ถ้าวันไหนว่างจากทำงานก็เป็นอาสาสมัคร (มูลนิธิช่วยเหลือคนทุกชั้นยาก: FOUNDATION ASSISTING POOR PEOPLE OF LAO PDR) ที่ทำเพราะต้องการช่วยเหลือสังคม การช่วยเหลือแต่ละครั้งเราไม่ได้และไม่ต้องการเงินชดเชยก็จากการช่วยเหลือแต่ละครั้ง เราช่วยด้วยใจ ส่วนค่าใช้จ่ายค่าน้ำมันหรือรถตู้ก็เราได้รับอุปถัมภ์จากหลวงตามหาบัวอยู่ที่จังหวัดอุดรธานี มีพี่น้องอยู่โยธรเกล้าก็ทำตู้กับอยู่ร่วมใจโยธร คือตาของผมหหลังจากเลิกกับยายแล้วก็ข้ามฝั่งไป (ข้ามมาประเทศไทย) ได้เมียใหม่แล้วมีลูกหลานที่นั่น ผมก็ไปเยี่ยมตลอด

พฤติกรรมที่เปิดรับสื่อ ก็ฟังวิทยุ ไทยอยู่ ฟังไฮสตรี้กุกทุ่ง วิทยุ ลาวก็ฟัง ที่ลาวจะมีคลื่น 105.5 103.7 97.25 และ 96.00 เป็นคลื่นเปิดใหม่เป็นของต่างประเทศ ส่วนโทรทัศน์มี 3 สถานี มีสถานีโทรทัศน์แห่งชาติลาว 1, 3 และลาวสตาร์ แต่ปกติไม่ค่อยได้ดูโทรทัศน์ถ้าดูส่วนมากก็ดูเตะบอล (แข่งฟุตบอล) ชอบทีมแมนเชสเตอร์ยูไนเต็ด (สโมสรฟุตบอลในประเทศอังกฤษ) เวลาดูบอลก็ดูผ่านโทรทัศน์เคเบิลลาว และมีอีกบริษัทเคเบิลที่เปิดใหม่ชื่อดิจิทัล แต่คนส่วนใหญ่ใช้บริการของเคเบิลลาวเพราะเปิดมาก่อน ค่าใช้จ่ายเดือนละ 15 พันกีบ เป็นเงินไทยประมาณ 60 - 70 บาท เริ่มต้นดูอยู่ที่ประมาณ 1 ล้าน 3 แสนกีบ เงินไทยก็ประมาณ 4,000 บาท ค่าเปิดตัวใช้ ค่าจะให้ดูฟรี 3 เดือน หลังจากนั้นก็จะเก็บเดือนละ 60 - 70 บาท ส่วนมากก็ไม่ค่อยได้ฟังวิทยุ ฟังแต่ซีดีฟังเพลงลาว ซีดีไทยก็ซื้อฟังเพลงลูกทุ่ง ฟังวิทยุ ก็ฟังเป็นช่วง ช่วงเพลงมันก็จะมีความเราก็คอยดูว่ามีสินค้าอะไรใหม่ ๆ แต่ก็ไม่ค่อยได้ฟัง แต่ถ้าฟังจะฟังช่วงบ่าย ช่วงเย็น ฟังคลื่น 102.5 ของไทย ฟังวิทยุ ไทย และลาวเท่า ๆ กันภาษามันก็คล้าย ๆ กัน เราที่ไม่ได้เน้นว่าจะฟังของใครมากกว่ากัน ส่วนมากวิทยุ จะเปิดเพลงมาก ข่าวก็จะมีตอนต้นชั่วโมงทั้งวิทยุ ไทยและลาว

ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ก็รู้สึกที่ดี ตั้งแต่หลังสงครามก็มีความพัวพันกันมาตลอด ทุกวันนี้ก็เรื่อย ๆ ไม่มีปัญหาอะไร

(6) **ข้อมูลทั่วไป** นาย วิเชียร (นามสมมติ) บุคลิกลักษณะ รูปร่างตัวมเล็กน้อย สูงประมาณ 160 เซนติเมตร ผิวออกคล้ำ อายุ 29 ปี มีพี่น้องทั้งหมด 4 คน เรียนอยู่ 2 คน ที่เหลือทำงาน พ่อและแม่เสียชีวิตแล้ว บ้านอยู่ที่เวียงจันทน์ บ้านผมอยู่แถวโรงแสดงละคร เจ้าเรียกว่าแถวถนนพงสำน่าน แต่งงานมา 2 ปีแล้ว (มีภรรยาเป็นคนไทย) ยังไม่มีลูก อาชีพวิศวกรก่อสร้างทั่วไป เป็น (พวก) อาคารชลประทาน ขั้ว (สะพาน) ถนน ทำงานที่บริษัทเอกชน บริษัทที่ทำงานเป็นของตัวเอง ทำงานมา 7 ปีแล้ว จบปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยแห่งชาติ คณะวิศวกรรมศาสตร์ สาขาเดียวกับดวงโลก แต่เป็นคณะวิศวกรรม หมายความว่าไปเรียนดวงโลกแล้วก็แยกสาย แยกสายไปตามคณะ คณะวิศวกรรมอยู่แถวโชคปั่นหลวง ถนนมิตรภาพลาว - ไทย ทำงานเวลา 8.00 - 18.00 น. ทำงานจันทร์ - เสาร์ หยุดวันอาทิตย์ มาไทยเดือนละครั้งหรือสองครั้งแล้วแต่ความจำเป็นมาน้อย มาซื้อของกลับบ้าน บางครั้งก็มาโรงพยาบาลมาตรวจสุขภาพทั่วไปอยู่ที่โรงพยาบาลวัฒนาที่หนองคาย ปีหนึ่งตรวจครั้งหนึ่ง

ลาวไอเท็คเป็นของบริษัทลาวเว็ลด์กรุ๊ปเป็นคนลาวร่วมทุนกับต่างชาติ ลาวไอเท็คก็เหมือนกับบิกเกีย (ศูนย์การค้าในจังหวัดหนองคาย) ถ้าเทียบก็เป็นเหมือนบิกเกียเวียงจันทน์ก็คล้าย ๆ กัน อยู่ที่ลาวชอบเที่ยวธรรมชาติ เที่ยวป่า น้ำตก (เกี่ยวกับการจัดการแข่งขันกีฬาซีเกมส์) ตอนผมไปดูสนามที่กำลังก่อสร้างที่ใช้แข่งกีฬาซีเกมส์ตอนนั้นก่อสร้างได้ราว ๆ 50 เปอร์เซ็นต์ ตอนนั้นงบประมาณ 70 - 80 เปอร์เซ็นต์แล้ว อนาคตยังไม่ได้อ่างแผนก็คงทำงานไปเรื่อย ๆ ก่อน

พฤติกรรมที่เปิดรับสื่อ ก็ดูทีวี ดูหนังดูข่าวดูละครอะไรต่าง ๆ ก็ดูหมดช่อง 3 ช่อง 5 และก็สารคดีอะไรต่าง ๆ ส่วนมากชอบดูสารคดีเรื่องเกี่ยวกับวิศวกรรม สารคดีเกี่ยวกับสัตว์ เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ ชอบรายการศิลปะเวอร์รี่ ข่าวของไทยไม่เหมือนกับของลาว ต่างกันคือส่วนมากข่าวการเมืองของลาวจะไม่ค่อยออกไม่ค่อยมี ข่าวเกี่ยวกับอุบัติเหตุ การฆ่ากันตาย ข่าวที่ไม่ดี ของลาวจะไม่ออก (ออกอากาศ) ตัดเลย ที่ลาวมีสถานีโทรทัศน์อยู่ 2 - 3 สถานี มีโทรทัศน์แห่งชาติแล้วก็ลาวสตาร์ ดูฟุตบอลอังกฤษอยู่แต่ดูคนเดียวไม่สนุก ก็ชอบทีมแมนเชสเตอร์ยูไนเต็ด (สโมสรฟุตบอลในประเทศอังกฤษ) ปกติก็ฟังวิทยุฯ จะฟัง 102.5 ฟังเพลงทั่ว ๆ ไป ฟังไปเรื่อย ๆ ปกติฟังวิทยุฯ เวลาว่างแต่ไม่ได้ฟังทุกวัน จะฟังช่วงตอน 6 โมง 7 โมง ปกติจะไม่ค่อยมีเวลาต้องทำงานทั้งวัน

ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ความสัมพันธ์ไทยกับลาวก็ดีแน่นแฟ้น ดูจากผมก็เอามีคนไทย

(7) **ข้อมูลทั่วไป** นาย บุญหลาย (นามสมมติ) บุคลิกลักษณะ รูปร่างไม่อ้วนไม่ผอม สูงประมาณ 160 เซนติเมตร ผิวคล้ำ อายุ 31 ปี ตอนนี้อยู่โศด ทำงานอยู่โครงการท่องเที่ยวของมาเลเซียที่ประจำอยู่เวียงจันทน์ ได้ประมาณ 5 - 6 เดือน ทำงานจันทร์ - ศุกร์ เวลา 08.00 - 16.30 น. สำนักงานอยู่ในสถานทูตมาเลเซีย มาอยู่เวียงจันทน์ได้ 15 ปีแล้ว พ่อแม่อยู่ปากซันผมมาอยู่กับพี่สาว จะกลับบ้านเดือนละ 2 - 3 ครั้ง ผมเรียนมาทางบริหารธุรกิจ บ้านเกิดผมอยู่ทางแขวง อยู่ปากซัน ตรงข้ามกับบึงกาฬ ห่างจากเวียงจันทน์ประมาณ 150 กิโลเมตร ส่วนมากคนทางแขวงจะเข้ามาเรียนที่นี่ เรียนจบได้งานและก็ใช้ชีวิต ส่วนตัวเองมาทำงานนี้เพราะโดยส่วนตัวชอบเรื่องการท่องเที่ยว ชอบเที่ยวสิ่งใหม่ ๆ ที่เราเห็นและชีวิตแต่ละชีวิตมันก็ต่างกันถ้าเราอยู่ที่เก่ามาก ๆ บางทีมันไม่ปรับตัวกับสภาพ บางทีเราออกไปเห็นสภาพข้างนอกแล้วเรากลับเข้ามามันทำให้รู้ว่าตอนเราอยู่ที่นั่นมันดีตรงไหนไม่ดีตรงไหนตัวอย่างเราอยู่ในเวียงจันทน์แล้วเราไปหลวงพระบางกลับมาเราจะมีวิสัยทัศน์ที่กว้างออกไป ผมว่ามี 3 สิ่งที่ทำให้แต่งงานช้า คือ หนึ่งความตั้งใจสูง สองมีอุดมการณ์กับชีวิต และสามชอบเรียนชอบเสาะหาความรู้หรือสิ่งใหม่ ๆ ของผมคือข้อที่ 3 ที่ทำให้ผมยังไม่แต่งงาน

ตอนนี้มีแผนคือท่องเที่ยว ผมทำงานการท่องเที่ยวแต่ก็ยังไม่ได้ออกไปทุกที่ในประเทศแต่ละเลือกที่เด่น ๆ เช่นภาคเหนือหลวงพระบาง จุดเด่นของหลวงพระบางคือ มีภูเขาล้อมรอบ มีแม่น้ำ มีอากาศดี เป็นเมืองเก่า เคยเป็นนครหลวงของลาว เป็นที่อยู่ของเจ้าชีวิตในหลาย ๆ กษัตริย์ มีสิ่งศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมือง เป็นเมืองวัฒนธรรม ส่วนภาคใต้จะไปจำปาศักดิ์ สุวรรณเขต ผมเคยไปที่

มาเลเซีย ไปมะละกาและกัวลาลัมเปอร์ ผมชอบทำธุรกิจมากกว่า (ทำงานประจำสำนักงาน) สิ่งที่ผมถนัดคือเรื่องพื้นที่ หมายความว่าที่ดิน เรื่องอำนาจการต่อรอง ผมขอพูดเรื่องส่วนตัวนะครับ มีโรงเรียนเปิดสอนทางด้านกฎหมายซึ่งเป็นของพี่เขยอยู่ท่าแขกตรงข้ามกับนครพนม อยู่ฝั่งนี้ (สปป.ลาว) เค้าจะให้ (เทียบวุฒิ) ชั้นกลางอยู่คือยังไม่ถึงปริญญาตรี เรียน 3 ปี ต่ออีก 2 ปีถึงได้ปริญญา โรงเรียนเปิดมาได้ 3 ปีแล้ว สอนเรื่องกฎหมายปกครอง มีนักเรียนทุกปีประมาณ 700 กว่าคน ถ้าอยู่ท่าแขกก็ถือว่าเยอะแล้ว (จำนวนนักเรียนดังกล่าว) อนาคตสามารถตั้งเป็นมหาวิทยาลัยได้แต่เราต้องมีความสัมพันธ์กับกระทรวงศึกษา

พฤติกรรมกรเปิดรับสื่อ ช่วงนี้ไม่ค่อยได้ฟังวิทยุฯ ปกติก็ไม่ค่อยฟังวิทยุฯ คือพอเลิกงานกลับมาที่ดูข่าวบ้างแล้วก็ทำงานบ้านที่มี แล้วก็พักผ่อน ปกติดูโทรทัศน์ของหลายประเทศ ดิคเคเบิลเลยรับได้หลายช่อง เคเบิลน่าจะเป็นบริษัทของจีนอันนี้ก็ไม่แน่ใจ ก็จ่ายเป็นรายเดือนตอนแรกก็เสียค่าติดตั้งประมาณร้อยกว่าเหรียญ หลังจากนั้นก็จ่ายเดือนละ 1.8 เหรียญ ก็มีพนักงานมาติดตั้งให้ ที่ติดตั้งเพราะชอบดูฟุตบอลชอบทีมอาร์เซนอล (สโมสรฟุตบอลในประเทศอังกฤษ) โทรทัศน์ไทยก็ดูแต่ส่วนมากจะดูข่าวเพราะข่าวจะเร็ว แต่ปกติจะดูของหลาย ๆ ประเทศเพราะชอบดูสิ่งแปลก ๆ จีนเวียดนาม ไทย แต่พม่าไม่เคยเห็น แต่วิทยุไม่ค่อยได้ฟัง ที่บ้านไม่มีเครื่องรับวิทยุ เมื่อสมัยตอนยังเด็กก็ฟังอยู่ฟังทั้งของไทยและลาว ส่วนมากจะรับได้ของอุดรฯ หนองคาย และนครพนม เท่าที่เคยฟังก็คิดว่ามันดีเพราะมันสื่อให้ชาวบ้านเข้าใจได้เร็ว เพราะว่าคนในท้องถิ่นถ้าจะให้เค้ารับรู้มันต้องเป็นวิทยุฯ พูดภาษาชาวบ้านมันจะทำให้เค้าเข้าใจได้เร็วขึ้น

ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ความสัมพันธ์คือในความคิด ทุกอย่างตอนนี้มีการปรับตัวมาก ๆ การร่วมมือมากขึ้นเพื่อผลประโยชน์ของทั้งสองฝั่ง เพื่อรายได้ทั้งสอง (ฝั่ง) นักลงทุนนักท่องเที่ยวก็มาก ดีขึ้น ตัวอย่างก็คือที่มานั่งคุยกันวันนี้ผมว่าการสื่อสารมันง่าย ๆ ไม่ต้องใช้ล่าม ไม่ต้องใช้ภาษามือ

(8) **ข้อมูลทั่วไป** นาย ศรีเงิน (นามสมมติ) บุคลิกลักษณะ รูปร่างท้วม สูงประมาณ 175 เซนติเมตร ผิวออกคล้ำ อายุ 34 ปี อาชีพพนักงานราชการ ทำงานอยู่ปกครองกำแพง ทำงานจันทร์ถึงศุกร์ ส่วนเสาร์และอาทิตย์หยุด ทำงานตั้งแต่ 8 โมงถึง 4 โมงเย็น จบการศึกษาปริญญาตรีสาขาการปกครอง ทำงานมา 5 ปีแล้ว มีลูก 1 คน อายุ 3 ขวบ ลูกเรียนโรงเรียนอนุบาล พ่อและแม่ไม่ได้ทำงาน มีพี่น้อง 4 คน ทำงานแล้วทุกคน เป็นลูกคนแรก บ้านอยู่เวียงจันทน์ แถวบ้านท่าหลวง ข้ามมาไทยไม่บ่อย เวลาต้องการสิ่งที่ยากซื้อถึงข้ามมา นั่งรถเมล์มาจากลาว วันนี้ไปอุดรธานี เพราะต้องการซื้อเครื่อง (ของใช้) ที่อุดรฯ ซื้อเครื่องไอทีเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ที่หนองคายก็มี แต่ที่อุดรฯ จะถูกกว่า ไปบิ๊กซี เจริญศรีคอมเพล็กซ์ (ห้างสรรพสินค้าในจังหวัดอุดรธานี) เหมารถตู้ไป ราคา 1,300 บาทต่อวัน

พฤติกรรมกรเปิดรับสื่อ ฟังวิทยุ ไทย ส่วนมากฟังคลื่น 102 ชอบฟังเพลง ฟังทุกแนว อยากรับชมข่าวแต่ไม่มีเวลา ฟังวิทยุ เวลาขับรถไปการ (ทำงาน) และเวลาเลิกการ และ ตอนสาย (สาย) กินข้าวก็ฟังวิทยุ บ้าง เวลาขึ้นรถก็เปิดวิทยุ ฟังเลย ฟังข่าวก็ติดตามการเมืองไทย น่าติดตามดี (ติดตาม) เรื่องนายกตอนนี้ ดูทีวีไทยทุกวัน ดูข่าว หนึ่ง ละคร ชอบดูช่อง 7 เพราะพูดมีสาระดี ชอบดูกีฬาเตะบอล (ฟุตบอล) ชอบทีมเชลซี (สโมสรฟุตบอลของอังกฤษ) เเตะบอลดูทาง เคเบิลทีวีของลาว มันจะดูได้ ทรูสปอร์ต (true sport) มีถ่ายทอดสดก็ดูตลอด

ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ความสัมพันธ์ไทยกับ สปป.ลาว ก็ดี บ้านใกล้เรือนเคียง มันก็มีมาตั้งแต่ประวัติศาสตร์ มันก็ไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลงหรือทุกวันนี้ ก็เหมือนพี่น้องกัน

(9) **ข้อมูลทั่วไป** นาย อนุสรณ์ (นามสมมติ) บุคลิกลักษณะผอม สูงประมาณ 165 เซนติเมตร อาชีพทำธุรกิจส่วนตัวเกี่ยวกับการทำป้ายจราจร การขีดเส้นจราจร ไฟถนนและไฟสวน อายุ 34 ปี มี ลูก 2 คนเป็นผู้ชายทั้งคู่ จบวิศวกรรมโยธา ซึ่งเรียน 3 ปี (ยังไม่จบปริญญาตรี) ปัจจุบันยังอยู่กับพ่อแม่ ยังไม่ได้แยกจากแม่ แต่แม่ก็มีความสุขกับการได้เลี้ยงหลาน เวลาออกพื้นที่ต่างเขต (ทำงาน) ลูก ๆ จะ อยู่กับแม่และเมีย การร่วมงานกับคนอื่น ผู้ทำงานทุกคนมีความเท่าเทียมกัน คนในสังคมต้องพึ่งพาอาศัยกัน ที่สำคัญครอบครัวต้องอบอุ่น บางคนรวยมาก แต่ไม่มีความสุข

ในอดีตเคยอยู่กับพี่น้องไทย (เพื่อนร่วมงาน) คนหนึ่งซึ่งระเบียบมาก เข้าเป็นคนมีความละเอียดในด้านเอกสารมาก บางที่พี่เค้าเคยบอกมาให้จัดห้องให้เรียบร้อย เคยไปอบรมของบริษัท 3 เอ็ม ที่กรุงเทพฯ ประมาณ 3-4 วัน ที่บริษัท 3 เอ็ม จะมีพวกวัสดุสำหรับทำป้ายจราจร ต่อมาก็ไปฝึกเรื่องอุปกรณ์ป้องกันความปลอดภัย พวกแว่นตา พวกกันฝุ่น อัดหู (ที่ปิดหู) ประมาณนี้ ที่เป็นผลิตภัณฑ์ของ 3 M เกี่ยวกับเรื่องอุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยสำหรับบุคคล ก็เลยได้ไป เวลาเค้าพูดเรื่องงานอยู่เมืองทองที่มันเกี่ยวข้องกับเรา เพราะว่าตอนนั้นก็ไปเรื่องไหนก็อยู่เมืองทอง ไปเมื่อปี 2005 - 2006 ตอนนั้นไปก็เดินไม่ครบก็เดินดูผ่าน ๆ แล้วก็ขอโบรชัวร์ นามบัตรกลับมา แล้วเราก็ติดต่อกลับไปทางอีเมลล์ ถ้าไม่เข้าใจเราอาจจะโทรไปเลย พูดงาย ๆ ว่าศึกษาจากประเทศไทยมันจะง่ายกว่าศึกษาจากประเทศอื่น ๆ เพราะใกล้เคียงกัน ทุกอย่างใกล้เคียงกัน ความเข้าใจของคน การนำ (มา) ใช้ สิ่งแวดล้อม จุดประสงค์ที่จะใช้ ทุกอย่างมันจะใกล้เคียงกัน เพราะฉะนั้นเอาตัวนี้ไปใกล้กว่า ถ้าไปเวียดนาม ไปทางจีน จะเป็นอีกแบบหนึ่ง มันจะห่าง ๆ กัน ของไทยจะใกล้ ๆ กัน ประมาณนั้น ภาษาก็เข้าใจกันง่าย พวกปื้ม (หนังสือ) วิศวกรรม พวกปื้มแบบบ้าน จะต้องได้ศึกษาจากไทย เพราะว่าไทยจะแกะมาจากเมืองนอก แล้วเราก็มาทำความเข้าใจมันก็ง่ายกว่า ถ้าเรามีต้นฉบับมันก็ดี แต่ว่าต้นฉบับมันก็ไม่ค่อยมีหรือกลัว หาที่ลาวยาก เอกสารพวกนี้มันค่อนข้างแพง เราซื้อกับไทยมา ศึกษาก็ได้

ผู้หญิงที่มาต้อนรับ (ที่ 3 M) เข้ามาถามว่ามาจากไหน ก็เลยตอบเค้าว่ามาจากลาว ผู้หญิงเขาตอบว่าจริงหรือ ซึ่งเห็นว่า ไม่ควรดูถูกกัน และว่าคนไทยดูเหมือนนิยมผิวขาวมาก ส่วนตัวมาไทยปี

หนึ่งประมาณ 1 – 2 ครั้ง อยากเรียนต่อให้จบปริญญาตรีและต่อ ป.โท แต่ต้องจัดเวลาให้ดี อยากมีลูกอีก 2-3 คนพอ เพราะต้องการเลี้ยงดูเขา สามารถเลี้ยงดูเขาได้อย่างเต็มที่

สินค้าประเภทรถมอเตอร์ไซค์ อย่างฮอนด้า นำเข้าจากไทยจะมีคุณภาพดีกว่า รถมอเตอร์ไซค์จากจีน ซึ่งเป็นของเกาหลี อย่าง KOLAO หรือยี่ห้อจีน ซึ่งเอาเข้ามาตั้งเป็นชื่อ (รถ) ของจีนหลักจะเป็นสนิมง่าย พลาสติกที่ใช้คลุมตัวรถจะบาง แดงง่าย คือ สินค้าไทยมีมาตรฐานกว่า

บางที่คนลาวจะเดินทางไปจำปาสัก หรือพื้นที่อื่น เขาจะข้ามไปฝั่งไทย แล้วขับรถไป (พื้นที่ในฝั่งลาว) เช่นผ่านสะกนนคร เพราะนอกจากการขับรถในลาวจะถูกจำกัดความเร็วแล้ว ยังมีสัตว์เยอะ เช่น วัว ควาย ตัวเองเคยขับรถชนควายตาย คือการขับรถชนสัตว์เลี้ยงตาย เจ้าของสัตว์เลี้ยงต้องเป็นผู้จ่ายค่าเสียหายที่เกิดขึ้นกับรถ แต่จริง ๆ แล้วหากอาจารย์ (ผู้วิจัย) ขับรถเพื่อไปเที่ยว ควรขับในไทยแล้วจึงข้ามไปเที่ยวที่นั่น ๆ แต่ถ้าต้องการชมวิถีชีวิตระหว่างทางค่อยใช้เส้นทางจากเวียงจันทน์

พฤติกรรม的开รับสื่อ ฟังวิทยุ และดูทีวีไทยมากและมากกว่าของลาว ดูทีวีดูข่าวสารบ้างเมืองของไทย ส่วนฟังวิทยุ ก็ฟัง อสมท. ฟังวิทยุ ก่อนข้างมาก เห็นว่าสื่อมวลชนไทยควรนำเสนอข่าวตามข้อเท็จจริงหรือเป็นจริง สรรยุทธ (สรรยุทธ สุทัศนจินดา) ใช้วิธีการเล่าข่าว โดยใช้ภาษาตลาด ทำให้เข้าถึงคนดู

ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ความสัมพันธ์ไทย-ลาว ตอนนี้อยู่ที่แน่นขึ้น เข้าใจกันมากขึ้น ที่ผ่านมามีข้อขัดแย้งคือ ต่างฝ่ายต่างคิด คือมาระยะหลังรัฐบาลเค้าก็เข้มแข็งกันดี ต่างฝ่ายก็โอเคค่อนข้างดีแล้ว ดีขึ้นกว่าเก่ามากถ้าเทียบรุ่นแต่ก่อนรู้สึกดีขึ้นกว่าเก่ามาก แต่ก่อนไม่รู้เลยว่าลาวเป็นแบบไหน ถ้าพูดถึงลาวต้องคิดถึงอีสานเลยประมาณว่า แต่เดี๋ยวนี้เค้าจะเข้าใจว่าลาวเป็นแบบนี้ ๆ วัฒนธรรมคล้ายกัน ภาษาปากเว้าคล้ายกัน (ภาษาพูดคล้ายกัน) มีแหล่งท่องเที่ยวที่ไหนประมาณนั้นก็เลยเข้าใจกันดีมากขึ้น

(10) ข้อมูลทั่วไป นาย สมนึก (นามสมมติ) บุคลิกลักษณะ เป็นคนรูปร่างท้วม สูงประมาณ 160 เซนติเมตร ผิวขาวเป็นข้าราชการอยู่ในแผนกหนึ่งของกระทรวงสาธารณสุข มีลูก 3 คน ชาย 2 คน หญิง 1 คน เรียนมหาวิทยาลัย 2 คน มัธยม 1 คน ผู้ชายเรียนวิศวกรรม ลูกสาวเรียนธนาคาร ตอนนี้อายุ 50 ปี อยากทำงานไปเรื่อย ๆ แต่ก็ต้องดูแลสุขภาพก่อน ถ้าไม่ไหวก็ถึงออก แต่ก็ออกกำลังกายเป็นประจำ นาน ๆ ถึงจะมาไทย เคยมาประชุมที่ไทย ทำงานเกี่ยวกับยาเสพติด รักษาผู้ที่ติดยาเสพติดซึ่งมีศูนย์อยู่ที่เวียงจันทน์ ทำงาน วันจันทร์ - ศุกร์ ส่วนเสาร์และอาทิตย์หยุด ทำงานเวลา 08.00 - 16.00 น.

เคยไปฝึกอบรมเกี่ยวกับการรักษาผู้ติดยาเสพติดอยู่ที่เชียงใหม่ อ.แมริม ที่ศูนย์ยาเสพติดภาคเหนือ 30 วันและได้ไปเที่ยวพระราชดอยสุเทพ ปีที่แล้วก็ไปประชุมที่กรุงเทพฯ ไป 5 วัน เวลาไปกรุงเทพฯ จะไปขึ้นเครื่องบินที่อุดรธานี รัฐบาล (สปป.ลาว) ได้รับความช่วยเหลือจากสถานทูตอเมริกาที่ประจำอยู่ในลาว เค้าก็สนับสนุนให้ทุนไปประชุม ไปก็ได้ประโยชน์ดี หลาย ๆ ประเทศที่

มาร่วมแค้ก็ทำประโยชน์มานานแล้วเกี่ยวกับการรักษาเสพติด อยู่ลาวเราก็ยังถือว่าเป็นปัญหาที่ใหม่ เราก็ไปเอาบทเรียนกับเค้า ตอนไปประชุมสถานทูตอเมริกาจ่ายให้หมดเลย พวกเรายังขาดงบประมาณยังขาดเงิน เวลาต้องไปประชุมอะไรเค้าก็ต้องช่วยรัฐบาลลาวยังไม่มียังเงิน เงินไม่เยอะ ตอนที่ไปกรุงเทพฯ ก็ได้ไปเที่ยวด้วย มีที่เที่ยวเยอะคนเยอะที่ลาวคนน้อย ถ้าคนเยอะก็คือเรื่องเศรษฐกิจคือใครทำอะไรก็ได้ซื้อได้ขาย อย่างห้างสรรพสินค้าใหญ่ ๆ ไปดูแล้วคนเยอะทั้งเรื่องอาหารการกิน เครื่องใช้อะไรต่อมิอะไรถือว่าไปก็ครบชุดแล้ว ใคร ๆ ก็ไปเที่ยว ไปซื้อ ถ้าคนไปแค้ก็ต้องจ่าย อย่างนั้นผู้ที่ทำธุรกิจการขายก็ได้เงิน ไม่เหมือนที่ลาวคนน้อย ถ้าช่วงนี้ (แต่ปัจจุบันที่ สปป.ลาว) ก็ไอเทค (ศูนย์การค้าลาว-ไอเทค) เดียวนี้ (คน สปป.ลาว) ก็เริ่มเข้าใจแต่ก่อนแค้ก็ไม่คุ้นเคย เพราะส่วนมากจะเป็นคนชนบทเค้าไม่คุ้นเคยเรื่องสรรพสินค้า ไอเทคเปิดได้ 2-3 ปีแล้ว

พฤติกรรมเปิดรับสื่อ รู้จักไทยมากเพราะอยู่ใกล้กันและดูโทรทัศน์ไทยทุกวัน ดูทั้งของไทยและของลาว แต่ดูโทรทัศน์ไทยมากกว่าของลาวเพราะของลาวปิดสถานีเร็วและมีน้อยสถานี โทรทัศน์ลาวมี 3 ช่อง โทรทัศน์แห่งชาติลาว 1, 3 และลาวสตาร์ ฟังวิทยุฯ ก็ฟังของทั้งสอง (ไทยและ สปป.ลาว) ไม่ได้เลือกฟังของใครมากกว่ากันก็แล้วแต่โอกาส อย่างของลาวปิดก็ฟังไทย ไทยปิดก็ฟังลาวก็ไม่ได้แน่นอนว่าต้องฟังตัวนี้ (สถานี) ตัวนั้น มีเวลาว่างก็ฟัง ฟังตอนเที่ยง ฟังตอนเลิกงาน ปัจจุบันวิทยุฯ ที่เค้าทำอยู่มันก็ดี แต่ก็ฟังแต่ที่หนองคาย ใกล้ ๆ ก็ศรีเชียงใหม่ของหนองคายก็รับได้

โดยสรุปกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ปัจจุบันอาศัยอยู่ในเวียงจันทน์ และเคยข้ามมาประเทศไทย

พฤติกรรมเปิดรับสื่อ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการส่วนใหญ่เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย และวิทยุฯ สปป.ลาว โดยเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย เพราะมีเพลงมาก ชอบฟังเพลงลูกทุ่ง ชอบฟังเพลงสตริง ชอบฟังธรรมะ (พระพยอม) ชอบฟังโฆษณาสินค้า (ไทยและ สปป.ลาว) และฟังข่าว และเพราะมีภาษาที่คล้ายกัน สำหรับเวลาที่เปิดรับฟังวิทยุฯ เช่น เวลาว่าง หลังจากการทำงาน ก่อนทำงาน ฟังเวลาทำงาน และฟังก่อนนอน และเปิดรับฟังสถานีวิทยุฯ ไทย ที่ตั้งอยู่ใกล้กับแม่น้ำโขง เช่น อำเภอหนองคาย อำเภอศรีเชียงใหม่ เพราะสามารถรับสัญญาณได้ สำหรับการเปิดรับสื่อโทรทัศน์ของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เปิดรับสื่อโทรทัศน์ของไทยมากกว่าของ สปป.ลาว โดยมีความเห็นว่าเปิดรับสื่อโทรทัศน์ไทย เพราะ ชอบดูหนังดูละคร ข่าว สารคดี และรายการต่าง ๆ รวมทั้งประเทศไทยมีสถานีโทรทัศน์มากกว่า สปป.ลาว สำหรับการเปิดรับสื่อโทรทัศน์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับเคเบิลทีวี โดยเป็นสมาชิกและเสียค่าบริการรายเดือน ส่วนมากดูการแข่งขันฟุตบอล (อังกฤษ)

ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการส่วนใหญ่มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดี โดยมีทัศนะว่า เหมือนพี่น้องกัน บ้านใกล้เรือนเคียง

การเข้าไปมาสะดวกสบาย มีการค้าขาย/ลงทุนระหว่างสองฝั่ง มีนักท่องเที่ยวชาวไทยมาเที่ยวลาวมากขึ้น มีความช่วยเหลือระหว่างไทย – สปป.ลาว และมีภรรยา/ญาติพี่น้องเป็นคนไทย

4.6 วิทยาฯไทยกับการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว

การศึกษาศาสนาภาพของวิทยาฯ ไทย พบว่า มีความพยายามที่จะจัดทำโครงการความร่วมมือในการผลิตรายการวิทยุฯ ร่วมกันระหว่าง สวท. ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดกรมประชาสัมพันธ์ของไทย และสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งชาติลาว และรายการที่ผลิตร่วมกันโดยนักจัดรายการวิทยุฯ ไทยและ สปป.ลาว ทางสถานีวิทยุฯ อสมท. ซึ่งเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งรายการที่ผลิตขึ้นเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว ทาง สวท. และความพยายามผลักดันของโครงการวิจัยนี้ โดยผลจากการศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

4.6.1 วิทยุของรัฐกับรายการร่วมผลิตตามโครงการ Twin Radio

กระทรวงการต่างประเทศ กรมประชาสัมพันธ์ และจังหวัดหนองคาย ผลักดัน โครงการ “ลาวซุกยูไทยผลักดัน ร่วมสร้างสรรค์วิทยุชายแดน” หรือ Twin Radio โดยต้นปี พ.ศ. 2548 ประชาสัมพันธ์จังหวัดหนองคายและผู้อำนวยการ สวท.หนองคายเสนอโครงการฯ ดังกล่าว โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคายเป็นผู้อำนวยการโครงการ

โครงการฯ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ (1) พัฒนาศักยภาพของคน ชุมชน ให้เข้าใจวิถีชีวิตระหว่างกันและอยู่ร่วมกันอย่างสันติ (2) เสริมสร้างความร่วมมือทางด้านความมั่นคงบริเวณชายแดน โดยให้ชุมชนที่ใกล้ชิด ทั้งสองฝ่ายเป็นแนวร่วมในการพัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำอันเป็นความผิดทางกฎหมาย (3) เสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อกัน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ร่วมกันในระยะยาว และ (4) สนองนโยบายความมั่นคงแห่งชาติของไทยต่อลาว โดยใช้วิถีทางวัฒนธรรมให้เกิดความไว้วางใจระหว่างกัน

รูปแบบของรายการคือ ให้ทั้งฝ่ายไทยและ สปป.ลาว ร่วมกันผลิตรายการวิทยุฯ แต่แนวความคิดของโครงการฯ ดังกล่าว ไม่สามารถนำไปสู่ภาคการปฏิบัติได้ เนื่องจากข้อจำกัดบางประการจากทาง สปป.ลาว กล่าวคือ โครงการยังไม่ได้รับการอนุมัติจากผู้บริหารระดับสูงของ สปป.ลาว (รายละเอียดเพิ่มเติมอ่านได้จากภาคผนวก ก)

โครงการ Twin Radio ถูกตั้งคำถามจากผู้แทนจาก สปป.ลาว ถึงระดับที่เท่าเทียมกันของ สถานีวิทยุฯ ที่จะร่วมมือ โดยกล่าวว่า ในขณะที่ สวท.หนองคาย เป็นสถานีวิทยุฯ ท้องถิ่นประจำ จังหวัด แต่สถานีวิทยุฯ ที่นครเวียงจันทน์ เป็นสถานีวิทยุฯ ของเมืองหลวงเช่นเดียวกับกรุงเทพฯ และ ยังเป็นสถานีวิทยุฯ ระดับชาติ มิใช่สถานีวิทยุฯ ท้องถิ่นประจำจังหวัด

4.6.2 วิทยุของรัฐวิสาหกิจกับรายการร่วมผลิตโดยคน สปป.ลาว ที่ข้ามฝั่งมาจัดรายการ

นอกจากการดำเนินงานของ สวท. อันเป็นหน่วยงานของรัฐสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ดังกล่าวข้างต้นแล้ว วิทยุกระจายเสียงองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย จังหวัดหนองคาย (อสมท. หนองคาย) ซึ่งเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจก็ได้ดำเนินการจัดรายการ “ดีเจลาว-ไทย เชื่อมใจ สองฝั่งโขง” โดยเป็นการนำเสนอความบันเทิงด้วยเพลงเป็นหลักและสอดแทรกเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการท่องเที่ยว วัฒนธรรม และภาษา

ในรูปแบบของรายการเป็นการเชิญนักจัดรายการวิทยุฯ ของ สปป.ลาว (เป็นคนในแวดวง บันเทิงที่ สปป.ลาว) ข้ามแม่น้ำโขงมาร่วมจัดรายการกับนักจัดรายการวิทยุฯ ของ อสมท.หนองคาย เป็นรายการที่นำเสนอ 2 ภาษา กล่าวคือ นักจัดรายการวิทยุฯ สปป.ลาว ใช้ภาษาลาว ส่วนนักจัด รายการวิทยุฯ ไทยใช้ภาษาไทย ซึ่งรายการที่นำเสนอเป็นรายการเพลงที่เน้นเพลงสตริงเป็นหลัก โดยเฉพาะเพลงที่เป็นที่นิยมในขณะนั้น และเสนอเพลงลูกทุ่งบางครั้งบางคราว ในระยะเริ่มต้นของ การดำเนินงานอยู่ในรูปแบบการ “ทำด้วยใจรัก” แต่หากนักจัดรายการวิทยุฯ สปป.ลาว สามารถหา ผู้สนับสนุนรายการได้ก็จะมีส่วนแบ่งที่เป็นส่วนต่างหลังหักค่าใช้จ่ายแล้ว หลังจากรายการดังกล่าว ได้ดำเนินงานและออกอากาศระยะหนึ่ง รายการต้องยุติลง เนื่องจากไม่มีผู้สนับสนุนรายการ เพราะ ลักษณะของการเป็นสถานีวิทยุฯ รัฐวิสาหกิจ การหาผู้สนับสนุนรายการเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่ง ในการดำเนินงาน ประกอบกับนักจัดรายการทาง สปป.ลาว มีภารกิจค่อนข้างมาก ทำให้เดินทาง มาร่วมจัดรายการไม่ค่อยสม่ำเสมอและไม่มาจัดรายการในที่สุด

นักจัดรายการวิทยุฯ อสมท. แสดงความตั้งใจและสนใจที่จะผลิตรายการลักษณะดังกล่าวอีก ครั้ง หากมีโอกาส

4.6.3 วิทยุชายแดนเพื่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

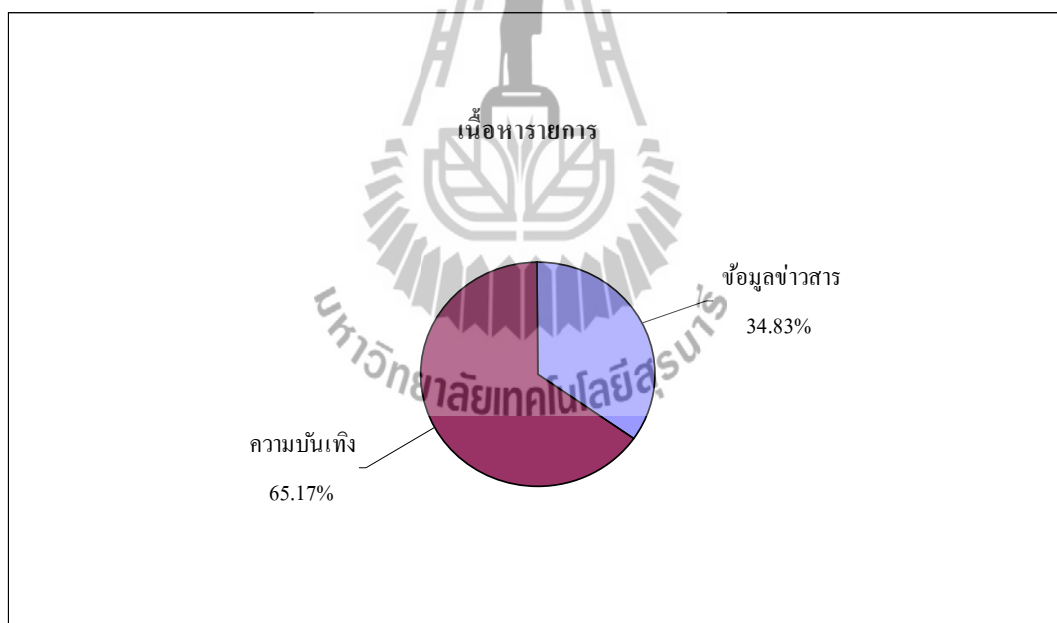
สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย (สวท.) จังหวัดหนองคายและอำเภอบึงกาฬมีการ ดำเนินการในการผลิตรายการวิทยุฯ ที่มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว อันเป็นรายการ

เพื่อความมั่นคง และในอดีตเป็นการปฏิบัติการจิตวิทยา (ปจว.) ซึ่งรายการที่ทำการศึกษาด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ได้แก่ รายการ “ฮักแพงไทย-ลาว” ออกอากาศทาง สวท. อำเภอ บึงกาฬ และรายการ “สองฝั่งโขง” ออกอากาศทาง สวท. จังหวัดหนองคาย ผลจากการวิเคราะห์เนื้อหาจำแนกตามเนื้อหารายการ รูปแบบรายการและคำ วลี และประโยคที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ไทย-ลาว มีรายละเอียดดังนี้

4.6.3.1 เนื้อหาและรูปแบบรายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว

จากการวิเคราะห์เนื้อหารายการทั้ง 2 รายการดังกล่าวข้างต้น พบว่ารายการทั้ง 2 รายการนำเสนอด้วยภาษาไทย (กลาง) ในภาพรวมของทั้ง 2 รายการมีเนื้อหาและรูปแบบรายการรายละเอียด ดังนี้

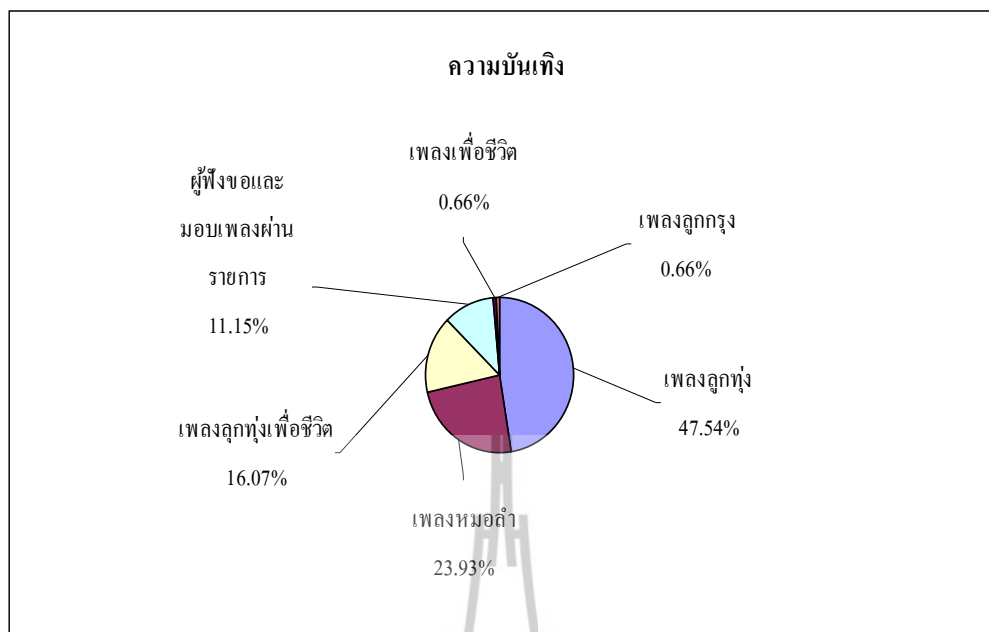
1) เนื้อหารายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว

แผนภูมิที่ 26 แสดงเนื้อหารายการโดยภาพรวม

จากการศึกษาเนื้อหารายการวิทยุ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว จังหวัดหนองคาย โดยภาพรวม พบว่าเนื้อหารายการแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ความบันเทิง คิดเป็นร้อยละ 65.17 และข้อมูลข่าวสาร คิดเป็นร้อยละ 34.83 โดยในแต่ละส่วนมีเนื้อหาที่เป็นรายละเอียดย่อย ดังต่อไปนี้

1.1) เนื้อหารายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว ประเภทความบันเทิง

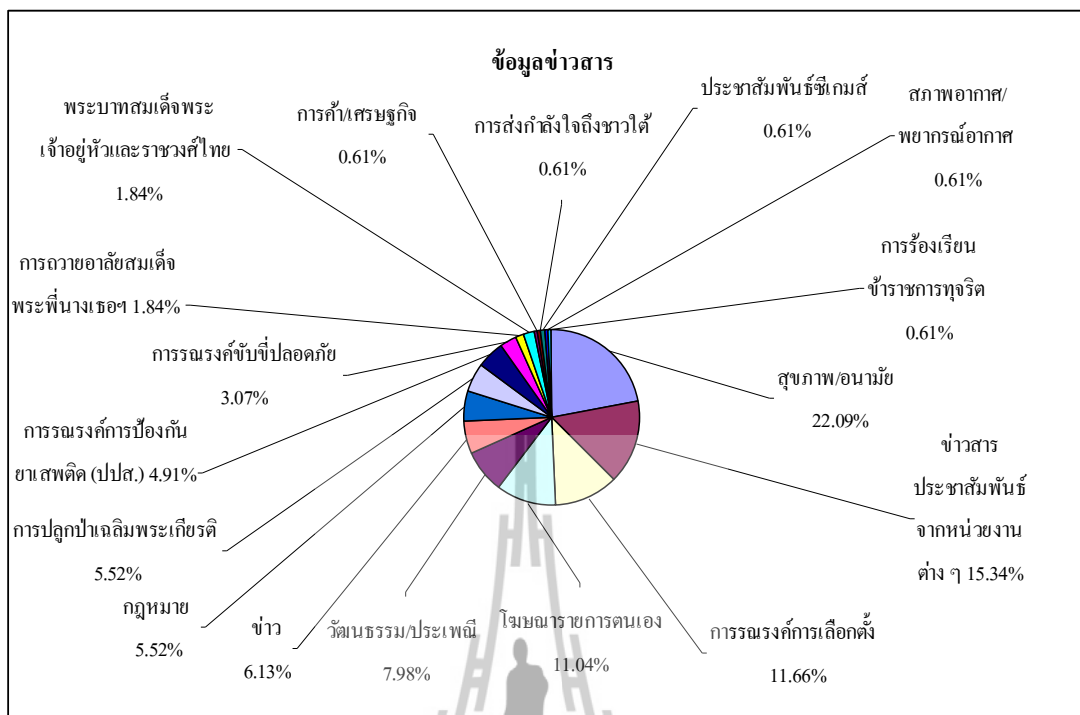

แผนภูมิที่ 27 แสดงเนื้อหารายการประเภทความบันเทิงโดยภาพรวม

การศึกษาเนื้อหารายการประเภทความบันเทิงพบประเด็นย่อย ตามลำดับ ดังนี้

- 1) เพลงลูกทุ่ง คิดเป็นร้อยละ 47.54
- 2) เพลงหมอลำ คิดเป็นร้อยละ 23.93
- 3) เพลงลูกทุ่งเพื่อชีวิต คิดเป็นร้อยละ 16.07
- 4) ผู้ฟังขอและมอบเพลงผ่านรายการ คิดเป็นร้อยละ 11.15
- 5) เพลงเพื่อชีวิต คิดเป็นร้อยละ 0.66
- 6) เพลงลูกกรุง คิดเป็นร้อยละ 0.66

1.2) เนื้อหารายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว ประเภทข้อมูลข่าวสาร

แผนภูมิที่ 28 แสดงเนื้อหาการประเภทข้อมูลข่าวสารโดยภาพรวม

การศึกษาเนื้อหาการประเภทข้อมูลข่าวสาร พบประเด็นย่อยตามลำดับ ดังนี้

- 1) สุขภาพ/อนามัย คิดเป็นร้อยละ 22.09
- 2) ข่าวสารประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 15.34
- 3) การรณรงค์การเลือกตั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.66
- 4) โครงการรายการตนเอง คิดเป็นร้อยละ 11.04
- 5) วัฒนธรรม/ประเพณี คิดเป็นร้อยละ 7.98
- 6) ข่าว คิดเป็นร้อยละ 6.13
- 7) กฎหมาย คิดเป็นร้อยละ 5.52
- 8) การปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ คิดเป็นร้อยละ 5.52
- 9) การรณรงค์การป้องกันยาเสพติด (ปปส.) คิดเป็นร้อยละ 4.91
- 10) การรณรงค์ขับขีปอดคัก คิดเป็นร้อยละ 3.07
- 11) การถวายอาลัยสมเด็จพระพี่นางเธอฯ คิดเป็นร้อยละ 1.84
- 12) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและราชวงศ์ไทย คิดเป็นร้อยละ 1.84
- 13) การค้า/เศรษฐกิจ คิดเป็นร้อยละ 0.61
- 14) การส่งกำลังใจถึงชาวไทย คิดเป็นร้อยละ 0.61

- 15) ประชาสัมพันธ์ซีเกมส์ คิดเป็นร้อยละ 0.61
- 16) สภาพอากาศ/พยากรณ์อากาศ คิดเป็นร้อยละ 0.61
- 17) การร้องเรียนข้าราชการทุจริต คิดเป็นร้อยละ 0.61

2) รูปแบบรายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว

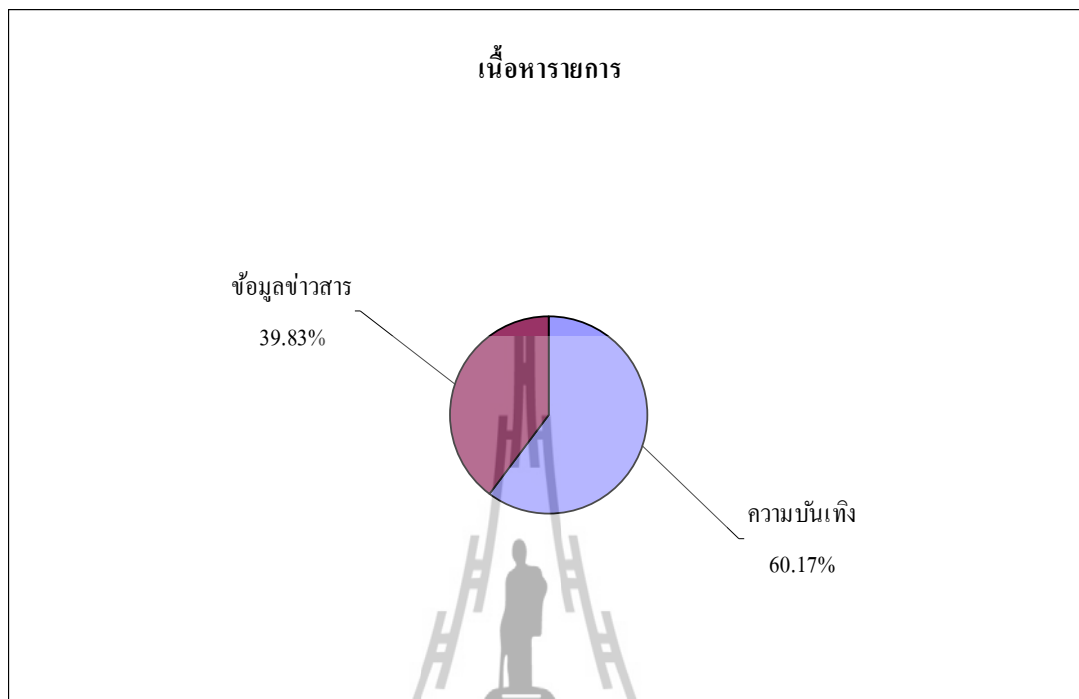
การศึกษารูปแบบรายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว พบว่า มีการนำเสนอรายการ 2 รูปแบบ คือ รายการเพลงแทรกข่าวสารความรู้และเปิดรับสายจากผู้ฟัง และรายการเพลงแทรกข่าวสารความรู้ โดยไม่มีการเปิดสายให้ผู้ฟังโทรศัพท์เข้าออกอากาศในรายการ ซึ่ง 2 รูปแบบมีโครงสร้างรายการในภาพรวมที่ประกอบด้วย

นำเสนอเพลง 1 เพลง
กล่าวเปิดรายการ
นักจัดรายการวิทยุฯ นำเสนอเนื้อหาของรายการ
เปิดรับ โทรศัพท์จากผู้ฟัง
นำเสนอเพลง 2 - 3 เพลง
นำเสนอ สปอต การรณรงค์/ ประชาสัมพันธ์หน่วยงาน
นักจัดรายการวิทยุฯ นำเสนอเนื้อหาของรายการ
เปิดรับ โทรศัพท์จากผู้ฟัง
นำเสนอเพลง 2 - 3 เพลง
นำเสนอ สปอต การรณรงค์/ ประชาสัมพันธ์หน่วยงาน
นักจัดรายการวิทยุฯ นำเสนอเนื้อหาของรายการ
กล่าวปิดรายการ
นำเสนอเพลง 1 เพลง

อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์เนื้อหา โดยแยกการวิเคราะห์ตามรายการ พบว่าในแต่ละรายการ มีเนื้อหาและรูปแบบรายการ รายละเอียดดังนี้

4.6.3.2 เนื้อหาและรูปแบบรายการ “ฮักแพงไทย-ลาว”

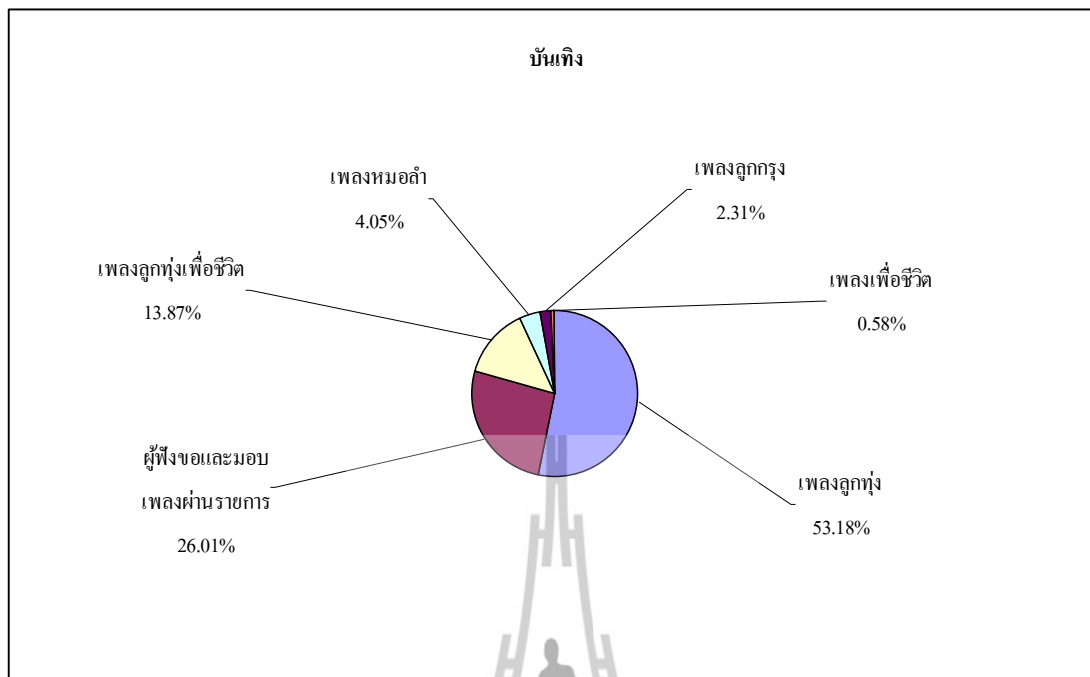
1) เนื้อหารายการ “ฮักแพงไทย-ลาว”

แผนภูมิที่ 29 แสดงเนื้อหารายการ “ฮักแพงไทย-ลาว” โดยภาพรวม

จากการศึกษาเนื้อหารายการ “ฮักแพงไทย-ลาว” โดยภาพรวม พบว่าเนื้อหารายการแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ความบันเทิง คิดเป็นร้อยละ 60.17 และข้อมูลข่าวสาร คิดเป็นร้อยละ 39.83

1.1) เนื้อหารายการ “ฮักแพงไทย-ลาว” ประเภทความบันเทิง

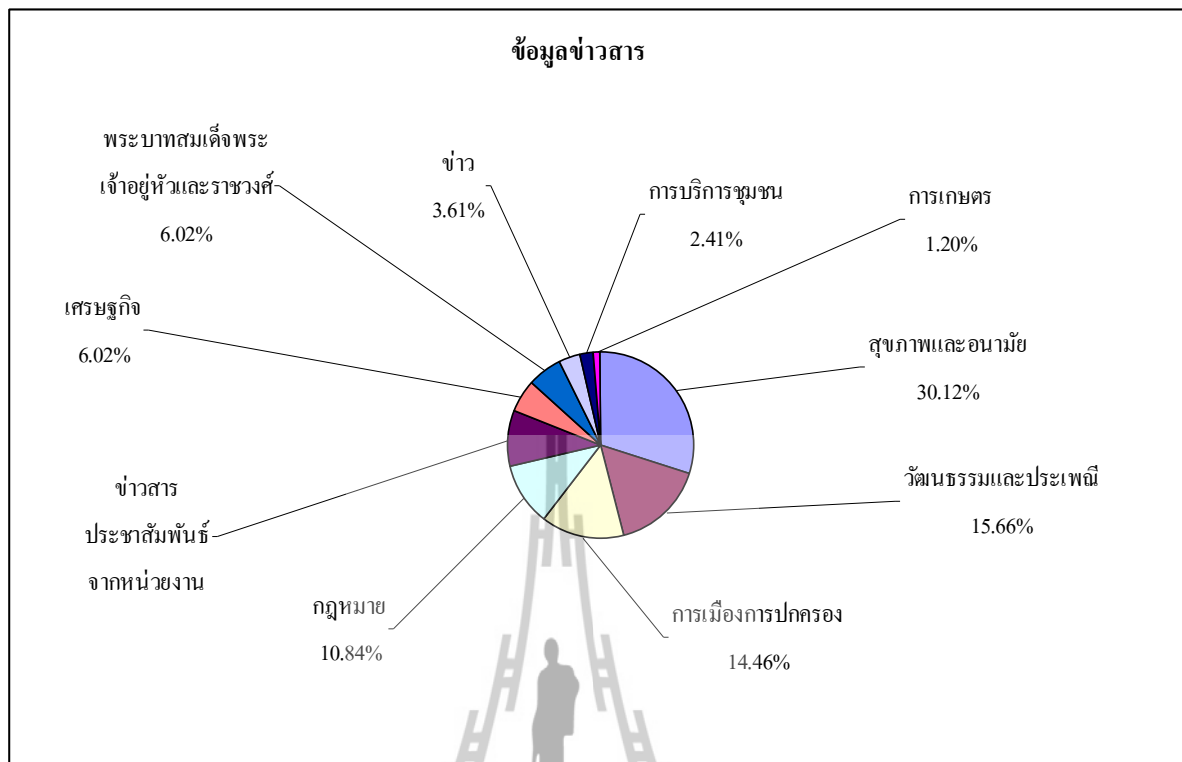

แผนภูมิที่ 30 แสดงเนื้อหารายการประเภทความบันเทิง (รายการ “ฮักแพงไทย-ลาว”)

การศึกษาเนื้อหารายการประเภทความบันเทิง ของรายการ “ฮักแพงไทย-ลาว” พบว่า มีประเด็นย่อยตามลำดับ ดังนี้

- 1) เพลงลูกทุ่ง คิดเป็นร้อยละ 53.18
- 2) ผู้ฟังขอและมอบเพลงผ่านรายการ คิดเป็นร้อยละ 26,01
- 3) เพลงลูกทุ่งเพื่อชีวิต คิดเป็นร้อยละ 13.87
- 4) เพลงหมอลำ คิดเป็นร้อยละ 4.05
- 5) เพลงลูกกรุง คิดเป็นร้อยละ 2.31
- 6) เพลงเพื่อชีวิต คิดเป็นร้อยละ 0.58

1.2) เนื้อหารายการ “ฮักแพงไทย-ลาว” ประเภทข้อมูลข่าวสาร

แผนภูมิที่ 31 แสดงเนื้อหารายการประเภทข้อมูลข่าวสาร (รายการ “ฮักแพงไทย-ลาว”)

การศึกษาเนื้อหารายการประเภทข้อมูลข่าวสาร ของรายการ “ฮักแพงไทย-ลาว” พบว่า มีประเด็นย่อยตามลำดับ ดังนี้

- 1) สุขภาพและอนามัย คิดเป็นร้อยละ 30.12
- 2) วัฒนธรรมและประเพณี คิดเป็นร้อยละ 15.66
- 3) การเมืองการปกครอง คิดเป็นร้อยละ 14.46
- 4) กฎหมาย คิดเป็นร้อยละ 10.84
- 5) ข่าวสารประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 9.64
- 6) เศรษฐกิจ คิดเป็นร้อยละ 6.02
- 7) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและราชวงศ์ คิดเป็นร้อยละ 6.02
- 8) ข่าว คิดเป็นร้อยละ 3.61
- 9) การบริการชุมชน คิดเป็นร้อยละ 2.41
- 10) การเกษตร คิดเป็นร้อยละ 1.20

1.3) เนื้อหารายการ “ฮักแพงไทย-ลาว” ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ไทย-ลาว

จากการวิเคราะห์เนื้อหาของรายการ “ฮักแพงไทย-ลาว” พบว่า รายการได้นำเสนอกรอบของเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ไทย-ลาว และความยาวของประเด็นเนื้อหาต่าง ๆ ซึ่งรายละเอียด ดังตารางต่อไปนี้

เนื้อหาที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ไทย-ลาว	ความยาวในการออกอากาศ
การเชื่อมต่อรางรถไฟสายประวัติศาสตร์ ไทย-ลาว	2 นาที 5 วินาที
การจัดการแข่งขันจักรยานเนื่องในโอกาสเฉลิมฉลองสะพานมิตรไทย-ลาว	1 นาที 15 วินาที
การขยายปริมาณการรับซื้อพลังงานไฟฟ้าจากลาว	3 นาที
การจับกุมแรงงานต่างด้าวจาก สปป.ลาว ที่หลอกหลวงโดยนายหน้าคนไทย และการเตือนภัยการหลอกหลวงแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานในประเทศไทย	2 นาที 50 วินาที
ขั้นตอนการนำเข้าสินค้าจาก ประเทศเพื่อนบ้าน	1 นาที 40 วินาที
อาชีพต้องห้ามสำหรับคนต่างด้าว (อาชีพสงวนสำหรับคนไทย)	3 นาที
การลักลอบเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมายของแรงงานต่างด้าว	1 นาที
การอนุญาตให้แรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานในประเทศไทย	2 นาที
ข้อปฏิบัติสำหรับนายจ้างที่ต้องการจ้างแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานในประเทศไทย	2 นาที 35 วินาที
การจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวในประเทศไทย	2 นาที 35 วินาที
ข้อปฏิบัติสำหรับแรงงานต่างด้าวที่ต้องการเข้ามาทำงานในประเทศไทย	2 นาที 35 วินาที

ตารางที่ 49 แสดงเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ไทย-ลาว และความยาวของประเด็นเนื้อหา

จากการวิเคราะห์เนื้อหารายการประเภทความบันเทิงยังพบว่า รายการ “ฮักแพงไทย-ลาว” ได้นำเสนอเพลงที่มีเกี่ยวกับความสัมพันธ์ไทย-ลาว 1 เพลง คือ เพลง “สาวลาว บ่าวไทย” ซึ่งมีความยาว 4 นาที 15 วินาที (ดูเนื้อร้องในภาคผนวก ฉ)

2) รูปแบบรายการ “ฮักแพงไทย-ลาว”

รายการ “ฮักแพงไทย-ลาว” มีรูปแบบเป็นรายการเพลงแทรกข่าวสารความรู้และเปิดรับสายจากผู้ฟัง

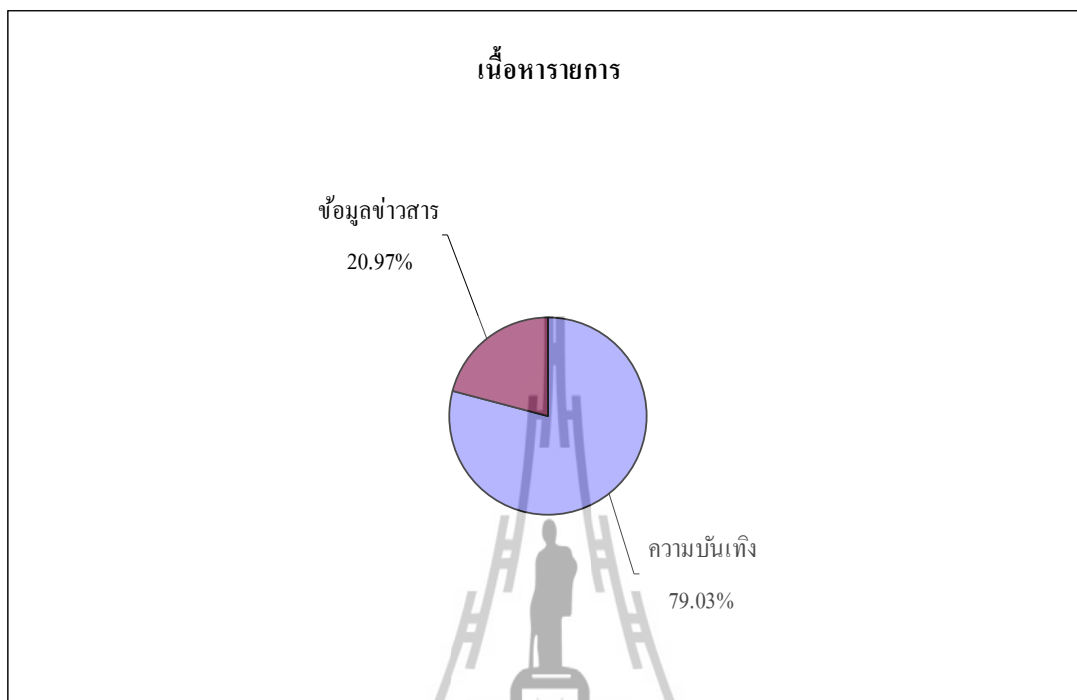
3) โครงสร้างรายการ “ฮักแพงไทย-ลาว”

รายการ “ฮักแพงไทย-ลาว” มีโครงสร้างรายการ ที่ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

นำเสนอเพลง 1 เพลง
กล่าวเปิดรายการ
ช่วงที่ 1 ช่วง “คุณขอมาเราจัดให้” เป็นการเปิดรับโทรศัพท์จากผู้ฟังทั้ง สปป.ลาว และ ไทย
นำเสนอสปอต การรณรงค์/ ประชาสัมพันธ์หน่วยงาน / รายการ “ฮักแพง ไทย-ลาว”
นำเสนอเพลง 2 - 3 เพลง
ช่วงที่ 2 ช่วง “ข่าวสาร และกฎหมาย” เกี่ยวกับข่าวสารและกฎหมายระหว่างประเทศ
เปิดรับโทรศัพท์จากผู้ฟังทั้ง สปป.ลาว และ ไทย ประมาณ 1-2 สาย
นำเสนอเพลง 2 - 3 เพลง
นำเสนอสปอต การรณรงค์/ ประชาสัมพันธ์หน่วยงาน / รายการ “ฮักแพง ไทย-ลาว”
ช่วงที่ 3 ประเพณีและวัฒนธรรม เกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมของทุกจังหวัดในประเทศไทย
เปิดรับโทรศัพท์จากผู้ฟังทั้ง สปป.ลาว และ ไทย ประมาณ 1-2 สาย
นำเสนอเพลง 2 - 3 เพลง
นำเสนอสปอต การรณรงค์/ ประชาสัมพันธ์หน่วยงาน / รายการ “ฮักแพง ไทย-ลาว”
ช่วงที่ 4 ดีดี เพื่อสุขภาพ เกี่ยวกับความรู้ด้านสุขภาพ อนามัย และความปลอดภัย
กล่าวปิดรายการ
นำเสนอเพลง 1 เพลง

4.6.3.3 เนื้อหาและรูปแบบรายการ “สองฝั่งโขง”

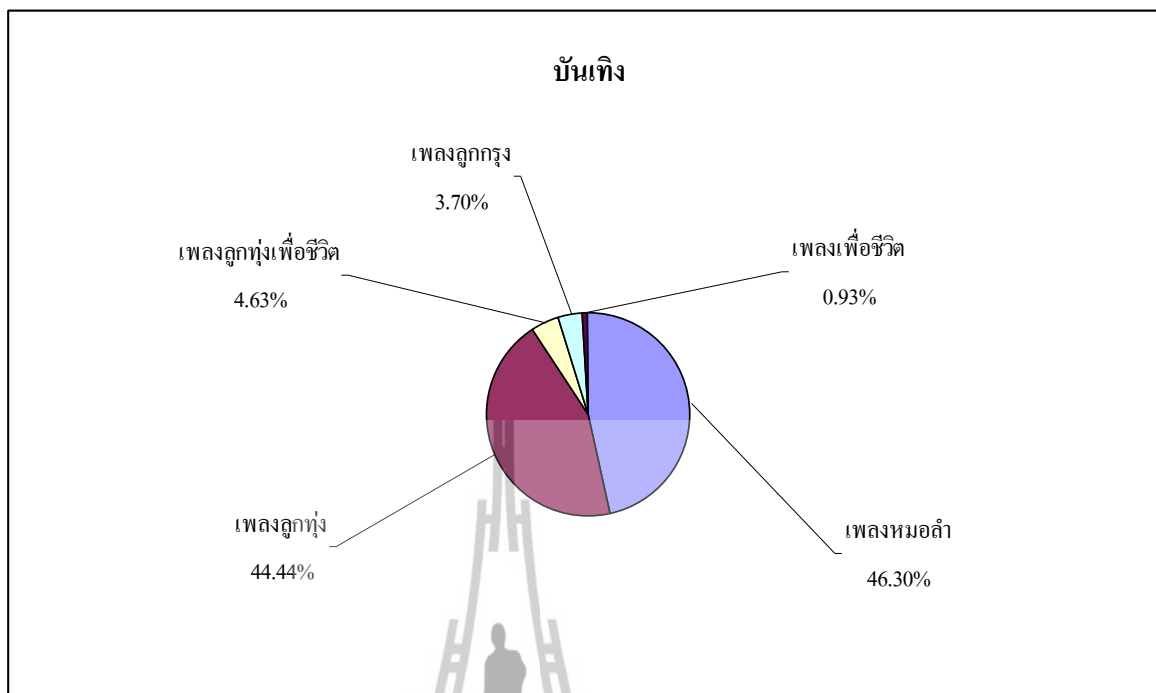
1) เนื้อหารายการ “สองฝั่งโขง”

แผนภูมิที่ 32 แสดงเนื้อหารายการ “สองฝั่งโขง” โดยภาพรวม

จากการศึกษาเนื้อหารายการสองฝั่งโขงโดยภาพรวม พบว่าเนื้อหารายการแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ความบันเทิง คิดเป็นร้อยละ 79.03 และข้อมูลข่าวสาร คิดเป็นร้อยละ 20.97

1.1) เนื้อหารายการ “สองฝั่งโขง” ประเภทความบันเทิง

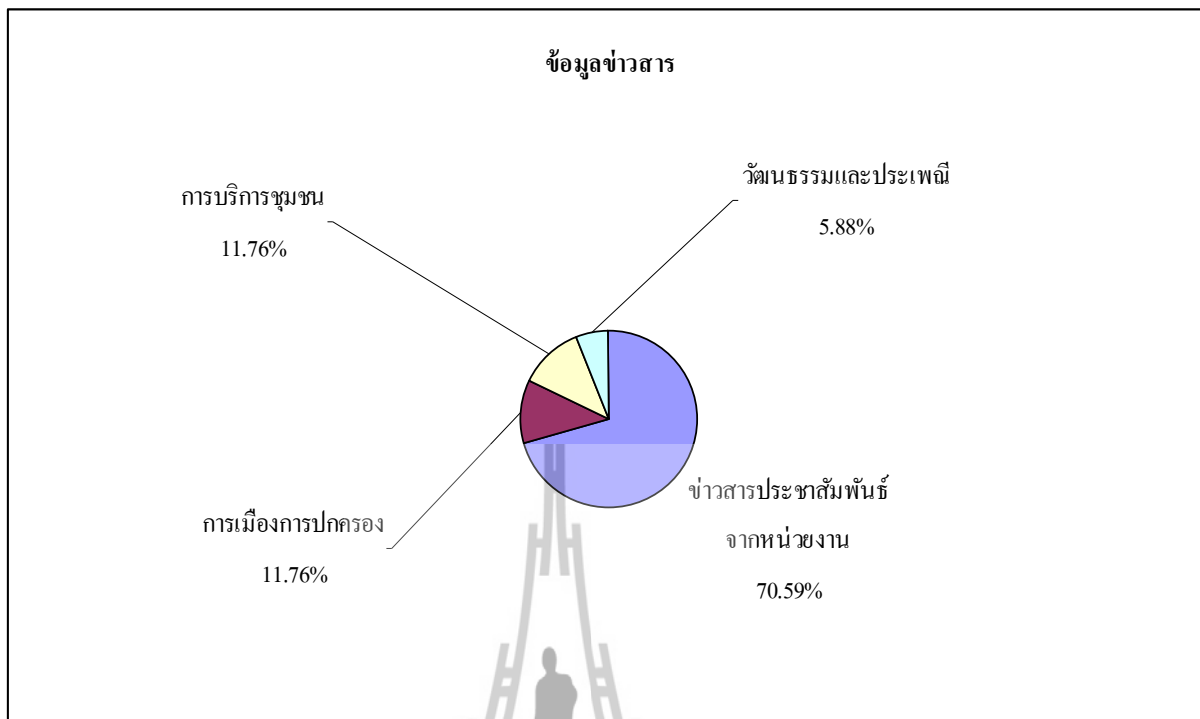
แผนภูมิที่ 33 แสดงเนื้อหารายการประเภทความบันเทิง (รายการ “สองฝั่งโขง”)

การศึกษาเนื้อหารายการประเภทความบันเทิง ของรายการ “สองฝั่งโขง” พบว่า มีประเด็นย่อยตามลำดับ ดังนี้

- 1) เพลงหมอลำ คิดเป็นร้อยละ 46.30
- 2) เพลงลูกทุ่ง คิดเป็นร้อยละ 44.44
- 3) เพลงลูกทุ่งเพื่อชีวิต คิดเป็นร้อยละ 4.63
- 4) เพลงลูกกรุง คิดเป็นร้อยละ 3.70
- 5) เพลงเพื่อชีวิต คิดเป็นร้อยละ 0.93

1.2) เนื้อหารายการ “สองฝั่งโขง” ประเภทข้อมูลข่าวสาร

แผนภูมิที่ 34 แสดงเนื้อหารายการประเภทข้อมูลข่าวสาร (รายการ “สองฝั่งโขง”)

การศึกษาเนื้อหารายการประเภทข้อมูลข่าวสาร ของรายการ “สองฝั่งโขง” พบว่า มีประเด็นย่อยตามลำดับ ดังนี้

- 1) ข่าวสารประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 70.59
- 2) การเมืองการปกครอง คิดเป็นร้อยละ 11.76
- 3) การบริการชุมชน คิดเป็นร้อยละ 11.76
- 4) วัฒนธรรมและประเพณี คิดเป็นร้อยละ 5.88

2) รูปแบบรายการ “สองฝั่งโขง”

รายการ “สองฝั่งโขง” มีรูปแบบเป็นรายการเพลงแทรกข่าวสารความรู้

3) โครงสร้างรายการ “สองฝั่งโขง”

รายการ “สองฝั่งโขง” มีโครงสร้างรายการ ที่ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

นำเสนอเพลง 1 เพลง
กล่าวเปิดรายการ
นำเสนอข้อมูลประชาสัมพันธ์ข่าวสารหน่วยงาน, บริการชุมชน
นำเสนอเพลง 2-3 เพลง
นำเสนอข้อมูลประชาสัมพันธ์ข่าวสารหน่วยงาน, บริการชุมชน
นำเสนอเพลง 2-3 เพลง
นำเสนอข้อมูลประชาสัมพันธ์ข่าวสารหน่วยงาน, บริการชุมชน
นำเสนอเพลง 2-3 เพลง
นำเสนอข้อมูลประชาสัมพันธ์ข่าวสารหน่วยงาน, บริการชุมชน
กล่าวปิดรายการ
นำเสนอเพลง 1 เพลง

4) เนื้อหารายการ “สองฝั่งโขง” ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ไทย-ลาว

จากการวิเคราะห์เนื้อหาของรายการ “สองฝั่งโขง” พบว่า รายการไม่ได้นำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ไทย-ลาว ซึ่งแตกต่างจากเนื้อหารายการ “ฮักแพง ไทย-ลาว”

4.6.3.4 คำ วลีและประโยคที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ไทย-ลาว ในรายการ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว

จากการวิเคราะห์เนื้อหาในลักษณะของคำ วลี และประโยคที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ไทย-ลาว และถูกใช้ในรายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว ทั้ง 2 รายการ พบว่า รายการ “ฮักแพง ไทย-ลาว” มีคำ วลี และประโยคที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดังตารางต่อไปนี้

คำ	วลี	ประโยค
สบายดี	รายการฮักแพงไทย-ลาว	มอบเพลงให้ผู้ฟัง สปป.ลาว
สปป.ลาว	สะพานมิตรภาพไทย-ลาว	จาก สปป.ลาว แนะนำเพลงเข้ามา
นครหลวงเวียงจันทน์	ซื้อไฟฟ้าจากลาว	มอบเพลงให้ผู้ฟังปากซัน
ฝั่งซ้าย	ข่าวสารสองฝั่งโขง	มอบเพลงให้ผู้ฟังฝั่งซ้าย
ฝ่ายลาว	สมาคมไทย-ลาว เพื่อมิตรภาพ	มอบเพลงให้สาว สปป.ลาว
ชาว สปป.ลาว	สมาคมลาว-ไทย เพื่อมิตรภาพ ¹⁰	เพลงนี้มอบให้กับผู้ว่าฝั่งซ้าย
แขวงชัยบุรี	ฮักแพง ไทย-ลาว	สปป.ลาว ผากให้ใครครับ
	โครงการ ไทย-ลาว	มอบเพลงให้สาวฝั่งซ้าย
	พันธมิตรไทย-ลาว	ขอสวัสดิ์ไปทาง สปป.ลาว
	ความสัมพันธ์ ไทย-ลาว	พิธีการเชื่อมต่อรางรถไฟไทย-ลาว
	ประเทศเพื่อนบ้าน	ผู้ฟังไม่ว่าจะเป็นจากฝั่ง สปป.ลาว หรือไทยสามารถโทรเข้ามาขอเพลงได้
	มิตรภาพลาว-ไทย	ฝากเพลงให้ผู้ฟังรายการฮักแพงไทย-ลาวทุกท่าน
	ท่านสมมาตร พลเสนา รัฐมนตรีว่าการโยธาธิการและขนส่ง สปป.ลาว	เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนไทยและ สปป.ลาว ได้รู้จักและใช้ประโยชน์จากสะพานที่จังหวัดเลย
	ดร. สีหะวง กุดโพทุม เจ้าแขวงนครหลวงเวียงจันทน์	เพลงนี้เป็นเพลงที่แนะนำมาจาก สปป.ลาว
	ข่าวเกี่ยวกับสิ่งดี ๆ ที่ทั้งสองประเทศที่เรามีต่อกันไทยกับลาว	จังหวัดหนองคายเรามีพื้นที่ติดกับ สปป.ลาว

¹⁰ ในเว็บไซต์ของกระทรวงการต่างประเทศใช้คำว่า สมาคมมิตรภาพลาว-ไทย แต่นักจัดรายการวิทยุฯ ใช้คำนี้

ในส่วนของรายการ “สองฝั่งโขง” นั้น พบว่า มีคำ วลี และประโยค ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ ไทย-ลาว ดังตารางต่อไปนี้

คำ	วลี	ประโยค
นครหลวงเวียงจันทน์	รายการสองฝั่งโขง	ฝากเพลงตามคำแนะนำจากนครหลวงเวียงจันทน์
สปป.ลาว	พี่น้องนครหลวงเวียงจันทน์	มอบเพลงให้พี่น้อง สปป.ลาว
	พี่น้อง สปป.ลาว	พี่น้องนครหลวงเวียงจันทน์อยากให้ประชาสัมพันธ์สามารถโทรเข้ามาบอกได้

4.6.3.5 รูปแบบและเนื้อหาของรายการที่เกี่ยวกับและมาจากไทย หรือ สปป.ลาว และเป็นเนื้อหาท้องถิ่น ระดับชาติ หรือนานาชาติ

จากการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อศึกษาความเกี่ยวข้องหรือแหล่งที่มาของเนื้อหาว่าเนื้อหาในรายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับและมาจากไทยหรือ สปป.ลาว ตลอดจนเพื่อศึกษาที่ลักษณะของเนื้อหาว่าเป็นเนื้อหาท้องถิ่น (local content) เนื้อหาระดับชาติ (nation content) หรือ เนื้อหาที่เป็นนานาชาติ (international content) ของกลุ่มตัวอย่างรายการดังกล่าว ซึ่งผลการศึกษาพบว่ามีรายละเอียด ดังนี้

1) เนื้อหารายการ “ฮักแพงไทย-ลาว”

เนื้อหารายการ	ไทย		ลาว		ระดับ		
	เกี่ยวกับ	มาจาก	เกี่ยวกับ	มาจาก	ท้องถิ่น	ชาติ	นานาชาติ
สุขภาพและอนามัย	25	25	-	-	-	25	-
วัฒนธรรมและประเพณี	13	13	-	-	-	13	-
การเมืองการปกครอง	12	12	-	-	-	12	-
กฎหมาย	9	9	8	-	-	1	8
ข่าวสารประชาสัมพันธ์จากหน่วยงาน	8	8	-	-	6	2	-
เศรษฐกิจ	5	5	-	-	-	2	3

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และราชวงศ์	5	5	-	-	-	5	-
ข่าว	3	3	1	-	1	2	-
การบริการชุมชน	2	2	-	-	2	-	-
การเกษตร	1	1	-	-	-	1	-
รวม	83	83	9	-	9	63	11

เนื้อหารายการ	ไทย		สปป.ลาว		ระดับ		
	เกี่ยวกับ	มาจาก	เกี่ยวกับ	มาจาก	ท้องถิ่น	ชาติ	นานาชาติ
เพลงลูกทุ่ง	92	92	1	-	-	-	-
ผู้ฟังขอและมอบเพลงผ่าน รายการ	45	40	1	4	-	-	-
เพลงลูกทุ่งเพื่อชีวิต	24	24	-	-	-	-	-
เพลงหมอลำ	7	7	-	-	-	-	-
เพลงลูกกรุง	4	4	-	-	-	-	-
เพลงเพื่อชีวิต	1	1	-	-	-	-	-
รวม	173	168	2	4	-	-	-

ตารางที่ 50 แสดงจำนวนเนื้อหารายการของรายการ “ฮักแพงไทย-ลาว” จำแนกตามความเกี่ยวข้อง และมาจากไทย หรือ สปป.ลาว และระดับท้องถิ่น ชาติ หรือนานาชาติ

จากตารางแสดงจำนวนเนื้อหารายการของรายการ “ฮักแพงไทย-ลาว” พบว่า เนื้อหารายการ ประเภทข้อมูลข่าวสารส่วนใหญ่เกี่ยวกับประเทศไทย และมาจากประเทศไทย ในขณะที่ข้อมูล ข่าวสารที่เกี่ยวกับ สปป.ลาว และมาจาก สปป.ลาว มีจำนวนน้อยมาก รวมทั้งส่วนใหญ่เป็นเนื้อหา รายการประเภทข้อมูลข่าวสารระดับชาติ ส่วนข้อมูลข่าวสารระดับท้องถิ่นและระดับนานาชาติมีน้อย มาก นอกจากนี้เนื้อหาประเภทความบันเทิงส่วนใหญ่เป็นเพลงที่เกี่ยวกับประเทศไทยและมาจาก ประเทศไทยเกือบทั้งหมด

2) เนื้อหารายการ “สองฝั่งโขง”

เนื้อหารายการ	ไทย		สปป.ลาว		ระดับ		
	เกี่ยวกับ	มาจาก	เกี่ยวกับ	มาจาก	ท้องถิ่น	ชาติ	นานาชาติ
ข่าวสารประชาสัมพันธ์จากหน่วยงาน	12	12	-	-	12	-	-
การเมืองการปกครอง	2	2	-	-	-	2	-
การบริการชุมชน	2	2	-	-	2	-	-
วัฒนธรรมและประเพณี	1	1	-	-	-	1	-
รวม	17	17	-	-	14	3	-
เนื้อหารายการ	ไทย		สปป.ลาว		ระดับ		
	เกี่ยวกับ	มาจาก	เกี่ยวกับ	มาจาก	ท้องถิ่น	ชาติ	นานาชาติ
เพลงหมอลำ	50	50	-	-	-	-	-
เพลงลูกทุ่ง	48	49	1	-	-	-	-
เพลงลูกทุ่งเพื่อชีวิต	5	5	-	-	-	-	-
เพลงลูกกรุง	4	4	-	-	-	-	-
เพลงเพื่อชีวิต	1	1	-	-	-	-	-
รวม	108	109	1	-	-	-	-

ตารางที่ 51 แสดงจำนวนเนื้อหารายการของรายการ “สองฝั่งโขง” จำแนกตามความเกี่ยวข้องและมาจากไทย หรือ สปป.ลาว และระดับท้องถิ่น ชาติ หรือนานาชาติ

จากตารางแสดงจำนวนเนื้อหารายการของรายการ “สองฝั่งโขง” พบว่า เนื้อหารายการประเภทข้อมูลข่าวสารส่วนใหญ่เกี่ยวกับประเทศไทย และมาจากประเทศไทย และข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับ สปป.ลาว และมาจาก สปป.ลาว มีจำนวนน้อยมาก รวมทั้งส่วนใหญ่เป็นเนื้อหารายการประเภทข้อมูลข่าวสารระดับท้องถิ่น ส่วนข้อมูลข่าวสารระดับชาติมีน้อยและระดับนานาชาติพบว่ามีไม่ มี นอกจากนี้ด้านความบันเทิงส่วนใหญ่เป็นเพลงที่เกี่ยวกับประเทศไทยและมาจากประเทศไทยเกือบทั้งหมด

4.6.4 ความพยายามผลักดันของโครงการวิจัยฯ

การวิจัยครั้งนี้มีเป้าหมายในการยึดแนวคิดเรื่องความร่วมมือในวิทยุ ฯ ตามแนวชายแดน โดยมุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมในสื่อวิทยุกระจายเสียงระหว่างประเทศไทยและ สปป.ลาว ในสถานีวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคาย เพื่อให้สถานีวิทยุฯ ดังกล่าวมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทย และ สปป.ลาว

แม้ว่าจะมีโครงการ “ลาวซุกยูไทยผลักดัน ร่วมสร้างสรรควิทยุชายแดน” หรือ Twin Radio และรายการ “ดีเจลาว-ไทย เชื่อมใจสองฝั่งโขง” โดย อสมท.หนองคายร่วมกับนักจัดรายการวิทยุฯ สปป.ลาว อันเป็นความพยายามของฝ่ายไทยเพื่อให้เกิดการร่วมผลิตรายการวิทยุฯ แต่โครงการฯ ทั้ง 2 โครงการพบกับอุปสรรคดังกล่าวข้างต้นแล้ว โครงการวิจัยครั้งนี้ได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ในหัวข้อ “ร่วมคิด ร่วมทำ เพื่อสานความสัมพันธ์ลาว-ไทย” ระหว่างผู้ดำเนินการสถานีวิทยุกระจายเสียงและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในจังหวัดหนองคายและตัวแทนจาก สปป.ลาว เมื่อวันที่เสาร์ที่ 19 มกราคม 2551 โดยมีความคาดหวังว่าจะเป็นเวทีที่จะทำให้ทั้งผู้แทนฝ่ายไทย และ สปป.ลาว ได้มีโอกาสพบปะพูดคุยปรึกษาหารือ และตัดสินใจร่วมกันในการผลิตรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว ผู้ดำเนินรายการวิทยุฯ ไทยมีความพร้อมและยินดีที่จะร่วมผลิตรายการ โดยเสนอให้ออกอากาศที่สถานีวิทยุฯ ไทย แต่มีปัญหาที่ทั้งไทย และ สปป.ลาว ต้องร่วมมือกันแก้ไข ซึ่งแนวทางความร่วมมือนั้น ผู้แทนจาก สปป.ลาว แสดงความต้องการที่จะให้วิทยุฯ มีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว แต่ต้องการให้มีหลักการความร่วมมือที่ชัดเจนร่วมกันของทั้ง 2 ฝ่าย กล่าวคือ ต้องมีพิธีสาร (protocol) โดยผู้แทนจาก สปป.ลาว ให้เหตุผลว่า เพราะสื่อเหมือน “ดาบสองคม” หากไม่มีหลักประกันอาจทำให้เกิดปัญหาได้

บทที่ 5

บทบาทที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ และแนวทางการส่งเสริมบทบาทของ วิทยุฯ ตามแนวชายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว

บทบาทที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ของวิทยุฯ ตามแนวชายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว ด้านต่าง ๆ เนื้อหาและรูปแบบรายการที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว เนื้อหาและภาษาที่ไม่พึงประสงค์ รวมทั้งแนวทางการส่งเสริมบทบาทฯ ดังกล่าว มีดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 บทบาทที่พึงประสงค์ของวิทยุฯ ตามแนวชายแดน

กลุ่มตัวอย่างทั้งที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ ผู้แทน สปป.ลาว ประชาชนไทย และประชาชน สปป.ลาว มีความคิดเห็นต่อบทบาทที่พึงประสงค์ของวิทยุฯ ตามแนวชายแดนในหลากหลายมิติ ซึ่งมีรายละเอียดในแต่ละส่วน ดังนี้

5.1.1 บทบาทที่พึงประสงค์ของวิทยุฯ ตามแนวชายแดนในทัศนะของผู้ดำเนินการวิทยุฯ

ผู้ดำเนินการวิทยุฯ ส่วนใหญ่เชื่อมั่นในอิทธิพลของสื่อวิทยุฯ ที่ตนเองดำเนินการอยู่ด้วยความ เป็นวิทยุท้องถิ่นและชุมชนที่เข้าถึงคนในชุมชนท้องถิ่นและที่คนในชุมชนท้องถิ่นเข้าถึง โดยชี้ให้เห็น ถึงความนิยมในการเปิดรับฟังของทั้งคนไทยและ สปป.ลาว โดยเฉพาะการเปิดรับฟังของคน สปป. ลาว และการที่ผู้ฟัง สปป.ลาว โทรศัพท์เข้ามาแจ้งรายการและสถานีเพื่อขอฟังเพลง รวมทั้งการเข้ามา ซื้อสินค้าที่สถานีวิทยุฯ โฆษณา

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ โดยรวมเห็นว่าบทบาทของวิทยุฯ ที่ทำให้เกิดสิ่งที่ดีงาม ในสังคม และช่วยเหลือคนดีทุกกลุ่มในสังคมของทั้ง 2 ฝั่งเป็นบทบาทที่ควรกระทำ แต่เมื่อจำแนก เป็นรายด้าน กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ ส่วนใหญ่เห็นว่า วิทยุฯ ตามแนวชายแดนของไทย ควรมีบทบาทต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาวด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 1) บทบาทในการเผยแพร่พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และพระราชวงศ์ไทย ด้วยการนำเสนอในรายการเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และพระราชวงศ์ไทย ทรงงานใน สปป.ลาว
- 2) บทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว โดยรวม อันเป็นบทบาทในภาพรวมของวิทยุฯ ต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาวทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และชุมชน ฯลฯ
- 3) บทบาทในการสร้างความเข้มแข็งของสันติภาพและการเข้าใจระหว่างประเทศ วิทยุฯ ควรนำเสนอให้คนของทั้ง 2 ประเทศเข้าใจและเห็นความสำคัญของผลกระทบของความขัดแย้งและผลดีที่เกิดจากสันติภาพ อันนำไปสู่การสร้างหรือเสริมความเข้มแข็งของสันติภาพ และความเข้าใจระหว่างประเทศ เมื่อเกิดความไม่เข้าใจกันของคนทั้ง 2 ฝ่าย วิทยุฯ ยังสามารถนำเสนอด้วยการเชิญผู้นำทั้ง 2 ฝ่ายมาออกอากาศเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจกับประชาชนทั้ง 2 ฝ่าย เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจระหว่าง 2 ประเทศ
- 4) บทบาทในการต่อต้านลัทธิแบ่งแยกเชื้อชาติ ด้วยสังคมของไทยและ สปป.ลาว มีความหลากหลายทางเชื้อชาติทั้งจีน เวียดนาม ฯลฯ วิทยุฯ สามารถนำเสนอรายการที่ส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจ และยอมรับความแตกต่างของวัฒนธรรมของคนเชื้อชาตินั้น ๆ โดยนำเสนอให้เกิดความรักใคร่ปรองดองกันของทั้ง 2 ฝ่าย
- 5) บทบาทในการต่อต้านการยุยงส่งเสริมการทำสงคราม อันเป็นการป้องกันการเกิดความวุ่นวายและความแตกแยกในบ้านเมืองและระหว่างประเทศ ซึ่งจะทำให้สังคม และ โลกมีความสงบสุข ทั้งนี้เพราะสงครามนำความเสียหาย และความเดือดร้อนต่อประเทศ และประชาชน
- 6) บทบาทในการเป็นผู้สนับสนุนนโยบายต่างประเทศ วิทยุฯ มีความพร้อมในการเผยแพร่นโยบายของรัฐด้านความสัมพันธ์ไทย-ลาว โดยนำเสนอถึงข้อดีหรือประโยชน์ของนโยบาย โดยเฉพาะสถานีวิทยุฯ หลักที่รัฐเป็นเจ้าของและดำเนินงาน โดยบุคลากรของรัฐ เช่น สวท. ที่ต้องรับนโยบายจากรัฐบาล สำหรับสถานีวิทยุฯ อื่น โดยเฉพาะวิทยุฯชุมชนนั้น ส่วนใหญ่แสดงความยินดีที่จะสนับสนุนหากมีหน่วยงานรัฐใดจัดส่งนโยบายต่าง ๆ มายังสถานีวิทยุฯ เพราะเชื่อว่าการทำบทบาทนี้จะทำให้ชุมชนรู้ข้อมูลจากรัฐบาลโดยตรง
- 7) บทบาทในการป้องกันสงคราม อันเป็นบทบาทอันพึงประสงค์สำคัญบทบาทหนึ่ง แม้ว่าปัจจุบัน (2551) บ้านเมืองจะเป็นปกติสุขไม่มีสงครามกลางเมืองหรือสงครามระหว่างประเทศ แต่บทบาทของวิทยุฯ ตามแนวชายแดนสามารถสร้างสันติ และทำให้โลกน่าอยู่ ด้วยการนำเสนอความสูญเสียและความเดือดร้อนที่เกิดจากการทำสงคราม รวมทั้งความโหดร้ายของสงคราม เพราะสงครามทำให้เกิดความสูญเสียไม่ว่าชนกลุ่มใดหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการนำเสนอความสุขและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินจากสันติภาพ

- 8) บทบาทในการส่งเสริมการให้ความเคารพนับถือต่อวัฒนธรรม ประเพณี และค่านิยม แม้ว่า ทั้งไทยและ สปป.ลาว จะมีวัฒนธรรม ประเพณี และค่านิยมหลายอย่างที่คล้ายคลึงกัน แต่มี บางส่วนที่ต่างกันบ้าง ในส่วนที่แตกต่างกันนี้ วิทยุฯ ควรมีบทบาทในการที่จะทำให้คนทั้ง 2 ฝั่งเคารพนับถือต่อวัฒนธรรม ประเพณี และค่านิยมที่แตกต่าง
- 9) บทบาทในการอนุรักษ์ซึ่งการคบค้าสมาคมระหว่างคนไทยและคน สปป.ลาว รวมทั้ง ครอบครัวและชุมชนของทั้ง 2 ประเทศ วิทยุฯ ควรมีบทบาทในการเป็นสื่อกลางเชื่อมโยงการ ติดต่อสื่อสารรวมทั้งการไปมาหาสู่กันระหว่างคนไทยและคน สปป.ลาว ทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชน เพราะทั้งคนไทย และ สปป.ลาว มีการไปมาหาสู่กันเป็นประจำตั้งแต่ อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยออกอากาศเนื้อหารายการเกี่ยวกับการพบปะเยี่ยมเยียนกันของคนทั้ง 2 ฝั่งหรือนำเสนอความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวไทยและ สปป.ลาว และระหว่างชุมชน ไทย และ สปป.ลาว ทำให้ครอบครัวอบอุ่น และชุมชนปลอดภัย อยู่ร่วมกันด้วยความสบายใจ
- 10) บทบาทในการเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารทางเลือกสำคัญสำหรับนักการทูตและหน่วยงาน ราชการในระดับท้องถิ่น จากการศึกษาที่สถานีวิทยุฯ ตามแนวชายแดนสามารถได้รับข้อมูล ข่าวสารจากผู้ฟังรายการ โดยตรง โดยเฉพาะผ่านการโทรศัพท์และจดหมายของผู้ฟังถึงสถานี วิทยุฯ หรือนักจัดรายการวิทยุฯ ซึ่งหากมีการเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบและอย่างต่อเนื่องจะ นำประโยชน์ต่อการส่งเสริมความสัมพันธ์ ซึ่งในปัจจุบันข้อมูลที่สามารถเก็บรวบรวมได้ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดรับฟัง ความนิยมและสนใจต่อเพลงและศิลปินและความเป็นอยู่ ของคนทั้ง 2 ฝั่ง นอกจากนี้ สถานีวิทยุฯ ยังสามารถเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารได้เมื่อหน่วยงาน ต่าง ๆ ส่งข่าวสารประชาสัมพันธ์ในด้านต่าง ๆ มายังสถานีวิทยุฯ โดยเฉพาะข่าวสารจาก หน่วยงานราชการไทย
- 11) บทบาทในการเป็นนักประชาสัมพันธ์ อันเป็นบทบาทที่จะทำให้ประชาชนได้รับรู้ข่าวสาร ต่าง ๆ และผู้ดำเนินรายการวิทยุฯ โดยส่วนใหญ่ถือว่าเป็นบทบาทและหน้าที่โดยตรงของ วิทยุฯ ในการเผยแพร่โดยเฉพาะนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาล โดยวิทยุฯ มีความพร้อมในการ ออกอากาศข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชนและองค์กรเอกชนที่ไม่แสวงหากำไรที่ผ่านการกลั่นกรองมาแล้ว
- 12) บทบาทในการไม่ส่งเสริมความขัดแย้งและความเกลียดชังระหว่างประเทศ เป้าหมายสำคัญ คือ การส่งเสริมให้เกิดความรักใคร่และสามัคคีระหว่างคน 2 ประเทศ ด้วยการนำเสนอสาระ ความรู้ต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดความรักใคร่ปรองดองระหว่างคน 2 ฝั่ง เช่น การนำเสนอความร่วมมือ ระหว่าง 2 ประเทศ และความสำเร็จที่เกิดขึ้น ฯลฯ ในกรณีที่เกิดความขัดแย้งกัน วิทยุฯ ยัง สามารถนำเสนอสิ่งที่ดีของกันและกัน และกล่าวถึงความขัดแย้งว่า เป็นเรื่องที่สามารถเกิดขึ้น ได้ โดยปกติและธรรมดา เพราะความใกล้ชิดกัน ซึ่งจะช่วยให้คลายความขัดแย้งได้บ้างบางส่วน

- 13) บทบาทในการส่งเสริมความเสมอภาคและจริงใจ(openness) เป็นบทบาทที่ท้าทายของวิทยุฯ ในการปรับทัศนคติของคนในสังคมให้ตระหนักถึงความเสมอภาคของทุกคนในทุกสังคม เพราะทุกคนมีความเท่าเทียมกันไม่ว่าจะอยู่ฝั่งใดของแม่น้ำโขง เป็นคน/มนุษย์เหมือนกัน ทุกอย่างจึงควรเสมอภาคกัน โดยเฉพาะในสังคมที่มีการแบ่งชนชั้นในมิติต่าง ๆ เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจในสังคม และให้คนในสังคมมีความจริงใจในความร่วมมือ คบหาสมาคม ฯลฯ ซึ่งจะนำไปสู่ความรักและความสามัคคีต่อกัน
- 14) บทบาทในการส่งเสริมความเท่าเทียมของข้อมูลข่าวสาร วิทยุฯ เป็นสื่อกลางที่สามารถส่งข้อมูลข่าวสาร ใด ๆ ไปยังคนทั้ง 2 ฝั่ง แต่การนำเสนอข้อมูลจากทุกด้าน ทุกมุม หรือจากทุกฝ่าย วิทยุฯ ต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและจำนวนพอเพียงในการจัดหารวบรวมและนำเสนอข้อมูลที่ถูกต้องให้ครบถ้วนและเท่าเทียม โดยเฉพาะต้องอาศัยบุคลากรทาง สปป. ลาว ด้วย
- 15) บทบาทในการส่งเสริมให้มีการเคารพต่อความเป็นส่วนตัวและควมมีเกียรติของเพื่อนมนุษย์ วิทยุฯ ควรมีบทบาทในการทำให้คนทั้ง 2 ฝั่ง ตระหนักและปฏิบัติด้วยการเคารพต่อความเป็นส่วนตัวระหว่างกัน ไม่ละเมิดสิทธิในความเป็นส่วนตัวของกันและกัน ตลอดจนตระหนักรู้ว่า ทุกคนไม่ว่าชนชาติหรือเชื้อชาติใดต่างก็มีเกียรติเหมือนกันและมีความเท่าเทียมกัน
- 16) บทบาทในการเป็นผู้ให้กำลังใจแก่ผู้นำและประชาชนที่มีอารมณ์ขุ่นหมอง นักจัดรายการวิทยุฯ สามารถพูดให้กำลังใจแก่ผู้นำและประชาชนเมื่อมีปัญหา โดยพูดถึงความดีที่ทำหรืออธิบายถึงปัญหา หรือพูดถึงความเข้าใจถึงความทุกข์หรือปัญหา หรือพูดแต่ในสิ่งดี ๆ อาทิ พูดให้ประชาชนและผู้นำเข้าใจว่าปัญหาเป็นเรื่องปกติ เพียงแต่ต้องมีความเข้มแข็งและพร้อมที่จะแก้ไขปัญหาดัง ๆ ตลอดจนการเปิดเพลงให้กำลังใจ
- 17) บทบาทในการส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างคนไทยและ สปป.ลาว โดยการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง และเป็นกลาง อันจะทำให้คนทั้ง 2 ฝั่งมีความเข้าใจที่ดีต่อกัน ในกรณีที่มีความไม่เข้าใจกันก็จะเป็นการบอกกล่าวให้มีการพูดคุยกันฉันท์พี่น้อง ให้มีคุณธรรม และมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และเมื่อมีความรุนแรงจะสามารถช่วยลดความรุนแรงลงได้ หรือกรณีมีเหตุการณ์ที่กระทบความสัมพันธ์ 2 ฝั่ง นักจัดรายการวิทยุฯ สามารถชี้แจงให้ข้อเท็จจริงเพื่อให้คนทั้ง 2 ฝั่งเข้าใจเหตุการณ์ความเป็นจริงที่เกิดขึ้น และเมื่อมีความเข้าใจกันแล้วก็จะเกิดความจริงใจต่อกัน
- 18) บทบาทในการแก้ปัญหาสังคมที่ทั้ง 2 ประเทศกำลังเผชิญ เช่น ยาเสพติด อาชญากรรม การค้าประเวณี แรงงานเถื่อน การอพยพเข้าเมืองผิดกฎหมาย และสิ่งแฉดล้อม ด้วยการให้วิทยุฯ เป็นตัวกลางในการแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือเบาะแสระหว่างไทยและ สปป.ลาว หรือแจ้งข่าวสารดังกล่าวให้ผู้ฟังได้รับรู้ข่าวสารทันเหตุการณ์ เพื่อร่วมกันป้องกันไม่ให้เกิดขึ้น เช่น การค้ายาบ้า และการเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย หรือเป็นผู้กระตุ้นให้เกิดการแก้ไขปัญหาสังคม

ต่าง ๆ ของทุกภาคส่วน รวมทั้งการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายเพื่อป้องกันและปราบปราม และบอกโทษของยาเสพติดต่อสังคม ตลอดจนให้ปฏิบัติตาม หรือเพื่อให้เข้าใจ และตระหนักถึงปัญหาและวิธีการแก้ไข โดยในประเด็นสิ่งแวดล้อมนั้น วิทยุฯ สามารถกระตุ้นให้ผู้ฟังสนใจปัญหาสิ่งแวดล้อม ช่วยกันดูแลรักษาต้นไม้ และแม่น้ำ ฯลฯ รวมทั้งการไม่ซื้อและหรือขายสัตว์ป่า เป็นต้น

- 19) บทบาทในการสร้างความเข้มแข็งความร่วมมือระหว่างรัฐบาลในท้องถิ่น เช่น การนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับความร่วมมือในการจัดกิจกรรมหรือเปิดจุดผ่อนปรน เช่น การจัดแข่งขันเรือของอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย กับแขวงบอลิคำไซ สปป.ลาว ความตกลงร่วมกันเพื่อเปิดจุดผ่อนปรนจุดต่าง ๆ หรือการแก้ไขปัญหาร่วมกัน อาทิ การร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดระหว่างท้องถิ่น 2 ฝ่ายแม่น้ำโขง อันนำไปสู่การดำเนินการอย่างต่อเนื่องหรือเพิ่มมากขึ้น
- 20) บทบาทในการส่งเสริมความร่วมมือทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นบทบาทสำคัญอันจะนำประโยชน์ต่อคนทั้ง 2 ฝ่ายในด้านการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อลดการพึ่งพาจากต่างประเทศ เช่น การนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับความร่วมมือในการศึกษา วิจัยด้านวิทยาศาสตร์ ตลอดจนการแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีต่าง ๆ อาทิ เทคโนโลยีทางการเกษตร ซึ่งนอกจากจะเป็นการเผยแพร่ความรู้ให้ประชาชนทั้ง 2 ฝ่ายได้รับรู้แล้ว ยังเป็นการกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือมากขึ้น โดยเฉพาะเมื่อประชาชนทั้ง 2 ประเทศเห็นประโยชน์ร่วมกันและได้ประโยชน์ร่วมกันจากความร่วมมือนี้
- 21) บทบาทในการส่งเสริมความร่วมมือทางการศึกษา วิทยุฯ ช่วยในการชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการแลกเปลี่ยนระหว่างนักเรียน นักศึกษา ครู คณาจารย์ไทยและ สปป.ลาว อันนำไปสู่การแลกเปลี่ยนให้นักเรียน นักศึกษา หรือครู คณาจารย์ไทยไปศึกษาหรือดูงานที่ สปป.ลาว และนักเรียน นักศึกษา ครู คณาจารย์ สปป.ลาว มาศึกษาหรือดูงานที่ไทย ตลอดจนการแลกเปลี่ยนนักวิชาการ ความร่วมมือและส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาของกันและกัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การสื่อสารระหว่างกันเกิดความความเข้าใจที่ดีต่อกัน
- 22) บทบาทในการให้ความรู้ด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายไทยและ สปป.ลาว เช่น การข้ามแดน การแต่งงานในประเทศ และความรู้ด้านสาธารณสุข อาทิ การป้องกันโรคภัยต่าง ๆ เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของสิ่งหนึ่งไปยังอีกสิ่งหนึ่งร่วมกันได้ รวมทั้งบทบาทการให้ความรู้เพื่อการประกอบอาชีพ
- 23) บทบาทในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ด้วยหลักการสากลที่คนมีสิทธิในด้านต่าง ๆ มาพร้อมกับการกำเนิด เช่น สิทธิในการได้รับการดูแล สิทธิในการศึกษา สิทธิการอยู่อาศัย และสิทธิในการแสดงความคิดเห็น ฯลฯ วิทยุฯ ควรมีบทบาทในการให้คนในสังคมได้รับรู้และใช้

สิทธิ์ของตนตามกฎหมายของแต่ละประเทศที่มีให้ ณ ขณะนั้น รวมทั้งส่งเสริมให้ทุกคนไม่ว่าจะเป็นคนไทยหรือ สปป.ลาว เคารพสิทธิของกันและกัน

- 24) บทบาทการเป็นผู้ให้ข้อเท็จจริง วิทยุฯ ตามแนวชายแดนควรมีบทบาทในการเป็นผู้นำเสนอข้อเท็จจริงเพื่อให้ผู้ฟังได้รับรู้เรื่องราวที่ถูกต้อง โดยเฉพาะกรณีที่มีความคลุมเครือหรือไม่ถูกต้อง ซึ่งจะทำให้ทุกฝ่ายเข้าใจถูกต้องตรงกัน อันจะนำไปสู่ความไว้วางใจ เชื่อมั่นและศรัทธาระหว่างไทยและ สปป.ลาว มากขึ้น อย่างไรก็ตาม ผู้ดำเนินการวิทยุฯ เห็นว่าข้อเท็จจริงบางประการที่จะทำให้เกิดความขัดแย้งหรือไม่พึงพอใจต่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ควรนำเสนอ เช่น ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับยาเสพติดว่ามาจากฝั่งใดฝั่งหนึ่ง และข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการค้าประเวณี ทั้งนี้อาจกระทบความสัมพันธ์ระหว่างไทยและ สปป. ลาว
- 25) บทบาทในการเป็นเวทีแลกเปลี่ยนแนวคิดและความคิดเห็น โดยเฉพาะเพื่อการสร้างความสันติภาพ โดยใช้ช่วงเวลาในการออกอากาศของสถานีเพื่อเปิดเวทีให้บุคคลหรือตัวแทนของทุกฝ่ายได้แสดงความคิดเห็นและได้ใช้เป็น โอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นดังกล่าว การแลกเปลี่ยนแนวคิดและความคิดเห็นจะทำให้ต่างฝ่ายต่างรู้ความคิดเห็นของกันและกัน ทำให้เกิดความเข้าใจกัน ตลอดจนช่วยทำให้รับรู้ปัญหาของทั้ง 2 ฝ่าย โดยเฉพาะปัญหาที่จะก่อให้เกิดความไม่เข้าใจกัน อย่างไรก็ตามยังมีผู้ดำเนินการวิทยุฯ อีกส่วนหนึ่งที่เห็นว่า หากวิทยุฯ มีบทบาทด้านนี้ต้องมีการกำหนดและควบคุมประเด็นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความขัดแย้ง

ผู้ดำเนินการวิทยุฯ ทั้งหมด โดยเฉพาะนักจัดรายการวิทยุฯ ในท้องถิ่น/ชุมชนที่ใช้ภาษาอีสานในการนำเสนอรายการ เห็นพ้องกันว่า บทบาทในการเป็นล่ามในการอธิบายเหตุการณ์ต่าง ๆ นั้นเป็นบทบาทที่พึงประสงค์และวิทยุฯ ตามแนวชายแดนสามารถดำเนินการได้ ทั้งนี้เพราะความคล้ายคลึงกันของภาษาพูดอีสานกับภาษาลาว

สำหรับบทบาทที่พึงประสงค์ในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ คือ บทบาทในกระบวนการนโยบายต่างประเทศ อันได้แก่ บทบาทของผู้กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (catalyst) ตามนโยบายต่างประเทศ บทบาทในการเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนประชาชนตามนโยบายต่างประเทศ บทบาทในการเป็นช่องทางในการแลกเปลี่ยนนโยบายต่างประเทศ บทบาทในการเป็นกลไกการหาวิธีการแก้ไขปัญหาอย่างสันติ บทบาทในการเป็นผู้ช่วยเหลือการเจรจาต่อรอง บทบาทของผู้อำนวยความสะดวกการตกลง และบทบาทผู้ช่วยเหลือตัวกลาง รวมทั้งบทบาทในการลดความขัดแย้งปัญหาชายแดน ซึ่งกลุ่มของบทบาทข้างต้นนี้ กลุ่มอย่างตัวที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ มีความเห็นแตกต่างกัน โดยบางกลุ่มเห็นว่าเป็นบทบาทที่พึงประสงค์ แต่อีกกลุ่มเห็นว่าเป็นบทบาทที่ไม่พึงประสงค์

อย่างไรก็ตาม กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทย์ฯ ยังเห็นว่าวิทย์ฯ ตามแนวชายแดน จังหวัดหนองคายควรมีและเป็นบทบาทที่สำคัญที่สุด คือ

- 1) บทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมและประเพณี ท้องถิ่น ทั้งการประชาสัมพันธ์งานต่าง ๆ เช่น งานบุญเข้าพรรษาและออกพรรษา ลอยกระทง งานบุญแข่งเรือ และการนำเสนอในรายการเพื่อให้คนทั้ง 2 ฝั่งได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เข้าใจและยอมรับวัฒนธรรมและประเพณีที่เหมือนและต่างกันของกันและกันอย่างลึกซึ้ง นอกจากนี้ยังเป็นการสืบทอดวัฒนธรรมประเพณีให้คนรุ่นต่อ ๆ ไปได้รับรู้วัฒนธรรมและประเพณี 2 ฝั่ง
- 2) บทบาทในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของทั้ง 2 ประเทศ ทั้งนี้เพราะทั้งไทยและ สปป.ลาว ต่างมีวัฒนธรรม ประเพณี และสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงามน่าศึกษาและเที่ยวชม ดังนั้นหากนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติ ฯลฯ รวมทั้งการจัดกิจกรรม/เทศกาลต่าง ๆ ด้วยการเชิญชวนให้ท่องเที่ยวระหว่างกัน ให้ข้อมูลความงดงามหรือความสำคัญของสถานที่ท่องเที่ยว รวมทั้งเส้นทางการเดินทาง นอกจากจะเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของทั้ง 2 ประเทศแล้ว ยังเป็นโอกาสของการได้เรียนรู้กันและกันระหว่างคนไทยและ คน สปป.ลาว ด้วย
- 3) บทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการค้าและเศรษฐกิจของทั้ง 2 ประเทศ วิทย์ฯ สามารถเผยแพร่/ประชาสัมพันธ์ โฆษณาสินค้าและบริการต่าง ๆ ของทั้ง 2 ฝั่ง เพื่อให้เกิดการซื้อขายระหว่างกัน โดยเฉพาะการส่งเสริมสินค้าชาวบ้าน สินค้าจาก สปป.ลาว เช่น ปลาสามห่อ (ทำจากปลาชะโดจากเขื่อนน้ำจันท) หรือน้ำผึ้งบริสุทธิ์ตามธรรมชาติ จะนำมาซึ่งรายได้ใช้จ่ายในครอบครัวอันจะทำให้การค้าขายและเศรษฐกิจดี ชุมชนมีรายได้ และนำความเจริญแก่ทั้ง 2 ประเทศ สำหรับสถานีวิทย์ฯ ในอำเภออื่น ๆ ที่ไม่ใช่อำเภอเมืองประจำวันและเวลาของการเปิดจุดผ่อนปรน ทำให้ผู้ฟังทั้ง 2 ฝั่งได้รับทราบข้อมูลและนำสินค้ามาขายร่วมกัน
- 4) บทบาทในการส่งเสริมความร่วมมือทางด้านกีฬา ความร่วมมือทางด้านกีฬาสะท้อนถึงความสัมพันธ์ หากวิทย์ฯ นำเสนอเนื้อหาการแข่งขันกีฬาระหว่าง 2 ประเทศนอกจากจะทำให้ผู้ฟังทั้ง 2 ฝั่งรับรู้ถึงความร่วมมือกัน และเข้าร่วมแข่งขันหรือชมการแข่งขัน ในอีกด้านหนึ่งคือ ด้านของกีฬาเองยังทำให้สุขภาพร่างกายแข็งแรง สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้เล่นทั้ง 2 ฝั่งหากมีน้ำใจนักกีฬา คือ การรู้แพ้รู้ชนะและรู้ภัย กีฬาจะทำให้เยาวชนไปมาหาสู่กันและมีกิจกรรมร่วมกัน บางคนได้เพื่อนจากการเข้าร่วมแข่งขันหรือเชียร์ ทั้งนี้จำแนกเป็นชนิดกีฬาต่าง ๆ เช่น ฟุตบอล และตะกร้อ (เป็นกีฬาที่คน สปป.ลาว และ ไทย ให้ความนิยม) เป็นต้น และอายุของผู้เข้าแข่งขัน เช่น แข่งขันฟุตบอล 18 ปีหรือเยาวชนหรือระหว่างทีมพ่อค้าประชาชน ฯลฯ โดยควรจัดเป็นประจำทุกปีต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้วิทย์ฯ มีบทบาทในการส่งเสริมความร่วมมือทางด้านกีฬาอย่างต่อเนื่อง

- 5) บทบาทในการส่งเสริมความรู้ทางเกษตรกรรม เนื่องจากเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักสำคัญของทั้ง 2 ประเทศ โดยเฉพาะปัจจุบันมีการปลูกยางพารากันมาก (อาทิ อ่าเกอรัตันวาปี) วิทยุฯ ตามแนวชายแดนส่งเสริมความรู้ด้านการเกษตรที่ถูกต้อง และสามารถนำเอาวัสดุในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ได้ รวมทั้งการแลกเปลี่ยนความรู้ทางเกษตรกรรมเพื่อพัฒนาผลผลิตหรือขยายชนิดพืชเพาะปลูก ฯลฯ อาทิ สปป.ลาว ใช้ปุ๋ยชีวภาพ ขณะที่คนไทยนิยมใช้ปุ๋ยเคมี การเลี้ยงสัตว์ เช่น การเลี้ยงไก่ หมู การเลี้ยงกบในยางรถยนต์ การประมง และการนำภูมิปัญญาชาวบ้านผสมผสานกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ ตลอดจนการร่วมคิดและวางแผนการผลิตเพื่อไม่ให้เกิดการแข่งขันกันเอง แต่เกื้อกูลกัน จึงเป็น โอกาสอันดีที่จะได้ศึกษาเรียนรู้ร่วมกัน ศึกษางานวางแผนทางการเกษตรร่วมกัน ซึ่งจะช่วยเสริมความเป็นอยู่ที่ดีแก่คนทั้ง 2 ฝ่าย

อย่างไรก็ตาม ผู้ดำเนินการวิทยุฯ ส่วนหนึ่งยังเห็นว่า บทบาทที่วิทยุฯ ดำเนินการอยู่ คือ การให้ความบันเทิงด้วยเสียงเพลงนั้น ยังเป็นบทบาทที่สำคัญ เพราะเป็นการให้ความเพลิดเพลิน ความสุข ความสบายใจ ผ่านเสียงเพลง มอบเพลงให้กัน และแจ้งข้อมูลข่าวสารส่วนตัวของคน สปป.ลาว ที่มีต่อกัน อาทิ คน สปป.ลาว ส่งข้อมูล ไปยังญาติที่อยู่ฝั่ง สปป.ลาว

ผู้ดำเนินการสถานีวิทยุฯ กลุ่มตัวอย่าง เห็นว่า รายการที่จะนำเสนอผ่านสถานีวิทยุฯ ตามแนวชายแดนต้องกำหนดวัตถุประสงค์ โดยวัตถุประสงค์ของรายการควรมีรายละเอียดครบถ้วน ดังนี้

- 1) เพื่อเป็นสื่อกลางหรือเป็นช่องทางการสื่อสารระหว่างคนทั้ง 2 ประเทศ
- 2) เพื่อสร้างความสมานฉันท์ระหว่าง 2 ประเทศ
- 3) เพื่อส่งเสริมความรัก ความสามัคคี และความมีน้ำใจต่อกัน
- 4) เพื่อให้เกิดความเคารพและเข้าใจต่อกัน
- 5) เพื่อส่งเสริมการช่วยเหลือ ดูแลกันและกัน

เนื้อหารายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ มีความเห็นโดยรวมในเรื่องเนื้อหาหรือสาระในรายการที่จะส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว โดยกล่าวว่า รายการควรนำเสนอ ดังนี้

- 1) ข่าวสารและสาระความรู้ ที่เกี่ยวกับความเป็นอยู่ของพี่น้องหรือเพื่อนบ้าน สปป.ลาว
ข้อคิดในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ
- 2) ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นของทั้ง 2 ฝั่งโขง
- 3) ความบันเทิง โดยนำเสนอเพลงพื้นบ้าน หมอลำ เพลงไทยและลาว ฯลฯ

- 4) การท่องเที่ยว โดยนำเสนอเกี่ยวกับโบราณสถาน แหล่งโบราณวัตถุ และเส้นทาง การท่องเที่ยว เป็นต้น
- 5) การประชาสัมพันธ์งานต่าง ๆ เช่น งานบุญ งานบุญแข่งเรือ
- 6) การเกษตร อาทิ ทฤษฎีเกษตรพอเพียง
- 7) ศาสนาพุทธ อาทิ เรื่องธรรมะ
- 8) กฎหมายที่ประชาชนทั้ง 2 ประเทศควรรู้ เช่น การเดินทางเข้าประเทศ สิ่งของห้ามนำออก-เข้าประเทศ การทำงานของคนต่างด้าว ลักษณะงานที่แรงงานต่างด้าวทำได้และทำไม่ได้ ฯลฯ
- 9) สาธารณสุข ที่นำเสนอเนื้อหาด้านการป้องกัน ควบคุม รักษา และส่งเสริมสุขภาพ ฯลฯ เช่น การป้องกันอุบัติเหตุ โทษของยาเสพติด เป็นต้น ของประชาชนทั้ง 2 ฝั่งโขง
- 10) สิ่งแวดล้อม เช่น การอนุรักษ์ป่าไม้และสัตว์ป่า
- 11) เศรษฐกิจ อาทิ การประชาสัมพันธ์สินค้าต่าง ๆ ของ 2 ประเทศที่ผลิตและจำหน่ายในทั้ง 2 ประเทศ เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบ

ผู้ดำเนินการวิทยุฯ กลุ่มตัวอย่าง เน้นว่าเนื้อหาที่นำเสนอต้องเป็นความจริง และสร้างสรรค์ รวมทั้งควรนำเสนอโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้

รูปแบบรายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ เสนอแนะการนำเสนอรายการวิทยุฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว โดยมีวิธีการนำเสนอรายการ ดังนี้

- 1) รูปแบบที่มีส่วนร่วม เช่น การจัดรายการร่วมกัน การให้ผู้ฟังมีส่วนร่วมในรายการ โดยมีเป้าหมายเพื่อร่วมแลกเปลี่ยนข่าวสารความรู้และเรียนรู้ร่วมกัน
- 2) รูปแบบการสัมภาษณ์ อาทิ การเชิญบุคคลสำคัญหรือเจ้าหน้าที่ด้านต่าง ๆ ของทั้งประเทศไทยและ สปป.ลาว ร่วมรายการและสอบถามเพื่อนำเสนอเรื่องราวต่าง ๆ ผ่านสื่อวิทยุฯ เช่น เจ้าหน้าที่ไทย และ สปป.ลาว พูดคุยกันถึงกฎหมายของบ้านเมืองตนเพื่อเปรียบเทียบกันและทำความเข้าใจแก่ประชาชนของทั้ง 2 ฝั่ง หรือเชิญผู้เชี่ยวชาญหรือมีความรู้ด้านการเกษตรให้ความรู้ เช่น เรื่องยางพารา โรคพืช และปศุสัตว์ และเปิดโอกาสให้ผู้ฟังเป็นผู้สอบถามร่วมกับนักจัดรายการวิทยุฯ
- 3) รูปแบบการสนทนา เช่น การพูดคุยกัน การถามถึงสารทุกข์สุกดิบ การพูดคุยข่าวสารตลอดจนการพูดคุยเพื่อให้คำปรึกษาและหาแนวทางแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้ฟังทั้งประเทศไทยและ สปป.ลาว

- 4) รูปแบบสารคดีหรือรายงานพิเศษ ซึ่งอาจมีเสียงสัมภาษณ์ หรือเสียงดนตรี ประกอบด้วยเรื่องราวที่เรียบเรียงจากความจริง
- 5) รูปแบบการตอบปัญหาชิงรางวัล โดยเน้นที่เนื้อหาเกี่ยวกับการส่งเสริมความสัมพันธ์

ในการนำเสนอรายการนั้น กลุ่มตัวอย่าง เห็นควรให้จัดรายการด้วยภาษาท้องถิ่น นำเสนอรายการด้วยความเป็นกันเอง และมีความกระชับในการนำเสนอรายการ รวมทั้งควรนำเสนอเนื้อหาสาระต่าง ๆ ด้วยวิธีการสอดแทรกในรายการเพลง

ในการมีบทบาทที่พึงประสงค์ต่าง ๆ ดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ เห็นว่า ในบางบทบาทวิทยุฯ สามารถดำเนินการเองได้ เช่น บทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์โดยรวม บทบาทในการส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างคน ไทย และ สปป.ลาว และบทบาทในการแก้ไขปัญหาสังคม โดยเฉพาะยาเสพติด ฯลฯ แต่มีบทบาทอื่นที่วิทยุฯ ไม่สามารถดำเนินการได้โดยลำพัง เช่น บทบาทในการเป็นนักประชาสัมพันธ์ ที่ต้องอาศัยข่าวสารจากหน่วยงานต่าง ๆ ในท้องถิ่น เช่น โรงพยาบาล สถานีตำรวจ ฯลฯ บทบาทในการเผยแพร่พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และพระราชวงศ์ไทย ซึ่งต้องอาศัยการเชื่อมสัญญาณจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ เพราะผู้ดำเนินการวิทยุฯ ไม่มีข้อมูลและนักจัดรายการวิทยุฯ ส่วนใหญ่ยังไม่มีทักษะการอ่านข่าวในพระราชสำนักและการใช้ราชาศัพท์หรืออ่านออกเสียงภาษาไทยไม่ถูกต้อง บทบาทในการเป็นเวทีแลกเปลี่ยนแนวคิดและความคิดเห็น โดยเฉพาะเพื่อการสร้างความสัมพันธ์ที่รัฐบาลต้องมีนโยบายที่ชัดเจนให้ดำเนินการและต้องอาศัยองค์กรของรัฐเข้ามาช่วยเหลือในการประสานงาน

นอกจากนี้ ในการแสดงบทบาทที่พึงประสงค์ต่าง ๆ ดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ ยังได้กล่าวถึง คุณลักษณะของนักจัดรายการวิทยุฯ ที่จะทำหน้าที่ดังกล่าว ดังนี้

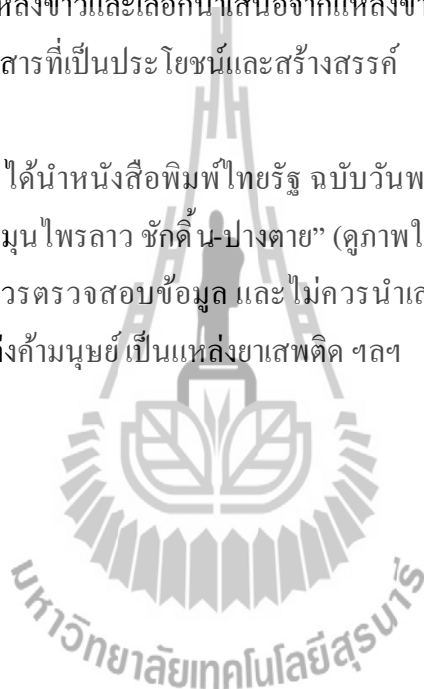
- 1) ต้องมีจรรยาบรรณ
- 2) ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง
- 3) ต้องมีความรู้เกี่ยวกับคน สปป.ลาว และ สปป.ลาว เช่น วัฒนธรรมประเพณีของ สปป.ลาว ภาษาลาว และกฎหมายของ สปป.ลาว
- 4) เป็นผู้ที่เป็นที่ยอมรับของคนทั้ง 2 ฝ่าย ทั้งโดยตำแหน่งหน้าที่ในสังคมหรือโดยธรรมชาติ
- 5) มีความสามารถในการประสานความร่วมมือทุกฝ่ายของทั้ง 2 ประเทศได้

5.1.2 บทบาทที่พึงประสงค์ของวิทยุฯ ตามแนวชายแดนในทัศนะของผู้แทน สปป.ลาว

ผู้แทน สปป.ลาว ได้เรียกร้องให้สื่อมวลชนไทยตระหนักถึงบทบาทของตนและยึดมั่นในจรรยาบรรณ ในประเด็นสำคัญ ๆ ดังนี้

- 1) ให้ความเคารพต่อสถาบันสูงสุดและสิ่งเทิดทูนของ สปป.ลาว เช่น แนวทางการเมือง วัฒนธรรม ศาสนา และชนเผ่าต่าง ๆ โดยเฉพาะชนเผ่าที่ สปป.ลาว เองให้ความเคารพ และถือว่าเป็นสถาบันหนึ่งและจะไม่แตะต้อง เพราะเป็นเรื่องอ่อนไหว ซึ่งใน สปป.ลาว ชนเผ่าไม่สามารถนำมาเป็นตัวละครหรือสื่อเลียนในทางลบได้
- 2) ระมัดระวังการนำเสนอข่าวที่จะกระทบกระเทือนความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
- 3) ควรตรวจสอบแหล่งข่าวและเลือกนำเสนอจากแหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือ
- 4) ควรนำเสนอข่าวสารที่เป็นประโยชน์และสร้างสรรค์

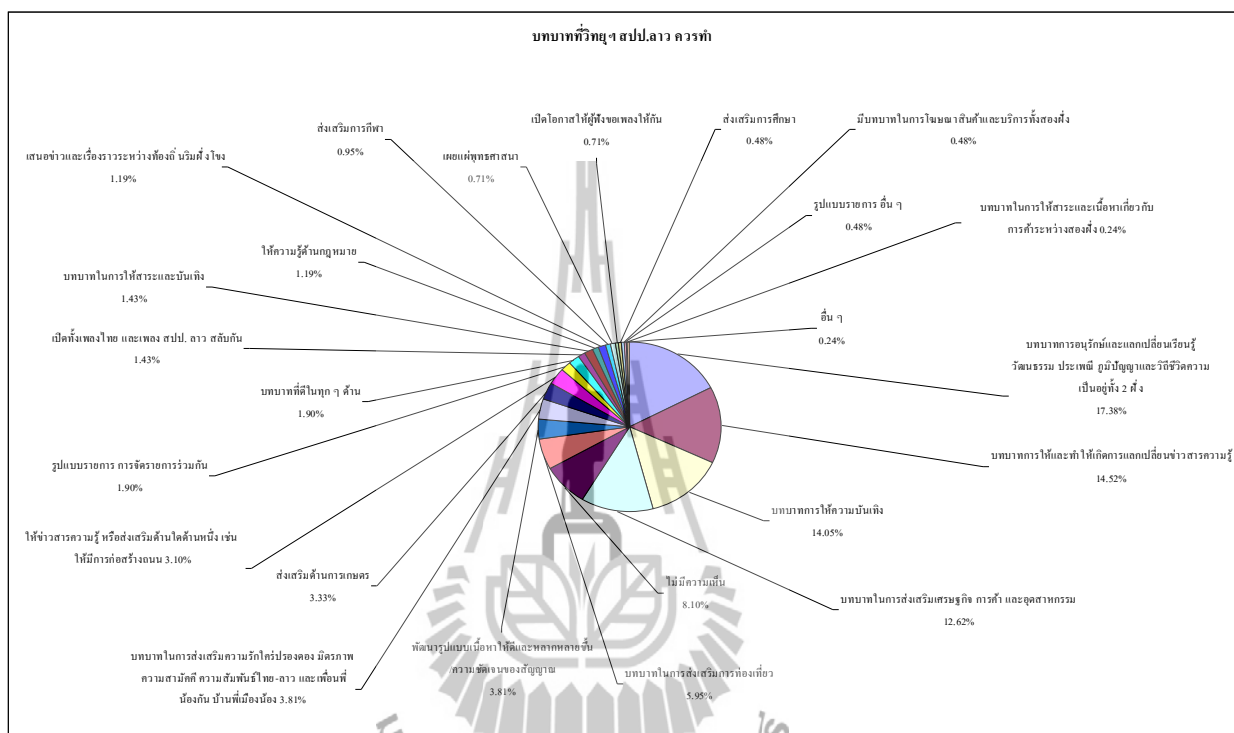
ผู้แทนจาก สปป.ลาว ได้นำหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันพฤหัสบดีที่ 17 มกราคม 2551 ซึ่งหน้าหนึ่งพาดหัวข่าวว่า “ซดสมุนไพร่ลาว ชักคืบ-ปางตาย” (ดูภาพในภาคผนวก ก) ให้ผู้วิจัยดูพร้อมกับกล่าวว่า สื่อมวลชนไทยควรตรวจสอบข้อมูล และไม่ควรรำเสนอโดยไม่มีหลักฐาน เช่น การกล่าวหาว่า สปป.ลาว เป็นแหล่งค้ำชูมนุษย์ เป็นแหล่งยาเสพติด ฯลฯ

5.1.3 บทบาทที่พึงประสงค์ของวิทยุฯ ตามแนวชายแดนในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

ในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย มีความเห็นตามประเด็นคำถาม ดังนี้

วิทยุฯ (ของ สปป.ลาว และหรือไทย) ควรทำ (หรือมีบทบาท)

แผนภูมิที่ 35 แสดงบทบาทที่วิทยุฯ ของ สปป.ลาว และหรือไทย ควรมีบทบาท ในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยมีความเห็นว่าวิทยุฯ สปป.ลาว และหรือไทย ควรมีบทบาทต่าง ๆ (420 คำตอบ ซึ่งผู้ตอบ ๆ ได้มากกว่า 1 ประเด็น) เรียงตามลำดับ ดังนี้

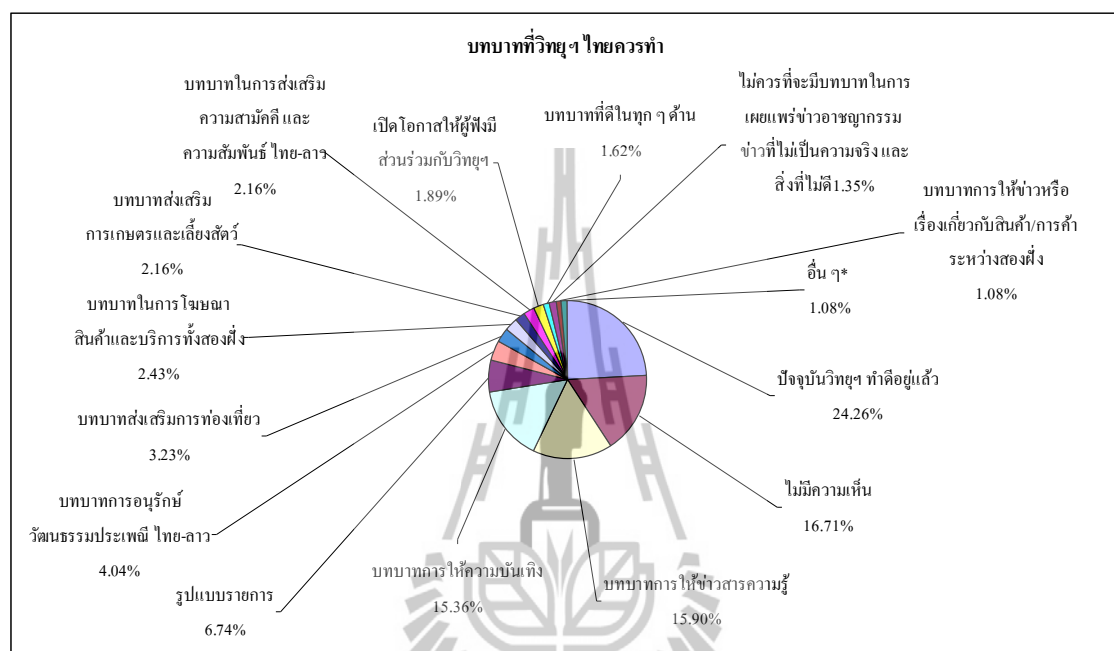
- 1) บทบาทการอนุรักษ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ทั้ง 2 ฝั่ง จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 17.38
- 2) บทบาทการให้และทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนข่าวสารความรู้ จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 14.52
- 3) บทบาทการให้ความบันเทิง จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 14.05

- 4) บทบาทในการส่งเสริมเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรม จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 12.62
- 5) ไม่มีความเห็น จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.10
- 6) บทบาทในการส่งเสริมการท่องเที่ยว จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 5.95
- 7) พัฒนารูปแบบ เนื้อหาให้ดีขึ้น และหลากหลายขึ้น/ความชัดเจนของสัญญาณ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 3.81
- 8) บทบาทในการส่งเสริมความรักใคร่ปรองดอง มิตรภาพ ความสามัคคี ความสัมพันธ์ไทย-ลาว และเพื่อนพี่น้องกัน บ้านพี่เมืองน้อง จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 3.81
- 9) ส่งเสริมด้านการเกษตร จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.33
- 10) ให้ข่าวสารความรู้ หรือส่งเสริมด้านใดด้านหนึ่ง เช่น ให้มีการก่อสร้างถนน จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.10
- 11) รูปแบบรายการ การจัดรายการร่วมกัน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 1.90
- 12) บทบาทที่ดีในทุก ๆ ด้าน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 1.90
- 13) เปิดทั้งเพลงไทย และเพลง สปป.ลาว สลับกัน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.43
- 14) บทบาทในการให้สาระและบันเทิง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.43
- 15) ให้ความรู้ด้านกฎหมาย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.19
- 16) เสนอข่าวและเรื่องราวระหว่างท้องถิ่นริมฝั่งโขงจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.19
- 17) ส่งเสริมการกีฬา จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 0.95
- 18) เผยแพร่พุทธศาสนา จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.71
- 19) เปิดโอกาสให้ผู้ฟังขอเพลงให้กัน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.71
- 20) ส่งเสริมการศึกษา จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.48
- 21) มีบทบาทในการโฆษณาสินค้าและบริการทั้ง 2 ฝั่งจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.48
- 22) รูปแบบรายการอื่น ๆ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.48
- 23) บทบาทในการให้สาระและเนื้อหาเกี่ยวกับการค้าระหว่างสองฝั่ง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.24
- 24) อื่น ๆ ได้แก่ เน้นการมีส่วนร่วมของทั้ง 2 ประเทศ ให้ควบคู่กันโดยพัฒนาศิลปินร่วมกัน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.24

5.1.4 บทบาทที่พึงประสงค์ของวิทย์ฯ ตามแนวชายแดนในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว

ในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว มีความเห็นตามประเด็นคำถาม ดังนี้

วิทย์ฯ (ของ สปป.ลาว และหรือไทย) ควรทำ (หรือมีบทบาท)

แผนภูมิที่ 36 แสดงบทบาทที่วิทย์ฯ ของ สปป.ลาว และหรือไทยควรมีบทบาทในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว

จากการศึกษาบทบาทที่วิทย์ฯ (ของ สปป.ลาว และหรือไทย) ควรทำ (หรือมีบทบาท) พบว่าในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว (371 คำตอบ จาก 389 คน ในจำนวนนี้ 18 คน ไม่มีคำตอบและตอบเป็นข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง) มีความเห็นต่าง ๆ เรียงตามลำดับ ได้ดังนี้

- 1) ปัจจุบันวิทย์ฯ ทำคืออยู่แล้ว จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 24.26
- 2) ไม่มีความเห็น จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 16.71
- 3) บทบาทการให้ข่าวสารความรู้ จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 15.90
- 4) บทบาทการให้ความบันเทิง จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 15.36
- 5) รูปแบบรายการ ได้แก่ รูปแบบอื่น ๆ เช่น อยากให้มีเพลงและข่าวสลับกันไป อยากให้ไปตั้งสถานีในลาว มีผู้หญิงจัดรายการเพิ่มขึ้น (จำนวน 12 คน ร้อยละ 48.00) วิทย์ฯ ไทย นำเพลงลาวมาเปิดร่วมกับเพลงไทย (จำนวน 8 คน ร้อยละ 32.00) และการจัดรายการร่วมกัน (จำนวน 5 คน ร้อยละ 20.00) เป็นต้น จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.74

- 6) บทบาทการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี ไทย-ลาว จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.04
- 7) บทบาทส่งเสริมการท่องเที่ยว จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.23
- 8) บทบาทในการโฆษณาสินค้าและบริการทั้งสองฝั่ง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.43
- 9) บทบาทส่งเสริมการเกษตรและเลี้ยงสัตว์ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.16
- 10) บทบาทในการส่งเสริมความสามัคคี และความสัมพันธ์ ไทย-ลาว จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.16
- 11) เปิดโอกาสให้ผู้ฟังมีส่วนร่วมกับวิทยุฯ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.89
- 12) บทบาทที่ดีในทุก ๆ ด้าน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.62
- 13) ไม่ควรที่จะมีบทบาทในการเผยแพร่ข่าวอาชญากรรม ข่าวที่ไม่เป็นความจริง และสิ่งที่ไม่ดี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.35
- 14) บทบาทการให้ข่าวหรือเรื่องเกี่ยวกับสินค้า/การค้าระหว่างสองฝั่ง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.08
- 15) อื่น ๆ เช่น ลดโฆษณา เพิ่มความเมตตา กรุณา ช่วยเหลือไทย-ลาว เป็นต้น จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.08

5.2 บทบาทที่ไม่พึงประสงค์ของวิทยุฯ ตามแนวชายแดน

ในส่วนบทบาทที่ไม่พึงประสงค์ของวิทยุฯ ตามแนวชายแดนนี้ กลุ่มตัวอย่างทั้งผู้ดำเนินการวิทยุฯ ผู้แทน สปป.ลาว และประชาชนทั้ง 2 ฝั่ง มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะดังรายละเอียด ต่อไปนี้

5.2.1 บทบาทที่ไม่พึงประสงค์ของวิทยุฯ ตามแนวชายแดนในทัศนะของผู้ดำเนินการวิทยุฯ

ผู้ดำเนินการวิทยุฯ แสดงทัศนะเกี่ยวกับบทบาทที่วิทยุฯ ตามแนวชายแดนไม่ควรปฏิบัติ โดยบทบาทที่ไม่พึงประสงค์ของวิทยุฯ ตามแนวชายแดนที่กลุ่มตัวอย่างเห็นตรงกันมากที่สุด คือ

- 1) บทบาททางด้านการเมือง เช่น การนำเสนอเนื้อหาข่าวสารที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครองของ สปป.ลาว รัฐบาลทหาร ระบอบการปกครองคอมมิวนิสต์ และปัญหาชายแดน ผู้ดำเนินการวิทยุฯ บางส่วนยังเห็นว่า การพูดถึงเรื่องเกี่ยวกับการเมืองไทยเองก็ไม่ควร เพราะ อาจส่งผลกระทบต่อนักจัดรายการวิทยุฯ และสถานีวิทยุฯ

- 2) บทบาทในการเป็นผู้วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล เป็นบทบาทที่ผู้ดำเนินการวิทย์ฯ เกือบทั้งหมดเห็นว่าไม่ควรปฏิบัติ โดยให้เหตุผลต่าง ๆ เช่น กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานใน สวท. เห็นว่า สวท. เป็นสื่อของรัฐ จึงไม่ควรวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล แม้แต่การวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล สปป.ลาว ก็ไม่ควร และกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในวิทย์ชุมชนเห็นว่า ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของรัฐบาล และการวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล เป็นสิ่งไม่ดี ทั้งนี้ การวิพากษ์วิจารณ์จะก่อให้เกิดผลทางด้านลบหรือผลเสียต่อบุคคลอื่น และการวิจารณ์เป็นผลเสียมากกว่าผลดี เพราะแต่ละคนมีความคิดเห็นไม่เหมือนกัน และบางคนวิจารณ์เข้าข้างอีกฝ่ายหนึ่ง จะนำมาซึ่งความแตกแยก เพราะมีทั้งกลุ่มคนที่พอใจและไม่พอใจ รัฐบาล สถานีวิทย์ฯ หลายแห่งออกกฎหมายห้ามพูดถึงเรื่องการเมืองในรายการวิทย์ฯ หรือวิจารณ์รัฐบาลโดยเด็ดขาด ฯลฯ

ส่วนบทบาทอื่น ๆ ที่เป็นบทบาทไม่พึงประสงค์ของวิทย์ฯ ตามแนวชายแดน ในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทย์ฯ ส่วนใหญ่นั้น มีดังนี้

- 1) บทบาทหน้าที่ในการปกป้องชนกลุ่มน้อย ผู้ดำเนินการวิทย์ฯ จำนวนหนึ่งเห็นว่า การเข้าไปปกป้องชนกลุ่มน้อยกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยเฉพาะที่รัฐบาลกำลังมีปัญหาด้วย เป็นการเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ทำให้ไม่เป็นกลาง จึงไม่ควรทำหน้าที่นี้ รวมทั้งไม่ควรพูดถึงชนกลุ่มน้อยฝั่ง สปป.ลาว โดยเฉพาะชนกลุ่มน้อยที่ขัดแย้งหรือจะล้มล้างรัฐบาล เพราะอาจถูกมองจาก สปป.ลาว ในทางที่ไม่ดี ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผู้ดำเนินการวิทย์ฯ บางส่วนกล่าวว่า ต้องพิจารณาคู่ก่อนว่าชนกลุ่มน้อยกลุ่มนั้นเป็นชนกลุ่มน้อยที่ดีหรือไม่ หากเป็นชนกลุ่มน้อยที่ดี วิทย์ฯ ควรมีหน้าที่ในการปกป้อง
- 2) เป็น “พื้นที่สาธารณะ” ที่เป็นประชาธิปไตยระหว่างประเทศ อันเป็นการเปิดโอกาสให้คนฟังทั้ง 2 ฝั่งสามารถแสดงความคิดเห็นได้ทุกเรื่อง แม้ว่าจะเป็นการกระทำที่使人เท่าเทียมกัน แต่หากพูดถึงประชาธิปไตยอาจกระทบความคิดของผู้นำของ สปป.ลาว รวมทั้งการเปิดประเด็นต่าง ๆ ให้แสดงความคิดเห็นอาจนำไปสู่ความขัดแย้งหรือกระทบความสัมพันธ์ได้ หากไม่สามารถควบคุมผู้ร่วมรายการหรือผู้แสดงความคิดเห็นได้
- 3) บทบาทอื่น ๆ ที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทย์ฯ ส่วนใหญ่เห็นว่า เป็นบทบาทที่ไม่พึงประสงค์ของวิทย์ฯ ตามแนวชายแดน คือ การยุยงส่งเสริมให้แตกแยก วิจารณ์ประเพณีวัฒนธรรมและความเชื่อ บทบาทในการการเป็นตัวแทนประชาชนในกระบวนการตัดสินใจในนโยบายต่างประเทศ บทบาทในการเป็นผู้ออกนโยบายในกระบวนการตัดสินใจในนโยบายต่างประเทศ รวมทั้งบทบาทในการเป็นผู้กำหนดวาระทางสังคม

เมื่อประมวลเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างผู้ดำเนินการวิทยุฯ   ตอบบทบาทที่ไม่พึงประสงค์ของ
วิทยุฯ ตามแนวชายแดนสามารถสรุปเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

- 1) การเมืองของ สปป.ลาว เป็นเรื่องภายในประเทศ
- 2) ไม่ใช่บทบาทหน้าที่ของสื่อวิทยุฯ สื่อวิทยุฯ มีหน้าที่ในการให้ความบันเทิงและการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเท่านั้น
- 3) ไม่ใช่บทบาทของสื่อชุมชน แต่เป็นบทบาทของสื่อระดับชาติ
- 4) สื่อวิทยุฯ ไม่มีสิทธิ
- 5) เป็นเรื่อง “ไกลตัว” ของนักจัดรายการวิทยุฯ
- 6) วิทยุชุมชนทำไม่ได้ เพราะยังไม่ถูกต้องตามกฎหมาย
- 7) เป็นบทบาทที่ไม่เหมาะสมที่สื่อมวลชนโดยเฉพาะวิทยุฯ ควรปฏิบัติ
- 6) สื่อควรมีบทบาทในการนำเสนอข่าวสารแล้วให้ผู้ฟังตัดสินใจด้วยตนเอง
- 7) หากปฏิบัติแล้ว อาจเกิดความผิดพลาดได้และอาจเป็นการก้าวท้าวเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมากเกินไป
- 8) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเป็น “เรื่องใหญ่” เป็นเรื่องระดับชาติ เป็น “เรื่องละเอียดอ่อน” เป็นเรื่อง “ล่อแหลม” และเป็นเรื่องเกี่ยวกับความมั่นคง
- 9) ผู้ดำเนินการวิทยุฯ บางส่วนแสดงความกังวลเรื่องความคิดเห็นของคนที่แตกต่างกัน และบางคนมีความคิดเห็นรุนแรง อันอาจทำให้เกิดความขัดแย้งได้ และผลกระทบที่เกิดจะมีต่อนักจัดรายการวิทยุฯ และสถานีวิทยุฯ
- 10) เรื่องนโยบายต่างประเทศเป็นเรื่องของรัฐบาล และขึ้นอยู่กับ “ผู้ใหญ่” “ผู้มีอำนาจ” สื่อตัดสินใจไม่ได้
- 11) การกำหนดบทบาทหน้าที่เป็นเรื่องของผู้บริหารสถานี
- 12) วิทยุฯ ไม่ควรเป็นเครื่องมือของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง
- 13) นักจัดรายการมีการศึกษาน้อย ไม่มีความรู้และประสบการณ์ รวมทั้งยังไม่มีวุฒิภาวะหากวิจารณ์เรื่องใด ๆ หรือนำเสนอข้อมูลใด ๆ อาจไม่ถูกต้อง และทำให้เกิดปัญหาได้ โดยเฉพาะประเด็นเกี่ยวกับเรื่องระหว่างประเทศ
- 14) โดยตัวของนักจัดรายการด้วยกันเอง ก็มีอคติ
- 15) ไม่เชื่อมั่นว่าในการทำหน้าที่ของตนเองว่าจะปฏิบัติโดยลำพังได้
- 16) ด้วยความเป็นวิทยุฯ ท้องถิ่นหรือวิทยุชุมชนที่ต้องเน้นข่าวสารในชุมชน และเป็นสถานีวิทยุชุมชนเล็ก ๆ อันเป็นข้อจำกัด ไม่เหมือนวิทยุใหญ่
- 17) ควรเป็นบทบาทของหน่วยงานหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น หากเป็นเรื่องของอำเภอ ก็ควรให้เจ้าหน้าที่อำเภอทำหน้าที่โดยผ่านสื่อวิทยุฯ หรือไม่ก็ได้ หรือหากเป็นการเจรจา

ต่อรอง ก็ควรเป็นหน้าที่ของผู้เชี่ยวชาญด้านการเจรจาต่อรอง เช่น กระทรวงการต่างประเทศและหน่วยงานราชการอื่น เช่น สาธารณสุขอำเภอ/จังหวัด และสถานีตำรวจภูธร ฯลฯ

- 18) การทำหน้าที่ด้านวิทย์ฯ เป็นได้เพียง “สื่อกลาง” ไม่สามารถเป็นตัวแทนของประชาชนได้ การตัดสินใจใด ๆ เป็นเรื่องของประชาชน สื่อไม่มีอำนาจในการตัดสินใจใด ๆ
- 19) วิทย์ฯ ต้องทำหน้าที่ “เป็นกลาง” เท่านั้น
- 20) เป็นบทบาทที่ “เสี่ยงมาก” และ “ไม่กล้า”
- 21) เป็นเรื่องของฆราวาส (กลุ่มตัวอย่างที่เป็นพระให้คำตอบ)

เนื้อหาและภาษาที่ไม่พึงประสงค์

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ผู้ดำเนินการวิทย์ฯ พบว่ากลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มมีความมั่นใจว่าการใช้คำว่า “บ้านพี่เมืองน้อง” เพื่อสื่อถึงความสัมพันธ์ไทย-ลาวนั้น เป็นคำที่ไม่ควรพูดออกอากาศในรายการวิทย์ฯ เพราะ คน สปป.ลาว บางคนตีความว่า ไทยเป็นพี่ คน สปป.ลาว เป็นน้อง แต่บางกลุ่มใช้คำดังกล่าวในรายการ ในขณะที่อีกกลุ่มไม่มั่นใจว่าควรใช้หรือไม่ควร ในนักจัดรายการวิทย์ฯ กลุ่มหลังนี้จึงหลีกเลี่ยงการใช้คำดังกล่าวโดยการใช้คำอื่นแทน เช่น “พี่น้องฝั่งนครเวียงจันทน์” หรือ พี่น้องฝั่งกำแพงนครเวียงจันทน์ หรือ ประเทศเพื่อนบ้าน

การใช้คำว่า “บ้านพี่เมืองน้อง” เพื่อสะท้อนถึงความสัมพันธ์ไทย-ลาว เป็นคำที่คลุมเครือว่าใครเป็นพี่ใครเป็นน้อง และสามารถตีความได้ว่าผู้สื่อข่าว หรือประเทศที่ใช้คำนี้มีฐานะเป็นพี่ใหญ่ที่ เป็นผู้ดูแลน้อง แม้ว่าประธานประเทศ โกวสอน พมวิหาน ได้กล่าวเมื่อครั้งเยือนไทยในฐานะพระราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวว่า “เมื่อเราได้ส่งเสริมจิตใจของความเป็น ‘บ้านพี่เมืองน้อง’ และยึดหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาที่ว่าด้วยความยุติธรรมและหลักการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ 5 ประการแล้วย่อมไม่มีความขัดแย้งระหว่างลาว-ไทยใด ๆ ที่จะแก้ไขไม่ได้”¹¹ รวมทั้งสุรเกียรติ์ เสถียรไทย อดีตรัฐมนตรีว่าการต่างประเทศ ซึ่งได้หารือกับ สปป.ลาว เมื่อครั้งเยือน สปป.ลาว โดย “ได้รับคำยืนยันจากฝ่ายลาวว่า ไม่เคยรู้สึกไม่พอใจต่อการที่สื่อมวลชนใช้คำว่า ‘บ้านพี่เมืองน้อง’ ในการกล่าวอ้างถึงความสัมพันธ์ไทย-ลาว เนื่องจากในความเป็นจริงสองประเทศใกล้ชิดกันเป็นเสมือนญาติกันพูดคุยกันได้ ไม่ได้มีการเอาเปรียบกันแต่อย่างใด” (กระทรวงการต่างประเทศ, www, 2544) ในขณะที่กระทรวงการต่างประเทศให้ความหมายของคำว่า บ้านพี่เมืองน้อง ตามภาษาอังกฤษคำว่า

¹¹ “Strengthening Lao-Thai Relationship”, Laos, No.1, 1992, p.2. อ้างถึงใน สุรชัย ศิริไกร. นโยบายต่างประเทศของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว). ใน สีดา สอนศรี (บรรณาธิการ), เอเชียตะวันออกเฉียงใต้: นโยบายต่างประเทศในยุคโลกาภิวัตน์, หน้า 267-300 กรุงเทพฯ: บริษัท เกล็ดไทย จำกัด, 2538.

Sister Cities ว่า หมายถึง “ความตกลงระหว่างประเทศ หรือเมืองในประเทศที่ต่างกัน ในการที่จะสถาปนาเมืองในประเทศของแต่ละฝ่ายให้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันเป็นพิเศษ เช่น นครเชียงใหม่เป็นบ้านพี่เมืองน้องกับนครเซี่ยงไฮ้ หรือกรุงเทพฯ เป็นบ้านพี่เมืองน้องกับนครลอสแอนเจลิส” (กระทรวงการต่างประเทศ, www, 2552) อย่างไรก็ตาม ผู้แทนจาก สปป.ลาว เสนอแนะให้ใช้คำว่า “บ้านใกล้เรือนเคียง” หรือ “บ้านแก้วเมืองทอง” แทน

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิจัยฯ กล่าวถึง เนื้อหารายการที่ไม่พึงประสงค์ ดังนี้ เนื้อหาที่ส่งเสริมความขัดแย้ง การแบ่งแยกเชื้อชาติ และช่วยทำให้เกิดความแตกแยก เนื้อหาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ และเนื้อหาที่นำไปสู่ความเข้าใจผิดหรือความขัดแย้ง รวมทั้งนำไปสู่ความรุนแรง เนื้อหาที่เป็นการลบหลู่ ดูถูก ดูหมิ่นเหยียดหยามคนอื่น กระทบกระถัง และไม่ให้เกิดดีซึ่งกันและกัน รวมทั้งเนื้อหาพาดพิงถึงคน สปป.ลาว ทำผิดกฎหมาย เช่น การค้ายาเสพติดข้ามประเทศ และการเข้ามาทำงานอย่างผิดกฎหมาย การขโมยรถไปขายฝั่ง สปป.ลาว ฯลฯ หรือเรื่องที่ไม่ดีหรือที่เป็นลบเกี่ยวกับ สปป.ลาว อันกระทบความสัมพันธ์ นอกจากนี้ในการใช้ภาษานั้นไม่ควรล้อเลียนเรื่องภาษามีบางครั้งที่นักจัดรายการวิทยุฯ ไทยหัวเราะคน สปป.ลาว ที่โทรศัพท์เข้าในรายการและพูดภาษาไทยไม่ชัด

5.2.2 บทบาทที่ไม่พึงประสงค์ของวิทยุฯ ตามแนวชายแดนในทัศนะของผู้แทน สปป.ลาว

ในส่วนของผู้แทนจาก สปป.ลาว ได้กล่าวถึงการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนลาวว่า เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศนั้น สปป.ลาว ยึดมั่น โดยให้ความเคารพ และจะต้องไม่ทำให้มีปัญหาเดือดขาด รวมทั้งไม่นำเสนอสิ่งต่าง ๆ ดังนี้ การแทรกแซงกิจการของผู้อื่น เรื่องลามก ความรุนแรง ความลับของชาติ และเรื่องที่กำลังจะเกิดขึ้น ทั้งนี้ต้องนำเสนออย่างซื่อตรง ชัดเจน และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง โดยมีเป้าหมายเพื่อคนในชาติและประเทศชาติ ประเด็นที่ไม่ควรกล่าวถึง คือ การเมืองการปกครองของ สปป.ลาว ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย และสิทธิมนุษยชน

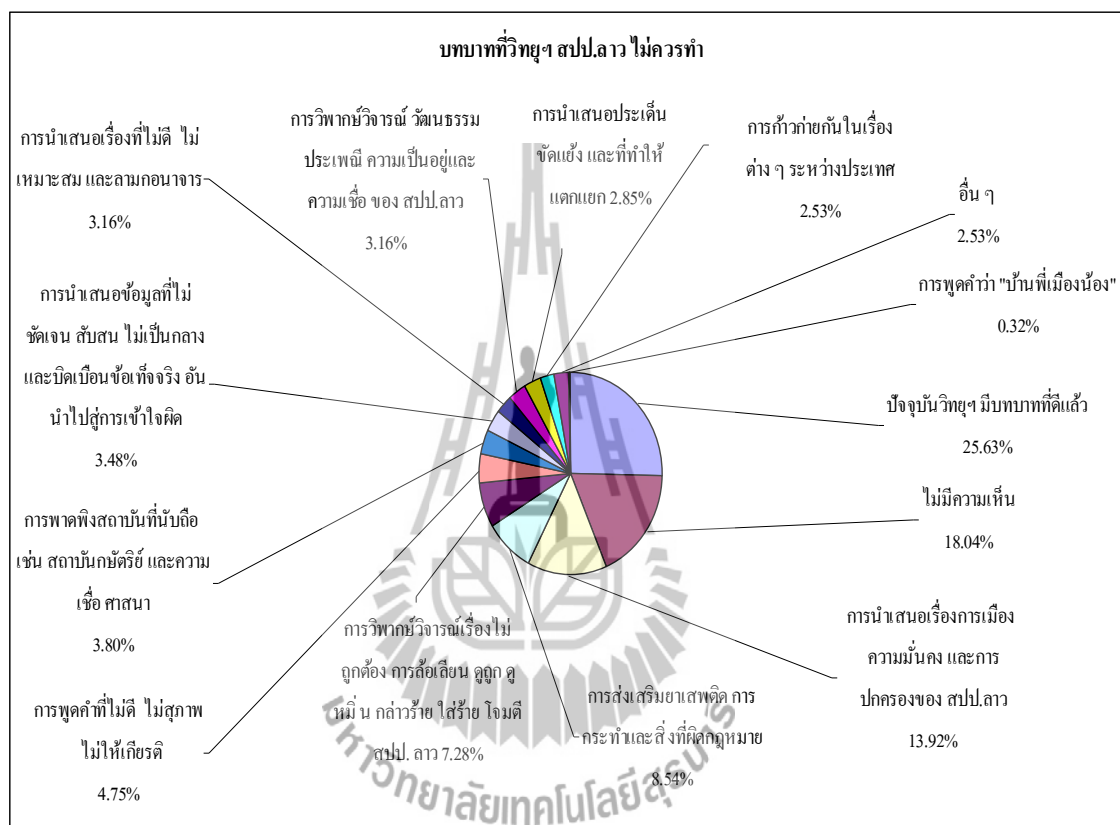
ผู้แทนของ สปป.ลาว ยังได้พูดถึงสื่อมวลชนไทยใช้หรืออธิบายคำภาษาลาวผิด ๆ เช่น นิตยสาร Spicy ใช้คำว่า “แหกตาถ่ายรูป” ในความหมายของการถ่ายภาพ ซึ่งไม่ถูกต้อง หรือคำจากภาพยนตร์เรื่อง “หมากแตง” ในความหมายของฟุตบอล ฯลฯ

สำหรับสื่อวิทยุกระจายเสียงนั้น ผู้แทน สปป.ลาว กังวลเรื่องคุณภาพของเด็กและเยาวชนอันเป็นอนาคตของชาติ เพราะสถานีวิทยุฯ ที่ส่งสัญญาณจากไทยข้ามฝั่งมายัง สปป.ลาว ออกอากาศเพลงไทยที่ยั่วยุคมารมณ์ หรือลามก อนาจาร ซึ่ง สปป.ลาว ห้ามออกอากาศภายในประเทศ

5.2.3 บทบาทที่ไม่พึงประสงค์ของวิทยุฯ ตามแนวชายแดนในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

ในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย มีความเห็นตามประเด็นคำถาม ดังนี้

วิทยุฯ สปป.ลาว ไม่ควรทำ (หรือมีบทบาท)

แผนภูมิที่ 37 แสดงบทบาทที่วิทยุฯ ของ สปป.ลาว และหรือไทย ไม่ควรมีบทบาท ในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย มีความเห็น (316 คำตอบ ซึ่งผู้ตอบ ๆ ได้มากกว่า 1 ประเด็น) ต่อกำถามว่าวิทยุฯ ของ สปป.ลาว และหรือไทย ไม่ควรมีบทบาท โดยกล่าวว่า ปัจจุบันวิทยุฯ มีบทบาทที่ดีแล้ว จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 25.63 และไม่มีความเห็น จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 18.04 ในส่วนที่แสดงความคิดเห็นมีประเด็นเรียงตามลำดับดังนี้

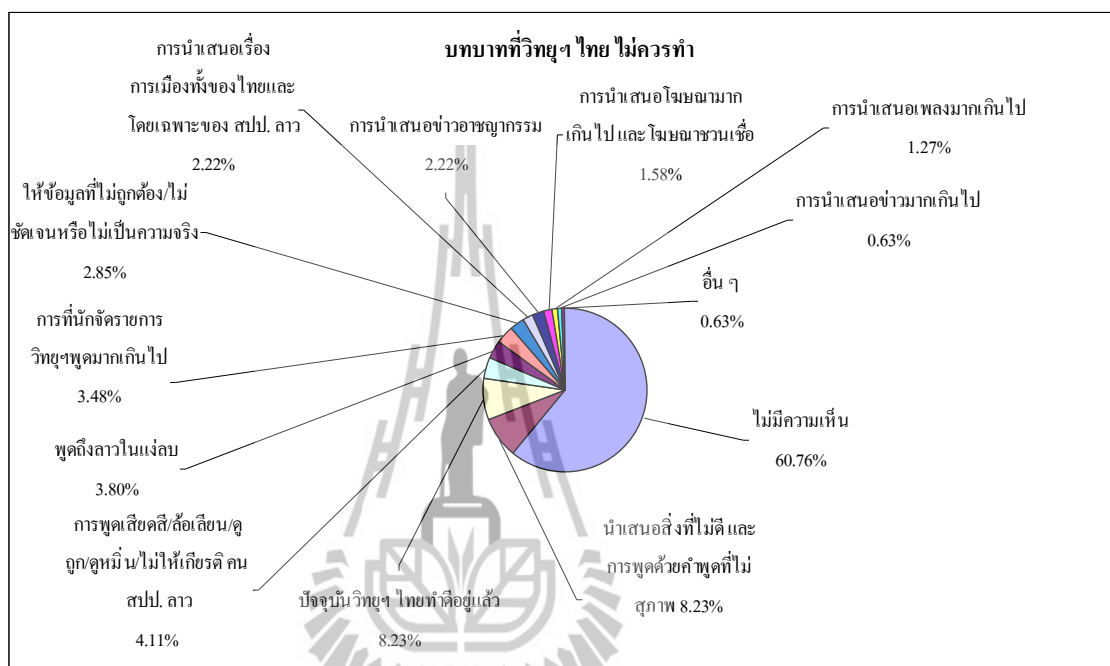
- 1) การนำเสนอเรื่องการเมือง ความมั่นคง และการปกครองของ สปป.ลาว จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 13.92

- 2) การส่งเสริมยาเสพติด การกระทำและสิ่งที่มีผิดกฎหมาย จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 8.54
- 3) การวิพากษ์วิจารณ์เรื่องไม่ถูกต้อง การล้อเลียน ดูถูก ดูหมิ่น กล่าวร้าย ใส่ร้าย โจมตี สปป.ลาว จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 7.28
- 4) การพูดคำที่ไม่ดี ไม่สุภาพ ไม่ให้เกียรติ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.75
- 5) การพาดพิงสถาบันที่นับถือ เช่น สถาบันกษัตริย์ และความเชื่อ ศาสนา จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.80
- 6) การนำเสนอข้อมูลที่ไม่ชัดเจน สับสน ไม่เป็นกลางและบิดเบือนข้อเท็จจริง อันนำไปสู่การเข้าใจผิด จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.48
- 7) การนำเสนอเรื่องที่ไม่ดี ไม่เหมาะสม และลามกอนาจาร จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.16
- 8) การวิพากษ์วิจารณ์ วัฒนธรรม ประเพณี ความเป็นอยู่และความเชื่อ ของ สปป.ลาว จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.16
- 9) การนำเสนอประเด็นขัดแย้ง และที่ทำให้แตกแยก จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.85
- 10) การก้าวท้าวกันในเรื่องต่าง ๆ ระหว่างประเทศ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.53
- 11) อื่น ๆ ได้แก่ การเปิดเพลงสตริง ร็อค ๆ หนัก ๆ ข่าวสารที่ไม่ควรนำเสนอบางเรื่อง ควรพิจารณาให้ดี เรื่องการศึกษา เทคโนโลยี เพราะคน สปป.ลาว คิดว่าเขาดีกว่าเรา จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.53
- 12) การพูดคำว่า “บ้านพี่เมืองน้อง” จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.32

5.2.4 บทบาทที่ไม่พึงประสงค์ของวิทยุฯ ตามแนวชายแดนในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว

ในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว มีความเห็นตามประเด็นคำถาม ดังนี้

วิทยุฯ ไทยไม่ควรทำ (หรือมีบทบาท)

แผนภูมิที่ 38 แสดงบทบาทที่วิทยุฯ ของ สปป.ลาว และหรือไทยไม่ควรทำ (หรือมีบทบาท) ในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว

ต่อคำถามว่าวิทยุฯ ไม่ควรทำหรือมีบทบาทใด กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว (316 คำตอบ จาก 389 คน ในจำนวนนี้ 73 คน ไม่มีคำตอบและตอบเป็นข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง) ส่วนใหญ่ไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 60.76 ในส่วนที่แสดงความคิดเห็นมีประเด็นเรียงตามลำดับได้ดังนี้

- 1) นำเสนอสิ่งที่ไม่ดี และการพูดด้วยคำพูดที่ไม่สุภาพ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 8.23
- 2) เห็นว่าปัจจุบันวิทยุฯ ไทยทำที่อยู่แล้ว จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 8.23
- 3) การพูดเสียดสี/ล้อเลียน/ดูถูก/ดูหมิ่น/ไม่ให้เกียรติ คน สปป.ลาว จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 4.11
- 4) พูดถึงลาวในแง่ลบ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.80
- 5) การที่นักจัดรายการวิทยุฯ พูดมากเกินไป จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.48

- 6) ให้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง/ไม่ชัดเจนหรือไม่เป็นความจริง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.85
- 7) การนำเสนอเรื่องการเมืองทั้งของไทยและโดยเฉพาะของ สปป.ลาว จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.22
- 8) การนำเสนอข่าวอาชญากรรม จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.22
- 9) การนำเสนอโฆษณามากเกินไปและโฆษณาชวนเชื่อ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.58
- 10) การนำเสนอเพลงมากเกินไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.27
- 11) การนำเสนอข่าวมากเกินไป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.63
- 12) อื่น ๆ ได้แก่ ไม่อยากให้พูดเรื่องผี และตามใจคนจัดรายการ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.63

5.3 แนวทางการดำเนินการเพื่อส่งเสริมวิทย์ฯ ตามแนวชายแดนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว

การศึกษาแนวทางการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมวิทย์ฯ ตามแนวชายแดนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว ในส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทย์ฯ และประชาชน สปป.ลาว มีรายละเอียดของข้อค้นพบ ดังนี้

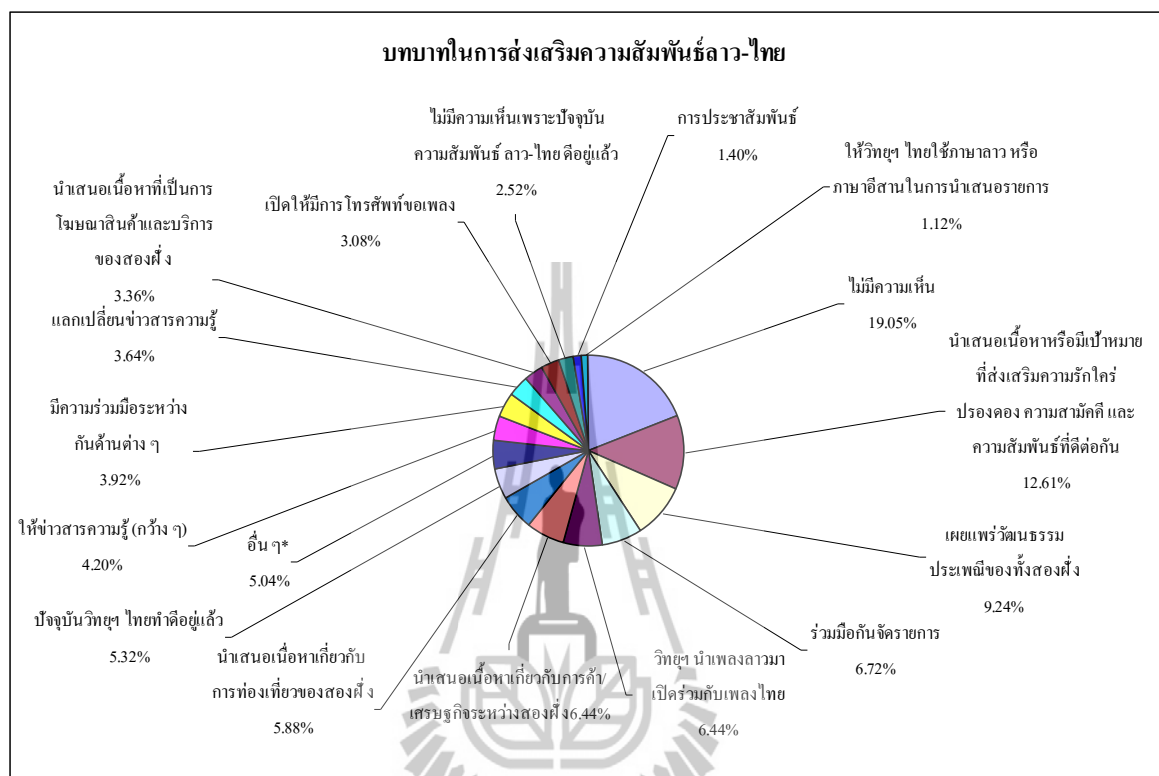
5.3.1 แนวทางการดำเนินการเพื่อส่งเสริมวิทย์ฯ ตามแนวชายแดนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาวในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทย์ฯ

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทย์ฯ เสนอแนวทางการดำเนินการเพื่อส่งเสริมวิทย์ฯ ตามแนวชายแดนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว โดยมีความเห็นดังนี้

- 1) จัดประชุมร่วมกันระหว่าง 2 ประเทศ เพื่อกำหนดข้อปฏิบัติร่วมกัน อันนำไปสู่การปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน และเพื่อเป็นการพบปะ แลกเปลี่ยนและระดมความคิดเห็นในการกำหนดกรอบเนื้อหาและแนวทางการแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างกัน
- 2) จัดตั้งคณะทำงานร่วมชายแดนวิทย์ฯ ระดับจังหวัด
- 3) จัดกิจกรรมนักจัดรายการวิทย์ฯ เชื้อกันและกัน และกิจกรรมนักจัดรายการวิทย์ฯ พบผู้ฟังทั้ง 2 ฝั่งโขง
- 4) จัดอบรมนักจัดรายการวิทย์ฯ ของทั้ง 2 ประเทศ เพื่อให้มีแนวทางการปฏิบัติและเป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างสม่ำเสมอ โดยหัวข้ออบรมควรประกอบด้วย สิ่งใดควรพูดและไม่ควรพูด คำในภาษาไทยและลาวคำใดอาจกระทบต่อความรู้สึกและสร้างความไม่พอใจของคนทั้ง 2 ฝั่งโขง เป็นต้น

5.3.2 แนวทางการดำเนินการเพื่อส่งเสริมวิทย์ฯ ตามแนวชายแดนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาวในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว

วิทย์ฯ (ของ สปป.ลาว และหรือไทย) จะมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ลาว-ไทย ได้อย่างไร

แผนภูมิที่ 39 แสดงบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ลาว-ไทยของวิทย์ฯ (ของ สปป.ลาว และหรือไทย) ในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว

จากการศึกษาบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ลาว-ไทย ของวิทย์ฯ (ของ สปป.ลาว และหรือไทย) ตามทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว (357 คำตอบ จาก 389 คน ในจำนวนนี้ 32 คน ไม่มีคำตอบและตอบเป็นข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง) โดยส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ไม่ได้แสดงความเห็น จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 19.05 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ที่เสนอแนะสามารถเรียงตามลำดับได้ ดังนี้

- 1) นำเสนอนโยบายหรือมีเป้าหมายที่ส่งเสริมความรักใคร่ปรองดอง ความสามัคคี และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 12.61
- 2) เผยแพร่วัฒนธรรมประเพณีของทั้งสองฝั่ง จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 9.24
- 3) ร่วมมือกันจัดรายการ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.72
- 4) วิทย์ฯ นำเพลงลาวมาเปิดร่วมกับเพลงไทย จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 6.44

- 5) นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการค้า/เศรษฐกิจระหว่างสองฝั่ง จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 6.44
- 6) นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของสองฝั่ง จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.88
- 7) ปัจจุบันวิทย์ฯ ไทยทำดีอยู่แล้ว จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 5.32
- 8) อื่น ๆ เช่น ต้องไปปรึกษากันว่า จะทำสถานีรวมกันได้หรือไม่ ต้องไปปรึกษากระทรวง แกลงข่าวฯ ลาวว่าจะทำอะไรร่วมมือกันได้ไหม การสื่อสาร พัฒนาเทคโนโลยี ขยายเครือข่ายให้ไกลกว่าเดิม ทำให้รู้สึกว่าการร่วมมือกันดี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 5.04
- 9) ให้ข่าวสารความรู้ (กว้าง ๆ) จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.20
- 10) มีความร่วมมือระหว่างกันด้านต่าง ๆ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.92
- 11) แลกเปลี่ยนข่าวสารความรู้ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.64
- 12) นำเสนอเนื้อหาที่เป็นกรณีศึกษาสินค้าและบริการของสองฝั่ง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.36
- 13) เปิดให้มีการโทรศัพท์ขอเพลง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.08
- 14) ไม่มีความเห็น แต่ให้เหตุผลว่าปัจจุบันความสัมพันธ์ ลาว-ไทยดีอยู่แล้ว จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.52
- 15) การประชาสัมพันธ์ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.40
- 16) ให้วิทย์ฯ ไทย ใช้ภาษาลาว หรือภาษาอีสานในการนำเสนอรายการ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.12

5.3.3 แนวทางการประยุกต์แนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมในวิทย์ฯ ตามแนวชายแดน

การศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทย์ฯ และประชาชน สปป.ลาว ผู้ให้สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการต่อการประยุกต์แนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมในวิทย์ฯ ตามแนวชายแดนสู่การปฏิบัติ มีผลการศึกษาดังนี้

5.3.3.1 แนวทางการประยุกต์แนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมในวิทย์ฯ ตามแนวชายแดนในทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทย์ฯ

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทย์ฯ ทุกคนเห็นด้วยกับแนวคิดฯ และมองว่าเป็นประโยชน์ต่อประชาชนทั้ง 2 ฝั่ง เพราะในระดับชุมชนจะได้มีการเข้ามาร่วมกันคิดและร่วมกันทำกิจกรรมเรียนรู้ร่วมกัน ฝั่ง 2 ฝั่งจะได้รับข่าวสาร เป็น โอกาสของการเรียนรู้วัฒนธรรมประเพณีของกันและกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์กัน อันจะนำไปสู่การรู้จักกัน ความเข้าใจกัน เกิดความสามัคคีปรองดอง และมีการพัฒนาาร่วมกันยิ่งขึ้น การเข้ามามีส่วนร่วมดังกล่าวยังส่งผลต่อการค้าขายที่ติระหว่างกัน ความร่วมมือในด้านต่าง ๆ และการแก้ไขปัญหาสังคมที่ทั้ง 2 ฝั่งเผชิญอยู่ร่วมกัน ภายใต้กรอบแนวคิดนี้จะเป็นการสื่อสารที่ตรงกับความต้องการของคนทั้ง 2 ฝั่งด้วยความร่วมมือในการกำหนดทิศทางส่งเสริมด้านต่าง ๆ โดยเชื่อว่าจะได้รับความสนใจและเป็นที่ยอมรับของผู้ฟังทั้งไทย และ สปป.ลาว

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทย์ฯ บางคนยังกล่าวด้วยว่า แนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมฯ ดังกล่าวตรงกับแนวคิดของตนหรือผู้บริหารสถานีที่มีอยู่และประสงค์ที่จะทำให้เกิดขึ้น โดยการเชิญปราชญ์ชาวบ้านของ 2 ฝั่ง มาร่วมกันทำรายการด้วยการเล่าเรื่องการทำยาสมุนไพร งานฝีมือในอดีต ฯลฯ แนวคิดฯ ดังกล่าวจะเป็นตัวกลางและเป็นโอกาสของการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างคนไทย และ สปป.ลาว

ในการนำแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมในวิทย์ฯ ตามแนวชายแดนไปสู่การปฏิบัติ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทย์ฯ มีทัศนคติที่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

- 1) กลุ่มที่เห็นว่าสามารถทำได้ กลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่าสามารถประยุกต์แนวคิดดังกล่าวสู่การปฏิบัติได้ ซึ่งเป็นส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทย์ฯ ทั้งหมดกล่าวว่า ในทางปฏิบัติสามารถทำได้โดยอาศัย องค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

- (1) การประสานงานระดับชาติเท่านั้น โดยรัฐบาลทั้ง 2 ฝ่ายต้องหารือและตกลงร่วมกัน
- (2) ความร่วมมือจากทั้งฝ่ายไทยและ สปป.ลาว
- (3) นโยบายของรัฐที่ชัดเจนเพื่อนำแนวคิดสู่การปฏิบัติ โดยอาจให้กระทรวงการต่างประเศรับผิดชอบ
- (4) หน่วยงานรับผิดชอบต้องกำหนดกรอบการทำงานที่ชัดเจนและจัดอบรมให้ความรู้แนวทางการปฏิบัติดังกล่าวให้แก่ผู้ปฏิบัติทั้ง 2 ฝ่าย
- (5) ต้องอาศัยเจ้าหน้าที่จากกรมประชาสัมพันธ์ ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่นในการประสานงานและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง
- (6) งบประมาณสนับสนุนการดำเนินการ เช่น ค่าเดินทาง และค่าข้ามแดน และงบประมาณในการจัดอบรมให้ความรู้ด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับ สปป.ลาว และการดำเนินรายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว
- (7) หากพื้นที่ชุมชนใดมีจุดผ่อนปรน ซึ่งไม่ได้เปิดให้ประชาชนข้ามไป-มาทุกวัน ต้องประสานให้ผู้รับผิดชอบการตรวจคนเข้าเมืองช่วยดำเนินการให้สามารถข้ามมาได้ทุกวัน หากไม่สามารถทำได้ต้องอาศัยงบประมาณสนับสนุนการเดินทางของคน สปป.ลาว จากจุดผ่านแดนมายังชุมชนในเขตอำเภออื่น

อย่างไรก็ตาม ในกลุ่มที่เห็นว่าสามารถนำแนวคิดฯ สู่การปฏิบัติได้นี้ บางส่วนเชื่อมั่นในความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐ ผู้นำและชุมชน 2 ฝ่ายในระดับท้องถิ่น ซึ่งบางแห่งมีความเข้มแข็ง โดยเห็นว่าในระดับท้องถิ่นหรือชุมชนสามารถปฏิบัติได้ เพราะผู้นำระดับท้องถิ่นมีความร่วมมือและใกล้ชิดกัน ชุมชนทั้ง 2 ฝ่ายมีการข้ามไป-มาเพื่อร่วมทำบุญทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยกันเป็นปกติอยู่แล้ว นอกจากนี้บางส่วนยังเห็นว่า ในทางปฏิบัติสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสื่อสารเข้าช่วยในการมีส่วนร่วม อาทิ การใช้โทรศัพท์ในการประสานงาน การพูดคุยกันทั้งก่อนการดำเนินการและระหว่างการจัดทำรายการออกอากาศ

- 2) กลุ่มที่เห็นว่าไม่สามารถทำได้ กลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ให้เหตุผลว่า เพราะระบอบการปกครองที่ต่างกัน และคน สปป.ลาว คงไม่ข้ามมามีส่วนร่วมตามแนวคิด รวมทั้งนักจัดรายการวิทยุฯ ของไทยจำนวนหนึ่งไม่มีความรู้ความสามารถ
- 3) กลุ่มที่ไม่มั่นใจว่าจะทำได้หรือไม่ กลุ่มตัวอย่างที่แสดงความไม่มั่นใจในการนำแนวคิดฯ สู่การปฏิบัติให้เหตุผลว่า (1) ไม่แน่ใจว่ารัฐบาล สปป.ลาว จะให้ความร่วมมือหรือไม่ (2) ระดับท้องถิ่น/ชุมชนไม่สามารถดำเนินการได้ หากผู้นำทั้ง 2 ประเทศไม่ร่วมมือกัน และ (3) ชาวบ้านที่จะเข้ามีส่วนร่วมมีความรู้มากน้อยเพียงใด มีอำนาจหน้าที่ในการกระจายข่าวสารหรือไม่ และข้อมูลที่น่ามาเสนอจะถูกต้องเป็นจริงหรือไม่

5.3.3.2 แนวทางการประยุกต์แนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมในวิทย์ฯ ตามแนวชายแดนในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ผู้ให้สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ

ทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ผู้ให้สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการต่อแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมในวิทย์ฯ ตามแนวชายแดน และแนวทางการประยุกต์แนวคิด ฯ ดังกล่าวมีดังนี้

(1) นาง อุ่น (นามสมมติ) มีทัศนคติต่อแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมในวิทย์ฯ ตามแนวชายแดน ดังนี้ ทุกวันนี้เค้าก็ทำดีอยู่ถ้าให้คนไทยและคนลาวมาจัดรายการวิทยุร่วมกันก็น่าจะดี คือเปิดฟังคลื่นเดียวได้ฟังทั้ง 2 ประเทศ ก็พูดคุยแลกเปลี่ยนกันว่าไทยเป็นอย่างไรลาวเป็นอย่างไร มีอะไรก็เล่าสู่กันฟังก็น่าจะดี อยากให้มี ถ้าเป็นไปได้ก็น่าจะดี วิทย์ฯ ไทยกับลาวก็จัดรายการแบบเดียวกันมีเพลงมีข่าวเหมือนกัน

(2) นาย เวียง (นามสมมติ) แสดงทัศนคติต่อแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมในวิทย์ฯ ตามแนวชายแดนและแนวทางการประยุกต์แนวคิดฯ ว่า ถ้าจะให้วิทย์ฯ เป็นเวทีในการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ประเทศอาจจะทำได้แต่ก็ไม่รู้จะทำอย่างไรเหมือนกัน ตอนนี้นึกไม่ออกว่าจะเป็เวทีแบบไหน ถ้าจะให้จัดรายการร่วมกันก็น่าจะดีที่คนไทยจะได้รู้จักคนลาวมากขึ้น เพราะว่าตอนนี้ดูแล้วส่วนมากคนลาวจะรู้จักคนไทยดี และก็พูดภาษาไทยได้ดีเพราะว่าได้ฟังจากสื่อต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็วิทย์ฯ โทรทัศน์ แต่ว่าคนไทยส่วนมากจะไม่รู้ลาว บางคนพูดภาษาลาวก็ไม่ได้ ถ้าไม่ใช่นักอีสานก็ไม่เข้าใจเลย ฉะนั้นก็น่าจะดีจะได้รู้จักคนลาวมากขึ้น บางทีนักจัดรายการอยู่ลาวอาจจะไปเป็นคล้าย ๆ กับโครงการแลกเปลี่ยนขอความรู้หรือสอนและเรียนรู้ร่วมกันกับนักจัดรายการไทย อาจจะอยู่หนองคายก็เคยมีอยู่เคยได้ยินอยู่ ถ้าให้นักจัดรายการแลกเปลี่ยนกันก็น่าจะดีเพราะเราร่วมมือกันทุกอย่างก็น่าจะดี สิ่งที่ไม่ควรพูดในการสนทนากันคือเรื่องการเมือง ศาสนา ประมานนี้

เพราะแนวทางการเมืองของ 2 ประเทศมันไม่เหมือนกัน เชื่อถือไม่เหมือนกัน อันนี้มันเป็ความเชื่อของคน เวลาเราไปพูดฝ่ายหนึ่งเข้าใจของตัวเอง แต่เราไม่เข้าใจกันแบบนี้มันอาจจะเกิดการปะทะกันได้ ฉะนั้นมันน่าจะยาก อาจจะพูดได้แต่ยากถ้าจะทำให้เกิดการผิดพลาดได้ เพราะความเชื่อเรามันต่างกัน วัฒนธรรมลาวกับไทยถ้าประวัติศาสตร์ก็มาจากแหล่งเดียวกันที่จีน แต่ถ้าเอาไปพูดในรายการก็อาจจะเกิดการผิดใจกันเพราะเราแบ่งแยกว่าอันนี้เป็นของเราอันนี้ไม่ใช่ของเจ้า (คุณ) ที่จริงมันก็เป็นของร่วมกัน เรามีแหล่งที่มา (เดียวกัน) แต่ปัจจุบันเราแยกกันเฉย ๆ ถ้าจะพูดก็ต้องหาจุดตกลงที่เห็นดีกันหรือจุดร่วมกัน

(3) นาย บัวสอน (นามสมมติ) มีทัศนคติต่อแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมในวิทย์ฯ ตามแนวชายแดนว่า ถ้ามีรายการวิทย์ฯ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาวที่ดี เนื้อหาก็คือเป็นเรื่องการทิ้งขยะไม่เป็นที่ เรื่องการไปมาให้สะดวกสบาย เรื่องการท่องเที่ยว ถ้าดีใจไทยกับลาวจัดรายการร่วมกันก็ดี ก็แลกเปลี่ยนความรู้กันก็ดี จะรู้ว่าการพูดการเป็นดีใจอยู่ไทย สไตลเป็นแบบไหน สไตลการเป็นดีใจอยู่ลาวเป็นแบบไหน ก็จะได้รู้ด้วยกันนี่ละเพราะว่าการเป็นดีใจของแต่ละที่ มันก็ไม่เหมือนกัน การพูดการจาก็ไม่เหมือนกัน การพูดกับคนที่โทรมาขอเพลงก็ยังไม่เหมือนกัน ก็จะได้แลกเปลี่ยนกันสิ่งไหนดีก็นำไปใช้

(4) นาย สมหวัง (นามสมมติ) มีทัศนคติต่อแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมในวิทย์ฯ ตามแนวชายแดนว่า ถ้าจะให้วิทย์ฯ ส่งเสริมความสัมพันธ์ก็ดีครับ การสื่อสารการพูดคุยแนะนำให้สองฝั่งเข้าหากันผ่านทาง เอฟ.เอ็ม. ใครชอบฟังเพลงชอบอะไร ข่าวลาว-ไทยอย่างนี้ เวลามีนงานมีอะไร ถ้าให้คนลาวกับคนไทยมาจัดรายการร่วมกันยิ่งชอบครับ ยิ่งดีไปใหญ่ ใครก็อยากให้เป็นบ้านเดียวกัน บ้านพี่เมืองน้อง แล้วแต่คนคิดผมคิดแบบนี้

(5) นาย อิน (นามสมมติ) แสดงทัศนคติต่อแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมในวิทย์ฯ ตามแนวชายแดนและแนวทางการประยุกต์แนวคิดฯ ว่า วิทย์ฯ ที่เชื่อมความพัวพัน (ความสัมพันธ์) มันก็มีแต่แบบ อยู่ที่อำเภอศรีเชียงใหม่มีคลื่นวิทยุ 94.75 มันก็แบบสองฝั่งโจง เค้าจะเอาเบอร์ลาวไปใช้ให้โทรขอเพลง เวลาเอาเบอร์ลาวโทรไปเบอร์ไทยมันจะเสียเงินมาก พอมีเบอร์ลาวคนก็จะได้โทรไปขอเพลงมาก ส่วนมากเค้าจะโฆษณาสินค้าลาว เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า หรือร้านยาอะไรพวกนี้ แต่ก็เป็นของคนไทยมาเปิด อาศัยโฆษณาตลาดไทย ๆ ไม่ได้คิดอะไรเกี่ยวกับวิทย์ฯว่าจะส่งเสริมความพัวพันอย่างไร คงเป็นหน้าที่ของเค้าเองที่จะทำ ถ้าจะให้จัดรายการร่วมกันมันคงเป็นไปได้ มันต้องมีข้อแม้เพราะการพูดไม่เหมือนกัน คิดว่ายาก (ที่จะทำ) เพราะบางคนก็พูดเข้าใจบางคนก็พูดไม่เข้าใจอย่างนี้ แต่ถ้าให้ดีใจทั้ง 2 ฝั่งมาจัดเปิดเพลงร่วมกันมันจะคล้ายแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมก็จะดีอยู่ จะทำให้คนไทยรู้จักลาวมากขึ้น แต่คงจะยากอยู่ที่จะทำ

(6) นาย วิเชียร (นามสมมติ) มีทัศนคติต่อแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมในวิทย์ฯ ตามแนวชายแดน ดังนี้ ถ้าวิทย์ฯ มีรายการส่งเสริมความสัมพันธ์ลาว-ไทยได้ก็ดี เพราะจะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับลาวให้มีความเชื่อมั่น รูปแบบรายการก็อาจจะเป็นเรื่องการท่องเที่ยว เรื่องธุรกิจ การลงทุน น่าจะเหมาะสม ถ้าให้ดีใจไทยกับลาวจัดรายการพร้อมกันก็ดี มันก็เป็นการถอดถอนบทเรียนซึ่งกันและกัน (แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน) ดีใจไทยอาจจะไปที่ลาว ดีใจลาวอาจจะมาที่ไทยการถอดถอนบทเรียน ถ้าวิทย์ฯ จะส่งเสริมความสัมพันธ์ ทุกวันนี้ก็เหมือนกับส่งเสริมกันอยู่แล้ว

เหมือนกับที่เราไปทางโน้นก็พูดถึงวัฒนธรรมของเรา เข้ามาทางนี้ก็พูดถึงวัฒนธรรมของเค้า มันก็เหมือนเป็นการส่งเสริมซึ่งกันและกันเวลาไปมาหาสู่กัน

(7) นาย บุญหลาย (นามสมมติ) มีทัศนคติต่อแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมในวิทย์ฯ ตามแนวชายแดนและแนวทางการประยุกต์แนวคิดฯ ดังนี้ ถ้าจะให้วิทย์ฯ ส่งเสริมความสัมพันธ์ของทั้งสองคือวิทย์ฯ ส่วนมากจะเป็นคลื่นท้องถิ่นทุกอย่างที่พูดมาก็โอเครับได้เข้าใจหมดทุกอย่าง แต่ถ้าให้มันจริงจัง ๆ ให้ใช้ภาษาท้องถิ่น โอเค ท้องถิ่นไหนก็ใช้ภาษาท้องถิ่นนั้น ไม่ให้มีภาษาอื่นมาแทรก ภาษาลาวก็เหมือนกันมีหลายเขตหลายท้องถิ่นภาษาก็พูดต่างกัน ถ้าเราเอาภาษาท้องถิ่นอื่นมาแทรกมันก็ไม่ใช่ธรรมชาติ คือถ้าใช้ภาษาท้องถิ่นของแต่ละเขตจะสื่อได้เร็ว จะรู้สึก เพราะเป็นชนเผ่าเดียวกันจะสื่อกันเข้าใจ ถ้าจะให้คนของทั้งสองฝั่งมาจัดรายการร่วมกัน ตัวนี้ก็ดีแต่ก็ต้องขึ้นอยู่กับกระทรวงวัฒนธรรม จุดประสงค์ของทั้งสองฝ่ายจะมีอย่างไรบ้าง เราต้องส่งรายละเอียดขึ้นไป แต่เรื่องดี ดีแน่นอน

(8) นาย ศรีเงิน (นามสมมติ) มีทัศนคติต่อแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมในวิทย์ฯ ตามแนวชายแดน ดังนี้ ถ้าวิทย์ฯ จะมีรายการส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดี ไทย-ลาว ส่วนรูปแบบรายการก็ไม่รู้เหมือนกันว่าจะเป็นแบบไหน ถ้ามีดีใจไทยและลาวจัดรายการร่วมกันก็ดี จะสร้างความสนิท ไกล่ชิดกันมากขึ้นระหว่างลาว-ไทย รูปแบบรายการก็อยากให้มีการที่พูดเกี่ยวกับการพัวพัน (ความสัมพันธ์) ระหว่างคนลาวกับคนไทย

(9) นาย อนุสรณ์ (นามสมมติ) มีทัศนคติต่อแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมในวิทย์ฯ ตามแนวชายแดน ดังนี้ คิดว่าดี ก่อนหน้ารู้สึกมีสารคดีเกี่ยวกับลุ่มแม่น้ำโขง (รายการสารคดีแม่น้ำโขง มหานทีแห่งชีวิต ออกอากาศทางช่อง 9 อสมท.) เราก็ทำร่วมกันอยู่แล้ว ถ้าจะมีวิทย์ฯ เข้าไปเพิ่มมันก็โอเคนะ เพราะว่าสื่อทางวิทย์ฯ มันจะไปไกลกว่าโทรทัศน์ เพราะว่าโทรทัศน์บางคนไม่มีโอกาสที่จะได้ดูก็มีแต่วิทย์ฯ เรานั่งรถเราก็ฟังได้ มันก็จะได้รับความเข้าใจอะไร ๆ มากขึ้น สมมติว่าเราร่วมมือกัน มันเป็นอาเซียนอยู่แล้วนะ จุดนี้มันยิ่งคุยกันง่ายกว่าประเทศอื่น ๆ คือภาษาพูดมันเข้าใจกันดี เพราะฉะนั้นทำวิทย์ฯ ขึ้นมาจึงจะเป็นการดี ต้องเอาความต้องการทั้ง 2 ฝ่าย ต่างฝ่ายต่างต้องการหรืออยากให้มันออกมาแบบไหน เพื่อทดลองแล้วก็ต้องฟังโหวต ต้องมาโหวตจาก 2 ฝั่ง ว่าไกล่ไกลแคไหน สัญญาณดีไหม สิ่งที้ออกมาเสียงตอบรับดีไหม มีตู้ ปณ ส่งข้อความข้อมูลเข้ามาอะไรต่าง ๆ ทำให้ทั้ง 2 ฝ่ายดีขึ้น คนอาจจะฟังมากกว่าวิทยุชุมชนปัจจุบันก็เป็นได้ เพราะมันจะหลากหลายกว่า วิทยุชุมชนคุณแล้วว่ามันค่อนข้างจะเอาใจคนกินเหล้า เอาใจแม่ค้า ประมาณนี้ มุ่งโฆษณาด้วย วิทยุชุมชนทางฝั่งไทยมีวิทยุชุมชนหลายคลื่น ก็จะเน้นโฆษณา อยู่ทางลาวรูปแบบการโฆษณาอาจจะไม่ดีพอสื่อไม่ถึงบุคคล เค้าก็เลยไปซื้อโฆษณาจากไทย เวลาซื้อโฆษณาจากไทย ไทยก็จัดทำให้ทั้งหมด เพลงก็ค่อนข้างหลากหลายกว่า ดีเจก็หลากหลายกว่า ค่าโฆษณาก็ถูกกว่าลาวบางอัน เค้าก็เลยไปโฆษณาอยู่ไทยดีกว่า

เพราะการ (งาน) ของดีเจในลาวระดับยังไม่เท่ากับไทย เขาก็จะมุ่งแต่เรื่องนี้ (วิทยุชุมชนไทย) บางครั้ง คนก็โทรศัพท์ไปจับกัน คือค่อนข้างไม่ให้สาระ อาจเป็นเพราะ (ตัวเอง) อายุมาก แต่ถ้าเป็น แม่ค่านักเรียน นักศึกษา ที่เค้าอายุน้อยลงไป เขาก็อาจจะบันเทิงม่วนไป เห็นดีถ้าจะให้มีการร่วมกันแบบนี้ มันจะให้สาระ ให้เรื่องการพัวพัน ให้เรื่องวรรณคดีของทั้งสองฝั่งมา compare กัน แล้วแต่รูปแบบรายการจะออกมาเป็นแบบไหน

(10) นาย สมนึก (นามสมมติ) แสดงทัศนคติต่อแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมในวิทยุฯ ตามแนวชายแดนและแนวทางการประยุกต์แนวคิดฯ ถ้าให้คนไทยคนลาวมาจัดรายการร่วมกันก็ดีได้แลกเปลี่ยนกันด้านมีสาระ ถ้าแลกเปลี่ยนกันได้ก็เป็นการดีเพราะมันก็เชื่อมโยงกันแต่ละแขนงงาน แต่ละงานมันก็ผสมผสานกันได้ ถ้าจะทำได้มันก็ต้องคุยกันระดับชาติก่อนค่อยลงมาเป็นขั้นตอน ต้องได้รับการอนุมัติก่อน

โดยสรุปกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ผู้ให้สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ มีทัศนคติต่อแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมในวิทยุฯ ตามแนวชายแดนและแนวทางการประยุกต์แนวคิดฯ ดังนี้ ถ้ามีการที่มีนักจัดรายการวิทยุฯ ไทยและ สปป.ลาว จัดรายการร่วมกันจะเป็นสิ่ง/เรื่องที่ดี เพราะ จะทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างไทยและ สปป.ลาว นอกจากนี้ยังเป็นการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างไทยและ สปป.ลาว และเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน จะทำให้คนไทยรู้จัก สปป.ลาว มากขึ้น และจะสร้างความสัมพันธ์และความเชื่อมั่นระหว่างไทยและ สปป.ลาว ตลอดจนทำให้ใกล้ชิดสนิทสนมกันมากขึ้น

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการมีทัศนะว่า รูปแบบรายการน่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ธุรกิจ/การลงทุน วัฒนธรรมของทั้งสองฝั่ง การรักษาความสะอาด (ทิ้งขยะ) การเปิดโอกาสให้ร่วมแสดงความคิดเห็น ผากข่าว ขอเพลง นำเสนอข่าว สปป.ลาว และข่าวไทย และนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างไทยและ สปป.ลาว

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการบางส่วนมีทัศนะว่าการจัดรายการร่วมกันระหว่างไทยและ สปป.ลาว เป็นเรื่องยากที่จะทำ โดยให้เหตุผลว่าเป็นเพราะ ความแตกต่างทางการปกครอง การพูดแตกต่างกัน (นักจัดรายการบางคนพูดแล้วไม่เข้าใจ) หากต้องทำจริง ๆ ต้องมีการคุยกันระดับชาติก่อนหรือต้องได้รับการอนุมัติก่อน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกระทรวงแถลงข่าวและวัฒนธรรมและจุดประสงค์ของทั้งสองฝ่าย

5.4 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 สถานภาพปัจจุบันของวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคายมีศักยภาพในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาวหลายด้าน ทั้งยังมีปัจจัยภายนอกที่เสริมศักยภาพ ปัจจัยภายในและภายนอกที่เป็นอุปสรรค โดยปัจจุบันมีบทบาทสำคัญในการให้ความบันเทิงด้วยการนำเสนอรายการเพลง และการโฆษณาสินค้าและบริการ

ผลการศึกษาพบว่า วิทยุฯ ตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคายมีสถานภาพในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ ดังนี้ (1) ศักยภาพ เช่น สถานีบางแห่งมีการบริหารจัดการที่ดี และมีบุคลากรหลักที่มีความรู้ความสามารถและหลากหลาย และบางแห่งกำลังส่งสูงครอบคลุมพื้นที่กว้าง (2) ปัจจัยภายนอกที่เสริมศักยภาพ เช่น พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และพระราชวงศ์ไทยใน สปป.ลาว ภูมิประเทศที่ติดกัน ภาษาและวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศด้านต่าง ๆ (3) ปัจจัยภายในที่เป็นอุปสรรค เช่น สถานีบางแห่งมีการบริหารจัดการที่ไม่ดีเท่าที่ควรและมีบุคลากรน้อยและขาดคุณสมบัติบางประการในการทำหน้าที่เป็นนักจัดรายการ (4) ปัจจัยภายนอกที่เป็นอุปสรรค เช่น ความแตกต่างของระบอบการปกครอง และการขาดความไว้วางใจกันในระดับรัฐบาล โดยบทบาทปัจจุบันของวิทยุฯ ตามแนวชายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว เช่น บทบาทในการเชื่อมสัมพันธ์ด้วยความบันเทิงผ่านเสียงเพลง บทบาทการโฆษณาสินค้าและบริการทั้งฝั่งไทยและลาว บทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ผ่านประเพณีท้องถิ่น 2 ฝั่ง โงง บทบาทในการเป็นช่องทางส่งข่าวสารที่ผู้ฟังทั้ง 2 ฝั่ง โทรศัพท์เข้ารายการเพื่อส่งข่าวสารงานบุญ แจ่งของหาย ฯลฯ บทบาทในการให้ความรู้ บทบาทในการเผยแผ่พุทธศาสนา และบทบาทในการให้ความรู้ความเข้าใจในภาษาไทย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1 เพราะมีส่วนที่เป็นรายละเอียดเพิ่มเติม นอกจากนี้บทบาทของวิทยุฯ ตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคาย มิได้จำกัดเพียงบทบาทด้านการให้ความบันเทิงด้วยการนำเสนอรายการเพลง และการโฆษณาสินค้าและบริการเท่านั้น แต่ยังมีบทบาทด้านอื่น เช่น บทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ผ่านประเพณีท้องถิ่น 2 ฝั่ง โงง บทบาทในการเป็นช่องทางส่งข่าวสารที่ผู้ฟังทั้ง 2 ฝั่ง โทรศัพท์เข้ารายการเพื่อส่งข่าวสารฯ ดังกล่าวแล้ว

สมมติฐานที่ 2 การประยุกต์ใช้แนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมในวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนสามารถทำได้ แต่ต้องอาศัยความร่วมมืออย่างจริงจัง และจริงใจจากทั้งไทยและ สปป.ลาว

ผลการศึกษาพบว่า ทั้งโครงการ “ลาวซุกยูไทยปลักคั้น ร่วมสร้างสรรค์วิทยุชายแดน” หรือ Twin Radio รายการ “ดีเจลาว-ไทย เชื่อมใจสองฝั่งโขง” ดำเนินการโดย อสมท. หนองคาย และโครงการวิจัยนี้ได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “ร่วมคิด ร่วมทำ เพื่อสานความสัมพันธ์ลาว-ไทย” ระหว่างผู้ดำเนินการสถานีวิทยุกระจายเสียงและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในจังหวัดหนองคายและตัวแทนจาก สปป.ลาว เพื่อหาแนวทางในการพัฒนารายการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว ซึ่งทั้ง 3 ส่วนไม่สามารถดำเนินการได้ เพราะมีอุปสรรคต่าง ๆ ที่ทำลายสำหรับผู้นำทั้ง 2 ประเทศที่จะผลักดันให้เกิดเป็นรูปธรรมเพื่อประโยชน์ต่อชุมชน 2 ฝั่งแม่น้ำโขงทั้ง 2 ประเทศ ซึ่งงานวิจัยนี้พบว่า ปัจจัยภายนอกที่เป็นอุปสรรคต่อวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ลาวที่สำคัญประเด็นหนึ่ง คือ การขาดความไว้วางใจกันในระดับรัฐบาล ดังนั้นจึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ 2

สมมติฐานที่ 3 รายการของวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคายที่มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว ส่วนใหญ่นำเสนอด้วยเพลงมีนักจัดรายการวิทยุฯ พูดเชื่อมโยงรายการ โดยมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับเพลงและข้อมูลข่าวสารของไทย ซึ่งไม่เน้นบทบาทส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว

ผลการศึกษาพบว่า รายการที่มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว ได้แก่ รายการ “ฮักแพงไทย-ลาว” ออกอากาศทาง สวท. อำเภอบึงกาฬ และรายการ “สองฝั่งโขง” ออกอากาศทาง สวท. จังหวัดหนองคาย ส่วนใหญ่มีเนื้อหาประเภทความบันเทิง (ร้อยละ 65.17) รองลงมาเป็นข้อมูลข่าวสาร (ร้อยละ 34.83) โดยเนื้อหาประเภทความบันเทิงส่วนใหญ่เป็นเพลงลูกทุ่ง (ร้อยละ 47.54) เพลงหมอลำ (ร้อยละ 23.93) และเพลงลูกทุ่งเพื่อชีวิต (ร้อยละ 16.07) ส่วนเนื้อหาประเภทข้อมูลข่าวสาร ส่วนใหญ่เกี่ยวกับสุขภาพ/อนามัย (ร้อยละ 22.09) รองลงมาเป็นข่าวสารประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานต่าง ๆ (ร้อยละ 15.34) การรณรงค์การเลือกตั้ง (ร้อยละ 11.66) โฆษณารายการตนเอง (ร้อยละ 11.04) เนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรม/ประเพณี (ร้อยละ 7.98) รวมทั้งข่าว (ร้อยละ 6.13) และกฎหมาย (ร้อยละ 5.52) ตามลำดับ ส่วนรูปแบบรายการ เป็นรายการเพลงแทรกข่าวสารความรู้และเปิดรับสายจากผู้ฟัง และรายการเพลงแทรกข่าวสารความรู้ โดยไม่มีการเปิดสายให้ผู้ฟังโทรศัพท์เข้าออกอากาศในรายการ ตลอดจนเนื้อหารายการส่วนใหญ่เป็นข้อมูลข่าวสารและบันเทิงหรือเพลงเกี่ยวกับและมาจากประเทศไทย จึงกล่าวได้ว่า รายการฯ ดังกล่าวไม่เน้นบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาวซึ่งผลการศึกษา ในส่วนของรูปแบบรายการฯ นั้น เป็นไปตามสมมติฐานที่ 3

สมมติฐานที่ 4 คนไทยและ สปป.ลาว ฟังวิทยุกระจายเสียงของแต่ละฝั่งแม่น้ำโขง และคนทั้ง 2 ชาติต่างพึงพอใจในการเปิดรับฟังรายการวิทยุฯ ของกันและกัน แต่ก็ต้องการให้วิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนไทย-ลาว มีบทบาทด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณี รวมทั้งบทบาทด้านอื่น ๆ

ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยส่วนใหญ่ไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว โดยให้เหตุผลว่าไม่ชอบฟังเพลงหรือวิทยุฯ สปป.ลาว ชอบหรือฟังเฉพาะเพลงหรือวิทยุฯ ไทย แต่สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ส่วนใหญ่เห็นว่ามิใช่ประโยชน์ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ส่วนใหญ่เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย โดยให้เหตุผลการเปิดรับฟังว่า ฟังเพื่อความบันเทิง ในส่วนของประโยชน์จากการฟังวิทยุฯ ไทย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าได้ข่าวสารความรู้ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ส่วนใหญ่คิดว่าวิทยุฯ สปป.ลาว และหรือวิทยุฯ ไทย ควร มีบทบาทในการอนุรักษ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ทั้ง 2 ฝั่ง รวมทั้งการให้และทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนข่าวสารความรู้ สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ส่วนใหญ่มีทัศนคติว่าปัจจุบันวิทยุฯ ทำคืออยู่แล้ว และส่วนหนึ่งเห็นว่าวิทยุฯ ควร มีบทบาทในการให้ข่าวสารความรู้ และการให้ความบันเทิง ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 4 เพราะกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ฝั่งมีการเปิดรับฟังวิทยุฯ ของกันและกันมากน้อยแตกต่างกัน กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยส่วนใหญ่ไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ในทางกลับกันกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ส่วนใหญ่เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย ดังนั้นในส่วนความพึงพอใจจึงแตกต่างกันตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับฟัง แม้ว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งไทยและ สปป.ลาว ที่เปิดรับฟังวิทยุฯ ของกันและกันเห็นประโยชน์จากการรับฟังสื่อวิทยุฯ

สมมติฐานที่ 5 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว ที่มีเพศ ช่วงอายุ และอาชีพ ส่วนใหญ่มีการเปิดรับฟังวิทยุฯ และมีทัศนคติต่อประโยชน์จากการฟังวิทยุฯ ไทยหรือ สปป.ลาว ทัศนคติต่อประเทศไทยหรือ สปป.ลาว เมื่อได้ฟังวิทยุฯ ไทยหรือ สปป.ลาว และความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ลาว ไม่แตกต่างกัน

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว ที่มีเพศ ช่วงอายุ และอาชีพ ส่วนใหญ่มีการเปิดรับฟังวิทยุฯ และทัศนคติต่อประโยชน์จากการฟังวิทยุฯ ไทยหรือ สปป.ลาว ทัศนคติต่อประเทศเพื่อนบ้าน และความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ลาว ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 5 ยกเว้น การเปิดรับฟังวิทยุฯ ที่กลุ่มตัวอย่างทั้งประชาชนไทย และ สปป.ลาว ที่เป็นเพศหญิงเปิดรับฟังวิทยุฯ มากกว่าเพศชาย

สมมติฐานที่ 6 บทบาทของวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคายที่พึงประสงค์มีหลายด้าน เช่น บทบาทในการให้ข่าวสารสนเทศ และส่งเสริมวัฒนธรรม

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดกล่าวถึงบทบาทที่พึงประสงค์ของวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคาย โดยรวม เช่น บทบาทใน (1) การส่งเสริมความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น ด้วยการอนุรักษ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ทั้ง 2 ฝ่าย (2) การส่งเสริมการท่องเที่ยวของทั้ง 2 ประเทศ (3) การส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการค้าและเศรษฐกิจ และ (4) การให้ข่าวสารความรู้ เป็นต้น ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ 6

สมมติฐานที่ 7 วิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนไทย-ลาวจะมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและ สปป.ลาว ได้ต้องอาศัยปัจจัยสำคัญคือ การมีส่วนร่วมทั้งฝ่ายไทยและลาว

ความพยายามเพื่อทำให้เกิดโครงการ “ลาวชุกยูไทยผลัดกัน ร่วมสร้างสรรค์วิทยุชายแดน” หรือ Twin Radio รายการ “ดีเจลาว-ไทย เชื่อมใจสองฝั่งโขง” โดย อสมท. หนองคาย และโครงการวิจัยนี้ได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “ร่วมคิด ร่วมทำ เพื่อสานความสัมพันธ์ลาว-ไทย” ระหว่างผู้ดำเนินการสถานีวิทยุกระจายเสียงและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในจังหวัดหนองคายและตัวแทนจาก สปป.ลาว เพื่อหาแนวทางในการพัฒนารายการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว แต่ไม่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง (โครงการ Twin Radio และโครงการวิจัยนี้) หรือทำให้เกิดความต่อเนื่องได้ (รายการโดย อสมท.) เพราะปัจจัยจำกัดหลายด้าน เช่น ความแตกต่างของระบอบการปกครอง การขาดความไว้วางใจกันในระดับรัฐบาล ทักษะคิดที่เป็นลบของคนบางกลุ่ม เป็นต้น อันสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการที่จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ ทั้งร่วมคิด ร่วมวางแผน และร่วมทำจากทั้ง 2 ประเทศ โดยมีเป้าหมายร่วมกันคือ เพื่อให้มีวิทยุฯ ตามแนวชายแดนไทย-ลาวที่เน้นบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดังนั้นจึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ 7

บทที่ 6

สรุปผลวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้นำเสนอผลการวิจัยโดยสรุป และการอภิปรายผล รวมทั้งข้อเสนอแนะจากการวิจัย ทั้งข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิद्यุฯ ตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคาย และข้อเสนอแนะ สำหรับการวิจัยในอนาคต โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

6.1 สรุป

การศึกษาเรื่อง แนวทางการส่งเสริมบทบาทของวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนจังหวัด หนองคายในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและ สปป.ลาว มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสถานภาพปัจจุบันของวิทยุฯ ตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคาย เพื่อประยุกต์ใช้ แนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมในวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดน รูปแบบและเนื้อหารายการที่มี เป้าหมายเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว และพฤติกรรม的开รับวิทยุฯ ตามแนวชายแดน ของคนไทยและ สปป.ลาว รวมทั้งเพื่อแสวงหาแนวทางการส่งเสริมบทบาทของวิทยุฯ ตามแนว ชายแดนจังหวัดหนองคายในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว ด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) และเชิงปริมาณ (quantitative research) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ตาม แบบสอบถาม (structured interview) การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (informal interview) การประชุมเชิงปฏิบัติการ การวิจัยเชิงสำรวจด้วยแบบสอบถาม การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยคือ ผู้ดำเนินการวิทยุกระจายเสียงในจังหวัดหนองคาย จำนวน 146 คน จาก 40 สถานี ผู้แทนจาก สปป.ลาว จำนวน 3 คน ประชาชนไทยผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 คน ประชาชน สปป.ลาว ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 คน และประชาชน สปป.ลาว ผู้ให้ สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ จำนวน 10 คน รวมทั้งรายการวิทยุกระจายเสียงของประเทศไทยใน จังหวัดหนองคาย จำนวน 2 รายการ ระยะเวลาในการศึกษาระหว่างเดือนกันยายน 2550 ถึง 31 มกราคม 2552

ผลการศึกษาโดยสรุปพบตามประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ ผลการศึกษาสถานภาพวิทย์ฯ ตามแนวชายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์มี ดังนี้ (1) **ศักยภาพของวิทย์กระจายเสียง** ตามแนวชายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ลาว ได้แก่ สถานี (1.1) บางแห่งมีการบริหารจัดการที่ดี (1.2) บางแห่งมีบุคลากรหลักที่มีความรู้ความสามารถและหลากหลาย (1.3) บางแห่งกำลังส่งสูงครอบคลุมพื้นที่กว้างและมีความพร้อมด้านอุปกรณ์/เครื่องมือ (2) **ปัจจัยภายนอกที่เสริมศักยภาพวิทย์กระจายเสียงตามแนวชายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ลาว** ได้แก่ (2.1) พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และพระราชวงศ์ไทยใน สปป.ลาว (2.2) ภูมิประเทศที่ติดกัน (2.3) ความสัมพันธ์อันแนบแน่นระหว่างคนไทยและคน สปป.ลาว (2.4) เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจ (2.5) จุดร่วมของภาคการเกษตร (2.6) ภาษาและวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน (2.7) ศาสนาและความสัมพันธ์ที่ดีทางด้านศาสนา (2.8) การมีส่วนร่วมของคน สปป.ลาว ในวิทย์ฯ และกิจกรรมอื่น (2.9) ความร่วมมือระหว่างไทยและ สปป.ลาว (2.10) การมีสะพานข้ามแม่น้ำโขงและจุดผ่อนปรน และ (11) การได้รับสนับสนุนด้านการเงินจากส่วนต่าง ๆ (3) **ปัจจัยภายในที่เป็นอุปสรรคต่อวิทย์กระจายเสียงตามแนวชายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ลาว** ได้แก่ สถานี (3.1) บางแห่งมีการบริหารจัดการที่ไม่ดีเท่าที่ควร (3.2) บางแห่งมีบุคลากรน้อยและขาดคุณสมบัติบางประการในการทำหน้าที่เป็นนักจัดรายการฯ และ (3.3) บางแห่งมีกำลังส่งต่ำและขาดความพร้อมด้านอุปกรณ์/เครื่องมือ และ (4) **ปัจจัยภายนอกที่เป็นอุปสรรคต่อวิทย์กระจายเสียงตามแนวชายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ลาว** ได้แก่ (4.1) ความแตกต่างของระบอบการปกครอง (4.2) การขาดความไว้วางใจกันในระดับรัฐบาล (4.3) ภาษาที่คล้ายคลึงแต่ก็มีความแตกต่าง (4.4) ทศนคติที่เป็นลบของคนบางกลุ่ม (4.5) นโยบายการจำกัดกำลังส่งสัญญาณวิทยุชุมชนของรัฐบาลไทย (4.6) ความไม่แน่นอน ไม่สม่ำเสมอและจำกัดของการสนับสนุนด้านการเงินจากส่วนต่าง ๆ (4.7) การแข่งขันด้านราคาการสนับสนุนรายการ และ (4.8) ความไม่ชัดเจนในสถานภาพของวิทยุชุมชน

สำหรับบทบาทปัจจุบันของวิทย์ฯ ตามแนวชายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว มีดังต่อไปนี้ (1) บทบาทในการเชื่อมสัมพันธ์ด้วยความบันเทิงผ่านเสียงเพลง (2) บทบาทการโฆษณาสินค้าและบริการทั้งฝั่งไทยและลาว (3) บทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ผ่านประเพณีท้องถิ่น 2 ฝั่งโขง (4) บทบาทในการเป็นช่องทางส่งข่าวสารที่ผู้ฟังทั้ง 2 ฝั่งโทรศัพท์เข้ารายการเพื่อส่งข่าวสารงานบุญ แจ้งของหาย ฯลฯ (5) บทบาทในการให้ข่าวสารความรู้ (6) บทบาทในการเผยแผ่พุทธศาสนา และ (7) บทบาทในการให้ความรู้ความเข้าใจในภาษาไทย

การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับฟังวิทยุฯ ตามแนวชายแดนจังหวัดหนองคาย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยประมาณ 1 ใน 4 เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว (ร้อยละ 27.00) แต่ส่วนใหญ่ไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว (ร้อยละ 73.00) โดยกลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับให้เหตุผลในการเปิดรับฟังว่าได้รับความบันเทิง (ร้อยละ 46.28) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ให้เหตุผลว่าไม่ชอบฟังเพลงหรือวิทยุฯ สปป.ลาว ชอบหรือฟังเฉพาะเพลงหรือวิทยุฯ ไทย (ร้อยละ 23.81)

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ส่วนใหญ่ฟังช่วงเย็น 16.01-18.00 น. (ร้อยละ 20.37) และคิดว่ามีประโยชน์จากการรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว (ร้อยละ 98.15) โดยได้รับความบันเทิง (ร้อยละ 42.73) รวมทั้งได้ข่าวสารความรู้ (ร้อยละ 27.27) และส่วนใหญ่เมื่อฟังแล้วทำให้รู้สึกดีกับ สปป.ลาว (ร้อยละ 87.04) โดยให้เหตุผลว่าได้รับความบันเทิง (ร้อยละ 23.40) และได้ข่าวสารความรู้ (ร้อยละ 19.15) เช่นกัน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วรู้สึกไม่ดีกับ สปป.ลาว ส่วนใหญ่แสดงทัศนคติส่วนตัวที่ไม่ชอบการปกครองของ สปป.ลาว (ร้อยละ 40.00) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีกับ สปป.ลาว ส่วนใหญ่อธิบายเหตุผลว่ามุ่งฟังเพื่อความบันเทิงเพียงอย่างเดียว (ร้อยละ 44.44) และไม่มีอคติหรือทัศนคติที่เป็นด้านลบต่อ สปป.ลาว (ร้อยละ 22.22)

ด้านทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทยพบว่าส่วนใหญ่เห็นว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดี (ร้อยละ 87.00) โดยกล่าวถึงการค้า เศรษฐกิจ การลงทุนที่ดี (ร้อยละ 32.05) กลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นว่า ความสัมพันธ์ของลาว-ไทยไม่ดี (ร้อยละ 6.50) ส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า เนื่องจากความเคร่งครัด และมาตรฐานที่แตกต่างจากไทยในการเข้า สปป.ลาว (ร้อยละ 46.15) กลุ่มตัวอย่างไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีหรือไม่ดี ส่วนใหญ่แสดงทัศนคติว่ารู้สึกกลาง ๆ ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง (ร้อยละ 34.62) และไม่ระบุว่าความสัมพันธ์ว่าดีหรือไม่ดีและไม่มีความเห็นเพิ่มเติม (ร้อยละ 23.08)

ส่วนพฤติกรรมการเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย ของคน สปป.ลาว จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย (ร้อยละ 97.25) โดยให้เหตุผลการเปิดรับฟังว่า ฟังเพื่อความบันเทิง (ร้อยละ 49.67) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ฟังวิทยุฯ ไทย เนื่องจากส่วนใหญ่ไม่มีเครื่องรับวิทยุ และโดยเฉพาะโทรทัศน์ (ไทย) (ร้อยละ 36.36) กลุ่มตัวอย่างเปิดรับตามเวลาที่สะดวกของแต่ละบุคคล เช่น ฟังเวลาว่าง ฟังตลอดทั้งวัน/เวลา ฟังเวลาทำงาน ฟังขณะขับรถ ฟังเวลาเดินทางหรืออยู่บนรถ เป็นต้น (ร้อยละ 23.36) ในส่วนของประโยชน์จากการฟังวิทยุฯ ไทย กลุ่มตัวอย่างทุกคนที่ฟังวิทยุฯ กล่าวว่า ฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์ โดยให้เหตุผลว่าได้ข่าวสารความรู้ (ร้อยละ 60.75)

กลุ่มตัวอย่าง สปป.ลาว ที่เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย แล้วส่วนใหญ่รู้สึกดีกับประเทศไทย (ร้อยละ 95.63) เพราะได้ข่าวสารความรู้ (ร้อยละ 18.30) กลุ่มตัวอย่าง สปป.ลาว ส่วนใหญ่มีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทย ดี (ร้อยละ 98.75) เพราะความสะดวก (และง่าย) ของการข้ามแดน ไปมาหาสู่กัน (ร้อยละ 36.92)

การเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทยและ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย จำแนกตามเพศ ช่วงอายุ และอาชีพ

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยเพศหญิง จำนวน 67 คน (ร้อยละ 17.00) เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว มากกว่า เพศชาย ซึ่งมีจำนวน 41 คน (ร้อยละ 10.00) กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยทั้งเพศหญิง จำนวน 65 คน (ร้อยละ 16.25) และเพศชาย จำนวน 41 คน (ร้อยละ 10.25) ที่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ต่างมีความเห็นว่าการเปิดรับฟังดังกล่าวมีประโยชน์ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยทั้งเพศหญิง จำนวน 57 คน (ร้อยละ 14.25) และเพศชาย จำนวน 37 คน (ร้อยละ 9.25) ที่เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ต่างมีความรู้สึกดีกับ สปป.ลาว กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยทั้งเพศหญิง จำนวน 178 คน (ร้อยละ 44.50) และเพศชาย จำนวน 170 คน (ร้อยละ 42.50) ส่วนใหญ่มีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดี

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยทุกช่วงอายุ จำนวน 292 คน (ร้อยละ 73.00) ส่วนใหญ่ไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยที่เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น (18 – 24 ปี) วัยทำงาน (35 – 44 ปี) และสูงอายุ (55 ปีขึ้นไป) ทุกคนและช่วงอายุอื่นเกือบทุกคนรวมจำนวน 106 คน (ร้อยละ 26.50) เห็นว่าเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยทุกช่วงอายุ จำนวน 94 คน (ร้อยละ 23.50) เห็นว่าฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีกับ สปป.ลาว กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยทุกช่วงอายุ จำนวน 348 คน (ร้อยละ 87.00) มีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดี

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยทุกกลุ่มอาชีพมีทั้งฟังและไม่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว โดยกลุ่มอาชีพที่ไม่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว จำนวน 292 คน (ร้อยละ 73.00) มากกว่า กลุ่มอาชีพที่ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ซึ่งมีจำนวน 108 คน (ร้อยละ 27.00) กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยทุกกลุ่มอาชีพจำนวน 106 คน (ร้อยละ 26.50) เห็นว่า ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยทุกกลุ่มอาชีพ จำนวน 94 คน (ร้อยละ 23.50) เห็นว่า ฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีกับ สปป.ลาว กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยทุกกลุ่มอาชีพ จำนวน 348 คน (ร้อยละ 87.00) มีทัศนคติว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดี

การเปิดรับฟังวิถุฯ ไทยและ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น ประชาชน สปป.ลาว จำแนกตามเพศ ช่วงอายุ และอาชีพ

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว เพศหญิง จำนวน 251 คน (ร้อยละ 62.80) เปิดรับฟังวิถุฯ ไทย มากกว่า เพศชาย ซึ่งมีจำนวน 138 คน (ร้อยละ 34.50) กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทั้งเพศหญิง และเพศชาย ที่ฟังวิถุฯ ไทยดังกล่าว มีความเห็นว่าการเปิดรับฟังดังกล่าวมีประโยชน์ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทั้งเพศหญิง จำนวน 244 คน (ร้อยละ 61.00) และเพศชาย จำนวน 128 คน (ร้อยละ 32.00) ที่เปิดรับฟังวิถุฯ ไทย ต่างมีความรู้สึกดีกับไทย กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทั้งเพศหญิง จำนวน 257 คน (ร้อยละ 64.30) และเพศชาย จำนวน 138 คน (ร้อยละ 34.50) ส่วนใหญ่มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทย ดี

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทุกช่วงอายุ จำนวน 389 คน (ร้อยละ 97.30) ส่วนใหญ่เปิดรับฟังวิถุฯ ไทย กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทุกช่วงอายุ ที่ฟังวิถุฯ ไทย ดังกล่าว ต่างมีความเห็นว่าการเปิดรับฟังดังกล่าวมีประโยชน์ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทุกช่วงอายุ จำนวน 372 คน (ร้อยละ 93.00) เห็นว่าฟังวิถุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทุกช่วงอายุ จำนวน 395 คน (ร้อยละ 98.80) มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทย ดี

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทุกกลุ่มอาชีพ จำนวน 389 คน (ร้อยละ 97.30) ส่วนใหญ่เปิดรับฟังวิถุฯ ไทย กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทุกกลุ่มอาชีพ เห็นว่า ฟังวิถุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทุกกลุ่มอาชีพ จำนวน 372 คน (ร้อยละ 93.00) เห็นว่า ฟังวิถุฯ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทุกกลุ่มอาชีพ จำนวน 395 คน (ร้อยละ 98.80) มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทย ดี

การเปรียบเทียบการรับฟังวิถุฯ สปป.ลาว และทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ระหว่างเพศ ช่วงอายุ และอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว

การรับฟังวิถุฯ สปป.ลาว ระหว่างเพศหญิงและเพศชายของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในประเด็นคำถามฟังวิถุฯ สปป.ลาว หรือไม่ และประเด็นคำถามฟังวิถุฯ สปป.ลาว แล้วรู้สึกดีกับ สปป.ลาว หรือไม่ สำหรับการรับฟังวิถุฯ สปป.ลาว และทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ระหว่างช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกประเด็น แต่การรับฟังวิถุฯ สปป.ลาว ระหว่างกลุ่มอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในประเด็นคำถามฟังวิถุฯ สปป.ลาว หรือไม่ ประเด็นคำถามฟังวิถุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์หรือไม่ และประเด็นคำถามฟังวิถุฯ สปป.ลาว แล้วรู้สึกดีกับ สปป.ลาว หรือไม่

การรับฟังวิถุฯ ไทย และทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว ระหว่างเพศหญิงและเพศชาย และระหว่างกลุ่มอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกประเด็น ส่วนการรับฟังวิถุฯ ไทยระหว่างช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในประเด็นคำถามฟังวิถุฯ ไทย หรือไม่ และประเด็นคำถามฟังวิถุฯ ไทย แล้วมีประโยชน์หรือไม่

การเปรียบเทียบการรับฟังวิถุฯ ไทยและ สปป.ลาว และทัศนคติด้านต่าง ๆ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยและ สปป.ลาว จำแนกตามเพศ ช่วงอายุ และอาชีพ

โดยรวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทั้งเพศหญิงและเพศชายเปิดรับฟังวิถุฯ ไทย จำนวน 389 คน (ร้อยละ 97.30) มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ทั้งเพศหญิงและเพศชายที่เปิดรับฟังวิถุฯ สปป.ลาว จำนวน 108 คน (ร้อยละ 27.00) กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทั้งเพศหญิงและเพศชาย ทั้งหมดจำนวน 389 คน (ร้อยละ 97.30) และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ทั้งเพศหญิงและเพศชาย เกือบทั้งหมดจำนวน 106 คน (ร้อยละ 26.50) ที่ฟังวิถุฯ ไทย ต่างมีความเห็นว่าการเปิดรับฟังดังกล่าวมีประโยชน์ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทั้งเพศหญิงและเพศชาย เกือบทั้งหมดจำนวน 372 คน (ร้อยละ 93.00) และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ทั้งเพศหญิงและเพศชาย จำนวน 94 คน (ร้อยละ 23.50) ที่เปิดรับฟังวิถุฯ ไทย ต่างมีทัศนะว่าฟังวิถุฯ แล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทั้งเพศหญิงและเพศชาย จำนวน 395 คน (ร้อยละ 98.80) และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ทั้งเพศหญิงและเพศชาย จำนวน 348 คน (ร้อยละ 87.00) มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทย ดี

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทุกช่วงอายุ จำนวน 389 คน (ร้อยละ 97.30) ส่วนใหญ่เปิดรับฟังวิถุฯ ไทย มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ทุกช่วงอายุ จำนวน 108 คน (ร้อยละ 27.00) ที่เปิดรับฟังวิถุฯ สปป.ลาว ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนทั้ง สปป.ลาว ทุกช่วงอายุ ทั้งหมดจำนวน 389 คน (ร้อยละ 97.30) และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ทุกช่วงอายุ เกือบทั้งหมดจำนวน 106 คน (ร้อยละ 26.50) ที่เปิดรับฟังวิถุฯ ของกันและกัน (ไทยหรือ สปป.ลาว) ต่างมีความเห็นว่าการเปิดรับฟังดังกล่าวมีประโยชน์ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนทั้ง สปป.ลาว ทุกช่วงอายุ จำนวน 372 คน (ร้อยละ 93.00) และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ทุกช่วงอายุ จำนวน 94 คน (ร้อยละ 23.50) ที่เปิดรับฟังวิถุฯ ของกันและกัน ต่างมีความรู้สึกดีกับประเทศเพื่อนบ้าน (ไทยหรือ สปป.ลาว) กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนทั้ง สปป.ลาว ทุกช่วงอายุ จำนวน 395 คน (ร้อยละ 98.80) และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ทุกช่วงอายุ จำนวน 348 คน (ร้อยละ 87.00) มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทย ดี

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ทุกกลุ่มอาชีพ จำนวน 389 คน (ร้อยละ 97.30) ส่วนใหญ่เปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ทุกกลุ่มอาชีพ จำนวน 108 คน (ร้อยละ 27.00) ที่เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนทั้ง สปป.ลาว ทุกกลุ่มอาชีพ ทั้งหมดจำนวน 389 คน (ร้อยละ 97.30) และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ทุกกลุ่มอาชีพ เกือบทั้งหมดจำนวน 106 คน (ร้อยละ 26.50) ที่เปิดรับฟังวิทยุฯ ของกันและกัน (ไทยหรือ สปป.ลาว) ต่างมีความเห็นว่าการเปิดรับฟังดังกล่าวมีประโยชน์ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนทั้ง สปป.ลาว ทุกกลุ่มอาชีพ เกือบทั้งหมดจำนวน 372 คน (ร้อยละ 93.00) และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ทุกกลุ่มอาชีพ จำนวน 94 คน (ร้อยละ 23.50) ที่เปิดรับฟังวิทยุฯ ของกันและกัน ต่างมีความรู้สึกดีกับประเทศเพื่อนบ้าน (ไทยหรือ สปป.ลาว) กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนทั้ง สปป.ลาว ทุกกลุ่มอาชีพ จำนวน 395 คน (ร้อยละ 98.80) และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทย ทุกกลุ่มอาชีพ จำนวน 348 คน (ร้อยละ 87.00) มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ลาว-ไทย ดี

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ปัจจุบันอาศัยอยู่ในเวียงจันทน์ และเคยข้ามมาประเทศไทย พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการส่วนใหญ่เปิดรับฟังทั้งวิทยุฯ ไทย และวิทยุฯ สปป.ลาว โดยเปิดรับฟังวิทยุฯ ไทย เพราะมีเพลงมาก ชอบฟังเพลงลูกทุ่ง ชอบฟังเพลงสตริง ชอบฟังธรรมะ (พระพยอม) ชอบฟังโฆษณาสินค้า (ไทยและ สปป.ลาว) และฟังข่าว และเพราะมีภาษาที่คล้ายกัน สำหรับเวลาที่เปิดรับฟังวิทยุฯ เช่น เวลาว่าง หลังจากการทำงาน ก่อนทำงาน ฟังเวลาทำงาน และฟังก่อนนอน สำหรับการเปิดรับสื่อโทรทัศน์ของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เปิดรับสื่อโทรทัศน์ของไทยมากกว่าของ สปป.ลาว โดยมีความเห็นว่าการเปิดรับสื่อโทรทัศน์ไทย เพราะ ชอบดูหนังดูละคร ข่าว สารคดี และรายการต่าง ๆ **ทัศนคติต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว** กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการส่วนใหญ่มีทัศนะว่าความสัมพันธ์ไทย-ลาว ดี โดยมีทัศนะว่า เหมือนพี่น้องกัน บ้านใกล้เรือนเคียง การข้ามไปมาสะดวกสบาย มีการค้าขาย/ลงทุนระหว่างสองฝั่ง มีนักท่องเที่ยวชาวไทยมาเที่ยวลาวมากขึ้น มีความช่วยเหลือระหว่างไทย-ลาว และมีภรรยา/ญาติพี่น้องเป็นคนไทย

สำหรับวิทยุฯ ไทยกับการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว พบว่า มีโครงการ “ลาวซุกู๋ไทย ผลักดัน ร่วมสร้างสรรค์วิทยุชายแดน” หรือ Twin Radio โดยมีรูปแบบให้ทั้งฝ่ายไทยและ สปป.ลาว ร่วมกันผลิตรายการวิทยุฯ แต่โครงการฯ ไม่สามารถนำไปสู่ภาคการปฏิบัติได้ เนื่องจากต้องรอการอนุมัติจากผู้นำประเทศของ สปป.ลาว แต่รายการ “ดีเจลาว-ไทย เชื่อมใจสองฝั่งโขง” ดำเนินการโดย อสมท. หนองคาย ซึ่งเป็นการจัดร่วมกันระหว่างนักจัดรายการวิทยุฯ อสมท. และนักจัดรายการวิทยุฯ สปป.ลาว โดยนำเสนอความบันเทิงที่สอดแทรกเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการท่องเที่ยว วัฒนธรรม และภาษา รายการได้ดำเนินงานและออกอากาศระยะหนึ่ง แต่ต้องยุติลง เนื่องจากไม่มี

ผู้สนับสนุนรายการ และข้อจำกัดด้านเวลาของนักจัดรายการ สปป.ลาว นอกจากนี้ โครงการวิจัยนี้ ได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “ร่วมคิด ร่วมทำ เพื่อสานความสัมพันธ์ลาว-ไทย” ระหว่างผู้ดำเนินการสถานีวิทยุกระจายเสียงและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในจังหวัดหนองคายและตัวแทนจาก สปป.ลาว เพื่อหาแนวทางในการพัฒนารายการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว พบว่า ผู้ดำเนินรายการวิทยุ ไทยมีความพร้อมและยินดีที่จะร่วมผลิตรายการ โดยเสนอให้ออกอากาศที่สถานีวิทยุ ไทย ด้านตัวแทนของ สปป.ลาว แสดงความต้องการที่จะให้วิทยุฯ มีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว แต่ต้องการให้มีหลักการความร่วมมือที่ชัดเจนร่วมกันของทั้ง 2 ฝ่าย กล่าวคือ ต้องมีพิธีสาร (protocol) เพราะสื่อเหมือน “ดาบสองคม” หากไม่มีหลักประกันอาจทำให้เกิดปัญหาได้

อย่างไรก็ตามปัจจุบันมีรายการที่มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว ได้แก่ รายการ “ฮักแพงไทย-ลาว” ออกอากาศทาง สวท. อำเภอบึงกาฬ และรายการ “สองฝั่งโขง” ออกอากาศทาง สวท. จังหวัดหนองคาย ซึ่งจากการวิเคราะห์เนื้อหารายการวิทยุฯ ทั้งสองรายการพบว่าส่วนใหญ่มีเนื้อหาประเภทความบันเทิง (ร้อยละ 65.17) รองลงมาเป็นข้อมูลข่าวสาร (ร้อยละ 34.83) โดยเนื้อหาประเภทความบันเทิงส่วนใหญ่เป็นเพลงลูกทุ่ง (ร้อยละ 47.54) เพลงหมอลำ (ร้อยละ 23.93) และเพลงลูกทุ่งเพื่อชีวิต (ร้อยละ 16.07) ส่วนเนื้อหาประเภทข้อมูลข่าวสาร ส่วนใหญ่เกี่ยวกับสุขภาพ/อนามัย (ร้อยละ 22.09) รองลงมาเป็นข่าวสารประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานต่าง ๆ (ร้อยละ 15.34) การรณรงค์การเลือกตั้ง (ร้อยละ 11.66) โฆษณารายการตนเอง (ร้อยละ 11.04) เนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรม/ประเพณี (ร้อยละ 7.98) รวมทั้งข่าว (ร้อยละ 6.13) และกฎหมาย (ร้อยละ 5.52) ตามลำดับ ส่วนรูปแบบรายการ เป็นรายการเพลงแทรกข่าวสารความรู้และเปิดรับสายจากผู้ฟัง และรายการเพลงแทรกข่าวสารความรู้ โดยไม่มีการเปิดสายให้ผู้ฟังโทรศัพท์เข้าออกอากาศในรายการ นอกจากนี้ยังพบว่า คำ วลี และประโยคที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ไทย-ลาวและถูกใช้ในรายการ ทั้ง 2 รายการ มีดังนี้ ในรายการ “ฮักแพง ไทย-ลาว” มีคำ ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ไทย-ลาว เช่น “สปป.ลาว”, “สบายดี” (แปลว่า สวัสดิ์) และ “พันธมิตรไทย-ลาว” ส่วน วลี เช่น “ประเทศเพื่อนบ้าน”, “ความสัมพันธ์ไทย-ลาว” และ “มิตรภาพลาว-ไทย” รวมทั้งประโยค เช่น “ข่าวเกี่ยวกับสิ่งดี ๆ ของทั้งสองประเทศที่เรามีต่อกันไทยกับลาว” และ “ผู้ฟังไม่ว่าจะเป็นจากฝั่ง สปป.ลาว หรือไทย สามารถโทรเข้ามาขอเพลงได้” ส่วนของรายการ “สองฝั่งโขง” นั้น พบว่า มีคำ ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ไทย-ลาว ได้แก่ “นครหลวงเวียงจันทน์” และ “สปป.ลาว” วลี ได้แก่ “รายการสองฝั่งโขง” “พี่น้องนครหลวงเวียงจันทน์” และ “พี่น้อง สปป.ลาว” รวมทั้งประโยคที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ไทย-ลาว คือ “ฝากเพลงตามคำแนะนำจากนครหลวงเวียงจันทน์” “มอบเพลงให้พี่น้อง สปป.ลาว” และ “พี่น้องนครหลวงเวียงจันทน์อยากให้ประชาสัมพันธ์สามารถโทรเข้ามาบอกได้”

จากการวิเคราะห์เนื้อหารายการที่เกี่ยวข้องและมาจากไทย หรือ สปป.ลาว และเป็นเนื้อหาท้องถิ่น ระดับชาติ หรือ นานาชาติ พบว่า เนื้อหารายการของรายการ “ฮักแพงไทย-ลาว” มีเนื้อหา รายการประเภทข้อมูลข่าวสารส่วนใหญ่เกี่ยวกับประเทศไทย และมาจากประเทศไทย ในขณะที่ ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้อง สปป.ลาว และมาจาก สปป.ลาว มีจำนวนน้อยมาก รวมทั้งส่วนใหญ่เป็น เนื้อหารายการประเภทข้อมูลข่าวสารระดับชาติ ส่วนข้อมูลข่าวสารระดับท้องถิ่นและระดับ นานาชาติมีน้อยมาก นอกจากนี้เนื้อหาประเภทความบันเทิงส่วนใหญ่เป็นเพลงที่เกี่ยวกับประเทศไทยและมาจากประเทศไทยเกือบทั้งหมด ส่วนเนื้อหารายการของรายการ “สองฝั่งโขง” พบว่า เนื้อหารายการประเภทข้อมูลข่าวสารส่วนใหญ่เกี่ยวกับประเทศไทย และมาจากประเทศไทย และ ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้อง สปป.ลาว และมาจาก สปป.ลาว มีจำนวนน้อยมาก รวมทั้งส่วนใหญ่เป็น เนื้อหารายการประเภทข้อมูลข่าวสารระดับท้องถิ่น ส่วนข้อมูลข่าวสารระดับชาติมีน้อยและระดับ นานาชาติพบว่าไม่มี นอกจากนี้ด้านความบันเทิงส่วนใหญ่เป็นเพลงที่เกี่ยวกับประเทศไทยและมาจากประเทศไทยเกือบทั้งหมด

การศึกษามหาวิทยาลัยที่พึงประสงค์และแนวทางการส่งเสริมบทบาทของวิทยุฯ ตามแนว
ชายแดนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว พบว่า บทบาทที่สำคัญที่สุดของวิทยุฯ ตามแนว ชายแดน จังหวัดหนองคายตามทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ คือ (1) การส่งเสริม ความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น (2) การส่งเสริมการท่องเที่ยวของทั้ง 2 ประเทศ (3) การส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการค้าและเศรษฐกิจ (4) การส่งเสริมความร่วมมือทางด้านกีฬา และ (5) การส่งเสริมความรู้ทางการเกษตร ในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างประชาชนไทย ส่วนใหญ่คิดว่า วิทยุฯ สปป.ลาว และหรือวิทยุฯ ไทย ควรมีบทบาทในการอนุรักษ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ทั้ง 2 ฝั่ง (ร้อยละ 17.38) การให้และทำให้เกิดการ แลกเปลี่ยนข่าวสารความรู้ (ร้อยละ 14.52) สำหรับทัศนะของกลุ่มตัวอย่างประชาชน สปป.ลาว พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนะว่าปัจจุบันวิทยุฯ ทำดีอยู่แล้ว (ร้อยละ 24.26) และส่วนหนึ่ง เห็นว่าวิทยุฯ ควรมีบทบาทในการให้ข่าวสารความรู้ (ร้อยละ 15.90) การให้ความบันเทิง (ร้อยละ 15.36)

ส่วนบทบาทที่ไม่พึงประสงค์ของวิทยุฯ ตามแนวชายแดน พบว่า ผู้ดำเนินการวิทยุฯ ส่วนใหญ่แสดงทัศนะว่าบทบาทที่วิทยุฯ ตามแนวชายแดนไม่ควรปฏิบัติ คือ บทบาททางด้านการเมือง และบทบาทในการเป็นผู้วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล ในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างประชาชนไทย มีความเห็นว่าวิทยุฯ ไม่ควรทำหรือมีบทบาทในการนำเสนอเรื่องการเมือง ความมั่นคง และการปกครองของ สปป.ลาว (ร้อยละ 13.92) รวมทั้งการส่งเสริมยาเสพติด การกระทำและสิ่งที่ไม่ดี

กฎหมาย (ร้อยละ 8.54) ส่วนทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างประชาชน สปป.ลาว เห็นว่า วิทยุฯ ไม่ควรทำ คือ การนำเสนอสิ่งที่ไม่ดี และการพูดด้วยคำพูดที่ไม่สุภาพ (ร้อยละ 8.23) การพูดเสียดสี/ล้อเลียน/ดูถูก/ดูหมิ่น/ไม่ให้เกียรติ คน สปป.ลาว (ร้อยละ 4.11) และพูดถึงลาวในแง่ลบ (ร้อยละ 3.80)

การศึกษาแนวทางการดำเนินการเพื่อส่งเสริมวิทยุฯ ตามแนวชายแดนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว เสนอแนะให้วิทยุฯ นำเสนอเนื้อหาหรือมีเป้าหมายที่ส่งเสริมความรักใคร่ปรองดอง ความสามัคคี และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน (ร้อยละ 12.61) เผยแพร่วัฒนธรรมประเพณีของทั้งสองฝั่ง (ร้อยละ 9.24) มีการร่วมมือกันจัดรายการ (ร้อยละ 6.72) และวิทยุฯ นำเพลงลาวมาเปิดร่วมกับเพลงไทย (ร้อยละ 6.44) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ดำเนินการวิทยุฯ มีข้อเสนอแนะดังนี้ (1) จัดประชุมร่วมกันระหว่าง 2 ประเทศ เพื่อกำหนดข้อปฏิบัติร่วมกัน อันนำไปสู่การปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน และเพื่อเป็นการพบปะ แลกเปลี่ยนและระดมความคิดเห็นในการกำหนดกรอบเนื้อหาและแนวทางการแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างกัน (2) จัดตั้งคณะทำงานร่วมชายแดนวิทยุฯ ระดับจังหวัด (3) จัดกิจกรรมนักจัดรายการวิทยุฯ เยือนกันและกัน และกิจกรรมนักจัดรายการวิทยุฯ พบผู้ฟัง และ (4) จัดอบรมนักจัดรายการวิทยุฯ ของทั้ง 2 ประเทศ เพื่อให้มีแนวทางการปฏิบัติและเป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างสม่ำเสมอ

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการมีทัศนคติว่าถ้ามีรายการที่มีนักจัดรายการวิทยุฯ ไทยและ สปป.ลาว จัดรายการร่วมกันจะเป็นสิ่ง/เรื่องที่ดี เพราะ จะทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างไทยและ สปป.ลาว นอกจากนี้ยังเป็นการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างไทยและ สปป.ลาว และเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน จะทำให้คนไทยรู้จัก สปป.ลาว มากขึ้น และจะสร้างความสัมพันธ์และความเชื่อมั่นระหว่างไทยและ สปป.ลาว ตลอดจนทำให้ใกล้ชิดสนิทสนมกันมากขึ้น

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการมีทัศนคติต่อเนื้อหารายการว่า เนื้อหารายการน่าจะนำเสนอเรื่องเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ธุรกิจ/การลงทุน วัฒนธรรมของทั้งสองฝั่ง นำเสนอข่าว สปป.ลาว และข่าวไทย และนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างไทยและ สปป.ลาว ส่วนรูปแบบรายการควรเปิดโอกาสให้ร่วมแสดงความคิดเห็น ฝากข่าว และขอเพลง นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการบางส่วนมีทัศนคติว่าการจัดรายการร่วมกันระหว่างไทยและ สปป.ลาว ตามแนวคิดเรื่องความร่วมมือในวิทยุฯ ตามแนวชายแดนเป็นเรื่องยากที่จะทำ แต่หากทำได้เป็นสิ่งดี เพราะ จะทำให้เกิดความร่วมมือ การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและความรู้ซึ่งกันและกันของทั้ง 2 ประเทศ อันจะทำให้คนไทยรู้จัก สปป.ลาว และทำให้ใกล้ชิดสนิทสนมกันมากขึ้น รวมทั้งจะสร้างความสัมพันธ์และความเชื่อมั่นระหว่างไทยและ สปป.ลาว

ด้านผู้ดำเนินการวิทยุ เห็นว่า แนวคิดฯ ดังกล่าว เป็นแนวคิดที่ดีมีประโยชน์ต่อประชาชน ทั้ง 2 ฝ่าย เพราะชุมชนทั้ง 2 ฝ่ายจะได้ร่วมคิด ร่วมทำและร่วมเรียนรู้ด้วยกัน ฟัน้อง 2 ฝ่ายจะได้รับ ข่าวสาร เรียนรู้วัฒนธรรมประเพณี แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประการณ์กัน อันจะนำไปสู่การ รู้จักกัน ความเข้าใจกัน เกิดความสามัคคีปรองดอง และมีการพัฒนาร่วมกันยิ่งขึ้น กลุ่มตัวอย่าง ผู้ดำเนินการวิทยุ ส่วนใหญ่ยังเห็นว่า การประยุกต์แนวคิดฯ ผู้การปฏิบัตินั้นทำได้ แต่ต้องอาศัย (1) การประสานงานระดับชาติ (2) ความร่วมมือจากทั้งฝ่ายไทยและ สปป.ลาว (3) นโยบายของรัฐที่ ชัดเจนเพื่อนำแนวคิดสู่การปฏิบัติ โดยอาจให้กระทรวงการต่างประเทศรับผิดชอบ (4) หน่วยงาน รับผิดชอบต้องกำหนดกรอบการทำงานที่ชัดเจนและจัดอบรมให้ความรู้แนวทางการปฏิบัติดังกล่าว ให้แก่ผู้ปฏิบัติทั้ง 2 ฝ่าย (5) ต้องอาศัยเจ้าหน้าที่จากกรมประชาสัมพันธ์ ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่นใน การประสานงานและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง (6) งบประมาณสนับสนุนการดำเนินการ เช่น ค่าเดินทาง และค่าข้ามแดน และงบประมาณในการจัดอบรมให้ความรู้ด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับ สปป.ลาว และการดำเนินรายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว และ (7) หากพื้นที่ชุมชนใดมี จุดอ่อนปรน ซึ่งไม่ได้เปิดให้ประชาชนข้ามไป-มาทุกวัน ต้องประสานให้ผู้รับผิดชอบการตรวจคน เข้าเมืองช่วยดำเนินการให้สามารถข้ามมาได้ทุกวัน หากไม่สามารถทำได้ต้องอาศัยงบประมาณ สนับสนุนการเดินทางของคน สปป.ลาว จากจุดผ่านแดนมายังชุมชนในเขตอำเภออื่น

6.2 อภิปรายผล

แม้จะมีปัจจัยภายนอกและภายในบางประการที่เป็นอุปสรรคต่อวิทยุ ตามแนวชายแดนใน การทำหน้าที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว เช่น สถานีวิทยุฯ บางแห่งมีการบริหารจัดการที่ไม่ดี เท่าที่ควร และบางแห่งมีกำลังส่งต่ำและขาดความพร้อมด้านอุปกรณ์/เครื่องมือ หรือความแตกต่าง ของระบอบการปกครองระหว่างไทยและ สปป.ลาว แต่ปัจจัยภายนอกที่สำคัญและที่เสริมศักยภาพ วิทยุฯ ตามแนวชายแดนในการทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ลาว ได้แก่ (1) พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และพระราชวงศ์ไทยใน สปป.ลาว (2) ภูมิ ประเทศที่ดีกัน (3) ความสัมพันธ์อันแนบแน่นระหว่างคนไทยและคน สปป.ลาว (4) เศรษฐกิจและ ความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจ (5) จุดร่วมของภาคการเกษตร (6) ภาษาและวัฒนธรรมที่คล้ายคลึง กัน (7) ศาสนาและความสัมพันธ์ที่ดีทางด้านศาสนา (8) การมีส่วนร่วมของคน สปป.ลาว ในวิทยุฯ และ (9) การได้รับสนับสนุนด้านการเงินจากส่วนต่าง โดยปัจจัยที่ (2) และ (6) นั้นสอดคล้องกับ งานของผุ้รณรงค์ โกศัย (2545) ที่พบว่า ปัจจัยที่ทำให้คน สปป.ลาว เปิดรับสื่อโทรทัศน์ไทย มี 3 ปัจจัยโดย 2 ใน 3 ปัจจัยนั้น คือ (1) ปัจจัยด้านภูมิศาสตร์หรือภูมิประเทศที่อยู่ใกล้กับประเทศไทย และ (2) ปัจจัยด้านภาษาและวัฒนธรรมที่มีความใกล้ชิดและคล้ายคลึง สำหรับปัจจัยที่ (1) คือ

พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และพระราชวงศ์ไทยใน สปป.ลาว ซึ่งเป็นที่ยอมรับและกล่าวถึงของคน สปป.ลาว โดยข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับงานของเจียน ชีระวิทย์, อติสร เสมเยี่ยมและทานตะวัน มโนรมย์ (2544) ที่พบว่า กลุ่มชนและสถาบันในไทยที่คน สปป.ลาว ถือว่าเป็นมิตรที่สุด คือ พระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเป็นเพราะคน สปป.ลาว ยอมรับว่า โครงการพระราชดำริฯ มีประโยชน์ต่อ สปป.ลาว ซึ่งช่วยทำให้คน สปป.ลาว อยู่ดีกินดี และเป็นการช่วยเหลือโดยไม่หวังผลประโยชน์ตอบแทนต่างจากการช่วยเหลือของภาครัฐและเอกชน (อมรทิพย์ อมราภิบาล, 2545)

แม้ว่าปัจจัยด้านภาษาที่มีความคล้ายคลึงกัน จะเป็นปัจจัยภายนอกที่เสริมศักยภาพของ วิทย์ฯ ตามแนวชายแดนที่คนอาศัยอยู่บริเวณ 2 ฝั่งโขงจะสามารถสื่อสารและเข้าใจกันได้ แต่อีกด้านหนึ่งก็เป็นอุปสรรค เพราะมีบางคำที่ใช้และมีความหมายแตกต่างกัน เช่น คำว่า “ปี” ในภาษาลาว ซึ่งหมายถึง “ตัว” (ตัวรถยนต์ หรือตัวชมภาพยนตร์) ในภาษาไทย ซึ่งทำให้นักจัดการวิทยุฯ ต้องมีความรู้และเข้าใจในภาษาลาว นอกจากนี้ยังมีทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างประชาชน สปป.ลาว จำนวนหนึ่งแสดงความไม่พอใจมากนักที่มีการใช้ภาษาลาวอย่างไม่ถูกต้อง ด้วยความไม่รู้ของผู้ใช้ ดังนั้น นักจัดการวิทยุฯ ตามแนวชายแดนที่ประสงค์จะจัดการรายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว ด้วยการใช้ภาษาลาวในรายการพึงระมัดระวังและใช้อย่างถูกต้องตรงความหมาย

การศึกษาของพรรณรัตน์ โกศัย (2545) ในประเด็นการเข้าใจในเนื้อหาสาระและตีความหมาย จากการชมโทรทัศน์ไทยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคน สปป.ลาว พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกเพศและวัย สามารถเข้าใจถึงคำต่าง ๆ ที่อยู่ในละคร แต่ไม่สามารถตีความได้อย่างถูกต้องทั้งหมด เช่น คำราชาศัพท์ สำนวน สุภาษิตไทยโบราณ คำเก่า (เช่น ในภาพยนตร์เรื่องบางระจัน) รวมทั้งคำสแลง เช่น สตอเบอร์รี่ (ที่หมายถึง โกหก หลอกลวง ฯลฯ) ในการจัดสนทนากลุ่ม กลุ่มตัวอย่างไม่สามารถให้ความหมายของคำไทยหลายคำ เช่น ยกเค้า ตาม้าตาเรือ คั่ว สนตะพาย ฯลฯ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า แม้ว่าภาษาที่คนทั้ง 2 ฝั่งโขงใช้จะมีความคล้ายคลึงกัน โดยเฉพาะภาษาถิ่นหรือภาษาอีสานกับภาษาลาว แต่ก็มีความแตกต่างในคำและความหมาย ในการใช้ภาษาลาวของสื่อ ดร. วีรพงษ์ รามางกูร นายกสมาคมไทย-ลาวเพื่อมิตรภาพ ได้กล่าวและเตือนในการประชุมสัมมนาเรื่อง “สื่อพัวพัน: สัมพันธ์ไทย-ลาว” ซึ่งจัดโดยกระทรวงการต่างประเทศและสมาคมไทย-ลาวเพื่อมิตรภาพว่า “สื่อมวลชนของทั้งสองฝ่ายต่างก็มีเจตนา และความรู้สึกที่ดีในการนำเสนอข่าว แต่บางครั้งด้วยความไม่เข้าใจทางภาษาลาวของคนไทย ที่คิดไปว่าภาษาไทย และลาวนั้นเหมือนกัน ทั้งที่จริงแล้วแตกต่าง ซึ่งบางครั้งอาจสร้างความเข้าใจผิดและสร้างความกินแหนงแคลงใจกันได้” (ผู้จัดการออนไลน์ “www” 2548)

จากการศึกษาพบว่า ทศนคติของกลุ่มตัวอย่างของประชาชนไทยต่อความสัมพันธ์ลาว-ไทย ส่วนใหญ่เห็นว่า ความสัมพันธ์ลาว-ไทยดี เพราะ การค้า เศรษฐกิจ การลงทุนที่ดีซึ่งสอดคล้องกับงานของเจียน ชีระวิทย์, อติสร เสมี่ยมและทานตะวัน มโนรมย์ (2544) ที่พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีทัศนะว่าการค้าระหว่างลาวกับไทย มีส่วนทำให้ความสัมพันธ์ลาว-ไทยดีขึ้น แต่อย่างไรก็ตามในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคน สปป.ลาว ในการวิจัยครั้งนี้กลับมองว่า ความสัมพันธ์ไทย-ลาวดี เพราะความสะดวกและง่ายของการข้ามแดนไปมาหาสู่กัน และความสัมพันธ์ “พัวพัน” กันของคนและประเทศทั้งสองฝั่ง ตลอดจนความรักใคร่ สามัคคี มีมิตรภาพที่ดีต่อกัน และไม่มีความขัดแย้งกัน โดยกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 66 คน (ร้อยละ 12.24) เห็นว่า การค้า/เศรษฐกิจระหว่างสองฝั่ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคน สปป.ลาว มีความรู้สึกที่ไทยมักจะเอาใจเอารัดเอาเปรียบ ไม่รักษาสัญญา ไม่ทำ ความเข้าใจกฎเกณฑ์ของ สปป.ลาว ทั้งในมิติทางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม (อมรทิพย์ อมราภิบาล, 2545)

การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยพบว่า ส่วนใหญ่ไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว เพราะไม่ชอบฟังเพลงหรือวิทยุฯ สปป.ลาว ชอบหรือฟังเฉพาะเพลงหรือวิทยุฯ ไทย ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับข้อค้นพบจากการศึกษาของวิภา อุดมฉันท (2544) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างคนไทย ร้อยละ 11.72 เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว กลุ่มตัวอย่างจังหวัดหนองคาย ร้อยละ 7.01 เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว (แม้ว่ากลุ่มตัวอย่างในจังหวัดหนองคาย ร้อยละ 82.00 เคยรับสื่อของ สปป.ลาว บ้างไม่มากนัก) แต่ข้อค้นพบแตกต่างกันที่เหตุผลของการเปิดรับฟัง โดยงานวิจัยครั้งนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างไทยที่เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาว ส่วนใหญ่ให้เหตุผลในการเปิดรับว่า ฟังเพื่อความบันเทิง ได้ข่าวสารความรู้ และได้ข้อมูลสินค้าและบริการ แต่งานวิจัยของวิภา อุดมฉันท (2544) พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งเปิดรับสื่อของ สปป.ลาว เพราะเหตุผลทางด้านความสัมพันธ์ทางสังคม เช่น มีญาติพี่น้องอยู่ทางฝั่ง สปป.ลาว หรือมีการไปมาหาสู่ติดต่อกับผู้คนทางฝั่ง สปป.ลาว อยู่บ่อย ๆ ทำให้มีความรู้สึกผูกพันใกล้ชิด อีกส่วนหนึ่งให้เหตุผลว่า ชื่นชมในความไพเราะน่าฟังของสำเนียง สปป.ลาว ฯลฯ อย่างไรก็ตามเหตุผลของการเปิดรับฟังของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มจากทั้งงานวิจัยครั้งนี้และงานวิจัยของวิภา อุดมฉันท (2544) ที่สอดคล้องกันคือ กลุ่มตัวอย่างให้เหตุผลว่า ได้เรียนรู้คำหรือภาษาลาวจากวิทยุฯ

ข้อค้นพบจากงานวิจัยครั้งนี้ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนไทยส่วนใหญ่ไม่เปิดรับฟังวิทยุฯ สปป.ลาวนั้น ยังต่างจากผลการวิจัยของสุภางค์ นันตา (2542) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนไทย ส่วนใหญ่เปิดรับสื่อวิทยุ-โทรทัศน์จาก สปป.ลาว โดยไม่ได้ตั้งใจ หรือเปิดรับโดยความบังเอิญ รองลงมาคือ ไม่เปิดรับ หรือไม่เคยเปิดรับ ทั้งนี้เป็นความแตกต่างของการเก็บข้อมูลจากการ

ตั้งคำถามในแบบสอบถาม เพราะงานวิจัยครั้งนี้ ถามกลุ่มตัวอย่างว่า ท่านฟังวิทยุ ลาวหรือไม่ แต่ไม่ได้ถามถึงความตั้งใจหรือไม่ตั้งใจในการเปิดรับฟัง

ทางตรงกันข้าม การเปิดรับฟังวิทยุ ไทย ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน สปป.ลาว ซึ่งการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เปิดรับฟังวิทยุ ไทย (ร้อยละ 97.25) และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการซึ่งชี้ว่า ส่วนใหญ่เปิดรับสื่อโทรทัศน์ไทยมากกว่าของ สปป.ลาว ซึ่งสะท้อนให้เห็นความนิยมของคน สปป.ลาว ในการเปิดรับสื่อกระจายเสียงและแพร่ภาพของไทย อันสอดคล้องกับ ฆนุรัตน์ โกศัย (2545: 129) ได้กล่าวในการรายงานการศึกษาของตนเองว่า “...คนลาวให้ความนิยมกับสื่อไทยมากไม่ว่าจะเป็นสื่อวิทยุโทรทัศน์หรือสื่อสิ่งพิมพ์ ทั้งการอ่านหนังสือพิมพ์ เช่น เดลินิวส์ นิตยสารไทย เช่น ชีวิตรัก ปลัม หรือทีวีพูล คนลาวยังชอบฟังเพลงไทย ร้องเพลงไทย ตามร้านอาหารที่ผู้วิจัยไปสังเกตการณ์ แทบจะทุกร้านเปิดเพลงไทยหมด ไม่ว่าจะไทยลูกทุ่ง หรือไทยสากล...” ด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารปัจจุบันที่นำมาสู่การพัฒนาโทรศัพท์มือถือที่ทำให้ผู้ใช้มือถือสามารถเข้าถึงหรือเปิดรับสื่อวิทยุ และหรือโทรทัศน์ได้ ซึ่งคนไทยและ สปป.ลาว จำนวนหนึ่งใช้โทรศัพท์มือถือในชีวิตประจำวัน จึงทำให้บทบาทของสื่อกระจายเสียงและแพร่ภาพจะมีบทบาทในชีวิตประจำวันของคนทั้ง 2 ฝั่งมากยิ่งขึ้น

การศึกษาส่วนหนึ่งยังพบว่า วิทยุ ตามแนวชายแดนจังหวัดหนองคายมีบทบาทการโฆษณาสินค้าและบริการทั้งฝั่งไทยและลาว ซึ่งมีสินค้าและบริการของ สปป.ลาว มาลงโฆษณาในวิทยุ ไทย ซึ่งสอดคล้องกับฆนุรัตน์ โกศัย (2545: 129) ที่ได้กล่าวในการรายงานการศึกษาของตนเองว่า “ปัจจุบันนักธุรกิจลาวที่จะผลิตสินค้าขายให้กับคนลาว ต้องเข้ามาซื้อสื่อในประเทศไทยเท่าที่ทราบทุกวันนี้มีแต่การซื้อสปอตทางวิทยุ...”

ข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ที่พบว่า บทบาทสำคัญของวิทยุ ตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคายคือ การให้ความบันเทิง ซึ่งสนับสนุนข้อค้นพบจากงานวิจัยของวิภา อุดมฉันท (2544) ที่พบว่า สถานีวิทยุ ไทยทุกสถานีดำเนินงานในเชิงพาณิชย์ มีรูปแบบ และเนื้อหารายการเหมือน ๆ กัน โดยรายการหลักของสถานี คือ รายการเพลง ทั้งนี้ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะโครงสร้างของการเป็นเจ้าของ ของวิทยุ หลัก เช่น สวท. สท.ร. อสมท. ที่รัฐหรือรัฐวิสาหกิจยังคงเป็นเจ้าของควบคุมดูแล กำหนดนโยบาย รวมทั้งสถานภาพของวิทยุชุมชนที่ยังไม่มีกฎหมายรองรับอย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังเป็นบทบาทที่กล่าวได้ว่า “ปลอดภัย” โดย “ไม่ต้องเสี่ยง”ว่าจะเกิดปัญหาหรือกระทบกระทั่งกับและจากใคร และเป็นบทบาทที่สะดวกและง่ายในการปฏิบัติ ไม่ต้องลงทุนหรือใช้ทรัพยากรใด ๆ เพิ่ม การให้ความสำคัญกับบทบาทการให้ความบันเทิงดังกล่าวยังเป็นเหตุหนึ่งที่น่าไปสู่การจำกัดเวลาของการทำบทบาทด้านอื่น ๆ

นอกจากนี้ ฐานคิดของผู้ดำเนินการวิทยุฯ บางส่วน ซึ่งสะท้อนจากการให้เหตุผลเมื่อแสดงทัศนะต่อบทบาทที่ไม่พึงประสงค์ของวิทยุฯ ตามแนวชายแดน เช่น ไม่ใช่บทบาทหน้าที่ของสื่อวิทยุฯ สื่อวิทยุฯ มีหน้าที่ในการให้ความบันเทิงและการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเท่านั้น ไม่ใช่บทบาทของสื่อชุมชน แต่เป็นบทบาทของสื่อระดับชาติ และสื่อวิทยุฯ ไม่มีสิทธิ ฯลฯ ซึ่งฐานคิดของผู้ดำเนินการวิทยุฯ ดังกล่าวเป็นอุปสรรคหนึ่งที่ทำให้เกิดการมีบทบาทและหน้าที่สำคัญของสื่อต่อชุมชนและสังคมในด้านอื่น ๆ

อย่างไรก็ตาม บทบาทสำคัญที่นักจัดรายการวิทยุฯ นำเสนอในลักษณะสอดแทรกในรายการเพลง คือ บทบาทในการให้ข่าวสารความรู้ ซึ่งเมื่อวิเคราะห์เนื้อหารายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาวของ สวท. พบว่า เนื้อหารายการเกือบทั้งหมดเกี่ยวกับไทยและมาจากไทย โดยเนื้อหาที่เกี่ยวกับและมาจาก สปป.ลาว มีเพียง 11 หน่วย รวมทั้งมีเนื้อหาเกี่ยวกับท้องถิ่นน้อยมากเมื่อเทียบกับเนื้อหาระดับชาติ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความไม่สมดุลของข้อมูลข่าวสาร ข้อมูลข้างต้นและก่อนหน้านี้ อันได้แก่ บทบาทสำคัญของวิทยุฯ ตามแนวชายแดน คือ การให้ความบันเทิงและฐานคิดของนักจัดรายการวิทยุฯ ที่จำกัดการมีบทบาทอื่นของสื่อวิทยุฯ ตามแนวชายแดน ซึ่งให้เห็นถึงความต้องการการสนับสนุนและส่งเสริมวิทยุฯ ตามแนวชายแดน ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว

งานวิจัยของจิตรารักษ์ วันสพงค์ (2538) ที่ศึกษาสื่อสิ่งพิมพ์ ประเภทหนังสือพิมพ์ 2 ฉบับ คือ ไทยรัฐและสยามรัฐ (ตีพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2528 – 2537) พบว่า ทั้ง 2 ฉบับ ให้ความสำคัญกับข่าวเกี่ยวกับลาวตามลำดับดังนี้ (1) ข่าวความสัมพันธ์ไทย-ลาว เช่น ข่าวการเจรจาเพื่อปรับความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับลาว การเยือนประเทศไทยและลาวของผู้นำทั้งสองประเทศ ตลอดจนข่าวที่มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ เช่น ข่าวสงครามกรณีพิพาทบ้านร่มเกล้า (2) ข่าวเศรษฐกิจการค้า และการลงทุนของรัฐบาลและนักธุรกิจไทยในลาว (3) ข่าวปัญหาสังคม สิ่งแวดล้อม และภัยพิบัติ เช่น ยาเสพติด การอพยพ ผู้อพยพ (4) ข่าววัฒนธรรมและบันเทิง (5) ข่าวสงคราม ทหาร และความมั่นคง (6) ข่าวความสัมพันธ์ของลาวกับประเทศอื่น ๆ (7) ข่าวการเมืองภายในลาว (8) ข่าวนักกีฬาลาวแข่งขันกับนักกีฬาไทย และ (9) ข่าวอาชญากรรมและสตรี แต่งานวิจัยครั้งนี้ศึกษาสื่อวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคาย และพบว่า รายการวิทยุฯ ที่มีเป้าหมายเพื่อการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว คือ รายการ “ฮักแพงไทย-ลาว” และรายการ “สองฝั่งโขง” ส่วนใหญ่มีเนื้อหาประเภทความบันเทิง รองลงมาเป็นข้อมูลข่าวสาร โดยเนื้อหาประเภทความบันเทิงส่วนใหญ่เป็นเพลงลูกทุ่ง เพลงหมอลำ และเพลงลูกทุ่งเพื่อชีวิต ส่วนเนื้อหาประเภทข้อมูลข่าวสาร ส่วนใหญ่เกี่ยวกับ สุขภาพ/อนามัย วัฒนธรรม/ประเพณี ข่าว และกฎหมาย ตามลำดับ ข้อค้นพบข้างต้นชี้ให้เห็นบทบาทของสื่อมวลชนทั้ง 2 ชนิดที่มีทั้งความเหมือนและแตกต่างกัน โดยเฉพาะความแตกต่างที่ชัดเจน

แม้ว่างานวิจัยทั้ง 2 ผลงาน ศึกษาต่างเวลาและศึกษาสื่อที่แตกต่างกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบข้อค้นพบทั้ง 2 พบว่า ประเด็นความเหมือนคือ สื่อทั้ง 2 ชนิดมีการนำเสนอเนื้อหาวัฒนธรรมและบันเทิงเหมือนกัน ในขณะที่ความแตกต่างปรากฏอย่างชัดเจน โดยวิทยุฯ ตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคายนำเสนอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสุขภาพ/อนามัย ข่าวก้าวไปและกฎหมายที่คนทั้ง 2 ฟังแม่น้ำโขงควรทราบ แต่สื่อหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับมีขอบเขตการนำเสนอข่าวสารที่กว้างครอบคลุมหลายประเด็นกว่าวิทยุฯ ตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคายมาก เช่น ข่าวสงคราม ทหาร และความมั่นคง รวมทั้งข่าวการเมืองภายในของ สปป.ลาว ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้เห็นว่า เป็นเรื่องที่ไม่ควรนำเสนอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความต่างระหว่างสื่อในการทำหน้าที่และการเข้าถึงของประชาชน รวมทั้งความใกล้ชิดกับชุมชน กล่าวคือ หนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับเป็นหนังสือระดับชาติที่มีการจำหน่ายทั่วประเทศ คนไทยส่วนใหญ่ในประเทศสามารถซื้อหาได้ (แม้จะลำบากบ้างในบางพื้นที่) ทำหน้าที่ด้านต่าง ๆ ในฐานะสื่อมวลชนระดับชาติ แต่วิทยุฯ ตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคายเป็นวิทยุท้องถิ่นและวิทยุชุมชนที่มีข้อจำกัดในรัศมีการครอบคลุมเฉพาะท้องถิ่นและชุมชน ไม่ใช่วิทยุฯ ในระดับชาติที่มีเครือข่ายรับส่งสัญญาณครอบคลุมทุกภูมิภาคของประเทศ และด้วยความเป็นสื่อท้องถิ่นหรือสื่อชุมชน วิทยุฯ ตามแนวชายแดนไทย-ลาวจึงมีความใกล้ชิดกับคนในท้องถิ่นและชุมชนทั้ง 2 ฟังแม่น้ำโขงมากกว่าสื่อหนังสือพิมพ์ระดับชาติทั้ง 2 ฉบับ นอกจากนี้วิทยุฯ ตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคายยังได้รับความสนใจเปิดรับฟังจากผู้ฟัง สปป.ลาว จำนวนมาก ดังนั้นการนำเสนอเนื้อหาหรือการทำหน้าที่ใด ๆ ผู้ดำเนินการวิทยุฯ จึงระมัดระวังมากเป็นพิเศษ

การศึกษาพบว่า บทบาทที่ไม่พึงประสงค์ของวิทยุฯ ตามแนวชายแดนตามทัศนะของกลุ่มตัวอย่างประชาชน สปป.ลาว ส่วนใหญ่ คือ การพูดเสียดสี/ล้อเลียน/ดูถูก/ดูหมิ่น/ไม่ให้เกียรติ คน สปป.ลาว ซึ่งสอดคล้องกับงานของเจียน ชีระวิทย์, อติศร เสมี่ยมและทานตะวัน มโนรมย์ (2544) ที่ศึกษาทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคน สปป.ลาว ต่อประเด็นคำถามถึงคนไทยหรือประเทศไทย เคยทำอะไรที่เป็นปรปักษ์ต่อลาวไว้บ้างหรือไม่ พบว่าส่วนมากพูดถึงการให้ข่าวของวิทยุโทรทัศน์วิทยุกระจายเสียง และหนังสือพิมพ์ไทยว่า ขอบขยายข่าวความไม่สงบในลาวเกินความจริง ชอบบิดเบือนข่าวใส่ร้ายลาว และพฤติกรรมบางอย่างของคนไทยที่ลาวถือว่าไม่เป็นมิตร คือ คนไทยชอบดูถูกลาว ผลการศึกษายังสอดคล้องกับงานวิจัยของอมรทิพย์ อมราภิบาล (2545) ที่พบว่า คำที่คน สปป.ลาว ไม่ชอบมากที่สุด คือ คำที่มีลักษณะดูถูกเหยียดหยามเรื่องความเป็นอยู่ การไม่ได้รับความเท่าเทียม การพูดอดีตที่เป็นความเจ็บปวด ตัวอย่างคำพูด คือ ลาวโง่ ลาวสกปรก ลาวเชยไม่พัฒนา บ้านพี่เมืองน้อง

การนำแนวคิดหน้าที่นิยมของสื่อจากตะวันตกมาใช้ในบริบทของไทยและ สปป.ลาว โดยเฉพาะแนวคิดบทบาทของสื่อมวลชนต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศนั้นเป็นไปได้ยากในขณะนี้ เช่น บทบาทในการวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล บทบาทของผู้จัดขบวนนโยบายต่างประเทศของรัฐบาล บทบาทในการเป็น “พื้นที่สาธารณะ” ที่เป็นประชาธิปไตยระหว่างประเทศ เป็นต้น ทั้งนี้ เพราะบริบททางสังคมที่แตกต่างระหว่างสังคมตะวันตกและตะวันออก โดยเฉพาะลักษณะเฉพาะของประเทศไทยและ สปป.ลาว และความสัมพันธ์ไทย-ลาว รวมทั้งระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของสื่อในสังคมประชาธิปไตยของผู้ดำเนินการวิทย์ฯ ยังมีไม่มากนัก รวมทั้งโครงสร้างการเป็นเจ้าของที่รัฐและรัฐวิสาหกิจเป็นเจ้าของสถานีวิทย์ฯ หลัก ตลอดจนความไม่ชัดเจนของสถานภาพของวิทย์ฯชุมชน และการกำหนดบทบาทและหน้าที่ การดำเนินงานของวิทย์ฯชุมชนยังขาดความชัดเจน ซึ่งการศึกษาพบว่า บทบาทของวิทย์ฯ ตามแนวชายแดนที่ทำได้ดีคือ บทบาทในการให้ความบันเทิงและการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น

นอกจากระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของสื่อในสังคมประชาธิปไตยของผู้ดำเนินการวิทย์ฯ ที่มีจำกัด ดังกล่าวข้างต้นแล้ว กลุ่มตัวอย่างผู้ดำเนินการวิทย์ฯ ในฐานะสื่อมวลชนยังทำหน้าที่แนวตั้งรับ (passive) โดยผลการศึกษาพบว่า ผู้ดำเนินการวิทย์ฯ โดยเฉพาะวิทย์ฯชุมชนอาศัยแหล่งข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ เช่น ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด หนังสือต่าง ๆ และหน่วยงานรัฐในท้องถิ่นที่ส่งข่าวสารมายังสถานีวิทย์ฯ ฯลฯ เพื่อทำหน้าที่ของตน ส่วนหนึ่งเป็นเพราะผู้บริหารสถานีวิทย์ฯหรือเจ้าของสถานีวิทย์ฯกำหนดนโยบายห้ามนักจัดรายการวิทย์ฯ พุดนอกเหนือจากข่าวสารที่ได้รับจากหน่วยงานราชการในท้องถิ่นหรือจากแหล่งข้อมูลที่มีเอกสารหรือสิ่งตีพิมพ์อ้างอิงได้ ตลอดจนการไม่มีผู้สื่อข่าวหรือทำข่าวเป็นการเฉพาะอย่างชัดเจน

การประยุกต์ใช้แนวคิดการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในบริบทของความสัมพันธ์ไทย-ลาวที่ดีอยู่ในขณะนี้ก็เป็นไปได้ยาก โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง (genuine participation) ที่ประกอบด้วยการให้ความร่วมมือ (cooperation) อันหมายถึงพันธมิตร (partnership) และอำนาจของผู้แทน (delegation of power) รวมทั้งการควบคุมโดยพลเมือง (citizen control) (White (1994: 17) และการมีส่วนร่วมระดับสูงที่ Nair and White ได้อธิบายไว้ว่า เป็นการมีส่วนร่วมที่ “มีลักษณะของความกระตือรือร้น (active) มีส่วนร่วม (involved) เอาใจจริงเอาจัง (intense) คิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ (innovative) มีความคิดสร้างสรรค์ (creative) ด้วยการมีปฏิสัมพันธ์และการปรึกษาหารือร่วมกัน (dialogue) อย่างต่อเนื่อง ในขณะที่เดียวกันก็มีการแบ่งปันอำนาจ (power) ระหว่างนักการสื่อสารฯ กับผู้รับสาร ซึ่งเมื่อผู้รับสารใช้อำนาจ นักสื่อสารเพื่อการพัฒนาจะสนับสนุนผู้รับสารในการได้มาซึ่งการควบคุมทรัพยากรของตนเอง” (1994: 348) ทั้งนี้ทั้งคนไทยและคน สปป.ลาว ต้องเข้ามามีบทบาททางสังคมของตนในฐานะของการเป็นพลเมืองของประเทศของตนและตามสิทธิในการ

สื่อสาร อันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ด้วยการเข้ามีส่วนร่วมอย่างแท้จริงและระดับสูงในวิเทศตามแนวชายแดน โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว อย่างไรก็ตาม การมีส่วนร่วมจะเกิดขึ้นได้และดำเนินต่อไปได้อย่างดีต้องอาศัยความร่วมมือระดับรัฐบาลและความไว้วางใจต่อกัน

ความเป็นไปได้ของการประยุกต์ใช้แนวคิดเรื่องการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมปรากฏให้เห็นในสื่อโทรทัศน์คือ รายการสารคดี แม่น้ำโขง: มหานทีแห่งชีวิต อันเป็นความร่วมมือของสถานีโทรทัศน์ 6 ประเทศในกลุ่มแม่น้ำโขง อันประกอบด้วย National Television of Cambodia (TVK) ประเทศกัมพูชา, China Central Television (CCTV) ประเทศจีน, Myanma Radio and Television (MRTV) ประเทศพม่า, Lao National Television (LNTV) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว, Modernine TV (MCOT Plc.) of Thailand (Modern9) ประเทศไทย และ Vietnam Television (VTV) ประเทศเวียดนาม (องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย, www, 2551)

รายการดังกล่าว วรพล พุดจ้อย โปรดิวเซอร์ร่วม ประเทศไทย กล่าวในรายการสารคดี แม่น้ำโขง: มหานทีแห่งชีวิต ออกอากาศทางช่อง 9 อสมท เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2551 ว่า

“...เรื่องราวทั้งหมดที่เกิดขึ้นมา นำเสนอ 20 ตอน เกิดจากแนวคิดของ โปรดิวเซอร์ทั้ง 6 ประเทศ คือ 6 คนนี้แหละ เราช่วยกัน เราประชุมกันบ่อยมาก ทั้งค้นคว้าหาข้อมูลแต่ละส่วนของตัวเรามารวมกัน และก็จะดมสมองกันว่า จะเอาในทิศทางไหน สุดท้ายก็สรุปกันได้ว่า สารคดีเรื่องนี้ต้องเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของพวกเรา และไม่มีเรื่องการเมืองมาเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะ เราทำสารคดีเรื่องนี้ขึ้นมา ทำให้เรามีความใกล้ชิดกับเพื่อนบ้านเรามากขึ้น เป็นเสมือนหนึ่งว่า เราเป็นหนึ่งเดียวกัน แทบจะแยกจากกันไม่ได้ โดยมีแม่น้ำโขงนี้แหละ เป็นแม่ที่คอยโอบอุ้มพวกเรา”

บุญจอม วงเพด โปรดิวเซอร์ร่วม สปป.ลาว กล่าวในรายการเดียวกันว่า “ลาวและจีนได้เป็นประเทศบ้านใกล้เรือนเคียง บ้านพี่เมืองน้องกันมาแต่ไหน ในโอกาสที่ CCTV ได้ตั้งปัญหาขึ้นเกี่ยวกับการถ่ายทำสารคดีเรื่องนี้ พวกข้าพเจ้าก็ได้มีความเข้าใจว่า มันจะเป็นโอกาสอันดีงาม และใหญ่หลวงที่สุดให้แก่โทรภาพแห่งชาติลาว หรือคือให้แก่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ...”

อย่างไรก็ตามในการประยุกต์ใช้แนวคิดการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในบริบทของความสัมพันธ์ระหว่างไทยและ สปป.ลาว โดยเฉพาะวิเทศ ตามแนวชายแดน ภายใต้ความต่างของทั้ง 2 ประเทศ โดยเฉพาะความแตกต่างของระบอบการปกครองของทั้ง 2 ประเทศเป็นอุปสรรคที่

สำคัญประการหนึ่งที่ทำนายผู้นำทั้ง 2 ฝ่ายในการผลักดันการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในสื่อของคนทั้ง 2 ประเทศ โดยมีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาสังคม และประเทศชาติร่วมกัน

การนำแนวคิดการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมสู่ภาคปฏิบัติ กาญจนา แก้วเทพและคณะ (2543: 54-55) เสนอว่า การสื่อสารแบบมีส่วนร่วมควรมีเป้าหมาย (1) เพื่อกระตุ้นให้ชุมชนมองเห็นคุณค่าของตนเอง (2) เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้เข้ามามีส่วนร่วม และเพื่อให้คนในชุมชนเห็นคุณค่าความคิดและความเชื่อของตนเอง (3) เพื่อเปลี่ยนทัศนคติที่คนในชุมชนคิดว่าตนเอง “ไม่สามารถใช้เทคโนโลยีที่ซับซ้อนได้” เป็น “ทำได้” ด้วยการเข้าร่วมอบรม (4) เพื่อสร้างทักษะในการสร้างสื่อให้กับชุมชน อันเป็นช่องทางการส่งข่าวสารจากจุดยืน มุมมองและทัศนคติของชุมชนเอง และเป็นช่องทางแสดงความรู้สึก ปัญหา วิธีการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาจากทัศนคติของชุมชน (5) สร้างสื่อที่มีสาระให้แก่ชุมชนเพื่อถ่วงดุลกับการสื่อสารที่มุ่งเน้นแต่ความบันเทิงและการหลีกเลี่ยงปัญหา (escapist) จากสื่อออกชุมชน และ (6) ยกย่องความมีสติและความรับผิดชอบให้กับทั้งชุมชนหรือชุมชนอื่น ๆ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ภายใต้แนวคิดการเข้าถึงสื่อ (access) และการจัดการด้วยตัวเอง (self-management)

6.3 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

6.3.1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิทยุฯ ตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคาย

การดำเนินการเพื่อส่งเสริมวิทยุฯ ตามแนวชายแดนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว ให้เกิดเป็นรูปธรรม โดยจำแนกได้เป็น 2 ระดับ คือ ระดับเพื่อความยั่งยืน และระดับเฉพาะกิจ รายละเอียด ดังนี้

ระดับเพื่อความยั่งยืน

- 1) ควรมีการประชุมปรึกษาเพื่อหาจุดร่วมทั้งฝ่ายไทยและ สปป.ลาว ในระดับสูง คือ ระดับผู้นำประเทศ ซึ่งการประชุมในระดับสถานีวิทยุฯ (ไทยและ สปป.ลาว) กระทรวงการต่างประเทศ (ไทย) และกระทรวงแถลงข่าวและวัฒนธรรม (สปป.ลาว) คงไม่เพียงพอที่จะทำให้ความร่วมมือเกิดขึ้นได้จริง รวมทั้งควรมีการจัดประชุมของภาคประชาชนที่สนใจเข้ามีส่วนร่วมในวิทยุฯ ตามแนวชายแดน ซึ่งอาจดำเนินการหลังจากมีความชัดเจนจากการประชุมในระดับผู้นำแล้ว

- 2) ประเด็นในการประชุมปรึกษาหารืออาจประกอบด้วย วัตถุประสงค์ เป้าหมายของการดำเนินการ แนวปฏิบัติ การจัตรายการร่วมกัน (เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้กัน) ขอบเขตของเนื้อหา วิธีการนำเสนอ เป็นต้น
- 3) ในมิติของการมีส่วนร่วม ควรขยายขอบเขตจากนักจัตรายการมืออาชีพหรือที่ทำรายการอยู่แล้วของทั้ง 2 ฝ่ายไปสู่ประชาชนที่อาศัยอยู่ทั้ง 2 ฝ่ายให้มีโอกาสเข้าถึงและมีส่วนร่วมในสื่อวิทยุฯ ตามแนวชายแดนทั้งการมีส่วนร่วมคิด วางแผน บริหารจัดการ ผลิตรายการและประเมินรายการ ฯลฯ
- 4) ควรกำหนดให้มีการจัดอบรมนักจัตรายการวิทยุฯ เพื่อการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาวของทั้ง 2 ประเทศ เพื่อให้รู้ เข้าใจและมีแนวทางการปฏิบัติและเป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างสม่ำเสมอ โดยหัวข้ออบรมควรประกอบด้วย เนื้อหารายการและการใช้ภาษาเพื่อการส่งเสริมความสัมพันธ์ และการนำเสนอรายการที่เน้นข้อมูลข่าวสารจากทั้ง 2 ประเทศในทุกภาคส่วนอย่างสมดุล โดยมีวิทยากรที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านประเพณี วัฒนธรรม และด้านการพูดและใช้ภาษา ฯลฯ จากทั้ง 2 ประเทศ
- 5) จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างไทยส่วนหนึ่งมีทัศนคติที่เป็นลบต่อ สปป.ลาว ในมิติของความ “ด้อยกว่า” สปป.ลาว เป็น “ผู้รับ” ในขณะที่ไทยเป็น “ผู้ให้” ซึ่งเป็นทัศนคติที่ต้องปรับเปลี่ยน โดยต้องเคารพถึงความเสมอภาคของประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะนักจัตรายการวิทยุฯ ซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ศึกษา ค้นหาและส่งผ่านข้อมูลข่าวสารไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งเป็นได้ทั้งผู้สวมบทบาทเป็น “ทูต” หรือเป็น “น้ำมัน” เมื่อมีเหตุการณ์ความไม่เข้าใจหรือขัดแย้งกัน
- 6) สื่อมวลชนของทั้ง 2 ประเทศ ควรกระตุ้นและส่งเสริมให้คนให้ความเคารพนับถือต่อวัฒนธรรม ประเพณี และค่านิยม และที่สำคัญคือ ความมีเกียรติของมนุษย์ทุกคนไม่ว่าจะเป็นคนเชื้อชาติหรือสัญชาติใด โดยสื่อควรทำหน้าที่ดังกล่าวอย่างต่อเนื่องเพื่อให้คนทั้งรุ่นปัจจุบันและอนาคตได้ตระหนักรู้ เข้าใจ และถือปฏิบัติต่อกัน
- 7) ผู้นำและชุมชนทั้ง 2 ฝ่ายจำเป็นต้องมีความรู้ และการทำความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญ ประโยชน์ และคุณลักษณะ ฯลฯ ของแนวคิดการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมเพื่อที่จะทำให้เกิดการใช้ประโยชน์จากสื่อวิทยุฯ ตามแนวชายแดน เพื่อการพัฒนาทั้งด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ตลอดจนการพัฒนาชุมชน สังคมและประเทศชาติได้มากขึ้น

ระดับเฉพาะกิจ

เป็นแนวทางเฉพาะหน้าในขณะที่รอการดำเนินการในระดับเพื่อความยั่งยืน ดังกล่าวข้างต้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 1) หน่วยงานของรัฐ เช่น สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด หรือองค์กรอิสระใหม่ที่จะเกิดขึ้นตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ ตามมาตรา ๔๗ ที่กำหนดให้มีองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระองค์กรหนึ่งทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (องค์กรอิสระที่ทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่) ควรจัดหาและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ให้ผู้ดำเนินรายการวิทยุเข้าถึง (access) ข้อมูลและใช้ประโยชน์จากข้อมูล โดยเป็นข้อมูลในด้านต่าง ๆ เช่น
  - 1.1) ข้อมูลเกี่ยวกับขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม ประเพณีของทั้ง 2 ประเทศ
  - 1.2) ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ไทย-ลาว ของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการต่างประเทศ เช่น ข้อมูลความร่วมมือและกิจกรรมของหน่วยงานรัฐ สถาบันการศึกษา วัด และองค์กรการกุศลอื่น ๆ เป็นต้น
  - 1.3) ข้อมูลด้านการเกษตรต่าง ๆ เช่น การทำสวนทำไร่ การปลูกยางพารา ทำนา และเลี้ยงสัตว์ ฯลฯ
  - 1.4) ข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายน่ารู้ต่าง ๆ สำหรับคนไทยและ สปป.ลาว เช่น ระเบียบการเข้า-ออกประเทศ การนำเข้าและส่งออกสินค้า และการค้าขายการลงทุนในประเทศ ไทยและ สปป.ลาว
  - 1.5) ข้อมูลสาธารณสุขที่เป็นประโยชน์ต่อคนทั้ง 2 ประเทศ เช่น ไข้เลือดออก อดส์ และไข้หวัดนก ฯลฯ
  - 1.6) ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวของทั้ง 2 ประเทศ เช่น แหล่งท่องเที่ยวในหลวงพระบาง และแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดหนองคาย อุดรธานีและจังหวัดอื่น ๆ

ทั้งนี้ข้อมูลที่จัดหาและรวบรวมดังกล่าวข้างต้น อาจอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

- สิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือหรือเอกสารสำเนา เพื่อให้ นักจัดรายการ ใช้พูดในรายการที่ออกอากาศ
- สื่อเสียงในรูปแบบของรายการสารคดีสั้น ภาษาอีสาน พร้อมออกอากาศเพื่ออำนวยความสะดวกด้านการผลิต โดยเฉพาะสำหรับสถานีวิทยุฯ ที่ยังขาดความพร้อมด้านบุคลากร (บุคลากรน้อย และขาดความรู้ความสามารถดังกล่าวแล้วในปัจจุบันภายในที่เป็นอุปสรรคฯ) โดยมีความยาวประมาณ 1-2 นาทีเพื่อมิให้กระทบกับรายการปกติของสถานีมากนัก และให้อยู่ในรูปแบบของไฟล์ในแผ่นซีดี เพราะปัจจุบัน สถานีวิทยุฯ ใช้เครื่องเล่นซีดีหรือ

คอมพิวเตอร์ในการเปิดเพลงและ สปอตออกอากาศ และควรจัดทำเป็นชุดสารคดีสั้น ระบุหมายเลขลำดับชัดเจน เพื่อมั่นใจได้ว่ามีเนื้อหาตามกรอบเนื้อหาข้างต้นครบถ้วนและสะดวกในการค้นหาและใช้เปิดออกอากาศ โดยแจกจ่ายไปยัง สถานีวิทยุฯ ทุกแห่ง และควรเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ด้วย เพราะสถานีวิทยุฯ บางแห่งมีอินเทอร์เน็ตรองรับอยู่แล้ว โดยเฉพาะสถานีวิทยุฯ หลักบางแห่ง และยังเป็นการรองรับและเตรียมพร้อมในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

อนึ่ง เพื่อประสิทธิผล หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรอิสระที่ทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่ฯ ที่จัดหาและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ข้างต้น ควรเสนอแนะให้ผู้ดำเนินการวิทยุฯ ใช้ข้อมูลหรือสื่อดังกล่าวออกอากาศในรายการช่วงเช้า ระหว่างเวลา 05.00-09.00 และช่วงค่ำ 16.00-21.00 น.

- 2) จากการศึกษาที่พบว่า สถานีวิทยุชุมชนบางแห่งมีการบริหารจัดการที่ไม่ดีเท่าที่ควร บางแห่งมีบุคลากรน้อยและขาดคุณสมบัติบางประการในการทำหน้าที่เป็นนักจัดรายการฯ องค์กรอิสระที่ทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่ฯ หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ควรจัดอบรมเรื่องการบริหารจัดการวิทยุชุมชน ทั้งการดำเนินการ การจัดการ การหาบุคลากรและอาสาสมัคร ฯลฯ ตลอดจนการอบรมให้ความรู้แก่ผู้ดำเนินการวิทยุชุมชนด้านการใช้ภาษาไทยกลางที่ถูกต้อง (กรณีดำเนินการรายการโดยใช้ภาษาไทยกลาง) เพื่อสร้างความมั่นใจในการที่จะทำบทบาทอื่น อาทิ บทบาทในการเผยแพร่พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และพระราชวงศ์ไทย และการใช้ภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว เช่น หากจะพูดถึงความสัมพันธ์ไทย-ลาว ไม่ควรพูดคำว่า “บ้านพี่เมืองน้อง” แต่ควรใช้คำว่า “บ้านใกล้เรือนเคียง” หรือ “บ้านแก้วเมืองทอง” แทน และไม่ควรพูดคำหรือแสดงลักษณะการพูดอันเป็นการล้อเลียน ดูถูก หลบหลู่ สปป.ลาว เป็นต้น
- 3) องค์กรอิสระที่ทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่ฯ ควรกำหนดให้สถานีวิทยุฯ ตามแนวชายแดนมีส่วนของเนื้อหาเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว และกำหนดเวลาออกอากาศรายการดังกล่าวให้เหมาะสม ตลอดจนมีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนในการสนับสนุนวิทยุฯ ตามแนวชายแดนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
- 4) ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงฯ (ตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑) ไม่ว่าประเภทใด โดยเฉพาะวิทยุฯ ตามแนวชายแดนพึงตระหนักถึงความเป็นวิทยุฯ ตามแนวชายแดนที่มีหน้าที่ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

- 5) รัฐหรือองค์กรอิสระที่ทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่ฯ ควรจัดอบรมให้แก่ผู้ดำเนินการสถานีวิทยุฯ ตามแนวชายแดนให้รู้และตระหนักถึงบทบาทและหน้าที่ในฐานะสื่อเพื่อชุมชนและสังคม โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รวมทั้งจัดอบรมเรื่องการสื่อข่าวหรือทำข่าว เพื่อขยายขอบเขตของบทบาทหน้าที่นอกเหนือจากบทบาทการให้ความบันเทิง
- 6) ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงฯ ประเภทใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ ประเภทที่สองที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อความมั่นคงของรัฐหรือความปลอดภัยสาธารณะ โดยเฉพาะวิทยุฯ ตามแนวชายแดนควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อผลิตรายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่เพียงพออย่างต่อเนื่องเพราะมิฉะนั้นการได้รับงบประมาณสนับสนุนในการจัดรายการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาวอย่างจำกัดและไม่สม่ำเสมอจะเป็นอุปสรรคสำคัญเช่นเดียวกับ สวท. บึงกาฬและหนองคายเผชิญอยู่ในขณะนี้ การสนับสนุนงบประมาณเพื่อการฯ ดังกล่าว ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการชุมชนควรได้รับการสนับสนุนเช่นเดียวกัน
- 7) เนื่องจากประชาชน สปป.ลาว และไทยมีความหลากหลายในเชื้อชาติ กล่าวคือ ทั้งคน สปป.ลาว และคนไทยมีทั้งคนที่มีเชื้อสายจีนและเวียดนาม ฯลฯ ตลอดจนคนจีนและคนเวียดนาม ฯลฯ ที่มาอาศัยอยู่ในประเทศ วิทยุฯ ตามแนวชายแดนสามารถเพิ่มบทบาทในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างคนเชื้อชาติอื่นหรือสัญชาติอื่นได้ด้วย และในการมีบทบาทดังกล่าวจะเป็นช่องทางหนึ่งในการส่งเสริมความเข้าใจและยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมของสังคมอันเป็นอีกบทบาทหนึ่งที่วิทยุฯ ควรปฏิบัติ
- 8) รัฐหรือองค์กรอิสระที่ทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่ฯ ควรพิจารณาถึงการประกอบกิจการทางธุรกิจ ซึ่งนอกจากจะกำหนดระยะเวลาสูงสุดในการโฆษณาและการบริการธุรกิจ¹² และสัดส่วนรายการ¹³ แล้ว อาจพิจารณากำหนดลักษณะเนื้อหาการโฆษณาและการบริการธุรกิจของประเทศเพื่อนบ้านด้วย
- 9) เนื่องจากบทบาทสำคัญหนึ่งของวิทยุฯ ตามแนวชายแดนไทย-ลาว จังหวัดหนองคาย คือ บทบาทในการเชื่อมสัมพันธ์ด้วยความบันเทิงผ่านเสียงเพลง ดังนั้นจึงควรสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการแต่งเพลงที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว โดยศิลปิน

¹² การประกอบกิจการทางธุรกิจสามารถดำเนินการหารายได้โดยการโฆษณาและการบริหารธุรกิจได้ไม่เกินชั่วโมงละสิบสองนาที ครั้ง โดยเมื่อรวมเวลาโฆษณาตลอดทั้งวันเฉลี่ยแล้วต้องไม่เกินชั่วโมงละสิบนาที (มาตรา ๒๑ ตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑)

¹³ สัดส่วนรายการต้องมีรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้า (มาตรา ๓๓

(๑) ตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑)

ไทยหรือ สปป.ลาว หรือร่วมร้องระหว่างนักร้องไทยและ สปป.ลาว และเผยแพร่ผ่านทางวิทยุฯ เช่น เพลงที่มีเนื้อร้องชื่นชมความงดงามในจิตใจของคน สปป.ลาว เพื่อให้คนไทยรู้จักคน สปป.ลาว มากขึ้นหรือเพลงที่สื่อถึงความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวของ สปป.ลาว และไทยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างกัน ฯลฯ

- 10) ผู้ดำเนินการสถานีวิทยุฯ ควรดำเนินการ และหรือรัฐหรือองค์กรอิสระที่ทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่ฯ ควรสนับสนุนให้ทำรายการเฉพาะกิจ โดยเฉพาะในช่วงที่มีงานบุญประเพณีที่ปกติผู้ฟังทั้ง 2 ฝ่ายโง่งร่วมงาน อาทิ บุญแข่งเรือ ซึ่งสถานีวิทยุฯ บางแห่งดำเนินการถ่ายทอดสดงานดังกล่าว โดยการเชิญประชาชนหรือผู้แทนจาก สปป.ลาว ร่วมผลิตรายการ โดยอาจเป็นผู้ร่วมบรรยาย หรือแสดงความรู้สึก ฯลฯ

6.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

- 1) ควรมีการวิจัยในพื้นที่จังหวัดอื่นที่ติดกับ สปป.ลาว เช่น จังหวัดมุกดาหาร อุบลราชธานี นครพนม ฯลฯ เพื่อศึกษาความเหมือนและความแตกต่างระหว่างพื้นที่ เพราะในแต่ละแห่งมีประเพณีวัฒนธรรมที่เหมือนและแตกต่างกัน รวมทั้งระดับความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำท้องถิ่นและระหว่างคนของทั้ง 2 ฝ่าย เป็นต้น อันทำให้ได้ข้อเสนอแนะหรือแนวทางในการส่งเสริมบทบาทวิทยุฯ ตามแนวชายแดนไทย-ลาวในภาพรวมทั้งหมด
- 2) ควรมีการศึกษาวิทยุฯ ตามแนวชายแดนไทยและเพื่อนบ้านอื่น ได้แก่ ไทย-พม่า ไทย-กัมพูชา และไทย-มาเลเซีย อันจะทำให้เห็นบทบาทของวิทยุฯ ตามแนวชายแดน (border radio) อย่างชัดเจน ภายใต้อำนาจกำกับภายในท้องถิ่นของประเทศไทยและ รวมทั้งบริบทระหว่างประเทศทั้งทางด้านการสังคม การเมือง และวัฒนธรรมที่แตกต่างกันไป
- 3) จากการศึกษาพบว่า ประชาชนทั้งไทยและ สปป.ลาว ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนมากเปิดรับชมโทรทัศน์ แม้ในกลุ่มที่ตอบว่า ฟังวิทยุฯ แต่ก็ยังเปิดรับสื่อโทรทัศน์ด้วย ในส่วนของผู้ที่ไม่เปิดรับสื่อวิทยุฯ จำนวนหนึ่งยังกล่าวว่า ไม่ฟังวิทยุฯ เพราะดูแต่โทรทัศน์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิภา อุดมฉันท (2544) ที่สรุปว่า คน สปป.ลาว ทุกคนที่มีเครื่องรับวิทยุ-โทรทัศน์ และสามารถรับสัญญาณวิทยุ-โทรทัศน์ของไทยได้ ล้วนเปิดรับวิทยุ-โทรทัศน์ของไทยทุกคน และงานของสุภางค์ นันตา (2542) ที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยรับฟังวิทยุฯ หรือรับชมโทรทัศน์จาก สปป.ลาว (ร้อยละ 80.34) โดยผู้ที่เคยรับฟังหรือชมโทรทัศน์จาก สปป.ลาว นี้ ส่วนใหญ่เปิดรับรายการโทรทัศน์ (ร้อยละ 79.77) รองลงมาคือ เปิดรับทั้งรายการวิทยุฯ และรายการโทรทัศน์ (ร้อยละ 13.90) และเปิดรับเฉพาะรายการวิทยุ (ร้อยละ 6.33) รวมทั้งงานของพนรัตน์ โกศัย (2545) ที่ศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้เหตุผลในการเปิดรับละครไทยว่าเพราะมีความชัดเจนของสัญญาณ โดยกลุ่มวัยรุ่น

- มีเกณฑ์ในการเลือกช่องโทรทัศน์ที่จะเปิดรับละครไทย เช่น คาราและเนื้อหาของละคร ฯลฯ โดยมีพฤติกรรมการรับชมละครไทยคือ เปิดดูทุกวัน และดูด้วยกันในครอบครัว ผู้วิจัยจึงเห็นว่า สื่อโทรทัศน์ชุมชน (community television) เป็นอีกสื่อหนึ่งซึ่งสามารถใช้เป็นสื่อเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาว ด้วยอาศัยแนวคิดการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม ดังนั้นจึงควรมีการศึกษา อาทิ การศึกษาเชิงทดลองทำรายการวิดิทัศน์ร่วมกันระหว่างคน 2 ประเทศ
- 4) ในการศึกษาครั้งต่อไป อาจเลือกใช้วิธีการวิจัยแบบอื่น อาทิ การวิจัยเชิงมานุษยวิทยา เพื่อให้ได้ข้อมูลอีกมิติหนึ่ง

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. ม่วนซื่นเมืองลาว. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง, 2537.

กาญจนา แก้วเทพ, กำจร หลุยยะพงศ์, รุจิรา สุภษา และวีรพงษ์ พลนิกรกิจ. สื่อเพื่อชุมชนการ ประมวลองค์ความรู้. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2543.

กาญจนา แก้วเทพ. “การสื่อสารกับพื้นที่สาธารณะ: ทิศนะของ Habermas” ใน กาญจนา แก้วเทพ กิตติ กันภัย และปาริชาติ สถาปิตานนท์, กรุงเทพฯ : เอ็ดดิสัน เพรส โปรดักส์, 2543.

กาญจนา แก้วเทพ. สื่อสารมวลชน : ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์, 2541.

กระทรวงการต่างประเทศ. ดร.สรุเกียรติฯ แดงผลสำเร็จการเยือนลาว. กรุงเทพฯ : กระทรวงการ ต่างประเทศ (ผู้ผลิตและเผยแพร่), 2544. (ออนไลน์). ได้จาก :

<http://www.mfa.go.th/web/463.php?id=411>

กระทรวงการต่างประเทศ. คำศัพท์-คำย่อทางการทูต. กรุงเทพฯ : กระทรวงการ ต่างประเทศ (ผู้ผลิตและเผยแพร่), 2552. (ออนไลน์). ได้จาก :

<http://www.mfa.go.th/web/856.php?code=s>

กองงานคณะกรรมการกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ. รายชื่อสถานี วิทยุกระจายเสียงทั่วประเทศ. กรุงเทพฯ : กรมประชาสัมพันธ์, 2549.

เขียน ชีระวิทย์, อติสร เสมอแยมและทวนตะวัน มโนรมย์. ความสัมพันธ์ไทย-ลาวในสายตาของคน ลาว. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2544.

คณะทำงานร่วมธนาคารแห่งประเทศไทยและธนาคารแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.

ปัญหาการค้าชายแดนไทย-ลาว (นครพนม-คำม่วน และเชียงราย-บ่อแก้ว). กรุงเทพฯ :

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2539.

คณิศร วงเวียน. ความสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวไทย-ลาว : ศึกษากรณีสะพานมิตรภาพ

ไทย-ลาว. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2543.

งามพิศ สัตย์สงวน. การจัดระเบียบทางสังคม, ใน ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา. สังคมและ วัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.

จิตรภรณ์ วนัสพงศ์.ชาติพันธุ์นิยมในการนำเสนอเรื่องเกี่ยวกับประเทศลาวในหนังสือพิมพ์ไทย.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการหนังสือพิมพ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2538.

จังหวัดหนองคาย. ข้อมูลทั่วไป. หนองคาย : สำนักงานจังหวัดหนองคาย

(ผู้ผลิตและเผยแพร่), 2551. (ออนไลน์). ได้จาก :

<http://203.146.129.243/~nongkhai/web2/index.php?module=ContentExpress&func=display&ceid=23>

ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. สถานการณ์การค้าชายแดนไทย-ลาว. ลาว ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี 2542. ขอนแก่น : คลังนาวิทยา, 2543.

ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. สรุปสถานการณ์การค้าชายแดนไทย-สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี 2544. ขอนแก่น : คลังนาวิทยา, 2545.

ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. เอกสารสรุปการสัมมนาเรื่อง ก้าวเดินไปข้างหน้ากับการค้าไทย-ลาว. ขอนแก่น : คลังนาวิทยา, 2543.

ปรีชาต สถาปัตตานนท์. การสื่อสาร: กลไกสำคัญในการก้าวสู่ประชาสังคมในศตวรรษที่ 21.

วารสารนิเทศศาสตร์, 17 (กรกฎาคม – กันยายน), 2542, หน้า 71-79.

ปรีชาต สถาปัตตานนท์ และคณะ. การสื่อสารแบบมีส่วนร่วมและการพัฒนาชุมชน: จากแนวคิดสู่ปฏิบัติการวิจัยในสังคมไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2549.

ปรัชญา เวสารัชช. “หน่วยที่ 2 ทฤษฎีและแนวทางการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ” ใน เอกสารประกอบการสอนชุดวิชา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หน่วยที่ 1-7. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2536.

ผุ่รัตน โกศัย. พฤติกรรมการรับชมและการรับรู้รายการละครโทรทัศน์ไทยของคนลาวในเวียงจันทน์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

ผู้จัดการออนไลน์. ลาวออนสื่อไทยระงับการใช้ภาษาที่กระทบสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : ผู้จัดการออนไลน์ (ผู้ผลิตและเผยแพร่), 2548. (ออนไลน์). ได้จาก :

<http://laosinfo.free.fr/modules.php?name=News&file=article&sid=341>

พจน์ เขยจรรยา เมตตา วิวัฒนานุกูล และถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์. แนวคิดหลักนิเทศศาสตร์.

พิมพ์ครั้งที่ 4, สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง, 2538.

พิษณุ จันทร์วิทัน. กงสุลไทยในเมืองลาว, กรุงเทพฯ : เอ เอ เปเปอร์ แอนด์ สเตชันเนอรี, 2550.

พระธรรมปิฎก. มุมมองสองปราชญ์. กรุงเทพฯ : ลิเบอร์ตีเพรส, 2537.

ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ. การวิเคราะห์ผู้รับสาร. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

รัชนิกร เศรษฐโฐ. โครงสร้างสังคมและวัฒนธรรมไทย, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2532.

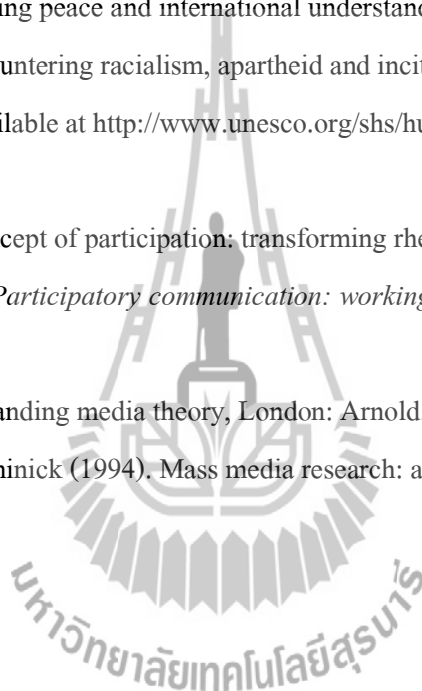
- วิภา อุตมฉันทน์. ผลกระทบของสัญญาณวิทย์และโทรทัศน์ข้ามพรมแดนระหว่างไทย-ลาว.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- ศุภางค์ นันดา. การเปิดรับสื่อวิทยุ-โทรทัศน์จาก สปป.ลาวของผู้รับสารตามแนวชายแดนไทย.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2542.
- สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งชาติลาว. สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งชาติลาว วันที่ 13 สิงหาคม 1960 –
13 สิงหาคม 2005 : เวียงจันทน์, 2548.
- สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งชาติลาว. เกี่ยวกับวิทยุกระจายเสียงแห่งชาติลาว. เวียงจันทน์ :
สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งชาติลาว (ผู้ผลิตและเผยแพร่), 2552. (ออนไลน์). ได้จาก :
<http://www.lnr.org.la/aboutus.php>
- สถาบันวิจัยสังคมและสถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. โครงการพัฒนาการ
ดำเนินงานการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- สุพัตรา สุภาพ. สังคมวิทยา, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2546.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. ทฤษฎีสังคมวิทยา: เนื้อหาและแนวการใช้ประโยชน์เบื้องต้น, กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย. MCOT Variety. กรุงเทพฯ : องค์การสื่อสารมวลชนแห่ง
ประเทศไทย (ผู้ผลิตและเผยแพร่), 2551. (ออนไลน์). ได้จาก :
<http://variety.mcot.net/inside.php?docid=2092&doctype=13>
- อมรทิพย์ อมรภิบาล. มิติวัฒนธรรมของความสัมพันธ์ระหว่างไทยและประเทศเพื่อนบ้าน:
กรณีศึกษาชายแดนไทย-ลาวพื้นที่จังหวัดหนองคาย. ศูนย์วิจัยการย้ายถิ่นแห่งเอเชีย สถาบัน
เอเชียศึกษา, 2545.
- อมรา พงศาพิชญ์. วัฒนธรรม ศาสนาและชาติพันธุ์, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2537.
- ฮันส์ เกออร์ก์ แบร์เกอร์. ขอบคุมหที่เหลียวมอง, กรุงเทพฯ : สารธาร, 2549.

ภาษาอังกฤษ

- Arnaldo, C. A. (2000). 'Clockwork Orange, 1984 or the power to be', in Servaes, J. (ed.), *Walking on the other side of the information highway: communication, culture and development in the 21st century*. Penang: Southbound.
- Bassis, M. S., Gles, R. J. and A. Levine (1991). *Sociology: an introduction* (4th edn.), New York: McGraw-Hill.
- Berrigan, F. J. (1981). *Community communication the role of community media in Development*, Paris: Unesco.
- Burgoon, M., Hunsaker, F. G. and E. J. Dawson (1994). *Human communication* (3rd edn), California: Sage.
- Cohen, B. C. (1963). *The press and foreign policy*, New Jersey: Princeton University Press.
- Holsti, O. R. (1969). *Content analysis for the social sciences and humanities*, Reading, Mass. : Addison Wesley.
- McQuail, D. (1994). *Mass communication theory: an introduction* (3rd edn), London: Sage.
- McQuail, D. (2000). *McQuail's Mass communication theory* (4th edn), London: Sage.
- McQuail, D. (2001). 'Emerging challenges to media theory', in Melkote, S. R and S. Rao (eds.), *Critical issues in communication: looking inward for answers: essays in honor of K.E. Eapen*. New Delhi: Sage.
- Mowlana, H. (1997a). *Global information and world communication: New frontiers in international relations* (2nd edn), London: Sage.
- Mowlana, H. (1997b). 'The media and foreign policy: a framework of analysis', in Malek, A. (ed.), *News media and foreign relations: a multifaceted perspective*. Norwood, N.J.: Ablex.
- Nair K. S. and S. A. White (1994). 'Participation message development: a conceptual framework', in White, S. A., K. S. Nair and J. Ascroft (eds.), *Participatory communication: working for change and development*. New Delhi: Sage.
- Polnigongit, W. 'Participation in community radio in Thailand: crossing the Thai-Lao border', in proceedings of the IAMCR 25th conference and general assembly. Cairo: The American University in Cairo, July 2006.

- Ramanamma, A. (1993). 'Participatory approaches: toward more effective communication for rural development', in K. S. Nair and S. A. White (eds.), *Perspectives on development communication*. New Delhi: Sage.
- Todd, H. and B. D. Ruben (1993). *Mass communication: producers and consumers*, New York: HarperCollins College.
- Turner, J. H. (2006). *Sociology*. New Jersey: Pearson Education.
- UNESCO (1980). *Many Voices One World: towards a new more just and more efficient world information and communication order*, Paris: UNESCO.
- UNESCO (2004). 'Declaration on fundamental principles concerning the contribution of the mass media to strengthening peace and international understanding, to the promotion of human rights and to countering racialism, apartheid and incitement to war' [Homepage of UNESCO] [Online]. Available at http://www.unesco.org/shs/human_rights/hrbd.htm [2004, July 19].
- White, S. A. (1994). 'The concept of participation: transforming rhetoric to reality', in White, S. A. and others (eds.), *Participatory communication: working for change and development*. New Delhi: Sage.
- Williams, K. (2003). *Understanding media theory*, London: Arnold.
- Wimmer, R. D. and J. R. Dominick (1994). *Mass media research: an introduction*(4th edn), California: Wadsworth.

ภาคผนวก ก

พัฒนาการวิทยุชายแดนเพื่อความสัมพันธ์ไทย-ลาว: Twin Radio

(เรียบเรียงจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง)

วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2548 เอกอัครราชทูต ณ เวียงจันทน์ (ฯพณฯ รัฐกิจ มานะทัต) เข้าพบและหารือกับผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย (นายวงศ์ศักดิ์ สวัสดิ์พาณิชย์) ในแนวทางการจัดรายการลักษณะ Twin radio ระหว่างประเทศไทย และ สปป.ลาว หรือหนองคาย-นครหลวงเวียงจันทน์ โดยการจัดรายการเป็นความร่วมมือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกันของนักจัดรายการวิทยุฯ ทั้งถิ่นหนองคาย-เวียงจันทน์ เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ไมตรีอันดี มีความร่วมมือฉันท์มิตร และแสดงถึงความไว้นือเชื่อใจระหว่างกัน

สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดหนองคาย ได้รับมอบหมายให้จัดแผนดำเนินงาน โครงการ “ลาวชุกชัยไทยผลัดกัน ร่วมสร้างสรรควิทยุชายแดน” หรือ Twin radio และเสนอการตั้งคณะทำงานฯ ต่อมาในวันที่ 7 มีนาคม 2548 ประชาสัมพันธ์จังหวัดหนองคาย (นายสาโรจน์ เราวัลย์) ได้เขียนโครงการและเสนอโครงการร่วมกับ ผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดหนองคาย (สวท. หนองคาย) (นายประวิณ พัฒนพงษ์) ภายในโครงการระบุให้จังหวัดหนองคายเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคายเป็นผู้อำนวยการโครงการ โครงการฯ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาศักยภาพของคน ชุมชน ให้เข้าใจวิถีชีวิตระหว่างกันและอยู่ร่วมกันอย่างสันติ
2. เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือทางด้านความมั่นคงบริเวณชายแดน โดยให้ชุมชนที่ใกล้ชิดทั้งสองฝ่ายเป็นแนวร่วมในการพัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำอันเป็นความผิดทางกฎหมาย
3. เพื่อเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อกัน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ร่วมกันในระยะยาว
4. เพื่อสนองนโยบายความมั่นคงแห่งชาติของไทยต่อลาว โดยใช้วิถีทางวัฒนธรรมให้เกิดความไว้วางใจระหว่างกัน

โครงการฯ ดังกล่าวมีเป้าหมาย ดังนี้

1. ให้ประชาชนของไทยและลาว สามารถรับฟังข้อมูลข่าวสารความบันเทิงได้อย่างรวดเร็ว และกว้างขวาง
2. ข้อมูลข่าวสารที่ประชาสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

3. ผู้บริหารของทั้งสองประเทศสามารถใช้สถานีวิทยุกระจายเสียง แก้ไขปัญหาหาสาเหตุติด
โรคเอดส์ สิ่งแวดล้อม อุบัติเหตุ การท่องเที่ยว ฯลฯ
4. สามารถเสริมสร้างความสัมพันธ์ระดับประชาชนและราชการ
5. ป้องกันการเอารัดเอาเปรียบของภาคเอกชนของทั้งสองฝ่าย
6. สามารถพัฒนาสัมพันธ์ภาพในด้านอื่น ๆ ทุกระดับ

โครงการฯ ได้วางกรอบระยะเวลาดำเนินการระหว่างวันที่ 1 มีนาคม 2548 ถึง 31 ธันวาคม 2548 และดำเนินงานด้วยงบประมาณปกติของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และงบประมาณโดยผู้ว่าราชการจังหวัด CEO เอกสาร โครงการดังกล่าวระบุถึงการสนับสนุนและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลดังนี้ (1) สนับสนุนและสอดคล้องนโยบายของรัฐบาลที่จะส่งเสริมความมั่นคงตามแนวชายแดน ป้องกันการลักลอบนำสินค้าผิดกฎหมายหรือการอพยพแรงงานอย่างไม่ถูกต้องและเสริมสร้างเศรษฐกิจการค้าระหว่างกัน (2) สนับสนุนและสอดคล้องต่อโครงการวิทยุชายแดนของกระทรวงการต่างประเทศ และ (3) สอดคล้องต่อยุทธศาสตร์ของจังหวัดหนองคาย ที่จะเสริมสร้างความมั่นคงตามแนวชายแดน แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและการพัฒนาเศรษฐกิจในกลุ่มจังหวัด

โครงการฯ ดังกล่าวได้รับความเห็นชอบโดย รองผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย (นายเจด็จ มุสิกวงศ์) และอนุมัติโครงการโดย ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย (นายวงศ์ศักดิ์ สวัสดิ์พาณิชย์) ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2548 ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย ได้ลงนามคำสั่งจังหวัดหนองคาย ที่ 110/2548 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานจัดรายการวิทยุกระจายเสียงร่วมไทย : ลาว ซึ่งประกอบด้วยคณะที่ปรึกษา ได้แก่ (1) เอกอัครราชทูต ณ เวียงจันทน์ เป็นประธานที่ปรึกษา และ (2) เลขานุการโท (นายพันจักร ว่องปรีชา) คณะที่ปรึกษา ส่วนคณะกรรมการ ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย เป็นประธานกรรมการ รองผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย เป็นรองประธานกรรมการ ซึ่งกรรมการประกอบด้วย ผู้อำนวยการ หัวหน้าสถานีวิทยุในจังหวัดหนองคายจำนวน 4 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการ สวท.หนองคาย ผู้อำนวยการ สวท.อำเภอบึงกาฬ หัวหน้า อสมท. หนองคาย และหัวหน้า สท.12 หนองคาย รวมทั้งหัวหน้าสำนักงานจังหวัดหนองคาย โดยมีประชาสัมพันธ์จังหวัดหนองคายเป็นกรรมการและเลขานุการ ผู้ช่วยประชาสัมพันธ์จังหวัดหนองคายเป็นผู้ช่วยกรรมการและเลขานุการ และเจ้าหน้าที่สำนักงานจังหวัดหนองคาย 3 คน ได้แก่ นายชาญชัย คงทัน นายจรัส วงษ์ธรรม และนายวานิช นาคเสนเป็นผู้ช่วยกรรมการและเลขานุการ คำสั่งระบุให้คณะกรรมการมีหน้าที่กำหนดนโยบาย อำนาจการกำกับดูแล วางแผนงาน มอบให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไปปฏิบัติ ดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามวัตถุประสงค์

วันที่ 25 เมษายน 2548 คณะเจ้าหน้าที่ สวท.หนองคายประสานสถานเอกอัครราชทูต ณ เวียงจันทน์ (สอท.) เพื่อประสานงานและนัดหมายการพบกับท่านคำแพง เขียนทะนง ผู้อำนวยการสถานีวิทยุและโทรภาพนครหลวงเวียงจันทน์ และท่านทองพิม คิมะนีวง รองหัวหน้าผู้อำนวยการวิทยุกระจายเสียงแห่งชาติลาว และคณะเจ้าหน้าที่ที่สถานีวิทยุและโทรภาพนครหลวงเวียงจันทน์ ในการประชุมเจ้าหน้าที่เทคนิคทั้งสองฝ่ายได้หารือกัน โดยฝ่ายไทยได้เสนอฝ่ายลาวให้ใช้การจัดรายการโดยระบบอินเทอร์เน็ตรายเดือน ซึ่งฝ่ายลาวได้เห็นดี แต่มีข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ ซึ่งหากได้รับการสนับสนุนเรื่องเครื่องคอมพิวเตอร์และการติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ตก็จะเป็นการดี ซึ่งทางฝ่ายไทยรับที่จะไปหารือภายในต่อไป เรื่องข้อจำกัดทางงบประมาณและด้านอุปกรณ์การดำเนินการของฝ่ายลาวและจะแจ้งผลการพิจารณาให้ทราบต่อไป นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายเห็นด้วยในหลักการที่จะมีการจัดรายการสัปดาห์ละ 1 ครั้งโดยออกอากาศครั้งละ 1 ชั่วโมง โดยเสนอให้ผู้จัดรายการทั้งสองของแต่ละประเทศมาทำความรู้จักและสร้างความคุ้นเคยระหว่างกัน และตลอดรายการจะไม่มีโฆษณา ในส่วนของเนื้อหา รายการนั้น ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบร่วมกันที่จะมีการเตรียมเนื้อหาและมีการเทียบเคียงระหว่างกันก่อนออก รายการ โดยข้อมูลจะต้องมาจากแหล่งทางการหรือแหล่งที่เชื่อถือได้ เพื่อหลีกเลี่ยงการเสนอข่าวในด้านลบ และคลุมเครือ อันจะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดระหว่างกัน ทั้งนี้เนื้อหาสาระจะครอบคลุมข่าว การประชาสัมพันธ์งานบุญประเพณี ปฏิทินการท่องเที่ยว เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมอันดีงามของทั้งสองประเทศ และที่สำคัญหากมีการจัดการประชุมที่สำคัญ ๆ หรือกิจกรรมที่สำคัญก็จะมีการกล่าวถึงในรายการด้วย ทั้งนี้ ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบในหลักการที่จะให้มีการประเมินจากผู้ฟังโดยใช้โทรศัพท์เข้ามาร่วมในรายการ หรือเป็นในลักษณะจดหมายจากผู้ฟังหลังจากนั้นจะมีการประเมินผลและอาจจัดรายการให้มากขึ้น หรือถี่ขึ้น ซึ่งทั้งสองฝ่ายจะได้หารือกันต่อไป สำหรับขั้นตอนการดำเนินการนั้น ฝ่ายลาวเสนอให้ฝ่ายไทยทำแผนงานตามที่ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงกันเมื่อครั้งการประชุมที่นครหลวงเวียงจันทน์เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2548 และนำเสนอให้ฝ่ายลาวพิจารณาและจะนำเรียนขั้นเทิง (ระดับสูง) ต่อไป

เลขานุการเอก (นายพันธจักร ว่องปรีชา) มีข้อสังเกตว่า ฝ่ายลาวยังมีความ “ลังเล” ว่าโครงการ Twin radio นั้นจะได้รับการเห็นชอบจากระดับสูงหรือไม่ ถึงแม้ว่าหลังจากการจัดโครงการสัมมนาเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2548 ได้มีข่าวลงในหนังสือพิมพ์ลาวอย่างกว้างขวางถึงการเสนอการจัด Twin radio อย่างไรก็ตาม ในระดับปฏิบัติการมีความยินดีหากโครงการนี้สามารถดำเนินการได้ลุล่วง เนื่องจากจะเป็นช่องทางในการสร้างสมดุลทางการประชาสัมพันธ์ด้านการข่าวระหว่างไทย-ลาว และส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวให้แก่ลาวอีกด้วย

วันที่ 26 กรกฎาคม 2548 คณะกรรมการบริหารและประสานงานวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย (กบป.) รายงานในที่ประชุม กบป. ครั้งที่ 18-5/2548ว่า ได้รับแจ้งจาก ผู้อำนวยการกองวิทยุกระจายเสียง กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ว่าได้นำเสนอแผนการดำเนินการโครงการ

จัดทำรายการ Twin radio ระหว่างไทย-ลาว ของชมรมนักจัดรายการวิทยุชายแดน โดยผ่านอินเทอร์เน็ต ต่อกรมเจ้าสังกัดโดยขอเบิกจ่ายจากโครงการ flagship: การเสริมสร้างภาพลักษณ์และวัฒนธรรมกับประเทศเพื่อนบ้านในวงเงิน 1,000,000 บาท

วันที่ 25 พฤศจิกายน 2548 สำนักงานประชาสัมพันธ์เขต 1 (สปข.1) ได้รับงบประมาณจัดโครงการผลิตสื่อและให้บริการข้อมูลข่าวสารการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ ประจำปีงบประมาณ 2549 จำนวน 150,000.- บาท โดยจัดกิจกรรมการผลิตรายการวิทยุชายแดนไทย-ลาว (วิทยุคู่แฝด (Twin Radio)) โดยวางแผนดำเนินงานดังนี้ (1) ประชุมเพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติ

(2) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่ (2.1) สถานีวิทยุไทย ณ นครหลวงเวียงจันทน์ (2.2) สถานีวิทยุกระจายเสียง – โทรภาพ นครหลวงเวียงจันทน์ (2.3) กรมสื่อสารมวลชน กระทรวงแถลงข่าว และวัฒนธรรม สปป.ลาว (2.4) กรมการข่าว กระทรวงการต่างประเทศ สปป.ลาว (2.5) สำนักงานจังหวัดหนองคาย (2.6) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคาย (2.7) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดหนองคาย (2.8) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย และ (2.9) สำนักงานแรงงานจังหวัดหนองคาย (3) ประชุมผู้เกี่ยวข้องทั้ง 2 ประเทศ และ (4) จัดรายการวิทยุคู่แฝด

ในการดำเนินการจัดรายการวิทยุคู่แฝด แบ่งเป็น 2 ระยะ คือ (4.1) ระยะแรกออกอากาศ สวท. หนองคาย ระบบ F.M. สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ในวันพุธ เวลา 10.10 - 11.00 น. ด้วยรูปแบบการนำเสนอรายการ ดังนี้ ผู้ประกาศข่าวภาษาลาวที่ สถานีวิทยุกระจายเสียง-โทรภาพ นครหลวงเวียงจันทน์ สัมภาษณ์พิเศษ (วิทยากรจังหวัดหนองคาย และนครหลวงเวียงจันทน์) เพลงไทย และเพลงลาว สลับสาระความรู้ โดยดำเนินรายการที่ สวท. หนองคาย และรายการที่นำเสนอข่าวและสาระความรู้ภายในประเทศ และสปป.ลาว ได้แก่ รายการที่นี้อินโดจีน ระบบ F.M. ทุกวัน เวลา 14.10 – 15.00 น. และรายการสองฝั่งโขง ระบบ A.M. ทุกวัน เวลา 13.00 - 14.00 น. (4.2) ระยะที่ 2 ออกอากาศพร้อมกัน 2 สถานี คือ สวท.หนองคาย กับสถานีวิทยุกระจายเสียง-โทรภาพ นครหลวงเวียงจันทน์ (บันทึกข้อความ ที่ นส 0211/ 1193)

ต่อมาวันที่ 24 ธันวาคม 2548 รองผู้ว่าการจังหวัดหนองคาย (นายมานิตย์ มกรพงศ์) ลงนามหนังสือ สวท. หนองคาย เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นประธานที่ปรึกษาและลงนามคำสั่งแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะทำงาน (ที่ นร 0211 (นค)/521)

คำสั่ง สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดหนองคาย ที่ 118/2548 เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานผลิตสื่อและให้บริการข้อมูลข่าวสารการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ ตามยุทธศาสตร์ กรมประชาสัมพันธ์ ประจำปีงบประมาณ 2549 ซึ่งรองผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย ลงนามลงนามวันที่ 28

ชันวาคม 2548 ประกอบด้วย รองผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย (นายมานิตย์ มกรพงศ์) เป็นประธานที่ปรึกษา ผู้แทนเอกอัครราชทูตไทย ณ เวียงจันทน์ ประชาสัมพันธ์จังหวัดหนองคาย และประธานชมรมสื่อมวลชนจังหวัดหนองคาย เป็นที่ปรึกษา โดยคณะทำงาน ประกอบด้วยผู้อำนวยการ สวท. หนองคาย เป็นประธานคณะทำงาน และคณะทำงานประกอบด้วยเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานรัฐ ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 1 สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดหนองคาย สำนักงานแรงงานจังหวัดหนองคาย และสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย โดยมีเจ้าหน้าที่ สวท. หนองคาย เป็นคณะทำงานและเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้คณะทำงานดังกล่าว มีหน้าที่ดังนี้

1. กำหนดแนวทางการผลิตและเผยแพร่ ให้บริการข้อมูลข่าวสาร โดยการศึกษา พิจารณา ข้อมูลสภาพการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม ภาษาและวัฒนธรรม รวมทั้งนโยบายด้านการสื่อสารมวลชนระหว่างประเทศ ของประเทศไทยและ สปป.ลาว
2. ผลิตรายการและข่าววิทยุกระจายเสียงแลกเปลี่ยนระหว่างสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดหนองคาย กับสถานีวิทยุกระจายเสียง-โทรภาพ นครหลวงเวียงจันทน์
3. จัดทำรายการวิทยุกระจายเสียงร่วมระหว่างสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดหนองคาย กับสถานีวิทยุกระจายเสียง-โทรภาพ นครหลวงเวียงจันทน์
4. ประสานหน่วยงานราชการ และองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมบูรณาการในการผลิตสื่อ และให้บริการข้อมูลข่าวสารการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ
5. ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากกรมประชาสัมพันธ์ และจังหวัดหนองคาย

ในวันที่ 27 ธันวาคม 2548 สวท. หนองคาย ขออนุมัติการเดินทางไป สปป.ลาวของเจ้าหน้าที่ สวท.หนองคาย จำนวน 7 คน เพื่อเดินทางไปติดต่อประสานงานกับสื่อมวลชน และพนักงานสถานีวิทยุกระจายเสียง – โทรภาพนครหลวงเวียงจันทน์ ณ สปป.ลาว การประชุมของทั้ง 2 ฝ่าย เกิดขึ้นระหว่างเวลา 13.00 น.- 15.00 น. ณ ห้องประชุมสถานีวิทยุกระจายเสียง-โทรภาพนครหลวงเวียงจันทน์ โดยผู้แทนฝ่าย สถานีวิทยุกระจายเสียง-โทรภาพ จำนวน 11 คน ประกอบด้วย หัวหน้าอำนาจการสถานีวิทยุกระจายเสียง-โทรภาพ รองหัวหน้าอำนาจการสถานีวิทยุกระจายเสียง-โทรภาพ ว่าการแผนกแถลงข่าวนครหลวงเวียงจันทน์ รองว่ากรแผนกแถลงข่าวนครหลวงเวียงจันทน์ หัวหน้าห้องการวิทยุ-โทรภาพ รองหัวหน้าห้องการวิทยุ-โทรภาพ หัวหน้าหน่วยงานเทคนิค คณะบรรณาธิการโฆษกวิทยุ หัวหน้าหน่วยงานโทรภาพ รองบรรณาธิการโฆษกวิทยุ และโฆษกโทรภาพ ผู้แทนฝ่ายไทยประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ สวท. หนองคาย 7 คน ได้แก่ ผอ. สวท.หนองคาย (1 คน) นายช่างไฟฟ้าสื่อสาร (1 คน) และช่างไฟฟ้าสื่อสาร (2 คน) เจ้าหน้าที่กระจายเสียง (1 คน) เจ้าหน้าที่ธุรการ (1 คน) และผู้รายงานข่าว (1 คน)

ในบันทึกรายงานการประชุมร่วมดังกล่าวระบุว่า หัวหน้าอำนวยการสถานีวิทยุกระจ่ายเสียง-โทรภาพ นครหลวงเวียงจันทน์ ซึ่งแจ้งต่อที่ประชุมว่าเห็นดีด้วยกับข้อเสนอของ ผอ.สวท.หนองคาย แต่ในการปฏิบัติ สถานีวิทยุกระจ่ายเสียง-โทรภาพ นครหลวงเวียงจันทน์ ไม่สามารถดำเนินการได้โดยพลการ ต้องนำเรื่องเสนอผู้บริหาร ผอ.สวท.หนองคาย ได้เสนอให้มีการเผยแพร่ข่าวสารจาก สปป.ลาว ที่ สวท.หนองคาย เพียงสถานีเดียวก่อน ขอให้สถานีวิทยุกระจ่ายเสียง-โทรภาพนครหลวงเวียงจันทน์ สนับสนุนข้อมูลข่าวสาร ในขณะเดียวกัน สวท.หนองคาย จะจัดส่งเอกสารข้อมูลข่าวสารให้พิจารณาเผยแพร่ หัวหน้าอำนวยการสถานีวิทยุกระจ่ายเสียง-โทรภาพ นครหลวงเวียงจันทน์ตอบรับที่จะนำไปเสนอให้ผู้บริหารทราบ เพราะต้องได้รับอนุญาตก่อนจึงจะดำเนินการได้ ที่ประชุมฯ เห็นชอบร่วมกัน โดยขอให้เป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันของเจ้าหน้าที่ทั้ง 2 สถานี หัวหน้าอำนวยการสถานีวิทยุกระจ่ายเสียง-โทรภาพ นครหลวงเวียงจันทน์มอบแผ่นซีดีเพลงลาว ให้ สวท.หนองคาย เพื่อนำไปเผยแพร่ และนำชมที่ห้องส่งกระจายเสียงและที่ทำการสถานี

วันที่ 30 ธันวาคม 2548 สวท. หนองคายทำบันทึกข้อความ รายงานความคืบหน้าการดำเนินโครงการประชาสัมพันธ์ด้านต่างประเทศ (ที่ นร 0211 (นค/746) เสนอต่อ ผอ. สปป.1 ซึ่งระบุว่า สวท.หนองคายได้จัดทำแผนปฏิบัติการกิจกรรมตามโครงการฯ ดังนี้ คือ (1) ผลิต/จัด และเผยแพร่รายการวิทยุ ได้แก่ รายการ สายสัมพันธ์สองพรมแดน รายการ ที่นี่อินโดจีน และรายการ สองฝั่งโขง และ (2) การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ ได้แก่ จัดทำและจัดส่งเอกสารข้อมูลข่าวสารให้สื่อมวลชน สปป.ลาว และแปลเอกสารข้อมูลข่าวสารจาก สื่อมวลชน สปป.ลาว

รายงานดังกล่าวยังระบุว่า การประชุมร่วมเจ้าหน้าที่ สวท. หนองคายกับสถานีวิทยุกระจ่ายเสียง-โทรภาพ นครหลวง เวียงจันทน์ ที่ห้องประชุม สถานีวิทยุกระจ่ายเสียง-โทรภาพ นครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2548 นั้น สปป.ลาว ยังไม่พร้อมดำเนินการจัดรายการวิทยุคู่แฝด ทาง สวท.หนองคายจึงปรับแผนปฏิบัติ โดยดำเนินการจัดรายการสอดแทรกเนื้อหาสาระเกี่ยวกับ สปป.ลาว มากยิ่งขึ้น เพื่อการสร้างความสัมพันธ์ ความจริงใจ และความเชื่อมั่นแก่ผู้บริหาร สปป.ลาว พร้อมกับการพยายามเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสาร การสัมภาษณ์ผู้บริหาร และแหล่งข้อมูลจากสื่อมวลชน อื่น ๆ เช่น สมาคมนักข่าว สปป.ลาว

วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2549 ผอ. สวท. หนองคาย (นายประอิน พัฒนพงษ์) ทำบันทึกรายงานความคืบหน้าการดำเนินงาน โครงการฯ ต่อ ผอ.สปป.1 ว่าได้ประสานงานที่สถานีวิทยุกระจ่ายเสียง-โทรภาพ เมื่อตอนเดินทางไปเป็นวิทยากรบรรยายหลักสูตรการจัดการรายการวิทยุแก่เจ้าหน้าที่แผนกสาธารณสุข นครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว ระหว่างวันที่ 23-24 มกราคม 2549 โดยได้ปรึกษาแนวทางการจัด

รายการวิทยุสายสัมพันธ์สองพรมแดนเพื่อเชิญเจ้าหน้าที่สถานีวิทยุกระจายเสียง-โทรภาพ นครหลวง เวียงจันทน์ร่วมดำเนินรายการด้วย ซึ่งได้รับความร่วมมือโดยมอบให้นายคำสวน จันทะลาด หัวหน้างาน โฆษก เป็นผู้ร่วมดำเนินรายการพูดคุยรายงานข่าว แนะนำแหล่งท่องเที่ยว ผลงานด้านศิลปวัฒนธรรม ต่าง ๆ จาก สปป. ลาว ผ่านระบบ Telephone Hybrid ออกอากาศสด ครั้งละ 10 – 15 นาที เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2549 เป็นต้นไป

รูปแบบการนำเสนอรายการสายสัมพันธ์สองพรมแดน มีดังนี้ (1) เปิดรายการ ทักทายผู้ฟัง เชิญชวนที่ส่วนร่วมในรายการ (2) เพลงไทย/ลาว (3) พูดคุยกับผู้ร่วมรายการ จาก สปป.ลาว (4) เพลงไทย/ลาว (5) พูดคุยกับผู้ร่วมรายการ (คณะทำงานผลิตสื่อ และให้บริการข้อมูลข่าวสารการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ จากหน่วยงานภายนอก) (6) เพลงไทย/ลาว (7) เปิดสายผู้ฟังร่วมแสดงความคิดเห็น (8) เพลงไทย/ลาว (9) ลารายการ

นอกจากนี้รายงานยังระบุว่า ผอ. สวท. หนองคาย ได้เข้าพบประธานสมาคมนักข่าว สปป.ลาว (อดีต รมช.กระทรวงแถลงข่าวและวัฒนธรรม สปป.ลาว) เพื่อปรึกษาขอคำแนะนำการดำเนินงานร่วมกับสื่อมวลชนใน สปป.ลาว เกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ซึ่งได้รับคำชี้แนะเป็นอย่างดี และมีความเป็นไปได้สูงที่จะมีความร่วมมือในส่วนนี้ โดยหลังจากฟังคำชี้แจงรายละเอียดของรายการรูปแบบ เนื้อหาและวิธีการนำเสนอแล้ว ประธานสมาคมนักข่าว สปป.ลาว เห็นด้วย เพราะเป็นประโยชน์ เป็นการสร้างความสัมพันธ์ของประชาชนในระดับท้องถิ่น และได้แนะนำให้เสนอโครงการไปยังกระทรวงแถลงข่าวและวัฒนธรรม ซึ่งเป็นกระทรวงที่กำกับดูแลหน่วยงานสื่อมวลชนใน สปป.ลาว โดยตรง (เดิมเป็นการประสานงาน ระหว่าง สถานเอกอัครราชทูต ณ เวียงจันทน์ กับกรมการข่าว กระทรวงต่างประเทศ สปป.ลาว) นอกจากนี้ท่านได้กล่าวว่า ในฐานะประธานสมาคมนักข่าว สปป.ลาว และอดีต รมช.จะช่วยผลักดันอีกทางหนึ่งด้วย (ที่ นร 0211 (นค)/83)

วันที่ 3 มีนาคม 2549 ได้มีการประชุมโครงการสายสัมพันธ์สื่อมวลชนไทย-ลาว (หนองคาย-เวียงจันทน์) ณ โรงแรมหนองคายแกรนด์ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดย ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย (นายสุพจน์ เลาว์ณย์ศิริ) เป็นประธานที่ประชุม

โครงการสายสัมพันธ์สื่อมวลชนไทย-ลาว(หนองคาย-เวียงจันทน์) เป็นโครงการที่เกิดจากความริเริ่มของสื่อมวลชนจังหวัดหนองคาย และจังหวัดได้มอบหมายให้คณะทำงานด้านสื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานอนุกรรมการด้านการประชาสัมพันธ์ของคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ จังหวัดหนองคาย จัดทำโครงการสายสัมพันธ์สื่อมวลชนไทย-ลาวขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี ระหว่างสื่อมวลชนจังหวัดหนองคาย และนครหลวงเวียงจันทน์ ซึ่งจะเป็นแนว

ทางการพัฒนาไปสู่ความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนและเผยแพร่ข่าวสารการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว ศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งเหตุการณ์อันเป็นภัยต่อความมั่นคง ซึ่งได้มีการเปิดโครงการและจัดตั้งศูนย์ประสานงานโครงการขึ้นที่สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดหนองคาย (รายงานการประชุม, 2548)

ในรายงานการประชุมดังกล่าวยังระบุว่า รองหัวหน้าวิทยุกระจายเสียงแห่งชาติลาว (ท่านทองพิมพ์ ติมะนิวงค์) กล่าวว่า สำหรับแนวคิดในการจัดทำรายการวิทยุร่วมกัน (Twin Radio) นั้น ทางด้านฝ่ายไทย โดย สวท.หนองคาย ก็ได้มีการเตรียมพร้อม แต่ทางนครหลวงเวียงจันทน์ยังไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากยังไม่มีความพร้อมทางด้านเทคนิคและจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้บริหารก่อนจึงจะดำเนินการได้ และต้องเป็นการประสานงานระหว่างกระทรวงการต่างประเทศของทั้งสองฝ่าย

การดำเนินงานตามโครงการประชาสัมพันธ์ด้านต่างประเทศของ สวท. หนองคาย กรมประชาสัมพันธ์ ยังคงดำเนินการได้ในส่วนของการผลิตและเผยแพร่รายการวิทยุ 3 รายการ ได้แก่ รายการสายสัมพันธ์สองพรมแดน ที่อินโดจีน และสองฝั่งโขง สำหรับกิจกรรมการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารการประชาสัมพันธ์ได้ปรับเปลี่ยนวิธีการจากการแปลเอกสารข่าวจาก สปป.ลาว และการสัมภาษณ์สื่อมวลชนจาก สปป.ลาว เป็นการนำเสนอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทย และ สปป.ลาว ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดหนองคายและหาข้อมูลจากเว็บไซต์ต่าง ๆ และเปิดเพลงจาก สปป.ลาว เนื่องจากระบบการปกครองของ สปป.ลาว ทำให้สื่อมวลชนใน สปป.ลาว ไม่สามารถตัดสินใจในการดำเนินการตามโครงการดังกล่าวได้ จนกว่าจะได้รับอนุญาตจากทางการของ สปป.ลาวก่อน (บันทึกข้อความที่ นร 0207.73/538)

ตารางข้อมูลประชากรศาสตร์และผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างประชาชน ไทย

1) เพศ

	เพศ	อำเภอ								รวม	ร้อยละ
		บึงคล้า	สังคม	รัตนวาปี	ปากคาด	โพนพิสัย	ศรีเชียงใหม่	บึงกาฬ	เมือง		
1	หญิง	26	25	28	25	26	30	24	22	206	51.50
2	ชาย	24	25	22	25	24	20	26	28	194	48.50
	รวม	50	50	50	50	50	50	50	50	400	100

2) อายุ

	อายุ	อำเภอ								รวม	ร้อยละ
		บึงคล้า	สังคม	รัตนวาปี	ปากคาด	โพนพิสัย	ศรีเชียงใหม่	บึงกาฬ	เมือง		
1	35-44 ปี	20	15	10	18	15	9	14	11	112	28.00
2	45-54 ปี	7	15	10	11	15	16	16	8	98	24.50
3	25-34 ปี	4	5	10	11	6	11	12	10	69	17.25
4	55-64 ปี	4	10	9	6	9	5	5	9	57	14.25
5	18-24 ปี	10	2	9	4	2	6	3	10	46	11.50
6	65 ปีขึ้นไป	5	3	2	0	3	3	0	2	18	4.50
	รวม	50	50	50	50	50	50	50	50	400	100

3) อาชีพ

	อาชีพ	อำเภอ								รวม	ร้อยละ
		บึงคล้า	สังคม	รัตนวาปี	ปากคาด	โพนพิสัย	ศรีเชียงใหม่	บึงกาฬ	เมือง		
1	ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	17	18	13	20	28	12	28	20	156	39.00
2	เกษตรกร	19	23	18	16	12	17	11	0	116	29.00
3	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	4	4	4	5	1	9	3	2	32	8.00
4	ลูกจ้าง	2	1	4	3	4	1	5	14	34	8.50
5	แม่บ้าน	1	1	8	3	1	5	1	1	21	5.25
6	นักศึกษา	0	2	1	1	2	1	1	8	16	4.00
7	นักเรียน	7	0	0	1	0	5	0	1	14	3.50
8	บริษัทเอกชน	0	1	2	1	2	0	1	4	11	2.75
	รวม	50	50	50	50	50	50	50	50	400	100

4) ท่านฟังวิทยุฯ สປປ.ລາວ หรือไม่

ไม่ฟัง	เหตุผลที่ไม่ฟัง	อำเภอ									
		บึงคล้า	สังคม	รัตนวาปี	ปากคาด	โพนพิสัย	ศรีเชียงใหม่	บึงกาฬ	เมือง	รวม	ร้อยละ
1	ไม่ฟัง	33	36	40	38	46	28	34	37	292	73.00
2	ฟัง	17	14	10	12	4	22	16	13	108	27.00
	รวม	50	50	50	50	50	50	50	50	400	100

4.1) ท่านฟังวิทยุฯ สປປ.ລາວ เพราะเหตุใด

ฟัง	เหตุผลที่ฟัง	อำเภอ									
		บึงคล้า	สังคม	รัตนวาปี	ปากคาด	โพนพิสัย	ศรีเชียงใหม่	บึงกาฬ	เมือง	รวม	ร้อยละ
1	ได้ความบันเทิง	12	6	7	3	2	10	10	6	56	46.28
2	ได้ข่าวสารความรู้	1	3	1	4	2	6	2	0	19	15.70
3	ผู้ตอบ ๆ พกติดกรรมการเปิดรับฟังวิทยุของตนเอง	2	2	0	6	0	3	3	0	16	13.22
4	ได้เรียนรู้ภาษาลาว	2	0	1	0	1	4	0	2	10	8.26
5	หลีกเลี่ยงจากความเบื่อหน่าย	0	0	2	1	1	5	0	0	9	7.44
6	สัญญาณวิทยุของลาวชัดเจน	2	4	1	0	0	1	0	0	8	6.61
7	ฟังแต่ไม่มีความเห็นเพิ่มเติม	0	0	1	0	0	0	0	2	3	2.48
	รวม	19	15	13	14	6	29	15	10	121	100

4.2) ท่านไม่ฟังวิทยุ สปป.ลาว เพราะเหตุใด

ไม่ฟัง	เหตุผลที่ไม่ฟัง	อำเภอ									
		บึงคล้า	สังคม	รัตนวาปี	ปากคาด	โพนพิสัย	ศรีเชียงใหม่	บึงกาฬ	เมือง	รวม	ร้อยละ
1	ไม่ชอบฟังเพลงหรือวิทยุ สปป.ลาว ชอบหรือฟังเฉพาะเพลงหรือวิทยุ ไทย	11	7	6	9	8	13	8	8	70	23.81
2	ไม่ฟังแต่ไม่มีความเห็นเพิ่มเติม	2	9	7	15	11	1	1	11	57	19.39
3	การเลือกเปิดรับสื่ออื่นแทน	3	11	4	2	10	3	4	9	46	15.65
4	ไม่มีเวลาฟังวิทยุ	7	3	1	1	7	6	10	8	43	14.63
5	ไม่มีสัญญาณ หรือสัญญาณวิทยุของ สปป.ลาว ไม่ชัดเจน	3	1	12	4	4	1	1	1	27	9.18
6	ไม่มีเครื่องรับวิทยุ	5	6	3	2	2	3	4	1	26	8.84
7	ไม่คุ้นเคยและไม่เข้าใจภาษาลาว	2	0	2	6	0	4	0	2	16	5.44
8	ไม่รู้ว่ารับสัญญาณได้	0	0	2	0	1	0	0	1	4	1.36
9	อื่น ๆ *	0	0	3	0	0	0	0	0	3	1.02
10	ผู้ตอบ ๆ พฤติกรรมการเปิดรับฟังวิทยุของตนเอง	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0.68
	รวม	33	37	40	39	43	31	30	41	294	100

* อื่น ๆ ได้แก่ (อำเภอรัตนวาปี) ไม่ค่อยฟังวิทยุอยู่แล้ว, ไม่ได้สนใจฟัง เพราะคลื่นชุมชนชัดเจนอยู่แล้ว, คิดว่ามั่นคงเหมือน ๆ กัน

5) เวลาที่ท่านฟังวิทยุฯ สปป.ลาว

	เวลาที่ท่านฟังวิทยุฯ	อำเภอ									
		บຸນຄລ້າ	ສັງຄມ	ຮັດນວາປີ	ປາກຄາດ	ໂພນພິສັຍ	ສຣີເຊິງໃໝ່	ບິງຄາພ	ເມືອງ	รวม	ร้อยละ
1	ເຢັນ 16.01-18.00 ນ.	3	2	0	5	0	5	4	3	22	20.37
2	ຄື່າ 18.01-21.00 ນ.	5	0	2	2	2	3	5	2	21	19.44
3	ປ່າຍ 13.01-16.00 ນ.	0	2	3	3	2	1	4	2	17	15.74
4	ເທິງ 12.01-13.00 ນ.	3	3	2	0	0	4	1	1	14	12.96
5	ສາຍ 09.01-12.00 ນ.	2	1	2	0	0	3	2	3	13	12.04
6	ອື່ນ ໆ *	1	0	2	0	0	1	2	3	9	8.33
7	ເຮົ້າ 05.00-09.00 ນ.	1	1	2	0	0	1	0	2	7	6.48
8	ດຶກ 21.01-24.00 ນ.	1	0	1	0	0	1	1	1	5	4.63
	รวม	16	9	14	10	4	19	19	17	108	100

* ອື່ນ ໆ ໄດ້ແກ່ (อำเภอบຸນຄລ້າ) ฟังตลอด, (อำเภอรัตนวาปี) ไม่แน่นอน, ว่าง ๆ, (อำเภอศรีเชียงใหม่) ว่าง ๆ, (อำเภอบึงกาฬ) เวลาขับรถ, ไม่แน่นอน, (อำเภอเมือง) เปิดตลอด, ไม่แน่นอน, ว่าง ๆ

6) ท่านฟังวิทยุฯ สปป.ลาว แล้วมีประโยชน์หรือไม่

	มีประโยชน์หรือไม่	อำเภอ									
		บຸນຄລ້າ	ສັງຄມ	ຮັດນວາປີ	ປາກຄາດ	ໂພນພິສັຍ	ສຣີເຊິງໃໝ່	ບິງຄາພ	ເມືອງ	รวม	ร้อยละ
1	ມີ	12	6	12	14	6	26	16	14	106	98.15
2	ໄມ່ມີ	0	1	0	0	0	0	1	0	2	1.85
	รวม	12	7	12	14	6	26	17	14	108	100

7) ท่านพึงวิทย์ฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีกับ สปป.ลาว หรือไม่

	รู้สึกดีหรือไม่	อำเภอ									
		บุ่งคล้า	สังคม	รัตนวาปี	ปากคาด	โพนพิสัย	ศรีเชียงใหม่	บึงกาฬ	เมือง	รวม	ร้อยละ
1	ดี	14	9	11	12	4	20	13	11	94	87.04
2	ไม่ระบุว่าดีหรือไม่ดี	4	0	1	0	0	0	2	2	9	8.33
3	ไม่ดี	0	1	0	0	0	2	1	1	5	4.63
	รวม	18	10	12	12	4	22	16	14	108	100

7.1) ท่านพึงวิทย์ฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกดีกับ สปป.ลาว เพราะเหตุใด

ดี	รู้สึกดีเพราะ	อำเภอ									
		บุ่งคล้า	สังคม	รัตนวาปี	ปากคาด	โพนพิสัย	ศรีเชียงใหม่	บึงกาฬ	เมือง	รวม	ร้อยละ
1	รู้สึกดีแต่ไม่มีความเห็นเพิ่มเติม	3	3	5	6	1	7	6	5	36	38.30
2	ได้ความบันเทิง	6	1	4	1	1	7	1	1	22	23.40
3	ได้ข่าวสารความรู้	3	4	1	3	2	3	0	2	18	19.15
4	ได้เรียนรู้ภาษาลาว	1	0	1	1	0	2	1	1	7	7.45
5	หลีกเลี่ยงจากความเบื่อหน่าย	1	1	0	1	0	1	1	0	5	5.32
6	เหมือนวิทยุไทย โดยเฉพาะการนำเสนอเพลง	0	0	0	0	0	0	3	1	4	4.26
7	ภาษาที่คล้ายคลึงกัน	0	0	0	0	0	0	1	1	2	2.13
	รวม	14	9	11	12	4	20	13	11	94	100

7.2) ท่านพึงวิทย์ฯ สปป.ลาว แล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับ สปป.ลาว เพราะเหตุใด

ไม่ดี	รู้สึกไม่ดี เพราะ	อำเภอ									
		บึงค้ำ	สังคม	รัตนวาปี	ปากคาด	โพนพิสัย	ศรีเชียงใหม่	บึงกาฬ	เมือง	รวม	ร้อยละ
1	แสดงทัศนคติส่วนตัวที่ไม่ชอบการปกครองของ สปป.ลาว	0	0	0	0	0	1	1	0	2	40.00
2	มีการเลียนแบบวิทย์ฯ ไทย	0	0	0	0	0	0	0	1	1	20.00
3	นักจัดรายการพูดไม่เพราะ	0	0	0	0	0	1	0	0	1	20.00
4	นำเสนอแต่เนื้อหาที่กับ สปป.ลาว	0	1	0	0	0	0	0	0	1	20.00
	รวม	0	1	0	0	0	2	1	1	5	100

7.3) ท่านพึงวิทย์ฯ สปป.ลาว แต่ไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีกับ สปป.ลาว

	ไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีกับ สปป.ลาว	อำเภอ									
		บึงค้ำ	สังคม	รัตนวาปี	ปากคาด	โพนพิสัย	ศรีเชียงใหม่	บึงกาฬ	เมือง	รวม	ร้อยละ
1	มุ่งฟังเพื่อความบันเทิงเพียงอย่างเดียว	1	0	0	0	0	0	1	2	4	44.44
2	ไม่มีอคติหรือทัศนคติที่เป็นด้านลบต่อ สปป.ลาว	1	0	0	0	0	0	1	0	2	22.22
3	สนใจฟังเพลงและข่าวของ สปป.ลาว	0	0	0	0	0	0	0	0	1	11.11
4	ไม่ระบุว่ารู้สึกดีหรือไม่ดีแต่ไม่มีความเห็นเพิ่มเติม	1	0	0	0	0	0	0	0	1	11.11
5	รู้จักคน สปป.ลาว	1	0	0	0	0	0	0	0	1	11.11
	รวม	4	0	1	0	0	0	2	2	9	100

8) ความสัมพันธ์ลาว-ไทย เป็นอย่างไรดีหรือไม่

	ความสัมพันธ์ลาว-ไทย เป็นอย่างไรดีหรือไม่	อำเภอ									
		บึงคล้า	สังคม	รัตนวาปี	ปากคาด	โพนพิสัย	ศรีเชียงใหม่	บึงกาฬ	เมือง	รวม	ร้อยละ
1	ดี	31	45	43	45	50	47	38	49	348	87.00
2	ไม่ดี	2	5	7	4	0	3	4	1	26	6.50
3	ไม่ระบุ ว่าดีหรือไม่ดี	17	0	0	1	0	0	8	0	26	6.50
	รวม	50	50	50	50	50	50	50	50	400	100

8.1) ความสัมพันธ์ลาว-ไทย ดีเพราะเหตุใด

ดี	เหตุผลที่คิดว่ามีความสัมพันธ์ที่ดี			อำเภอ									
				นุ่งคล้า	สังคม	รัตนวาปี	ปากคาด	โพนพิสัย	ศรีเชียงใหม่	บึงกาฬ	เมือง	รวม	ร้อยละ
1	การค้า เศรษฐกิจ การลงทุน			20	22	17	23	24	12	17	15	150	32.05
2	ความสะดวกและง่ายของการข้ามแดน ไปมาหากัน ณ จุดข้ามแดน/จุดผ่อนปรนต่าง ๆ			19	23	23	13	20	18	18	16	150	32.05
3	ความสัมพันธ์กันของคนและประเทศทั้งสองฝั่ง			9	5	5	11	8	6	6	9	59	12.61
	มีความสัมพันธ์กัน ได้แก่	รวม	ร้อยละ										
	3.1 ความสัมพันธ์บ้านที่เมืองน่อง	21	35.59										
	3.2 ความสัมพันธ์แบบพี่น้อง	19	32.20										
	3.3 ความสัมพันธ์แบบเครือญาติ	13	22.03										
	3.4 ความสัมพันธ์แบบเพื่อนบ้าน	6	10.17										
	รวม	59	100										
4	มีความสัมพันธ์ที่ดี และไม่มี ความขัดแย้งกัน			6	2	1	7	0	4	1	5	26	5.56
5	ภาษาที่สื่อสารเข้าใจกัน และมารยาทในการสื่อสารที่ดีของคน สปป.ลาว			4	0	1	8	2	0	3	4	22	4.70
6	ความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่คล้ายคลึงกัน			2	2	0	2	3	1	3	1	14	2.99
7	ความมีลักษณะนิสัย อารมณ์คล้ายคนไทย			2	0	0	1	2	1	4	0	10	2.14
8	ความสัมพันธ์ดีแต่ไม่มีความเห็นเพิ่มเติม			3	0	2	0	0	0	2	2	9	1.92
9	ความสัมพันธ์ทางศาสนา			0	0	0	2	0	0	1	1	4	0.85
10	การท่องเที่ยว			0	0	0	0	0	1	0	3	4	0.85
11	ลักษณะนิสัยและความมีอัธยาศัยดีและเป็นมิตรของคน สปป.ลาว			0	0	1	0	0	0	3	0	4	0.85
12	ความร่วมมือกัน			0	1	0	0	0	2	0	1	4	0.85
13	อื่น ๆ *			0	0	2	0	1	0	0	0	3	0.64
14	การเปิดจุดผ่านแดนและจุดผ่อนปรน			3	0	0	0	0	0	0	0	3	0.64

ดี	เหตุผลที่คิดว่ามีความสัมพันธ์ที่ดี	อำเภอ									
		บึงคล้า	สังคม	รัตนวาปี	ปากคาด	โพนพิสัย	ศรีเชียงใหม่	บึงกาฬ	เมือง	รวม	ร้อยละ
15	ได้หรือมีการจ้างแรงงานจาก สปป.ลาวได้หรือมีการจ้างแรงงานของ สปป.ลาว	0	0	0	0	0	2	0	0	2	0.43
16	ผู้นำไทยเยือน สปป.ลาว	0	0	0	0	0	2	0	0	2	0.43
17	การเสด็จเยือนของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และราชวงศ์ไทย	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0.21
18	การให้ความช่วยเหลือกัน	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0.21
	รวม	68	55	52	67	60	50	59	57	468	100

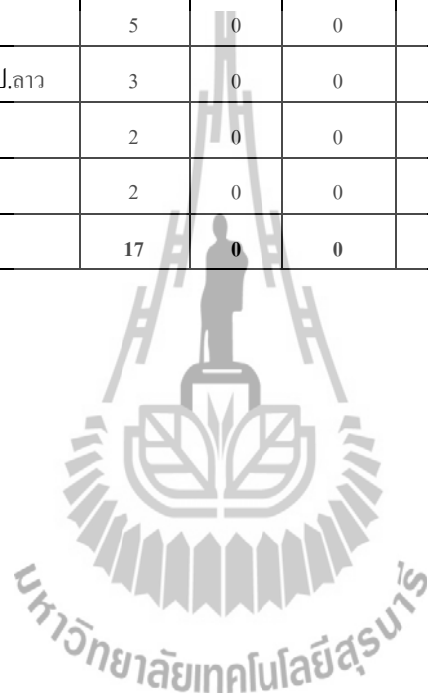
* อื่น ๆ (อำเภอโพนพิสัย) ไม่มีอคติกับลาวอยู่แล้ว (อำเภอรัตนวาปี) วงของลาวคือวง cell มาเล่นในไทย, หน้าตาคล้ายกัน

8.2) ความสัมพันธ์ลาว- ไทย ไม่ดีเพราะเหตุใด

ไม่ดี	เหตุผลที่คิดว่ามีความสัมพันธ์ไม่ดี	อำเภอ									
		บึงคล้า	สังคม	รัตนวาปี	ปากคาด	โพนพิสัย	ศรีเชียงใหม่	บึงกาฬ	เมือง	รวม	ร้อยละ
1	ความเคร่งครัด และมาตรฐานที่แตกต่างจากไทยในการเข้า สปป.ลาว	1	3	6	0	0	0	2	0	12	46.15
2	การปกครองระบอบคอมมิวนิสต์ของ สปป.ลาว	0	0	0	2	0	1	2	0	5	19.23
3	ความไม่น่าไว้ใจของคน สปป.ลาว	1	1	0	0	0	2	0	1	5	19.23
4	ปัญหาตามแนวชายแดน	0	1	1	0	0	0	0	0	2	7.69
5	ทัศนคติที่เป็นลบต่อคน สปป.ลาว บางคน	0	0	0	2	0	0	0	0	2	7.69
	รวม	2	5	7	4	0	3	4	1	26	100

8.3) ไม่ระบุว่าคุณสัมพันธ์ลาว-ไทย ดีหรือไม่ดี

	ไม่ระบุความสัมพันธ์ลาว-ไทย ว่าดีหรือไม่ดี	อำเภอ									
		บึงคล้า	สังคม	รัตนวาปี	ปากคาด	โพนพิสัย	ศรีเชียงใหม่	บึงกาฬ	เมือง	รวม	ร้อยละ
1	รู้สึกกลาง ๆ ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง	5	0	0	1	0	0	3	0	9	34.62
2	ไม่ระบุความสัมพันธ์แต่ไม่มีความเห็นเพิ่มเติม	5	0	0	0	0	0	1	0	6	23.08
3	ความเคร่งครัด และมาตรฐานที่แตกต่างจากไทยในการเข้า สปป.ลาว	3	0	0	0	0	0	2	0	5	19.23
4	คน สปป.ลาวเอาเปรียบคนไทย	2	0	0	0	0	0	1	0	3	11.54
5	คนไทยเอาเปรียบคน สปป.ลาว	2	0	0	0	0	0	1	0	3	11.54
	รวม	17	0	0	1	0	0	8	0	26	100

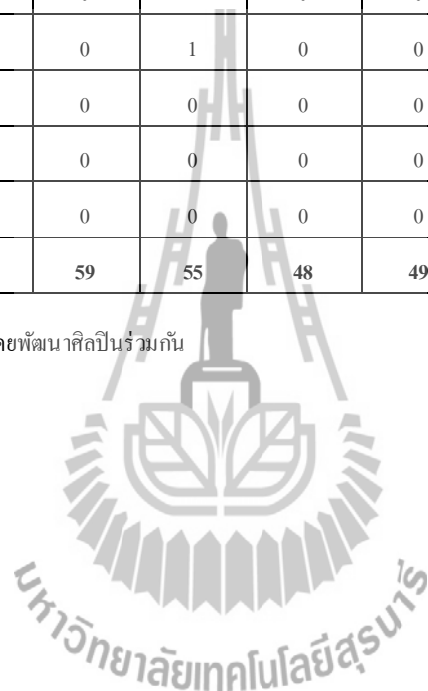
9) วิทยาฯ (ของ สปป.ลาวและหรือไทย) ควรทำ (บทบาท) **

	วิทยาฯ (ของ สปป.ลาวและหรือไทย) ควรทำ (บทบาท)	อำเภอ									
		นุ่งคล้า	สังคม	รัตนวาปี	ปากคาด	โพนพิสัย	ศรีเชียงใหม่	บึงกาฬ	เมือง	รวม	ร้อยละ
1	บทบาทการอนุรักษ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ทั้งสองฝั่ง	8	5	10	8	13	7	12	10	73	17.38
2	บทบาทการให้และทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนข่าวสารความรู้	12	9	4	10	5	4	13	4	61	14.52
3	บทบาทการให้ความบันเทิง	9	9	6	11	6	8	3	7	59	14.05
4	บทบาทในการส่งเสริมเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรม	8	12	5	2	10	5	9	2	53	12.62
5	ไม่มีความเห็น	5	3	5	5	4	5	0	7	34	8.10
6	บทบาทในการส่งเสริมการท่องเที่ยว	0	3	2	0	6	1	7	6	25	5.95
7	พัฒนารูปแบบเนื้อหาให้ดีและหลากหลายขึ้น / ความชัดเจนของ สัญญาณ	1	1	2	5	3	2	0	2	16	3.81
8	บทบาทในการส่งเสริมความรักใคร่ปรองดอง มิตรภาพ ความสามัคคี ความสัมพันธ์ ไทย-ลาว และเพื่อนพี่น้องกัน บ้านพี่เมืองน้อง	3	0	5	1	1	0	3	3	16	3.81
9	ส่งเสริมด้านการเกษตร	4	2	2	1	0	1	4	0	14	3.33
10	ให้ข่าวสารความรู้ หรือส่งเสริมด้านใดด้านหนึ่ง เช่น ให้มีการก่อสร้างถนน	2	2	4	1	2	1	1	0	13	3.10
11	รูปแบบรายการ การจัดรายการร่วมกัน	1	0	0	2	0	3	1	1	8	1.90
12	บทบาทที่ดีในทุก ๆ ด้าน	2	2	0	0	1	1	2	0	8	1.90
13	เปิดทั้งเพลงไทย และเพลง สปป.ลาว สลับกัน	0	0	0	1	0	0	0	5	6	1.43
14	บทบาทในการสาระและบันเทิง	1	1	1	2	0	0	0	1	6	1.43
15	ให้ความรู้ด้านกฎหมาย	0	2	1	0	0	1	1	0	5	1.19
16	เสนอข่าวและเรื่องราวระหว่างท้องถิ่นริมฝั่งโขง	0	2	0	0	0	3	0	0	5	1.19
17	ส่งเสริมการศึกษา	1	0	0	0	0	2	1	0	4	0.95

	วิทยาฯ (ของ สปป.ลาวและหรือไทย) ควรทำ (บทบาท)	อำเภอ									
		บึงคล้า	สังคม	รัตนวาปี	ปากคาด	โพนพิสัย	ศรีเชียงใหม่	บึงกาฬ	เมือง	รวม	ร้อยละ
18	เผยแพร่พุทธศาสนา	1	0	0	0	0	1	1	0	3	0.71
19	เปิดโอกาสให้ผู้ฟังขอเพลงให้กัน	1	0	1	0	1	0	0	0	3	0.71
20	ส่งเสริมการศึกษา	0	1	0	0	0	1	0	0	2	0.48
21	มีบทบาทในการโฆษณาสินค้าและบริการทั้งสองฝั่ง	0	1	0	0	1	0	0	0	2	0.48
22	รูปแบบรายการ อื่น ๆ	0	0	0	0	0	1	0	1	2	0.48
23	บทบาทในการให้สาระและเนื้อหาเกี่ยวกับการค้าระหว่างสองฝั่ง	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0.24
24	อื่น ๆ*	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0.24
	รวม	59	55	48	49	54	47	58	50	420	100

* อื่น ๆ (อำเภอเมือง) เน้นการมีส่วนร่วมของทั้ง 2 ประเทศ ให้ควบคู่กัน โดยพัฒนาศิลปินร่วมกัน

** ผู้ให้สัมภาษณ์ ตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

10) วิทยาฯ (ของ สปป.ลาวและหรือไทย) ไม่ควรทำ (บทบาท)

	วิทยาฯ (ของ สปป.ลาว และหรือไทย) ไม่ควรทำ (บทบาท)	อำเภอ									
		บึงค้ำ	สังคม	รัตนวาปี	ปากคาด	โพนพิสัย	ศรีเชียงใหม่	บึงกาฬ	เมือง	รวม	ร้อยละ
1	วิทยาฯ มีบทบาทที่ดีแล้ว	7	0	17	29	5	12	11	0	81	25.63
2	ไม่มีความเห็น	7	3	7	5	9	9	8	9	57	18.04
3	การนำเสนอเรื่องการเมือง ความมั่นคง และการปกครองของ สปป.ลาว	5	6	4	6	6	4	7	6	44	13.92
4	การส่งเสริมยาเสพติด การกระทำและสิ่งที่มีผิดกฎหมาย	6	0	2	2	5	7	4	1	27	8.54
5	การวิพากษ์วิจารณ์เรื่องไม่ถูกต้อง การล้อเลียน ดูถูก ดูหมิ่น กล่าวร้าย ใส่ร้าย โจมตี สปป.ลาว	2	0	3	2	3	2	8	3	23	7.28
6	การพูดคำที่ไม่ดี ไม่สุภาพ ไม่ให้เกียรติ	4	3	0	1	2	3	2	0	15	4.75
7	การพาดพิงสถาบันที่นับถือ เช่น สถาบันกษัตริย์ และความเชื่อ ศาสนา	3	1	0	1	1	0	1	5	12	3.80
8	การนำเสนอข้อมูลที่ไม่ชัดเจน สับสน ไม่เป็นกลาง และบิดเบือนข้อเท็จจริง อันนำไปสู่การเข้าใจผิด	0	1	1	2	2	1	2	2	11	3.48
9	การนำเสนอเรื่องที่ไม่ดี ไม่เหมาะสม และลามกอนาจาร	2	1	4	0	0	2	0	1	10	3.16
10	การวิพากษ์วิจารณ์ วัฒนธรรม ประเพณี ความเป็นอยู่และความเชื่อของ สปป.ลาว	1	1	1	2	0	0	5	0	10	3.16
11	การนำเสนอประเด็นขัดแย้ง และที่ทำให้แตกแยก	0	3	3	1	0	0	0	2	9	2.85
12	การก้าวท้าวกันในเรื่องต่าง ๆ ระหว่างประเทศ	2	0	1	0	2	2	0	1	8	2.53
13	อื่น ๆ *	0	3	0	0	2	1	1	1	8	2.53
14	การพูดคำว่าบ้านที่เมืองน้อง	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0.32
	รวม	40	22	43	51	37	43	49	31	316	100

* อื่นๆ ได้แก่ (อำเภอ โพนพิสัย) การเปิดเพลงสดริง ร็อค ๆ หนัก ๆ, ข่าวสารที่ไม่ควรนำเสนอบางเรื่อง ควรพิจารณาให้ดี (อำเภอเมือง) เรื่องการศึกษา เทคโนโลยี เพราะคนลาวคิดว่า เขาคือยกว่าเรา (อำเภอ บึงกาฬ) พวกสงคราม เวลาที่มีเหตุ ทุกลอย่างมีกฎเกณฑ์ (อำเภอ ศรีเชียงใหม่) ความมั่นคงของประเทศ ก็ควรมีขอบเขต (อำเภอ สังคม) อะไรไม่มีดี ก็อย่าไปทำ, แต่ละประเทศมีข้อจำกัด ในการนำเสนอต่างกัน ควรศึกษาก่อน, คนลาวเขาไม่เล่าเรื่องประเพณีให้คนไทยฟัง ตามกฎหมาย

ตารางข้อมูลประชากรศาสตร์และผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างประชาชน สปป.ลาว

1. เพศ

	เพศ	อำเภอ								รวม	ร้อยละ
		บຸ່ງຄລ້າ	ສັງຄມ	ຮັດນວາປີ	ປາກຄາດ	ໂພນພິສັຍ	ສຣີເຊິງໃໝ່	ປິ່ງກາພ	ເມືອງ		
1	หญิง	25	14	24	17	29	7	16	128	260	65.00
2	ชาย	5	15	5	5	11	8	6	85	140	35.00
	รวม	30	29	29	22	40	15	22	213	400	100

2. อายุ

	อายุ	อำเภอ								รวม	ร้อยละ
		บຸ່ງຄລ້າ	ສັງຄມ	ຮັດນວາປີ	ປາກຄາດ	ໂພນພິສັຍ	ສຣີເຊິງໃໝ່	ປິ່ງກາພ	ເມືອງ		
1	25-34 ปี	9	14	6	4	12	3	5	68	121	30.25
2	18-24 ปี	8	7	2	4	10	5	5	64	105	26.25
3	35-44 ปี	9	3	13	5	7	3	5	36	81	20.25
4	45-54 ปี	4	4	7	8	8	3	7	27	68	17.00
5	55-64 ปี	0	1	0	1	2	1	0	12	17	4.25
6	65 ปีขึ้นไป	0	0	1	0	1	0	0	6	8	2.00
	รวม	30	29	29	22	40	15	22	213	400	100

3. อาชีพ

	อาชีพ	อำเภอ								รวม	ร้อยละ
		บึงคล้า	สังคม	รัตนวาปี	ปากคาด	โพนพิสัย	ศรีเชียงใหม่	บึงกาฬ	เมือง		
1	ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	14	2	12	15	12	4	12	71	142	35.50
2	เกษตรกร	7	10	11	6	17	1	1	20	73	18.25
3	แม่บ้าน	2	0	2	0	3	2	3	23	35	8.75
4	ผู้ใช้แรงงาน	0	15	0	0	0	3	0	12	30	7.50
5	นักศึกษา	1	0	1	0	1	1	1	25	30	7.50
6	นักเรียน	3	0	0	0	1	3	1	15	23	5.75
7	อื่น ๆ *	2	2	3	1	2	1	2	9	22	5.50
8	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	1	0	0	0	4	0	1	14	20	5.00
9	บริษัทเอกชน	0	0	0	0	0	0	1	16	17	4.25
10	ลูกจ้าง	0	0	0	0	0	0	0	8	8	2.00
	รวม	30	29	29	22	40	15	22	213	400	100

* อื่น ๆ ได้แก่ ไม่ทำงาน/ว่างงาน 7 คน, ขับรถสิบล้อ, อาชีพขับเรือข้ามแม่น้ำโขง 2 คน, พนักงานโครงการด้านเอดส์, อยู่บ้านเฉย ๆ 2 คน ทำงานที่สถานทูตสิงคโปร์, บริษัทต่างประเทศ, เลขานุการ, เกษียณ, ช่าง, ไม่ระบุ 2 คน

4) ท่านฟังวิทยุฯ ไทย หรือไม่

	ท่านฟังวิทยุฯ ไทย หรือไม่	อำเภอ								รวม	ร้อยละ
		บึงคล้า	สังคม	รัตนวาปี	ปากคาด	โพนพิสัย	ศรีเชียงใหม่	บึงกาฬ	เมือง		
1	ฟัง	29	28	25	19	40	15	21	212	389	97.25
2	ไม่ฟัง	1	1	4	3	0	0	1	1	11	2.75
	รวม	30	29	29	22	40	15	22	213	400	100

4.1) ท่านฟังวิทยุฯ ไทย เพราะเหตุใด

ฟัง	เหตุผลที่ฟัง	อำเภอ								รวม	ร้อยละ
		บึงคล้า	สังคม	รัตนวาปี	ปากคาด	โพนพิสัย	ศรีเชียงใหม่	บึงกาฬ	เมือง		
1	ได้ความบันเทิง	22	26	19	13	37	13	20	150	300	49.67
2	ได้ข่าวสารความรู้	12	7	13	7	21	4	9	75	148	24.50
3	ผู้ตอบ ๆ พฤติกรรมการฟังของตนเอง	8	4	4	3	6	1	5	29	60	9.93
4	สัญญาณชัดเจนและมีหลายสถานีให้เลือก	6	6	4	4	0	1	2	12	35	5.79
5	นักจัดรายการพูดดีวาจาไพเราะและจัดรายการดี	0	3	0	1	1	3	1	20	29	4.80
6	เข้าใจภาษาไทย และภาษาอีสาน	2	0	1	0	0	0	0	6	9	1.49
7	ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการโฆษณา	0	0	1	2	0	1	0	2	6	0.99
8	วิทยุฯ ไทยมีรูปแบบรายการที่ดีและหลากหลาย	1	0	0	0	1	0	1	2	5	0.83
9	ความเป็นบ้านที่เมืองน้อง	0	0	1	0	1	0	0	3	5	0.83
10	ได้มีการโทรศัพท์ขอเพลง	0	1	0	0	0	0	0	3	4	0.66
11	ได้ฟังธรรมะ	0	0	0	0	0	1	0	2	3	0.50
	รวม	51	47	43	30	67	24	38	304	604	100

4.2) ท่านไม่ฟังวิทยุฯ ไทย เพราะเหตุใด

ไม่ฟัง	เหตุผลที่ไม่ฟัง	อำเภอ								รวม	ร้อยละ
		บึงคล้า	สังคม	รัตนวาปี	ปากคาด	โพนพิสัย	ศรีเชียงใหม่	บึงกาฬ	เมือง		
1	ไม่มีเครื่องรับวิทยุ และดูเฉพาะโทรทัศน์ (ไทย)	1	1	1	1	0	0	0	0	4	36.36
2	ไม่ฟังแต่ไม่มีความเห็นเพิ่มเติม	0	0	2	1	0	0	0	1	4	36.36
3	ไม่มีเวลาฟังวิทยุ	0	0	0	1	0	0	1	0	2	18.18
4	ดูเฉพาะโทรทัศน์ (ไทย)	0	0	1	0	0	0	0	0	1	9.09
	รวม	1	1	4	3	0	0	1	1	11	100

5) เวลาที่ท่านฟังวิทยุฯ *

	เวลาที่ฟังวิทยุฯ	อำเภอ								รวม	ร้อยละ
		บึงคล้า	สังคม	รัตนวาปี	ปากคาด	โพนพิสัย	ศรีเชียงใหม่	บึงกาฬ	เมือง		
1	อื่น ๆ *	8	8	14	2	10	3	8	47	100	23.36
2	เช้า 05.00-09.00 น.	6	7	2	4	4	3	1	33	60	14.02
3	ค่ำ 18.01-21.00 น.	3	1	1	4	6	3	7	33	58	13.55
4	เย็น 16.01-18.00 น.	0	4	3	5	1	7	2	35	57	13.32
5	สาย 09.01-12.00 น.	8	4	7	3	11	1	1	21	56	13.08
6	เที่ยง 12.01-13.00 น.	5	5	2	5	6	3	0	15	41	9.58
7	บ่าย 13.01-16.00 น.	2	4	0	5	5	0	2	19	37	8.64
8	ดึก 21.01-24.00 น.	0	0	0	0	2	2	0	15	19	4.44
	รวม	32	33	29	28	45	22	21	218	428	100

* อื่น ๆ เวลาไม่ได้ทำงาน, นานๆ ฟังถ้ามีเวลา, เพื่อนบ้านเปิดให้ฟัง, เวลาเครียด, ฟังดีหนึ่งเป็นต้นไป, ฟัง 8 โมงเช้าถึง 6 โมงเย็น, ดิหนึ่ง, ถ้าอยู่บ้านฟังทุกเวลาเลย, บางทีตอนมีเวลา ก็ฟัง, ฟังวันอาทิตย์, ฟังเรื่อย ๆ, ทุกเวลาตอนอยากฟัง, เวลากลับบ้าน, ฟังเวลาว่าง 19 คน, ฟังตลอดทั้งวัน/เวลา 17 คน, ฟังเวลาทำงาน 7 คน, ฟังผ่าน ๆ 3 คน ฟังเวลาขายของ 2 คน, ฟังแต่ไม่บ่อย 2 คน, ไม่ตอบ 3 คน

* ผู้ให้สัมภาษณ์สามารถตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

6) ท่านฟังวิทยุฯ ไทย แล้วมีประโยชน์หรือไม่

	ท่านฟังวิทยุฯ ไทยแล้วมีประโยชน์หรือไม่	อำเภอ								รวม	ร้อยละ
		บึงคล้า	สังคม	รัตนวาปี	ปากคาด	โพนพิสัย	ศรีเชียงใหม่	บึงกาฬ	เมือง		
1	มี	29	28	25	19	40	15	21	212	389	100
2	ไม่มี	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	รวม	29	28	25	19	40	15	21	212	389	100

6.1) ท่านฟังวิทยุฯ ไทย แล้วมีประโยชน์ด้านใด

มี	ท่านฟังวิทยุฯ ไทย แล้วมีประโยชน์ด้าน			อำเภอ						รวม	ร้อยละ		
				บึงคล้า	สังคม	รัตนวาปี	ปากคาด	โพนพิสัย	ศรีเชียงใหม่			บึงกาฬ	เมือง
1	ได้ข่าวสารความรู้			23	19	21	19	41	12	17	195	347	60.75
	ได้ข่าวสารความรู้ได้แก่	รวม	ร้อยละ										
	1.1 ความรู้ (กว้าง ๆ)	239	68.90										
	1.2 เกี่ยวกับการเมืองไทย	36	10.40										
	1.3 ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล	23	6.60										
	1.4 ด้านการเกษตร	21	6.10										
	1.5 ด้านการค้าเศรษฐกิจระหว่างสองฝั่ง	16	4.60										
	1.6 เกี่ยวกับการพยากรณ์อากาศ	7	2.00										
	1.7 ด้านการท่องเที่ยว	5	1.40										
	รวม	347	100										
2	ได้ความบันเทิง			13	14	11	8	12	2	7	85	152	26.48
3	ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการโฆษณา			1	4	3	2	5	4	5	19	43	5.92
4	ตอบรวม ๆ ว่ามีประโยชน์หลายด้าน			2	0	4	0	2	3	2	11	24	3.43
5	มีประโยชน์แต่ไม่มีความเห็นเพิ่มเติม			2	0	0	2	1	0	0	6	11	1.87
6	ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย/อีสาน			0	6	0	0	0	0	0	3	9	0.93
7	ได้ฟังธรรมะ			0	0	0	0	0	1	0	2	3	0.62
	รวม			41	44	39	31	61	22	31	321	590	100

7) ท่านพึงวิพากษ์ไทย แล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทยหรือไม่

	ท่านพึงวิพากษ์ไทย แล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทยหรือไม่	อำเภอ								รวม	ร้อยละ
		บึงคล้า	สังคม	รัตนวาปี	ปากคาด	โพนพิสัย	ศรีเชียงใหม่	บึงกาฬ	เมือง		
1	ดี	29	28	25	19	40	15	21	195	372	95.63
2	ไม่มีความเห็น	0	0	0	0	0	0	0	13	13	3.34
3	ไม่ดี	0	0	0	0	0	0	0	4	4	1.03
	รวม	29	28	25	19	40	15	21	212	389	100

7.1) ท่านพึงวิทยาฯ ไทย แล้วรู้สึกดีกับประเทศไทย เพราะเหตุใด

พึงวิทยาฯ ไทยแล้วรู้สึกดีกับประเทศไทยหรือไม่ เพราะเหตุใด				อำเภอ									
คำตอบที่เป็นเหตุผลที่รู้สึกดีเมื่อพึงวิทยาฯ ไทย				บึงคล้า	สังคม	รัตนวาปี	ปากคาด	โพนพิสัย	ศรีเชียงใหม่	บึงกาฬ	เมือง	รวม	ร้อยละ
1	ทำให้รู้สึกดี (ตอบกว้าง ๆ)			3	3	4	6	1	3	2	57	79	19.80
2	ทำให้ได้ข่าวสารความรู้			5	7	10	4	11	0	4	32	73	18.30
3	ทำให้ได้ความบันเทิง			3	2	5	5	5	2	6	20	48	12.03
4	นักจัดรายการพูดจาไพเราะ			3	4	0	2	1	1	3	20	34	8.52
5	อื่น ๆ*			2	1	0	1	4	2	1	6	17	4.26
6	ทำให้รับรู้ถึงความเจริญ ความทันสมัย และน่าอยู่ของไทย			4	2	4	1	2	0	1	2	16	4.01
7	ทำให้รู้และเข้าใจภาษาไทย/อีสาน			3	0	0	1	2	2	0	4	12	3.01
8	ทำให้รู้โฆษณา			0	0	2	0	2	0	1	2	7	1.75
9	ทำให้ทราบและอยากมาท่องเที่ยวเมืองไทย			0	0	0	0	1	0	1	4	6	1.50
10	ได้มีส่วนร่วมในการขอเพลง และได้ฟังเพลงที่ชอบ			0	1	0	0	0	1	0	1	3	0.75
คำตอบที่เป็นปัจจัยอื่น ๆ นอกเหนือจากวิทยาฯ ที่ทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทย													
11	ความสัมพันธ์/ความสามัคคี/รักใคร่/มิตรภาพ ลาว-ไทย			5	4	3	3	14	7	4	28	68	17.04
	ความสัมพันธ์/ความสามัคคี/รักใคร่/มิตรภาพ ลาว-ไทย ได้แก่		รวม	ร้อยละ									
	14.1 ความเป็นบ้านที่เมืองน้อง		29	50.00									
	14.2 ความสัมพันธ์กัน		21	36.21									
	14.3 ความเป็นพี่น้องกัน		5	8.62									
	14.4 ความ "ฮักแพงกัน"		3	5.17									
	รวม		58	100									
12	ความสะดวก (และง่าย) ของการข้ามแดนไปมาหาสู่กัน			1	5	4	1	2	2	0	9	24	6.02
13	ภาษาที่คล้ายคลึงกัน			2	1	0	1	3	1	0	2	10	2.51
14	มีการให้การช่วยเหลือกัน			0	0	0	0	1	0	0	1	2	0.50
	รวม			31	30	32	25	49	21	23	188	399	100

* อื่น ๆ (อำเภอสังขม) นับถือ เพราะมาอาศัยแผ่นดินเพิ่นอยู่, มาชื่อของก็มีแต่คนเว้าม่วน (อำเภอบุงคล้า) มีการช่วยเหลือสังคม ช่วยเหลือผู้ประสบภัยพายุ (อำเภอปากคาด) อยากมาทำงานกับ ไทย (อำเภอโพธิ์พิสัย) มีอะไรที่คล้ายกันหลายอย่างและดี, บางอย่างก็มีทั้งส่วนดีและส่วนที่เสีย, ไทยก็เหมือนกันกับลาว, ทำให้ดีขึ้น (อำเภอศรีเชียงใหม่) ไทยชอบอะไรเราก็ชอบเหมือนกัน, เราก็นับถือ (อำเภอบึงกาฬ) คนไทยคนลาวก็โฆษณาให้ทำดี (โฆษณา คือกระจายเสียง/พูด) (อำเภอเมือง) ไม่ต่างกัน, ส่วนดีก็มี, ชอบ, เวลามีคนคอนเสิร์ตนกน้อย จินตหรา ก็มาดูทุกปีเลย, วิทยุไม่ค่อยวิจารณ์ในสิ่งที่ไม่ดี, ทางไทยจะสื่อสารได้ดีกว่า

7.2) ท่านพึงวิพากษ์ ไทย แล้วทำให้รู้สึกไม่ดีกับประเทศไทย เพราะเหตุใด

รู้สึกไม่ดี	เหตุผลที่รู้สึกไม่ดีเมื่อพึงวิพากษ์ ไทย	อำเภอ								
		บุงคล้า	สังขม	รัตนวาปี	ปากคาด	โพธิ์พิสัย	ศรีเชียงใหม่	บึงกาฬ	เมือง	รวม
1	ได้ฟังเรื่องความขัดแย้งและรุนแรงของไทย	0	0	0	0	0	0	0	4	4
	รวม	0	0	0	0	0	0	0	4	4

8) ความสัมพันธ์ลาว-ไทย เป็นอย่างไร ดีหรือไม่

	ความสัมพันธ์ลาว-ไทย เป็นอย่างไร ดีหรือไม่	อำเภอ								รวม	ร้อยละ
		บุงคล้า	สังขม	รัตนวาปี	ปากคาด	โพธิ์พิสัย	ศรีเชียงใหม่	บึงกาฬ	เมือง		
1	ดี	27	29	28	22	40	15	22	212	395	98.75
2	ไม่มีความเห็น	3	0	1	0	0	0	0	1	5	1.25
3	ไม่ดี	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	รวม	30	29	29	22	40	15	22	213	400	100

8.1) ความสัมพันธ์ลาว-ไทย ดีเพราะเหตุใด **

ดี	เหตุผลที่ความสัมพันธ์ดี			อำเภอ						รวม	ร้อยละ		
				บึงคล้า	สังคม	รัตนวาปี	ปากคาด	โพนพิสัย	ศรีเชียงใหม่			บึงกาฬ	เมือง
1	ความสะดวก (และง่าย) ของการข้ามแดน ไปมาหาสู่กัน			22	22	20	16	28	8	11	72	199	36.92
2	มีความสัมพันธ์ "พัวพัน" กันของคนและประเทศทั้งสองฝั่ง			7	4	7	2	10	2	12	32	76	14.10
	มีความสัมพันธ์ "พัวพัน" กัน ได้แก่	รวม	ร้อยละ										
	2.1 ความสัมพันธ์พี่น้องกัน	33	43.42										
	2.2 ความสัมพันธ์ (กว้าง ๆ)	27	35.53										
	2.3 ความสัมพันธ์แบบบ้านพี่เมืองน้อง	16	21.05										
	รวม	76	100										
3	การค้า/เศรษฐกิจระหว่างสองฝั่ง			3	2	10	2	13	0	4	32	66	12.24
4	มีความรักใคร่ สามัคคี มีมิตรภาพที่ดีต่อกัน และไม่มี ความขัดแย้งกัน			3	0	6	1	7	4	5	28	54	10.02
5	ภาษาที่สื่อสารเข้าใจกัน และมารยาทในการสื่อสารที่ดีของคนไทย			1	4	0	3	9	3	1	15	36	6.68
6	อื่น ๆ *			0	1	1	3	0	0	0	11	16	2.97
7	การเปิดรับสื่อของไทย			4	0	0	5	1	2	1	2	15	2.78
	การเปิดรับสื่อของไทย	รวม	ร้อยละ										
	7.1 การได้รับสาระและความบันเทิงจากการฟังวิทยุฯ ไทย	9	60.00										
	7.2 ได้มีการโทรศัพท์ขอเพลงและติดต่อหาเพื่อนหรือญาติผ่านทางวิทยุฯ	3	20.00										
	7.3 การเปิดรับและได้รับข่าวสารจากการดูโทรทัศน์ไทย	3	20.00										
	รวม	15	100										
8	ปัจจุบันมีความสัมพันธ์ที่ดีอยู่แล้ว			2	1	3	2	0	0	0	6	14	2.60
9	การให้ความช่วยเหลือกัน			0	1	1	1	4	0	0	5	12	2.23
10	การท่องเที่ยว			0	0	0	0	1	0	2	8	11	2.04
11	การข้ามแดนมาทำงาน			0	4	0	0	2	1	0	1	8	1.48
12	ความร่วมมือกัน			0	1	2	0	3	0	0	1	7	1.30
13	การมีสะพานมิตรภาพไทย-ลาว			0	0	0	0	0	2	0	3	5	0.93
14	ความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม			1	0	0	0	0	0	0	4	5	0.93

ดี	เหตุผลที่ความสัมพันธดี	อำเภอ								รวม	ร้อยละ
		บุงคล้า	สังคม	รัตนวาปี	ปากคาด	โพนพิสัย	ศรีเชียงใหม่	บึงกาฬ	เมือง		
15	ความสัมพันธ์ดีแต่ไม่มีความเห็นเพิ่มเติม	3	0	1	0	0	0	0	1	5	0.93
16	การเสด็จเยือนของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และราชวงศ์ไทย	0	0	0	1	1	0	0	1	3	0.56
17	ความปลอดภัย	0	1	0	0	1	1	0	0	3	0.56
18	ความสัมพันธ์ทางศาสนา	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0.37
19	โฆษณา	0	1	0	0	0	0	0	1	2	0.37
	รวม	46	42	51	36	80	23	36	225	539	100

* อื่น ๆ ได้แก่ (อำเภอสังคม) บางอันก็ดี บางอันก็ไม่ดี (อำเภอรัตนวาปี) เจ้าหน้าที่ให้ความสะดวก (อำเภอปากคาด) ทำอะไรก็ได้ น่าสนใจ, มีสิทธิเยอะขึ้น, ดีแต่ไม่เท่าไร แต่มีโครงการไม่เท่าไร (อำเภอเมือง) ดีมากขึ้นกว่าเก่า, ดีขึ้น, รู้สึกว่าดีขึ้น, คิดว่าดีขึ้นหลาย, ดีมาก ไม่เหมือนอดีต, ดีหลาย ไม่มีอะไร ไม่มีขโมย, ก็คืออยู่เพราะต้องมาทำตามหน้าที่รับผิดชอบ, ธรรมดา การไปมาซึ่งมีความยุ่งยากอยู่ยังไม่สะดวกสบายเท่าไร รอนาน, จะว่าดีก็ดี จะว่าไม่ดีก็ไม่ดี ปานกลาง, ในอดีตมีคนช่องเม็กคนไทยรู้จัก มีคนบดมาซ่อนอยู่ที่ไทย แล้วไทยไม่แข็งแรงแะ, มีนโยบายมาก ทั้งฝั่งลาว-ไทย

** ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบได้มากกว่า 1 ประเด็น

๑) วิทยาฯ ของ สปป.ลาว และหรือไทย (ควรทำ) หรือมีบทบาท

ควรทำ	บทบาทที่วิทยาฯ ไทยควรทำ	อำเภอ								รวม	ร้อยละ
		บึงคล้า	สังคม	รัตนวาปี	ปากคาด	โพนพิสัย	ศรีเชียงใหม่	บึงกาฬ	เมือง		
1	ปัจจุบันวิทยาฯ ทำคืออยู่แล้ว	15	14	9	5	8	3	9	27	90	24.26
2	ไม่มีความเห็น	7	2	8	8	11	3	8	15	62	16.71
3	บทบาทการให้ข่าวสารความรู้	3	4	6	2	11	3	3	27	59	15.90
4	บทบาทการให้ความบันเทิง	3	4	5	2	8	3	3	29	57	15.36
5	รูปแบบรายการ	2	1	1	1	0	0	1	19	25	6.74
	รูปแบบรายการ ได้แก่										
	5.1 อื่น ๆ*	12								48.00	
	5.2 วิทยาฯ ไทยนำเพลงลาวมาเปิดร่วมกับเพลงไทย	8								32.00	
	5.3 การจัดรายการร่วมกัน	5								20.00	
	รวม	25								100	
6	บทบาทการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี ไทย-ลาว	0	0	0	0	0	0	0	15	15	4.04
7	บทบาทส่งเสริมการท่องเที่ยว	0	0	0	0	1	0	0	11	12	3.23
8	บทบาทในการโฆษณาสินค้าและบริการทั้งสองฝั่ง	1	0	0	1	1	0	0	6	9	2.43
9	บทบาทส่งเสริมการเกษตรและเลี้ยงสัตว์	0	1	0	1	4	0	1	1	8	2.16
10	บทบาทในการส่งเสริมความสามัคคี และความสัมพันธ์ ไทย-ลาว		1	0	2	0	2	0	2	8	2.16
11	เปิดโอกาสให้ผู้ฟังมีส่วนร่วมกับวิทยาฯ	0	2	0	0	0	1	2	2	7	1.89
12	บทบาทที่ดีในทศวรรษ ๆ ด้าน	0	1	0	2	1	0	0	2	6	1.62
13	ไม่ควรที่จะมีบทบาทในการเผยแพร่ข่าวอาชญากรรม ข่าวที่ไม่เป็นความจริง และสิ่งที่ไม่ดี	2	0	0	0	0	0	0	3	5	1.35
14	บทบาทการให้ข่าวหรือเรื่องเกี่ยวกับสินค้า/การค้าระหว่างสองฝั่ง	0	0	1	0	3	0	0	0	4	1.08
15	อื่น ๆ**	0	1	0	0	0	0	0	3	4	1.08
	รวม	34	31	30	24	48	15	27	162	371	100

* อื่น ๆ)อำเภอสังขม (อยากให้ศิเสาว ๆ มาจัดรายการ) อำเภอทุ่งคล้า (อยากให้มีเพลงและข่าวสลับกันไป) อำเภอรัตนวาปี (มีผู้หญิงจัดรายการเพิ่มขึ้น) อำเภอเมือง (มีคลื่น)สถานี (ไปตั้งอยู่ในพื้นที่) ให้(ความสัมพันธ์ที่น้อง, มีการแลกเปลี่ยนศิลปินนักร้องมาไอ้โอมในวิทยุ, รายการที่สื่อสารระหว่างไทย-ลาว ที่พัวพันกัน, อยากให้ไปตั้งสถานีในลาว มันจะม่วนครึกครื้นกว่าเก่า, อยากให้มีเกมส์เล่นสนุก ๆ อยากให้มีการตอบคำถามรางวัล, อยากให้มีคลื่นที่สอนภาษาญี่ปุ่น จีน สำหรับคนที่ชอบเรียนภาษา, โทรเข้าไปพูดคุยกันในรายการก็ดี มีเล่นเกมสั้แจกของรางวัลเล็ก ๆ น้อย ๆ, มีเบอร์ลาวให้โทรก็สะดวก, ทำสิ่งดี ๆ พิธีกรดี ๆ ม่วน ๆ

** อื่น ๆ) อำเภอสังขม (ลด โฆษณา)อำเภอเมือง (เพิ่ง ไม่อยากให้อีกหลานคือ, จัดรายการแล้วไทยรับได้ลาวรับได้ก็OKแล้ว, เพิ่มความเมตตากรุณาช่วยเหลือไทย-ลาว

9.1) ข้อเสนอแนะที่วิทยุฯ ของ สปป.ลาว และหรือไทย (ควรทำ)หรือมีบทบาท

ข้อเสนอแนะ	อำเภอ								รวม	ร้อยละ
	บุงคล้า	สังขม	รัตนวาปี	ปากคาด	โพนพิสัย	ศรีเชียงใหม่	บึงกาฬ	เมือง		
1 ข้อเสนอแนะต่อการพูดของนักจัดรายการ เช่น ให้พูดเพราะและพูดดีสุภาพ	0	1	1	2	0	0	2	20	26	81.25
2 ข้อเสนอแนะทางเทคนิค เช่น ให้คลื่นมีความชัดเจนและครอบคลุม	0	1	1	0	0	0	0	4	6	18.75
รวม	0	2	2	2	0	0	2	24	32	100

10) วิทยุฯ ไทย ไม่ควรทำ (หรือมีบทบาท)

ไม่ควรทำ	บทบาทที่วิทยุฯ ไทยไม่ควรทำ	อำเภอ								รวม	ร้อยละ
		บึงคล้า	สังคม	รัตนวาปี	ปากคาด	โพนพิสัย	ศรีเชียงใหม่	บึงกาฬ	เมือง		
1	ไม่มีความเห็น	24	24	24	14	27	11	14	54	192	60.76
2	นำเสนอสิ่งที่ไม่ดี และการพูดด้วยคำพูดที่ไม่สุภาพ	2	0	1	1	9	1	0	12	26	8.23
3	ปัจจุบันวิทยุฯ ไทยทำดีอยู่แล้ว	4	4	1	1	3	1	2	10	26	8.23
4	การพูดเสียดสี/ล้อเลียน/ดูถูก/ดูหมิ่น/ไม่ให้เกียรติคน สปป.ลาว	0	0	0	1	0	0	0	12	13	4.11
5	พูดถึงลาวในแง่ลบ	0	0	0	1	1	0	0	10	12	3.80
6	การที่นักจัดรายการพูดมากเกินไป	0	0	1	0	0	0	1	9	11	3.48
7	ให้ข้อมูลที่ไม่น่าเชื่อถือ/ไม่ชัดเจนหรือไม่เป็นความจริง	0	0	1	0	1	0	0	7	9	2.85
8	การนำเสนอเรื่องการเมืองทั้งของไทยและโดยเฉพาะของ สปป.ลาว	0	0	0	0	0	0	0	7	7	2.22
9	การนำเสนอข่าวอาชญากรรม	0	1	0	0	0	0	0	6	7	2.22
10	การนำเสนอโฆษณามากเกินไป และ โฆษณาชวนเชื่อ	0	0	0	0	0	1	1	3	5	1.58
11	การนำเสนอเพลงมากเกินไป	1	0	0	0	0	0	1	2	4	1.27
12	การนำเสนอข่าวมากเกินไป	0	0	0	1	1	0	0	0	2	0.63
13	อื่น ๆ *	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0.63
	รวม	31	29	28	19	42	14	19	134	316	100

* อื่น ๆ ไม่อยากให้ผู้ใดฟัง, ตามใจคนจัดรายการ

11) วิทยาฯ (ของ สปป. ลาว และหรือ ไทย) จะมิตบพททในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่าง สปป.ลาว และไทย ได้อย่างไร

	บพททในการส่งเสริมความสัมพันธ์	อำเภอ								รวม	ร้อยละ
		บึงค้ำ	สังคม	รัตนวปี	ปากคาค	โพนพิสัย	ศรีเชียงใหม่	บึงกาพ	เมือง		
1	ไม่มีความเห็น	8	8	10	6	9	3	5	19	68	19.05
2	นำเสนอเนื้อหาหรือมีเป้าหมายที่ส่งเสริมความรักใคร่ปรองคอง ความสามัคคี และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	3	2	3	3	12	7	2	13	45	12.61
3	เผยแพร่วัฒนธรรมประเพณีของทั้งสองฝั่ง	3	4	2	0	6	1	0	17	33	9.24
4	ร่วมมือกันจัดรายการ	4	3	3	4	0	0	0	10	24	6.72
5	วิทยาฯ นำเพลงลาวมาเปิดร่วมกับเพลงไทย	4	2	2	2	0	0	3	10	23	6.44
6	นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการค้า/เศรษฐกิจระหว่างสองฝั่ง	1	0	0	0	12	5	1	4	23	6.44
7	นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของสองฝั่ง	0	1	0	0	2	3	0	15	21	5.88
8	ปัจจุบันวิทยาฯ ไทยทำดีอยู่แล้ว	3	4	0	2	3	0	0	7	19	5.32
9	อื่น ๆ*	0	3	3	2	2	0	1	7	18	5.04
10	ให้ข่าวสารความรู้ (กว้าง ๆ)	2	1	2	1	3	0	1	5	15	4.20
11	มีความร่วมมือระหว่างกันด้านต่าง ๆ	0	2	1	1	2	0	0	8	14	3.92
12	แลกเปลี่ยนข่าวสารความรู้	5	1	0	2	1	0	2	2	13	3.64
13	นำเสนอเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ด้านและบริการของสองฝั่ง	0	0	1	0	0	2	2	7	12	3.36
14	เปิดให้มีการโทรศัพท์ขอเพลง	2	0	2	0	0	0	1	6	11	3.08
15	ไม่มีความเห็นเพราะปัจจุบันความสัมพันธ์ ลาว-ไทย ดีอยู่แล้ว	1	1	1	0	3	0	0	3	9	2.52
16	การประชาสัมพันธ์	0	0	0	0	0	0	0	5	5	1.40
17	ให้วิทยาฯ ไทยใช้ภาษาลาว หรือภาษาอีสาน ในการนำเสนอรายการ	0	0	0	0	1	1	0	2	4	1.12
	รวม	36	32	30	23	56	22	18	140	357	100

* อื่น ๆ (อำเภอสังคม) ต้องไปปรึกษากันว่าจะทำสถานีรวมกันได้ไหม ต้องไปปรึกษากระทรวงแถลงข่าวฯ ลาวว่าจะทำจะร่วมมือกันได้ไหม, ลาวมีรายการน้อย อยากให้มีเยอะ ๆ, แยกไทย-ลาวชัดเจน ไม่อยากให้รวมกัน จะได้เลือกฟังได้ถูก อยากฟังลาวก็เปิดลาว ฟังไทยก็เปิดไทย (อำเภอรัตนวปี) ทำทุกด้าน, ดีได้รู้จักซึ่งกันและกันดีขึ้น, ต้องสื่อสารกับรัฐบาล ก็เป็นเรื่องที่ดีและเป็นประโยชน์กับประชาชน (อำเภอปากคาค) การสื่อสาร พัฒนาเทคโนโลยี, อยู่ที่นี่สถานีไม่มีเยอะ เลยอยากให้ไทยไปจัดที่นั่น เพื่อจะได้เห็นสถานี ได้รู้จักดีเจมากขึ้น (อำเภอโพนพิสัย) การสื่อสาร, ส่งเสริมปลูกฝังกันในเรื่องต่าง ๆ (อำเภอบึงกาพ) วิทยาฯ ไทยก็ออกไป "พัวพัน" กับกระทรวงแถลงข่าวลาวฯ (อำเภอเมือง) อยากให้วิทยุมีรายการเหมือน TV ITV อินโดจีน, อยากให้จัดรายการให้มัน ๆ, ให้วิทยุไทยไปจัด คอนเสิร์ต อยู่ลาว แล้วให้คนไทยร้องเพลงลาว คนลาวร้องเพลงไทย, การเมืองทั้งสองฝั่ง, จัดกิจกรรมทัวร์เที่ยวไทย-ลาว วิทยุจัดรายการอาจจะใช้รางวัลเป็นตัวแทนเที่ยวไทย และเที่ยวลาว, ขยายเครือข่ายให้ไกลกว่าเดิม เพราะที่มีอยู่มันได้แค่ชายแดน ลาว-ไทย, มีบทบาทเยอะ เพราะส่งสัญญาณหากันได้ดี โทรหากันง่าย ทำให้รู้สึกว่าการส่งประเทศมีความสัมพันธ์กันดี

ภาคผนวก ง

หนองคาย (Nongkhai)

จังหวัดหนองคายมีพื้นที่ 7,332.3 ตารางกิโลเมตร (เป็นอันดับที่ 27 ของประเทศ) โดยมีประชากร 906,877 คน (พ.ศ. 2551) (เป็นอันดับที่ 25 ของประเทศ) มีความหนาแน่น 123.68 คน/ตร.กม. (เป็นอันดับที่ 37 ของประเทศ) หนองคายเป็นจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนมีพื้นที่ยาวส่วนใหญ่ติดฝั่งแม่น้ำโขง ตั้งอยู่ตรงข้ามกับนครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และเป็นจุดข้ามสะพานมิตรภาพไทย-ลาว ในแต่ละปีนักท่องเที่ยวนิยมเดินทางไปชมบั้งไฟพญานาคในวันออกพรรษา

การปกครองแบ่งออกเป็น 17 อำเภอ 115 ตำบล 1,099 หมู่บ้าน โดยมีอำเภอต่าง ๆ ดังนี้

- (1) อำเภอเมืองหนองคาย ทิศเหนือติดต่อกับนครหลวงเวียงจันทน์ (สปป.ลาว) (2) อำเภอท่าบ่อ ทิศเหนือและทิศตะวันออกติดต่อกับติดต่อกับนครหลวงเวียงจันทน์ (สปป.ลาว) (3) อำเภอบึงกาฬ ทิศเหนือติดต่อกับแขวงบอลิคำไซ (สปป.ลาว) (4) อำเภอพรเจริญ (5) อำเภอโพนพิสัย ทิศเหนือติดต่อกับแขวงบอลิคำไซ และทิศตะวันตกติดต่อกับนครหลวงเวียงจันทน์ (สปป.ลาว) (6) อำเภอโซ่พิสัย (7) อำเภอศรีเชียงใหม่ ทิศเหนือและทิศตะวันออกติดต่อกับนครหลวงเวียงจันทน์ (สปป.ลาว) (8) อำเภอสังคม ทิศเหนือติดต่อกับ (สปป.ลาว) (9) อำเภอเซกา (10) อำเภอปากคาด ทิศเหนือและทิศตะวันตกติดต่อกับแขวงบอลิคำไซ (สปป.ลาว) (11) อำเภอบึงโขงหลง ทิศตะวันออกติดต่อกับแขวงบอลิคำไซ (สปป.ลาว) (12) อำเภอศรีวิไล (13) อำเภอหนองค้ำ ทิศเหนือและทิศตะวันออกติดต่อกับแขวงบอลิคำไซ (สปป.ลาว) (14) อำเภอสระใคร (15) อำเภอเฝ้าไร่ (16) อำเภอรันทวาปี ทิศเหนือและทิศตะวันตกติดต่อกับแขวงบอลิคำไซ (สปป.ลาว) และ (17) อำเภอโพธิ์ตาก (วิกิพีเดีย, www, 2552)¹

ตามแผนยุทธศาสตร์ของจังหวัดหนองคาย พ.ศ. 2550-2551 ระบุประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัด (Strategies Issues) ได้แก่ (1) การสร้างความเข้มแข็งของคน เศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิต (2) การสร้างคุณค่าและยกระดับ มาตรฐาน สินค้าเกษตร (3) การบริหารจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (4) อุตสาหกรรม การค้า และการลงทุน และ (5) ความมั่นคงชายแดน (จังหวัดหนองคาย, www, 2552)²

¹ วิกิพีเดีย, จังหวัดหนองคาย [Online], 21 กุมภาพันธ์ 2552. แหล่งที่มา

<http://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%AB%E0%B8%99%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%84%E0%B8%B2%E0%B8%A2>

² จังหวัดหนองคาย, แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดหนองคาย [Online], 12 กุมภาพันธ์ 2552. แหล่งที่มา

<http://123.242.162.3/web/index.php?module=ContentExpress&func=display&ceid=10>

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เรียกโดยย่อ สปป.ลาว (The Lao People's Democratic Republic เรียกโดยย่อ Lao PDR) มีเนื้อที่ทั้งหมด 236,800 ตารางกิโลเมตร ลักษณะพื้นที่เป็นรูปยาวจากบนลงล่างและเอียงไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ มีตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์อยู่ระหว่างละติจูดที่ 14 - 23 องศาเหนือ และลองจิจูดที่ 100 - 108 องศาตะวันออก เป็นประเทศที่ไม่มีทางออกทางทะเลเนื่องจากถูกปิดล้อมด้วยประเทศเพื่อนบ้าน 5 ประเทศ ได้แก่

- 1) ทิศเหนือ จรดกับประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน มีความยาวชายแดน 505 กิโลเมตร มีพื้นที่ติดกับจีน 3 แขวง ได้แก่ (1) แขวงหลวงน้ำทา (2) แขวงอุดมไซ และ (3) แขวงพงสาลี
- 2) ทิศใต้ จรดกับประเทศสาธารณรัฐประชาชนกัมพูชา มีความยาวชายแดน 435 กิโลเมตร มีพื้นที่ติดกับกัมพูชา 2 แขวง ได้แก่ (1) แขวงจำปาสักดีและ (2) แขวงอัตตะปือ
- 3) ทิศตะวันออก จรดกับสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม มีความยาวชายแดน 2,069 กิโลเมตร มีพื้นที่ติดกับเวียดนาม 9 แขวง ได้แก่ (1) แขวงพงสาลี (2) แขวงหลวงพระบาง (3) แขวงหัวพัน (4) แขวงเชียงขวาง (5) แขวงบอลิคำไซ (6) แขวงคำม่วน (7) แขวงสะหวันนะเขต (8) แขวงเซกอง และ (9) แขวงอัตตะปือ
- 4) ทิศตะวันตก จรดกับประเทศไทย มีความยาวชายแดน 1,835 กิโลเมตร มีพื้นที่ติดกับไทย 10 แขวง ได้แก่ (1) แขวงหลวงน้ำทา (2) แขวงบ่อแก้ว (3) แขวงไชยบุรี (4) แขวงเวียงจันทน์ (5) นครหลวงเวียงจันทน์ (6) แขวงบอลิคำไซ (7) แขวงคำม่วน (8) แขวงสะหวันนะเขต (9) แขวงสาละวัน และ (10) แขวงจำปาสักดี (ศุภชัย สิงห์ยะบุศย์, สุรศักดิ์ พิมพ์เสน และ เสริมผลเพิ่ม, 2545:25-26)¹

ลาวแบ่งเป็น 16 แขวงและ 1 เขตปกครองพิเศษ หรือ นครหลวง ซึ่งลำดับตามจำนวนประชากรจากมากที่สุดไปน้อยที่สุดดังตาราง (วิกิพีเดีย, www, 2552)²

ชื่อ	เมืองเอก	พื้นที่ (km ²)	ประชากร(ปี 2547)
1. แขวงสะหวันนะเขต (สุวรรณเขต)	เมือง ไกสอน พมวิหาน	21,774	721,500
2. นครหลวงเวียงจันทน์	นครหลวงเวียงจันทน์ (ประกอบด้วยเมืองจันทะบูลี, เมืองสีสັดตะนาก, เมืองไซเสด ถา เมืองสีโคดตะบอง เมืองหาด ชายฟอง และ ตอนใต้ของเมือง ไซธานี)	3,920	692,900
3. แขวงจำปาสัก	เมืองปากเซ	15,415	575,600
4. แขวงหลวงพระบาง	เมืองหลวงพระบาง	16,875	408,800
5. แขวงไซยะบูลี	เมืองไซยะบูลี (ไซยะบุรี)	16,389	382,200
6. แขวงเวียงจันทน์	เมืองโพนโฮง	15,927	373,700
7. แขวงคำม่วน	เมืองท่าแขก	16,315	358,800
8. แขวงสาละวัน	เมืองสาละวัน (สาร์วัน)	10,691	336,600
9. แขวงห้วยพัน	เมืองซำเหนือ	16,500	322,200
10. แขวงอุดมไซ (อุคมชัย)	เมืองไซ	15,370	275,300
11. แขวงเชียงขวาง	เมืองโพนสะหวัน (โพน สวรรค์)	15,880	262,200
12. แขวงบอลิคำไซ	เมืองปากซัน	14,863	214,900
13. แขวงพงสาลี	เมืองพงสาลี	16,270	199,900
14. แขวงหลวงน้ำทา	เมืองหลวงน้ำทา	9,325	150,100
15. แขวงบ่อแก้ว	เมืองห้วยทราย (ห้วยทราย)	6,196	149,700
16. แขวงอัตตะปือ	เมืองสามัคคีไซ (สามัคคีไชย)	10,320	114,300
17. แขวงเซกอง	เมืองละมาม	7,665	83,600

ประชากรของประเทศลาวประกอบด้วยลาวเทิง, ลาวสูง และลาวลุ่ม แบ่งได้ประมาณ 68
ชนเผ่า โดยลาวลุ่มมีประมาณร้อยละ 56 ของประชากรทั้งหมด เป็นชนชาติเผ่าลาวที่อาศัยอยู่ในที่
ลุ่ม ใช้ภาษาตระกูลไท-ลาว เป็นกลุ่มที่มีความเกี่ยวเนื่องทั้งด้านเชื้อชาติ และวัฒนธรรมกับชาว
อีสานของไทยเป็นอย่างมาก เช่น ไทลาว, ไทเหนือ, ไทดำ, ไทแดง, ไทขาว, ผู้ไท, ลาวพวน, ลาว
ยวน, ไทลื้อ ฯลฯ ลาวสูง มีประมาณร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด ได้แก่ ชาวลาวภูเขา ใช้ภาษา
ตระกูลจีน-ทิเบต ประกอบด้วยชนเผ่าม้ง และอื่น ๆ เช่น แม้วลาย, แม้วขาว, แม้วดำ, ย้าย, โซโล, ฮ่อ,
รุณี, มูเซอ, ผู้น้อย, กุ่ม, ก่อ, แลนแตน ฯลฯ ลาวเทิงหรือลาวที่ราบสูง มีประมาณร้อยละ 34 ของ
ประชากรทั้งหมด ใช้ภาษาตระกูลมอญ-เขมร ประกอบด้วย ข่าเงะ, ละแนค, แคนปานา, สีดา, บิด,
สามหาง, คำ, หอก, ผู้เทิง, ไฟ, เซลา, บันลู่, แซ, กะแสง, ส่วย, ตะโอย, ละแเว, อาลัก, กะตาง, เเทิงน้ำ,
เทิงบก, เเทิงโคก, อินทรี, ยาเหียน, กายัก, ขะมู, ตาเลียง ฯลฯ

ทรัพยากรที่สำคัญของประเทศลาว เช่น ไม้, ข้าว, ข้าวโพด, ยาสสูบ, ดิบุก, ยิปซัม, ตะกั่ว,
ทองแดง, หิน, เหล็ก, ถ่านหินลิกไนท์, สังกะสี, ทองคำ, อัญมณี, หินอ่อน, น้ำมัน และแหล่ง
น้ำผลิตไฟฟ้า (สภาธุรกิจไทย-ลาว, www, 2552)³

¹ ศุภชัย สิงห์ชนะบุญ, สุรศักดิ์ พิมพ์เสน และ เสริม ผลเพิ่ม, โครงการสารคดี ลาวตอนล่าง “สะพานนะเขต ศาละวัน เขกกอง จำปาสัก
และอัตตะปือ : ห้าแขวงลาวตอนล่าง”, (กรุงเทพฯ: คริม แคชเชอร์ กราฟฟิค, 2545), 25-26.

² วิกิพีเดีย, ประเทศลาว [Online], 17 กุมภาพันธ์ 2552. แหล่งที่มา

<http://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B0%E0%B9%80%E0%B8%97%E0%B8%A8%E0%B8%A5%E0%B2%E0%B8%A7>

³ สภาธุรกิจไทย - ลาว, ข้อมูลประเทศลาว [Online], 8 มิถุนายน 2549. แหล่งที่มา

http://thailaosbiz.com/index.php?option=com_content&task=view&id=17&Itemid=31

ເອກະລັກ ແລະ ຈຸດໝິ່ເສດຂອງວິທະຍຸກະຈາຍສຽງ

- ວິທະຍຸກະຈາຍສຽງ ແມ່ນປະເພດສົມວນສົມເອເລັກໂຕຣນິກ (Electronic media) ໂລກະແສໃນສຽງໄປຕາມອາວາດ ເພື່ອສົ່ງສຽງສ່ວນສານໄປສູ່ຮູ້ມເປົ່າຕະຫຼອດ.
- ວິທະຍຸກະຈາຍສຽງ ແມ່ນປາກກະບອກສຽງຂອງຜູ້ກ ແລະ ລັດ.
- ວິທະຍຸກະຈາຍສຽງ ແມ່ນເວທີໃຫ້ຄວາມຮູ້ອາຍຸສູນແບບສື່ສັນ, ເປັນບ່ອນສະແດງຄວາມຄິດ, ຄວາມເຫັນຂອງມະຫາຊາຍໄປສູ່ທຸກໆໂສມໄນສານ.
- ວິທະຍຸກະຈາຍສຽງ ແມ່ນຮິວດ໌ລະເວັບຕາງໜ້າ - ລັດ ກັບປະຊາຊົນ
- ວິທະຍຸກະຈາຍສຽງ ແມ່ນປາກກະບອກໃຫ້ຄວາມພ່ວນສົມບັ້ນເສີງສິ້ນເສີງໃນການເປົ່າສົງສິດສຽງປະຊາຊົນເປັນຕາເວົ້າ.
- ກະຕິຍັບກັບ, ໄວດັບກັບເສດກາມ, ສະພາບການ, ໄປໄດ້ທຸກໆໂກ, ສຸກສັນແຮກແຮງ ເຄື່ອງຮັບລາຄາຮ່ວມ, ສື່ໄປເປົ່າ ໄດ້ຕຸກແຮງເພາະສື່ສັນກັບ ລາຍຮັບຂອງສຸກສັນກັບໄນສັງຄົມ
- ແນະນາການສຸກສັນ ແລະ ປາໃຫ້ສິນຄ້າສິນຄ້າປະຊາຊົນ ແລະ ລາຄາດີໄນສະໄຫຍດດັ່ງກ່າວ.
- ອອກແຮງງານ, ເປັນສາງສິນສັບສວນນານສາທາລະນະສາມາດຮັບສົ່ງຮິວດັບ ໄດ້ຕຸກເວລານາທີ, ຈຸດໝິ່ເສດດ້ານນີ້ໄດ້ເຮັດສຽງໄດ້.

**45 ປີ ການສ້າງຕັ້ງ ສະຖານີ
ວິທະຍຸ ກະຈາຍສຽງ ແຫ່ງ ຊາດລາວ
13/8 /1960 - 13/8/2005**

ສວລ ສະຖານີວິທະຍຸກະຈາຍສຽງແຫ່ງຊາດລາວ

ຖະໜົນໄຕ້ໜາມ, ຕັ້ ປ.ມ : 310, ວຽງຈັນ, ສ.ປ.ປ.ລາວ
 ໂທລະສັບ : (856-21) 212 432, 243 550, 212 428
 ໂທລະສານ : (856-21) 212 430
 Phynam Road, P.O.Box : 310, Vientiane, Lao PDR
 Tel : (856-21) 212 432, 243 550, 212 428
 Fax : (856-21) 212 430
 Website : www.lnr.org.la

ບັນເທີງ/ສ້າງວິທະຍຸກະຈາຍສຽງ (ເມືອງວຽງຈັນ - ແຂວງຈິດພັນ)

ລາຍການກະຈາຍສຽງປະຈຳວັນຈັນ - ວັນເສົາ
ສະຖານີ ວິທະຍຸ FM 103,7 MHz

FM 103,7 MHz Radio Programmes
Monday - Saturday

- 08:00 - 08:30 ລາຍການສະບາຍວັນໃໝ່
- 08:30 - 07:00 ລາຍການ ສິລະປັດຢ່າຍະນະກຳບ້ານເສົາ - ວັນເສົາ ແລະ ວັນອາທິດ
ລາຍການກິລາເລື່ອຍສະຫຍາຍ
- 07:00 - 08:00 ຖ່າຍສອດລາຍການສ່ວນກາງເຊົ້າ ແລະ ລາຍການວັນສະຫຍາຍ
ມະນີກອງປະຊຸມ ໂດຍເຊິ່ງ ມາຈາກ AM
- 08:00 - 08:30 ລາຍການສ່ວນເຊົ້າກາງ - ວັນສຸກ ລາຍການສ່ວນກ່ຽວເມືອງລາວ
- 08:30 - 09:00 ລາຍການ ເຫດການຈາກໂຍນຍັງໃຊ້ມືມືມໍ່
+ ວັນເສົາ ແລະ ວັນອາທິດ ລາຍການໂຄງການສູນເມັຍ
ສ່ວນຕົວ (ວັນຈັນ - ວັນສຸກ)
- 09:00 - 09:10 ລາຍການ ສິລະປັດຢ່າຍະນະ - ວັນເສົາ ແລະ ວັນອາທິດລາຍການ
ດົວວັນອັດຕະໂນມະຕາ
- 10:00 - 11:00 ລາຍການ ມໍລະຕິກລາວ (ເສົາ - ອາທິດ ສິລະປັດ ວັນເຜິ້ງ)
- 11:00 - 11:30 ລາຍການ ສູດກູ່ຊື່ສິ່ງໃໝ່ - ວັນເສົາ ແລະ ວັນອາທິດ ລາຍການເຜິ້ງ
ກ່ອນສຽງ
- 11:30 - 12:00 ລາຍການ ເພງກ່ອນສຽງ
- 12:00 - 13:00 ຖ່າຍສອດສ່ວນກາງສຽງ ແລະ ລາຍການສ່ວນກ່ຽວເມືອງ ທີ່ວາງໂຍນຍັງໃຊ້ມືມືມໍ່
- 13:00 - 14:00 ລາຍການສິດສາສາປະໂຫມດ
- 14:00 - 15:00 ລາຍການ Colorful Music
- 15:00 - 15:10 ລາຍການສ່ວນ (ວັນຈັນ - ວັນສຸກ)
- 15:10 - 16:00 ລາຍການ ເພງຍາມກ່ອນ
- 16:00 - 17:00 ລາຍການ ຊີວິດໃນເມືອງ
- 17:00 - 18:00 ລາຍການອາທິດສັດສະດັງ
- 18:00 - 18:30 ວັນຈັນ ສຸດ ລາຍການ ເພື່ອຊີວິດໃນສ່ວນສູນເມັຍ
• ວັນຕາມ, ພະອິດ ລາຍການເພື່ອຊີວິດ
• ປອດໄພໃນຊີວິດ
• ວັນສຸກ ລາຍການເສ່ວມໃຈປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບສຸກ
• ວັນເສົາ ແລະ ວັນອາທິດລາຍການສຽງສິນລາບ້ານເສົາ
- 18:30 - 19:00 ລາຍການລະຄອນວິທະຍຸ
• ວັນເສົາ ຕອບຈິດໝາຍມິດລະຄອນ
• ວັນອາທິດ ລາຍການອາຊຽນ
- 19:00 - 20:00 ຖ່າຍສອດສ່ວນກາງສຽງ ແລະ ລາຍການ ເມືອງລາວ ຄົນລາວຈາກ AM
- 20:00 - 21:00 ລາຍການສຳລິນແຫ່ງດຽວດາວ
- 21:00 - 21:15 ລາຍການສ່ວນກາງເຊົ້າ
- 21:15 - 22:00 ລາຍການ ໄວໜຸ່ມ
- 22:00 - 23:00 ລາຍການ Music and Song (ວັນເສົາ ແລະ ສຽງເພງ)
- 23:00 - 00:00 ລາຍການລາວສຽງເພງ

(ເມັດສະຖານີ)

- 06:00 - 06:30 New day Greetings
- 06:30 - 07:00 Colorful Lao Culture - Sport for Health (Saturday and Sunday)
- 07:00 - 08:00 Relay Morning News and Development of Party Congress' Resolution from AM
- 08:00 - 08:30 Public Service Announcement
• Friday Tour Laos
- 08:30 - 09:00 Today News from Newspaper Front Page.
• Saturday and Sunday Kids' Story
- 09:00 - 09:10 Short News (Monday-Friday)
- 09:10 - 10:00 Colorful Entertainment - Meet each other at weekend (Saturday and Sunday)
- 10:00 - 11:00 Lao Heritage
- 11:00 - 11:30 Research for New thing
• Song before Noon (Saturday and Sunday)
- 11:30 - 12:00 Song before Noon
- 12:00 - 13:00 Relay Noon News and General Features from AM
- 13:00 - 14:00 Educate for Knowledge Development
- 14:00 - 15:00 Colorful Music
- 15:00 - 15:10 Short News (Monday-Friday)
- 15:10 - 16:00 Afternoon Song
- 16:00 - 17:00 Life in city
- 17:00 - 18:00 Sun Set
- 18:00 - 18:30 • Monday and Wednesday Life free from Drugs
• Tuesday and Thursday Safety Life
• Friday Unite for Security Defense
• Saturday and Sunday Our Lao Song
- 18:30 - 19:00 Radio Drama
• Saturday Answering Drama Fan's Letters
• Sunday ASEAN Today
- 19:00 - 20:00 Relay Evening News and Lao City and People from AM
- 20:00 - 21:00 Night of Stars
- 21:00 - 21:15 Late News
- 21:15 - 22:00 Young Generation
- 22:00 - 23:00 Music and Song
- 23:00 - 00:00 Night time Song

(Station off)

ລາຍການກະຈາຍສຽງປະຈຳວັນ
ສະຖານີວິທະຍຸກະຈາຍສຽງແຫ່ງຊາດລະບົບ AM ຕີມ
567 Khz (MW); 6130 Khz ສູງ 49 ມ (SW)

05:00 - 05:30	ລາຍການ ພາສາມົ້ງ
05:30 - 06:00	ລາຍການ ພາສາກຶມມຸ
06:00 - 06:30	ລາຍການ ສ່າວຕາມເຫດການ - ວັນອາທິດລາຍການອາຊຽນ
06:30 - 07:00	ລາຍການກອງທັບປະຊາຊົນລາວ (ວັນສູດລາຍການສ່ວນໃຈປ້ອງກັນ ຄວາມສະຫງົບສຸກ)
07:00 - 07:30	ລາຍການ ສ່າວພາກເຊົ້າ
07:30 - 08:00	ລາຍການ ວັນສະຫຍາຍມະຕິກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຂອງພັກປປລ
08:00 - 08:30	ລາຍການ ວັດທະນະທຳສິ່ງຄົມ - ວັນເສົາ ແລະ ວັນອາທິດ ລາຍການເຍົາວະຊົນລາວ ກ້າວໄປ
08:30 - 09:00	ລາຍການ ສຽງເສງກາງຕັ້ງນາ
09:00 - 09:10	ລາຍການ ສ່າວ
09:10 - 10:00	ລາຍການ ແດນຈຳປາ
10:00 - 11:00	ລາຍການ ສິ່ງເສີມສົມລິບົນ
11:00 - 11:30	ລາຍການ ເພງກ່ອນທ່ຽງ
11:30 - 12:00	ລາຍການ ກອງທັບປະຊາຊົນລາວ
12:00 - 12:30	ລາຍການ ສ່າວພາກທ່ຽງ
12:30 - 13:00	ລາຍການ ສາລະວິທະຍາ <ul style="list-style-type: none"> ວັນຈັນ, ວັນສຸດ ແລະ ວັນສຸກ ລາຍການກົດໝາຍ ວັນອັງຄານ ແລະ ພະຫັດ ລາຍການ ເພື່ອຄວາມສົມບູນພູມສູກ ວັນເສົາ ລາຍການສາລະວະທຳສິ່ງຄົມໄປ ວັນອາທິດ ລາຍການ ສົນທະນາລະຫວ່າງຊາວທ້ອງຢ່າງ - ສູງສາ
13:00 - 14:00	ລາຍການ ພາສາມົ້ງ
14:00 - 15:00	ລາຍການ ພາສາກຶມມຸ (ວັດທະນະທຳ)
16:00 - 16:30	ລາຍການ ວັນສະຫຍາຍມະຕິກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຂອງພັກປປລ (ວັນເສົາ, ທີ່ຕາ 1 ສ່ວນໃໝ່)
16:30 - 17:00	ລາຍການ ຮອບບ້ານດ່ານເມືອງ (ວັນຈັນ - ວັນ ສຸກ)
17:00 - 17:30	ລາຍການ ລະຫວ່າງວັນສຸດ <ul style="list-style-type: none"> ວັນຈັນ, ວັນສຸດ ແລະ ວັນສຸກ ລາຍການຮອບບ້ານດ່ານເມືອງ ວັນອັງຄານ ແລະ ພະຫັດ ລາຍການ ລາຍການຄວາມສຸກທຸກໆບ້ານຢ່າງ ເສຍບິດ ວັນເສົາ ແລະ ວັນອາທິດສາລະວະທຳສິ່ງຄົມໄປ
18:00 - 18:30	ລາຍການ ເພື່ອຊາວກະສິກອນ
18:30 - 19:00	ລາຍການ ເປົ້າໝາຍ <ul style="list-style-type: none"> ວັນຈັນ, ວັນສຸດ ແລະ ວັນສຸກລາຍການ ສິ່ງເສີມການສຶກສາ ວັນອັງຄານ ແລະ ເສົາ ລາຍການຊີວິດແລະວິທະຍາສາດ ວັນພະຫັດ ລາຍການຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບພະຍາດເອດ ວັນອາທິດ ລາຍການ ໃຫ້ຄວາມສ່ຽງແກ່ຄົນສຶກການ
19:00 - 19:30	ລາຍການ ສ່າວພາກຄ່ຳ
19:30 - 20:00	ລາຍການ ເມືອງລາວຄົນລາວ (ວັນສຸກແນວລາວສ້າງຊາດຈັດ) <ul style="list-style-type: none"> ວັນເສົາ ແລະ ວັນອາທິດ ລາຍການສຽງສັບລຳບ້ານເຮົາ

20:00 - 20:30

- ລາຍການ ເປົ້າໝາຍ
- ວັນຈັນ, ວັນສຸດ ແລະ ວັນສຸກ ລາຍການ
  - ເພື່ອບ້ານແອດ
  - ວັນອັງຄານ ແລະ ວັນພະຫັດ ລາຍການ
  - ເພື່ອຊາວກະສິກ
  - ວັນເສົາ ແລະ ວັນອາທິດ ລາຍການ ເພື່ອຊາວບຸນ

20:30 - 21:00

ລາຍການ ຮອບເວົ້າຈາກບາງຊາດ

21:00 - 21:15

- ວັນເສົາ ແລະ ພະຫັດ ລາຍການເສງດ້ງກະສານ

21:15 - 21:30

- ລາຍການ ສ່ວນຕົວເປີດ (ວັນຈັນ - ວັນເສົາ)
 ບັນທຶກສົງຄາມ ລາຍການ ສອບຖາກ English
  - ວັນສຸດ ແລະ ວັນພະຫັດລາຍການສອບຖາກ French
  - ວັນສຸດ ແລະ ວັນເສົາ ລາຍການເກືອບວິຈານ
  - ວັນອາທິດ ສອບຖາກປະຈຳປີ
 ລາຍການ ຄວາມສົມລົບ
 ລາຍການ ສຽງເສງກາງເມັດຕາ

21:30 - 21:30

21:30 - 22:00

22:00 - 23:00

 (ສັດສະຖານີ) AM Radio Programmes	
05:00 - 05:30	Hmong Language
05:30 - 06:00	Khmu Language
06:00 - 06:30	News and Current Affairs - ASEAN today (Sunday)
06:30 - 07:00	Lao People's Army - Unite for Security Defense (Wednesday)
07:00 - 07:30	Morning News
07:30 - 08:00	Development of party congress' Resolutions
08:00 - 08:30	Culture and society - Lao Pioneers Step
08:30 - 09:00	Song from Rice Field
09:00 - 09:10	Short News
09:10 - 10:00	Lad of Champa Flowers
10:00 - 11:00	Artist Promotion
11:00 - 11:30	Song before Noon
11:30 - 12:00	Lao People's Army
12:00 - 12:30	Noon News
12:30 - 13:00	Variety of information <ul style="list-style-type: none"> Monday, Wednesday and Friday Law Tuesday and Thursday Prosperity Saturday General Features Sunday Discussion between Uncle sang and Uncle Sa.
13:00 - 14:00	Hmong Language
14:00 - 15:00	Khmu Language
16:00 - 16:30	Evening Entertainment Saturday and Sunday (hour)
16:30 - 17:00	Around Villages Through Districts (Monday-Friday)
17:00 - 17:30	Radio Drama
17:30 - 18:00	Monday, Wednesday and Friday all Women's Skill <ul style="list-style-type: none"> Tuesday and Thursday Knowledge on Drugs Prevention Saturday and Sunday Environmental Protection.
18:00 - 18:30	Farmers
18:30 - 19:00	Target Programs <ul style="list-style-type: none"> Monday, Wednesday and Friday Education Promotion. Tuesday and Saturday Science and Lives. Thursday Knowledge on HIV/AIDS Prevention. Sunday Give hope to handicap People
19:00 - 19:30	Evening News
19:30 - 20:00	Lao City and People <ul style="list-style-type: none"> Our Lao Song (Saturday and Sunday)
20:00 - 20:30	Target Programs. <ul style="list-style-type: none"> Monday, Wednesday and Friday Farmers Tuesday and Thursday Health Saturday and Sunday Youth
20:30 - 21:00	Features from Foreign Countries <ul style="list-style-type: none"> Saturday and Sunday Song from Abroad
21:00 - 21:15	Late News (Monday Saturday)
21:15 - 21:30	Monday and Tuesday English Teaching <ul style="list-style-type: none"> Wednesday and Thursday French Teaching Friday and Saturday Sport Commentary
21:30 - 21:30	Ethics and Moral (Sunday)
21:30 - 22:00	Recall to the Past
22:00 - 23:00	Sleeping Song.

**ລາຍການຕົອອກອາກາດປະຈຳວັນ
ຂອງສະຖານີວິທະຍຸກະຈາຍສຽງແຫ່ງຊາດລາວ
ລະບົບ FM II 97,25 MHz Marketing**

ເວລາອອກອາກາດ	ຊື່ລາຍການຕ່າງໆ
6:30 - 7:00	- ລາຍການ ທາງອາວຸດບາບ
7:00 - 7:30	- ລາຍການ ທາງອາວຸດ
7:30 - 8:00	- ລາຍການ ວິທິການ
8:00 - 8:30	- ລາຍການ ສຳລະສະໜິດ (ແຂງເສຍ)
8:30 - 9:00	- ລາຍການສຸກສິບຂັ້ນເຢີງ
9:00 - 10:00	- ລາຍການ ສັບປາສີສຽງ
10:00 - 11:00	- ລາຍການ ສຽງສາມແດນລາວ
11:00 - 12:00	- ລາຍການ ສຳລະສັບປາສີສຽງ
12:00 - 12:30	- ລາຍການ ທາງໄກ
12:30 - 13:00	- ລາຍການ ທາງຊຸ່ງ
13:00 - 13:30	- ລາຍການ ທາງອາວຸດ
13:30 - 14:00	- ລາຍການ ສຽງລາວຈາກ FM
14:00 - 15:00	- ລາຍການ ສິບປາສີສຽງ
15:00 - 16:00	- ລາຍການ ສຳລະສັບປາສີສຽງ (Entertainment)
16:00 - 17:00	- ລາຍການ ວິທິການ
17:00 - 18:00	- ລາຍການ ວິທິການ
18:00 - 18:30	- ລາຍການ ວິທິການ
18:30 - 19:00	- ລາຍການ ທາງໄກ
19:00 - 19:30	- ລາຍການ ທາງອາວຸດ
19:30 - 20:00	- ລາຍການ ທາງອາວຸດ
20:00 - 20:30	- ລາຍການ ທາງອາວຸດ
20:30 - 21:00	- ລາຍການ ທາງອາວຸດ
21:00 - 22:00	- ລາຍການ ສຸກສິບຂັ້ນເຢີງ
22:00 - 23:00	- ລາຍການ ສຳລະສັບປາສີສຽງ

FM 97,25 MHz Radio Programmes

06:30 - 07:00	Vietnamese Language
07:00 - 07:30	Khmer Language
07:30 - 08:00	Public Service Announcement
08:00 - 08:30	All-round News (with Song)
08:30 - 09:00	Happiness and Entertainment
09:00 - 10:00	Love Green Forest
10:00 - 11:00	Khene Sound Lao land
11:00 - 12:00	Variety of Entertainment
12:00 - 12:30	Thai Language
12:30 - 13:00	French Language
13:00 - 13:30	English Language
13:30 - 14:00	Song from FM
14:00 - 15:00	Colorful Lao Village
15:00 - 16:00	Happiness with Song
16:00 - 17:00	Spot Circle
17:00 - 18:00	Happiness of Country Side
18:00 - 18:30	Public Service Announcement
18:30 - 19:00	Thai Language
19:00 - 19:30	Vietnamese Language
19:30 - 20:00	Khmer Language
20:00 - 20:30	French Language
20:30 - 21:00	English Language
21:00 - 22:00	Smiling Song
22:00 - 23:00	Youth Club

**ລາຍການອອກອາກາດ ວັນອາທິດ
FM 103,7 Mhz**

06:00 - 06:30	ລາຍການ ສະບາຍມືນໃໝ່
06:30 - 07:00	ລາຍການ ກິລາເລີກສູນລາວ (ເລີກ, ສິດ)
07:00 - 08:00	ຖ່າຍສອດ ສຳລະເຂົ້າ ແລະ ລາຍການວິທະຍາສາດຈາກ AM
08:00 - 08:30	ລາຍການ ສຳລະວິທິການ
08:30 - 09:00	ລາຍການ ວິທິການເລືອບ (ເລີກ, ສິດ)
09:00 - 10:00	ລາຍການ ວິທິການສັບປາສີສຽງ
10:00 - 11:00	ລາຍການ ສິບປາສີສຽງ
11:00 - 12:00	ລາຍການ ສຸກສິບຂັ້ນເຢີງ
12:00 - 13:00	ຖ່າຍສອດສຳລະສຽງ ແລະ ລາຍການສຳລະສັບປາສີສຽງຈາກ AM
13:00 - 14:00	ລາຍການ Colorful Music
14:00 - 15:00	ລາຍການ ສຳລະວິທິການ
15:00 - 16:00	ລາຍການ ມ່ວນດີມີສຸກ
16:00 - 17:00	ລາຍການ ທາງອາວຸດສຳລະສຽງ
17:00 - 18:00	ລາຍການ ສຽງລາວຈາກ FM
18:00 - 18:30	ລາຍການ ສຽງສັບປາສີສຽງ
18:30 - 19:00	ລາຍການ ສຸກສິບຂັ້ນເຢີງ
19:00 - 20:00	ຖ່າຍສອດສຳລະສຽງ ແລະ ລາຍການ ມ່ວນດີມີສຸກ
20:00 - 20:30	ລາຍການ ສຸກສິບຂັ້ນເຢີງ
20:30 - 21:00	ລາຍການ ມາດຊຸມ
21:00 - 22:00	ລາຍການ ສຽງລາວຈາກເລີກແລະສິດ
22:00 - 23:00	ລາຍການ Music and Song (ວິທິ ແລະ ສຽງສຽງ)
23:00 - 24:00	ລາຍການ ສຳລະສຽງສຽງ

(ສັບປາສີສຽງ)

**FM 103,7 MHz
Radio Programme Sunday**

06:00 - 06:30	New day Greetings
06:30 - 07:00	Spot for health (Sunday and Sunday)
07:00 - 08:00	Relay morning News and Development from AM
08:00 - 08:30	Public Service Announcement
08:30 - 09:00	Sunday and Sunday Telling Stories for The Children
09:00 - 10:00	Meet each other at weekend
10:00 - 11:00	Colorful Entertainment
11:00 - 12:00	Song before Noon
12:00 - 13:00	Relay Noon News and General Features from AM
13:00 - 14:00	Colorful Music
14:00 - 15:00	Sunday Entertainment
15:00 - 16:00	Enjoy with Happy healthy
16:00 - 17:00	Almost Evening
17:00 - 18:00	Song from Fun
18:00 - 18:30	Lao Folksong
18:30 - 19:00	ASEAN Today
19:00 - 20:00	Relay Evening News and Lao city and People
20:00 - 20:30	Ethics and Moral
20:30 - 21:00	Motherland
21:00 - 22:00	Song from young Generation's Friend
22:00 - 23:00	Music and Song
23:00 - 24:00	Night Time Song

Station off

ภาคผนวก ช

แนวคำถามเพื่อการสัมภาษณ์

1. ชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง และหน่วยงานสังกัด
2. สถานีวิจัย/รายการวิจัย ที่ท่านดำเนินการอยู่มีบทบาทต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ลาว หรือไม่ อย่างไร/ด้านใด และทำไม
3. ท่านอยากให้สถานีวิจัย หรือรายการวิจัย ของท่านมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ ไทย-ลาวหรือไม่ ด้านใด เพราะเหตุใด
4. ทำอย่างไรจึงจะบรรลุ บทบาทที่ท่านอยากให้สถานีวิจัย /รายการวิจัย เป็นดังกล่าว
5. ท่านต้องการหรือเห็นควรให้วิทยุมีบทบาทอย่างไร ในประเด็นต่อไปนี้

การมีส่วนร่วม (ระหว่างไทยและลาว)

- กำหนดวัตถุประสงค์
  - วางแผนและกำหนดนโยบาย
  - การตัดสินใจ
  - การบริหาร/จัดการ / ดำเนินงาน
  - ในขั้นตอนก่อนการผลิตรายการ อาทิ กำหนดเนื้อหา กำหนดระยะเวลา และกำหนดตารางออกอากาศ
  - ในขั้นตอนการผลิตรายการ เช่น การจัดรายการ
  - ในขั้นตอนหลังการผลิตรายการ อาทิ การติดตาม (monitoring) และการประเมินผล
  - Feedback
  - ใช้ประโยชน์
6. ท่านอยากให้วิทยุ มีบทบาทที่จะส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-ลาวต่อไปนี้ หรือไม่ เพราะเหตุใด
    - 1) บทบาทในการสร้างความเข้มแข็งของสันติภาพและการเข้าใจระหว่างประเทศ
    - 2) บทบาทในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน
    - 3) บทบาทในการต่อต้านลัทธิแบ่งแยกเชื้อชาติ
    - 4) บทบาทในการต่อต้านการยุยงส่งเสริมการทำสงคราม
    - 5) บทบาท “ตัวกลาง” การเป็นผู้ให้ข้อเท็จจริง
    - 6) บทบาท “ตัวกลาง” ของลุ่มที่อธิบาย

- 7) บทบาทในการประสานในกระบวนการตัดสินใจในนโยบายต่างประเทศ (บทบาทการเป็นตัวแทนของประชาชน, บทบาทในการเป็นผู้วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล, บทบาทในการเป็นผู้สนับสนุนนโยบาย, บทบาทในการเป็นผู้ oppon นโยบาย)
- 8) การป้องกันสงคราม
- 9) ให้ความเคารพนับถือต่อวัฒนธรรม ประเพณี และค่านิยม
- 10) การอนุรักษ์ซึ่งที่อยู่อาศัย การคบค้าสมาคมของมนุษย์ ครอบครัวและชุมชน
- 11) บทบาทในการกระบวนการนโยบายต่างประเทศ ดังนี้
  - บทบาทของผู้กำหนดวาระ (agenda setter)
  - บทบาทของผู้กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (catalyst)
  - บทบาทของผู้ริเริ่มและผู้ชักชวนนโยบายต่างประเทศของรัฐบาล
  - บทบาทในการเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนประชาชน
  - บทบาทในการเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารทางเลือกสำคัญสำหรับนักการทูตและหน่วยงานราชการในระดับท้องถิ่น
  - บทบาทในการเป็นช่องทางในการแลกเปลี่ยน
  - บทบาทในการเป็นนักประชาสัมพันธ์
  - บทบาทในการเป็นกลไกการหาวิธีการแก้ไขปัญหาอย่างสันติ
  - บทบาทในการเป็นผู้ช่วยเหลือการเจรจาต่อรอง
  - บทบาทของผู้อำนวยความสะดวกการตกลง
  - บทบาทผู้ช่วยเหลือตัวกลาง
  - บทบาทในการเป็นผู้ให้กำลังใจแก่ผู้นำและประชาชนที่มีอารมณ์ขุ่นหมอง
- 12) หน้าที่ในการเป็นเวทีแลกเปลี่ยนแนวคิดและความคิดเห็น โดยเฉพาะเพื่อการสร้างความสันติภาพ
- 13) หน้าที่ในการปกป้องชนกลุ่มน้อย
- 14) ไม่ส่งเสริมความขัดแย้งและความเกลียดชังระหว่างประเทศ
- 15) ส่งเสริมความเสมอภาคและจริงใจ (openness) ในการสื่อสารระหว่างประเทศ
- 16) ส่งเสริมความเท่าเทียมของข้อมูลข่าวสาร
- 17) เคารพต่อความเป็นส่วนตัวและความมีเกียรติของเพื่อนมนุษย์
- 18) เป็น “พื้นที่สาธารณะ” ที่เป็นประชาธิปไตยระหว่างประเทศ
- 19) ส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างคนไทยและลาว

- 20) แก้ปัญหาสังคมที่ทั้ง 2 ประเทศกำลังเผชิญ เช่น ยาเสพติด อาชญากรรม การค้าประเวณี แรงงาน
เถื่อน การอพยพเข้าเมืองผิดกฎหมาย และสิ่งแวดล้อม
  - 21) ลดความขัดแย้งปัญหาชายแดน
  - 22) สร้างความเข้มแข็งความร่วมมือระหว่างรัฐบาลในท้องถิ่น
  - 23) ส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการค้าและเศรษฐกิจ
  - 24) ส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
  - 25) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ทางการเกษตร
  - 26) ส่งเสริมความร่วมมือทางด้านกีฬา
  - 27) ส่งเสริมความร่วมมือทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
  - 28) ส่งเสริมความร่วมมือทางการศึกษา
7. จากที่ท่านตอบในข้อ 2 และ 5 ท่านเห็นว่าบทบาทใดสำคัญที่สุด เพราะเหตุใด
  8. วิชาฯ ไม่ควรมีบทบาทด้านใดในประเด็นความสัมพันธ์ไทย-ลาว และเพราะเหตุใด

การส่งเสริมบทบาทของวิทยุกระจายเสียงตามแนวชายแดนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่าง สปป. ลาว และประเทศไทย
(แบบสอบถามสำหรับประชาชน สปป. ลาว)

- เพศ
1 [ ] ชาย   2 [ ] หญิง
- อายุ
1 [ ] อายุ 18 – 24 ปี   2 [ ] อายุ 25 – 34 ปี   3 [ ] อายุ 35 – 44 ปี
4 [ ] อายุ 45 – 54 ปี   5 [ ] อายุ 55 – 64 ปี   6 [ ] อายุ 65 ขึ้นไป
- อาชีพ
1 [ ] ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย   2 [ ] เกษตรกร   3 [ ] รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ   4 [ ] บริษัทเอกชน
5 [ ] แม่บ้าน   6 [ ] ผู้ใช้แรงงาน   7 [ ] ลูกจ้าง   8 [ ] นักเรียน
9 [ ] นักศึกษา   10 [ ] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
- ท่านฟังวิทยุ ไทยหรือไม่
1 [ ] ฟังวิทยุ ไทย   2 [ ] ไม่ฟังวิทยุ ไทย เพราะเหตุใด.....
.....
- เวลาที่ท่านฟังวิทยุ   1 [ ] เช้า 05.00 - 09.00 น.   2 [ ] สาย 09.01 – 12.00 น.   3 [ ] เย็น 12.01 – 13.00 น.
   4 [ ] บ่าย 13.01 – 16.00 น.   5 [ ] เย็น 16.01 – 18.00 น.   6 [ ] ค่ำ 18.01 – 21.00 น.
   7 [ ] ดึก 21.01 – 24.00 น.   8 [ ] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
- ฟังวิทยุ ไทยแล้วมีประโยชน์หรือไม่ 1 [ ] มี   2 [ ] ไม่มี   ถ้ามีด้าน.....
.....
- ฟังวิทยุ ไทยแล้วทำให้รู้สึกดีกับประเทศไทยหรือไม่ 1 [ ] ดี   2 [ ] ไม่ดี   3 [ ] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
เพราะเหตุใด.....
.....
- ความสัมพันธ์ สปป. ลาว-ไทย เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ 1 [ ] ดี   2 [ ] ไม่ดี   3 [ ] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
ดีหรือดูได้อย่างไร.....
.....
- ถ้าไทยคำใดที่ฟังแล้วรู้สึกไม่ดี.....
.....
- วิทยุ ไทยควรทำ (บทบาท) .....
.....
วิทยุ ไทยไม่ควรทำ (บทบาท) .....
.....
- วิทยุฯ (ของ สปป. ลาว และหรือไทย) จะมีบทบาทในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสปป. ลาว และประเทศไทย ได้อย่างไร
.....
.....

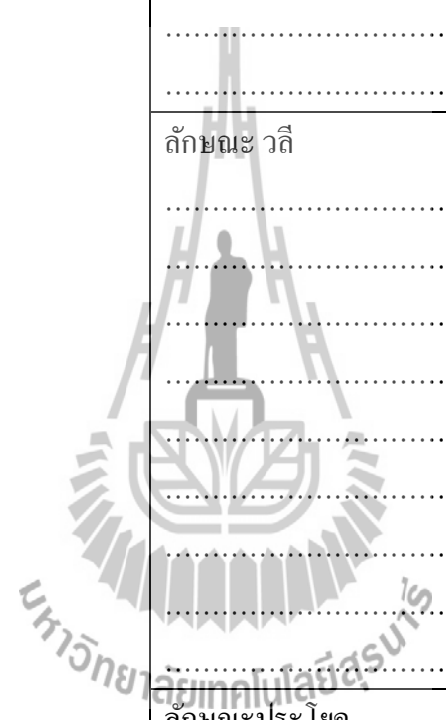
ภาคผนวก ข

แบบลงรหัส 1

หน่วยของการวิเคราะห์	หมวดหมู่ตัวแทน	หน่วย
1. รูปแบบและเนื้อหารายการ	1. รูปแบบรายการ (รายการทั้งรายการ)	
	1.1 รายการเพลงแทรกข่าวสารความรู้	
	1.2 รายการเพลงแทรกข่าวสารความรู้และเปิดสายโทรศัพท์	
	1.3 รายการพุดคุย	
	1) รายการพุดคุยกับผู้ฟัง	
	2) รายการสนทนา	
	3) รายการสัมภาษณ์	
	4) รายการอภิปราย	
	1.4 รายการข่าว	
	1) รายการวิเคราะห์ข่าว	
	2) รายการบรรยายเหตุการณ์	
	3) การรายงานข่าวจากจุดที่เกิดเหตุ	
	4) รายการสารคดีเชิงข่าว	
	5) รายการนิตยสารข่าว	
	1.5 รายการสารคดี	
	1.6 รายการนิตยสารทางอากาศ	
	1.7 รายการสาระบันเทิงปกิณกะ	
	1.8 ละคร	
	1.9 รายการตอบจดหมาย	
	1.10 ผู้ฟังขอเพลงและมอบเพลงผ่านรายการ	
	2. เนื้อหารายการ (กลุ่มของข้อความ 1 ชุด)	
	2.1 ข้อมูลข่าวสาร	
	1) การศึกษา/วิชาการ	
2) ข่าว		
3) ความรู้ทั่วไป		
4) กฎหมาย		
5) สุขภาพและอนามัย		

หน่วยของการวิเคราะห์	หมวดหมู่ตัวแทน	หน่วย	
	6) การเกษตร		
	7) ศิลปะและวัฒนธรรม		
	8) สิ่งแวดล้อม		
	9) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและราชวงศ์		
	10) การท่องเที่ยว		
	11) สังคม		
	12) การเมือง การปกครอง		
	13) วิทยาการ และเทคโนโลยีสมัยใหม่		
	14) ข่าวสารจากหน่วยงานราชการต่างๆ		
	15) เศรษฐกิจ		
	16) พยากรณ์อากาศ		
	17) พุทธศาสนา		
	18) การบริการชุมชน		
	19) เรื่องจิปาละ		
	2.2 ความบันเทิงเพลง		
	1) เพลงลูกทุ่ง		
	2) เพลงลูกทุ่งเพื่อชีวิต		
	3) เพลงหมอลำ		
	4) เพลงลูกกรุง		
	5) เพลงเพื่อชีวิต		
2.3 โฆษณา			

<p>2. เพลงและคำพูดของนักจัดรายการ ที่กล่าวถึงความสัมพันธ์ไทย-ลาว</p>	<p>ลักษณะ คำ</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
	<p>ลักษณะ วลี</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
	<p>ลักษณะ ประโยค</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

แบบลงรหัส 2

ชื่อรายการ :

วันออกอากาศ :

เนื้อหารายการ	ไทย		ลาว		ระดับ		
	เกี่ยวกับ	มาจาก	เกี่ยวกับ	มาจาก	ท้องถิ่น	ชาติ	นานาชาติ
1.ข้อมูลข่าวสาร							
1.1 สุขภาพและอนามัย							
1.2 วัฒนธรรมและประเพณี							
1.3 การเมืองการปกครอง							
1.4 กฎหมาย							
1.5 ข่าวสารประชาสัมพันธ์จาก หน่วยงาน							
1.6 เศรษฐกิจ							
1.7 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และราชวงศ์							
1.8 ข่าว							
1.9 การบริการชุมชน							
1.10 การเกษตร							
รวม							
2.บันเทิง							
2.1 เพลง							
1) เพลงลูกทุ่ง							
2) เพลงลูกทุ่งเพื่อชีวิต							
3) เพลงหมอลำ							
4) เพลงลูกกรุง							
5) เพลงเพื่อชีวิต							
2.2 ผู้ฟังขอและมอบเพลงผ่านรายการ							
รวม							

ภาคผนวก ฉ

ชื่อเพลง สาวลาว บ่าวไทย

คำร้อง : ประภาส ชลศรานนท์

ทำนอง/เรียบเรียง : สุระชัย บุญแต่ง

(ช) พี่ชอบข้าวเหนียวรักเดียวคือเจ้า ผึ้งลาวผึ้งไทยใช้ใครเราผูกพัน

(ญ) บ่าวไทยสาวลาวยี่ดมั่น ลำโพงฮ่วมกันนานปี

(ช) สะพานข้ามโงงเชื่อมโงงสองฝั่ง คุณดั่งสะพานเชื่อมใจจากฝั่งนี้

(ญ) ผึ้งไทยของกินมากมี ข้าวเจ้าอย่างดีอ้ายคงจะลืมข้าวเหนียว

* (ช) โงงเจ้าเอยก่อนเคยว่ายไป

(ญ) ว่ายเห็ดหยังสะพานก็มี

(ช) พอรักใคร่ว่ายน้ำทุกที

(ญ) เว้าจั่งสิน้องนี้บ่เชื่อใจ

(ช) โงงเจ้าเอยช่วยเป็นพยาน

(ญ) สิเอ็นสะพานมาสาบานด้วยบ่

(ช) หากทำนองตรมให้จมโงงไป

(ญ) อ้ายหรือไฟที่จม

(ช) อยากชวนนวลน้องให้ลองข้ามมา จะพาล่องชายทะเลอ่าวไทย

(ญ) ออกไปคือกันนะอ้าย แต่อยากไปไหว้พระธาตุนม

(ช) แกงลาวข้าวเหนียวที่ขยพังหมอแคน ทั่วแดนผึ้งไทยหาได้มีออกถม

(ญ) ออกให้น้องนี้ไปชม อย่าชวนลม ๆ ขกขบวนมาสู่ขอ

นสพ.จำหน่ายมากที่สุดในประเทศไทย

ไทยรัฐ

ปีที่ 59 ฉบับที่ 18258 วันพฤหัสบดีที่ 17 มกราคม พ.ศ.2551 ราคา 10.00 บาท

<http://www.thairath.co.th>

ชดสมนำฟรีลาว

ซักคืน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

สองสามมีภรรยา นำสมุนไพรมานำ
น้องชายส่งมาให้จากลาว อ่างแก
สารพัดโรค ทั้งโรคเกาต์ เบาหวาน
โรคข้อและกระดูก ★ มีต่อหน้า 19

ภาคผนวก ๘

สถานีวิทยุฯ เสียงธรรม วัดศรีสุ่มังคล์ อำเภอเมือง

สถานีวิทยุฯ วทท. ศรีเชียงใหม่

สถานีวิทยุฯ ผู้รับสัมปทาน จาก สวท.หนองคาย ณ ศูนย์การค้าบึงเจียง

ท่าเรือ ณ จุดผ่านแดน อำเภอบึงกาฬ

ศูนย์ประชุมและแสดงสินค้า หรือ LAO-ITECC (Lao-International Trade Exhibition and Convention Center)

ศูนย์ประชุมและแสดงสินค้า หรือ LAO-ITECC (Lao-International Trade Exhibition and Convention Center)